

Brigitte Riebe _ Mavi yunuslar sarayı

mitolojinin romanı

Kitap Üzerine...

Girit'in ünlü labirent söylencesini, Theseus ve Minotaurus'un hikayesini şimdiye kadar eski Yunan ataerkil bakış açısıyla okuduk. Brigitte Riebe'nin romanı, bu söylencenin anaerkil Girit kültürü açısından da son derece heyecanlı ve etkileyici olduğunu göstermektedir. Kraliçe Pasiphae ve bir boğa cambazının oğlu olan Asterios, kehanete göre, Girit'i yok olmaktan kurtaracak ilk erkek rahiptir. Fakat yarı kardeşi Ariadne ile arasındaki trajik aşk hikayesi ve Attika veliahdı Theseus ile yaptığı bir kavgada neredeyse ölüme çok yaklaşması, ne kadar ağır bir görev üstlendiğini göstermektedir...

Brigitte Riebe, 1953 Münih doğumludur. Tarih, Germanistik, Sanat Tarihi öğrenimi görmüştür. Bir süre müze pedagogu olarak, sonra da öğretim görevlisi olarak çalışmıştır. Münih'te yaşamaktadır. Birçok romanı vardır.

mitolojinin romanı Çeviri: Atilla Dirim

YURT

KİTAP-YAYIN

İÇİNDEKİLER

Öndeyiş.....	11
Birinci Kitap	
Düşler Kervanı.....	17
Ay Çocukları.....	38
Elementlerin Dansı.....	104
İkinci Kitap	
Kara Yelken.....	211

Dünyalar Arasında.....	261
Geceye Uzanan Yollar.....	294
Sığınmacılar.....	317
Üçüncü Kitap	
Kutsal Evlilik.....	357
Ariadne'nin İpliği.....	383
Gazap Günü.....	402
Güneşin Ölümü.....	453
Sondeyiş.....	482

Romandaki Kişiler

PASÎPHAE Girit kraliçesi ve başrahibesi

MINOS Pasiphae'nin kocası

ASTERÎOS Kraliçenin gayri meşru çocuğu; Ariadne'yi

seviyor

ARÎADNE Pasiphae ve Minos'un kızları

ANDROGEUS Atina'da öldürülen en büyük oğul

DEUKALÎON Minos'un en sevdiği oğlu

AKAKALLÎS Deukalion'un ikiz kız kardeşi

XENODIKE Pasiphae ve Minos'un kızları

KATREUS Pasiphae ve Minos'un oğulları

GLAUKOS Pasiphae ve Minos'un oğulları

PHATDRA En büyük kız evlat; başrahibe olacak

ÎKSTOS Akakallis'in kocası
DÎNDYME Akakallis'in kızı
MIRTHO Kraliçenin dadısı ve rahibe
MEROPE Astenos'un analığı; Mirtho'nun kız kardeşi
JESA Kraliçenin baş yazmanı
EUDORE Jesa'nın yardımcısı
PERÎPOS Kraliçenin imrahoru
AÎAKOS Minos'un hocası ve arkadaşı
HATASU Aiakos'un kızı, yan-Mısırlı
GARAMOS Minos'un ölmüş olan arkadaşı
TYRO Minos'un arkadaşı; keşiş
PANEB Mısırlı gemi yapım ustası ve adayların
hocası
KEPHALOS
HEMERA
DAÎDALOS
ÎKAROS
ÎASSOS
AÎGEUS
THESEUS
YEDİ ATİNALI KIZ, "Rehineler"
LYSIDIKE

ASTERIA

KORONIS

MENESTHO

ERIBOIA

DAMASISTRATE

HIPPODAMEIA

YEDİ ATİNALI OĞLAN, "Rehineler"

HERNIPPOA

ANTIOCHOS

ERYSTENES

DAÎDOCHOS

PROKRİTOS

HEUXISTRATOS

Denizci ve adayların hocası Rahibe, adayların hocası Minos'un mimarı; Atinalı Daidalos'un oğlu; Asterios'un arkadaşı Kraliçenin parfümcüsü Atina kralı Aigeus'un oğlu

CONNY VE POLLO İÇİN;

ONLAR OLMADAN BU KİTAP ASLA

VAR OLAMAZDI

Görmek için gözleriniz yoksa, Ağlamak için gözleriniz olacaktır

Jean Paul

Ondeyiş

Kara yanardağ uzun süredir uyuyordu.

Dev krater kahverengi sonbahar tarlalarının ve gümüş yeşili zeytinliklerin üstünde yükselmekteydi. Havada en ufak bir kıpırtı bile yoktu, her şey göz kamaştırıcı bir ışığa boğulmuştu. Tüm ada derin bir sessizlik içindeydi, cırcır böcekleri ve ağustos böcekleri bile susmuştu. Arada sırada, denizden çok hafif bir rüzgâr estiği zaman, ağaç tepelerinin uğultusu işitiliyordu. Hepsi o kadar.

İnsanlar evlerinin serinliğine sığınmışlardı. İç avlulardaki kap- kaçak gürültüleri ve çocuk sesleri yavaş yavaş sönmekteydi. Öğle sessizliğini sadece evlerin kapılarının önündeki örme sepetlerde bulunan kumruların kuğurdamaları ile karşıdaki kumtaşıyla kaplanmış olan yolun üzerindeki iki tahta arabanın gıcırıltıları bozuyordu.

Aniden yeraltının derinliklerindeki ateş tanrıçası uyandı ve yanardağın kraterinden alevler püskürttü. İnleyen ısıklar sessizliği parçalamıştı, kaba dokunmuş kumaşın yırtılmasını andıran garip sesler yükseliyordu dağın içinden.

Tekrar sessizlik. Az sonra boğuk, tehditkâr gürlemeler havayı doldurdu.

Sonra tüm ada bir kez daha sessizliğe büründü.

Tehlikeyi ilk olarak hayvanlar hissetti. Yılanlar ve kelerler taşlaşmış lav akıntılarının yarık ve çatlaklarını terk ederek, yerleşim yerlerine akın ettiler. Serçeler ve kestane kargaları dört bir yana uçtular. Çekirgeler uzun, yeşil katarlar oluşturarak kumsala doğru akmaya başladılar. Balık sürüleri korunmak istercesine deniz tabanına yaklaştılar. Otlaklarda ise köpek havlamalarına korku dolu melemeler karışıyordu.

11

Ve yeraltından gelen o gürleme tekrar işitildi, şiddetli bir fokurdamadan sonra yerin derinliklerinden cam kırılmasına benzer uğursuz şangırtılar yükselmeye başladı.

İlk darbeler.

Evler sarsıldı ve duvarlarda başparmak büyüklüğünde, çirkin yaralara benzer çatlaklar belirdi. Vazolar ve heykelcikler tas ceminin çatlayan kaplamalarının üzerine düştü. Kapılar kasalarından fırladı. Birçok ahırda domuzlar cıyaklayarak birbirlerini ısıriyordu.

Dağ! Ateş dağı!

Yeri göğü inleten gümbürtüler ile uyanan insanlar, açık alanlara doğru kaçmaya başladılar. Kraterden yükselen yoğun duman, yüksek bir sütuna dönüştü. Kara dağ tehdit dolu bir ifadeyle pusuda bekliyordu.

Duman sütunu yavaş yavaş dağılmaya yüz tuttuğunda, tas dev öfkeli bir sesle uzun uzun güreledi. Püskürttüğü alev dilleri gökyüzünü kan kırmızısına boyamıştı. Kara, gözenekli bir köpüğe benzeyen kül bulutları bir anda tüm adanın üzerini örttü.

Toprak, erimiş kızıl kor kayalar fıskırtan ateş çeşmesinin ışıkları altında, birbiri ardına gelen kısa ve sert darbelerle dalgalanmaya başladı.

Evler çatırdayarak yıkılmaya başladı ve yerde derin yarıklar oluştu. Yağmur gibi yağın küller her tarafı kaplamıştı.

Aniden bastıran karanlığı az da olsa aydınlatmaya çalışan yağ kandillerinin ve meşalelerin ışığı altında çocuklar ağlamaya başlamıştı. Umutsuz yakarışlar ve yüksek sesli ağıtlar işitiliyordu her taraftan. Sokaklarda korkunç bir kalabalık vardı. Yüzlerce insan, yanan çatıların, gemi azıya almış atların ve köpeklerin arasında, çılgınca kaçmaya çalışıyordu. Ellerine geçirdikleri ilk kumaş parçasını veya yastığı örtmüşlerdi baslarına. Etrafı kaplayan duman gözlerini ve boğazlarını yakmaya başlamıştı. İhtiyarlar ve gençler, bir yandan ağlayarak ve inleyerek birbirlerini itip kakarken, diğer yandan da değerli eşyalarını kurtarmaya çalışıyordu.

Sokaklar insanların kaçarken düşürdüğü bronz şamdanlar, metal kutular ve vazolarla dolmuştu. Cesetlere ve hayvan leşlerine takılarak yere düşen talihsizler, ya ayaklar altında çiğne-

ri

niyor ya da duman ve kül tabakasının altında kalarak korkunç bir şekilde can veriyordu. Sadece güçlü kuvvetli gençler kendilerinden yaşlıları ezip geçerek ve kadınların yalvaran gözlerle uzattıkları çocukları itekleyerek kendilerine yol açmayı başarıyordu. İnsanlar çıldırmış bir kalabalık halinde limana doğru akıyordu, fakat kendilerini beklediğini sandıkları gemiler çoktan alev alev yanan meşalelere dönüşmüştü bile...

Kaçıp kurtulma imkânı kalmamıştı. Zehirli gaz bulutları küllerle birlikte şehrin üzerine çökmeye başlamıştı. Dolu gibi yağın kor halindeki küçük taşlar, uçan kuşları bile cansız olarak yere düşürüyordu. Bu arada dev bir çamur deryası önüne çıkan her şeyi yutarak dağdan aşağı akmaya başlamıştı. Şehre ulaştığı zaman birçok kola ayrılarak sokakları doldurdu ve seviyesi giderek yükselmeye başladı. Ardı ardına gelen birçok çamur dalgası ile daha da güçlenerek çatıların ve tapınakların üzerine çıktı, insanları ve yaşayan her şeyi kirli-gri renkte bir kefen gibi sarıp sarmaladı.

Şimdi de kraterden aşağı bir lav ırmağı akmaya başlamıştı. Bir süre sonra denize ulaştı; hava ve suyla birleşen erimiş kayalar korkunç tıslamalarla katılaşıyor ve anında parçalanmaya başladı. Dev dalgalar, köpükler, girdaplar, patlamalar... bir

ateş denizi! Bütün sahil yanmakta olan yıkıntılarla kaplanmıştı. Ağaç ve bitkilerin tümü de yanıyordu. Her taraf kömürleşmiş cesetlerle dolmuştu.

Harap olmuş toprak bir an için soluğunu tuttu, sonra da büyük bir patlamayla kor halinde binlerce parçaya ayrıldı. Yanardağ bir kez daha kükredi ve denizin köpüklü suları karanın içlerine hücum etti. Koca dağ inanılmaz bir şekilde gökyüzüne fırlayarak havada parçalandı. Toprak ince bir buz tabakası gibi kırılarak ikiye ayrıldı. Bir zamanlar yuvarlak olan adadan geriye ince bir orak kalmıştı.

Kül bulutları gökyüzünü kararttı ve eski kıtanın üzerine uzun, karanlık geceler göktü...

Büyük Ana'nın rahibi Çift Ağızlı Balta tapınağında diz çökmüştü. Önünde kireç taşından yapılmış iki tören boynuzu ve yılan tanrıçanın küçük bir heykeli vardı. Sol elinde kutsal yağla dolu kulplu bir

13

testi tutuyordu, suratını ise deri bir boğa maskesi örtmekteydi. Ellerini yukarı kaldırdı ve duyulur duyulmaz bir sesle yakarmaya başladı.

Girit'in üzerindeki gökyüzü kararmaya başlamıştı bile. Kor halindeki sünger taşları adanın üzerine sağanak gibi yağıyordu. Denizin üzerini dolduran yüzen kaya parçaları, gitgide artan bir süratle birleşip yanan setler oluşturuyordu. Kabaran sular önlerinde oluşan bu doğal engele balyoz gibi darbeler indirmeye başlamıştı bile. Uğultuları yeri göğü dolduruyordu. Devasa su sütunları yıldırımlar eşliğinde fışkırmaya başlamıştı.

Sel baskını, büyük sel baskını!

Geliyor! Suların sınırsız kuvvetini damarlarında hissetmeye başlamıştı. Tuzlu suyun karanın ta içlerine hücum edişini görebiliyordu. Evlerin, ahırların, tarlaların ve bedenlerin üstünü hiçbir ayırım gözetmeden kaplıyordu. Gökten kapkara bir yağmur boşanı-yordu. Toprak gürlüyor ve kısa, sert darbelerle sarsılıyordu.

Önündeki duvar çatlayarak ikiye ayrıldı. Salon bir anda duman ve kükürt buharıyla doldu. Deri maskenin altından nefes alamıyordu. İnce ağız ve burun boşluklarından içeri kül zerreleri sızmaya başlamıştı.

Öksürerek soluk almaya çalıştı. Sağ elini kullanarak aceleyle maskenin başında durmasını sağlayan deri kayışı çözdü ve derin derin soludu. Tekrar önünde duran mahfazaya döndü ve yakarmaya devam etti...

Fakat bunlar benim gözlerim... benim suratım... o, benim... ben, oyum... ben...

ben...

Karanlık, zifiri karanlık. Uyandığı zaman ter içinde kalmıştı ve damağında hâlâ küllerin acımtırak tadını hissediyordu. İlk anda nerede olduğunu anlayamadı.

Yatağında doğrularak alınındaki ıslak saçları geriye itti. Odanın içi çok sessizdi, sadece kalbinin hızlı atışlarını ve cırcır böceklerinin açık pencereden içeri giren müziğini işitiyordu. Ellerini bedeninde gezdirdi önce yavaş yavaş, sonra da yatağında...

14

Bir çobanın sert döşeği değildi bu!

Bir anda kendine geldi ve nerede olduğunu anımsadı: Mavi Yunuslar Sarayında bulunuyordu. Kendisi de çoban Astro değildi artık. Asterios deniliyordu adına; kraliçenin gayri meşru çocuğu. Ve boğa maskesini taşıyan, ta kendisiydi...

15

t

•»A

Düşler Kervanı

Sabah denizinin üzerinde kayarcasına Mısır'a doğru ilerleyen gemiyi çam, sedir ve servi ağaçlarının kokusu doldurmuştu. Yolculuğun başından bu yana esmeyerek mürettebatın küreklere asılmasına ve kaptanın küfretmesine neden olan rüzgâr, nihayet biraz şiddetlenerek kuzeybatı yönünden kendisini hissettirmeye başlamıştı. Birkaç adam aceleyle tahta direği güvertedeki yuvasından çıkararak yerine dikti. Esparto otundan dokunmuş yelken çatırdayarak şişti ve gemi ileri atıldı.

Sarp kayalıklar hâlâ sislerin ardındaydı. Dağların rengi gayet yavaş bir şekilde değişmişti; adanın batısındaki kireç taşları yerlerini duman rengi, neredeyse mavi parıltılar saçan kayalara terk etmişti. Her an adanın güneyindeki korunaklı limanın girişini işaret eden ateşleri görmeleri gerekiyordu.

Fakat güvertedeki koyu renkli pelerine bürünmüş olan kadının huzursuzluğu, şafağın ilk ışıklarıyla birlikte daha da artmıştı. Artık yuvası olarak kabullendiği Beyaz Dağları düşünüyordu hâlâ. Kudretli Knossos sarayından çok uzakta bulunan açık renkli kireç taşı kütlesinde uzun yıllar güvenli bir yaşam sürmüştü. Oğlanı da orada gözetimi altında büyötmüştü. Çocuk yıllar boyunca sık meşe ormanlarının içinde yaşamış, fundalıklar ve çalılarla kaplı derin vadileri, kötü havalarda hayvanlarının

sığındığı mağaraları, doğanın tüm harika yerlerini avcunun içi gibi öğrenmişti. Acaba bir kez daha hayat ağacının mavi salkımlarını görebilecek, evlerinin önündeki mür ağaçlarının kokusunu içine çekebilecek miydi?

içini çekerek gözleriyle oğlanı aradı. Astro geminin burnunun en uç noktasından denizi seyretmekteydi.

"Orada bir şey yüzüyor" diye bağırdı ve gözleri heyecanla

19

parlamaya başladı. "Şuraya bak anne! Geminin yanında bir şey var! Bir hayvan mı yoksa? Ama hiç kımıldamıyor."

Merope'nin aniden keyfi kaçmıştı. Yavaş adımlarla çocuğun durduğu yere giderek ona iyice yaklaştı. Genç bedenin sıcaklığını hissediyordu. Neden sonra suyun üstünde yüzen cansız yunusu fark etti. Gümüş renkli karnında derin bir yara vardı.

Korkusunu gizleyebilmek için hemen arkasını döndü. Yüce Tanrıça, ölü bir yunus! Hem de hedefe bu kadar yaklaşmışken. Ne kadar uğursuz bir alamet! Oysa kraliçeye yunus yüzüğünü geri götürmek için yola çıkmıştı - ve ölü sandığı oğlunu.

Astro'nun bağırıları birkaç adamın daha ilgisini çekmişti, onlar da küpeşteden aşağı bakıyordu şimdi. Merope adamların alçak sesle küfrettiklerini ve bazılarının da bölük pörçük bir dua okuduğunu işitti. Denizciler yunusların geminin peşinden gelmelerini uğur getiren bir alamet olarak kabul ederdi. Oysa aşağıda karnı deşilmiş bir leş vardı! Merope tüm gücüyle kalbinin çarpıntısını kontrol altına almaya çalıştı. Kesinlikle heyecanını belli etmemeliydi! Üstlendiği görevi yerine getirmesini hiçbir kuvvet engelleyemezdi.

Kaptan kaba bir tavırla onu sorguya çekmeye çalıştı; suratında gerçek bir endişe ve güvensizlik okunuyordu. Merope onun kendisinden bir açıklama beklediğini fark etti. Bir şeyler söylemeliydi, fakat çok fazla şey ifşa etmeden nasıl başaracaktı bunu?

Limanda ilk kez karşılaştıklarında, güneş kurslu altın çift boynuzu gören kaptan Büyük Ana'nın rahibesi önünde saygıyla eğilmiş, ondan gemisini ve mürettebatını kutsamasını istemişti. Sonra da saygılı bir ifadeyle ondan ve oğlandan yolculuk ücreti almamayı teklif etmişti. Ve kadının bu genç çobanı neden tam da ilkbahar fırtınaları mevsiminde doğuya götürmek istediği konusunda bir tek soru bile sormamıştı. Merope, yolculuğun kolay geçmesi için derinliklerin tanrıçasına sahilde hediyeler sunmuştu: deniz kabukları, parlak kırmızı renkli birkaç balık, bir testi şarap ve yağ.

"Hediyelerin pek bir işe yaramadı galiba rahibe?" dedi ona kaptan ve saçsız alnını

sıvazladı. "Bu kötü alamet de neyin nesi? Denizcilerin ne kadar batıl inançlı olduğunu biliyorsun değil mi? Bu ölü hayvan akıllarına kim bilir neler getirecek!" Dudağını öf-

20

keyle büktü. "Ya senin veya oğlanın üstünde bir lanet varsa? Keşke gemiye binmenize izin vermeseydim..."

"Saçmalamayı kes artık!" diye kaptanın lafını ağızına tıktı Me-rop. "Sahilde sunduğum hediyelerin tanrıça tarafından kabul edildiğini sen de pekâlâ biliyorsun! Daha önce bu mevsimde fırtınasız bir yolculuk yapmış miydin hiç?"

Başını kaldırmış, dimdik kaptanın gözlerinin içine bakıyordu. Adam, sıradan bir yün pelerine bürünmüş bu kadından karşı konulmaz bir güç yayıldığını hissetti. Gözleri çakmak çakmaktı, rüzgârın dağıttığı gümüş renkli saçları yüzüne genç bir ifade veriyordu.

"Haklısın galiba" diye homurdandı kaptan isteksizce. "Yolculuk gerçekten de çok sakindi, en azından az öncesine kadar. Bu cansız yunusun anlamı nedir peki?"

"Sen bir erkek misin, yoksa korkak bir çocuk mu?" diye karşılık verdi Merope ve elbisesinin cebindeki çift boynuzun sivri uçlarını yokladı. "Can alıp can veren denizler tanrıçasının yaptıklarını tenkit etmeye mi niyetin var yoksa?"

Bu yaşama günahkâr bir insan eli son vermiş zaten, diye içinden kendi kendine konuştu. Çünkü ölümcül yaranın yeni bilenmiş bir zıpkın tarafından açılmış olduğu apaçık belliydi.

"Tek kelime etme artık!" diye konuşmaya devam etti ve adamın gözlerinin içine baktı. "Yoksa sen de batıl inançlı bir tayfa mısın? Gör bak, mürettebatını şimdi nasıl yola getireceğim!"

Kararlı adımlarla birkaç parça eşyasının bulunduğu kış güvertesine doğru yürüdü. Deri bir torbayı açtı ve içine uzanarak küçük bir nesne çıkardı. Bu arada adamların birçoğu onu takip etmiş ve etrafında bir yarım daire oluşturmuştu.

"Buraya bakın!" Merope sesine her zamanki sert tonu vermeye çalışıyordu. "Tanrıça bize uyarıcı bir alamet gönderdi. Bize deniz yaratıklarına dikkat etmemizi ihtar ediyor. Kana susamışlığımı-zı dindirmek için öldürmemeliyiz. Tanrıça sadece karnımızı doyurmak için avlanmamıza izin veriyor."

Artık çoktan unutulmuş olan saray yaşantısı zamanından kalma gümüş bir skarabe parlıyordu elinde.

"Büyük Ana, ölümün ve yeniden doğuşun simgesini kabul et.

21

Bize hayırlı bir yolculuk ihsan eyle!" Gümüş tılsımı hafif çarpıntılı denize fırlattı.

Tayfalar yavaş yavaş dağılmaya başlayınca, kaptan da homurdanarak görev yerine döndü. Merope çocuğun kendisine yaklaştığını hissetti.

"Yolculuğumuz çok uzun sürecektir mi daha?" diye sordu sonunda.

"Hayır, oğlum. Limana varmamıza az kaldı." Sonra da dağlara çıkan yolda ilerleyeceğiz diye düşündü, o eski mağaraya doğru. O yol seni yeni bir yaşama götürecektir...

Oğlanın bir soru sormak istediğini, fakat bunu yapmakla yapmamak arasında kıvranıp durduğunu fark etti. "Çekinme, ne demek istiyorsan söyle" diye yardımcı oldu ona şefkatli bir sesle. Oğlanın yeşil-sarı benekli gözlerinde korku dolu bir belirsizlik okunuyordu.

"Sadece ölü yunus değil, her şey bir anda o kadar acayipleşti ki" sözleri döküldü ağzından aniden. "Neden tüm yolculuk boyunca esrarengiz tavırlar takındın? Halbuki bu bahar ilk defa kendi sürüme sahip olacaktım! Yeni doğan oğlaklar ne olacak peki?"

Yardım dileyen gözlerle kadına baktı.

"Astro! Zamanı geldiğinde tüm delikanlıların kutsal mağarada birkaç gün geçirdiğini biliyorsun. Sonra da karanlığı bir erkek olarak terk ederler."

Oğlan çocuksu bir ifadeyle suratını astı. "Tabii ki biliyorum bunu!" diye çıkıştı kadına. "Erkekler ne adet görebilir, ne de doğurabilirler. Bu yüzden Büyük Ana'nın rahmi onları kabul eder ve bir kez daha dünyaya getirir. Geçen yıl arkadaşım Tiyo'yu da mağaraya götürmüşlerdi. Fakat kendi dağlarımız da mağaralarla dolu; bu uzun yolculuk niye?"

Çünkü sen sıradan bir köylü değil, kraliçenin oğlusun, diye geçirdi içinden Merope. Çok yakında bunu kendin de öğreneceksin nasıl olsa. "Sana bunu şimdiye kadar birçok kez söylemiştim, oğlum" diye karşılık verdi bunun yerine, "her şey herkes için aynı değildir ve olamaz da. Tiyo kendisi için belirlenmiş olan mağarada kutsandı ve Büyük Ana senin için başka bir mağara belirledi. Bu kadar sabırsız olma" diye gülümsedi oğlanın başka itirazlarda bu-

lunmasına fırsat vermeden. "Hemen hemen geldik zaten. Yakında demir atarız."

Evet, hedeflerine hemen hemen ulaşmışlardı. Merope, dağlara giden yola kolaylıkla ulaşabilmeleri için güneydeki bu küçük limanı özellikle seçmişti. Gereğinden fazla ihtiyatlıydı. Yaşlı bir kadınla genç bir oğlana kimin ne kötülüğü dokunabilirdi ki? Fakat yine de tedbiri elden bırakmamalıydı! Her ne kadar yirmi yıldan bu yana sarayla her türlü ilişkisini kesmişse de, kötü niyetli gözler ve dedikoducu ağızlar her yerde bulunuyordu. Kraliçenin oğlu eve dönmüştü!

Bu arada gemi rotasını değiştirmiş ve doğruca kıyıya yönelmişti. Hilal biçimli koydaki küçük evler seçilmeye başlamıştı. Kumsal, iki tarafındaki kayalıklar boyunca uzayıp gidiyordu. Gemiciler yelkeni indirerek kırmızı porfirden yapılmış bir piramit olan çapayı denize bıraktılar. Güneş gökyüzünde iyice yükselmişti ve olanca sıcaklığıyla parlıyordu.

Bir an önce karaya çıkmalıyız, diye düşündü Merope. Daha epey yolumuz var. Öbür gün ilkbahar dönümü. O gün mutlaka hedefimize ulaşmış olmalıyız.

Gemi limana biraz mal indirmek istediği için, üzerinde hummalı bir faaliyet başlamıştı. Az sonra küçük bir kayığın gemiye doğru gelmekte olduğunu gördüler.

"Bizi almaya mı geliyorlar anne?"

Merope evet anlamında başını salladı.

"Sonra da dağlara mı çıkacağız?"

Merope bir kez daha evet anlamında başını salladı. Evet, tüm zamanların başlangıcından beri seni bekleyen mağaraya gideceğiz oğlum. Orada tanrıçayla karşılaşacaksın.

"Gidip kaptana veda edelim" dedi sonra da, "bize gösterdiği dostluk için ona teşekkür etmeliyiz."

Astro koşarak önden gitti. Merope oğlanın iriyarı adamla heyecanla konuştuğunu, adamın da onu babacan gözlerle süzdüğünü fark etti.

Erkeklerle konuşmaktan ve onların arasında bulunmaktan ne

kadar da hoşlanıyor, diye geçirdi içinden hafif bir hüznle. Yoksa gerçekten baba

özlemi mi çekiyor? Oysa aradan geçen uzun yıllar boyunca bana bu konuda hiçbir şey sormadı, tek bir şey bile! Sanki olağanüstü bir şeyler olduğunu her zaman hissetmişti, babasının denizden çıkan Beyaz Boğa olduğunu...

"Sana tekrar hayırlı yolculuklar dilerim kaptan" dedi sonra yüksek sesle. "Bizi buraya kadar getirdiğin için teşekkür ederim."

"Tanrıça sizi korusun" dedi ihtiyar deniz adamı ve Astro'nun kahverengi saçlarını okşadı. "Kendine iyi bak delikanlı!"

Küpeşteden sarkıtılan ip merdiveni kullanarak dikkatle aşağı indiler. Hemen hemen Astro yaşlarında genç bir adam olan kayıkçı, onları tek kelime etmeden kıyıya götürdü. Sahile yaklaşınca sığ suya atladı ve kayığı içindekilerle birlikte kumsala çekti. Merope ona biraz balmumu vermek isteyince de itiraz etti.

"Kaptan gereken her şeyi halletti."

Sonra da kayığını kumsalın daha iç kısmına çekmeye başladı.

Merope arkasını dönerek son bir kez gemiye baktı. Baş tarafa boyanmış olan büyük bir göz resmi, güneşte parlıyordu. Tanrıçanın yaşlı mağarayı gözeten ve her şeyi gören gözü, diye düşündü. Büyük Ana! Bağlamak ve özgür bırakmak, yıldızların yollarını belirlemek, rüzgârlara hükmetmek sadece sana mahsustur. Mısır'a giden bu gemiyi ve mürettebatını koru!

Astro karnının acıktığından ve susadığından şikâyet ettiği sırada, hızla yürüyorlardı ve ovayı geride bırakmışlardı. Tüm yol boyunca son derece sessizdi, yüzü ifadesiz ve soluktu. Öğleden sonra güneşinin altında mola verdiler. Yanlarında bulunan peynir, pide ve bir avuç dolusu kuru inciri yedikten sonra, yakınlardaki bir dereден su içtiler. Merope onun her lokmayı büyük bir iştahla silip süpürmesini seyretti. Oğlan az sonra biraz kurutulmuş et isteyince, dostça fakat kararlı bir sesle bu isteğini geri çevirdi.

"Hedefimize bu kadar yaklaşmışken artık et yemen doğru değil. Yarından itibaren oruç tutman gerektiğini unutma."

Açlıktan korkmana gerek yok oğlum, diye geçirdi içinden onun soran bakışlarını görünce. Midenin kazıntısı çabuk geçer. Fa-

kat sonra o eski hayalleri göreceksin. Kim olduğunu ve büyük görevinin ne olduğunu anlayacaksın.

"Hava kararmadan biraz daha yol alalım" dedi ona. "Geceyi geçirecek bir yer bulduktan sonra, canının istediği kadar dinlenebilirsin."

İkisi de doğrularak çıkınlarını bağladılar ve yola koyuldular. Küçük dere boyunca sıralanan zambak çalılıkları, patlamaya hazır goncalarla doluydu. Karahindiba çiçekleri sarı, yabancı gelincikler de kırmızı ışıltılar saçıyordu etrafa. Gökyüzü bembeyaz bulutlarla işlenmiş açık mavi bir örtü gibiydi. Hava ılıktı ve badem çiçeklerinin iç bayıltıcı kokuları her yana yayılıyordu.

Arduaz renkli bir dizi dağ zirvesi hemen önlerinde yükseliyordu. Arkalarında da mavi parıltılar saçan sıradağlar uzanmaktaydı. Artık sohbet etmekten vazgeçmişlerdi. Sessizce yürüyerek ilk yükseltilere tırmanmaya başladılar, küçük bir otağı aştılar ve yıpranmış kireç taşlarından yapılmış şirin evlere sahip küçük bir köyü geride bıraktılar. Oğlan, soran gözlerle köy yoluna bakınca, Mero-pe başını salladı.

"Hayır, bu ve yarınki geceyi açık havada geçireceğiz. Aya mümkün olduğunca yakın olmalıyız."

Yavaş yavaş akşam olmaya başlamıştı. Batmakta olan güneşin saçtığı kızıl ışıklar, yükseklik arttıkça sayıları azalmaya başlayan zeytin ağaçlarının gümüşü yeşil rengine karışıyordu. Üzerinde yürüdükleri dar, taşlı patikada hiçbir insan sesi işitmiyorlardı; kulaklarına sadece birkaç kuşun cıvıltısı ile kendi ayak sesleri geliyordu: hızlı, aceleci, fakat temkinli bir ağırbaşlılıkta. Zeytin ağaçlarını da geride bırakmışlardı artık, şimdi koyu yeşil renkli iğne yapraklı ağaçların arasında yürüyorlardı.

Bir süre sonra Merope durdu ve omzundaki çıkını yere koydu, bir yandan da hâlâ uzak ve uiaşılmazmış gibi görünen zirveye bakıyordu. Konaklayacak bir yer bulmanın vakti geldi artık diye düşündü, son yemeği hazırlayıp biraz dinlenmeliyiz. Astro güçlü olmak zorunda. Ve şayet bu gece tanrıçaya tapınmak istiyorsam, ben de güçlü olmalıyım...

"Burada duralım artık Astro" diye seslendi oğlana ve az ileri-

25

deki akşam güneşinin aydınlattığı kutsal koruya baktı. "Hadi, git biraz odun topla. Hava kararmadan bir ateş yakalım."

Şefkatli gözlerle oğlanın ardından baktı bir süre. Seni gidi duygusal ihtiyar! diye kızdı kendisine sonra. Onun kendi yolunda gitmesi gerektiğine kendini alıştırmalısın. Buna engel olamazsın. Astro'ya bu yolda bilgi ve cesaretle yürümesi gerektiğini öğretebilirsin sadece, hepsi o kadar!

Fakat Merope kaçınılmaz olanı istediği kadar düşünmemeye çalışsın, yine de içindeki sesi bir türlü susturamıyordu. Zirveye giden yolun asla son bulmamasını yakarıyordu bu ses bir an bile durmaksızın.

Astro kolları çalı çırpıyla dolu olarak geri döndüğü zaman, o da ateş yakmak için taştan bir çember hazırlamıştı. Dalları ızgara biçiminde üst üste dizdi. Çakmak taşıyla ateşi yakmak konusunda Astro ısrar ediyordu, Merope de onun bu konudaki yeteneğini takdir etti. Bir süre sonra canlı bir ateşin karşısında oturuyorlardı. Fazla konuşmaksızın yediler yemeklerini. Merope oğlana yemesi için pide ve zeytin ezmesi, içmesi için de su yerine rcçineli şarap vermişti. Astro şarabı büyük yudumlarla ve zevkle içti.

Bu daha da çok uykunu getirecek senin, diye geçirdi içinden Merope. Ve sana güzel rüyalar hediye edecek.

Gerçekten de oğlan az sonra battaniyesine sarındı ve ateşin yanına kıvrılıp uykuya daldı. Kadın ise uzunca bir süre daha ateşin başında oturduktan sonra, eline yanan bir dal alarak ayağa kalktı ve ormanın içlerine daldı.

Beyaz Dağlara kaçışından bu yana kutsal koruya ilk kez ayak basıyordu. Dikkatli, neredeyse utangaç bir tavırla ellerini servi ağaçlarının pürüzlü gövdelerinde gezdirdi. Başını kabuklarına dayayarak o bildik, hafif acı kokuyu içine çekti. Zihninde o bir zamanların rahibe adayının titreyen ellerinde tuttuğu orak biçimli ay bıçağıyla heyecandan neredeyse kendisini yaralaması çok belirgin olarak canlandı. Kutsal koruda geçirdiği o ilk gecenin üstünden o kadar çok zaman geçmiş, o kadar çok şey yaşamıştı ki!

Yıldızların ışıldayan örtüsünün altındaki ay, bahar dönümü

26

akşamı çok berrak ve kendisinden çok uzaktı. Bir yandan kıpırda-maksızın onu seyrederken, diğer yandan da bir baykuşun ötüşünü dinliyordu. Serin bir batı rüzgârı saçlarını uçurdu ve aniden ürper-mesine yol açtı. Yolculuk çizmelerinden çıkardığı ayaklarını ovuşturdu ve pelerinine daha sıkı sarıldı.

Affet beni Büyük Ana, diye geçirdi içinden, bugün aklımı yapmam gerekene veremiyorum bir türlü. Düşüncelerim bir katar ürkek kuş gibi geçmişe uçarak, geleceğin karanlığını aralamaya çalışıyor. Astro'nun önündeki zorlu yol aklıma geldikçe kalbim sıkışıyor. O yol hepimiz için o kadar önemli ki... Biliyorum, vakit geldi artık. Büyük mağaranın karanlığına dalacağım andan başka hiçbir şey korkutmuyor beni aslında. Çünkü o zaman kendi doğurmadiğim oğlumu yitireceğim. Çünkü o zaman tekrar yalnız kalacağım.

Fısıldayarak kısa bir dua okudu ve rahatladığını hissetti. Kutsanmasından bu yana her yıl kış sonunda icra ettiği tören için hazırды artık. Merope tüm dikkatini önündeki büyük, yuvarlak taş'a verdi. Elleriyle onu sarmış olan gümüş renkli dikenleri okşuyordu hafifçe. Sonra taşın karşısına bağdaş kurarak oturdu. Elbisenin ve pelerinin çift katlı korumasına rağmen altındaki sert ve pürüzlü toprağın soğğunun iliklerine işlediğini hissediyordu. Aya son bir bakış fırlattıktan sonra gözlerini kapadı.

Göklerin hükümdarı, diye yakarıyordu, zamanın en büyük kızı! Sen gözlerinle her şeyi görür ve her şeyi bilirsin. Tanrısal vücudun kâinatın ta kendisidir, bilgeliğın denizlerden daha derindir. Bizi yaşam ve bereketle dolduran kutsal ışığını çocuklarından esirgeme!

Yeryüzünde artık sadece o taş ve topraktan fıskıran yaşam kudretiyle bütünleşen rahibe vardı. Yaşamın sıcaklığı tüm vücudunu doldurmuştu, elleriyle ayaklarından sıcaklık saçıyordu etrafına ve serin ilkbahar rüzgârını hissetmiyordu artık. Kollan ve bacakları bir çember oluşturmuştu, giderek yoğunlaşan ve sonunda taş kesilen bir çember. Dağdan koparılmış, pütürlü ve kaba bir kaya parçasıydı önceleri. Aradan geçen yıllar boyunca zımparalandı, cilalandı, parladı, hayvanlarla dolu ırmaklarda uzun yolculuklar yaptı, insanların elleri ona dokundu; bir zaman denizindeydi! Sonunda çok

27

uzaklardan geliyormuş gibi bedenine geri döndü. Elleriyle uzun uzun yokladı onu.

Evet, yaşlı bir kadını artık, diye geçirdi içinden Merope hüzünle. Mirtho yeni doğan çocuğu kollarına verdiği ve ona birlikte Astro adını taktığımız zaman bile genç bir kadın değildim.

Eski hayaller canlandı tekrar gözlerinin önünde. Ay ışığının olmadığı karanlık gecede, göğsüne bastırıldığı mızızızlanan bebekle beraber limana doğru gidiyordu. Dilini tutması karşılığında birçok elmas verdiği balıkçı, kendisini kayığının içinde bekliyordu. Bir yandan yolculuğu düşünürken, diğer yandan da çocuğu bal katılmış keçi sütü ile susturmaya çalışıyor, fakat bir türlü başarılı olamıyordu! Ve nihayet evinin güvenli sıcaklığı... tik defa çocuğun altını burada değiştirmiş ve kalçasındaki ay lekesini öpmüştü.

Evet, kraliçenin çocuğunun bana sadece birkaç yıl için armağan edildiğini ta en başından beri biliyordum! Sadece on altı yaz boyunca onun anası olabildim. Bu zaman zarfında onun doğa ile bütünleşmesini sağladım, iyileştirici kuvvetleri nasıl kullanacağını öğrettim. Genç ve aç ruhunu kuşaktan kuşağa aktarılan gizli bilgilerle besledim. Erkeklerin payına düşenden fazlasını ifşa etmedim mi ona aslında? Fakat o tanrıçanın vergisine sahip. O, seçilmiş olan! Bilge Kadınlar'ın sırlarını oğlana ifşa

etmem elbette ki doğruydu, yoksa kendisini bekleyen büyük görev ile nasıl başa çıkabilirdi ki?

Oğlan mı? Uzun zamandır bir çocuk değil artık diye düzeltti içinden söylediklerini. Çenesini ve yanaklarını epeydir bir tüy tabakası kaplıyor, sesi de iyice kalınlaştı. Ve kızların ardından bakmak pek hoşuna gidiyor.

Kalbi acıyla büzüldü. Büyük Ana, kendisini doğuran kadının karşısına çıktığında neler olacak acaba? Ve ben ne olacağım?

Merope aniden ne kadar bitkin olduğunu fark etti. Yeniden yola koyulmadan önce mutlaka bir süre uyuması gerekiyordu. Zorlukla ayağa kalktı.

Geleneklere uygun olarak son bir kez sol eliyle taşı okşadı. Sonra da üzerine şarap ve yağ döktü. Toprak testilerin ağızlarını özenle kapadıktan sonra, tekrar çıkınına koydu. Bir yandan kutsal

28

sözcükler mırıldanırken, diğer yandan da keskin obsidiyen bıçağıyla taşın çevresindeki dikenlerin yeşil yapraklarını kesiyordu. Sonra onları da testilerin bulunduğu çıkına tikiştirdi. Koruya son bir bakış fırlattı ve başını salladı. Evet, tören sona ermişti, ilkbaharın ışığı adaya geri dönebilirdi.

Tören alanından ayrılarak oğlanın bulunduğu yere doğru yürümeye başladı. Zayıf, kızılımsı bir ışık yeni günün doğuşunu müjdeliyordu. Yorgunluğuna rağmen Merope adımlarını hızlandırdı. Astro uyanmış olmasın sakın?

Onu uyurken buldu. Şefkatle kahverengi saçlarını okşadı. Kraliçenin piçi uykusunda gülümsüyordu.

Bir gece, bir gün, bir gece. Öğleden sonra nihayet zirvedeki yaylaya ulaştılar. Tehlikelerle dolu dar patikalar ve geçitlerden oluşan zorlu bir yol bırakmışlardı geride; Merope 'nin içindeki heyecan giderek büyüdüğü için gece pek az uyuyabilmişti. Bu süre zarfında her ikisi de hiçbir şey yememişti. Sık sık dinlenmek ve su içmek zorunda kaldıkları için, yürüyüş tempoları da devamlı düşüyordu.

Merope oğlanın kızarmış yüzündeki açlık ve yorgunluk belirtilerini fark etmişti. Kendi karnının da aç bir hayvan gibi homur-dandığını işitiyordu. Ruhundaki yiyeceğe ve dinlenmeye olan özlemi yok etmek için bir anlığına gözlerini kapamıştı ki, oğlanın attığı çığlıkla irkildi. Acıdan buruşmuş bir yüzle sağ kolunu tutuyor ve hızla kabaran bir yarayı işaret ediyordu.

"Bir arı soktu beni!!!"

Merope hemen oğlanın yanına geldi ve arının zehrini emmeye başladı. Astro, bembeyaz bir suratla kadının emdiği zehri yere tükürmesini seyrediyordu.

Duyduğu acı, güçlkle ayakta tuttuğu iradesinin yıkılmasına neden olmuştu. Korkuyordu! Merope bunu hem gözlerinden okuyor, hem de döktüğü soğuk terlerden anlıyordu. Bilinmeyen korkusu. Yokluğu çekilen bilgiye ulaşmanın korkusu. Çocukluğun sonu, diye geçirdi içinden Merope. Ne kadar ani! Ne kadar telafisiz!

Oğlanın dişlerinin arasından aldığı sert soluklan işitti. "Nasıl? Şimdi daha iyi, değil mi?" diye sordu şefkatle.

29

Astro cesur bir tavırla evet anlamında başını sallamaya çalıştı. Merope, aniden gelen bu bedensel acının onu çok sevindirmiş olduğunu hissediyordu.

Arı sokmasına karşı en etkili çare taze soğandı. İyi ama, onu nereden bulacaktı şimdi? Aniden bakışları bir karahindiba demetine takıldı, içlerinden birini kopardı, tırnağıyla sapını çizdi ve dışarı akan beyazımsı sütü yaranın üzerine sürdü.

"Biraz sonra hiçbir şeyin kalmayacak. İleride tekrar acıyacak olursa, şimdi sana gösterdiğimi yap. Hazır bulmuşken şu çiçeklerden birkaç tanesini cebine soksan iyi olur!"

Sonra ona oturmasını ve kendisini dinlemesini söyledi. "Şimdi seni büyük mağaraya götüreceğim. Üç gün boyunca yalnız kalacaksın orada. Elindeki çıkında bulunan kurutulmuş mantarlardan ve otlardan başka bir şey yemeyecek, şu üç testideki sudan başka bir şey içmeyeceksin. Dikkatli ve uyanık ol! Daha önce görmediğin, duymadığın şeyler çıkacak karşına, hayaller, belki sesler ve silüetler. Sen onların efendisisin Astro! Onları yaratan da, yok eden de sensin. Fakat bu tamamen sana bağlı. Sadece korkmadığın müddetçe onlara hükmedebilirsin. Şayet onlardan kaçarsan ya da mağarayı vaktinden önce terk edersen, sonsuza dek onlar hükmeder sana. Hazır mısın?"

Oğlanın korku dolu bir ifadeyle başını salladığını gördü.

"Mağarada yeni ismini de öğreneceksin. Seni bir erkek yapacak olan ismi. O isim, senin bundan sonraki kaderini belirleyecek."

Oğlan gözlerini kırpmadan bakıyordu ona.

"Başka bir şey daha var, oğlum" diye ekledi Merope çok yumuşak bir sesle.

"İçeride seni bekleyen bir çocuk oyunu değil. Korkmaktan, ağlamaktan ve bağılmaktan asla utanma! Seni en hassas noktandan vuracak şeyler göreceksin belki de. O zaman ağla, bağır ve haykır! Yeter ki kaçma! Onlarla savaş!"

"Hiçbir şeyden kaçmayacağımı sen de biliyorsun" diye karşılık verdi Astro ciddi bir sesle. Alınmıştı. "Ya üç gün sona erince? Ondan sonra ne olacak?"

O zaman sen Asterios, yani 'yıldız gibi olan' olacaksın! diye geçirdi içinden Merope, Pasiphae'nin zorlu mirasını kabul etmeye

30

hazırlanan oğlu! Adamızı yok olmaktan kurtaracak yegâne kişi olan 'Zambaklar Prensi!'

"Üç gün sonra gelip seni alacağım" diye karşılık verdi ona cevap olarak. "Sana o zaman söyleyeceğim sonra ne olacağını." "Peki ben üç günün dolduğunu nasıl anlayacağım?" "Bunun için endişelenmene gerek yok" dedi Merope, üstüne basa basa. "O vaktin geldiğini bileceksin ve anlayacaksın."

Artık büyük ve karanlık mağarada tek başınaydı. Meşalesinin zayıf ışığı etrafını pek az aydınlatıyordu. Hâlâ Merope'nin sıcacık kucaklayışını ve göğsüne çizdiği kutsama işaretini hissediyordu. Fakat yanında değildi artık.

Gözleri karanlığa alışana kadar bir süre bekledi. Belli belirsiz silüetlerden ve gölgelerden daha fazlasını görmeye başlamıştı artık. Çıplak kayalar sarmıştı etrafını göz alabildiğince, taş parçaları, derin yarıklar ve çatlaklar. Üzerindeki pelerine rağmen titrediğini hissetti. Ne büyük, ne sevimsiz bir mekân! Duvarlardan damlayan sular yerde küçük birikintiler oluşturuyordu. Burasının Beyaz dağlarda sığındıkları sevimli mağaralarla hiçbir ortak yanı yoktu. Bambaşkaydı. Yaşlı, tehlikeli ve merhametsiz.

Yüksek sesle güldü. Sesinin tınısının kendisini biraz cesaretlendireceğini umuyordu. Bir mağara nasıl merhametsiz olabilirdi ki? Yine de bu nemli duvarların, yarıklann ve çatlakların arasında bir şeylerin kendisini beklediğini seziniyordu.

Karşına çıkacak olan şeylere bak! demişti ona. Ancak bu şekilde karşı koyabilirsin onlara.

Onlara karşı koyacağım, diye geçirdi içinden hiddetle. Kararlı adımlarla mağaranın içlerine yürümeye ve ayaklarının altındaki zemini incelemeye başladı. Ayakları sert bir nesneye çarpınca irkilerek durdu. Yere eğildi ve bu nesnenin küçük bir heykel olduğunu gördü: aralık bacaklarının arasından küçük bir kafanın çıktığı, çö-melmiş bir kadın figürü. Hemen yakınında başka nesnelere de buldu; yivli bilezikler, saç

iğneleri, öreke çatalları, küçük bir bronz kaplumbağa, velhasıl iyi bir doğum dilemek için gereken tüm adak hediyeleri.

31

1 0

Beylik Tanrım kendisinin bir kadın mağarasında ne iş^1, Kadm!^ Büyük Ama'nın kutsal bedenine aşk ve bereket #e ^ın girdilerini elbette ki biii0rdu. Doğumdan önce ve sorf nçay^ ^ydi art^^ sunduklarım da. Kızların ilk ayW dan SorR &f anlığı, Sü ük Doğurgan'la ebediyen bütünle^

^lar^|^ terk ettiklerini de. ,. .,Ben

, . *-y* 3ma, ben ^ 0ımaya hazırlanan bir kız değilim V- bırırlc^m. ,h.s

... efkek oldnj|.un zaman, tanrıçanın gücünü ve kudreP»1 *" sedec^K^eni isrnttf öğreneceksin. Kendine uygun bir yer W^ ram aç v^ içiflden b.r avuç man(ar Awdk çiğnemeye başla, ^

ona M^ry. Aym aamanda anası da olan bilge kadına ı#c cektu şjır^ye dek h emen hemen daima yaptığı gibi.

Sudaki per^ni yere yaydı, üzerine oturdu ve kap» frt m^ian çimmeye başladı. Acıydılar, dilinde paslı °J " bıraldyorl^d!. Eti^ su ile ağzını çalkaladı. Boş midesi tf» korur^^ ister gibi kasiınca, onu düzenli çiğnemeler ve çaF1 d larıl^yaVnnay£lçahştl.

Ve Vope 'r»in kendisine katı bir oruç tutmasını enm rağmen, eumek tQrbasını tersyüz ederek iyice salladı. Fit bula^üdilibir parç a sertleşmiş peynir kabuğuydu. Onu daWıa kemimi.

^*ı%ı şiddetli bir iç bulantısı hissetti. Şiddetle solut* Je' rerek sVİ m pel ^rmine uzandl ve gözlerini kapadı. Tün*™" bir k0rJcu dalgasly la sarsıldı; alnından soğuk terler boşanıp unm^yeniBeUerimaeydi m± ve çaresizdi.

SaMnol, Çök^ sakın olmalısın, diye kendi kendini yatf > Çahşta titreyerek.

2^1 geçti^ çe> yavaş yavaş, içindeki bulantı yok cIM* ! agzlril ac, (fikörillc^e doiduran daha hafif ikinci bir dalga f* Kd" Ğar~ ^akatt)ir süre^ sonra tüm rahatsızlığı sona erdi.

Kendini ge- vşemiş hissediyordu. İçi mutluluk ve l# * gusU:ya olmuştu 4_ Ne

kadar da hafiflemişü böyle! Göz»11 **1,

Başı dör^or v& : yalpalyordu, uçmaya hazırlanan bir W° * sarık, ^

Ularda dlj aha önce asla görmediği şekillerde göl£i!ffdans

ediyordu. Bir araya geliyor, birleşip bütünleşerek karışık desenli, gizemli motifler oluşturuyorlardı. Büyük bir zarafetle havada gayet yavaş salınıyor, ona doğru yaklaşıyor ve tekrar uzaklaşıyorlardı.

Ayağa kalkmaya çalıştı. Fakat hareket etmeyi başaramadı. Kendisinden bir parça yavaşça bedeninden ayrıldı ve gölgelere doğru yükselmeye başladı.

Sıkıntılı bir yaz gecesi, umutla bekleyen insanların doldurduğu küçük, korunaklı bir liman. Parlak ay ışığı, deri kayışlarla söğüt dallarına bağlanmış bir kadını aydınlatıyordu. Çıplak bir adam denizden çıkarak kadına yaklaştı, suratında deri bir boğa maskesi taşıyordu. Ve davulların şarkısı başladı...

Kadının kapkara saçları gözlerini kara bir peçe gibi örtüyordu, vücudu ateş gibi sıcaktı. Kendisini deri maskeyi taşıyan adama sunan bereketli toprağın ta kendisiydi o. Maskeli adam kadına yaklaştı ve vücudunu örten kumaşı çekip aldı.

Sonra da içine girdi. Onları çevreleyen insanlar çığlıklar atıyordu.

Bir bütün oldular. Soluk soluğaydılar, giderek daha da hızlı soluk alıyorlardı. Adamın altındaki vücut büyük bir şiddetle kasılınca, söğüt dalları kırıldı ve birlikte yere düştüler. Kendisini bağlayan deri kayışlar hâlâ kadının kollarında sallanıyordu. Fakat sonuna dek durmadılar. Sonra adam aniden yok oldu. Nereye gittiğini kimse görmemişti. Kurban edilmek üzere yakınlardaki ahırda tutulan beyaz boğanın sesi gelmekteydi sadece.

Bacakları adamın tohumlarıyla ıslanmış olan kadın denize gitti ve dalgaların kendisini okşamasına izin verdi. Çıplak vücudunu okşuyordu, Biliyordu ki, ilkbahar ışığı adaya geri dönünce karnı şişecekti- Bir çocuğu olacaktı. Bir oğlu...

Annem. Annem!

Ağlamasının yüksek sesli yankısı onu neredeyse içine daldığı düşler aleminden geri getirecekti. Fakat mantarların etkisi henüz sona ermemişti- inleyerek bir kez daha zaman ve mekân içinde kayboldu.

33

Büyük Tanrıça, kendisinin bir kadın mağarasında ne işi vardı? Kadınların Büyük

Ana'nın kutsal bedenine aşk ve bereket dilemek için girdiklerini elbette ki biliyordu. Doğumdan önce ve sonra Tanrıçaya değerli armağanlar sunduklarını da. Kızların ilk aybaşlann-dan sonra karanlığı Büyük Doğurganla ebediyen bütünleşmiş kadınlar olarak terk ettiklerini de.

iyi ama, ben kadın olmaya hazırlanan bir kız değilim ki! Ben bir erkeğim.

... erkek olduğun zaman, tanrıçanın gücünü ve kudretini hissedecek, yeni ismini öğreneceksin. Kendine uygun bir yer bul, çıkını aç ve içinden bir avuç mantar alarak çiğnemeye başla, demişti ona Merope. Aynı zamanda anası da olan bilge kadına itaat edecekti, şimdiye dek hemen hemen daima yaptığı gibi.

Sırtındaki pelerini yere yaydı, üzerine oturdu ve kayış gibi sert mantarları çiğnemeye başladı. Acıydılar, dilinde paslı bir tat bırakıyorlardı. Biraz su ile ağzını çalkaladı. Boş midesi kendisini korumak ister gibi kasılınca, onu düzenli çiğnemeler ve çalkalama-lar ile yatıştırmaya çalıştı.

Ve Merope'nin kendisine katı bir oruç tutmasını emretmesine rağmen, ekmek torbasını tersyüz ederek iyice salladı. Fakat tüm bulabildiği bir parça sertleşmiş peynir kabuğuydu. Onu da itinayla kemirdi.

Aniden şiddetli bir iç bulantısı hissetti. Şiddetle soluk alıp vererek sırt üstü pelerinine uzandı ve gözlerini kapadı. Tüm vücudu bir korku dalgasıyla sarsıldı, alnından soğuk terler boşanıyordu. Bilinmeyen ellerindeydi artık ve çaresizdi.

Sakin ol, çok sakın olmalısın, diye kendi kendini yatıştırmaya çalıştı titreyerek.

Zaman geçtikçe, yavaş yavaş, içindeki bulantı yok oldu, ta ki ağzını acı tükürükle dolduran daha hafif ikinci bir dalga gelene kadar. Fakat bir süre sonra tüm rahatsızlığı sona erdi.

Kendisini gevşemiş hissediyordu, içi mutluluk ve huzur duygusuyla dolmuştu. Ne kadar da hafiflemişti böyle! Gözlerini açtı. Baş dönüyor ve yalpalıyordu, uçmaya hazırlanan bir kuş gibiydi sanki.

Duvarlarda daha önce asla görmediği şekillerde gölgeler dans

32

ediyordu. Bir araya geliyor, birleşip bütünleşerek karışık desenli, gizemli motifler oluşturuyorlardı. Büyük bir zarafetle havada gayet yavaş salınıyor, ona doğru yaklaşıyor ve tekrar uzaklaşıyorlardı.

Ayağa kalkmaya çalıştı. Fakat hareket etmeyi başaramadı. Kendisinden bir parça

yavaşça bedeninden ayrıldı ve gölgelere doğru yükselmeye başladı.

Sıkıntılı bir yaz gecesi, umutla bekleyen insanların doldurduğu küçük, korunaklı bir liman. Parlak ay ışığı, deri kayışlarla söğüt dallarına bağlanmış bir kadını aydınlatıyordu. Çıplak bir adam denizden çıkarak kadına yaklaşmaya başladı, suratında deri bir boğa maskesi taşıyordu. Ve davulların şarkısı başladı...

Kadının kapkara saçları gözlerini kara bir peçe gibi örtüyordu, vücudu ateş gibi sıcaktı. Kendisini deri maskeyi taşıyan adama sunan bereketli toprağın ta kendisiydi o. Maskeli adam kadına yaklaştı ve vücudunu örten kumaşı çekip aldı.

Sonra da içine girdi. Onları çevreleyen insanlar çığlıklar atıyordu.

Bir bütün oldular. Soluk soluğaydılar, giderek daha da hızlı soluk alıyorlardı. Adamın altındaki vücut büyük bir şiddetle kasılınca, söğüt dalları kırıldı ve birlikte yere düştüler. Kendisini bağlayan deri kayışlar hâlâ kadının kollarında sallanıyordu. Fakat sonuna dek durmadılar. Sonra adam aniden yok oldu. Nereye gittiğini kimse görmemişti. Kurban edilmek üzere yakınlardaki ahırda tutulan beyaz boğanın sesi gelmekteydi sadece.

Bacakları adamın tohumlarıyla ıslanmış olan kadın denize gitti ve dalgaların kendisini okşamasına izin verdi. Çıplak vücudunu okşuyordu. Biliyordu ki, ilkbahar ışığı adaya geri dönünce karnı şişecekti. Bir çocuğu olacaktı. Bir oğlu...

Annem. Annem!

Ağlamasının yüksek sesli yankısı onu neredeyse içine daldığı düşler aleminden geri getirecekti. Fakat mantarların etkisi henüz sona ermemişti, inleyerek bir kez daha zaman ve mekân içinde kayboldu.

33

Aradan aylar geçti. Çocuk, kraliçenin karnını giderek şişir-iyor-du, fakat gözleri her geçen gün dahajazla hüznle dolmaktaydı . Geceleri uzun uzun ağlıyor, gündüzlerden ve tasayla doluyorduM. O kocasına, kocası da ona ağır sözkr söylüyordu. Adam şidd"etli bir kıskançlığın pençesine düşmüştü. Karısının karnındaki ç-ocuğun babası kimdi?

Kimse söylemedi ona bunu.Boğa maskesinin ardında kimin olduğunu rahibelerden başkası bilemezdi.

Kraliçe uzun süre gururlu ve güçlü olarak yönetti adasını, kuvvetini eski kutsal

yasadan almıktaydı. Sonra kurulan ka mployu öğrendi.

Yanında oturan adam uzun süredir gizlice iktidarı ele geçirmeye çalışıyordu. Makamını, ken&sine verdiği yetkileri kötüye kullanmıştı. Sulama işleriyle ilgilemek yerine, adanın güneyinde bir gemi filosu yaptırıyordu. Hiç çekmeden yabancı milletlerle- gizli anlaşmalar imzalıyordu. Fırsatını bulduğu an ise, kendisini kral yerine koyuyordu.

Adam tek başına değildi. Ayaklanmayı üç arkadaşıyla be raber ...

hazırlıyordu. Adadaki tüm erkekler olanları dikkatle izlemekleydi. \

Her tarafta huzursuzluk baş göstirmişli. Yoksa kadınların üsttünlütü- ;.

ğü sona ermek üzere miydi? DişiAnka tahtına bir erkek mi cotura- \

çaktı?

Adamı sorguya çekti, fakat aher şeyi inkâr ediyordu. Kr~alice- .

nin emrindeydi. Tek amacı, onuudasını korumak ve kollama^kti.

Belirtilerin giderek ço ğalmmna rağmen, hâlâ adama |_ fazla ; aldırış
etmiyordu. Ondan korkmuyordu, ta ki rahibelerinin iki isi ge- \

ride hiçbir iz bırakmadan kaybolma dek. Bilge danışmanları ona \ kaçmasını
tavsiye ettiler. Güvende olduğunu öğrendikleri anda, adama haddini
bildireceklerdi, lendisinin ve doğmamış çc^cuğu- ; nun yaşamını düşünüyorsa,
ong yanında daha fazla kalırmaması gerekiyordu.

Dadısının eşliğinde sarayı ırk ederken, kalbi üzüntüdea-.n kapkara kesilmişti. Önce
batıya, som da güneye yöneldiler. Terkipçilerinin soluklarını enselerinde
hissediyorlardı.

Doğum sancılan başladığia henüz hedeflerine ulaşanymamıt

34

lardL Döl kesesi patladı ve doğumun eziyetlerine güneydJ\n o** bir yerleşim
yerinde katlanmak zorunda kaldı. Ona çoc İtme** boğduğunu söylediklerinde,
bitmez tükenmez gözyaşları 1 ^
başladı. ub

Bir kadın yeni doğan çocuğu göğsüne bağlat ve gî.J üz* yere gitmek üzere gecenin

karanlığına daldı. Kucağın içtj'iştiril rinde dans eden iki yunusun olduğu bir yüzük vardı. Altını Jmjl diği zaman kalçasında orada olması gerektiği (inceden sJdan olan alameti, kutsal ay işaretini gördü; çift boynUzun si\^Kdu nispeten daha açık renkli olan etin üzerinde apaçlık belli qJ Kadın ayağa kalktı ve Astro onu tanıdı.

Merope!

Neredeydi? Kimdi?

le

Susamıştı, susuzluktan ölüyordu. Boğazı kupkuruydu %

yanındaki testiye bulmaya çalıştı. Suyu öyle büyük bir hırs^i'

yüzü gözü sırlıklam oldu. Sonra üzerindeki kısa elbisenin /'

yana çekerek kalçasındaki lekeye dokundu. Çift boynuzun uçları. Ay sandalı. Çılgılığı yaşlı mağaranın nemli duvarlarında uz(jn SQre yar. J

Zihnindeki hayaller yavaş yavaş söndü ve yok olmaya y?-/< Tekrar üzerinde yatmakta olduğu serin zemini hissetti, h%>/ ağrıyordu.

Çok uzun bir yürüyüşten yeni dönmüş gibi Silkin his\J' du kendisini, fakat aynı zamanda da tamamen uyanıktı. \$ kaskatıydı. Bir şeyler çiğnemek ihtiyacı hissediyor

içi kurutulmuş otlarla dolu olan torba hemerı y^, başuj' Ağzına bir miktar ot attı ve çiğnemeye başladı. E^sj bjr tat sudu ağzına. Bir yudum su içti, örtüsüne daha sılg ^{fa v^/ yere uzandı. ^

Herhangi bir engelle karşılaşmadan vücudunu t^rk etti. (W dikkatli, ürkekçe. Sürekli kendisini vücuduyla arasındaki tx# kopnfiadığına ikna etmeye çalışıyordu. Sonraları daha raha / özgür- *(

fcfflf

Aradan aylar geçti. Çocuk, kraliçenin karnını giderek şişiriyordu, fakat gözleri her geçen gün daha fazla hüznle dolmaktaydı. Geceleri uzun uzun ağlıyor, gündüzleri dert ve tasayla doluyordu. O kocasına, kocası da ona ağır sözler söylüyordu. Adam şiddetli bir kıskançlığın pençesine düşmüştü. Karısının karnındaki çocuğun babası kimdi?

Kimse söylemedi ona bunu. Boğa maskesinin ardında kimin olduğunu rahibelerden başkası bilemezdi.

Kraliçe uzun süre gururlu ve güçlü olarak yönetti adasını, kuvvetini eski kutsal

yasadan almaktaydı. Sonra kurulan komployu öğrendi.

Yanında oturan adam uzun süredir gizlice iktidarı ele geçirmeye çalışıyordu. Makamını, kendisine verdiği yetkileri kötüye kullanmıştı. Sulama işleriyle ilgilenmek yerine, adanın güneyinde bir gemi filosu yaptırıyordu. Hiç çekinmeden yabancı milletlerle gizli anlaşmalar imzalıyordu. Fırsatını bulduğu an ise, kendisini kral yerine koyuyordu.

Adam tek başına değildi. Ayaklanmayı üç arkadaşıyla beraber hazırlıyordu. Adadaki tüm erkekler olanları dikkatle izlemekteydi. Her tarafta huzursuzluk baş göstermişti. Yoksa kadınların üstünlüğü sona ermek üzere miydi? Dişi Anka tahtına bir erkek mi oturacaktı?

Adamı sorguya çekti, fakat o her şeyi inkâr ediyordu. Kraliçenin emrindeydi. Tek amacı, onun adasını korumak ve kollamaktı.

Belirtilerin giderek çoğalmasına rağmen, hâlâ adama fazla aldırış etmiyordu. Ondan korkmuyordu, ta ki rahibelerinin ikisi geride hiçbir iz bırakmadan kaybolana dek. Bilge danışmanları ona kaçmasını tavsiye ettiler. Güvende olduğunu öğrendikleri anda, adama haddini bildireceklerdi. Kendisinin ve doğmamış çocuğunun yaşamını düşünüyorsa, onun yanında daha fazla kalmaması gerekiyordu.

Dadısının eşliğinde sarayı terk ederken, kalbi üzüntüden kapkara kesilmişti. Önce batıya, sonra da güneye yöneldiler. Takipçilerinin soluklarını enselerinde hissediyorlardı.

Doğum sancıları başladığında henüz hedeflerine ulaşamamış-

34

lardı. Döl kesesi patladı ve doğumun eziyetlerine güneydeki küçük bir yerleşim yerinde katlanmak zorunda kaldı. Ona çocuğun ölü doğduğunu söylediklerinde, bitmez tükenmez gözyaşları dökmeye başladı.

Bir kadın yeni doğan çocuğu göğsüne bağladı ve güvenli bir yere gitmek üzere gecenin karanlığına daldı. Kundağın içinde, üzerinde dans eden iki yunusun olduğu bir yüzük vardı. Altını değiştirdiği zaman kalçasında orada olması gerektiği önceden söylenmiş olan alameti, kutsal ay işaretim gördü; çift boynuzun sivri uçları nispeten daha açık renkli olan etin üzerinde apaçık belli oluyordu. Kadın ayağa kalktı ve Astro onu tanıdı.

Meropel

Neredeydi? Kimdi?

Susamıştı, susuzluktan ölüyordu. Boğazı kupkuruydu. Eliyle yanındaki testi bulmaya çalıştı. Suyu öyle büyük bir hırsla içti ki, yüzü gözü sıırılsıklam oldu. Sonra üzerindeki kısa elbisenin eteğini yana çekerek kalçasındaki lekeye dokundu.

Çift boynuzun uçları. Ay sandalı.

Çılgılığı yaşlı mağaranın nemli duvarlarında uzun süre yankılandı.

Zihnindeki hayaller yavaş yavaş söndü ve yok olmaya yüz tuttu. Tekrar üzerinde yatmakta olduğu serin zemini hissetti, her tarafı ağrıyordu.

Çok uzun bir yürüyüşten yeni dönmüş gibi bitkin hissediyordu kendisini, fakat aynı zamanda da tamamen uyanıktı. Çenesi kaskatıydı. Bir şeyler çiğnemek ihtiyacı hissediyordu.

içi kurutulmuş otlarla dolu olan torba hemen yanı başındaydı. Ağzına bir miktar ot attı ve çiğnemeye başladı. Ekşi bir tat geliyordu ağzına. Bir yudum su içti, örtüsüne daha sıkı sarıldı ve tekrar yere uzandı.

Herhangi bir engelle karşılaşmadan vücudunu terk etti. Önceleri dikkatli, ürkekçe. Sürekli kendisini vücuduyla arasındaki bağların kopmadığına ikna etmeye çalışıyordu. Sonraları daha rahat, daha özgür.

35 _

Yukarılara çıktı ve örtüye sarınmış bedenini seyretti. Mağaranın içlerine doğru süzülüyordu şimdi, sonra daha da ilerledi, karanlık, dar geçitlerden geçti. Görünürde ne bir çıkış vardı, ne de bir ışık. Sadece bir hedefe yöneldiğini hissediyordu, o kadar.

Ve bir anda Merope'nin derin bir saygıyla andığı tanrıça belirdi yanında. Kırmızılar içinde zarif bir kadın biçimindeydi, fakat hatlarını belirgin olarak seçemiyordu. Tanrıçanın kokusunu aldı, tanrıçanın sesini işitti, tanrıçayı daha önce binlerce kez görmüştü. Şimdiye dek gördüğü tüm kadınların hatları onda bir araya gelmişti sanki. Fakat gözlerini çok iyi görüyordu. Bilge ve anlaşılması imkânsız gözleri, benliğinin ta derinliklerine, en derin yerine bakıyordu.

Aniden neler olup bittiğini kavradı. Görüyordu. Az önceki resimler boş hayaller değil, tanrıçanın kendisine gönderdiği mesajlardı. İkinci Surat lütfedilmişti kendisine.

Bir hüznün dalgası kapladı üzerini; tanrıçanın lütfunun çok acı verici olabileceğini hissediyordu. Sadece geçmiş değil, geleceği de görebileceğini hissediyordu.

Ürpermişti. Tüylerinin diken diken olduğunu ve kaslarının gerildiğini fark etti.

Toprağın kara karnında savaşıyordu. Kara bir deri maske vardı kafasında ve bir başkasının kısa kılıcından sakınmaya çalışıyordu. Sol kolundan kan damlamaktaydı. Kalkanı büyük bir gürültüyle yere düştü. Artık hiçbir şey onu rakibinin öfkeli ve sert darbelerinden koruyamazdı. Beyaz köpüklere benzer parlak gözler, nefretle dolu olarak bakıyordu ona.

Ölümünün yakın olduğunu kavradı. Ölecekti. Boğanın vakti dolmak üzereydi, hem de karşı konulmaz bir biçimde...

Pes edemezsin, savaş! Sen Asterios'sun, 'yıldız gibi olan , kraliçenin ve denizden çıkan Beyaz Boğa'nın oğlu! Sen Girit'i yok olmaktan kurtarabilecek yegâne kişisin, sen seçilmiş olansın! Kehanet senin gelişini haber vermişti. Sürüyü sen güdeceksin. Büyük Anaya hizmet etmelisin.

Sen Asterios'sun...

36

Hiç istememesine rağmen gövdesine geri döndü. Mağaranın nemli tabanında yere çalınmış gibi yatıyordu. Kasları titriyordu, ağzı köpükler içindeydi.

Meşale çoktan sönmüştü, mağaranın alacakaranlığında pek az şey görebiliyordu. Fakat hayattaydı; önce bir elini, sonra da ayağını hareket ettirdi. Ne kadar da uzaktaydılar, yoksa kendisine ait değil miydiler artık? Ayağa kalkmaya çalıştı. Başaramadı. Bir daha... Sonra bir daha... Nihayet ayağa kalktı ve titreyen bacaklarıyla uykuda gezer gibi kapıya doğru yürümeye başladı.

Işığın kör ettiği gözlerle dünyaya çıktı. Uzun uzun gökyüzünün engin maviliğine baktı sonra.

"Hoşgeldin Asterios" diye selamladı onu Merope. "Üçüncü gün sona ermek üzere."

37

Ay Çocukları

Dizlerine kadar suya girerek, sıcak rüzgârın kendisini okşamasının tadını çıkarmaya çalıştı. Hafif bir meltem suyu azıcık dalgalandırıyor ve sahildeki fıstık çamlarının güzel kokusunu ona doğru üflüyordu. Sol tarafındaki dikenli çalılıarın civarında sürüsü otluyordu.

Boyu çok uzun değildi, fakat kaslı ve kuvvetli bir vücudu vardı. Gür kahverengi saçları omuzlarına dökülüyordu. Yüzü uzun-caydı, şaşılacak derecede narin olan burnunun ucu hafifçe havaya kalkıktı, meraklı ve aynı zamanda cesur bir hava veriyordu ona. Çıkkık elmacık kemikleri ve köşeli çenesiyle ilk bakışta bir taşralıydı - şayet yosun yeşili gözleri için içine girmese. Geniş alnının altından şüpheli ve meraklı bakışlarla süzüyorlardı etrafı. Yüzündeki iyileşmekte olan çizikler, tıraş olmakta henüz pek tecrübeli olmadığını gösteriyordu. Hafif kıvrık, ince dudakları ise ona düşünceli bir anlam kazandırmaktaydı. Kısacası, hatlarında çocuklara özgü hiçbir şey kalmamıştı.

Artık bir erkek olmuştu. Mağaradan sağ salim kurtulmuştu. Bundan böyle Asterios denilecekti ona.

Günlerden beri ilk kez rahat bir soluk almıştı, kendisini özgür ve tasasız hissediyordu. Mağarada geceler boyunca hayaller ve yüzler takip etmişti onu, geceler boyunca yanan gözlerle karanlıkta görmeye çalıştığı fısıltı, zihnindeki bir davul gibi gümleyip durmuştu.

Ne acayip, ne karışık bir hikâye! Gördüğü hayaller ve duyduğu sesler üzerine uzun uzun düşünmüş, bu olup bitenlerde kendi rolünün ne olabileceğini kavramaya çalışmıştı. Geçmiş, karanlık ve aç bir hayvandı onun gözünde. Fakat gelecek daha da kötüydü. Adayı tehdit eden tehlike neydi? Adayı kurtarmak için neden özellikle kendisi seçilmişti? Ümitsizlikle ona her şeyi açıklayacak olan

38

anahtar kelimeyi arayıp duruyor, fakat bir türlü bulamıyordu. Me-rope de mağarada geçen günlerden sonra garip derecede suskunlaşmıştı, sonunda sorularının büyük kısmını kendine saklamak zorunda kaldı.

Gözlerinin sulanmasına rağmen vedalaşırken ağlamamıştı Merope. Kısa, içten bir kucaklaşma, Asterios'un zihninde çocukluk hatıralarının tümünün canlanmasına neden olmuştu. Bir süre sonra avcunda soğuk bir metal hissetti.

"Seni tekrar görebilecek miyim?"

"Her zaman yanında olacağım, oğlum! Her zaman."

Sonra da sert, hızlı adımlarla yürüyüp gitti. Yün örtüsünün altındaki omuzlar her zamankinden biraz daha dik gibi duruyordu, deri torbasını sırtına vurmuştu. Arkasına bakmamıştı bir daha. Neden sonra avcunu açmayı akıl edebildi. Elinde neredeyse güvercin yumurtası büyüklüğünde, kırmızı parıltılar saçan altın bir madalyon vardı: Kutsal Boğa'nın boynuzlan arasında güneş topu.

"Gitme!" diye fısıldadı gözlerinden yaşlar süzülürken. "Geri gel! Sana ihtiyacım var!"

Oysa kadın çoktan gitmişti.

Fakat burada, deniz kıyısında, son zamanların hüznünlü düşünceleri yavaş yavaş yitip gitmekteydi. Asterios sıcak kumlara uzandı. Açtı. Maceralara atılmak, büyük işler başarmak istiyordu. Gücü kuvveti çoktan yerine gelmişti. Merope ona mağaranın ağzında lapa yedirmiş ve tatlı böğürtlen suyu içirmişti. Geceyi yaylada geçirmişlerdi. Şafağın ilk ışıklarıyla beraber Asterios kendisini aşağı inecek kadar güçlü hissedince yola koyulmuşlardı.

Yolculukları bütün bir gün boyunca sürmüştü. San çiçekli keten tarlalarıyla kaplı Messara ovasını boydan boya geçerek, öğleden sonrasının geç saatlerinde hedeflerine ulaşmışlardı. Sürüsü Asterios tarafından Büyük Sayım'a götürülecek olan ihtiyar çiftçinin, Beyaz Dağlar'dakine benzer bir çoban kulübesi yoktu. Bir avuç alçak damlı evden oluşan köyün hemen kıyısında, yıkılmak üzereymiş gibi duran taş bir evde oturuyordu.

Gregeri onlan kapıda karşılamıştı. Misafirlerini küçük odası-

39

na buyur etmiş, masaya nohut unundan yapılmış bir pide, mercimek yemeği ve bir testi köpüğü üzerinde keçi sütü koymuştu. Karanlık iyice basmadan önce de ahıra gitmişlerdi. Akşamın mavi ışıklarında koyunlar ürkek bakışlarla birbirlerine sokulmuşlar, keçiler meraklı bakışlarla gelenlere yaklaşmışlardı; Asterios özellikle iki oğlağa yürekten bağlanmıştı.

Daha sonra yaşlı adam Merope için bir döşek sermişti. Asterios'a ise diğer günlerde erzak ve alet deposu olarak kullandığı odadaki tahta sırayı işaret etmişti. Duvar boyunca kırık yalaklar ve havanlar yığılıydı, aralarında ise ponza taşından yapılmış zeytin ve tahıl öğütücüleri vardı. Yattığı yerin üstündeki tavandan birkaç tane toprak testi sallanıyordu. Duvardaki bir rafta ise zımpara taşları, çanaklar, çömlükler ve testiler karmakarışık yığılıydı. Yerde ise yarıya kadar yağla dolu bir yığın kaba saba seramik amfora duruyordu, aralarına içlerinde zeytin, buğday ve yulaf bulunan diz yüksekliğinde pithoi'ler serpiştirilmişti.

Uyumadan önce Merope nihayet yanına çağırılmıştı onu. Suratı mum ışığında solgun ve üzgün görünüyordu. Elini uzatmıştı. Asterios bir an için onun kendisini eski günlerde olduğu gibi göğsüne bastıracağını düşünmüş, fakat aniden bundan pek de emin olmadığını hissetmişti. Mağarada geçen günlerden sonra aralarında o eski yakınlık kalmamıştı. Aralarına bir soğukluk girmişti; ikisi de susuyor ve yalnız kalmayı tercih ediyordu.

Asterios bunları düşünürken Merope konuşmaya başlamıştı. "Kraliçenin sarayına git" demişti ona. "Büyük Sayım için orada toplanan diğer çobanların arasına karış ve Kraliçe Pasiphae'ye vergiye tabi olan hayvanları götür! Huzura çıktığın zaman ise bu yüzüğü ona ver."

"Sonra?"

"Sonra sen onu, o da seni tanıyacak."

Söyledikleri mağaranın karanlığındaki karmakarışık algıları ve hayalleri hatırlatmıştı ona. Tüm gördükleri gözünün önünden geçiyordu: Deri boğa maskesi takan adam ve kara saçlı kadın, ikisi de çıplak, şehvetli, terden sıırsıklam. Kendisine yaşam veren kadın. Yakında huzuruna çıkacağı kraliçe.

40

Yakında, çünkü Merope'nin talimatlarını hemen yerine getirmemişti. Hayvanlarıyla birlikte hemen Elyros'taki kraliyet villasına doğru yola koyulmak yerine, sürüsüyle beraber şu anda bulunduğu koyda takılıp kalmıştı. Kendini tekrar bulması için bu gecikme muhakkak gerekiyordu, ilk gecenin karışık rüyalarını, günler boyu sürecek olan iç huzursuzluğu ve bilinmedik bir şeye duyulan özlem izlemişti. Derin derin düşünmekle geçirdiği bu günlerde bastıran ani, taşkın bir sevinç, onu kabı kabına sığmayan bir ruhla doldurmuştu.

Kumsaldaki kızı ilk kez önceki gün görmüştü. Uyanmaya başlarken şafak söküyordu. Aniden tüm mahmurluğunu üzerinden atı-vermişti. Onu uyandıran sabah çiğinin serinliği değil, sudan gelen hızlı adımların sesiydi. Açık renkli bir elbisenin üzerinde kahverengi, rüzgârda dalgalanan saçlar. Asterios henüz tam olarak kendine gelememişti ki, genç kız az ilerisinden geçerek atına atladı ve ılıgın ağaçlarının arasında gözden kayboldu.

Ertesi gün, gölgelerin uzun olduğu vakit, kız geri gelmişti. Asterios öğleden sonra sürüsüyle beraber küçük dere boyunca yukarılara yürümüş ve sarp kanyonun üst taraflarına tırmanmıştı. Yalçın kayaların eteklerine rengârenk çiçeklerden dokunmuş bir halı uzanıyordu sanki. Derenin her iki tarafında altıncık çiçekleri, yıldız sümbülleri ve yuvarlak ayüzümü çalılıkları göze çarpıyordu. Hayvanlar ise daha da yukarılara, laden çiçeklerinin yetiştiği yerlere çıkmışlardı.

Benekli bir oğlak ise sürüden ayrılarak yukarı koşmaya devam ediyordu. Ak Girit otundan yemesini engellemek için Asterios onun peşine düşmüştü, aksi takdirde onu zapt etmek bir daha mümkün olmazdı. Nihayet kan ter içinde hayvanı sürüye katmayı başardığı zaman, aşağıda beyaz elbiseyi gördü. Sabırsız bir ıslıkla köpeğine seslendi ve hayvanlarını toparlayarak aşağı sürmeye başladı. Fakat geç kalmıştı.

Nefes nefese denize ulaştığında, beyaz elbisenin yerinde yeller esiyordu.

O gece rüyasında saydam, belli belirsiz bir varlık olarak görünmüştü ona kız. Sadece ellerini ona doğru uzatması bile, yok olması için yeterli olacağa benziyordu. Fakat buna rağmen uyandığı zaman kesin olarak emindi. Onu tekrar görecekti.

41.

İkinci vakti nihayet göründü. Çekildiği gölgede ekmek ve keçi sütünden ibaret olan öğününü yiyen Asterios, atının kişnemesini işit-mişti. Birden utandığını hissetti ve yerinden bile kıpırdıyamadı. Önünde kendisini gizleyen çalılık olduğu için çok mutluydu. Kız çok yakınından geçmişti, kollarındaki altın sarısı tüyleri ve ince elbisesinin altında inip kalkan göğüslerinin yuvarlaklığını bile seçebilmişti. Daha önce bir kıza asla bu kadar yakın olmamıştı. Daha önce bir kadın onun gözüne asla bu kadar güzel görünmemişti.

Kumsala vardığı zaman elbisesini çıkardı. Astro, hoşlanma ve utanma arasında gidip gelen duygularla onu seyrediyordu. Çırlıçıplak kalan kız suya girdi, dikkaüe bacaklarını ıslattı, su karnına ulaşınca ürpererek omuzlarını titretti, sonra kendisini dalgaların arasına bıraktı.

Bir süre kuvvetli ve düzgün kulaçlarla yüzdü, sonra da sırt üstü yatarak suyun kendisini taşımasına izin verdi. Asterios suyun üstünde yavaşça salınan açık renkli vücuttan ayıramıyordu gözlerini. Bir süre sonra kız sahile çıktı ve kuamların üstüne oturdu. Asterios büyülenmiş gibi kızın güzel göğüslerine ve kalçalarına bakıyordu; içini dayanılmaz bir heyecan dalgası kaplamıştı. Biraz daha rahat oturabilmek için hareket edince, uyuklamakta olan köpeğine sertçe çarptı. Hayvan can acısıyla kesik sesler çıkararak sızlanmaya başladı.

Kız şaşkınlıkla başını sese doğru çevirdi.

Asterios umutsuzlukla hayvanı susturmaya çalıştı. Elleriyle köpeğin ağzını sıkı sıkı kapadı, fakat saklandığı yer belli olmuştu bir kere. Yavaşça kızın olduğu yere bakınca, göz göze geldiler.

Kız yıldırım hızıyla ayağa fırladı, kısa elbisesini üzerine geçirdi ve az ilerideki bir çam ağacına bağladığı atına doğru koşmaya başladı.

"Lütfen gitme! Lütfen!" diye seslendi Asterios kızın ardından.

Kız olduğu yerde durdu, öfkeyle geri döndü ve güvensiz bakışlarla onu süzmeye başladı.

"Burada ne yapıyorsun? Beni gözetlemeye nasıl cüret edersin?"

"Seni gözetlemedim" diye kendini savunmaya çalıştı Asterios. "Birkaç gündür buradayım zaten. Düşünmek için yalnız kalmak istemiştım."

42

"Düşünmek!" diye burnundan soludu kız, bir yandan da Asterios'un sade önlüğünü ve birçok kez yamanmış gömleğini inceliyordu. "O halde neden saklanarak kadınların karşında soyunmalarını bekliyorsun? Kimsin sen? Şuradaki hayvanlar sana mı ait? Onlarla ilgilensen çok daha iyi olur!"

"Sürü için endişelenmeyi bana bıraksan daha iyi olur" diye karşılık verdi Asterios. "Ben özgür bir çobanım ve canım ne isterse onu yaparım."

"Özgür bir çobanmış!" diye alay etti onunla ve kalçalarına renkli bir kumaş bağladı. Fakat Asterios'un verdiği cevap onu şaşırtmıştı. Artık başlangıçtaki düşmanlığı yok olmuştu. Saklamaya gerek görmediği bir merak ile delikanlıyı süzüyordu. Asterios da hoşlandığını gizlemeden ona bakmaktaydı; büyük, kehribar rengi gözleri vardı kızın.

"Görünüşe göre bir isim sahibi olmaya gerek duymayacak kadar özgürsün" diye çınladı kızın melodik sesi kulaklarında ve onu daldığı düşler aleminden çekip aldı.

"Ben..." diye kekeledi, "adım Ast... Astro. Senin ismin ne peki?"

Kıza yeni ismini söyleyemezdi, kraliçenin huzuruna çıkmadan mümkün değildi bu. Hiçbir çoban Asterios ismini taşıyamazdı.

"Benim adım önemli değil" diye karşılık verdi kız önemsemeyerek, "nasıl olsa birbirimizi bir daha görmeyeceğiz. Kenara çekil çoban. Gitmem lazım."

"Gidemezsin" diye bağırdı Asterios. "Lütfen! Seni bir daha asla gözetlemeyeceğim."

"Öyle mi?" diye şuh bir sesle cevap verdi ve çok şeyler ifade eden bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Asla mı dedin? Yoksa kadınlar senin için pek bir şey ifade etmiyor mu?"

"Elbette ki ediyorlar! Özellikle de senin gibi güzel oldukları zaman."

Bakışlarını yere çevirme sırası bu defa kızdaydı. Birbirlerine o kadar yakın duruyorlardı ki, neredeyse vücutları birbirine değecekti. Karşısındakinin nefesini vücutlarında hissediyorlardı. Uzun bir an.

43

"Gitmeliyim" dedi sonunda kız hafif bir sesle. "Geç kaldım bile."

"Yarın?" diye sordu kıza yolunu kesmeye çalışarak. "Yarın gelecek misin?"

"Belki. Evden vaktinde aynlabilirim. Şehirle deniz arasındaki mesafe epey uzak."

"Demek ki kraliçenin sarayının bulunduğu Chalara'dansın!" diye bağırdı Asterios.

"Tam olarak değil" diye karşılık verdi kız aceleyle ve kıpkırmızı kesildi. "Diyelim ki yakınlarından."

Tekrar birbirlerinin gözlerinin içine baktılar.

"Gelecek misin?" Asterios'un son sorusuydu bu.

"Belki."

Atma atladığı gibi dörtnala uzaklaştı oradan güzel kız.

Akşam inanılmayacak bir yavaşlıkta geçiyordu. Asterios kızın sıcak nefesini, güzel gülüşünü, çıplak vücudunu düşünüyordu. Açlık hissetmediği gibi, uyumak da istemiyordu. Hayvanlar, sanki onun kafasının ne kadar karışık olduğunu anlamış gibi, huzursuz olmaya başlamışlardı. Aysız gecede uzun süre uyanık kalarak dalgaların uğultusunu dinledi ve kraliçeye vermesi gereken yunus yüzüğünü düşündü. Ancak sabaha doğru uykuya yenik düşmüştü.

Kızın saçları yüzünü gıdıklayınca uyandı. Gözleri, gözlerine çok yakındı.

"Günaydın çoban, iyi uyudun mu?"

Asterios uyku mahmurluğuyla doğrulmaya çalıştı. Yoksa gördüğü bir rüya mıydı!?

"Çok erken geldin" diyebilirdi sonunda ve parmaklarıyla inatçı saçlarını yatıştırmaya çalıştı.

"Gitmemi mi istiyorsun yoksa?" diye kıkırdadı kız. "Herkes uyurken sıvışabildim. Beni kimse görmedi."

Dudakları ne kadar yumuşaktı, gözleri koyu bal rengindeydi.

"Tabii ki gitme! Seni gördüğüme çok sevindim. Bekle, önce keçilerimi sağmam lazım. Sonra da eğer istersen birlikte yüzmeye gideriz."

Kız, ne anlama geldiği belli olmayan bir el hareketiyle cevap verdi. Konuşmadan Asterios'un battaniyesini özenle katlayışını seyretti. Keçilere doğru gidince de onu takip etti.

Asterios keçilerin şişkin memelerini sağarak, sütü deri bir kovaya akıttı. Bütün gece yanmış olan ateşin közlerinin üstüne yeni odun parçaları koymuştu bu arada. Sütü küçük bir bakır bakraca aktararak ateşin üstüne sağlamca yerleştirdi ve yassı bir deri tulumdan içine birkaç damla incir nektarı akıttı. Sonra da dikkatle karıştırmaya başladı.

Kız bu arada Asterios'a iyice yaklaşmıştı ve dikkatle ona bakıyordu. Delikanlı belli etmek istememesine rağmen, içine dalga dalga bir sıcaklığın yayıldığını hissediyordu. Ellerin titremesine zorlukla engel olabiliyordu.

Bir süre sonra bakır bakraçtaki süt kesilmeye başladı. Asterios kesilmiş sütü tahta bir kepçe ile dikkatli bir şekilde söğüt dallarından yapılmış elekten geçirdi. Eleğin altında duran toprak çanak tamamen dolunca, başını çevirerek güneşin durumuna baktı. Çok iyi bir yer seçmişti doğrusu! Beyaz peynir serin gölgede kısa zamanda hazır olacaktı.

Nihayet kalbi heyecanla çarparak kıza doğru döndü.

"Ne kadar beceriklisin" diye bağırdı kız, tüm yüzünü aydınlatan sıcak bir gülümsemeye. Asterios bir kez daha onun kendisiyle alay edip etmediğini anlayamamıştı.

"Ne oldu? Denize girmeyecek miyiz?" diye sordu bu yüzden biraz sert bir sesle.

"Sen gir önce" diye karşılık verdi kız ve saçlarını tutan tokayı açtı. "Ben de hemen geleceğim."

Asterios mahcubiyetini kızıdan gizlemeye büyük gayret göstererek deniz kıyısına doğru yürüdü ve gömleğiyle önlüğünü çıkardı. Kızın meraklı bakışlarının çıplak vücudunu inceden inceye araştırdığını hissediyordu. Bu incelemeye daha fazla dayanamadı, koşa koşa suya girdi ve kendisini dalgaların arasına attı.

Henüz küçük bir çocukken bile denizde oynamayı çok severdi. Bir yunus gibi yüzüyorsun demişti ona Merope birçok kez. Aklına gelen bu düşünce içindeki tüm neşeyi ve coşkuyu bir anda alıp

götürdü. Yunus yüzüğünü kraliçeye götürmeye söz vermişti; zaman ise giderek azalıyordu. İstemeyerek de olsa geriye döndü ve kıyıya doğru yüzmeye başladı. Kısa bir tereddüt anından sonra kumsala uzandı ve gözlerini kapadı.

Kızın serin ve hafif elleri yavaşça yanaklarında dolaşınca, Asterios nefes almayı unuttu. Sıcacık vücudu kendi serin vücuduna değiyordu, saçları kulaklarında, sıcak nefesi boynundaydı.

Kız yavaşça ellerini yanaklarından çekti, fakat Asterios gözlerini açmaya cesaret edemiyordu.

"Böyle kai" diye fısıldadı kız kulağına. "Seni seyretmek istiyorum." Elleri yumuşak hareketlerle vücudunda gezmeye başladı. "Bir oğlan değilsin sen artık, çoktan gerçek bir erkek olmuşsun. Bana çok sıkı sarıl. Lütfen."

Asterios dikkatle kızı kollarının arasına çekti. Dudakları birbirini buldu, kızın sıcak dilini ağzında hissetti. Soluk soluğa kalmışlardı. Asterios kızın göğüslerini okşarken, o da dilini delikanlının kulağında dolaştırıyordu. Kızın inlemesinden cesaret alan Asterios, bacaklarını okşamaya başladı ve kısa eteğinin altından bacaklarının arasını bulmaya çalıştı.

Kız ihtirasla kendine çekti onu, iki eliyle saçlarını kavramıştı. Asterios'un parmakları sık tüylü bir bölge buldu ve yumuşak hareketlerle arasına girmeye çalıştı.

"Ne kadar güzelsin" diye fısıldadı sonra. "Asla senin kadar güzel bir kız görmemiştim! Bana ismini söyle!"

Kız sert bir hareketle bacaklarını kapadı ve Asterios'un elini itti. Hızla doğrularak elbisesini düzeltmeye başladı.

Asterios şaşkınlıkla ona bakıyordu. "Ne oldu?" diye kekeleydi. "Yanlış bir şey mi söyledim?"

"Sakın boş yere umutlanma" diye tısladı kız ona doğru. "Yoksa ne idüğü belirsiz her çobanla düşüp kalktığımı mı sandın? Şimdi gitmeliyim."

Asterios utanmıştı. Önlüğünü alarak çıplaklığını örtmeye çalıştı. "Seni anlamıyorum" dedi mutsuz bir sesle.

"Anlayabilsen şaşardım zaten!" dedi kendini beğenmiş bir tavırla. Ve daha yumuşak bir sesle devam etti: "Seninle bir ilgisi

yok. Sadece aklımı başıma topladım ve kim olduğumu hatırladım. Hepsi bu. Sen ise... sen gerçekten de çok tatlısın."

Asterios kızın gitmesini engellemek için bir girişimde bulunmadı, kafası o derece karışmıştı. Kız ata binmeden önce ona dönerek eliyle bir öpücük gönderdi. Sonra da atına atlayarak bir arıda gözden kayboldu.

Aysız gökyüzünün altında uyandı ve kıza duyduğu özlemi benliğinin ta içinde yakıcı bir nokta gibi hissetti. Uzaklardan bir at kişnemesi ve kırılan dalların çatırtıları geliyordu kulağına.

Gözlerini kapayarak, kıızı ihtirasla kucakladığı o güzelim rüyaya geri dönmeye çalıştı. Kızın dudaklarını ağzında hissediyordu, küçücük ellerini de göğsünde.

Gözlerini açtı. Kız yanındaydı.

Bir şeyler söylemek istedi, fakat kız sakın, sus dercesine parmağını dudaklarına götürdü. Bunun üzerine konuşmaktan vazgeçti.

Asterios'un gözlerinin ta içine bakıyordu. Bir anda kendisinin kim olduğu, onun nereden geldiği önemini yitirmişti. O, ilk erkeği olacak ve kendisini kadın yapacaktı. O, kendi seçimi olan erkek. Yabancı, heyecan verici deri ve hayvan postu kokusu. Tüylerinin ürperışı. Onun ellerinde, onun dudaklarında kendi misk kokusu. Ruhunda bazen güçlenen, bazen de zayıflayan acı dolu bir özlem duygusu vardı. Fakat onu ilk kez içinde hissettiği zaman, hiç acı duymamıştı.

"Sevgilim" diye fısıldadı nefesleri tekrar biraz olsun düzene girip konuşmayı başardıkları zaman. Erkeğinin kulağını şefkatle öptü.

Asterios düş ile gerçek arasında gidip geliyordu. Kızın sıcak yüzü kolunu ısıtıyordu. Daha önce hiç bu kadar mutlu olmamıştı. Geri geldi, diye düşündü Asterios. Her zaman da geri gelecek. Ve kalbini kayıtsız şartsız teslim etti ona.

Gözlerini açtığı zaman kız gitmişti. Üzerine kızın kokusu sinmiş olan postun üzerinde esneyerek gerindi. Şafak sökmek üzereydi ve kendisini çok iyi hissediyordu. Keyifle gece yaşadıklarını düşündü.

47

Dudaklarında küçük bir tebessümle birbirlerine söyledikleri sevgi sözlerini, ebedi aşk yeminlerini tekrarlardı. Kız ona ismini de ifşa etmişti nihayet.

Ariadne, diye düşündü ve gözleri doldu. Benim Ariadne'm. işlerini yapmak üzereayağa kalktı, fakat henüz düşler âleminde tam olarak geriye dönememişti. Aklı

ikide bir gece yaşadıklarına kayıyordu. Sütlerini sağdıktan sonra hayvanlarla pek fazla ilgilenmedi. Taze süt, peynir ve civardaki çalılıklarda yetişen böğürtlenlerden oluşan kahvaltısını yaptı. Sonra da kavalını alarak, güzel bir ezgi çalmaya başladı.

O, içindeydi. O, kalbinin atışları gibi kendisine aitti. Asterios, onu hayalinde canlandırabilmek için gözlerini kapadı. Fakat köpeğinin havlamaları onu hülyalarından ayırdı. Ne olduğunu anlamak için etrafına bakındı istemeyerek.

İlgın ağaçlarının arasında koyu renk giysili bir kadın belirmişti. Ne yaptığını bilen adımlarla ona doğru yürüyordu. Kadının vücudu iri kemikli ve güçlüydü; topuz yaptığı bembeyaz saçlarına rağmen, yürürken dimdik duruyordu. Nihayet önüne gelip durduğu zaman, Asterios'un içini bir korku sardı.

Daha önce asla karşılaşmamış olmalarına rağmen, kadın ona garip derecede tanıdık gelmişti. Yüksek ve açık alnı. Sert ağız. İnce uzun yüzünün ortasındaki büyükçe burun. Yüz hatları onda garip bir samimiyet duygusu uyandırmıştı. Kadının sabah ışığını delip geçen kapkara gözleri, dudaklarında hafif bir gülümseme belirene kadar onu dikkatle süzdü. Sonra tekrar eski ciddiyetine büründü.

"Adın ne? Deniz kıyısında ne işin var?" diye sordu Asterios'a.

Ona bir açıklamada bulunmamayı çok isterdi, fakat kadının delici bakışları altında Asterios kendisini yeni yürümeye başlayan bir çocuk gibi hissediyordu. "Adım Astro ve çobanım. Bu da sürüm" diye ters ters cevap verdi sürüyü işaret ederek.

"Kumsal hayvanlar için öyle pek de iyi bir otlak sayılmaz" diye karşılık verdi kadın sükûnetle. "Nereden geliyorsun çoban? Yoksa yolunu mu kaybettin?"

Doğru söylüyor diye düşündü Asterios ve ona hak vermek zorunda kaldı. Fakat yine de sorusu onu kızdırmıştı. Bu kadın ne

48

hakla işine burnunu sokuyordu ki? Zaman azalıyordu. Bir an önce Elyros yolunu tutarak kraliçenin sarayına ulaşmalıydı, fakat Mero-pe'nin emirlerini yerine getirmek, sadece ve sadece kendi işiydi. Nasihatlere ihtiyacı yoktu.

"Yolumu kaybetmedim" diye kısaca cevap verdi kadına bu nedenle ve meydan okurcasına baktı ona.

Kadın tekrar gülümsedi. Bu o, diye geçirdi içinden. Onu tanımanın verdiği mutluluk dalga dalga yayılıyordu ruhuna. Akıllı ve mağrur. Benim ellerimin dünyaya getirdiği çocuk. Kız kardeşim Merope'nin yetiştirip büyüttüğü oğlan.

Asterios kadının gece mavisi keten elbisesini inceliyordu. Belinde altın işlemeli bir kuşak, boynunda ise yivli bir altın kolye vardı. Parmağına ağır bir yüzük takmıştı.

"Buraya niye geldin?" diye sessizliği böldü Asterios. "Bir köylü değilsin."

"Doğru, ben bir köylü değilim" diye karşılık verdi neşeyle. Ve buna rağmen uzun yıllardır hizmet ediyorum diye düşündü. Tanrıçaya ve isteklerini her zaman yerine getiremesem bile, seni doğuran kadına. Bir zamanlar kralın adamlarından kaçarken Pasip-hae'ye eşlik etmişim. Dünyaya geldiğin küçük kulübede göbek bağı keserken kalçandaki alameti görmüş ve geleceği bildirilen kişinin sen olduğunu anlamıştık. Kehanetin söylediği gibi, adayı tarihinin en büyük tehlikesinden kurtaracak olan çocuk, Beyaz Boğa'nın oğlu. Minos ve arkadaşları ayaklanma hazırlığı içindeydi. Kraliçeyi Büyük Sayım günü devirmeyi kararlaştırmışlardı. Şayet duruma zamanında müdahale etmeseydik büyük komplo az kalsın başarıya ulaşacaktı. Pasiphae, ihtiyacımız olan kararlı ve soğukkanlı kraliçe değildi, bugün de olmadığı gibi...

Aksi takdirde erkekler kadınların ezelden beri süregelen hükümlerine başkaldırmaya cüret edebilirler miydi? Devir değişmeye başlamıştı. Mutlaka yeni çözümler üretmeliydik. Bunun için de zamana ihtiyacımız vardı. Hiç kimse seni emellerine alet etmemeliydi. Bu yüzden de bizim etkimiz altında büyümeliydin. Merope seni doğumdan hemen sonra güvenli bir yere götürmüştü. Hem kıskanç kralın öfkesinden, hem de zayıf bir kraliçenin sevgisinden korumak için.

49

"Bir kız arıyorum" dedi neden sonra. Elindeki çomakla huzursuz bir şekilde ateşi karıştıran Astro'yu bir an bile gözden kaçırmadan. "Adı Ariadne. Onu gördün mü?"

Asterios'un ağzından Hayır! kelimesi öyle bir şiddetle çıkmıştı ki, kadının kuşkulanıyca arttı. "Emin misin? Oysa atını buralara doğru sürdüğünü görmüştüm."

Asterios başını sallayarak elindeki çomağı hızla korların içine soktu. Ateş parçalan etrafa saçılmıştı.

Mirto bir anda her şeyi kavradı ve başlangıçtaki sevincine gölge düştü. Delikanlı yalan söylüyordu. Buna emindi.

Karşılaşmışlardı. Daha da kötüsü, birbirlerini tanıyorlardı. Ariadne'nin aniden gösterdiği garip davranışlar ona doğru bir ipucu vermişti. Endişeyle kızın aslında her zaman asık olan yüzündeki tebessümü ve cilalanmış bronz aynada saatler boyunca kendisini seyretmesini düşündü. Bu değişimin ardında bir erkeğin olduğundan emindi zaten. Fakat bu erkeğin o olabileceği hiç aklına gelmemişti.

Büyük Tanrıça, ne yaptıklarını bilmiyorlar! Ariadne bir daha asla görmemeliydi onu. Çok geç olmadan hemen şu anda kraliçenin sarayını ve Elyros'u terk etmeliydi.

"Dinle beni Astro" diye üstüne basa basa konuşmaya başlayınca, delikanlı şaşkınlıkla başını kaldırdı. "Senin yolunu kaybetmiş olduğundan eminim. Elyros'taki Büyük Sayım'ın üç gün sonra başlayacağını bilmiyor musun? Yola koyulsan iyi edersin."

"Ben... ben oraya geleceğim" diye kekeleydi Asterios elinde olmadan.

"İyi" dedi kadın ve gitmeye hazırlandı. "Yolu biliyorsun. Bunu bildiğinden eminim."

Başka bir şey söylemeden ve selam vermeden ağaçların arasında kayboldu.

Asterios kadının ardından şaşkınlıkla bakakalmıştı. Bu ihtiyaç-ın niyeti neydi acaba? Önce onu meraklı sorularla rahatsız etmiş, sonra da emirler savurmaya başlamıştı! Kimseye bir şey söylemeyeceğine dair Ariadne'ye söz vermişti ve sözünü tutacaktı! Fakat yola çıkması için yaptığı uyarının doğru olduğunun farkındaydı.

50

Her şeyden haberdar olan bu kadın kimdi acaba? Ariadne'yle nasıl bir ilişki içindeydi?

Aklına sevgilisi gelince içini bir şefkat dalgası kapladı. Bu gece onu tekrar kollarının arasına alacağı zaman her şeyi ona soracak, her şeyi onunla konuşacaktı. Hatta üzerinde dans eden yunusların bulunduğu yüzüğü de gösterecek ve garip hikâyesini anlatacaktı. Ariadne tamamen kendisine aitti nasıl olsa, bu yüzden ona gerçek ismini bile söyleyecekti.

ihtiyarın delici bakışlarından kurtulmanın verdiği bir rahatlıkla belindeki önlüğü çıkarıp attı, bir süre kumsalda koştu ve aniden dalgaların arasına daldı.

Mirtho yavaşça saklandığı ağacın arkasından çıktı. Bu uzaklıktan bile delikanlının kalçasındaki doğum lekesini görmüştü: Me-rope'yle kendisinin doğumdan hemen sonra gördükleri kutsal çift boynuzun uçları! Hiç şüphesi kalmamıştı artık. O, Pasiphae'nin oğluydu. O, kendisini zorlu bir görevin beklediği Asterios'tu. Harekete geçmeliydi. Olayların bir anlık bir gecikmeye bile tahammülü yoktu.

Mirtho kraliyet sarayının bahçesine ulaştığı zaman, güneş gökte epey yükselmişti. Deniz kıyısından küçük saraya ulaşan yolun sonunda durdu ve alnıyla ensesindeki terleri sildi. Bahçedeki Bahar Bayramı hazırlıkları neredeyse tamamlanmak üzereydi. Meyva ağaçlarının aşılama işlemi bitmişti. Bazı bahçıvanlar bronz makaslarla çalılıkları budamaya başlamıştı, bazıları ise sarnıç suyuyla doldurdukları

süzgeçli kovalarla çiçek tarhlarını suluyordu.

Küçük saray kraliçenin en sevdiği ikametiydi. Pasiphae'nin dairesi, kuzeybatı rüzgârının sıcak yaz aylarında bile güzel bir serinlik sağladığı yumuşak eğimli tepenin üzerindeydi. Kendi mega-ronundan kuzeybatı yönüne doğru, Messara ovasının tahıl tarlalarından ta denize kadar bütün manzaranın ayaklarının altında uzanmasını sağlayan büyük bir teras açılıyordu. Bir başka teras da doğu yönüne açılmaktaydı. Buradan da sabah sisinin kutsal dağın çift boynuzunun üstünden nasıl kalktığını izleyebiliyordu.

Merkezî bir atrium ve yeşilimsi arduvaz taşıyla kaplı iki bü-

51-

yük avlunun etrafında, resmi kabul salonları yer alıyordu. Deniz hayvanlarını konu alan açık mavi fresklerle kaplı tören salonunun ve sütunlu galerinin sonunda, taht salonu ve sunak odaları bulunmaktaydı. Sadece rahibelerin girmeye yetkili oldukları tapınağın girişini, meşe ağacından yapılmış bir kapı kapatıyordu. Burada akasya ağacından yapılmış bir mahfazanın içinde, tanrıçaya adanmış olan çift ağızlı balta muhafaza ediliyordu.

Güneydoğu yönünde ise erzak mahzenleri ve yazıcıların iki katlı arşiv odaları sıralanıyordu. Bu odalardaki tahta raflarda, adanın tüm zenginliğinin kayıtlı olduğu binlerce, ama binlerce kil tablet bulunuyordu. Çiftçilerin ve köylülerin yıllık vergi kayıtlarının tutulduğu papirüs ruloları ise, çok nazik oldukları için büyük taş kasalarda saklanmaktaydı.

Sarayın sedir ağacından yapılmış kapısının önünde kraliçenin tahtirevanı duruyordu. Resmi yolu, yani güney avlusunun büyük dış merdivenlerini kullanmayan Mirtho, gözlerden uzak dar bir merdivenden doğruca ikinci kata çıktı.

Güneş ışınlarının megarona düşmesini önlemekle görevli olan keten perdeler, açık veranda kapısından esen öğle rüzgârı ile şişi-yorlardı. Mirtho içeri girince Pasiphae yatağından doğruldu. Hâlâ yolculuk kıyafeti vardı üzerinde; sıkı korsalı safran sarısı bir elbise ve kırmalı bir etek. Bileğini altın bir halka süslüyordu, kulağında ise hilal şeklindeki ay sallanıyordu.

"Çok şükür gelebildin" diye hafif alıngan bir sesle dadısını karşıladı. "Bütün sabah nerelerdeydin?"

"Elimden geldiğince acele ettim" diye kaçamak bir cevap verdi Mirtho ve alelacele devam etti: "Dinle, küçük güvercinim, lütfen bana şimdi gereksiz sorular sorma ve sadece dediklerimi yap. Ariadne'yi buradan hemen göndermelisin - ya Phaistos'a ya da en iyisi Knossos'a!"

"Ariadne mi? Yakında Büyük Sayım'ın başlayacağını biliyorsun! Onun da diğer kız kardeşleriyle beraber sunu törenine katılması lazım."

"Biliyorum, biliyorum" diye karşılık verdi Mirtho sabırsızlıkla. "Yine de gitmesi gerek."

52

"Bunu benden nasıl isteyebilirsin?" diye çıkıştı ona Pasiphae. "Minos'a iyi insan rolü oynamasını yasaklamam yeterli olmadı mı? Sunu töreninde kızlarımın yeri benim yanımdır! Ve bunlara Ariad-ne de dahil."

Ve o senin oğlun, diye geçirdi içinden Mirtho. Yeni gerekçeler bulmak için düşünmeye başlamıştı bile.

Pasiphae'ye prensesin geceleri ortadan kaybolduğundan söz etmeye başladı. Saraydan rahatça ayrılabilmek için muhafızın av-cuna sıkıştırdığı ince yüzüğü de gösterince, kraliçe pür dikkat kesildi.

"Birkaç geceden bu yana mı dedin?" diye sordu hayretler içinde.

"Evet" diye tasdik etti Mirtho. "Bu meselenin arkasında bir erkek var. Yoksa saraydan kimseye görünmeden neden sıvışmak istesin ki?"

"Pekâlâ" diye pes etti sonunda Pasiphae, "madem senin için bu kadar önemli, istediğini yapacağım. Fakat bana tüm gerçeği anlatmadığım hissediyorum. Hiç olmazsa daha sonra anlatacağına söz ver bana."

Mirtho peki anlamında başını salladı. Umarım buna gerek kalmaz, diye geçiriyordu içinden bir yandan.

"Söyle de Ariadne buraya gelsin" diye içini çekti Pasiphae. "Onu göndermeden önce kendisiyle biraz konuşmak istiyorum. Bana gerçeği söyleyeceğini hiç sanmıyorum, ama..." Başındaki saç iğnelerini çekip çıkardı ve parmaklarını uzun, kapkara saçlarında gezdirdi. Sonra da iki eliyle alnına bastırdı. "Başım" dedi yavaşça. "Ve sırtım. O kadar yorgunum ki..."

"Ariadne'yle konuşman bitince beni çağır" dedi Mirtho ve endişeyle kadının gözlerinin altındaki siyah halkalara baktı. Hayır, Pasiphae Girit'in bu zor günlerinde ihtiyaç duyduğu kraliçe değil kesinlikle, diye düşündü. Çok huzursuz ve kararsız; kendisine acımaya karşı aşırı bir eğilimi var. Ona sunacağımız her türlü desteğe şiddetle ihtiyaç duyuyor. "Seninle ilgilenmek istiyorum biraz. Bu arada, bana gösterdiğin güven için sana teşekkür ederim! Göreceksin, her şey çok iyi gidecek."

Kraliçenin kendisine Elyros'u derhal terk etmesini emrettiği zaman, Ariadne'nin kılı bile kıpırdamadı. Pasiphae'nin azarlamalarından hiç etkilenmemiş gibiydi. Fakat anası Knossos'tan söz eder etmez gözleri büyüdü ve dudakları bembeyaz kesildi.

"Bunu bana neden yapıyorsun?" diye sordu titrek bir sesle. "Benim boğa cambazlarından biri olduğumu ve Phaistos'taki çalışmalara katılmam gerektiğini bilmiyor musun? Kötü niyetli insanların hakkımda yaydıkları ipe sapa gelmez dedikodular yüzünden beni sürgüne mi göndereceksin? Zaten her zaman başka insanların sözüne inanırsın! Bana karışmana izin vereceğimi sanıyorsan çok aldanıyorsun. Beni asla Knossos'a gönderemezsin!"

Pasiphae öfkeyle dudaklarını ısırarak kızına uzun uzun baktı. Bu kız kendisine diğer kızlarından çok daha uzaktı. Ona daha yakın olmak için birçok girişimde bulunmasına rağmen, bunu asla başaramamıştı. Her ne kadar çocukların soyu anaya göre hesaplanıyorsa da, Ariadne kesin olarak mağrur ve dikbaşlı Minos'un kızıydı!

Kız kardeşlerinden o kadar farklıydı ki - mantıklı, uysal Aka-kallis, çekingen ve suskun Xenodike ya da en büyükleri olduğu için tahtın varisi de olan, her zaman neşeli Phaidra! Kendi genç kızlığı ile de bir ilgisi yoktu. Bazen ona öyle geliyordu ki, Ariadne kraliyet ailesinin doğrudan tanrıçadan indiği kabul edilen kadın üyelerinden birisi değildi; eski gelenekleri kabul etmeyen, yeni ve zapt edilmez bir türün ilk temsilcisiydi sanki.

Yine de karşısında duran genç kızın kendi kendisiyle şiddetli bir mücadeleye giriştiğini hissedebiliyor, katı yüz hatlarının arkasına gizlenmiş olan gönül kırıklığı, utanç ve hatta korku duygularını görebiliyordu. Fakat Ariadne'nin zayıflıklarını gözler önüne sermeyeceğini bilecek kadar iyi tanıyordu, hele kendisinin karşısında,

asla!

"Seninle kavga edemeyecek kadar yorgunum" dedi Pasiphae hafif, fakat kararlı bir sesle. "Dediğimi yapacaksın. Katiyen Knossos'a gitmek istemediğine göre, Phaistos'a gideceksin. Bana söyleyecek başka bir şeyin var mı?"

Ariadne hayır anlamında başını salladı. Anasının bu kadar kesin kararlı oluşu, kabul etmek istediğinden daha fazla yaralamıştı

kendisini. Bir an için ne yapacağını bilmedi. Fakat sonra içindeki Karşı koyma azmi

yeniden komutayı eline aldı. isteklerine hiç ses çıkarmadan boyun eğeceğini düşünmekle, Pasiphae çok yanılıyor-du! Artık her isteyenin dilediği gibi emredebileceği bir kız çocuğu değildi. Bir kadın olmuştu. Astro'nun dudaklarını düşündü, önce yapmacık, sonra da giderek doğallaşan okşamalarını. Yakında, diye geçirdi içinden, çok yakında sevgilim, tekrar senin yanında olacağım.

"Bu meselenin fazla sorun çıkmadan hallolmasını istiyorum." Pasiphae'nin sesi odadaki sinir bozucu sessizliğe son vermişti. "Hemen yola çıkmanı istiyorum. Biraz sonra. Phaistos'a yalnız gitmeyeceksin. Aiakos sana eşlik edecek."

Ariadne şaşkınlıkla derin bir soluk aldı. Hem kendisini yetiştiren, hem de babasının en yakın arkadaşlarından biri olan meşhur boğa cambazı Aiakos! Bir anda tüm cesaretinin yok olduğunu hissetti. Yıldırım hızıyla durumu kafasından geçirdi ve şu anda itiraz etmemesinin daha iyi olacağına karar verdi. Aiakos ne kadar cesur bir savaşçı olursa olsun, sonuçta kendisi de akıllı ve âşık bir kadındı.

"Gidiyorum" dedi sonunda ve annesinin gözlerinin ta içine baktı. "Madem beni burada istemiyorsun, o halde gidiyorum."

Ariadne kapıyı çekip dışarı çıkınca, Pasiphae bitkin bir halde arkasına yaslandı. Daha sonra doğu terasına çıktı ve medet umarcasına uzun uzun Kutsal Dağ'ın çift zirvesine baktı.

Çocuklarını çok sevdiğinden emindi, fakat onları anlamakta oldukça zorlanıyordu. Onların da kendi arzu ve amaçları olan ayrı varlıklar olduğunu kabul etmek çok güç geliyordu kendisine. Hatta bu amaçların bazen kendi amaçlarıyla çelişmesini asla kabullene-miyordu. Böyle durumlarda sadece öfkelenip hayal kırıklığına uğramakla kalmıyor, bir şeyleri yanlış yaptığına ya da atladığına dair büyük bir korku doğuyordu içinde. Kendini geriye çekince de çocukları bunu ilgisizlik ve soğukluk olarak yorumluyordu. Her şeyi kendi üzerine yıktığı için Minos'tan nefret ediyordu. Tüm diğerlerinde olduğu gibi bu noktada da beklentilerini acı bir biçimde boşa çıkarmıştı.

55

Kapının hafifçe vurulduğunu işitince, tekrar içeri girdi. Mirtho yarı açık kapıdan alacakaranlık odaya bir göz atar atmaz, kraliçenin solgun yüzünü fark etti. Her şeyi anlamıştı.

"Burası çok serin ve senin üzerinde hâlâ tozlu yolculuk kıyafetleri var" dedi canlı bir sesle. "Üşüteceksin. Buraya gel de soyunmana yardım edeyim."

Pasiphae derin bir şükran duygusuyla becerikli parmakların elbisesini çıkarmasına izin verdi. Ürpermışti; Mirtho'nun uzattığı pelerine sıkıca sarındı. Mirtho bir kabın

içine birtakım kurutulmuş otlar ufaladı ve üzerine kaynar bir sıvı döktü. Odayı güzel kokulu bir buğu doldurdu ve birbirlerine bakarak hoşnutlukla gülümsediler.

"Soğuk algınlığına ve melankoliye karşı, içine oğul otu katılmış sıcak şaraptan daha iyi bir şey olamaz. Henüz dumanı üstüneyken iç onu güvercinim. Sıcakken daha iyi tesir eder."

Kraliçe söz dinleyerek bardağı boşalttı ve Mirtho'nun bardağını bir daha doldurmasına izin verdi. Üzerine huzurlu bir ağırlık çökmüştü.

"Bana neler oluyor?" diye sordu ve parmağıyla yatağının üstündeki tavam süsleyen yaban kedisinin hatlarını takip etti. "Son zamanlarda kendimi sadece yorgun ve ümitsiz hissediyorum! Sanki gücümün tümünü tüketmiş gibiyim. Yorgunum Mirtho. Artık savaşmak istemiyorum. Bütün bunların anlamı ne? Hem Ariad-ne'nin huysuzluklarından, hem de Minos'un bana olan düşmanlığından bıkmım. Kim bilir arkamdan ne dolaplar çeviriyordur şimdi! Bazen başımı alıp gitmek için dayanılmaz bir istek kaplıyor içimi. Saraydan, insanlardan, tüm görevlerimden uzaklaşmak ve yeniden tanrıçaya yaklaşmak istiyorum."

Kraliçenin konuşması esnasında Mirtho bronzdan yapılmış ayaklı şamdanların içindeki mumları yakmaktaydı. Tüm cesaretini yitirdiğini düşündüğünü biliyorum diye geçirdi içinden. Fakat şimdi zayıflık göstermenin sırası değil. Güçlü olmalısın kızım, tanrıçanın bize öğrettiği gibi. Çünkü tanrıçanın bu kötü zamanda tüm güç ve zekâma ihtiyacı var."

"Seninle konuştuğumun farkında mısın?!"

"Arada bir anılarının derinliklerinde yitip giden bu yaşlı kadı-

56

m başıyla" dedi Mirtho battaniyeleri düzeltirken. "Söylediklerini işittim. Fakat hiç hoşuma gitmedi."

Bu arada yumuşak bir koltuğa rahatça kurulmuş olan Pasip-hae, şaşkınlıkla ona baktı.

"Bu aralar böyle düşünmen hiç doğru değil! Birkaç gün sonra neler olacağını unuttun mu? Adaların bütün çobanları ve çiftçileri sana gelecekler. Sen de sadece Büyük Ana'ya sunulanları kabul etmekle kalmayıp, onları kayıt ve muhafaza edeceksin, işte o zaman gökyüzünün ve yeryüzünün efendisi olacaksın - insanların tapınıp armağanlar sunduğu tanrıçanın ta kendisi. Bunu sakın unutma!"

Mirtho doğru sözleri bulabildiğini ümit ediyordu. Büyük Sayım Girit için son derece

önemliydi. Alınan ürün sadece zenginlik veya fakirlik göstergesi değildi. Yıllık vergi toplama ve kurban töreni, halka tanrıçanın bizzat kendisi ile karşılaşma fırsatı veriyordu. Çiftçilikle uğraşan veya hayvanlarının peşinde oradan oraya giden tüm Giritliler, tanrıçanın öfkelenmesi durumunda başlarına neler geleceğini gayet iyi biliyordu: kötü ürün, açlık, salgın hastalıklar ve kazalar. Onun kötü ve uğursuz çehresini herkes gayet iyi tanıyordu. Nimetlerini insanlara kendiliğinden sunmuyordu. 'Sıfatları sayısız olanı' sürekli hoş tutmak gerekiyordu.

Tahtın üzerinde oturarak armağanları kabul eden kadın, güçlü, heybetli ve uyumlu olmalıydı: Her şeyi doğuran ve her şey tekrar kendisine dönecek olan Büyük Ana. Büyümenin ve çürümenin, yaşamın ve ölümün tek efendisiydi o.

"Biraz dinlenmen ve gücünü toplaman lazım" diye devam etti Mirtho hafif bir sesle. "Çobanlar ve çiftçiler ışıldayan bir tanrıça görmek isterler karşılarında, gözlerinin altı mor halkalarla dolu olan birini değil. Kendine gel, tatlım. Kim olduğunu anımsamaya çalış. Bunu yaparken sana yardımcı olacağım.

Kraliçeyi koltuğundan kaldırarak yavaşça rahat yatağına götürdü. Pasiphae tek kelime etmeden yatağa uzandı ve gözlerini kapadı.

"Düşünmeyi bırak artık" diye fısıldadı Mirtho ve kadının kapkara saçlarını okşadı. "Şimdilik bu kadar kafanı yorduğun yeter."

Üzerine sıcak battaniye çekilen kraliçe, hem hoş bir yorgunluk, hem de uyanıklık hissediyordu. Tanıdık ellerin vücudunu ok-

57

şamalarını bekliyordu, ta çocukluğundan bu yana yaptıkları gibi. Fakat beklediği dokunuş gelmedi. Buna rağmen başından ve göğsünden içine dolan bir sıcaklığın, karnına doğru aktığını hissediyordu. Zihninde bir dizi hayal belirmeye başlamıştı. Tüm vücudu kendisini ısıtan, koruyan ve özgürleştiren sıcaklık ile dolmuştu. Ne bir zaman vardı artık, ne de bir mekân. Sadece bu harika sıcaklığın yayıldığı eller vardı, o kadar.

Evet, kendisi Büyük Ana'nın kızı, tanrıçanın ta kendisiydi, çocuklarından aldıklarını onlara daha bol bir şekilde geri verecekti. Yaban asmalarının altındaki bir tahtta oturuyordu, ayaklarının dibinde taze tahıl balyaları vardı, iki yanına iki dişi aslan oturmuştu. Yaban arıları başının etrafında dönüyordu, kucağına yılanlar çöreklenmişti. Vücudu, ileride ürün vermek üzere yeni tohumlan kabul eden bereketli topraktı. Kendisi yeryüzüydü, kendisi her şeydi. Varolan her şeyin anası. Aşk tanrıçası. Bilgeliğin ve güzelliğin koruyucusu. Ezelden beri var olan ve ilelebet var olacak olan.

Pasiphae yavaş yavaş bu güzel duygulardan sıyrılarak mega-ronuna geri döndü ve Mirtho'nun yavaşça ellerini çektiğini hissetti. Gözlerini açtı.

"Teşekkür ederim" dedi küçük bir gülümsemeyle.

Mirtho kraliçenin üzerine eğildi ve alnına küçük bir öpücük kondurdu. "Pekâlâ. Şimdi de biraz uyu, Pasiphae."

Sonra da yavaşça kraliçenin odasını terk etti.

Ariadne kararlaştırdıkları buluşma yerine gelmemiştir. Ne o akşam, ne o gece, ne de ertesi sabah. Asterios'un ona duyduğu özlem içinde her geçen saat daha da büyüyordu. Fakat daha fazla bekleyeme-yeceğinin de farkındaydı.

İstemedenden de olsa, aklından kötü düşünceler geçirmeye başlamıştı. Ya böylesine budalaca âşık olduğu için Ariadne kendisiyle alay ediyorsa? Ya tüm bunlar kötü bir oyun ise? Hayır, bu derece yanılmış olmasına imkân yoktu! Ariadne'nin kendisini sevdiğini biliyor ve hissediyordu.

Acaba başına bir şey mi gelmişti? Hasta mıydı? Yoksa dışarı mı çıkamıyordu, onu eve mi kilillemişlerdi? Hafızasını zorlayarak

58

hatırlamaya çalıştı. Oturduğu yer hakkında neler anlatmıştı? Huzursuz ana babadan mı bahsetmişti? Yoksa anası çok mu sertti?

Kafası karışmıştı. Ariadne hakkında ne biliyordu ki? Uzun uğraşlardan sonra öğrendiği isminden başka, hiçbir şey. Bir de Cilalara şehrinden veya civardaki bir yerden geldiğini biliyordu. Demek ki o taraflarda aramalıydı onu.

Fakat önce Elyros ve Büyük Sayım bekliyordu kendisini. Ve altın yunus yüzüğünü vermesi gereken kraliçe. Bir kuyumculuk şaheseri olan yüzüğü elinde salladı. Bu harika nesneyi yapan usta, ufacık bir alana denizlerin dalgalarını sığdırmayı becermişti. Hafif çarpıntılı denizin küçük dalgalarının üzerinde iki yunus dans ediyordu. Birisinin ağzı öbürünün kuyruğunda, diğerinin kuyruğu öbürünün ağzındaydı.

Bu yüzük ile Pasiphae'nin karşısına çıkacağı düşüncesi, boğazına bir şeylerin oturmasına neden oldu. Koyda geçirdiği zaman zarfında bu düşüncüyü mümkün olduğunca aklına getirmemeye çalışmıştı. Fakat karşılaşma ânı giderek yaklaşıyordu; hem de karşı konulmaz bir biçimde. Elinde olsa ihtiyar Gregeri'yc sürüsünü geri verir ve batıya giden bir geminin kaptanına kendisini de götürmesi için ricada bulunurdu. Eve, Mcrope'ye gitmek istiyordu.

Uzaklardan bakılınca Elyros toprak boyalı mozaik bir resme benziyordu. Tepenin yamacına yaslanmıştı. Aralarda ise bahçelerin ve küçük tarlaların yeşili, renkli bir halının ilmekleri gibi duruyordu. Yamaç evlerinin kalbinin kraliçenin sarayı olduğu, ancak biraz yaklaşıncaya görülüyordu, diğer evlerin tamamı bu yapının etrafına kümelenmişti.

Açık renkli kumtaşından yapılmış olan üç katlı saray, ırmak kıyısının üzerinde yükselen teraslara kurulmuştu. Sütunlu koridorlarla çevrili geniş ve ferah kanatları, sakinlerini yazın en sıcak günlerinde bile ovanın bataklık ikliminden koruyordu.

Kısmen üzeri kapalı, kısmen de açık olan çok sayıda avlu, serinletici rüzgârların içeri girmesine izin veriyordu. Duvarlarda kışın kapalı tutulan birçok dar kapı vardı. Yazın bunlar hava dolaşımını sağlamaları için açık bırakılıyordu. Teraslardaki bahçelerde

59

W ese py* °\

Iladi , i < ^mCUran binalara yazın se-

:ff 3^1, |/\ ^a merakı, bakışlardan

bu^pan sedir ve L\ \yj o]sa k Ş şehrinin mermer ihti-

nıy pjr gölgelik /// ^ ^ v //icj ba>> bir zamanlar pazar da ^ruyordu. ^/L^S
çok Ay£, ^ >ma olanağı sağlayan

Elyros hem W W W<^WIU. H sona ermişti. Evsafı boy öld jf^AVn *. gf
Unc>Ş şehrin güneydoğu yeldeki saüci zl, ta V Vu^ta^ yün eğiren ve boşa^
veya çalı Mf } \u «pj/U ç,p, *. Yünlü kumaşların le^ birçoğu çoVlKVlb^leri^i j > \$ü
jj ayaklarla çiğnendi-kı^larmda,n#{|> ^M yayıW/L»<em sırasında kullanı-y* ,»
kadınları* 'fe \ fetflun^ LJL Gür, Vazm insanın burnu-so^|ve sidM|V :L^
oiandl04Lyord^ydoğudan esen hafif ği .kurlar da b)\ tJA ytikse\ \ /{eginah bazen.
O zaman da la^ eriyiklerden s /L W Şei\y(/f' ^ıJeki demetleri yakıh-nu^ n direğini
kuf y üş ada |re f ak, rüzgânn yönünü

bı^ Rüzgâr bu t(. V||/ x «njfl s^ay| k 53yu bı^rdanlıklarçM /. \ <ya / ^ ^'m
yapılacağı mer-

y(^r kapılar ve M|' A\ şehri /jL. bir harındaki ve resmi delirmesi be^aWan \ D"
y^ü/'l ^be^ekiMe yükselmişti

Kraliçenin*ML, g^'e ^JL evl>, Şehri bir örüm-ke^ olarak u^^g^ ^ali^/^ydan^ sürekli taze kay-yy ardaki reff bjj A bir şeity*/ Halk^lan agora, düzgün T^ak borular e1 f \\ kuml^Lsöse^aÇik çeşmeler yaz c\ ağı gibi sa W(iİ A (W yf/ <n içme suyu sunu-

<SuyuuŞ,y^i Ubi^I yii taymış don UMF 5 bh; ^cj^lemişti ve sokak- m\evsimmin e44'%*#,oda \ İa^,r V yüksek tOPuzlar

yVu" ^) kla^da- MW/Ldne!>akyajlı güzel ka-

Asterios | sf/ı,/ ,^^nk Jie jf/^ka^e karşı duyduğu la^ (lkhm ukhA £r^ bM^lbi// y^ir, <nm suratına say-\fb toplan; VIİJj^ \rşian^W czj^evgilisi değildi. diyfnf in ardn^// wW. ^ U^kr giymiş olan o^m o kadar \W ılıf *\ kPna ^ \ yivli altın bile-a ,cadikdikM| Vlu- "

IfIOQ V^tJ'J

Kısa ketti u-, g<^ erkekler M

\J

ziklerin parladığını görüyordu. Ama birçoğu daha sade giyinmişti. Kolsuz, kaba mintanlarının içindeki marangozlar ağır tahta kalasları arabadan indiriyorlardı, kalın deriden bir önlük takmış olan kasap ise, dükkânında bronz bir balta i]e kemik parçalamakla meşguldü. Bileklerine kadar uzanan yün elbiseler içindeki çıplak ayaklı köylü kadınlar, omuzlarında salatalık, patlıcan ve bal peteği dolu söğüt sepetler taşıyordu. Deri ve kürk parçaları, süngertaşı parçaları, kumaş balyaları, toprak testiler, marul ve kavun yüklü olan eşekler, kalabalığın arasından kendilerine yer açıyordu.

Bazı büyük evlerde birkaç tane giriş kapısı vardı. Bu kapılardan kimi yerin altındaki depolara, kimi de doğruca dükkânlara ve işliklere açılıyordu. Açık pencere ve kapılardan dışarı çekiç darbeleri, testere sesleri, şakırtılar ve çınlamalar yükseliyordu. Çömlekçiler bir yandan bağıra çağıra mallarına alıcı bulmaya çalışıyor, bir yandan da eğri büğrü sokaklarda oynayan çocukları dükkânlarının önünden kovuyorlardı.

Bazı adamların hava şartlarının yıprattığı yüzlerini ve keçe giysilerini görünce, onların çoban olduğuna kanaat getirdi. Tam onlara doğru giderek kraliyet ahırlarının nerede olduğunu soracakken, içinde beliren ani bir utanma duygusu bunu yapmasına engel oldu. Korkuyla duvar diplerine doğru sıkışan hayvanları bir arada tutmakta güçlük çekiyordu. Yarı şeffaf domuz sidik kesesi veya yağlanmış parşömen takılı olan tahta pencere pervazlarına baktı; kendisini yabancı ve burada

istenmiyormuş gibi hissediyordu.

Köpeği onun giderek artan iç huzursuzluğunu hissetmişti; havlayarak etrafında dolanıp duruyordu. Kalabalıktan ve tanımadıkları kokulardan ürken birkaç keçi sürüden ayrılarak bir evin bahçe kapısından içeri girdiler. Asterios lanet okuyarak sırtındaki deri çıkını yere bıraktı ve hayvanların peşinden avluya daldı. Bağıra çağıra hayvanların üst katlara çıkan merdivenin yanındaki badem ağaçlarını kemirmeye başlamalarına engel oldu. Sokağa geri dönerek çıkını tekrar sırtına yüklediği zaman, ter içinde kalmıştı. Yardım istercesine etrafına bakındı. Acaba kraliyet ahırlarına ne taraftan gidiliyordu?

Camlar şangırdayarak kırıldı. Tepeden tırnağa her yeri toprak

61

bulunan sedir ve meşe ağaçları, villayı oluşturan binalara yazın serin bir gölgelik sağladığı gibi, aynı zamanda meraklı bakışlardan da koruyordu.

Elyros henüz Chalara ile veya Knossos şehrinin mermer ihtişamıyla boy ölçüşmekten çok uzak olsa bile, bir zamanlar pazar yerindeki satıcılara ve çiftçilere geçici barınma olanağı sağlayan saz veya çalı çırpı kulübelerin zamanı da çoktan sona ermişti. Evlerin birçoğu çok katlı, sağlam yapılarıydı. Sadece şehrin güneydoğu kısımlarında, nehrin kumlu bölgesi boyunca hâlâ yün eğiren ve boyayan kadınların saz kulübeleri uzanmaktaydı. Yünlü kumaşların sodalı ve sidikli suların içine yatırılarak çıplak ayaklarla çiğnendiği çukurlar da bu bölgede bulunuyordu. Bu işlem sırasında kullanılan eriyiklerden ve çöven otundan, özellikle yazın insanın burnunun direğini kıran kokular yükseliyordu. Güneydoğudan esen hafif bir rüzgâr bu berbat kokuları şehre taşıyordu bazen. O zaman da buhurdanlıklarda kurutulmuş adaçayı ve sinameki demetleri yakılıyor, kapılar ve pencereler sıkı sıkıya kapatılarak, rüzgârın yönünü değiştirmesi bekleniyordu.

Kraliçenin bu önemsiz şehri Büyük Sayım'ın yapılacağı merkez olarak ilan etmesinden bu yana, sokak aralarındaki ve resmi yapılardaki refah seviyesi gözle görülür bir şekilde yükselmişti. Toprak borulardan oluşan kanalizasyon şebekesi, şehri bir örümcek ağı gibi sarıyor. Başka bir şebeke de, evlere sürekli taze kaynak suyu taşıyordu. Eskiden kumlu bir meydan olan agora, düzgün kesilmiş dört köşeli taşlarla döşenmişti. Halka açık çeşmeler yaz mevsiminin en sıcak günlerinde bile herkese serin içme suyu sunuyordu.

Asterios Elyros'a ulaştığında vakit epey ilerlemişti ve sokaklar tıklım tıklım insan doluydu. Lüle lüle saçları yüksek topuzlar halinde toplanmış olan rengârenk elbiseli, ağır makyajlı güzel kadınların ardından şaşkınlıkla bakıyordu. Ariadne'ye karşı duyduğu özlem o kadar artmıştı ki, karşısına çıkan her kadının suratına saygısızca dik dik bakmaya başlamıştı. Fakat hiçbiri sevgilisi değildi.

Kısa keten tunikler ve konçlu, uzun çizmeler giymiş olan genç erkekler yanından geçiyordu. Kaslı kollarında yivli altın bile-

60

ziklerin parladığını görüyordu. Ama birçoğu daha sade giyinmişti. Kolsuz, kaba mintanlarının içindeki marangozlar ağır tahta kalasları arabadan indiriyorlardı, kalın deriden bir önlük takmış olan kasap ise, dükkânında bronz bir balta ile kemik parçalamakla meşguldü. Bileklerine kadar uzanan yün elbiseler içindeki çıplak ayaklı köylü kadınlar, omuzlarında salatalık, patlıcan ve bal peteği dolu söğüt sepetler taşıyordu. Deri ve kürk parçaları, süngertaşı parçaları, kumaş balyaları, toprak testiler, marul ve kavun yüklü olan eşekler, kalabalığın arasından kendilerine yer açıyordu.

Bazı büyük evlerde birkaç tane giriş kapısı vardı. Bu kapılardan kimi yerin altındaki depolara, kimi de doğruca dükkânlara ve işliklere açılıyordu. Açık pencere ve kapılardan dışarı çekiç darbeleri, testere sesleri, şakırtılar ve çınlamalar yükseliyordu. Çömlekçiler bir yandan bağıra çağıra mallarına alıcı bulmaya çalışıyor, bir yandan da eğri büğrü sokaklarda oynayan çocukları dükkânlarının önünden kovuyorlardı.

Bazı adamların hava şartlarının yıprattığı yüzlerini ve keçe giysilerini görünce, onların çoban olduğuna kanaat getirdi. Tam onlara doğru giderek kraliyet ahırlarının nerede olduğunu soracakken, içinde beliren ani bir utanma duygusu bunu yapmasına engel oldu. Korkuyla duvar diplerine doğru sıkışan hayvanları bir arada tutmakta güçlük çekiyordu. Yarı şeffaf domuz sidik kesesi veya yağlanmış parşömen takılı olan tahta pencere pervazlarına baktı; kendisini yabancı ve burada istenmiyormuş gibi hissediyordu.

Köpeği onun giderek artan iç huzursuzluğunu hissetmişti; havlayarak etrafında dolanıp duruyordu. Kalabalıktan ve tanımadıkları kokulardan ürken birkaç keçi sürüden ayrılarak bir evin bahçe kapısından içeri girdiler. Asterios lanet okuyarak sırtındaki deri çıkını yere bıraktı ve hayvanların peşinden avluya daldı. Bağıra çağıra hayvanların üst katlara çıkan merdivenin yanındaki badem ağaçlarını kemirmeye başlamalarına engel oldu. Sokağa geri dönerek çıkını tekrar sırtına yüklediği zaman, ter içinde kalmıştı. Yardım istercesine etrafına bakındı. Acaba kraliyet ahırlarına ne taraftan gidiliyordu?

Camlar şangırdayarak kırıldı. Tepeden tırnağa her yeri toprak

61

testilerle yüklü olan koca göbekli, kısa boylu bir adamla çarpışmıştı. Irkilen adam,

omzundaki tıka basa dolu kumaş çıkını yere düşürmüştü. Şimdi de öfkeyle lanetler okuyarak çıkının içini karıştırıyordu.

Asterios yardım etmek istedi, fakat adam kaba bir hareketle buna engel oldu.

"Çek elini! Yapacağını yaptın zaten!" Adam güç bela doğruldu. "Yüce Tanrıça, kendime hâkim olabilmem için bana yardım et!"

Bir avuç yağlı yağlı parlayan cam kırığını itham edercesine elinde tutuyordu. "Balsam şişemi paramparça ettin! Görüyor musun? Hepsi dışarı akmış!" Özenle tıraş edilmiş dolgun yüzü, geniş alnının altından başlamak üzere parlak kırmızı bir renge bürünmüştü, su rengindeki gözleri ise öfkeli kıvılcımlar saçıyordu. "Yine şehre zarar vermekten başka bir halta yaramayan o çobanlardan biri! Şimdi benim zararım ne olacak?"

"Elbette ki zararını ben karşılayacağım" dedi Asterios.

"Bunu nasıl yapacağını sorabilir miyim?" diye burnundan soludu adam. Kuşku ve şüpheyle Asterios'un sırtındaki tozlu yün pelerine ve ayaklarındaki yıpranmış sandaletlere bakıyordu. "Yoksa eşyalarının arasında tesadüfen bir şişe dolusu en iyi cins Mısır balsamı mı var? Başını mı sallıyorsun? Ne kadar yazık! O halde bu değerli maddeyi elde etmenin ne kadar zor olduğunu da bilmiyor-sundur. Yoksa bana kınlan şişemin yerine yarın tanrıçaya sunacağın beyaz peynirleri mi vermeyi düşünüyorsun?"

Asterios'un elini çıkınına sokup kendisine uzattığı nesneyi görür görmez, sözleri ağzına tıklılıp kaldı.

"Bu da ne böyle? Güneş kurslu kutsal çift boynuz!" Madalyonu saygıyla eline aldı. "Som altından yapılmış! Zararımı karşılamaya fazlasıyla yeterli olur elbette." Düşünceli düşünceli Asteri-os'u inceledi ve yüz haüan gevşedi. "Bu değerli şeyi nereden buldun oğlum?" diye sordu sonra farklı bir sesle. "Yoksa onu çaldın mı? Bana gerçeği söyle!"

"Annem verdi onu bana" diye karşılık verdi Asterios kısaca ve Merope'yi fazla düşünmemeye çalıştı.

"Belki de annen bundan pek hoşlanmaz... İleride bir mesele

62

çıkmasın sakın?" diye kurcalamaya devam etti adam Asterios'u gözden kaçırmayarak.

"Bir şey demez!" diye sert bir sesle karşılık verdi Asterios. "Annem... annem öldü. Zararına karşılık madalyonu al ve gitmeme izin ver. Ahırlara gitmem ve geceleyecek bir yer bulmam lazım." Arkasını dönerek yürümeye hazırlandı.

Kuvvetli eller onu omuzlarından yakaladı. "Bu kadar acele etme! Demek sen de Büyük Sayım için buradasın?" diye sordu adam aniden çok daha nazik bir sesle.

Asterios evet anlamında başını salladı.

"O halde gece kalacak bir yer buldun bile! lassos, parfüm taciri ve pomat ustası, seni evine davet ediyor." Bu arada o kadar beceriksiz bir reverans yaptı ki, üzerindeki bilumum şişe ve testiler tehlikeli bir şekilde sallandı.

"Bilemiyorum..." diye itiraz etmeye çalıştı Asterios.

"Hadi, hadi, genç dostum! Ben tüm şehirde konukseverliğimle tanırım. Adın nedir?"

"Astro. Bana ahırların yolunu gösterebilir misin?"

"Çok kolay. Bu yolu doğruca takip et, ta ki büyük meydanda keskin bir dönemece gelene kadar. Önce sağa, sonra da sola dönen yolu tut. Bir süre sonra çatıları samanla kaplı büyük yapılar göreceksin. Hayvanlarını oraya teslim et ve aynı yolu kullanarak geri dön. Benim evim şu karşıfJaki küçük kuleli yapıdır. Seni akşam yemeğine bekliyorum, unutma."

Asterios adamın davetini kabul etti. Hayvanlarını tarif edilen yöne sürmeye başladı, bu arada etraftaki yabancı seslerden ürkmemden için elinden gelen gayreti gösteriyordu, çünkü şehirden bir arı kovanını andırır gürültüler yükseliyordu. Birçok evin iç avlusundan taze ekmek ve karmış et kokuları gelmeye başlamıştı burnuna. Acıktığını hissediyordu. Düz damların üstlerinde ilk lambalar yanmaya başlamıştı bile.

Nihayet sürüsüyle birlikte ahırlara ulaştı. Yaklaşık üç düzine tek katlı saman damlı ev, ırmağa kadar yayılmıştı. Aralarındaki çim kaplı alan ise çitler yardımıyla çeşitli bölümlereaynılmıştı. Ilık akşam havasında burnuna tanıdık nemli hayvan derisi, saman ve te-

63.

testilerle yüklü olan koca göbekli, kısa boylu bir adamla çarpışmıştı. Irkilen adam, omzundaki tıka basa dolu kumaş çıkını yere düşürmüştü. Şimdi de öfkeyle lanetler okuyarak çıkının içini karıştırıyordu.

Asterios yardım etmek istedi, fakat adam kaba bir hareketle buna engel oldu.

"Çek elini! Yapacağını yaptın zaten!" Adam güç bela doğruldu. "Yüce Tanrıça, kendime hâkim olabilmem için bana yardım et!"

Bir avuç yağlı yağlı parlayan cam kırığını itham edercesine elinde tutuyordu. "Balsam şişemi paramparça ettin! Görüyor musun? Hepsi dışarı akmış!" Özenle tıraş edilmiş dolgun yüzü, geniş alnının altından başlamak üzere parlak kırmızı bir renge bürünmüştü, su rengindeki gözleri ise öfkeli kıvılcımlar saçıyordu. "Yine şehre zarar vermekten başka bir halta yaramayan o çobanlardan biri! Şimdi benim zararım ne olacak?"

"Elbette ki zararını ben karşılayacağım" dedi Asterios.

"Bunu nasıl yapacağını sorabilir miyim?" diye burnundan soludu adam. Kuşku ve şüpheyle Asterios'un sırtındaki tozlu yün pelerine ve ayaklarındaki yıpranmış sandaletlere bakıyordu. "Yoksa eşyalarının arasında tesadüfen bir şişe dolusu en iyi cins Mısır balsamı mı var? Başını mı sallıyorsun? Ne kadar yazık! O halde bu değerli maddeyi elde etmenin ne kadar zor olduğunu da bilmiyor-sundur. Yoksa bana kınlan şişemin yerine yarın tanrıçaya sunacağın beyaz peynirleri mi vermeyi düşünüyorsun?"

Asterios'un elini çıkınına sokup kendisine uzatığı nesneyi görür görmez, sözleri ağzına tıkalı kaldı.

"Bu da ne böyle? Güneş kurslu kutsal çift boynuz!" Madalyonu saygıyla eline aldı. "Som altından yapılmış! Zararımı karşılamaya fazlasıyla yeterli olur elbette." Düşünceli düşünceli Asteri-os'u inceledi ve yüz hatları gevşedi. "Bu değerli şeyi nereden buldun oğlum?" diye sordu sonra farklı bir sesle. "Yoksa onu çaldın mı? Bana gerçeği söyle!"

"Annem verdi onu bana" diye karşılık verdi Asterios kısaca ve Merope'yi fazla düşünmemeye çalıştı.

"Belki de annen bundan pek hoşlanmaz... İleride bir mesele

62

çıkmasın sakın?" diye kurcalamaya devam etti adam Asterios'u gözden kaçınmayarak.

"Bir şey demez!" diye sert bir sesle karşılık verdi Asterios. "Annem... annem öldü. Zararına karşılık madalyonu al ve gitmeme izin ver. Ahırlara gitmem ve geceleyecek bir yer bulmam lazım." Arkasını dönerek yürümeye hazırlandı.

Kuvvetli eller onu omuzlarından yakaladı. "Bu kadar acele etme! Demek sen de Büyük Sayım için buradasın?" diye sordu adam aniden çok daha nazik bir sesle.

Asterios evet anlamında başını salladı.

"O halde gece kalacak bir yer buldun bile! lassos, parfüm taciri ve pomat ustası, seni evine davet ediyor." Bu arada o kadar beceriksiz bir reverans yaptı ki, üzerindeki bilumum şişe ve testiler tehlikeli bir şekilde sallandı.

"Bilemiyorum..." diye itiraz etmeye çalıştı Asterios.

"Hadi, hadi, genç dostum! Ben tüm şehirde konukseverliğimle tanırım. Adın nedir?"

"Astro. Bana ahırların yolunu gösterebilir misin?"

"Çok kolay. Bu yolu doğruca takip et, ta ki büyük meydanda keskin bir dönemece gelene kadar. Önce sağa, sonra da sola dönen yolu tut. Bir süre sonra çatıları samanla kaplı büyük yapılar göreceksin. Hayvanlarını oraya teslim et ve aynı yolu kullanarak geri dön. Benim evim şu karşıdaki küçük kuleli yapıdır. Seni akşam yemeğine bekliyorum, unutma."

Asterios adamın davetini kabul etti. Hayvanlarını tarif edilen yöne sürmeye başladı, bu arada etraftaki yabancı seslerden ürkme-meleri için elinden gelen gayreti gösteriyordu, çünkü şehirden bir arı kovanını andırır gürültüler yükseliyordu. Birçok evin iç avlusundan taze ekmek ve kızarmış et kokuları gelmeye başlamıştı burnuna. Acıktığını hissediyordu. Düz damların üstlerinde ilk lambalar yanmaya başlamıştı bile.

Nihayet sürüsüyle birlikte ahırlara ulaştı. Yaklaşık üç düzine tek katlı saman damlı ev, ırmağa kadar yayılmıştı. Aralarındaki çim kaplı alan ise çitler yardımıyla çeşitli bölümlere ayrılmıştı. Ilık akşam havasında burnuna tanıdık nemli hayvan derisi, saman ve te-

63^

zek kokuları gelmeye başlamıştı. Ahır yamakları bağıra çağıra konuşuyor ve şen kahkahalar atıyordu. Hayvanlar ise meliyor ve bağırıyordu. Etrafına bakındı. Göz alabildiğince keçi ve koyunla doluydu ortalık! Ahırlarda ve ağıllarda binden fazla hayvan toplanmış olmalıydı. Kendi keçileri de arkadaşlarını görünce girişe doğru yöneldiler. Ana giriş kapısının kanadan açıktı. Granitten yapılmış bir çift boynuz kapının üstünü süslüyordu.

"Dur bakalım! Yavaş ol biraz!" Siyah saçlı bir adam yolunu kesmişti. Çalı gibi kaşları ve gaga burnu, suratına karanlık bir ifade veriyordu. Tabaklanmış deriden yapılmış giysiler ve çizmeler giymişti. Elindeki yağ lambasını Asterios'un yüzüne doğru tuttu.

"Sen kimsin ve bu kadar geç bir saatte burada ne işin var?" diye azarlarcasına sordu.

Asterios ona Merope'nin öğrettiği şekilde cevap verdi. "Ben çoban Astro'yum ve Messara'daki Adopodolu'dan geliyorum, ihtiyar Gregeri'nin sürüsünü sayıma getirdim."

"Daha erken bir vakitte gelemez miydin, çoban?" Adam yüzünü ekşiterek lambayı indirdi. "Hepiniz gelene kadar burada beklemek zorunda mıyım?" Kolunu uzatarak çayırları gösterdi, "İlgilenmem gereken hayvanların seslerini işitiyor musun? Kraliyet im-rahuru olarak senin gibi sorumsuzları beklemekten başka yapacak işlerim de var. Evrakını göreyim!"

Asterios cebinden tabaklanmış bir deri parçası çıkartarak adama uzattı. Kraliyet im-rahuru alını kırıştırarak deri parçası üzerinde yazılı olan sayılarla hayvanları karşılaştırdı.

"Pekâlâ. Keçilerini şu karşıdaki yamaklara teslim edebilirsin. Köpeğin de sürünün yanında kalsın. Yarın sabah, güneş doğmadan önce, Büyük Sayım başlayacak. Dur, aceleci olma" diye seslendi hayvanlarıyla beraber içeri girmeye davranan Asterios'a. "İşte sürünün belgesi. Yann sabah onu geri getirmelisin. Eğer kaybedersen... tanrı sana acısın!"

Asterios'un eline iki başparmaktan daha büyük olmayan bir kil parçası sıkıştırdı. Delikanlı bir an gözlerine inanamadı. Büyülenmiş gibi elindeki kil parçasına bakıyordu.

Birbirlerine eğilen iki yunus. Kuyruğu ağzında, ağzı kuyru-

64

ğunda. Lambanın titreyen ışığında hafif çarpıntılı dalgaların üzerinde dans eder gibiydiler. Ağzı kurumuştu. Bu kil parçası cebindeki altın yüzükten çok daha kaba işlenmişti, fakat motifin aynı olduğu hiç şüphe götürülüyordu.

Bütün gün boyunca aklına getirmedeği düşünceler, yıldırım hızıyla kafasında şekillendi tekrar. Yarın kraliçeye vermesi gereken yunuslu yüzük! Fakat nasıl ve ne zaman?

Heyecandan avuç içleri sırlıklam olmuştu. "Bu nedir?" diye sormayı başardı sonunda.

"Kraliçenin mührü, ne olacak!" diye karşılık verdi imrahor ters ters. "Şimdi git ve yamaklardan sana yer göstermelerini iste. Yarın sabah da vaktinde burada ol."

Ahırları terk ettiği zaman gece çökmüştü bile. Bulutlar hızla gökyüzünü kaplayarak donuk renkli ay orağını örtmüşlerdi. Büyük meydana yaklaştığı zaman, karanlık dağılmaya başladı. Hâlâ şaşılacak kadar çok sayıda insan vardı yollarda. Bazıları, dar sokaklardaki kanalizasyon oluklarına takılmamak için, ellerinde bir fener taşıyordu.

Asterios ise Ariadne'yi düşünüyordu. Bu evlerden birinde oturması gerekiyordu! Ama hangisinde?

Nihayet ortasında kule biçimli bir yapının bulunduğu iki katlı evin önüne geldi. Yağlı parşömen kaplı tahta pencere pervazlarından dışarı solgun ışıklar yayılıyordu. Kapıyı vurdu.

Onu içeri alan bizzat tassos'tan başkası değildi. "Evim senin evindir" dedi onu antreden içeri alırken. "Şu anda senin için banyo hazırlanıyor. Sonra da beraber bir şeyler yeriz. Fakat önce değerli müşterimle ilgilenmeliyim."

"Boşa zahmet etme, bugün için ihtiyacım olanların tümünü aldım."

Odanın içine yayılan melodik ses, ilk bakışta bir çocuk izlenimini uyandıran ufak tefek, narin bir kadından geliyordu. Kolunda içi bitkilerle dolu bir sepet olduğu halde, antreye doğru yaklaşıyordu. "Ökseotu, kılıçotu, melekotu, kokulu sarı yonca..."

"Ve kurutulmuş varatika otunu da konuştuğumuz gibi haftaya

65

getirteceğim, saygıdeğer Hatasu" diye bağırdı lassos heyecanla. "Söz veriyorum."

"Çok iyi" diye gülümsedi kadın ve hiç çekinmeden Asterios'a baktı. "Misafirin mi var, lassos?"

Bir genç kız değildi artık. Asterios kadının gerçek yaşını belli eden gözlerinin ve ağzının çevresindeki ince çizgileri ancak şimdi fark etmişti. Kuzgun karası düz saçları, yeşil parıltılar saçan elbisesinin üzerine düşüyordu. Boynundaki zincirin ucunda dişi bir aslan kafası sallanıyordu. Teninin açık bronz rengi, siyaha boyanmış badem gözleri ve kırmızıya boyanmış dolgun dudaklarıyla daha da belirginleşiyordu.

Duruşu en az bir kraliçe kadar zarıftı. Kadının kendisi de, en az ismi kadar ilginç ve hoş gelmişti Asterios'a.

"Yardıma ve desteğe ihtiyacı olan genç bir taşralı" diye kaçamak bir cevap verdi lassos.

Sonra da kadını kibarca kapıya götürdü ve yerlere kadar eğilerek yolcu etti. Artık Asterios'la ilgilenebilirdi. "Gel, genç dostum, sana yatacağın yeri göstereyim."

"Bu güzel yabancı kim?" diye sordu Asterios merakla, bir yandan da lassos'un ardından üst kata çıkan dik tahta basamakları tırmanıyordu. Merdivenin korkuluklarından bakılınca, ortasında taştan bir yemek ocağı bulunan iç avlu görünüyordu.

"Mısır'dan gelen ve saraydan yaşayan bir hanım" diye kısa bir cevap aldı. "En iyi müşterilerimden biri. Çok akıllıdır ve hiç kimse şifalı otlardan onun kadar iyi anlamaz."

Asterios başka sorular da sormak istiyordu, fakat lassos ani bir hareketle içinde bir düzine mum yanan bir odanın kapısını açtı. Pencerenin altında, üzerine kırmızı bir örtü serili, geniş bir yatak vardı. İki tahta sandık ve bronz ayaklı küçük masa, odanın mobilyasını tamamlıyordu. Meşe ağacından imal edilmiş küçük masanın bronz ayakları, bir turnanın zarif bacakları örnek alınarak yapılmıştı. Duvarların açık mavi zemininin üstüne, rengârenk boylarla dalga motifleri işlenmişti.

"Burası gerçek bir kral sarayı! Sen çok zengin ve önemli bir adam olmalısın!"

lassos alçakgönüllülükle öksürerek itiraz etti. "Tek arzum

66

kendini evimde rahat hissetmen. Önce yıkan, sonra da beraber bir şeyler yiyelim."

Kısa bir süre sonra yaşlı bir kadın hizmetçi kapıyı tıklatarak, Asterios'a peşinden gelmesini işaret etti. Birlikte zemin kata indiler. Merdivenin hemen yanındaki küçük odada, neredeyse içerisini tamamen kaplayan tahta bir banyo teknesi vardı. Hizmetçi kadın bir yığın renkli kumaşı göstererek kurulanma hareketi yaptı ve odayı terk etti.

Asterios büyük bir mutlulukla üzerindeki tozlu giysileri çıkardı ve teknenin üzerine eğilerek sudan yükselen harika ilkbahar kokusunu ciğerlerine çekti. Sonra da mükemmel ısıdaki suyun içine dalarak zevkle gerindi. Isı kaslarını tamamen gevşetmiş ve onu derin bir yorgunluğa sürüklemişti. lassos aşağıdan yüksek sesle yemeğe gelmesi için ona seslenince, uyuşuk bir halde sudan çıkı ve renkli, büyük

kumaşlardan biri ile iyice kurulandı. Tenine değen kumaşın yumuşaklığı karşısında hayrete düşmüştü. Sonra da yün önlüğünü taktı ve temiz bir keten mintan giydi.

Birbirinden leziz yiyeceklerle donatılmış zengin sofrayı görünce, gözleri parladı. Hizmetçiden tabağına tüm yemeklerden koymasını istedi ve hepsini iştahla yedi. Kadın dışarı çıkınca las-sos'a onun neden tek kelime olsun konuşmadığını sordu.

"Hamys dilsizdir. Emin ol, onun gibi hizmetçiler efendilerine birçok kolaylık sağlarlar. Fakat lütfen, buyursana!" diye bağırdı hizmetçi elinde dolu çanaklar olduğu halde tekrar içeri girince. "Afiyet olsun!"

Asterios sote kalamardan ve piyazdan tabağına bol bol doldurdu. Elindeki taze ekmeği de üzeri soslu balığa banarak ağzına tikiyordu. Taş fırından yeni çıkmış bu ekmeğin, her zaman çiğnediği taş sertliğindeki pideyle hiçbir ilgisi yoktu! Yemeğin üstüne şekerlenmiş zencefil ve tatlı susam pastacıları vardı. Bu arada taze kaynak suyundan ve lassos'un büyük bir eli açıklıkla sunduğu şaraptan bol miktarda içti.

Sonunda lassos hizmetçiden sofrayı toplamasını istedi. "Küçük hükümdarlığıma birlikte bir göz atmaya ne dersin?" Parfüm tacirinin geniş gülümsemesi, iri ve düzensiz dişlerini gözler önüne

67.

serdi. "Esans koleksiyonumun tüm Girit'te eşi benzeri yoktur. Fa-kat müşterilerim sadece az önce gördüğün Hatasu gibi şifacı hanımlardan ibaret değildir. Kraliçenin bizzat kendisi beni özel par-fümcüsü olarak atadı!"

"Kraliçeyi tanıyor musun?" diye sordu Asterios. "Onu iyi tanıyor musun?"

"Sanırım öyle! Çok, çok uzun yıllardan beri kendisine kokular, merhemler, yağlar ve bugün parçaladığın testideki değerli balsamdan satarım..."

"Peki nasıl... nasıl o?"

lassos kurnaz bakışlı gözleriyle Asterios'a meraklı meraklı baktı ve cevap vermeden önce bir süre bekledi. "Ne demek istedin?" diye sordu sonunda. "Ne bilmek istiyorsun?"

"Bilmek... istediğim" diye kekeledi Asterios, "hakkında anla* ulanlar gerçek mi? Gerçekten de çok zeki ve güzel mi?"

"Evet, tanrıça adına, gerçekten de öyle!" diye karşılık verdi lassos heyecanla. "Ve şayet daha mutlu olsa, daha da güzel olabilirdi. Ağlamakla geçen günler ve geceler yıprattığı bir tene, en iyi yağlarım ve merhemlerim bile etki etmez."

"Yalnız mı?" diye sordu Asterios, "Yani onunla yalnız konuşmak mümkün mü?"

Bakışları bir kez daha tacirin pusuda bekleyen bakışlarıyla karşılaştı. Adam, etli kulaklarını bir tek kelimeyi bile kaçırmamak için Asterios'un ağzına iyice yaklaştırmıştı.

"Sunu törenlerinde ve seremonilerde rahibeler daima yanında bulunurlar. Sarayda da daima soylular vardır etrafında, yalnız olduğu anlar çok enderdir. Elini yapmacık bir tavırla kızıl-sarı renkli seyrek saçlarında dolaştırdı. "Halbuki Pasiphae yalnızlıktan hoşlanıyor ve kalabalık içinde kendisini rahatsız hissediyor. Onun neler hissettiğini hiç kimse benden daha iyi bilemez."

Asterios'un yüreği daralmıştı. Büyük Ana, kraliçeyle yalnız konuşmayı nasıl başaracaktı?

"Kraliçeden ne istiyorsun?" İassos'un kelimelerin üstüne basa basa konuşması, Asterios'u daldığı düşüncelerden ayırdı. "Ona bir şey mi söylemen gerekiyor?"

68

"Hayır, hayır" diye bağırdı Asterios ev sahibinin gözlerinin içine bakmadan. "Buraya sadece sayım için geldim. Başka bir şey için değil."

"Dediğin gibi olsun" dedi İassos hayal kırıklığına uğramış bir sesle. Kol konacak yerleri yılan başı biçiminde yontulmuş geniş koltuğundan oflayıp puflayarak kalktı. "Şayet günün birinde fikrini değiştirecek olursan, sarayı iyi tanıdığımı ve sana yardım edebileceğimi unutma. Neyse, bu kadar gevezelik yeter! Sana işliğimi göstereyim, sonra da dinlenmeye çekilebilirsin."

Asterios'u koridorun sonundaki ince uzun bir odaya götürerek, duvardaki yağ lambalarını yaktı. Sandıkların ve rafların, masaların ve taburelerin üzerinde yüzlerce değişik şişe ve çanak çömlek duruyordu: kimi kapalı, kimi açık mermer kaplar, şişman karınlı amforalar, üzengi biçimli kulpları olan askoi'ler, kil ve bronzdan yapılmış uzun boyunlu testiler, boyalar ve merhemler için taş pyxid'ler. İtina ile demet halinde bağlanmış kurutulmuş çiçekler ve otlar tavandan aşağı sallanıyordu.

"Bunların hepsini sen mi topladın?"

"Tabii ki hayır" diye karşılık verdi İassos belirgin bir gururla. "Üç tecrübeli merhem imalat ustası benim için çalışıyor, birçok genç çırak ise ihtiyaç duyduğumuz çiçekleri ve bitkileri topluyor. Sadece Girit'te değil elbette ki!" Kısa ve anlamlı bir ara verdi. "Pomatlarımı ve esanslarımı hazırlamak için gereken hammaddeler kolay bulunmuyor. Onları elde etmek için kuzey halklarıyla, Mısırlılarla, Suriyelilerle, hatta

Fenikelilerle bile ticaret yapıyorum. Şuraya bak!" Üzerleri açık renkli yılan desenleriyle süslü olan üç tane gösterişsiz seramik kutuyu hayranlıkla işaret etti. "Koleksiyonumun en değerli parçaları arasında yer alan şu hamaizi kutulara bak; içinde gençleştiren ve şifa veren yağlar bulunmaktadır. Yaşayanları ve ölüleri meshetmekte kullanılırlar; elbette ki idolleri meshetmek için birebirdirler."

"Kırılan şişedeki balsam yerine kraliçeye bunlardan versen olmaz mı?" diye sordu Asterios ve masum bir tavırla güldü.

"Ne! Böyle bir şeyi nasıl söylersin?" lassos odanın içinde heyecanla bir ileri bir geri gidip duruyordu. "Bunları öyle canının is-

69

tediği gibi birbirleriyle değiştiremezsin! Gördüğün tüm ilaçların çok farklı etki alanları vardır. Mesela şuradaki kan dindirici etkili kuvvet şurubunun içindeki kına, Hint sümbülü, mürrüsafi, Mısır söğüdü meyvesi ve tarçın, Suriye ve Mısır'dan gelmektedir; keten ve keten yağı ise vahşi kuzeyden. Böğür ağrısına karşı hiçbir şey keten tohumu, şeftali ağacı reçinesi ve ökçeotu suyundan oluşan bir kompres kadar etkili olamaz! Buna karşın mide şikâyetlerine iyi gelen süsen, safran, zambak, ayakotu ve adaçayı, yerli mahsuldür. Ateşi anında düşüren ayva ağacı meyvelerine bir bak! Çok büyük bir özenle ve elbette ki sadece dolunayda toplanırlar, havanlarda iyice dövülürler, sonra da suyla yumuşatılırlar. Çok acil durumlarda bu süreç pişirme veya presleme yoluyla hızlandırılabilir - şayet bunu yapabilecek hassaslıkta eller mevcut ise!" Kendi kendine gülümsedi. "Yıllar boyunca boş yere merhem ustaları arayıp durdum, ta ki onları kendim yetiştirmeye başlayana kadar. Gerçek bir usta olma yolunda ilerleyen öğrenciler hepsi de! Korumam altında yaşayan ve çalışan bu delikanlılar için, sanatının sırlarını ifşa eden iyi yürekli bir babayım ben. Sahip oldukları her şeylerini bana borçlular. Her şeyi." Sanki gizli bir şey söyleyecekmiş gibi, Asteri-os'a yanına gelmesini işaret etti. "Ne kadar dikkatli olduğumu hayal bile edemezsin" diye fısıldadı sonra kulağına. "Sadece bir tutamak tuzun unutulması bile, en değerli esansın işe yaramaz bir suya dönüşmesine neden olur!"

Asterios esneyerek kenara çekildi.

"Bu bilimin benim için ne anlama geldiğini bilmene imkân yok. O benim sahip olduğum her şey" diye yürekten gelen bir sesle öyle bir bağırdı ki, Asterios elinde olmadan irkildi. "O benim hayatım!"

"Çok etkileyici" diye mırıldandı Asterios.

"Tamam, tamam" diye susturdu onu lassos kırık bir sesle. "Belki şu karşıda duran ilginin daha çok çeker." Karmakarışık odanın içinden takdire şayan bir kıvraklıkla

süzüldü ve pencerenin altındaki küçük bir masanın başında durdu. "Bunlar kraliçenin sarayına gidecek! Parıldayan gözler için mangan tozu. Yanakların ve burun kanatlarının ışıldamasını sağlayacak aşı boyası. Çekici ergu-

70

van dudaklar için hematit. Saç lülelerini parlatacak ince dövülmüş lav tozu. Bakıyorum şaşırдын!" diye bağırdı. "Saraylı hanımların bu tür güzellik malzemesi kullandığını bilemezdin tabii! Köylük yerde böyle şeyler ne gezer! Her neyse, lafi fazla uzattım galiba -neredeysen ayakta uyuyacaksın!"

Asterios'u dışarı sürükledi ve ışıkları söndürdü.

Asterios deliksiz bir uyku uyumuştı. Koluna bir el dokundu yavaşça, gözlerini açtığı anda mum ışığında karşısında duran hizmetçiyi gördü. Ayağa kalkmaya davrandığı vakit Hamys küçük bir hareketle ona engel oldu ve eliyle göğsüne tanrıçanın kutsama işaretini çizdi. Asterios şaşkınlıkla kadına baktı. Hizmetçi ona kırmızı dalga motifleriyle süslü, yayvan bir deri kese uzatıyordu.

lassos'un bir veda hediyesi olmalı, diye geçirdi içinden ve içine sonra bakmak üzere diğer eşyalarının arasına koydu. Elinde olmadan gülümsedi. Ne kadar ilginç bir tiplerle karşılaşmıştı: Hem bir filozof kadar düşünceli, hem bir sonradan görme kadar kibirli, hem deli fişek, hem de son derece sakin biri.

Ellerini ve yüzünü yıkarken, aklına dünkü konuşma esnasında tacirin suratının aldığı şekil geldi. Acaba kekelerken ağzından bir şeyler mi kaçırmıştı? Hayır, mümkün değil, lassos kadar zeki ve kurnaz bir adamın bile, bu kadar inanılmaz bir hikâyeyi çözmesi çok, ama çok zordu.

Giyindi, çıkını toparladı ve yavaşça merdivenlerden inerek zemin kata ulaştı. En alt basamakta bir tabak dumanı tüten arpa çorbası ve bir bardak sıcak bitki çayı vardı. Çorbaya dokunmadı ama çayı son yudumuna dek içti. Ev sahibinin kapısının önünden geçerken durdu ve içerisini dinledi. Herhangi bir ses işitmeyince kapıyı açtı, evi terk ederek karanlık yola adım attı.

Asterios hızlı adımlarla oradan uzaklaştı ve içinden gelen dönüp ardına bakma isteğini güçlükle bastırdı. Bu yüzden üst kat penceresinde duran ve uzun süre ardından bakan lassos'u da görmedi.

Kraliçenin ahırlarında daha şimdiden birkaç düzine çoban toplanmıştı. Her taraftan da akın akın gelmeye devam ediyorlardı: yaşlı

71

ve genç erkekler, birçoğunun suratı rüzgâr ve yağmurdan meşine dönmüştü. Giysi olarak üzerlerinde genellikle önlük ve mintan vardı, bazılarının omuzlarında ise boyanmamış yünden yapılmış pelerinler göze çarpıyordu.

Adamlar birbirleriyle şakalaşüyor ve sohbet ediyordu. Asterios ne yapacağını bilemeden olduğu yerde kıvranıp duruyor ve gruplardan hangisine katılacağına bir türlü karar veremiyordu. Sonunda sakallı biri ona el sallayarak yanlarına gelmesini işaret etti, sonra da ona kim olduğunu ve nereden geldiğini soru. Asterios kendisini eski ismiyle tanıttı ve Merope'nin öğrettiği hikâyeyi anlattı.

"Benim adım Baupios. İstersen bana katılabilirsin. Sana ne yapman gerektiğini gösteririm. Oradaki büyük kapıyı görüyor musun?"

Asterios evet anlamında başını salladı.

"İşte orası güneş doğduğu zaman açılacak. Sen doğruca sürünün yanına git; hayvanlarının bakımını yap ve vergi kurulu gelene kadar başlarında bekle. Korkmana gerek yok oğlum" diye bağırdı Asterios'un şüpheyile dolu bakışlarını görünce. "Ahır yamaklarından biri seni oraya götürecektir. Sayımdan sonra hayvanlarının arasından kraliyet sürüsüne katılacak olanlar seçilecek. Dün akşam sana verilen kil mühür yanında, değil mi?"

"Evet" dedi Asterios.

"O halde onu şu karşıdaki memura göster ve benimle beraber olduğunu söyle."

Asterios, Baupios'un dediklerini yaptı ve memurun kamışını sivrilterek önündeki belgeye sepya ile ismini ve geldiği yeri yazmasını izledi. Sivilceli yanakları heyecan ve gururla parlayan bir ahır yamağı onunla ilgilenecekti.

Ahırların önünde büyük bir kalabalık toplanmıştı. Toprağın üzerindeki sis perdesi kalkmıştı; gökyüzü doğu yönünde aydınlanmaya ve berraklaşmaya başlamıştı. Güneş, alev alev yanan bir ateş topu olarak ufkun üzerinde yükselmeye başladığı anda, meydanadaki uğultu birden bıçakla kesilmiş gibi sona erdi.

Ana giriş kapısının sedir ağacından yapılmış çifte kanadı ağır ağır açıldı ve ellerini yakarmak üzere göğe çeviren üç insanı gözler

72

önüne serdi. Ortadaki kadının üzerinde açık mavi bir elbise vardı; beyaz saçları geniş alnının üzerine bir taç gibi örülmüştü. Bir köylü kadınının yıpranmış yüzüne ve açık renkli çekik gözlere sahipti. Asterios kadının sağ tarafında önceki gün kendisini oldukça kaba bir şekilde karşılayan kraliyet imrahorunu fark etti. Solunda ise yine

mavi giysilere bürünmüş, genç ve sarışın bir kadın duruyordu.

"Kim bunlar?" diye fısıldadı Asterios.

"Jesa, kraliçenin başyazıcısı" diye cevap verdi Baupios alçak sesle. "Sert görünümlü daha genç olanı ise yardımcısı Eudore; adam ise kraliyet imrahoru Peripos. Dikkat et, tören başlamak üzere."

Sessiz yakarış sona ermişti. Başyazıcı abartılı hareketlerle sol kolunu güneşe doğru kaldırdı, sağ kolu da onu izledi ve kutsal çemberi oluşturdular. Sonra da refakatçileriyle beraber kapının önünden çekilerek yolu açtı.

Patlayan bir musluktan akan su gibi ahır yamakları ve çobanlar içeri akın ettiler. Vücutlardan oluşan ırmağın akıntısına kapılan Asterios, küçük kılavuzunu gözden kaybetmişti.

"Yavaş! Bekleşene, buradayım!" diye çınlayan ince bir ses duydu aniden hemen yanı başında. "Buraya gel. Ta en kenara gitmemiz lazım!"

Asterios oğlanı takip etti. Sonunda küçük bir ağlın önünde durdular. Asterios'un köpeği sevinçli havlamalarla sahibinin üzerine atıldı ve ellerini yalamaya başladı. Kargaşa ve gürültü patırtıdan oldukça ürkmüş olan keçi sürüsü de onun etrafında toplandı. Asterios lider keçinin başını yatıştırırcasına okşadı ve hayvanları sağmaya koyuldu. Hayvanlar giderek yatıştılar, Asterios da kendi içini yatıştırmaya çalışıyordu. Fakat bunu başaramadı.

"Bu süt ne olacak?" diye seslendi Baupios'a doğru.

"Şu karşıda duran büyük küplere boşalt. Sonradan kraliçenin peynirhanesine götürülecekler. Yalnız biraz da kendin iç, çünkü epey beklememiz gerekecek."

Asterios var gücüyle uyanık kalmaya çalışıyordu. Gece oldukça az uyumuştı ve hava giderek ısınıyordu; bir süre sonra göz kapakları iyice ağırlaşmaya başlamışü. Az sonra her şey kalın bir tül perdenin ardından yitip gitti.

73

Asterios irkilerek uyandığı zaman vakit öğlene yaklaşıyordu. Baş ağrıyordu ve boğazı kurumuştu. Gerçekten de uyuyakalmıştı. Gözlerini ovuşturdu ve şaşkınlıkla yukarı baktı.

Jesa ve imrahor tam önünde duruyordu. Eudore ve birkaç yardımcısı ise onlann arkasındaydı. Kibar bir selam vermek istediye de ağzından tek kelime bile çıkmadı. Kendisini suç üstü yakalanan bir çocuk gibi hissediyordu.

"Ayağa kalk çoban!" diye hiddetle bağırdı imrahor. "Burasını canının çektiği gibi yayılabileceğin dağ başı mı sandın?"

"Oğlan, ayağa kalk ve cevap ver" dedi Jesa daha tatlı bir sesle. "Gregeri'nin sürüsünü sayıma getiren sensin, değil mi?"

"Evet, bu yıl sürüyü onun adına ben getirdim" diye karşılık verdi Asterios saygılı bir sesle. Bir yandan da telaşla ayağa kalkmaya çalışıyordu.

"Bakalım bize neler getirmişsin! Yirmi dört hayvan -bir önceki senede olduğu gibi- ve hepsi de gayet iyi durumda." Başyazıcı elindeki parşömeni inceliyordu. "Hayvanlarına itinayla bakan bir çobansın galiba" diye ekledi sonra.

Asterios aslında ihtiyar Gregeri'nin hak ettiği bu övgü karşısında pancar gibi kızardı. "Elimden geleni yapıyorum" diye mırıldandı utanarak.

"Esas konuya gelelim" dedi Peripos sabırsızlıkla. "Geçen yılın vergisi olarak üç tane hayvan alacağız. Şuradaki iki süt keçisiyle ilerdeki açık renkli oğlağı almamızı öneririm. Ya da... o biraz sıska gibi! Çitin yanındaki şu siyah teke daha iyi galiba."

"Hayır Peripos, biraz yavaş ol bakalım!" diye bağırdı Jesa. "Buna sen karar veremezsin. Hayvanların seçimi sadece ve sadece kraliçe adına başyazıcıya aittir. Bu eskiden beri böyle ve gelecekte de böyle kalacak. İmrahor sadece önerebilir. Şayet sorulursa tabii." Jesa adama doğru bir adım aünca, imrahor sanki kadının kendisine yakın olmasını istemiyormuş gibi geriye kaçtı. "Anlaşıldı mı?"

Peripos evet anlamında başını salladı. Öfkeden alın damarları kabarmıştı. Küçük, fakat kuvvetli görünüşlü kadına zor dizginleyebildiği bir hiddetle bakıyordu.

"Bakıyorum sesin sedan çıkmıyor!" diye tahrik edercesine bir

74

adım daha yaklaştı ona. Adam başını yana çevirmişti, sabit bakışlarla uzakları süzüyordu. "Ama söylediklerimi kabul ediyorsun! Neden siz erkekler daima ön plana çıkmaya çalışıyorsunuz?" Tekrar Asterios'a döndü. "İşimize devam edelim! Büyük Ana bize uzun zamandan beri bu kadar sağlıklı hayvanlar armağan etmemişti. Bu nedenle bu yıl yasal vergiyi tam olarak almak zorunda değiliz. Kraliçenin sürüsü için üç değil, iki hayvan alacağız sadece. Ağgözlü olmaktan kaçınmalıyız" dedi üstüne basarak ve dik dik Peri-pos'a baktı. "Kraliyet sürüsü için sadece ihtiyaç duyulanı almakla görevliyiz. Bu yüzden şuradaki süt keçisi ile, tecrübeli imrahoru-muzun gönlünü kaptırdığı siyah tekeyi alacağız." Peripos burnundan soluyordu. Jesa adama dönerek hafifçe eğildi. "Sen olmasan ne yapardık bilmem ki!"

Alınan vergileri taş kalemle elindeki kil levhaya kaydetmekte olan sarışın yardımcısının dudaklarından alaycı bir gülümseme geçti. Genç yazıcı yardımcıları da içlerinden gelen gülme isteğini bastırmaya çalıştılar.

Asterios Peripos'un nefes almaya çalışmasını izledi. Hata yapıyorlar, diye geçirdi içinden. Kendini kaybetmesine neden olacak kadar tahrik ediyorlar onu. Niye onu herkesin gözü önünde aşağılamak ihtiyacı hissediyorlar ki?

"Ben Baupios'la beraberim" dedi sonra gergin havayı dağıtmak ve kadınların zaferlerini daha fazla tatmalarına engel olmak için. "Tören alayında benimle beraber olmaya söz verdi. Biraz daha çabuk olamaz mısınız?"

Jesa'nın surat ifadesi bir anda değişti. "O halde sen de çabuk ol!" diye kükredi delikanlının suratına. "Ve hayvanları buraya getir!"

Civardaki herkes donup kalmıştı. Yan ağılda beklemekte olan Baupios'un nefesi kesilmişti. Asterios nabzının yükseldiğini hissetti. Anlaşılan çok ileri gitmişti.

"Bakıyorum cesur bir delikanlısın" diye devam etti Jesa ince bir gülümsemeyle. "Doğrusu hoşuma gitti. Fakat ne zaman dilini tutman gerektiğini öğrenmelisin. Bunu yapmanı sana şiddetle tavsiye ederim, çoban!" Son sözlerinde ses tonu bıçak gibi keskinleşmişti. "Özellikle de hiçbir zaman nerede olduğunu ve kiminle konuştuğunu unutma!"

75

Bu sözlerden sonra hışımla yürüdü ve çobanların kendisini bekledikleri bir sonraki ağıla gitti. Maiyeti onu saygılı bir mesafeden izliyordu. İmrahor ise en arkadan gelmekteydi. Karanlık bakışlarını yere dikmişti.

Asterios derin bir nefes aldı. Jesa'nın sert bakışlarından kurtulduğu için çok rahatlamıştı, ama yapüklerden kesinlikle hoşnut değildi. Kendisini tümüyle kraliçeyle karşılaşma anına yoğunlaştıracağına, ortalık yerde kendisini hiç mi hiç ilgilendirmeyen işlere burnunu sokmuştu. Daha da kötüsü: hareketleri onu ele verebilirdi. Bu şekilde davranmaya devam ederse, dikkat çekmeden Pasip-hae'nin huzuruna çıkması neredeyse imkânsız gibiydi.

"Paçayı kıl payı kurtardın delikanlı" dedi Baupios. "Jesa saraydaki en önemli makamlardan birisini işgal etmektedir. Kan sunusunda Çift Ağızlı Balta'yı ilk taşıma şerefi onundur; tüm vergilerin ve erzakların yönetimi de yine ona aittir. Kıtık zamanında ihtiyaç sahiplerine yapılacak yardımı da kraliçe adına o belirler. Kızların öğrenim gördüğü yazıcı okulları da onun yönetimi altındadır. Ben onu yıllardan beri tanırım, ta kraliyet sürüsü için çalıştığım zamandan bu yana. Fakat aradan epey

zaman geçti." Suratı ciddileşmişti. "Bu kudretli kadını düşman edinmekten kaçın!" diye uyardı Asterios'u. "Nihayetinde sen basit bir çobansın Astro, o ise kraliçenin en yakınlarından biri."

Asterios başını salladı. Sonra da ağılın kapısını açtı, hayvanları dışarı çıkardı ve tören alayındaki yerini aldı.

Henüz Astro olduğum zamanlar her şey ne kadar basit ve anlaşılırdı, diye geçirdi içinden. Şimdi kimim ben? Yolunu bulmaya çalışan bir kör!

Çobanların alayı doğu yönünden yavaş yavaş saraya doğru yaklaşıyordu. Batıdan da köylü kadınların alayı sunu alayına doğru ilerlemekteydi. En önde genç kızlar vardı; başlarını çiçeklerden ördükleri taçlarla süslemişlerdi ve ellerinde mersin ağacı yapraklarıyla be-zedikleri uzun âsâlar taşıyorlardı. Kadınlar zeytin, enginar ve sümbül soğanları dolu sepetler kucaklamıştı; başkaları ise içlerinde yağ veya reçineli şarap bulunan testileri kafalarında taşıyordu.

76

Yol kavşağında Jesa'nın yardımcıları ikinci alayı uzun süre beklettiler, ta ki çobanların alayı öne geçene kadar. Başyazıcı tören alayının başına geçmişti ve şükran şarkılarını yönetmekle meşguldü, iki genç kadın davul çalıyordu, kızlar ise flüt ve çoban kavalı çalıyordu. Kadınlardan oluşan koro bir anda şarkı söylemeye başladı.

Asterios kraliçeyi ta uzaklardan gördü ve kalbi heyecanla çarpmaya başladı. Erguvan renkli pelerininin içinde, sunak taşının önündeki bir meşaleyi andırıyordu. Gümüş tellerle işlenmiş kapkara saçları omuzlarına ve göğsüne dökülüyordu. Altın bir bant alnını süslüyordu.

Biraz daha yaklaştıkları zaman gözleri diğer ayrıntıları da seçebildi: Önüne üç katlı bir mahfazanın kurulduğu sunak taşının sol tarafında, beyaz elbiseli iki genç kadın ellerinde kulplu testiler tutuyordu. Onların arkalarında ise daha yaşlıca bir kadın duruyordu, kırmızı saçlı bir kız çocuğunun elini tutmaktaydı. Kız Asterios'a garip bir şekilde tanıdık gelmişti. Daha iyi görebilmek için gözlerini kıstı, fakat çocuk hafifçe yana döndüğü için suratını sadece profilden görebildi.

Sağ tarafta ise Jesa ve Eudora bulunmaktaydı. Onların belli bir mesafe uzağında ise imrahorun durduğunu gördü; adamın omuzlarında şimdi mavi bir pelerin vardı. Asterios'un bakışları tekrar bu arada tahtına oturmuş olan kraliçeye kaydı. Gözleri acıyana kadar ona baktı, fakat hatlarını tam olarak seçmeyi başaramadı. Ayrıntıları göremiyordu bir türlü. Dudaklarının biraz gergin kenarları, sağ burun kanadının yanındaki küçük ben, kara kaşları arasındaki derin çizgiler. Onu gördüğü için ne bir mutluluk, ne de bir rahatlama hissediyordu; sadece sonsuz bir boşluk duygusu

yerleşmişti içine, o kadar.

Bu arada mekanik olarak diğer çobanların ikişerli sıralar oluşturduklarını ve hayvanlarıyla beraber kraliçenin huzuruna çıktıklarını gördü. Birbirlerinin ardı sıra tahtın önünde yerlere kadar eğiliyor ve kraliçe tarafından kutsanıyorlardı.

Asterios soğuk terler dökmeye başlamıştı, kendisinden önce sırada birkaç kişinin daha olması onu çok mutlu ediyordu. Fakat taht kaçınılmaz bir şekilde yaklaşıyordu kendisine doğru. Yunus yüzüğünü tuttuğu sol eli kaskatı kesilmişti.

77

"Sana neler oluyor?" diye fısıldadı onun yanında yürüyen Ba-upios. "Nefes al Astro, nefes al, sakın şimdi bayılayım deme!"

"Endişelenme. İyiyim" kelimeleri döküldü zorlukla Asteri-os'un kenetli dişleri arasından.

Ve Pasiphae'nin huzuruna çıktı. Ayaklarının altındaki taş zemin sallanıyordu sanki. Titremeye başladı; başını önüne eğmişti ve tek kelime etmeden kraliçenin kırmızı çizgilerle süslü etekliğinin altındaki çıplak ayaklarına gözlerini dikti.

"Büyük Ana seni kutsasın, çoban. Hayvanlarına da bereket ve sağlık ihsan etsin!"

Sözleri çok uzaklardan geliyordu sanki. Asterios hayvanlarının bağlı olduğu kenevir ipi öylesine sıkı tutuyordu ki, eli bembeyaz kesilmişti. Aniden güçlü bir elin avcunu açtığını hissetti.

"Eğer kraliçeye vergini vermek istiyorsan ipi bırakmalısın, çoban" dedi Jesa alay edercesine.

Sersemlemiş bir halde birkaç adım attı; bu arada hayvanlarının götürüldüğünü ve Baupios'un da aynı sözlerle kutsandığını fark etmedi. Ancak köylüler alayı kraliçenin önünden tören geçidi yaptığı esnada tekrar kendisine gelebildi.

"Hasta mısın?" diye sordu ona Baupios. Delikanlının boş gözlerle etrafına bakındığını görmüştü.

"Bilmiyorum" diye karşılık verdi Asterios donuk bir sesle ve avcunun içindeki yüzüğü yavaşça çıkınının içine kaydırdı.

"Sen hastasın delikanlı, hem de kesinlikle! Hem çok heyecanlandın, hem de güneşin altında çok uzun süre bekledin. Söylesene, bugün ağzına bir şey koydun mu? Hayır, değil mi?" Baupios çantasından bir pide çıkartarak Asterios'a uzattı,

sonra da kırbasından su verdi. "Önce biraz kendine gel bakalım. Gel, şuradaki gölgeliğe oturalım."

Asterios söz dinleyerek biraz su içti ve birkaç lokma pide yedi. Yavaş yavaş sakinleşmeye başlamıştı. Fakat kafasının içinde binlerce düşünce dolanıyordu ve korkaklığı yüzünden kendisine lanet okuyordu. Merope'nin karşısına nasıl çıkacaktı bir daha?

Tam bu anda kalabalıktan bir uğultu yükseldi. Asterios kraliçenin tahtının sunak taşının tam önüne yerleştirildiğini gördü.

78

Kraliçe hiç kıpırdamadan oturmaktaydı. Gözlerini batı yönüne dikmişti. Pelerinini çıkartmıştı, üzerinde göğüslerini açıkta bırakan dar bir korse vardı şimdi. Küçük bir çanaktan aldığı balsamı hafifçe kalbine, gırtlığına, alınına ve başının üzerine dokundurdu. Arkasında duran kızların ellerindeki buhurdanlıklardan beyaz dumanlar yükseliyordu. Koca meydandan çit bile çıkmıyordu artık.

Pasiphae kollarını öne uzatarak kutsal çemberi gerçekleştirdi. Bu arada Jesa onun önünde diz çökmüştü.

"Sen var oluş ve yok oluşun, sen başlangıç ve sonsun. Yaşamın ve ölümün tek efendisi sensin." Büyük Yakarış'm sözleri tüm alanda çınlıyordu. "Sana sonsuz şükran borçluyuz Büyük Ana, insanların sağlığı, hayvanların çoğalması ve tarlaların bereketi için. Bize verdiklerini mutlulukla sana geri sunuyoruz."

Siyah taştan yapılmış, şaşılacak derecede boğa başına benzeyen bir riton'dan gökyüzünün dört yönüne doğru birkaç damla kutsal yağ saçtı. Sonra da on iki hafif çukur çanağa bölünmüş olan kernos'u havaya kaldırdı.

"Sonsuz lütfkârlılığınla bize bahsettiklerini sana geri sunuyoruz: Kökler, tohumlar, yemişler, meyveler, sebzeler, şarap, yağ, bal, ekme, süt, peynir ve yün. Sunumuzu lütfen kabul et!"

Kernos'u dikkatle Pasiphae'nin önüne koydu ve yerlere kadar eğildi.

Asterios nefes bile almaya cesaret edemiyordu, içindeki boşluk duygusu acı veren bir arzuya dönüşmüştü. Onu arzuluyordu. Onu ezelden beri tanıyordu. Onu mağarada bin bir değişik surette görmüştü.

Evet, o Büyük Tanrıça'ydı, her şeye hükmeden Ana, yaşam ve ölümün efendisi. Ezelden beri var olan ve ebediyen var olacak olan.

Jesa yavaşça doğruldu ve mahfazanın kanatlarını açtı. Çift Ağızlı Balta'yı alarak sunak taşına geri döndü. Imrahor onu orada beklemekteydi. Peripos'un kollarında ayakları bağlı genç bir koyun vardı. Kırmızı bir şerit hayvanın vücuduna çapraz olarak bağlanmıştı. Kuzuyu dikkatle sunak taşının üzerine koydu ve sonra Pasiphae'nin önünde diz çöktü.

79

Davullar hızlı, ateşleyici bir ritimde vurmaya başlamıştı. Başyazın bir kez daha yakardı.

"Labrys ile kurban kuzusunun kanını akıtacağız. Yukarı ve aşağı dünyaların efendisi, sana sunduğumuz kurbanı kabul et!"

Jesa Çift Ağızlı Balta'yi iki eliyle yavaşça başının üzerine kaldırdı. Davullar daha da hızlı vurmaya başlamıştı. Koca meydana neredeyse elle tutulur bir gerginlik vardı. Pasiphae aniden başıyla işaret verdi.

Balta hızla savruldu.

Kurban kuzusunun şah damarı ikiye ayrılmıştı. Açık kırmızı renkli kan, sunak masasındaki oluktan, aşağıdaki cilalanmış alaca akik çanağa akıyordu. Pasiphae'nin çiplak göğüslerine de sıçramıştı.

Tüm gırtlaklardan aynı anda kopan vahşi bir çığlık, erkek sesleriyle tiz kadın seslerini birleştirmişti.

Bunu takip eden sessizlikte kraliçe yerinden doğruldu. Hayat ağacı gibi dimdik durarak, kollarını iki yana açtı. Sanki meydana dolduran tüm insanları kucaklamak ister gibiydi. Sonra da tekrar erguvani pelerinine büründü ve tahtirevanına yerleşti. İki erkek onu saraya taşıdı.

Bu arada Jesa sesini duyurmaya çalışıyordu. "Dinleyin, kadınlar ve erkekler! Kraliçe hepimizi karanlık çökünce pazar yerinde başlayacak olan şölene davet ediyor. Sarayın mutfağı ve mahzeni emrinizde olacak, dilediğiniz kadar yiyebilir ve içebilirsiniz!"

Hafif bir rüzgâr bayram havasındaki şehre denizin tuzlu kokusunu taşıyordu. Birçok pencereden ince nakış işleri sallanıyordu, kapıların üstlerinde de rengârenk çiçek çelenkleri asılıydı. Erkekler ve kadınlar, çobanlar, köylüler ve zanaatçılar pazar yerine akın ediyordu. Büyük meydan, birçok meşaleyle ışıltılı aydınlatılmıştı.

Açıkta yanan ateşlerin üzerinde koyunlar çevriliyor, kızgın ızgaralar üstünde balıklar kızartılıyordu. Yeşil ve beyaz fasulyeden yapılan yemeklerin yanı sıra,

zeytinyağına yatırılmış peynir kalıplan dört bir yana dağıtılmıştı. Tatlı olarak ise badem ezmesi, kuru hurma ve incir, bal tatlısı ve susam toplan vardı.

Şarap ve şıra su gibi akararak bir yandan insanların dillerini çö-

80

züyor, diğer yandan da suratlarına budalaca bir ifade veriyordu. Tabakların birçoğu bir anda boşalvermişti. Meydanın üstünü kaplayan yemek ve ter kokusu, şarap kokusu tarafından neredeyse bastırılıyordu. İnsanlar giderek daha yüksek sesle gülüyor ve atıp tutuyordu. Kuytu köşelerde çiftler kucaklaşmaya başlamıştı bile.

İki bardak şaraptan sonra Asterios da kendisini daha hafif hissetmeye başlamıştı. Üçüncü bardaktan sonra ruh hali tekrar bozuldu. Şölen alanının en kenarında bir yere oturmuştu ve olup biteni ilgisiz bakışlarla seyrediyordu.

Az sonra Baupios kolunda iriyarı bir kadınla sallana sallana ona doğru geldi. "Neden bu kadar yalnızsın?" Ekşi nefesini Asteri-os'a doğru üfledi. "Gel, sen de bizimle eğlen!"

"Beni rahat bırak! Eğlenecek halde değilim."

"Hadi, küçük dostum! Bu kadar nazlanma." Baupios tüm ağırlığıyla Asterios'un omzuna yaslandı. "Senin için ateşli bir karı ayarladım!"

Asterios hızla geri çekilince Baupios sendeledi ve dengesini yitirdi. "Senin derdin ne biliyor musun? Çok az şarap içmişsin!" diye böğürdü Asterios'un suratına doğru.

Şaşılacak bir çeviklikle delikanlıyı omuzlarından yakaladı, şarap tulumunun ağzını dudaklarının arasına soktu ve kuvvetle bastırdı. Asterios'un çenesinden ve boğazından aşağı ince bir şarap çizgisi akmaya başlamıştı.

Asterios ani bir sıçrayışla sarhoşun ellerinden sıyrıldı ve ateş saçan gözlerle karşısına dikildi. "Defol buradan ve beni rahat bırak!"

"Bak sen! Demek arkadaşlarınla içemeyecek kadar kibarsın! Ben olmasaydım tahtın önünde bir solucan gibi sürünecektin!"

Asterios'u sert bir hareketle itti. Delikanlı bir an bile tereddüt etmeden adamın karın boşluğuna kuvvetli bir yumruk indirdi. Hemen aynı anda da Baupios'un sağ kroşesini burnunun altında hissetti.

Dudağı patlamıştı; kulak tozuna yediği ikinci bir darbe ile sendeledi. Hemen kendisini toparlayarak yumruğunu adamın iki kaşının arasına indirdi.

Acı ve öfkeden deliye dönen Baupios onun üzerine atlamak istedi, fakat onları seyreden insanlar arasından iki adam onu tuttu.

81-

"Kraliçe ve kızları!!"

Asterios kadınlara yol vermek için şaşkınlıkla bir adım geriye çekildi. En önde bakır saçlı kız yürüyordu. Pasiphae tam ortadaydı. Arkaya doğru dümdüz taradığı saçlarıyla kalabalığa gülümseyip duruyordu. Sağında ve solunda ise, Asterios'un tören sırasında fark ettiği genç kızlar yürüyordu. İkisi de birbirine benziyordu; analarına daha çok benzeyen büyüğünün hamile olduğu ise açıkça belli oluyordu.

Jesa ve Eudore onları biraz arkadan takip ediyor ve alçak sesle aralarında sohbet ediyorlardı. Surat ifadelerinden şenliği ve insanların davranışlarını küçümsedikleri anlaşılıyordu.

Asterios kraliçenin yanına gitmeye çalışmasının uygun olup olmayacağını düşündü. Fakat bunu basarsa bile gerçekten bir işe yarar mıydı acaba? Bütün bu kargaşa arasında ona yüzüğü nasıl verebilirdi ki? Zaten Pasiphae de arkasını dönerek meydanın karşı tarafına yürümeye başlamış ve az sonra dar sokaklardan birine girerek gözden kaybolmuştu.

Boğazı yanıyordu, dudağı şişmişti ve sağ kulağında çınlayan bir acı vardı. Yorgun ve susuz hissediyordu kendisini, mekanik bir hareketle şişman karınlı şarap testisini kavradı. Sonra tahta sıralardan birisine çökercesine oturdu ve başını ellerinin arasına gömdü.

Meydan boşalmaya başlamıştı. Uykucular battaniyelerine sarıldılar, sarhoşlar yalpalayarak evlerine gitmeye çalıştılar.

"Gecenin kalan kısmını burada oturarak mı geçireceksin? Senin için epey uzun bir gündü, biraz uyumaya çalışman çok iyi olur!" lassos endişeli bir suratla Asterios'un üzerine eğilmişti. Delikanlı o kadar çok şaşırılmıştı ki, tek kelime bile edemedi.

"Bakıyorum yaralanmışsın. Acıyor mu?" Parfüm taciri şaşılacak bir yumuşaklıkla patlak dudağına dokununca, delikanlı kasıldı. "O kadar da kötü değil, genç dostum! Biraz serinletici papatya merhemi, biraz da doyurucu gıdalar, birkaç güne kadar her şey düzeldir!"

"Hiçbir şey düzelmez" diye mırıldandı Asterios ve sustu. Başarısızlığını ona nasıl anlatabilirdi ki?

"Bana güven!" Parfüm taciri Asterios'un yanına oturdu. "Belki sana yardım edebilirim."

82

"Belki de gerçekten yapabilirsin bunu" dedi Asterios ümitsizliğin verdiği bir cesaretle. Tereddüt etmesine gerek yoktu artık» Kaybedecek neyi kalmıştı ki? "Kraliçeyle mutlaka konuşmalıyım. Yalnız. Mümkün olduğu kadar çabuk."

"Bütün derdin bu mu?" diye karşılık verdi lassos hafif bir alayla.

"Bana yardım edebilir misin, yoksa edemez misin? Boş vaatlerle vakit kaybedecek halde değilim."

"Kendimi olduğumdan daha fazla göstermeye ihtiyacım yok" dedi lassos alınmış bir sesle. "Ayağa kalk, bir fikrim var! Beraber evime gidelim ve önce yaralarınıza ilgilenelim."

"Bu sıyrığın ne önemi var ki? Pasiphae ile konuşmalıyım!"

"Korkma, onunla konuşacaksın! Ona bir sonraki gidişimde seni de çırağım olarak yanıma alacağım. Ne dersin?"

Asterios heyecanla ayağa fırlamıştı. "Bu ne zaman olacak peki?"

"Yakında. Pek yakında." lassos giysisinin kıvrımlarını düzeltti. "Üç gün sonra Pasiphae benden yeni malzeme alacak, çünkü Phaistos'a gitmeden önce ihtiyaçlarını tamamlaması gerekiyor." Alnını kırıştırarak gökyüzüne baktı. "Hadi, ıslanmadan gidelim buradan! Bu arada, seni kraliçeye götürmek için bir tek koşul öne süreceğimi belirtmeliyim" diye devam etti karanlık sokaklarda eve doğru yürürken. İlk yağmur damlaları düşmeye başlamıştı.

"Ne demek istiyorsun?" Asterios durarak şüpheyle ona baktı.

"Kraliçeyle neden görüşmek istediğini bana söylemelisin, ihtiyatımı anlayışla karşıla. Ne de olsa tüm sorumluluğu ben taşıyorum."

"Bunu sana söyleyemem" dedi Asterios mutsuz bir ifadeyle. Bunları söylerken çok masum ve çok çocuksu görünüyordu. "Bunu yaparsam ettiğim yemini bozmuş olurum. Şu kadarını bilebilirsin sadece: Kraliçeye çok uzun zaman önce yitirdiği bir şeyi geri vereceğim."

"Hepsi bu kadar mı? Peki bunda bu kadar esrarengiz davranmanı gerektirecek ne var?"

Asterios tekrar durarak çıkını karıştırdı. "Pekâlâ" dedi sonra, "sana güveniyorum ve bana yardım edeceğine inanıyorum."

83 -

Avcunu açtı. Yunus yüzüğü karanlığın içinde san ışıltılar saçyordu.

"Fakat bu kraliçenin mühür yüzüğü!" diye bağırdı tassos şaşkınlıkla. "İnanılır gibi değil! Bunu nereden buldun?"

"Bundan fazlasını söylemem mümkün değil, lütfen ısrar etme!" diye karşılık verdi Asterios neredeyse yalvarırcasına. Yüzüğü tekrar çıkınına sokmuştu. "Verdiğin sözü yerine getirecek misin?"

Parfüm taciri evet anlamında başını salladı. Her kim olursan ol çoban, diye geçirdi içinden, dostluğunu kazanmanın çıkarıma olacağını hissediyorum.

Tüm pencereler açılmıştı ve sabah rüzgârı içeri doluyordu. Doğmakta olan günün aydınlığında duvardaki resimler yeni boyanmış gibi duruyordu. Sanki uyanmakta olan ilkbahar pencerelerden içeri girerek odanın içine dolmuştu. İnsanın resimdeki zambakların ve papirüslerin hafif rüzgârda dalgalanmayışlarına üzülesi geliyordu neredeyse.

İçeri girdiklerinde Pasiphae abanoz ağacından yapılmış küçük bir masanın önünde ayakta duruyordu, lassos koca göbeğine rağmen yerlere kadar eğilmeye çalışmaktan bir türlü vazgeçmiyordu. Kraliçe onun beceriksiz ve hantal hareketlerinden oldukça eğleniyor gibiydi.

"Yeter artık!" diye emretti sonunda gülümseyerek. "Biraz daha devam edersen yerlerde yuvarlanacaksın. Ayağa kalk da bana yanında getirdiğinin kim olduğunu söyle!"

Asterios suratındaki tüm kanın çekildiğini hissetti, lassos ona bugün giymesi için güzel bir elbise diktirmiş ve yeni çizmeler yaptırmıştı. Alışık olmadığı bu şatafat içinde kendisini dansçı bir ayı gibi hissediyordu. Saraya ayak bastıklarından bu yana tek kelime etmemişti. Gözlerini yere dikmişti ve mermer zemini seyrediyordu.

"Bu benim yeni çırağım" diye karşılık verdi lassos aceleyle. "Çabuk ol delikanlı, kalan kapları da içeri getir! Kraliçelerin en güzeli için harika kokan yağlar getirdim" diyerek tekrar Pasiphae'ye döndü. Dudaklarını ileri uzatarak büyük bir zevkle anlatmaya başladı. "Gül ve zambak yağı, beyaz yanaklar için erguvani allık, aşı-boyası pudrası ve son sefer çok hoşuna giden mandragora yağı!"

"Sabırsızlıkla bekliyorum!"

"Azıcık daha sabret! Bunların dış... hayır, olamaz! En önemlisini unutmuşum!" lassos son derece üzgün görünüyordu. "Bana biraz izin ver! Onu hemen gidip getirmeliyim. Çırağım bu arada sana yardımcı olacak."

Asterios'a cesaretlendirici bir baş işareti yaptı, Pasiphae'nin Önünde beceriksizce eğildi ve kapıdan çıkıp gitti.

Asterios kraliçeyle yalnız kalmıştı. Kadının saçlarından ve vücut haüannı ortaya çıkararak sarı elbisesinden sandal ağacı kokulan yükseliyordu. Beklenti dolu gözlerle ona baktığı zaman, Asterios'un aklına aniden sunu törenindeki kan sıçramış çıplak göğüsleri geldi. Utanmıştı: bir anda kıpkırmızı kesildiğini hissetti.

"Evet, bana neler getirdiğini göstermeyecek misin?" Kraliçenin yeşil gözlerinde parlak ışıklar dans ediyordu.

Asterios hafifçe öksürdü. Bir kere, iki kere. Yüreği ağzına gelmişti. "Bunu" diyebilirdi nihayet ve kadına şişman karınlı bir testi uzattı. "Uzak doğudan yasemin kokusu... ve bunu." ileri uzattığı sol elinde dans eden yunusların yüzüğü parlıyordu.

Kraliçe sanki bir engerek yılanı görmüş gibi irkildi. "Bu yüzüğü nereden buldun?" dedi ona anlamsız bir sesle. "Onu nereden çaldın?"

"Onu çalmadım" diye karşılık verdi Asterios. Kadının suratı arkası görülmez bir maskeye dönüşmüştü. Buna rağmen Asterios onun son derece heyecanlı olduğunu sezineleyebiliyordu. "Doğumumdan sonra yanımda bulmuşlar onu!"

"Kimsin sen? Nerelisin?"

"Ben İassos'un çırağı değilim" diye karşılık verdi boğuk bir sesle, "birkaç gün önce Büyük Sayım'da kutsadığın bir çobanım. Adım Asterios ve Beyaz Dağlar'dan geliyorum. Ve kalçamda bir alamet taşıyorum."

Pasiphae aniden arkasını döndü. Asterios onun belli belirsiz titreyen dar sırtını seyrediyordu.

"Bu imkânsız" diye karşılık verdi boğulurcasına. "Kalçasında alamet olan çocuk nefes alamamıştı."

"Beni Merope büyüttü ve yetiştirdi" diye devam etti alçak bir

sesle. "Beni sana gönderen de o." Bir an için durdu. "Merope bu alametin kutsal çift boynuz biçiminde olduğunu söylüyor."

Pasiphae hızla arkasını döndü. "Göster onu bana!"

Asterios kalçalarını örten kumaşı çözdü ve çıplak kaldı.

"On altı yıl önce boğa burcunda doğmuştu. Fırtınalı bir ilkbahar gecesi idi" diye mırıldandı kendi kendine konuşurcasına. " 'Kutsal Evlilik' töreninin meyvesi, o zamanlar neredeyse yaşamıma mal olacaktı. Ve sahip olduğum her şeye. Artık giyinebilirsin Asterios? Bir çobanın ismi Asterios olamaz. Bu isim seçil... yüksek seviyeli insanlara aittir."

"Önceleri Astro diye çağırılıyordum." Pasiphae zaman kazanmak için küçük masanın başına dönmüştü. Bu o, diye düşünüyordu, yaşıyor! Merope onu gizlice büyütmüş. Bana yardım et Büyük Ana! O zamanlar Minos yüzünden kaçmak zorunda kalmıştım. Şimdi de Bilge Kadınlar'm beni oğlum hakkında yıllar boyunca aldattıklarını öğrendim. O zamanlar yalnız ve yaralıydım, ellerinde bir oyuncaktım sadece. Fakat birilerinin benim üzerimde hükmedeceği günler çok gerilerde kaldı! Minos'un ayaklanmasını sonsuza dek bastırdım ve kendi doğurduğum çocuklarımın kaderlerine de sadece ben karar vereceğim!

"Sana teşekkür ederim çoban." Gülümseyişi biraz zorlama olduysa da, kendine güvenen bir sesle konuşmayı başarabilmişti. "Ve seni gönderen kadına da. Hizmetin ödüksüz kalmamalı. Bu andan itibaren sürülerimin bekçiliğine atandın. Hemen Phaistos'un yanına git. Orada sana yeni görevin hakkında bilgi verecekler."

Yüce tanrıça! Bu gerçek olamaz, diye düşündü derin bir üzüntü ve umutsuzlukla. Beni tanıdığına dair ne bir tek kelime, ne de bir tek işaret. O beni doğuran kadın ve beni soğuk bir resmiyetle karşılıyor.

Megaronun içi o kadar sessizdi ki, kalbinin atışlarını bile duyabiliyordu.

"Neden susuyorsun?" dedi Pasiphae sonunda. "Hiç olmazsa bana teşekkür edebilirdin. Çok kişi yeni görevin için seni kıskanacak."

Ben senin oğlunum, diye geçirdi içinden Asterios derin bir üzüntüyle. Benimle bu şekilde konuşma!

"Bağışla beni" dedi sakın bir sesle konuşmaya çalışarak. "Sürümü düşünüyordum."

Onları geri götürmeliyim."

"Pekâlâ" diye karşılık verdi kraliçe ve bir an için onu delici bakışlarla süzdü, "işlerini hallet. Gelecek dolunayda seni sarayda bekliyorum." Pencereye doğru birkaç adım atarak dışarısını seyretmeye koyuldu. Sonra tekrar ona döndü. Suratı artık deminki kadar solgun değildi. Asterios onun gözlerinde bir parıltı sezinler gibi olmuştu. "Evet" diye pekiştirdi söylediklerini, "dolunaydan sonraki gün, güneş tam tepeye ulaşınca Phaistos'a gel. Orada bol bol konuşabiliriz."

"Fakat daha on gün var" dedi Asterios tereddütle.

"Vaktinde söylediğim yerde ol" diye emretti kraliçe. "Ve şimdi lütfen beni yalnız bırak. lassos da sürprizini hizmetçilerden birine versin. Şu anda gülsuyu ile uğraşacak durumda değilim."

Asterios sersemlemiş bir şekilde dışarıya çıkmaya çalıştı. Ön odaların birinde parfüm tacirini gördü. Adam sütunların arasında bir ileri bir geri dolanıyor ve dudaklarını kendi kendine konuşur gibi hiç durmadan sessizce kıpırdatıyordu.

"Söyle bakalım, nasıl gitti?" diye merakla Asterios'a doğru yürüdü onu görünce. "Hale bak! Neredeyse taze peynir kadar beyazsın! Kraliçe yüzüğü görünce ne dedi?"

"Teşekkür etti."

"Sadece bir teşekkür mü?"

"Ve beni kraliyet sürülerinin bekçiliğine atadı."

"Harika!" diye bağırdı lassos sevinerek. "Genç bir adam için oldukça önemli bir makam."

Asterios boş ver anlamına gelen bir el hareketi yaptı.

"iyi de suratını neden asiyorsun ki? Senin için sahip olduğum her şeyi tehlikeye attım: iyi tanınan ismimi, kraliçenin güvenini ve sen ağzını bile açmıyorsun! Doğrusu hayal kırıklığına uğradığımı söylemeliyim."

"Tamam, bu kadar yeter" diye mırıldandı Asterios.

"Bu da ne demek oluyor?" dedi lassos öfkelenerek. "Şimdi ne olacak? Senin yüzünden kraliçeye satamadığım değerli buhurlarım ne olacak?"

"Buhurlarını hizmetkârlardan birine ver. Pasiphae böyle emretti" diye karşılık verdi Asterios her zamankinden daha sert bir sesle. "Benim için yaptıklarından dolayı sana teşekkür ederim. Fakat şimdi gitmeliyim." Boş ellerini ileri uzattı ve hafifçe gülümsedi. "Maalesef sana verecek başka değerli bir şeyim yok. Hayır, benimle gelme!" diye onu geri çevirdi, çünkü lassos ona refakat etmeye hazırlanıyordu. "Yalnız gitmeliyim. Tanrıça seni korusun."

lassos başını sallayarak uzun uzun delikanlının ardından baktı. Ne yapacağına karar vermesi için uzunca bir süre geçmesi gerekti. Sonra hatları gevşedi ve ince bir gülücük yüzünü aydınlattı.

Kıymetli buhurlarını hizmetkârlara teslim etmeye niyetli değildi tabii ki. Sabırla bekleyecekti. Pasiphae'nin öfkesi eninde sonunda yatışacakü ne de olsa, en geç erguvani allığı bitince.

Yavaşça büyük ve serin kabul salonuna indi.

Senin dostun olmaya çalışacağım çoban, diye geçirdi içinden. Hiç de kolay olmayacağına benzemesine rağmen, içimde bir his, buna değeceğini söylüyor.

Sabah başlayan ılık yağmur hiç durmamacasına yağmaya devam ediyordu. Mevsim normallerinin çok üstünde olan yağış, şehrin dışındaki zeytin bahçelerinin arasındaki tozlu yolları bir çamur deryasına çevirmişti. Havayı nemli toprak kokusu doldurmuştu ve ağaçların yaprakları dallarda parlıyordu.

Chalara ahalisi, evlerinin düz damlarının üzerine düşerek tahliye oluklarından avludaki su depolarına akan bol suya seviniyordu. Yağmur suyu buradan büyük yeraltı sarnıçlarına akıyor, sonra da karmaşık bir boru sistemiyle şehre ve Phaistos sarayına dağılıyordu.

Pazarcı esnafı büyük pazar meydanındaki tezgâhlarını kurana dek, yağmur dinmişti. Chalara üzerindeki gökyüzü bulutsuz ve masmaviydi yine, meydanı kaplayan kırmızı taşlar neredeyse kurumuştu. Az sonra müşteriler pazara doluştular. Köylü kadınlar bağıra çağıra mallarım methediyorlardı: tere, yaban turpu, kereviz, bezelye, pancar, fasulye ve keçiboynuzu ağacının uzun meyveleri. Mevsimin ilk kuşkonmazlarının uçları söğüt sepetlerden dışarı ba-

88

layordu. Marulların ve limonların yanında dikenli enginar yığınları yükseliyordu. Bazı tezgâhlarda ise fındık, çam fıstığı, badem ve fıstık satışı sunuluyordu, bazılarında ise amforalar içinde çam balı. Hemen her tezgâhın yanında ise, içlerinde sızma zeytinyağı bulunan siyah-kırmızı boyalı zeytinyağı küpleri bulunuyordu. Keçi peyniri kalıplarının ıtırılı kokusu, kekik, biberiye ve nane kokularına karışıyordu.

Ürünleri pazar yerinde satma görevi kadınlara aitti; erkekler ve henüz evde bulunan çocuklar ise tarla işlerini yapmakla yükümlüydüler. Buna rağmen tezgâhların başında birçok genç kıza rastlamak mümkündü. Bunlar, Girit geleneklerine göre ailenin mirası devralacak en büyük kızlarıydı. Gülüşmeleri ve gevezelikleri her tarafta çarpıyordu kulağa.

Asterios uzunca bir zamandır pazar yerinde sürtüp duruyordu. Birden üzerindeki kızgın yağla dolu tavanın içinde kek kızaran bir ateşin başında durdu. Asterios ktır ktır kekten bir avuç dolusu istedi ve aç bir kurt gibi midesine indirdi. Sonra da bir porsiyon daha istedi ve onu da aynı şekilde hırsıyla yedi. Kahverengi saçlı ve neşeli bakışlı genç bir kadın olan satıcı, eğlenen bir ifadeyle onu seyrediyordu.

"Şuraya bak! Kıtılıktan mı çıktın yoksa?" diye alay etti. "Takviye ister misin?"

Asterios göbeğini okşadı. "Hiç yer kalmadı midemde! Daha önce bu kadar güzel bir kek hayatımda yememiştim."

"Kadınlarla nasıl konuşulacağını biliyorsun!" Yanaklarında gamzeler peyda olmuştu. "Bunları zavallı, yaşlı bir kadınla alay etmek için söylediğini biliyorum."

"Asla yapmam böyle bir şeyi!" diye bağırdı Asterios yapmacık bir heyecanla. "Sen yaşlı değilsin zaten. En uygun yıllarını yaşayan, çok da güzel bir kadınsın!"

Kadın kıkırdayarak güldü. "İyi ki kıskanç kocam söylediklerini işitmiyor! Sabah sabah bu kadar nazik iltifatlar! İçim bir tuhaf oldu doğrusu!" Ellerini kalçalarına koyarak Asterios'u inceledi. "Keşke on yıl daha genç olsaydım! O zaman sende şansımı deneyebilirdim. Hey, aşktan konuşunca neden suratını buruşturdu? Hale bak, şimdi de kıpkırmızı oldu!"

89

Kadının yaptığı şakalar delikanlıyı derinden etkilemişti, fakat bunu belli etmeye niyeti yoktu, "içecek soğuk bir şeyin var mı?" diye sordu konuyu değiştirmek için.

"Anlıyorum" dedi ona dolu bir bardak uzatırken, "meraklı soruları cevaplamak istemiyorsun. Sana burada sadece su sunabilirim" diye gülümsedi ve su küpünü tekrar gölgeye koydu. "Şarap içmek istersen tavernama gitmelisin. Şehrin yabancı mısın?"

Başını salladı. "Yeni görevime başlamak için geldim buraya. Ve bir şeyi aramak için. Daha doğrusu, birisini arıyorum."

içten içe, gevezeliği yüzünden kendine kızıyordu. Hikâyesini kendisine saklaması

için yeteri kadar gerekçesi vardı aslında. Fakat kimseyle bu konu hakkında konuşmazsa Ariadne'yi nasıl bulabilirdi ki?

"Tamam, tamam!" diye sözünü kesti kadın. "Sırlarını kendine sakla! Fakat günün birinde canın hoş bir sohbet çekerse veya kalacak iyi bir yer ararsan, bizim oraya gel! Boğa oyunlarına pek az bir zaman kaldı. Tüm cambazlar şehre geldi ve akşamları gayet neşeli geçiyor. Yoksa burada yanlarında kalabileceğin akrabaların veya arkadaşların mı var?"

"Burada kimseyi tanımıyorum, sadece..." Dudaklarını ısırıldı. Söyleyeceği pek de önemli bir şey değildi. Karşısındaki kadın aşk işlerinden oldukça iyi anlar gibiydi. Ve bir tavernanın sahibiydi, çok sayıda insan tanıyordu herhalde.

"Bir kızı arıyorum. Adı Ariadne. Yaklaşık benim boyumda, kahverengi saçları ve alün sarısı gözleri var. Bu şehirde yaşadığını biliyorum."

Kadın burnunu çarpım. "Ariadne? Ya devamı? Ailesinin evinin nerede olduğunu bilmiyor musun? Veya hiç olmazsa anasının ya da babasının ismini? Babası çömlekçi mi, demirci mi, kunduracı mı?.."

"Maalesef hiçbirini bilmiyorum" dedi üzgün bir sesle. "Hakkında o kadar az şey biliyorum ki."

"Başım o kadar döndürmüştü ki, ismini sormaktan başka bir şey gelmemiş aklıma anlaşılan!" Kadın düşünceli düşünceli başını eğdi. "Çok üzgünüm, ama bu kadar az bilgi ile Chalara'nın güzel kızları

90

arasından seninkini bulmak epey zor olacak. Seni tekrar görmek istediğinden emin misin?"

"Elbette!" diye parladı Asterios. "Beni sevdiğini biliyorum."

"Sakin ol! Heyecanlanmaya gerek yok. Şayet seni sevdiğinden bu kadar eminsen, nasıl olsa er yada geç yoluna çıkacaktır! Bu niye bizim tavernamızda olmasın?" Tekrar, tavernasının akşamları ardına kadar açık mavi kapılarını ve içeri dolan neşeli insanları uzun uzun methetmeye başladı. "Chalara'da kime sorsan tavernamızın yolunu sana gösterir."

Tezgâhların arasında bir grup genç kız ve delikanlı belirmişti. İriyarı, sarışın bir delikanlı kızlardan birisini takip ediyordu. Nihayet kız kendisini çeşmenin sütunları arkasında güvenliğe aldı ve delikanlının arkadaşları başarısız yakınlaşma girişimi yüzünden onunla uzun uzun alay ettiler.

Asterios büyülenmiş gibi onlara bakıyordu. Yüzünü tekrar Aurora'dan yana döndüğünde, gözleri kor gibi parlıyordu. "Şu karşıdakiler!" diye bağırdı. "Kim onlar?"

"Hangileri?" Kadın onun gösterdiği yere baktı. "Ha, onlar mı! Demin sana sözünü ettiğim cambazlar! Hemen her gün şehre geliyorlar. Nereye gidiyorsun? Dur, bekle!"

Asterios kalbi deli gibi çarpıyordu. Dans eder gibi yürüyüşü, her adımda sırtında sallanan uzun, siyah saç örgüsü. Belindeki renkli kumaşlar, kısa elbisesi.

"Ariadne! Ariadne!"

Kız durdu, etrafına bakındı, önce bembeyaz, sonra da kıpkırmızı kesildi. Gözleri parlıyordu. O kadar çok şey söylüyorlardı ki...

"Astro!"

Delikanlıyı kolundan tuttuğu gibi dar bir sokağa çekti ve bir bahçe kapısından içeri soktu. "Burada bekle" diye fısıldadı. "Öbürlerinin yanına gitmem lazım. Hemen geri geleceğim."

Kollarının arasından sıyrıldı ve koşarak uzaklaştı. Birkaç saniye sonra nefes nefese geri gelmişti.

"Neden saklanmak zorundayız?" diye sordu Asterios şaşkınlıkla.

Ariadne parmağını yavaşça delikanlının dudaklarının üzerine koydu. "Biliyorsun ya, annemin yüzünden! Her zamankinden daha

91

sert bu aralar. Beni önce odama kapattı, sonra da zorla yanından uzaklaştırdı."

"Fakat neden? Seni ne kadar büyük bir hasretle beklediğimi düşünebiliyor musun? Artık gelmek istemediğini kabul edemiyordum bir türlü!"

"Sevgilim! Ya benim ne kadar acı çektiğimi düşündün mü hiç? Elbette ki sana gelmek istedim, fakat annem bana engel oldu. Sanırım birileri bizi görmüş."

"İyi ama bunu kim yapmış? Ve neden?" diye sordu Asterios bir yandan kızın saçlarını öpücüklere boğarken.

"Bu korkunç olay hakkında daha fazla konuşmayalım lütfen!" diye rica etti Ariadne. "Tekrar yanında olduğum için o kadar mutluyum ki! Fakat senin şehirde ne işin var?"

"Seni arıyordum" diye karşılık verdi gülümseyerek. "Ve her yerde seni aramaya devam edecektim!" Kızın dudakları delikanlının dudaklarını buldu, hırsla, ihtirasla öpüştüler. Asterios vücudunun arzusunun uyandığını hissetti. "Seninle beraber olmak istiyorum. Bugün. Her zaman için" diye fısıldadı kızın kulağına, bir yandan da boynunu öpüyordu. "Seni hissetmek istiyorum. Ve seni sevmek."

Ariadne onu yavaşça kendisinden uzaklaştırdı. "Çok, ama çok dikkatli olmalıyız. Chalara'nın binlerce gözü ve binlerce kulağı vardır. Rahatsız edilmeden beraber olacağımız gizli bir yere ihtiyacımız var!"

"Bir fikrim var!" dedi Asterios biraz da korkarak. "Kaitos'un tavernasını biliyor musun? Karısı oda kir alıyor."

"Olur ama kimsenin beni görmemesi lazım. Birisi anneme is-piyonlayacak olursa, beni çok uzaklara gönderir."

Asterios kızın gözlerine baktı. "Sadece bir çoban olduğum için mi?" diye sordu ve kıza gerçeği anlatmak için içinde dayanılmaz bir istek duydu.

"Beni hiç kimseye vermek istemiyor, hiç kimseye, anlıyor musun!" dedi Ariadne acı dolu bir sesle. "Mutluluğum onu hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Benim için kafasında bir sürü planı var, fakat onu hayal kırıklığına uğratacağım!" Kızın sesi o kadar üzgün çıkıyordu

92

ki, Asterios onu teselli etmeye yeltendi, fakat bunun için zaman yoktu. "Ötekilerin yanına gitmeliyim. Bu akşam tavernaya gelmeye çalışacağım. Zemin katta bir oda tut. Girişi diğerlerinden ayrı olsun. Gelmek için elimden geleni yapacağım."

"Ya tekrar boş yere bekleyecek olursam?" Kızın kollarını, yanaklarını okşuyor, gitmesine izin vermek istemiyordu.

"Korkma Astro. Geleceğim. Sen odayla ilgilen yeter."

Yavaşça kollarının arasından sıyrıldı, ona bir öpücük gönderdi ve koşarak uzaklaştı.

Asterios bir süre daha yarı karanlık avluda durarak, içindeki taşkın duyguların biraz yatışmasını bekledi. Sonra gömleğini düzeltti ve karanlıkta göremediği çıkını aradı. Yüzünde mutlu bir ifadeyle az önce yanından aniden ayrıldığı kadının başına dikildi.

"Odayı tutuyorum" dedi fazla lafa gerek görmeden. Aurora büyük gözlerle ona baktı. "Fakat zemin katta olmalı."

"Öyle mi?" Kadın sırtarak arkasına yaslandı. "Duyan da kayıp sevgilini bulduğunu sanacak."

"Böyle bir odan var mı, yok mu?" diye sordu Asterios sabırsızlıkla.

"Yavaş ol bakalım! Parayı peşin verirsen istediğin türden bir odaya sahip olursun." Çok şeyler ifade eden bir suskunluktan sonra devam etti. "Zemin katta ve rahatça girip çıkabilmesi için iki kapılı. Kalbini çalan kızı kıskanmaya başladım bile! Git ve kocama yaptığımız anlaşmayı anlat."

Sözlerini bitirdikten sonra diğer müşterisine döndü.

Kaitos ve Aurora'nın tavernasında her şey sakindi. Asterios yatağında yatıyor ve geçen anları düşünüyordu. Sabırsızlıkla doğruldu, pencereye yaklaştı ve dışarısını dinlemeye başladı. Sonra da küçük odada bir ileri bir geri dolanmaya başladı. Sonunda tekrar yatağına uzandı ve gözlerini kapadı.

Aniden bir gölge gördü, bir fısıltı işitti.

"Astro?"

"Ariadne!"

Genç kız çevik bir hareketle açık pencereden içeriye atladı.

93

Asterios kızın sıcak tenindeki ter tadını aldı, parmaklarını gömdüğü saçlarının nemli olduğunu fark etti.

Birbirlerine sarılarak sert yatağına yuvarlandılar. Birbirlerini okşuyor, seviyor ve tadıyorlardı. Kız dilini Asterios'un kulağında gezdirdi ve delikanlının ellerini göğüslerine götürdü.

"Seni o kadar çok özlediler ki" diye fısıldadı. "Her gün, her gece. Artık düşünemiyordum, uyuyamıyordum, yiyemiyordum. O kadar yalnızdım ki, az kalsın ölecektim."

"Ben de o kadar üzgündüm ki" diye mırıldandı Asterios, "ne yapacağımı, nereye gideceğimi bilemiyordum."

Ariadne onun ağızını dudaklarıyla örttü. "Artık geçmişi düşünmeyelim. Buradayız artık. Burada."

Asterios kızın bacaklarını okşarken, konuşmaktan vazgeçememişti. "Bir daha gitmene asla izin vermeyeceğim! Sonsuza kadar yanında olmak istiyorum, seni öpmek, seni okşamak..."

"Şşt" dedi Ariadne, "başka bir şey söyleme!" Elleri delikanlının kasıklarındaydı. "Al beni, sevgilim, çabuk!"

Asterios kızın içine girdi. Önce yavaş ve oynarcasına, sonra hızlı ve ihtiraslı. Sonunda gecenin içine haykırdı, kızın üzerine eğildi ve başını göğüslerinin arasına gömdü.

"Orada ne yapıyorsun?" diye sordu Ariadne çok sonra, gece sona ermeye yüz tutmuşken.

"Seni seyrediyorum." Kızın gülümsediğini görmekten ziyade hissetti.

"Yatağa gel, Astro! Yakında şafak sökecek ve gitmek zorunda kalacağım."

"Ya gitmene izin vermezsem?"

"Sakın buna kalkışma!" Ariadne yatağa oturarak çarşafa sarındı. "Buraya isteyerek geleceğim, fakat zamanını kendim belirlemek kaydıyla."

"Şimdi beraberiz" diye devam etti Asterios. "Belki de yarın ve öbür gün. Ya sonra ne olacak?"

"Her şeyi bana bırak! Gerektiği zaman kafamı kullanmayı bilirim. Yoksa senin bir yere mi gitmen gerekiyor? Chalara'da kalamaz mısın?"

94

"Sadece bir süre daha. En azından yakınlarda bir yerde." "Gördün mü? Her zaman yapılacak bir şeyler vardır!" diye bağırdı Ariadne. "Kötü düşüncelerle gecemizi neden zehir edelim ki? Yanıma gel de beni yarın akşama kadar unutmamanı sağlayayım." Asterios ruhunu alev alev yakan soruları ve itirafları bastırarak, onu kollarının arasına aldı.

Sabah güneşinin sıcak ışınlan suratına düştüğünde, yalnızdı. Ariadne gitmişti. Fakat geri gelecekti. O zaman onunla konuşacak, ona her şeyi anlatacaktı.

Fakat ona ismini söyleyebilecek miydi? Hayır, ne yarın, ne de öbür gün. Phaistos'a giderek kraliçeyle bir kez daha görüşmeden önce bunu yapamazdı.

Ya sonra? Sarayda yaşamaya mecbur kaldığı takdirde, sevgilisini görmeyi nasıl başaracaktı? Boğanın üzerinden yaptığı cüretkâr atlayışları heyecanla anlatan güzel cambazının nerede oturduğunu hâlâ öğrenememişti.

Aniden aklına bir fikir geldi. Bunu nasıl olup daha önce düşünememişti acaba? Gregeri'nin ona hizmetleri karşılığında verdiği küçük bakır külçesi, oda kirasını birkaç gün daha karşılardı. Burada uygun olan her anda görüşebilirlerdi. Ariadne'nin tüm esrarengiz davranışlarına rağmen onun Chalara'da yaşadığından emindi artık. Ve Phaistos sarayı buradan hiç de uzak değildi.

Aklına gelen ilk düşünce, ayağa fırlayarak her şeyi yoluna koymak oldu. Fakat sonra kendisini toparlayarak tekrar yatağına oturdu. Acele etmemeliydi. Önünde bütün bir gün vardı daha. Sevgilisini tekrar kollarına almadan önce Aurora'yla konuşmak için yeterli zaman. Şafak sökerken deri ipin ucundaki madalyonu kızın boynuna takısını hatırlayınca gülümsedi. Ariadne'nin gözleri, boğa boynuzlan arasındaki güneş kursu gibi parlamıştı sevinçten.

tassos'un bu mücevheri kendisine geri verdiğini hiç fark etmemişti. Hatta bilmeden birkaç gün de yanında taşımıştı. Ancak Chalara'ya doğru giderken Hamys'in kendisine verdiği deri kese aklına gelmişti. Merope bu madalyonu ona ihtiyaç duyması halinde kullanması için vermişti. Fakat Asterios'un sevgilisinin boynu-

95

nu süslemesine de itiraz etmeyeceği muhakkaktı. Hayatında çok önemli bir yer tutan iki kadım düşünerek uyuyakaldı.

Ariadne tekrar geldi, bu ve ertesi gece. Giderek daha yuvarlaklaşan ay, buğday tarlalarını ve dağ sırtlarını yumuşak ışığıyla aydınlatıyordu, tik akşam, karanlık çöker çökmez içindeki heyecan neredeyse cinnet geçirmesine neden olacaktı. Pencerenin önüne dikilerek yerinden azıcık bile olsun kımıldamamıştı, ta ki Ariadne'nin ayak seslerini işitene kadar.

iki kez daha geceyi güne çevirdiler ve dış dünyadan soyutlandılar. Sadece beyaz badanalı oda, mum ışığı ve birbirlerini tutkuyla kucaklayan vücutlar vardı. Bilinmedik toprakları yavaş yavaş keşfeden kâşiflere benziyorlardı.

Nihayet üçüncü günün sabahı, şafağın kızılığы gökyüzünü aydınlatmaya başlamışken, Ariadne yavaşça iç çekti. Başlan birbirlerine o kadar yakındı ki, Asterios kızın altın şansı gözlerini gölgeleyen kara bulutları görür gibi oldu.

Her zaman yanında olmak istiyorum, diye geçirdi içinden. Hayatımın sonuna kadar.

"Gitmeliyim" dedi bir süre sonra genç kız ve gülümsemeye çalıştı. Fakat gözleri ciddiydi.

Asterios sessizce itiraz ederek onu sıkı sıkı tuttu.

Ariadne kendisini kurtardı ve yatakta doğruldu. "Evet, Astro! Gitmeliyim! Havanın neredeyse aydınlandığını görmüyor musun? Gitmeliyim ve bir daha en erken üç gece sonra birlikte olabiliriz. Yarın boğa oyunlan başlıyor ve diğer cambazlarla aynı yerde bulunmak zorundayım. Büyük ve mutlu bir aile gibi." Alay edercesine gülümsedi.

Bunu ben de isterdim, diye düşündü Asterios ve Pasiphae ile karşılaştıkları günden beri hissettiği iç sıkıntısı yeniden onu etkisi altına aldı. Artık nereye ait olduğunu bilmek istiyordu.

Kraliçenin maskeye benzer kaskatı yüzü ve yosun yeşili gözlerindeki garip ifade aklına geldikçe, yutkunmak zorunda kalıyordu. Acaba Phaistos'ta neler olacaktı? Kendisine can veren kadın ne yapmak istiyordu?

96

"Benim de yapmam gereken şeyler var" dedi yavaşça ve kızın gözlerine bakmaktan kaçınarak. "Ben de Chalara'ya ne zaman geri geleceğimi bilmiyorum. Bu sadece bana bağlı değil." Kızın kendisine korku dolu gözlerle baktığını görünce, onu hemen kollarının arasına aldı. "Endişelenme" dedi ve boynunu öptü, "geri geleceğim. Buna emin olabilirsin. Bu odayı uzunca bir süre için kiraladım. Tavernacılar vasıtasıyla birbirimizle haberleşebiliriz."

Ariadne küçük bir çocuk gibi delikanlıya sokuldu. "Sarıl bana Astro" diye fısıldadı. "Nedendir bilmiyorum, ama birdenbire içimi bir korku kapladı."

Asterios kızı kollarıyla daha kuvvetli sardı. "Her zaman yanında olacağım" diye onu şefkatle teselli etmeye çalıştı. Bir yandan da sonsuz üzüntüsünü gizlemeye çalışıyordu. "Kimsenin sana bir şey yapmasına izin vermem. Bizi hiç kimse asla ayıramaz."

Derin tekerlek izleriyle kaplı yol, üzerinde saray binalarının bulunduğu tepeye kıvnla kıvnla çıkıyordu. Hızla yürüyen Asterios kısa sürede zeytinlikleri geride

biraktı. Gece yağın yağmur ortalığa hoş bir serinlik vermişti; delikanlı alaycı kuşların ötüşünü ve keçi çingiraklarının bildik çmlamalannı işitiyordu. Yolun kenarında kuzukulağı ve anason yetişiyordu, kır çiçeklerinin canlı renkleri nar ağaçlarının erguvani meyveleriyle rekabet ediyordu sanki. Dağlardan esen hafif bir rüzgâr, ovaya hanımeli ve gürgen ağacı kokulan taşıyordu.

Bir süre sonra yol taşla kaplı geniş bir cadde halini alınca, arkasını döndü ve Phaistos kayalıklannı çevreleyen Messara ovasına baktı. Olgun başaklarla kaplı tarlalar deniz gibi dalgalanıyordu. Daha güneyde ise gerçek deniz panldıyordu, tarlalar ise orada ye-şil-san renkleriyle bir oyun tahtası gibi uzanıyordu. Asterios karşıdaki dağın Çift Boynuz'a benzer kayalık zirvesine baktı; hayatını değıştiren mağara oradaydı. O günün hayalleri kendisini ele geçirmeden önce, yoluna devam etti. Şimdi önünde yükselen üç katlı bina cephesini yakından seyretme fırsatını bulmuştu. Pervazın genişliği, tahta kalıplann büyüklüğü ve çatı süslemelerinin güzelliğı onu şaşkına çevirmişti.

97

Giriş kapısının önünde iki muhafız bekliyordu. "Kimsin sen ve ne istiyorsun?" diye sordular ona.

"Adım Asterios" diye karşılık verdi ve hâlâ alışamadığı yeni isminin tınısını dinledi. "Kraliçe beni bekliyor."

Sözlerini bitirir bitirmez kapı pervazının karanlığından mavi elbiselere bürünmüş bir siluet dışarı süzüldü. Asterios şaşkınlıkla karşısında Ariadne ile sahilde geçirdiğı ilk geceden sonra gördüğü kadının bulunduğunu fark etti. Fakat kadın onu tanıdığına dair en küçük bir imada olsun bulunmamıştı.

"Asterios sen misin?" diye sordu sadece.

Delikanlı yavaşça başını salladı. Aniden aklına başka şeyler de gelmişti. Bu kadın Büyük Sayım esnasında da Pasiphae'nin yakınlarında bulunuyordu. Kimdi o? Sarayda ne işi vardı? O zaman kendisinden ne istemişti? Boş yere o sabah yaptıkları konuşmanın ayrıntılarını hatırlamaya çalıştı. Ariadne hakkında sorular sormamış mıydı? Ve kendisi öyle birisini tanımadığını söyleyince de aniden çekip gitmemiş miydi?

Sessizce kadını süzdü.

"Adım Mirtho" diye devam etti kadın dudaklarında belli belirsiz bir gülümsemeye. "Nihayet gelebildin! Pasiphae iki kez gelip gelmediğini sordu bile. Gel, seni ona götürüyüm!"

Delikanlıyı önce büyük bir kabul salonunun içinden geçirdi. Birçok adam, ellerindeki çekiç ve keskilerle duvardaki en üst boya tabakasını kazımakla meşguldüler. Çatlayıp parçalandığı belli olan bir resmin sadece kalıntıları görülüyordu artık, dev bir kara boğanın arka ayakları.

Sonra dar bir koridora saptılar ve bir süre burada yürüdüler, ta ki birçok kapı ve odanın açıldığı geniş bir salona ulaşana kadar. Koridorun sonlarına doğru Asterios hızlı bir hareket görür gibi olmuştu; beyaz, dalgalanan, fakat hemen gözden kaybolan bir elbise.

Büyük taşlar döşenmiş batı iç avluya yan yana ayak bastılar. Balkonlara çıkan mermer merdivenin basamakları rengârenk halılarla kaplanmıştı. Göz kamaştırıcı gün ışığı Asterios'u hazırlıksız yakalamıştı. Sanki körleşmiş gibi olduğu yerde durmak zorunda kalmıştı. Etraftaki gölgeliklerin altındaki gülüşme ve konuşmalar, bıçakla kesilmiş gibi son buldu.

98

Şık giysili birkaç düzine erkek ve kadın, basamakların üzerinde duruyordu. Boyunlarında ve bileklerinde en iyi ustaların elinden çıktığı belli olan altın zincirler parlıyordu, birçoğunun kulaklarında ise altın ya da gümüş halkalar sallanıyordu.

itinayla tıraş edilmiş suratları, dalgalı saçları ve kalçalarını örten dar, renkli kumaşlar ile erkekler bile çok dişi bir görünüm arz ediyordu. Kadınların üzerinde ise etekleri uzun yırtmaçlı, belleri bir kuşakla iyice sıkılan kıvrımlı elbiseler vardı. Bazıları ellerindeki geniş yapraklar ile yelpazeleniyordu, birkaçı ise kalın peçeler vasıtasıyla güneşten korunmaya çalışıyordu.

Asterios'un gözlerinin önünde her şey bir anda bütünleşerek, tek bir renk karmaşasına dönüştü. Sessizlik kulaklarında çınlıyordu ve avuçlarının terlediğini hissediyordu. Var gücüyle etrafa bakmaya çalıştı.

Sonra Pasiphae'yi gördü. Erguvani elbisesinin içinde kıymetli bir çiçeğe benziyordu. Yarı kapalı gözkapaklarında gümüş renkli bir parlaklık vardı. Suratı duyduğu heyecan yüzünden sararmıştı. Sağ tarafında ise olayla pek ilgilenmez görünen iri yan, saçları kırkıl-laşmış bir adam durmaktaydı. Teninin koyu rengi, safran şansı elbisesinin içinde neredeyse zeytin rengini almıştı. Gaga burnu ona erişilmez bir hava veriyordu, dar dudakları ise bu duyguyu daha da güçlendiriyordu. Mağrur, tehlikeli ve asla unutulmayacak bir surat.

"Minos" diye fısıldadı yanındaki kadın dudaklarını oynatmadan. "Kraliçenin eşi."

Onun yanında duran zayıf bir adam, heyecanla aşağı bakmaya çalışıyordu. Kapkara saçları uzun suratının iki yanına dökülüyordu. Çökük avurtlar; kırmızı, ıslak

dudaklar. Cilalanmış obsidiyen kadar parlak tez canlı gözleri, merakla Asterios'u süzüyordu. Vücudu elbisesinin görkemli kıvrımları arasında kayboluyor gibiydi.

"Daidalos" diye fısıldadı bu defa Mirtho. "Kralın mimarı, kendisi Atinalıdır. Sol tarafa bak. Orada Pasiphae'nin kızlarını ve oğullarını göreceksin.

Asterios Büyük Sayım esnasında görmüş olduğu kadınları ve kırmızı saçlı kızı tanıdı. Bugün de beyaz elbiselere bürünmüşlerdi. Bir basamak aşağıda duran oğulların önlükleri de beyazdı. Pınl

99 -

pırlı parlayan yağlanmış vücutları ile prenslerden ziyade güreşçilere benziyorlardı. En büyüklerinin sarı saçları güneşin altında altın bir miğfer gibi parlıyordu.

Ve sonra da İassos'un evindeki kadını gördü. Hatasu, altın rengi elbisesinin içinde, fildişinden yapılmış bir heykel gibi narin ve zarif görünüyordu. Babası olması muhtemel güçlü bir adamın yanında duruyordu. Asterios kadının surat ifadesini tam olarak anlayamamakla beraber, Hatasu gözünü bile kırpmadan bu yana bakıyordu.

Sessizlik, güneşin altında yanan avluya ağır bir yük gibi çökmüştü. Sonra, nihayet Pasiphae konuşmaya başladı.

"Yakına gel Asterios!" diye seslendi ona. Delikanlı onun ne kadar heyecanlı olduğunu anlamıştı. "Bana bu ânı tattırdığın için sana şükran borçluyum Büyük Ana. Bugün nihayet yıllar önce Mi-nos'un bana yaptığı büyük haksızlığın telafi edildiğini öğrendim."

Yanıdaki adam onu susturmak ister gibi bir hareket yapmaya kalktı. Fakat sonra elini tekrar aşağı indirdi.

Pasiphae sert bir sesle fısıldamaya başladı, fakat avlunun yuvarlak biçimi söylediği her kelimeyi rahatlıkla anlaşılır bir şekilde

aksettiriyordu.

"On altı yıldan daha uzun bir süre önce çocuklarımı terk etmek zorunda kaldım. Beni bir canıymışım gibi kovaladın, çocuklarımın ve karnımdaki bebeğin yaşamını tehdit ettin. Çünkü karnımda kutsal evliliğin meyvesini, Beyaz Boğa'nın çocuğunu taşıyordum."

Kraliçenin gözleri ateş saçıyordu.

"O zamanlar kraliçelik haklarımı ayaklarının altında çiğnemiştin. Oysa doğuran

olarak Büyük Ana'nın ta kendisiydim ben! Ve suç ortaklarıyla beraber Girit iktidarını ele geçirmeye kalkışmıştın! Her şeyi gayet iyi planlamıştın doğrusu: gemi filosu neredeyse bitmek üzereydi, yabancı devletlerle ticaret anlaşmaları imzalanmıştı. Buna rağmen, asla değiştirilemez olanı değiştirmek isteyen siz erkekler, yenildiniz! Çünkü kadınların vücutlarının meyvelerini kutsayan ve kaderlerini çizen yüce tanrıça, size engel oldu! O zaman benden zalimce koparmak istediğini, bugün bana geri verdi!"

100

Basamakları inmeye başlayınca insanlar iki yana açılarak ona yol verdiler. Asterios'un önüne gelince durdu. "Onlara alameti göster Asterios!"

ilk anda yanlış duyduğunu sanmıştı. Fakat kraliçenin gözleri ona doğru duyduğunu söylüyordu.

"Ay alameti, Asterios!" diye tekrarlardı kraliçe sabırsızlıkla ve Asterios'un hâlâ tereddüt ettiğini görünce önlüğünü kendi çözmek için hamle yapdı.

Etraflarını çevreleyen insanlar soluklarını tutmuşlardı. Soyunmaya mecbur kalan Asterios, yavaşça önlüğünü çıkardı. Kalabalıktan önce bir uğultu yükseldi, sonra yüzlerin rengi soldu. Hatta birkaç kişi gözlerine inanamazmış gibi birkaç adım ileri çıktı.

"İyi bakın, Giritliler, iyi bakın, kızlarım ve oğullarım! Karşınızda duran, gökyüzünü yeryüzüyle birleştiren törendeki kutsal tohumların meyvesi, sevgili oğlum Asterios'dur. Kalçasındaki alamet bunu ispat ediyor: O, bir zamanlar kehanetin bize geleceğini bildirdiği 'Kurtancı'dır."

Önce tek tük el çırpışları işitildi. Nihayet herkes onu şiddetle alkışlamaya başladığı zaman, Asterios titreyen bacaklarıyla eğildi ve yerden önlüğünü alarak tekrar beline taktı. Hâlâ meraklı bakışları üzerinde hissettiği için, başını utançla önüne eğdi.

Pasiphae onu elinden tuttu ve bir çocuk gibi merdivenlerden çıkartarak yerine götürdü. Minos'un önüne geldiği zaman durdu ve delikanlıyı dudaklarından öptü. Bu arada kocasını gözden kaçılmıyordu. Aslında adamın kılı bile kıpırdamamıştı ama, dudakları incecik birer çizgi haline dönüşmüştü. Bir an için kadının suratına okkalı bir tokat atacakmış gibi elini kaldırdı. Fakat bunun yerine, bu arada anasının kollarından güçlkle sıyrılarak utangaç bir tavırla yana çekilen Asterios'un üzerine yürüdü

Minos ağır elini Asterios'un omzuna indirdi. Bu hareketi dostça olmaktan ziyade tehdit eder gibiydi ve delikanlının gözlerinin ta içine baktı.

"Kraliçenin oğlu olarak Phaistos Sarayı'na hoş geldin!" Sesinde zoraki bir sükûnet seziliyordu. "Tanrıça seni korusun!"

"Teşekkür ederim" diye karşılık verdi Asterios mahcup bir ta-

101

I:

I I i ;

> vırla. Bir düşman, diye geçirdi içinden, çünkü adamın gözlerindeki
! nefreti görmüştü. Çok akıllı, çok tehlikeli bir düşman!

[Kraliçe iki erkeğin arasına girdi. "Kendini boş yere zorlama!

I O benim oğlum ve senin korumana muhtaç değil" dedi bıçak gibi

{ keskin bir sesle ve Asterios'u yana çekti. "Kız ve erkek kardeşle-

, rinle tanışmaksın! Bu benim en büyük kızım Akakallis, ilk çocuğu-

j nu bekliyor. Yanındaki de ikiz kardeşi Deukalion. Şuradakiler ise

ı_ Xenodike ve en genç kardeşin Phaidra, küçük kızıl kafamız! Ve

kardeşlerin Katreus ve Glaukos. Büyük bir ailen var."

Yeni kardeşleri merakla onu süzüyordu. Asterios kekeleyerek 11 bir şeyler söylemeye çalıştı.

, j j "Sanırım bu kadar çok kardeşe bir süre alışmam gerekecek!"

i! I Katreus ve Glaukos cevap vermediler; Phaidra alçak sesle kı-

! kırdadı.

' "Neden bizden farklı olasin ki?" diyerek sırttı Deukalion so-

nunda. Asterios minnet dolu bir bakışla ona teşekkür etti.

Aniden uzaklardan gitgide yükselen karmakarışık sesler işitilmeye başlandı. Garip bir gümbürdeme ve soluma. Sonra bir davu-, ı 1un boğuk sesiyle beraber,

kaynana zınlılarının ve simbolinlerin

I sesleri yükseldi.

"Geliyorlar! Geliyorlar!"

Öğle güneşinin parlak ışınları altında avluya kapkara bir boğa daldı ve doğruca tribünlere saldırdı. Ağzı köpükler içindeydi. En alt sıralarda çığlıklar ve haykırışlar yükseldi, hatta birkaç kişi yukarılara kaçmaya yeltenince, herkes onların acınacak haline kahkahalarla güldü.

Boğa tribünlere saldırmaktan vazgeçerek öbür tarafa döndü. , Yaklaşık iki düzine genç erkek ve kız, hayvanın etrafında dans edi-

yordu. Renkli şeriüer ve çiçeklerle süslenmiş kiton'Immn içinde, perendeler ve taklalar atıyorlardı.

ilk cambaz kız hızla hayvanın üzerine koşmaya başlayınca bir alkış tufanı koptu. Hayvan da aynı süraüe kızın üzerine dörtnala koşuyordu; genç kız becerikli bir hareketle hayvanı boynuzlarından yakaladı ve başını sallamasından da güç alarak, sırtının üzerinden olağanüstü başanlı bir salto attı. Sonra da güvenli bir şekilde

102

ayaklarının üzerine düşerek doğruldu. Bir sonraki cambaz bu arada koşmaya başlamıştı bile.

Genç kız dört bir yana doğru eğilerek selam verdi ve elleriyle öpücükler gönderdi. Saçlarını bağlayan ipten kurtulan bir tutam jcahverengi saç, gözlerinin önüne düşmüştü. Tribüne doğru koştu ve soluk soluğa Pasiphae'nin önünde durdu.

"Beğendin mi anne?"

Gözü kraliçenin yanında duran Asterios'a takıldı ve suratı kül rengini aldı.

Asterios ise yıldırım çarpmışa dönmüştü.

"Bu Asterios" dedi kraliçe. "Ölü sandığım oğlum, senin kardeşin. Tanrıça onu bana armağan etti..."

"Astro" diye fısıldadı genç kız iri iri açılmış gözleriyle. Suratında büyük bir dehşet ifadesi vardı. "Sen mi?"

Göğsünde sallanan altın madalyonu eline aldığı anda gözleri döndü ve baygın bir

halde yere düştü.

"Bu senin kardeşin Ariadne" dedi kraliçe. "Mirtho, çabuk! Aşırı yorgunluktan kendisini kaybetti!"

Elementlerin Dansı

SU

Gün beyaz ve puslu başlamıştı; çimen, yabancı bitki ve toprak kokan o yaz sabahlarından biri yaşıyordu yine. İlgin ağaçlarının arasından sıcak bir rüzgâr esiyordu. Deniz henüz bulanık bir sis perdesinin ardındaydı, fakat bir süre sonra sis kalkacak ve gönül ferahlatıcı maviliği gözler önüne serecekti, ta ki suyun dibindeki balıklar bile görünene dek.

Minos güney terasındaki kahvaltısını bitirip batı avlusuna doğru yola koyulduğunda, denizi bir kez daha dokunacak kadar yakın hissetti kendisine - mavi renkli sudan, kayalardan, garip bitkiler ve hayvanlardan oluşan, önceleri kendisini ve arkadaşlarını açıklanamaz bir şekilde kendisine çeken o muazzam kütle. En üst basamakta durarak, teknesini sakladığı küçük çakıllı koyu görmek ister gibi gözlerini kıstı. Bir anda her şey eskisi gibi olmuştu sanki.

Köhne teknenin üzerinden ikişer ikişer suya atılıyorlardı. Denizin derinliklerine dalmadan ve serin sular tarafından kuşatılmadan önce, son bir kez güneşe bakıyorlardı. Sonra kulaklarında ve ciğerlerinde hissettikleri basınçtan göğüs kafesleri çökecekmiş gibi oluyordu. Her zamanki gibi diğerlerini kararlaştırılandan daha erken yukarı çıkmaya zorlamıştı, oysa her defasında bu sefer suyun dibinde daha uzun kalacaklarına dair yeminler ediyorlardı. Sonra da teknenin sıcak tahtalarının üzerine uzanıp, buharlaşan suyun esmer tenlerinde bıraktığı tuz zerreciklerini mutlu bir yorgunlukla seyrediyorlardı.

O zamanlar gençtik, diye geçirdi içinden hüznle, kafamız birbirinden cüretkâr planlarla doluydu. Vakitlerini mümkün oldu-

104

»u kadar çok denizde geçirmek için sık sık görevlerini terk edip giden yarı yetişkin gençler. Ya hep beraber, ya hiç birimiz. Gizli birliğimiz kan ve yeminle sonsuza dek kalması için kurulmuştu. Her şeyi istiyorduk. Dünyayı yerinden oynatmak ve olağanüstü bir şekilde yeniden kurmak.

En asil ailelerin birbirlerinden mevsimler kadar farklı dört oğlu, ilkbahar kadar tasasız Aiakos; sıcak bir yaz günü kadar sıcak ve güçlü Minos; konuşkanlığı ve eli açıklığıyla sonbaharı anımsatan Gamos; zayıf ve karanlık yapısıyla kışı temsil

eden Tyro. Kutsanma süreci esnasında diğer adaylar onlara yan alaylı, yarı kışkanç "ayrılmazlar" olarak sesleniyordu. Fakat aradan çok zaman geçmişti, en azından üç kez on yıl ve o zamandan beri çok şey değişmişti.

Minos'un kaderi daha ta o zamandan çizilmişti. Adaylık süresinin sonlarına doğru kraliçenin gelecekteki kocası olarak belirlenmişti. Genç bir erkeğin hayal gücünü şiddetle çalıştıran bir durum. Halkın tanrıça olarak kabul ettiği kudretli Girit kraliçesinin yanında, ona yapacak bir şey kalır mıydı acaba?

Eski geleneklere göre kraliyet sürülerinin bakım ve muhafazası ona aitti, Girit'in bereketi için büyük önemi haiz olan sulama kanalları da onun sorumluluğu altındaydı. Bunlara rağmen, her şeyin üzerinde tanrıçanın yeryüzündeki tezahürü olan kraliçe yer alıyordu. Çok şey, daha doğrusu her şeyi isteyen hırslı bir delikanlı için, ne kadar acı bir tablo! Daha o günlerde bile direniş fikirleri doğmaya başlamıştı zihninde. Asla kadınların bir kuklası olmakla yetinmeyecekti!

Gamos, Aiakos, Tyro ve o, kutsanma sürecini büyük bir öğrenme azmiyle, fakat eleştirel gözlerle sona erdirmişlerdi. Kadınların geleneksel bilgilerini giderek daha fazla öğreniyor, içlerindeki şüphe de aynı oranda artıyordu. Gerçekten de kendilerine biçilmiş rolleriyle yetinmek zorunda mıydılar? Rahibeler güruhu mu belirleyecekti onların kaderlerini?

İçlerinde bitmez tükenmez bir karşı koyma ateşi yanmaya başlamıştı. Onlara öğretilen bilgiler, geleceğin hakkından gelmek için yeterli miydi? Onların yerini alacak daha yeni, daha önemli bir şeyler yok muydu?

105

Kendi aralarında tartışmalar yaparak, erkeklerin de dinsel ve siyasal konularda söz sahibi oldukları bir dünyanın hayalini kuruyorlardı. Her iki insan türünü, yani kadını ve erkeği, tanrıça yaratmamış mıydı? Buradan çıkarılacak mantıksal sonuç, yönetme ve karar verme yetkisinin her ikisine de ait olması gerektiği değil miydi?

İleride yapmaya cesaret edecekleri ayaklanma girişiminin tohumları işte o sıcak yaz gecelerinde atılmıştı. Kendisine biçilen rolü çok ciddiye alan Minos, onların sözcüsü konumundaydı. Diğer arkadaşları da onun liderliğini kabul ediyor, söylediklerini heyecanla destekliyorlardı

Kuzey kanadındaki tadilat işlerini görüşmek üzere Aiakos'u beklerken, düşünceleri devamlı geçmişte dolanıyor, çok özlediği arkadaşlarına takılıp duruyordu. Beraber denize son dalışlarından bu yana ne kadar zaman geçmişti? Kadınların hükümranlılığına karşı başkaldırdıktan sonra bir daha yapamamışlardı bunu. Başansız girişimleri aralanndaki birliği dağıtmıştı. Gamos, Pasiphae veya öfkeli yardımcılarının kendisini herhangi bir yere sürgüne göndermelerini beklemeye hazır

değildi. Zehir içerek intihar eden arka-daşlarının trajik sonu, Minos ve Aiakos'u yüreklerinin tam ortasından vurmıştu.

Tyros'un üzüntüsü ise sınır tanımıyordu. Önce kendisini günlerce odasına hapsetmiş, sonra hizmetkârlarına teker teker yol vermişti. Sonunda da Knossos sahilindeki lüks villasını terk ederek, Nida dağlarının eteklerindeki yan mağara, yarı kulübe garip bir eve münzevi bir keşif olarak yerleşmişti. Arkadaşının kara kuru suratı günlerden beri kafasından çıkmıyor ve zihnini meşgul edip duruyordu.

Ya Aiakos? Minos'un üçüncü arkadaşı, Mısırlı karısının ve kızının yaşadığı Nil nehri kıyısına yerleşmişti. Neith'in ölümünden sonra ise kızı Hatasu'yla birlikte Girit'e geri dönmüştü. Pasiphae onun dönüşünü şüpheyle izlemişse de, herhangi bir engelleme girişiminde bulunmamıştı. Minos onun nasıl olup da Aiakos'u eskiden olduğu gibi boğa cambazlarının öğretmeni olarak atadığını bir türlü anlayamamıştı. Acaba bu göreve layık başka birisini bulamadığı

106

için mi? Fakat Pasiphae kocasının en iyi arkadaşının ayaklanmaya olan katkısını asla unutmamış ve onun Minos'la olan sarsılmaz dostluğunu göz ardı etmemişti. Yine de iki arkadaşın bir daha herhangi bir başkaldırıya cüret edemeyeceklerini düşünüyor olmalıydı.

Minos o Büyük Sayım gününü asla unutamayacaktı! Aslında asilerin hazırlıklarını tamamlamaları için, daha en azından bir yıla ihtiyaçları vardı. Fakat o sıkıntılı ağustos gecesinde, Pasiphae'nın yüzlerce insan önünde o boğa cambazıyla birleşmesinden sonra, Minos harekete geçmeye karar vermişti.

Bugün bile karısının boğa maskesi taşıyan adamın altında zevkten kendinden geçerek inlediğini görür gibi oluyordu. Olduğu yerde donup kalarak gözlerinin önünde cereyan eden bu korkunç sahneyi izlemişti. İçinde önu alınamaz bir kıskançlık duygusunun yükseldiğini fark ediyordu. Onun için bu sahne Girit'e bolluk ve bereket getirmesi için Göksel İneği temsil eden başrahibenin, denizden gelen Beyaz Boğa'yla çiftleşmesi değildi. Hayır, geleneksel Kutsal Evlilik'ten apayrı bir şeydi bu! Karşısında gördüğü, çevresinde olup bitenleri fark edemeyecek kadar birbirinden geçmiş, çılgınca sevişen iki insandı. Onların yanına gitmeyi, adamın yüzünü saklayan boğa maskesini çekip almayı ve bıçağını atletik vücuduna kabzasına kadar saplamayı o kadar çok isterdi ki... Fakat bunlardan hiçbirisini yapamadı. Kutsal Evlilik töreni herhangi bir olay çıkmadan sona ermişti.

Sonra Pasiphae bir de hamile kalınca, kıskançlığı artık sınır tanımamaya başlamıştı. Minos bir yandan kadına ağır ithamlar ve acı sorular ile eziyet ederken, diğer yandan da gizli faaliyetlerine harıl harıl devam ediyordu: Sadece ticari amaçlı olmayan bir gemi filosu hazırlıyor, silah ve savunma gereçleri yapımında

kullanılacak değerli hammaddelere sahip komşu devletlerle anlaşmalar yapıyordu. Çünkü asilerin gerçekten emin oldukları bir tek şey vardı: Eğer Girit denizlerdeki üstünlüğünü korumak istiyorsa, birtakım atılımlar yapmak zorundaydı. Sadece erkeklerin yapabileceği atılımlar.

Bu olayı takip eden aylarda Pasiphae ile arasında sadece kavga, anlaşmazlık ve karşılıklı incitmeler vardı. Ve Minos'un etrafında toplanan erkekler o büyük hatayı nihayet yaptılar: kaçırdıkları

107

'< iki rahibe, talihsiz bir kaza sonunda öldü. Pasiphae hemen o gece
I harekete geçerek, kocaman karnıyla sarayı terk etti ve güneye doğ-
ru kaçmaya başladı.

Asilerin elinden artık tüm kartları açık oynamaktan başka ne I
, gelebilirdi ki? Minos, iktidar değişikliğini halka bildirme zamanı-

nın geldiğine karar vermişti. I Pasiphae'nin yerine Büyük Sayım'ı
kendisi gerçekleştirmek

' için elinden gelen her şeyi yaptı. Eğer çobanlar ve köylü kadınlar
I tanrıçanın kutsamasını kendi ellerinden kabul ederlerse, o zaman
I taht yolu kendisine açılmış olacaktı.

Asiler kendilerinden son derece emindi. Fakat isyan başarıya ulaşmadı. Alelacele toplamış oldukları erkekler ordusu hiçbir şeye hazır değildi ve işler ciddileşmeye başlayınca adamlar evlerine döndüler. Elebaşılardan çevrelerinde bir avuç güvenilir adamdan başkası kalmamıştı, onlar bile kadınların gazabından korkuyordu.

Büyük Sayım günü Pasiphae'nin yerine geçmek isteyen Minos, tahtta Jesa'nın oturduğunu gördü. Çift Ağızlı Balta kucağın-daydı. Yüzlerce kadın etrafında etten bir duvar örmüştü. Tek bir silah yoktu ortada, sadece gözler, göğüsler ve kollar.

Halk bağırarak kraliçesini isterken, her şeyi göze almış rahibeler Minos ve suç ortaklarının etrafını çevirmişti. Onların da ne mızrakları, ne de hançerleri vardı; fakat Bilge Kadınlar davranışları ile çok sayıda silaha sahip olduklarını, icabında bunları bir an bile çekinmeden kullanacaklarını, yanlış anlamaya meydan vermeyecek bir şekilde erkeklerin kafalarına sokmuşlardı.

Erkekler yenilgiyi kabul ederek geri çekildiler. Neler olup bittiğini hiçbiri tam olarak anlayamamıştı, ı Kısa bir süre sonra Pasiphae geri döndü, fakat kucağında be-

beği olmadan. Herkes gibi o da çocuğun doğum esnasında öldüğünü sanıyor ve bu işin tek sorumlusunun Minos olduğunu kabul ediyordu. Minos kendisini her şeye hazırlamıştı, fakat kadının kendisine kış yelleri kadar soğuk davranacağını hiç mi hiç hesaplama-mıştı. Yoldaşlarını kuş uçmaz kervan geçmez yerlere sürdükten sonra bile Pasiphae Bilge Kadınlar'ın öğrettiği gibi ona soğuk ve ilgisiz davranmaya devam etmişti. Kadını çevreleyen buzdan çem-

108

Şer sadece bir kere kırılmıştı, o ılık sonbahar akşamında, Minos'u bile şaşırtan bir davranışla onu yatağına almıştı. Ve o gecenin meyvesi Phaidra oldu.

Ertesi sabah Pasiphae kocasından daha da çok nefret etmeye başlamıştı. Hele en genç ve dolayısıyla tahtın varisi olan kızının zor doğumu, aralarındaki uçurumu daha da derinleştirmişti. Pasiphae az kalsın fazla kan kaybından ölecekti ve bu durumdan da Minos'u sorumlu tutuyordu.

Pasiphae olup bitenlerden hiçbirini unutmuyor ve affetmiyordu, intikam almak ve bedel ödetmek istiyordu. Sarayın tören avlusunda yaptığı çıkış, aradan geçen bunca yıldan sonra bile bu meseleye ne kadar önem verdiğini gösteriyordu. Özellikle de Asteri-os'un yaşadığını öğrendikten sonra.

Aiakos aniden yanında beliriverince Minos boş bulunup irkildi.

"Özür dilerim" dedi yeni gelen. "Gençler arasında ufak bir kavga çıkmış, onu yatıştırmak zorunda kaldım."

"Önemli değil, hatıralarımı gözden geçirmem için iyi bir fırsat verdin bana" dedi Minos gülerken. "Gel, gidelim."

İki yarım sütunlu büyük bir kapıdan geçerek, kraliyet ailesinin yaşadığı sarayın kuzey bölümüne ayak bastılar. Son ziyaretlerinden bu yana tadilat çalışmaları gözle görülür bir şekilde ilerlemişti. Kerpiç tuğla duvarlar yeterince yükselmiş, aralarındaki harç çoktan donmuştu. Tavan ve duvarlara alçı çekilmiş; köşeler kabartmalar ve frizlerle süslenmeye başlanmıştı, ileride Pasiphae'ya ait olacak odalarda işçiler mermer kaplamaları kızıl renkli kuvars kumuyla ci-lalamakla meşguldüler.

Minos Aiakos'a el sallayarak yan odaya gelmesini işaret etti. Spiral ve gül motifleriyle süslü bir kapıdan geçerek, rüzgârdan korunan bir terasa çıktılar.

Ormanlarla kaplı dağ sıralan olanca haşmetiyle gözlerinin önündeydi.

"İşte yapı ve doğanın bütünlüğü" dedi Minos coşkuyla. Eliyle zeytin ağaçlarının açık yeşil rengini işaret ediyordu. Odalar da hemen hemen aynı renklere boyanmıştı. "Bu yapı tarzı gerçekten de gurur duymamız gereken bir gelenek! Saray canlı bir vücut gibi nefes alıyor ve kendisini dışarıya kapamıyor, aksine ışığı ve havayı içine çekiyor!"

109

Aiakos oldukça etkilenmişti. "Yeni dairesi Pasiphae'yi oldukça mutlu edecek."

"Şu anda bu beni zerre kadar olsun ilgilendirmiyor" diye homurdandı Minos.

"Çocuğu ne yapacağınıza karar verdiniz mi?" diye sordu Aiakos arkadaşının öfkesine aldırış etmeden. Ses tonu ısrarcıydı. "Daha doğrusu Pasiphae seninle bu konuda konuştu mu?"

"Elbette ki hayır! Günlerden beri görmüyorum onu!"

"Öfkelenmeni gayet iyi anlıyorum Minos" diye sözü değiştirdi Aiakos. "Yıllardır bu çocuğu ölü sanıyordun. Bu beklenmedik değişiklikten faydalı sonuçlar çıkarmayı düşünmedin mi hiç?"

"Yoksa Pasiphae'nin beni tüm saray önünde rezil etmesine sevinmeli miydim?"

"Her şeye rağmen bu çocuğu öldürmediğini ve öldürtmediğini ispatlamış oldun" diye karşılık verdi Aiakos sükûnetle. Çok hassas bir noktaya parmak bastığının gayet iyi farkındaydı.

"Sonra? Nereye varmak istediğini anlayamıyorum!"

"Eski rüyamızı hatırla Minos. Ve şimdiki durumu düşün! O bir erkekl Belki bizim zevkimize göre biraz yontulmamış ve kaba-saba, fakat zeki ve düzgün vücutlu. Gözlerini görmedin mi? Bakışlarını çok beğendim doğrusu!"

"Bu ilave oğul için Pasiphae'ye bir de teşekkür mü etseydim?"

"Sonuç olarak o kraliçenin oğlu" diye devam etti konuşmaya Aiakos. Biraz daha hızlı soluk alıp vermeye başlamıştı ve arkadaşının bunu fark etmemesini umuyordu. "Ve geleceği bildirilen 'Zambaklar Prensi.' En azından Bilge Kadınlar buna emin. Dolayısıyla en kısa sürede adaylar arasına katılmak zorunda. Devamının nasıl geleceğine sonra karar veririz."

"Yoksa onun genç Atinalılar grubuna katılacağını mı söylemek istiyorsun?" Minos bu düşünceden pek hoşlanmamıştı.

On dört genç kız ve delikanlıyı Girit'e getirmek üzere gemilerini iki kez Atina'ya yollamıştı. Bu gençler dokuz yıllık bir çevrim sonrası Büyük Ana'nın kutsanmışlarından oluyor ve ona hizmet ediyorlardı. Bunlar Attika yanmadasımn iyi niyet garantisi olarak Girit'e verdiği rehineler miydi, yoksa çok eski bir bilgiye vakıf ol-

110

ma mutluluğuna nail olan seçkinler miydi? Bu konuda Atina ve Girit'te birbirine tamamen zıt görüşler hâkimdi. Fakat en büyük oğlu Androgeus'u Attika topraklarında yitirmiş olan Minos, erkekler şehrinden kadınlar adasına ödeyebilecekleri en büyük kan bedelini talep ediyordu: en iyi ailelerin toplam on dört kız ve erkek çocuğu.

"Rahibeler onu sıradan çocuklarla aynı gruba dahil etmemize asla izin vermezler" dedi Aiakos. Terlemeye başlamıştı. Bu sadece Minos açısından zor bir konu değildi.

"İyi ama çevrim çoktan başladı bile!"

"Asterios gerçekten görüldüğü gibi biriye, eğitim sürecini epeyce hızlandırmamız mümkün olabilir. Onu Merope'nin yetiştirmiş olduğunu unutma!"

O, senin düşündüğünden çok daha fazla bizden biri, diye geçirdi içinden Aiakos. Duyup öğrenebileceğinden çok daha fazla!

Minos kafasına ağır bir darbe yemiş gibi sersemlemişti. "Mirt-ho ve benzerlerinden yeterince çekiyoruz zaten. Şimdi bir de Mero-pe geçmişten gelen bir kâbus gibi çöktü üzerimize! Bu aptal rahibeler her türlü yeniliğe şiddetle karşı çıkıyorlar, oysa söz konusu olan Girit'in geleceği!"

"İşte bu yüzden seçkin gençlerimizin eğitimleri üzerinde mümkün olduğunca söz sahibi olmalıyız" dedi Aiakos. "Ayaklanmamız o zaman başarısızlığa uğramıştı. Oysa fikirlerimize ve planlarımıza şimdi her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuluyor. Sen ve ben; ikimiz ne yapılması gerektiğini iyi biliyoruz!"

"Zaman değişti ve değişmeye devam edecek" diye destekledi onu Minos heyecanla.

"İşte tam da bu nedenle o delikanlıya ihtiyacımız var" dedi Aiakos ciddi bir sesle. "Hiç kimse bize onun kadar yararlı olamaz."

Minos ona şüpheyle baktı. "Benimle aşağıya gel, sana göstermek istediğim bazı

şeyler var!" dedi sonunda.

Birlikte sarayın yapımı devam eden bölümünü terk ederek, sütunlarla süslü koridorlardan ve geniş bir iç avludan geçtiler ve sarayın idari kısmına ulaştılar. Bir kat aşağıda depolar bulunuyordu. Minos meşe ağacından yapılmış kapıyı açtı ve arkadaşını içeri buyur etti. Dar pencerelerden içeri düşen solgun ışık huzmeleri, etrafı

111

şöyle böyle aydınlatıyordu. Duvar diplerine insan boyunda pit-toi'ler çift sıra halinde dizilmişti, odaların ortalarında ise yan yana duran yüzlerce taş kap göze çarpıyordu.

"Al sana Girit'in zenginliği!" dedi Minos alaylı bir sesle. "Tam rahibelerin arzu ettiği gibi: Buğday, yağ, şarap ve diğer gıda maddeleri. Yüzyıllardan bu yana bu şekilde toplanıp biriktiriliyor! Fakat artık depolanmamızı yılda iki kez doldurmanın ve denizlerdeki üstünlüğümüze güvenmenin hiçbir anlamı yok. Deniz artık eskisi gibi emniyetli değil ve Atinalıların karayoluna hükmetmekle yetinmeyecekleri günler pek yakındır. Eğer ticari ilişkilerimizde istikrarı acilen sağlayamazsak, kudretimiz ve refahımız çok kısa bir süre sonra tarih olacak."

"Haklısın ve ben de bunun farkındayım." Aiakos farkında olmadan elini Minos'un kolunun üzerine koymuştu. "Bunu biz biliyoruz ve belki birkaç kişi daha. Fakat kadınların egemenliğine nihai darbeyi indirmek için -henüz- pek az bir sayı." Sesi keskinleşmişti. "Harekete geçmeliyiz Minos! Bu delikanlının bize faydası olabilir. Asterios'u korumam altına alacağım ve onu davamız için yetiştireceğim, erkeklere ait olacak bir gelecek için. Eğer o gerçekten de beklenen 'Kurtarıcı' ise, neden bize değil de, kadınlara ait olsun?"

Minos uzun bir süre konuşmadı. "Ya ben onu görmeye kaüa-namıyorsam?" diye sordu sonunda alçak sesle.

Aiakos vereceği cevabın ne denli büyük bir önem taşıdığını iyi biliyordu. "Senin ne kadar uzak görüşlü ve müsamahakâr olduğunu biliyorum. Senden beklenildiği gibi davranacağına da eminim" diye karşılık verdi. "Kıskançlık ve intikam gibi anlamsız duyguların, senin gibi şimdiye dek görülmemiş cesamette binalar yaptıran, madenciliği ve bronz dökümcülüğünü geliştiren bir adamı yolundan alıkoyamayacağını biliyorum. Unutma ki, bu çocuk sayesinde geleceği eline geçireceksin!"

"Kendinden ne kadar da eminsin!" dedi Minos şüpheyle. Depoların kapısını ardından kilitlemişti ve tekrar sarayın batı kanadına doğru yol almaya başlamışlardı.

"Çünkü haklı olduğumu biliyorum!"

112

Yüksek sesler, tekerlek gıcırtiları ve iniltili gürültüler konuşmalarını böldü. Minos korkuluktan eğilerek aşağı baktı. Tekrar Ai-alcos'a döndüğünde surat ifadesi değişmemişti, fakat gözlerinin içi gülüyordu. "Fenike'den beklediğimiz büyük kalay yükü! Daidalos bir aydan beri bu günü bekliyordu. Nihayet deneylerine başlayabilir artık!"

"Aşağıdakilerin başına dikilip ayaklarına bağ olduğuna eminim!" diye dalga geçti Aiakos. "Ona bıraksalar her külçeyi kendi elleriyle tek tek taşır işliğine."

"Bakıyorum ondan hâlâ hoşlanmıyorsun" dedi Minos. "Halbuki bizim için son derece önemli bir adam. Özellikle de iddia ettikleri doğruysa: Söylediğine göre kalay ile bakır alaşımından elde edilen bronz, arsenik veya kurşun alaşımlarından çok daha dayanıklı ve sert oluyormuş."

"Ben ona güvenmiyorum" diye karşılık verdi Aiakos şaşılacak bir sertlikle. "Oğlu İkaros gerçek bir Giritli. Fakat Daidalos aradan geçen tüm yıllara rağmen hâlâ bir Atinalı."

"Şayet dediklerini yapmayı başarır, benim gözümde birçok Giriüiden çok daha fazla değer kazanır. Şimdiki denemeleri sadece bir geçiş evresi. Tallaia dağlarındaki zavallı bakır madenlerimizi unut artık! Arzuladığım şeyin gerçekte ne olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Aiakos evet anlamında başını salladı.

"Evet, biliyorsun! Gökten gelen kara ateşi istiyorum. Demiri eritmek ve işlemek - Girit'in geleceği işte bunda yatıyor! Demir kılıçlarla tüm düşmanlarımızı gülerek karşılayabiliriz."

"Bir erkeğin tanrıçanın rahibi olmasına izin veremeyiz!" Jesa'nın sesi çın çın ötüyordu. "Asla!"

Pasiphae'nin isteği üzerine rahibeler Kutsal Kuru'da toplanmıştı. Her yaştan otuz kadın ve birkaç rahibe adayı, ellerinde meşalelerle bir çember oluşturmuştu. Phaidra meraklı bakışlarla onları teker teker süzüyordu. İlk kez olarak anasının yanında Bilge Kadınlar'm bir gece toplantısına katılmasına izin verilmişti. Zaten artık vakti de gelmişti; yakında adet görmeye başlayacaktı ne de ol-

113

sa. Ondan sonra kopmaz bağlarla tanrıçaya bağlanacak ve bu bağlar zaman içinde daha da sıkılaşıyordu. Pasiphae'nin en genç kızı olarak sadece tahtın değil, aynı zamanda başrahibelik makamının da varisi oluyordu.

"Asterios kehanetin bize geleceğini bildirdiği kişidir" diye karşılık verdi Mirtho sükûnetini bozmadan. "Sizin de gayet iyi bildiğiniz gibi kehanet bunu bir kez değil, pek çok kere bildirdi. Bir-gün o da bizim yaptığımız gibi tanrıçaya hizmet edecek."

"Fakat o bir erkek!" diye itiraz etti Eudore. "Ona etek bile giydiren, cinsiyetini değiştirmen mümkün değil!"

"Onu kardeşim Merope'nin büyüttüğünü unutmayın! Onu sıradan bir erkek olarak mı yetiştirdiğini sanıyorsunuz?"

"Etek falan giymeyecek" dedi Pasiphae. "O Kutsal Evliliğin tohumundan olma, dolayısıyla da onun oğlu!"

"İyi ama her şeye rağmen vücudu aynı vücut! Ne adet gördüğüne, ne de doğurabildiğine göre, dönüşüm sürecini nasıl tamamlayacak ki?"

"Kutsanma yolunda o da yürüyecek" diye karşılık verdi Pasiphae emredercesine. "Hem de diğerlerinden daha hızlı olarak. Sonra da tanrıçaya adanacak ve onun hizmetine girecek. Kendi ellerimle yapacağım bunu."

Kadınların birçoğu Pasiphae'yi hâlâ inanmayan ve güvenmeyen gözlerle süzüyordu. "Bir zamanlar kocanın başladığı işi şimdi sen mi bitirmek istiyorsun?" Jesa kadınların ortak korkusunu dile getirmişti. "Kadınların hükümranlılığına yumuşak bir şekilde son mu vereceksin? Erkeklerden bir tanesini bile rahip olarak aramıza kabul edersek, diğerleri de hiç vakit kaybetmeden devlet işlerinde söz sahibi olmak için bizi zorlamaya başlayacaktır."

"Biz bir erkeği değil, sadece Zambaklar Prensi'ni alıyoruz aramıza! Ve bu da onun en doğal hakkıdır. Bizi sadece onun kurtarabileceğini unutmayın! Büyük Ana'nın arzusunu yerine getirmek için bana yardım etmenizi, beni desteklemenizi istiyorum."

Kazanmışa. Diğerlerinin suratından okuyordu bunu. Kadınların tanrıçayla olan anlaşmaları, her türlü hoşnutsuzluk ve öfkeden daha kuvvetliydi.

"İsteğini sadece şimdilik kabul ettiler" dedi Mirtho beraber saraya dönerken. "Fakat bir süre sonra bir araya gelecek ve haklılıklarını ispatlamak için yeni deliller bulmaya çalışacaklar."

"Sen de aynı şeyi yapsan iyi olur." Pasiphae durdu ve Phaid-ra'nın biraz uzaklaşmasını bekledi. "Biz de aynı şekilde bir araya gelerek konuşmalıyız - sen ve ben" dedi alçak sesle. Kaşlarının arasındaki derin çizgi, ne kadar asabi olduğunu ele veriyordu. "Akıllı kardeşin Merope de en kısa zamanda bize katılsa çok iyi olur. Bunca yıl kandırdınız beni! Bana gerçek maksadınızın ne olduğunu söyler misin?"

"Merope ve ben de tanrıçaya kutsal anlaşmayla bağlıyız" dedi Mirtho sert bir sesle. "Yapılması gerekeni yaptık - tanrıçanın adına. Girit'in geleceği senin duygularından daha önemlidir. Yoksa unuttun mu bunu kızım?"

Asterios günlerden beri boş yere Ariadne'den bir haber, bir işaret bekliyordu. İçine düştüğü sersemlikten kendisini ancak o kurtarabilirdi. Başka bir âlemde yaşıyordu sanki, her şey ona uzak, boğuk, yabancı geliyordu. Kuzey kanadının tadilat çalışmaları henüz sona ermediği için, onu geçici olarak sarayın güney kanadındaki bir daireye yerleştirmişlerdi, iç içe geçmiş iki odadan oluşan daire ferah ve aydınlıktı, az sayıda seçkin mobilya ile döşenmişti.

Fakat Asterios'un gözü ne duvardaki av sahnesi kabartmasını, ne de Pasiphae'nin vakit geçirmesi için gönderdiği mermer ve fil-dışından yapılmış oyun masasını görüyordu. Kraliçenin kendisi için düşündüğü her şeye şaşılacak derecede az ilgi gösteriyordu. Yemek yerken kardeşlerinin sorularına kaçamak ve dalgın cevaplar veriyor, neredeyse bir budala gibi davranıyordu.

Yan kardeşlerinin hiçbirini kendisine yeterince yakın hissetmemişti. Deukalion başlangıçtaki yaklaşma gayretinden şimdilik vazgeçmiş görünüyordu, karanlık suratlı, içine kapanık Katreus zaten çok az konuşan bir yapıya sahipti. O ve kardeşlerin en küçüğü olan Glaukos, Asterios'a yaklaşmıyor; onu sadece uzaktan seyretmekle yetiniyorlardı.

Asterios ise bunların hiçbirinin farkında bile değildi. Fazla ko-

115 -

nuşmak zorunda kalmadığı için seviniyor ve ilk fırsatta ortadan kaybolarak tekrar odasına çekiliyordu. Saatler boyunca yatağa yatıyor, gözlerini tavana dikey ve kafasını patlatırcasına düşünüyordu. Öğle sıcağı sona erdiği zaman, bazen bahçeye çıkarak odasının az ilerisindeki ulu çınarın gölgesinde oturuyordu. Fakat burada, sıcak otların üzerinde otururken bile, kalbi huzur bulmuyordu.

Aniden kardeşi olan sevgilisinin akıbeti hakkında birkaç kez birilerine soru sormaya cesaret etmişti. Son derece dikkatli, son derece ürkekçe, çünkü kendisini ele vermekten ödü patlıyordu. Fakat öğrendiği koca bir hiçti. Deukalion kısa ve net bir cevap vermişti: Ariadne kendisini iyi hissetmiyordu ve Mirtho'nun bakımı altındaydı.

Pasiphae'ye bir şey sormaya ise cesaret edemiyordu. İnsanın içine işleyen bakışlarıyla neler olup bittiğini, Ariadne'ye karşı neler hissettiğini anlamasından korkuyordu. Ariadne'nin çevresinde yüksek ve aşılması imkânsız bir sessizlik duvarı örülmüş gibiydi.

içinde yakınlığa benzer birtakım duygular uyandıran tek insan ise, ona yardımcı olmaktan çok uzaktı. İkaros onu çınarın altında otururken görmüş ve yanına gelerek sohbet etmeye başlamıştı. Her şeyden, sofradan, müzikten ve insanlardan uzakta olduğu bu anda, Asterios aslında kendisini ne kadar yalnız hissettiğini anlamıştı. Soluk benizli, kara saçlı delikanlıya minnetle cevap verdi ve bir süre sonra ona cevabını almayı gerçekten arzuladığı tek soruyu yöneltti.

"Ariadne mi? Sanırım onu epeydir görmedim." İkaros kalemle düzgün bir şekilde çizilmiş kaşlarını hayretle yukarı kaldırdı. "İdmanlar sırasında aşırı yorgunluktan fenalaştığını söylemişlerdi galiba! Öğrenmek istediklerini Mirtho'ya sorarsan iyi edersin. Sarayda olup biten her şeyi bir tek o bilir."

O zamandan beri Asterios bu delikanlıya karşı sıcak ve samimi duygular besliyordu. Sarayın içinde karşılaştıkları vakit, uzun uzun anlattığı doğa gözlemlerini sabırla dinliyordu. Araştırma merakı ona babası Daidalos'tan geçmişti. Her ne kadar babası mimarlığa ve metalbilime daha fazla ilgi gösteriyorsa da, eğilimi yaşayan doğadan yanaydı. Her ağaç ve her bitki türü üzerine bilgi sahibiydi, adaya has hayvanların tümünü inceliyor ve sınıflandırıyordu.

116

Çıktığı araştırma gezilerinden çeşitli ganimetlerle dönüyordu her defasında; renkli tüyler, bir parça yılan derisi, metal gibi parlayan çatlamaş kuş yumurtaları. Böceklerin davranışlarını seyretmekle veya bir kumulun ardına gizlenerek deniz kaplumbağası yavrularının yumurtalarından çıkışını izlemekle, saatler geçirebilirdi. Biraz burundan gelen tiz sesi ile anlattıkları Asterios'u büyülüyor ve bir süre için bile olsa dertlerini unutmasını sağlıyordu. Fakat bu çelimsiz, hafif kamburumsu vücut uzun koridorlardan birinde gözden kaybolduğu anda, Asterios yeniden kendisini yiyip bitirircesine düşünmeye başlıyordu.

Uykusuzluğu artık dayanılmayacak bir hal almıştı. Verandada geçirdiği üst üste uykusuz iki geceden sonra, Pasiphae onu aniden yanına çağırttı. Kraliçe onu ilk defa megaronuna çağırıyordu, bu nedenle heyecandan nefes bile alamayacak haldeydi. Sıkılgan bir tavırla kadın söze başlayana dek gözlerini yere dikip oturdu. Pasiphae'nin üzerinde teninin ışıltılı yanmasına neden olan toprak rengi bir elbise vardı. Oldukça heyecanlı görünüyordu.

"Önemli kararlar alma vakti geldi Asterios. Geleceğin söz konusu. Açıkça görüldüğü gibi Minos da bu konuyla yakından ilgileniyor."

Genç bir kız gibi güldü ve Asterios ilk kez olarak kraliçenin yüzünde Ariadne'yi andıran bir şeyler görür gibi oldu. Elinde olmadan kasılmıştı. Pasiphae onun endişeli bakışlarını yanlış değerlendirdi.

"Korkmana gerek yok oğlum! Yoksa seni onun ellerine teslim edeceğim mi sandın? Niyetinin ne olduğunu şimdilik bilmiyorum. Ama her halükârda ondan çabuk davranacağız."

"Ne olursa olsun, umurumda değil" diye mırıldandı Asterios. "Bazen buraya hiç gelmemiş olmayı diliyorum."

"Ne! Böyle bir şeyi düşünemezsin bile!" diye bağırdı Pasiphae öfkeyle. "Bu tür sözleri senden bir daha asla işitmek istemiyorum." Kadın Asterios'un mutsuz yüz ifadesini gördü ve bir anda yumuşadı. "Senin için hiç de kolay olmadığını biliyorum. Saray, bir yağmır insan, uyman gereken bir sürü kural, şimdiye kadar sürdü-

117

günden bambaşka bir hayat." Asterios'un bir şey demesine meydan vermeden, hemen konuşmaya devam etti. "Fakat sana yardım etmemize izin vermen gerekiyor Asterios! Benim ve kardeşlerimin yardımını geri çevirip, şımarık bir çocuk gibi odana kapanman doğrusu sana hiç yakışmıyor. Bir an önce kendini toparlamaya başlamanın vakti geldi artık."

Asterios soran gözlerle baktı ona.

Pasiphae gizem dolu bir fısıldamayla konuşmaya başladı.

"Beni iyi dinle Asterios! Girit tehlikede. Büyük bir tehlike! Ne olduğunu henüz tam olarak bilemesem bile, yaklaşan tehlikeyi tüm varlığımla hissediyorum. Merope sana eski efsaneleri anlattı mı?"

"Pek çoğunu" diye temkinli bir karşılık verdi Asterios.

"O halde 'Zambaklar Prensi' hakkındaki kehaneti de bilirsin."

"Tehlike anında ortaya çıkacağı ve adayı yok olmaktan kurtaracağı söyleniyor. Büyük Ana'nın bir rahibi olması gerek" diye söze başladı biraz tereddüt ederek.

"Evet, bir rahip!" diye sözünü kesti kraliçe. "Kutsal evlilik gecesinde, denizden gelen Beyaz Boğa ile başrahibenin yaptıkları baerkekV

Asterios tek kelime etmeden ona bakıyordu.

"Şimdi anlıyor musun oğlum?" dedi kraliçe sonra. Asterios, seçim şansı olmadığını biliyordu. "Kehanetin geleceğini bildirdiği adam sensin! Bilge Kadınlar senin tanrıçanın rahibi olarak kutsanmanı kararlaştırdılar. Tanrıçaya bu yüce görevde hizmet eden ilk erkek sen olacaksın! Bu nedenle mümkün olan en kısa zamanda kutsanmışların arasına katılman lazım. Adayların kutsanma sürecinin çoktan başladığını biliyorum, bu nedenle epey hızlı yol alarak onları yakalaman gerekecek. Fakat bu Pasiphae'nin oğlu için pek zor olmasa gerek, öyle değil mi?"

Birkaç gün sonra diğer adaylarla bir araya geldi. Toplam otuz kişiydiler. Bunlardan on dördü Atinalı genç oğlan ve kızlardı, diğerleri ise Mallia'daki bir başlangıç döneminden sonra, kısmen Phais-tos'ta, kısmen de Knossos'ta eğitim almaya devam eden Giritli gençlerdi. Asterios annesine bundan sonra da saraydaki dairesinde

118

oturmasına izin vermesini rica etmişti. Aiakos ise bu özel muameleye şiddetle karşı çıkmıştı. Kimsenin kişisel duygular yüzünden Özel bir muamele görmesi taraftarı değildi. Ancak Pasiphae'nin araya girmesi sonucunda, istemeden de olsa bu duruma ses çıkarmadı.

Yine de saraydaki günlerinin sayılı olduğunu biliyordu Asterios. Bir süre sonra kendisi de saray arazisinin dışındaki alçak binalarda, diğer adaylarla beraber yaşamaya başlayacaktı. Ve o zaman Ariadne ile gizlice ilişki kurmaya çalışması, neredeyse imkânsız bir hale gelecekti.

Adayların kutsanma yolu, ta eskilerden beri dört element arasından geçiyordu. Girit inanışına göre Büyük Ana bu dört elementten yaratılışın bütünlüğünü oluşturmuştu. Her aday geleneksel usullere göre su, toprak, hava ve ateş ile yüzleştiriliyordu. idrakin dört basamağına ulaşan yolun hatları çok kesin olarak belirlenmişti; bunlardan herhangi bir biçimde sapmak yasaktı. Bir basamaktan diğerine geçiş, ancak uzun bir hazırlık sürecinden sonra mümkün olabiliyordu. Gençlerin tabii tutuldukları ruhsal ve bedensel pratik, doğanın bu çok eski, karşı konulmaz kudretine yavaş ama emin adımlarla ilerlemelerini sağlıyordu.

Kızlar ve oğlanlar, o an sırada olan elementle nasıl başa çıkacaklarını da öğrenmek durumundaydılar elbette ki. Bunun için de bol bol bedensel ve ruhsal egzersizler yapmaları gerekiyordu. Asterios diğerlerine aradan epey zaman geçtikten sonra katıldığı için, oldukça sıkı çalışması gerekiyordu. Bu nedenle Ariadne ile karşılaşma fırsatı kollayacak zaman bile bulamıyordu artık.

Sabah yakarışından hemen sonra uzun bir yürüyüşe çıkıyor, sonra da vücudunun çevikliği için esneme-uzama egzersizleri yapıyorlardı. Bunu takip eden akrobasi

idmanı ise, genel olarak öğleye dek sürüyordu. Öğleden sonraları adayların kendilerine aitti, diledikleri gibi vakit geçirebilirlerdi. Asterios öğleden sonralarını özel öğretmenleri olan Kaptan Kephalos ve Paneb'e ayırmıştı. Yukarı Mısırlı, otuz yaşlarında bir adam olan Paneb, genç yaşına rağmen tecrübeli bir gemi yapımcısı olarak kendisini kabul ettirmişti.

Diğerleri yüzmeye veya yelken kullanmaya giderken, Asterios tüm vaktini çeşitli denizci düğümlemlerini birbirinden ayırt etmeye

119

•ff

çalışmakla, bir Kymbe veya zarif bir Gaulos için hangi ağaçların tahtalarının kullanılması gerektiğini öğrenmekle geçiriyordu. Gemicilik ilminin, hava rasadının ve haritacılığın yanı sıra, dümencilik ve gökbilimi dersleri de alıyordu. Merope ona daha önce yıldız kümelerinin biçim ve isimlerini öğretmişti; şimdi yaptığı bunları tekrar edip hatırlamaktan ibaretti.

Bir süre sonra gördüğü teorik eğitim, pratik uygulamalar ile desteklenmeye başladı. Paneb onu sık sık kraliyet filosunun yaz aylarında demirlediği Kommos'a götürüyordu. Girit'in en önemli tersanelerinden birkaçı da orada bulunuyordu. Adanın güney kesiminde başka hiçbir şehir bu kadar korunaklı koylara sahip değildi. Büyük liman, şehirle aynı ismi taşıyan ırmağın denize döküldüğü yere kurulmuştu. Kuru havuzlara çekilerek bakım ve onarımları yapılan gemilerin mürettebatı, bu arada içme sularını tazeleme fırsatı buluyordu.

Asterios ilk olarak iki direkli bir yelkenlinin gövdesinin hangi aşamalardan geçerek o zarif biçimini aldığını hayretler içinde seyretti. Olaya biraz alıştıktan sonra ise, bir grup marangozun yanında çalışarak, geminin kaplamalarının nasıl yapıldığını ve yerine nasıl takıldığını öğrendi.

Sedir kalaslar, tahta yongaları, baltalar, testereler, kemik tutkalı ve ot demetleri arasında geçen günler uzun ve yorucuydu, fakat Asterios memnundu. Ustalar ve işçiler arasında kendisini sarayda olduğundan çok daha iyi hissediyordu, yeteneği sayesinde kısa sürede kendisini herkese sevdirmişti. Öğretmenleri de onun gösterdiği ilerlemeden gurur duyuyordu ve Pasiphae her fırsatta oğlunun durumu hakkında bilgi almayı hiç ihmal etmiyordu.

Minos bile Asterios'a karşı özel bir ilgi göstermeye başlamıştı ve sık sık dersin tam ortasında çıkıp geliyordu. Kralın delici bakışlarının altında Asterios kendisini oldukça rahatsız hissediyordu. Fakat Minos ona anlaşılabilir bir şekilde dostça davranmaya başlamıştı, hatta bazen aniden sorduğu sorulara verdiği zekice cevaplar karşısında memnuniyetini gizlemeye bile gerek görmüyordu.

istisnalar dışında akşamları Büyük Ana'ya yakarmak için ayrılmıştı. Kızlar ve erkekler yıkandıktan ve temiz keten elbiseler

120

giydikten sonra, karanlık basarken flütlerin ve davulların müziği eşliğinde açık havada toplanıyorlardı. Birkaç kere bizzat Pasiphae götürmüştü onları Kutsal Koru'ya, fakat bu görevi genellikle iki genç rahibe üstleniyordu.

Kızlar ve erkekler, önceleri birbirinden ayrı olan, fakat sonraları giderek yaklaşan ve sonunda kurdele biçimini alarak iç içe geçen iki çember oluştuyorlardı. Vücutların başlangıçtaki uyumlu ve düzenli salıntıları, zaman ilerledikçe sertleşiyordu. Giderek hızlanan müzikten- tahrik olan vücutlar birbirinden ayrılıyor ve herkes kendi ritmini buluyordu. Kollar havada daireler çiziyor, ayaklar sert hareketlerle yere vuruyordu. Bazıları kendi eksenlerinde topaç gibi dönerken, bazıları coşkulu sıçramalarla dans ediyordu.

Bir süre sonra ise müzik susuyor ve adaylar yere uzanıyordu. Nefesleri biraz düzene girdikten ve ince elbiselerinin altından gün boyu güneşin sıcaklığını depolamış toprağın ısınısını hissettikten sonra, içlerinden biri yüksek sesle yakarmaya başlıyordu.

Sıra ilk kez olarak Asterios'a geldiği zaman, kutsal sözcükleri söylemekte epey zorlanmıştı. Merope ona çocukluğundan beri yüce tanrıçaya korkuyla karışık bir saygı beslemesini öğretmişti. Bu nedenle genellikle içinden yakarıyordu ona, ya da analığı yanın-dayken çok alçak bir sesle. Oysa şimdi öbürlerinin önünde yüksek sesle yakarması gerekiyordu. Ortalık o kadar sessizdi ki, kendi kalbinin atışlarını işitiyor ve bu atışlar ona büyük bir davulun gümler-mesi gibi geliyordu.

"Binler ve binlerce ismin anası" diye yakarmaya başladı du-raksayarak, "her şeyin kaynağı büyük doğurgan! Sen ölümlülerin kavrayabileceğinden çok ötelersin. Sen kainatın efendisisin, geçmişin, bugünün ve geleceğin birleştiği düğümsün. Selam olsun sana, maddede ve manada iki kez saklı olan tanrıça! Sen şarkıların ve dansların anası, yaşamın kaynağısın. Gök gürültüsünün, yağmurun ve ırmakların yaratıcısısın. Vadilerin içinden dereler akıtan sensin. Tarlalardaki hayvanlar senin suyunu içiyor ve gökyüzünün altında uçan kuşlar senin suyunun yanında oturuyor. Sen dünyanın ve büyük kardeşlerimiz olan taşların anası!"

Kutsal Koru artık iyice karanlığa gömülmüştü. Yakarmaya ara

121 .

vererek gözlerini açtığı anda, etrafındakilerin neredeyse toprakla tamamen

bütünleşmiş olduklarını gördü.

"Sen ağaçların, hayvanların ve tüm insanların anasisin" diye devam etti biraz daha sakin bir sesle. "Dağların kutsal anası, varolan her şeyi yaratan rahminle kucakla bizi. Sırlarını bize ifşa et! Sana kök salmamıza izin ver! Her zaman bolluk ve bereket içinde olması için toprağa kutsamanı bahşet!"

Uzun süre her şey sessiz kaldı. Sonra adaylar yavaş yavaş doğrulmaya başladılar. Bir süre sonra hep birlikte dönüş yoluna koyuldular.

Asterios saraya gizlice geri dönmek için eline geçen fırsatı değerlendirdi. Yakarışının sözleri hâlâ kulaklarında çınılıyordu, fakat bunlar onu rahatlatmıyor, aksine ruhuna sıkıntı veriyordu. Her yerde hazır ve nazır olan tanrıçanın karşısında kendisini çok güçsüz ve her zamankinden daha cesaretsiz hissediyordu. Ümitsizce Ariadne'yi düşünüyor ve buluşmalarını gözünün önüne getirmeye çalışıyordu. Fakat tüm gördüğü bulanık ve belirsiz bir hayalden başka bir şey değildi.

Ertesi gün, saray halkı öğle uykusuna çekilmişken, Mirtho'yı aramaya koyuldu. Onu kuzey kanadındaki dairesinde bulamadığı için, bir de güney kanadındaki tapınağa göz atmaya karar verdi. Fakat birbiriyle bağlantılı üç salonda hiç kimse yoktu. Pencereilerin önündeki mavi renkli ince tüller, içerisinin bulanık mavi bir ışığa boğulmasına neden oluyordu.

Kırmızı taştan yapılmış sunak taşına, koyu renkli tahta kalasalara ve sadece dini ayinlerde açılan kutsal mahfazanın çifte kapısına uzun uzun baktı. Görünüşe göre o sabah bir ayin düzenlenmişti. Buhurdanlıktan hâlâ hafif bir ardıc kokusu yükseliyordu.

Hayal kırıklığına uğrayarak kutsal mekânı terk etti ve merdivenlerden Piano nobile'ye çıkmaya başladı. Kulağına birtakım sesler geliyordu. Asterios bir süre bu sesleri dinledikten sonra, tiyatronun bulunduğu avlunun en üst basamağına çıktı.

Ta aşağıda, dimdik inen oturma yerleriyle birleşen yarım dairenin içinde, Mirtho duruyordu. Koyu renkli giysisi, avlunun bem-

122

beyaz taşlarıyla şiddetli bir tezat teşkil ediyordu. Yavaş yavaş ona doğru inmeye başladı. Ona iyice yaklaştığı zaman, saçlarının ortadan ikiye ayrıldığını ve incecik örgüler halinde örüldüğünü gördü; loilak memelerinde ise gümüş spiraller sallanıyordu. Koyu renkli, neredeyse kapkara denebilecek gözleriyle, kımıldamadan ve konuşmadan Asterios'a bakıyordu.

"Sen benim son umudumsun" dedi Asterios alçak bir sesle. "Ikaros sana

başvurmamı söyledi. Ariadne'nin nasıl olduğunu öğrenmem lazım artık."

Miitho'nun kılı bile kıpırdamadı. "Ariadne hasta. Kimsenin onunla görüşmesine izin veremem. Sen de dahil. Söyleyebileceklerimin hepsi bu kadar."

"Olup bitenleri buseydin fikrini değiştirdin herhalde" kelimeleri çıktı delikanlının ağzından. Buradan kaçıp gitmekle ona her şeyi anlatma isteği arasında gidip geliyordu.

"Her şeyi biliyorum."

Asterios şaşkınlıkla kadına baktı.

"Her şeyi biliyorum" diye tekrarladı Mirtho. "Her şeyin gelişini gördüm. Hatta bundan da fazla, tüm hikâyeyi en baştan biliyorum. Selam sana Asterios, kız kardeşim Merope'nin oğlu!" Kuvvetli kollarıyla delikanlıyı kucakladı. Bir süre sonra onu tekrar bıraktı. "Doğduğun zaman ben de yanındaydım."

Asterios yavaş yavaş kadının söylediklerini anlamaya başlamıştı. Anlattığı kendi hikayesiydi.

"Kralın katillerini atlatmak için dağların tepelerinde uzanan yolu kullandık. Bizi kurtarabilecek tek bir insan vardı: Kız kardeşim Merope! Fakat doğum sancılan vaktinden önce başladı."

Asterios hızlı hızlı nefes almaya başladı, çehresi karmakarışık olmuştu. Arkasını dönerek iki elini vücuduna bastırdı. Vücudu aniden büzülmüştü sanki, sonra birden her tarafı kaplamak istercesine şişmeye başladı.

Ve düşünceleri taşkın hayaller ırmağı arasında yitip gitti.

Şiddetli bir kasılma neredeyse vücudunu yırtacaktı. Ata binemiyor-du artık, hatta oturacak durumda bile değildi. Birden bacaklarının

123

arası sıırıslıklam oldu. Sancılar şimdi dalga dalga geliyordu. Dayanamayarak sırtüstü yere yığıldı ve sert toprağın üzerinde şiddetle kasılmaya başladı.

Ona sonsuzluk kadar uzun gelen bir süreden sonra çocuk doğmuştu. Artık sadece endişeli kadın sesleri işitiyordu. Ve Pasip-hae bilincini yitirdi...

Asterios ağlıyordu.

"Görebiliyorsun" dedi Mirtho heyecanla ve ona gülümsedi. "Biliyordum; sen kehanet yeteneğine sahipsin!"

"Bilmiyorum" diye fısıldadı Asterios.

"Evet!" Zafer dolu bir tavırla sesini yükseltti. "Görüyorsun! Büyük Ana'nın sana yüklediği görev bu işte!"

"Hayır!" diye cınladı tiz çılgılığı bomboş yarım dairede. "Hayır! Ben değil!"

"Asterios, tanrıçanın ve denizden gelen Beyaz Boğa'nın oğlu, sen kehanet yeteneğine sahipsin! Tanrıça lütfederek sana bu yeteneği bahşetmiş ve sen hâlâ Ariadne'nin kardeşin olduğunu kabul etmek istemiyorsun."

"Bilmiyordum... Nereden bilebilirdim ki!" diye itiraz etmeye yeltendi.

Beyaz bir şimşek, kamaşan gözlerini bir an için kapadı, sonra tekrar açtı.

Her taraf zifiri karanlıktı.

"Ulu tanrıça, kör oldum!" Büyük bir korkuyla tutunacak bir yer bulmak için kollarını etrafa savurmaya başladı.

"Kendini suçsuz hissediyorsan, suçsuzsundur; fakat yasaları çiğnediğine inanıyorsan, suçlusundur" diyordu Mirtho'nun çok uzaklardan gelen sesi. "Kendine eziyet etmekten vazgeç artık. Senin kaderin ulu tanrıça tarafından çoktan çizilmiş. Yaşayacağın ulvi hayatı düşünerek mutlu ol! Sana verilen görevi kabul et!"

Mirtho'nun parmakları şefkatle kaşlarının arasına dokundu.

"Şimdilik seni fazla cesaretlendiremeyeceğim" diye mırıldandı onu teskin etmek istercesine. "Daha önce hiçbir erkeğe layık görülmeyen vazifeler yüklendi sana. Pek yakında gücün öylesine bü-

124

yüyecek ki, ben bile sana ancak hizmet edebileceğim. Çünkü sen sadece ve sadece ulu tanrıçaya hizmet edeceksin. Kehanetin de birçok kere söylediği gibi, tanrıça hepimizin kaderini senin ellerine teslim edecek. Sadece onun adına hareket edeceksin. Seni büyüten jaz kardeşimin oğlu, ne mutlu sana! Emzirdiğim kadının oğlu, ne mutlu sana!"

Parmaklarının dokunduğu nokta ısınmaya başlamıştı. Asterios'un başından giderek mavileşen mor ışınlar dalga dalga etrafa yayılıyordu.

"Uyanık ol Asterios" dedi Mirtho alçak sesle. "Kendini tanı."

Sonra ellerini geri çekti.

Asterios'un gözlerinin önünde beyaz bir üçgen belirmişti. Korku ve dehşetin kendisinden uzaklaştığını hissediyordu.

"Gözlerini aç!"

Asterios denileni yaptı. Artık aydınlığı karanlıktan ayırt edebiliyor, cisimlerin hatlarını seçebiliyordu.

"Sahip olduğun yeteneğin ne olduğunu öğrendin artık" dedi Mirtho ciddi bir sesle. "Şimdi sıra onu doğru kullanmayı öğrenmekte."

O akşam Phaidra'nın on ikinci yaş günü kutlanacaktı. Tüm ailenin katıldığı bu tören, Asterios için katlanılmaz bir işkenceydi, ilk defa yetişkin bir kadın gibi kıvrımlı etek ve dar korse giymiş olan genç kız, heyecandan yerinde duramıyordu. Müzik çalmaya başlar başlamaz olduğu yerde hoplayıp zıplamaya başlamıştı, sabırsızlıkla Pasiphae'nin dansa başlama işareti vermesini bekliyordu.

Asterios, kraliçenin Minos'la beraber halka oyununu açmasını bekledi. Phaidra'nın arzusu üzerine yaş gününe davet edilen birçok aday büyük salona ayak basar basmaz, meydana gelen karışıklığı fırsat bilerek kimselere fark ettirmeden oradan sivişti.

Güneye doğru at sürerken vakit gece yarısını çoktan aşmıştı. Denize gitmek istiyordu. Ariadne'yi ilk kez görmüş olduğu yere.

Şafak sökmeden önce küçük koya ulaştı ve yakındaki dereden atma su içirdi. Birkaç hafta öncesine göre derenin suyu oldukça azalmıştı. Sonra bir zakkum ağacının altına uzandı ve deliksiz bir uykuya daldı.

125 .

Uyandığı zaman neredeyse öğle olmuştu. Uçsuz bucaksız deniz önünde uzanıyordu, kıyılarda açık yeşil, ilerilerde koyu mavi. Sert toprağın üzerinde yatmaktan dolayı her tarafı tutulmuştu. Güçlkle gömleğini ve önlüğünü çıkartarak suya daldı. Uzun bir süre yüzdü. Dalgaların vücudunu taşımasını hissetmekten zevk alıyor, diliyle dudaklardaki tuzlu suyu yalıyordu. Vücudu tüm ağırlığını yitirmişti, içinde bulunduğu elementle bütünleşmiş gibiydi. Gözlerini açarak altındaki dipsiz maviliğe ve dalgalarda açık san bir daire gibi parlayan güneşe baktı.

Birden kalçasında bir dokunuş hissetti. İçgüdüsel olarak irkil-mişti. Aniden sular yandı ve tam yanı başında bir Yunus'un gümüş renkli gövdesi belirdi. Asterios'un neler olup bittiğini tam olarak kavramasına fırsat kalmadan, hayvan gözden yitip gitti.

Fakat tekrar geri geldi. Pürüzlü hissi uyandıran ağzı ile, oyun oynar gibi Asterios'un dizine hafif hafif defalarca vurdu ve baldır-lanna sürtündü. Sonra suyun yüzeyine çıkarak, delikanlıdan bir ka-nış uzakta yüzmeye başladı. Sonra tekrar yok oldu. Bir an sonra ise, geniş bir kavisle Asterios'un üzerinden muhteşem bir şekilde sıçradı ve şapırtıyla suya düştü.

Yunus tekrar su yüzüne çıkarak, delikanlının etrafında giderek daralan çemberler çizmeye başladı, sonunda da omzunu burnuyla dürtükledi. Asterios elini uzattı ve hayvana dokundu. Derisi parlak ve pürüzsüzdü; onu yavaşça okşadı. Hayvan onu bir kez daha dürtükleyince sanki rüyadaymış gibi onun ne söylemek istediğini anladı ve Yunus'a sıkı sıkı tutundu. Birlikte dalgalanarak ilerlemeye başladılar; Asterios bu zahmetsiz yolculuktan büyük bir haz duyuyordu.

İkisi arasında aynı gayn yoktu artık. Hayvanın pürüzsüz vücuduyla birleştiği anda, suyun muazzam gücünün vücuduna dolduğunu hissetti. İçine dolan her dalga eskiyi silip götürüyor, yeni bir yaşam için yer açıyordu. Kapalı gözlerle güneşin etkisiyle suyun buharlaşarak gökyüzüne çıkmasını, bulut haline dönüşerek aşağı yağmasını ve nehirler halinde dağlardan akarak tekrar denize kavuşmasını izliyordu. Bütün yaşam biçimlerini içine alan ebedi deveranı kavıyor ve kendisinin de tüm yaşayanlara bir parçası olduğunu

126

hissediyordu. İçinde şüphe ve inkârdan eser bile kalmamıştı artık; sınırsız bir şekilde teslim olmuş ve görevini koşulsuz olarak kabul etmişti.

Yunus yavaş yavaş ondan uzaklaşıp derinlerde gözden kaybolduğu zaman, Asterios olması gerekenlerin olmasına izin vermeye hazırды artık...

TOPRAK

Akakallis sağlıklı bir kız çocuğu doğurmuştu. Mutlu haber Phais-tos sarayında coşkulu şenliklerle kutlandı ve adadaki rahibelerin tümü sunu törenleri, meşale alayları ve şükran yakarıları düzenleyerek tanrıçaya hamdüsena ettiler. Kehanet onlara küçük kıza Dind-yne adını vermelerini bildirmişti ve böylece çocuk dağların Büyük Ana'sına adanmış oluyordu.

Doğumdan hemen sonra Pasiphae ve diğer aile fertleri loğusa yatağının başına toplanarak, daha şimdiden kapkara saçlara sahip olan küçük, kırmızı bebeği

seyrettiler. Ariadne bile kısa bir süre için kız kardeşini ziyaret ederek iyi dileklerini bildirdi, fakat hemen sonra izin isteyerek oradan ayrıldı. Alışılmadık derecede suskun olmasına rağmen, iyi olduğunu söylüyordu. Ailenin diğer fertleri gelmeden tekrar ortalıktan kaybolmuştu bile.

Herkes bebek için hediye olarak özel bir tılsım getirmişti: inci taneleri, deniz kabukları, özel biçimli çakıl taşları, amber veya boyalı deri parçacıkları. Yeni doğmuş bebeğin boynundaki deri ipin ucunda sallanan ve taşıdığı ismin koruyucu etkisini artırması beklenen altın mühür ise, Minos'un hediyesiydi.

Doğum oldukça zor olmuştu ve neredeyse bütün gün sürmüştü. Fakat Mirtho bunun böyle olacağını bildiği için hazırlıklıydı. Daha haftalar öncesinden çocuğun ana rahmindeki duruşunu değiştirmek için uzun uzun masaj yapmış, fakat olumlu bir sonuç elde edememişti. Yine de iki ebenin de yardımıyla ters gelen çocuğu sağlıklı bir şekilde doğurtmayı başarmıştı.

127 .

Akakallis ise oldukça fazla kan kaybetmişti, solgun ve yorgun bir görünüşü vardı. Yatak istirahati ve iltihaplanmayı önleyici dağ çileği yaprağı çayı, gücünü toparlamasında ona yardımcı olacaktı. Yine de çocuğunu kendisi emzirmek istemişü. Göğüsten ananda-ki oval taş sütun atasını düzenliyordu, Dindyme ise dikkat çekecek kadar iştahlı bir bebektir.

Anayla çocuk birbirleriyle o kadar meşguldüler ki, genç babanın elinden onları uzaktan seyretmekten başka bir şey gelmiyordu. Gerçi ikstos zengin ve soylu bir aileye mensuptu, fakat çekingen mizacı, onun karnının yanında gölgede kalmasına neden oluyordu. Aile efradı arasına o kadar göze batmayacak bir şekilde karışmıştı ki, kendisini tanımayan birisi onu rahatlıkla Pasiphae ile Minos'un oğullarından birisi sanabilirdi. O da Akakallis kadar ince yapı ve kL sağlıklıydı; karısını ta çocukluğundan bu yana tanıyordu. Aka-kallis'in kardeşleri üe de uzun süredir arkadaşlık yapıyordu. Fakat son yıllarda özellikle Deukalion ile samimiyeti oldukça ilerlemişti, çünkü kendine olan güveni yüzünden ona büyük bir saygı besli-

^Asterios pratiklerine sadece kısa bir süre ara vermişti. Fakat yeni doğan bebekle annesi arasındaki duygusal ilişki onu huzunlendirmiş ve kendi çocukluğu ile ilgili anıların içine dalıp gitmesine neden olmuştu. Hatta Merope'nin sürdüğü amber kokusunu bile odanın içinde hisseder olmuştu. Oradan ayrılabilmek için geçerli bir mazeret bulduğuna sevinmiyor da değildi bu arada.

Boğa dansından önceki son günlerde Aiakos idmanları sıklaştırmıştı ve öğrettiklerinin harfiyen yerine getirilmesini istiyordu. Adaylar, karşılana çıkacak olan hayvanların çevikliği ve davranış biçimleri hakkında fikir sahibi olmak için, uzun süre danalar üzerinde alıştırmaya çalışmışlardı. Fakat adım adım yapılan bu

alıştırmalar, gruptakilerin hepsi için uygun bir tempoda değildi anlaşılın. Çünkü gerçek bir boğayla karşı karşıya gelme fikri, hala birçoğunun kanını donduruyordu.

Elbette ki Asterios bunların arasında değildi. Bu çılgın oyun onu ilk gördüğü andan itibaren büyülemişti. Kumla kapı arenaya çıkıp, boğanın sırtında denemesini o kadar çok yapığı atlayışı gerçekleştireceği anı sabırsızlıkla bekliyordu.

128

"Onlara o kadar çok benziyorsun ki..." demişti ona İkaros bir keresinde. Akşamın alacakaranlığında ahırların etrafında dolanıp, iki genç boğanın oyun olsun diye yaptıkları kavgayı seyrediyorlardı Aralarında sessiz bir dostluk kurulmuştu, İkaros'un idmanları izlemeye gelmesi Asterios'u çok sevindiriyordu. Fakat arkadaşının söyledikleri bazen kendisini rahatsız etmiyor da değildi. "Sahip oldukları korkunç dünyevi güç, sanki senin içinde de saklı"

Asterios şaşkınlıkla süzmüştü onu. Phaistos'ta ona bu tür şeyler söyleyen tek insan İkaros'tu. "Hatta senin içinde çok daha fazla şeyler de var, bunu gayet iyi hissediyorum" diye eklemişti sonra arkadaşı. "Sen tanrısal bir güce sahipsin. Ve bu tanrısal güç, dünyevi güçle birleşmiş, böylece onu alt etmek istiyor." Sonra, sanki saklı kalması gereken sırları ifşa etmişçesine, mahcup bir tavırla gülümsedi. "Boyumdan büyük sözler söyledim, değil mi? Fakat yine de yarın kara bir boğanın sırtına oturduğun zaman, içindeki gücün nasıl davranacağını çok merak ediyorum doğrusu! Yere pek yumuşak olmayan bir iniş yaparsan şaşırmayacağımı söylemeliyim."

Fakat söyledikleri gerçekleşmedi. Asterios ilk defa kara bir boğanın sırtına oturduğu zaman, hayvan üzerinde şaşılacak bir hakimiyet kurmayı başardı. Diğerleri bu ilk denemeyi dikkatle izliyor ve hayvanın sırtından düşmesini boş yere bekliyorlardı. Boğayı kuvvetli bacakları ile yönlendiriyor, hayvanın kendisini ani kış atmalar ve zıplamalar ile alaşağı etmesine fırsat vermiyordu.

Salto atmak da onun için çocuk oyunu kadar kolay olmuştu. Yan yana konulmuş birçok engelin üzerinden hiç zorlanmadan atlamayı başanyordu ve kısa zamanda grubun en iyilerinden biri olup çıkmıştı. Öğrencisinin yeteneğine hayran kaldığı her halinden belli olan Aiakos, yine de onu ve diğerlerini sürekli olarak aptalca kahramanlık gösterileri yapmamaları için uyarıyordu.

"Birkaç yüksek engelin üzerinden atlamak başka bir şey" diyordu akşam yemeğinden sonra açık havada toplandıklarında, "üzerinize doğru dörtnala gelen azgın bir boğanın üzerinden atlamak apayrı bir şeydir. Korkmayın, fakat üzerinize gelen güce gereken saygıyı gösterin. Bu sözüm özellikle teknikleri konusunda artık fazla çaba göstermek zorunda kalmadıklarını düşünenler için."

Asterios öğretmeninin bakışlarını üzerinde hissedince, başını öne eğmişti. Öğretmeninden hoşlanmasına rağmen, ilişkileri en başından itibaren biraz sorunlu olmuştu. Aiakos önceleri ona yapılan özel muameleden hoşnut değildi, Asterios diğer adayların kaldığı basit binalardan birine taşınmasına rağmen aralarındaki gerilim tam olarak ortadan kalkmamıştı.

Kızlar ve erkekler için ayrı ayrı binalar vardı; Asterios saraya en yakın olanlardan birine yerleşmişti ve Bitias ile aynı odayı paylaşıyordu. Adayların en genci olan çelimsiz yapılı, sansın Atinalı, bir keresinde biraz utanarak da olsa, hâlâ ümitle büyümeyi beklediğini söylemişti Asterios'a. Kısa bacakları yüzünden hızlı koşmakta oldukça zorlanıyordu ve Aiakos'un sürekli uyarmak zorunda kaldığı cambazların en başında geliyordu.

"Ne yapayım, yeteneksizim işte" diye sızlanıyordu tüm idman boyunca ve üzgün bir sırıtmayla bembeyaz dişlerini gözler önüne seriyordu. Hafif yumru küçük burnu ve saman sarısı saçları ile, gerçekten de saf ve çocuksu bir görünüşü vardı. Sesi de bir çocuk sesi gibi ince kalmıştı, arkadaşları onunla bu yüzden de sık sık alay ediyorlardı. "Ne kadar çalışırsam çalışayım, asla başaramayacağımı çok iyi biliyorum!"

Başarısız olduğu her hareket sonrası Aiakos onu başlangıç noktasına geri gönderiyor ve bir kez daha denemesi için teşvik ediyordu. Bitias ise gerilerek hız alıyor ve bu defasında yan yana dizilmiş ağaç kütüklerinin üzerinden güzel bir salto atmayı başarıyor, fakat yere düşerken fırtınaya tutulmuş bir yaprak gibi sallanıyordu.

Aiakos ise asla memnun olmuyordu. "Dizlerin daha yumuşak olmalı!" diye kızıyordu ona. "Cilalanmış bir kalas kadar sertsin! Çabuk, bir kez daha dene! Sizler ne duruyorsunuz? Söylediklerim hepiniz için geçerli! Çabuk, çabuk, iş başına!"

Boğa dansından bir gün önce her zamanki programda bir değişiklik olmuştu. Kısa bir sabah gezintisinden ve birkaç esneme-uzama egzersizinden sonra, Aiakos adaylara akşama kadar izin vermişti. Onlardan günü sükûnet içinde geçirerek, yarın yaşayacakları tecrübeye ruhen ve bedenen hazırlanmalarını istemişti.

Asterios geceyi kâbuslar içinde geçirmiş ve sonra da durup (jinlenmeksizin Ariadne'yi düşünmüştü. Bitias çekingen bir sesle kendisiyle beraber yürüyüp yürüyemeyeceğini sorduğu zaman, buna oldukça memnun oldu. Fazla uzağa gitmediler. Eskiden Phais-tos'un en büyük içme suyu deposundan biri olan küçük bir gölün ayısında durdular. Artık büyük bir su kemeri vasıtasıyla saraya dağlardan taze

kaynak suyu getirildiği için, burasına ihtiyaç kalmamıştı.

Sazların ve papirüslerin arasında oturdular önce bir süre. Sonra güneş yakıcılığını arttırıp ısı dayanılmaz bir hal alınca, kendilerine gölge bir yer aramaya başladılar. Bitias durup durup ona vatanı olan Attika'dan bahsediyordu. Boğa dansından önceki son gün, içindeki huzursuzluk onu her zamankinden daha konuşkan yapmıştı.

Asterios gözlerini kapadı. Sel gibi akan kelimeler bir kulağından girip diğerinden çıkıyordu, ta ki bir Atinalı delikanlının söylediği bir şey dikkatini çekene kadar.

"Çok uzun zamandır buradayım ve ailemi tekrar görene kadar da yıllar geçecek" diye sızlanıyordu Bitias. "Hatta içimizden bazıları, kraliçenin buradan ayrılmamıza asla izin vermeyeceğini bile söylüyor."

"Burada olmak hoşuna gitmiyor mu?" diye sordu Asterios ve aynı anda kendi durumu aklına geldi. Kendisine de yeni yaşamından mutlu olup olmadığını soran olmamıştı. Acıyla gülümsedi. Herkes kendisinin nasıl olsa her şeye kuzu kuzu boyun eğeceğini düşünmüş olmalıydı!

"Aslında" diye söze başladı Bitias ve ürkek gözlerle ona baktı, "genel olarak Girit'te bulunmak hoşuma gidiyor. Fakat bazen dayanılmaz bir vatan hasreti yakıp kavuruyor içimi. Özellikle moralim bozuk olduğu zamanlar." Delikanlı her an ağlamaya başlayacak gibi görünüyordu.

"Boğanın sırtından atlamayı başaracaksın, buna eminim" diye cesaretlendirmeye çalıştı onu Asterios.

"Söylemek istediğim bu değil." Bitias üzüntüyle başını salladı. "Bana acı veren, çektiğim yabancılık. Bulduğun yere ait olmamanın nasıl bir duygu olduğunu hayal bile edemezsin."

13}.-

TW

Edebilirim, diye geçirdi içinden Asterios, aklına Merope gel-misti aniden. Hem de sandığından da iyi...

Bütün öğleden sonrası o kadar az konuştu ki, sonunda Bitias da çene çalmaktan vazgeçti. Akşama doğru, gölgeler uzamaya başladığında, Aiakos öğrencilerini büyük salonda topladı. Beyaza boyanmış mekân, mavi ve kırmızı renklere boyanmış büyük Çift Kalkanlarla süslenmişti. Adaylar bunların neyi temsil ettiklerini biliyordu: tanrıçanın kendilerine çok yakın olan gölgesi. Taş zemin üzerine bir çember oluşturacak biçimde yastıklar dizilmişti. Ortada ise ağzına kadar toprakla dolu oval

bir çanak bulunuyordu.

Adayların yüzlerinde derin bir heyecanın izleri okunuyordu; hatta kızlardan ikisi kendilerini bütün gün hasta hissetmişti. Fakat Aiakos ısrarla onların da burada olmalarını istemişti. Hafif solgun bir renkle diğerlerinin arasında oturuyorlardı şimdi.

Öğrencilerinin oluşturduğu çemberin tam ortasına oturan Aiakos, konuşmaya başlamadan önce onları tek tek süzdü. Her zamankinden çok daha ciddiydi ve kalın kaşlarının altındaki gözleri kıvılcımlar saçıyordu.

"Artık boğa dansı için gereken şartlara sahipsiniz. Kaslarınız idmanlı, yeterince hızlısınız ve atlayış için gerekli anı tayin etmeyi öğrendiniz. Bu olayın maddi boyutu. Diğeri ve daha önemlisi ise, sık sık sözünü ettiğim manevi boyut."

Öğretmen, kenarları siyah menderes motifleriyle süslü büyük kırmızı kil çanağı yerden aldı ve öğrencilerine doğru uzattı. "Elden ele dolaşsın çanak" dedi onlara, "hepiniz içinde ne olduğuna iyice bakın."

Biraz şaşırarak da olsa dediğini yaptılar. Hepsi içindeki hafif nemli, kapkara toprağa dokunduktan sonra, çanak tekrar çemberin ortasına konuldu. Aiakos'un gözleri Asterios'u aradı, sanki ona özel bir mesaj vermek ister gibiydi. "Yarınki olayın aslı bu işte" dedi sonunda. "Kutsanma yolunda atacağınız ikinci adım, Çift Ağızlı Balta mahfazası önündeki yakarışınız olacaktır. Toprak olmadan yaşamımız asla biçim sahibi olamazdı; bizi taşıyan, tarım yapmamıza izin veren ve bizi besleyen, onun ta kendisidir. Fakat bunların yanı sıra bizi kendisine bağlar, çılgın bir hırsıyla dünya ni-

132

metlerini arzulamamıza neden olur. Kısacası, dünyevi güç karşısında bizi yenik düşürür. Kara boğa ile simgelenen dünyevi güce açık yüreklilikle karşı koyabilen insanlar, idrak yolunda emin adımlarla yürümeye devam edebilir. Sadece onlar başarabilir bunu!"

Artık sadece Asterios'a bakıyordu. Delikanlı onun delici bakışlarından iyice rahatsız olmaya başlamıştı. Söylenenler sırf kendisi içindi sanki. "Biz insanlar elbette ki sadece tozdan yapıldık. Fakat içimizde çok daha değerli şeyler var. İçinizdeki parlak kıvılcımı yarın tüm zamanlar için tutuşturabilirsiniz - Büyük Ana'nın yeryüzündeki tezahürü başrahibe Pasiphae huzurunda!"

Dışarıda hava kararmaya başlamıştı ve az sayıdaki yağ kandili duvarda titrek gölgeler oluşturuyordu. Aiakos hemen yatmaya gitmeleri koşulu ile öğrencilerine izin verdi, yarın sabah onları dinlenmiş ve uykularını almış olarak görmek istiyordu. Ayrıca herkese kendilerine yardımcı olması için Büyük Ana'ya yakarmalarını tavsiye etti.

Asterios yıldızlarla dolu geceye çıkınca derin bir nefes aldı. Hemen yatsa bile uyuyamayacağını biliyordu. Adımları istemi dışında sarayın batı bölümüne yakın bir yere, Ikaros ve babasının oturduğu güzel villaya yönelmişti.

Uzaklardaki Çift Boynuz'un göğe yükselen zirveleri arasında ay teknesi parlıyordu. Evin içi karanlıktı. Arkadaşının hâlâ uyanık olduğunu belli edecek ne bir ışık, ne de bir gürültü vardı. Asterios bir süre tereddüt ettikten sonra, kapıyı vurdu.

"Buraya geleceğini tahmin etmiştim" dedi Ikaros onu selamladıktan sonra, içerisi darmadağınaktı ve şömine buz gibiydi, yıllardan beri el değmemişti sanki. Sert zeytin tahtasından yapılan masanın üstünde, Ikaros'un keşif gezilerinden getirdiği maddeler yığılıydı: ağaç kabukları, kara yosunu parçaları, parçalanmış bir bal peteği.

"Gel, otur şuraya" dedi Asterios'u kolundan çekerek. "Anlat bakalım! Yarınki büyük maceradan önce kendini nasıl hissediyorsun? Biraz heyecanlı gibisin."

"Aslında şimdi tanrıçaya bana yardım etmesi için yalvanp yatırmalıydım" dedi Asterios. Sesinde belli belirsiz bir acılık vardı. Buraya gelmesine neden olan duygulan kelimelerle ifade etmekte güçlük çekiyordu.

133-

Ikaros bir yağ lambası daha alıp yağla doldurdu ve fitili yaktı. Sonra da kısa bir an arkadaşını süzdü. "Yoksa bıkip usandığını mı söylemek istiyorsun? Hem de sen!"

"Bugün her şey o kadar garipti ki" diye kaçamak bir karşılık verdi Asterios. "Aiakos aslında bizi yatıştırması gereken uzun bir nutuk atı. Fakat söyledikleri kafamı iyice karıştırdı. Devamlı yenmek zorunda olduğumuz topraktan söz edip durdu. Artık neye inanmam gerektiğini şaşırdım. Dağlarda yaşadığım zamanlar kendimi Büyük Ana'ya burada olduğumdan çok daha yakın hissediyordum."

"Burada ne görüyorsun?" Ikaros ayağa kalkmıştı ve ona bir parça yosunlu toprak uzatmıştı. "Küçük bir toprak parçası, fakat baştan sona yaşam dolu! Beni anlıyor musun Asterios? Giritliler Tanrıça Büyük Ana'ya, Atinalılar ise Tanrı Zeus'a yakarıyorlar. Tanrı veya tanrıça, ne fark eder ki? Etrafımızı çevreleyen her şey tanrısal değil mi? Hayvanlar, bitkiler, hatta her taş parçası? Ve insan olarak bizim görevimiz de bu bilginin ışığı altında yaşamak değil mi?"

"Bunun benim için de geçerli olduğundan pek emin değilim" diye karşılık verdi Asterios hüzünle. "Ben diğer insanlar gibi değilim."

"Bu da ne demek oluyor?" diye sordu Ikaros. "Ne demek istiyorsun?"

"Ben henüz vuku bulmamış olayları görebiliyorum" dedi Asterios dikkatle.
"Gelecekte olacak olan olayları."

"Kehanet yeteneğine sahip olduğunu mu söylemek istiyorsun yoksa?" İkaros'un sesi hayret doluydu.

"Evet" dedi Asterios. "Sahip olduğum yetenek böyle adlandırılıyor. Büyük Ana'nın beni diğer insanlardan bu şekilde ayırdığını söylemişti bana Mirtho. Fakat ben neler olup bittiğini bilemiyorum. Tanrıça bir keresinde dolaysız olarak konuşmuştu benimle. Büyük mağaradaydım, tanrıçanın bin bir değişik suretini görmüştüm. Böyle bir şeyi bir daha yaşamadım. Oysa onu şimdi de o zamanlar olduğu gibi tüm varlığımla hissetmeyi isterdim. Keşke böyle bir şey olsa... Tüm korkularım yatıştır, kendime olan güvenim yerine gelirdi."

134

"Tanrısal güç her yerdedir" dedi İkaros. "Kendi kendini doğuran büyük, bereketli bir dalga gibi kaplar her yanımızı. Onu kavrayıp kavramamamız bir anlam ifade etmez. Ne yaparsak yapalım, sonunda her şey yine kendisine döner, onunla bütünleşir."

İkisi de bir süre sustu. "İdrak ettiğin gerçek seni pek mutlu etmiyor anlaşılabilir" dedi Asterios sonunda. "Söylediğin sözler kuru laf kalabalığı sadece. İman ve güven, benim için bambaşka bir anlama sahip."

Ansızın başını kaldırdı. İkaros'un gözlerinde bir anlam veremediği garip bakışlar vardı. Sersemlemişti. Yapayalnız ve biçare görünüyordu arkadaşı. Demin düşüncesiz sözler sarf ettiği için şimdi pişman olmuştu ve kendini bir zorba gibi hissediyordu.

"Artık gitmeliyim" dedi mahcup bir tavırla. "Yarın sıram geldiği zaman beni düşün İkaros! Benim için dua et."

"Bunu yapacağım" diye cevap verdi arkadaşı.

"Benim için dua et Mirtho. Korkuyorum." Mumların ışığı Ariad-ne'nin suratına çocuksu ve savunmasız bir ifade vermişti.

Korktuğunu biliyorum, diye geçirdi içinden Mirtho. Yaklaşan bedensel acılar seni korkutuyor. Fakat baş etmen gereken ruhsal acılar, seni daha da çok korkutuyor.

Yaşlı kadın ve deri kaplı yatağa uzanmış olan genç kız, konuşmadan birbirlerine baktılar. Azıcık aralanmış camdan içeri sızan kanatlı böcekler, abanoz ağacından yapılmış masanın üstündeki yağ lambasının etrafında vızır vızır uçuşuyordu.

"Henüz vaktin var" diye söze başladı Mirtho şefkatli bir sesle. "İstersen fikrini değiştirebilirsin."

"Bunu nasıl yapabilirim!" Ariadne başını şiddetle salladı. "Hayır, fikrimi asla değiştiremezsin! Kardeşimden olan bu çocuğu dünyaya getirmeyi istemiyorum. İstesem de yapamam bunu!"

O senin yarı kardeşin sadece, diye düşündü ama dilinin ucuna kadar gelen kelimelerin tümünü yuttu.

Mısır kralları da kanlarının saflığını korumak için kardeşlerinden çocuk sahibi olmuşlardı. Bu çocuğun özünde de gerçek bir kraliyet cevheri yattığı kesindi. Ariadne'nin onun yaşamasına karar

135

"T^

vermesini gerçekten de çok isterdi. Sadece bu nedenle aradan geçen tüm zaman zarfında susmuş ve kızın sırrını saklamıştı, çünkü içten içe, karnındaki bebeğin büyümesinin Ariadne'nin düşüncelerini değiştireceğini ümit ediyordu. Fakat Mirtho artık zamanın değiştiğinin farkındaydı - Büyük Ana'nın adasında bile. Aynı anadan olan kardeşler arasında ilişkiye izin veren eski yasanın kutsallığına ve geçerliliğine inananların sayısı çok azalmıştı. Kendisi de bu yasaya bağlı olan son birkaç insandan biriydi. Çoğu insan için kardeşler arası ilişki tabuydu, Pasiphae ve genç danışmanlarının birçoğu da aynı görüşü paylaşıyordu.

Her şey dönüşüm içinde, diye düşündü Mirtho. Ansızın iplerin ucunu elinden kaçırdığı duygusuna kapılmıştı. Her şey değişiyor ve bizim için acı verici olsa bile, bu değişimi Büyük Dönüşü-rücü'nün bilgeliği olarak kabul etmekten başka bir şey gelmiyor elimizden.

"Kader kendi kitabını yazıyor" dedi ve içindeki hayal kırıklığına rağmen gülümsemeyi başardı. "Bu nedenle karanna boyun eğiyorum. Ben hazırım. Ya sen?"

Ariadne evet anlamında başını salladı ve titremelerine engel olmak için ellerini birbirine kenetledi.

"O halde bacaklarını aç!"

Ariadne denileni yaptı ve Mirtho becerikli hareketlerle deniz sazı demetini kızın içine soktu. Sonra da yumuşak bir hareketle çıplak bacağını okşadı. Genç kız istem dışı bir hareketle irkildi.

"Şimdi ne olacak?" diye sordu sonra çatlak bir sesle.

"Uyumaya çalış. Gece süresince deniz sazları şişecek ve rahmin ağzını açacak. Yarın sabah sana gereken diğer bitkileri vereceğim."

"Çok acıyacak mı?" diye sordu Ariadne ve kadına umutsuz gözlerle baktı.

"Birkaç aylık bir gebelikten sonra çocuk düşürmek hiç de kolay değildir" diye karşılık verdi Mirtho. "Çok cesur olmalısın Ariadne. Fakat ben yanında olacağım."

136

Güneşin doğuşundan kısa bir süre önce adaylar uyandırıldı. Her zamanki sabah yürüyüşünü, açık havada yapılan cimnastik idmanı izledi. Ter içinde kalmışlardı. Boğa dansı için hazırlanan giysileri giymeden önce hamamlara gittiler ve yıkanıp arındılar.

Toprak tanrıçası şerefine kızlar ve oğlanlar keçi derisinden biçilmiş kısa önlükler giymişlerdi. Kemerleri katırboncukları ve deri püsküllerle süslenmişti. Saç örgülerinde kızıl ve mavi bantlar dalgalanıyordu. Hepsi yumuşak koyun derisinden çizmeler giymişti ve el bilekleri deri bandajlarla desteklenmişti.

Büyük Ana'ya yakardıkları, bitki çayı ve yulaf çorbası içerek karınlarını doyurduktan sonra, saraya doğru yola koyuldular. Tören alayının en başında yürüyen Aiakos'un giyim kuşamı, alışılmadık derecede şatafatlıydı. Bembeyaz önlüğünün ve gömleğinin üstünde, safran sarısı, bol dökümlü bir pelerin uçuşuyordu. Etrafa rahatlamış gülücükler saçmasına rağmen, öğrencilerinin çehrelerinde heyecan ve can sıkıntısı okunuyordu.

Asterios, her zaman olduğu gibi kendisine sığınan Bitias'ın yanında sessizce yürüyordu. Başını önüne eğmişti. Var gücüyle sabahtan beri bozuk olan moralini düzeltmeye çalışıyordu. Arada bir etrafına bakınarak Ikaros'u görmeye çalışıyordu, fakat arkadaşları hiçbir yerde gözüne çarpmıyordu.

Tiyatro avlusunda onları şiddetli alkışlar karşıladı. Saray halkı oturma yerlerini tıklım tıklım doldurmuştu, tam ortada ise kraliçenin locası bulunuyordu. Taşla döşenmiş zemin açık renkli kum dökülmek suretiyle bir arenaya çevrilmiş ve seyircilerin güvenliği için ilk sıraların önüne sağlam bir tahta perde çekilmişti.

Üzerinde kutsal mahfazanın bulunduğu basamaklı sunak taşı ön tarafta bulunuyordu. Henüz kapalı olan kanatları, üzerindeki fildişi ve abanoz işlemleri hayran bakışların beğenisine sunuyordu. Mahfazanın her iki yanında ise, üzeri kil meme uçlarıyla dolu iki tane toprak testi duruyordu. Cilalanmış bronzdan yapılmış bir kepçe, küçük bir su testisi ve kutsal yağla dolu bir yığın çanak, seremoni için

hazır bekliyordu.

Alkışlar ve konuşmalar yavaş yavaş söndü. Pasiphae dua etmek üzere ayağa kalkarak ellerini göğe yöneltti. Üzerinde zambak

137

ve yılan motifleriyle süslü kat kat bir etek ve erguvani bir korse vardı. Sanatkârane bir biçimde taranmış saçlarının altındaki yüzüne o kadar koyu bir makyaj yapılmıştı ki, sanki bir maske taşıyordu. Yüksek ve anlaşılır bir sesle geleneksel yakarıya başladığı zaman, sadece havaya kaldırdığı elleri belli belirsiz kıvıldıyordu.

"Tanrıça sizi kutsasın ve kendisine adanmış boğanın üzerinden yapacağınız atlamada size yardımcı olsun. O, yeryüzünü süt yağmuru ile besleyen gök ineğidir."

Büyük testilerden birisini alarak sunak taşının önündeki yeri ıslattı ve birkaç damla suyu da huşu içinde kollarını kavuşturmuş olan seyircilerin üzerine sıçrattı.

"Sana yalvarıyoruz, Büyük Ana, bu genç atletlerin cesaret ve güçlerini hoşnutlukla kabul et. Onlara toprağının ve yıldızlı gökyüzünün çocukları olma şerefini bahşet."

Mahfazaya döndü ve kanatlarını açtı. Dökme bronzdan yapılmış boynuzların taçlandığı kızıl-kahve sütunların arasında Çift Ağızlı Balta parlıyordu. Kraliçe kutsal eşyanın önünde hafifçe eğildi.

Sonra Aiakos'a işaret verdi ve adaylar uzun bir sıra oluşturarak Pasiphae'nin önünden geçmeye başladılar. Kraliçe her adaya teker teker elindeki kepçeden su içiriyor ve kaşlarının arasına gül-yağı sürerek onları meshediyordu. Kepçedeki su bittikçe meme uçlu testilerden tekrar tekrar dolduruyordu.

Asterios, sıra kendisine geldiği zaman kaşlarının arasına gül-yağı süren elin hafifçe titrediğini fark etti. Alnındaki parmaklar serin ve yumuşak, kulaklarındaki ses ise sert ve katıydı.

"Tanrıça daima seninle birlikte olsun! Gececeğin tüm yollarda sana yardımcı olsun!"

Sonra Pasiphae tribüne dönerek Deuklion ve Phaidra'nın arasına oturdu. Genç kız heyecanla aşağıya bakıyordu.

Her şey hazırды. Tahta perdenin kapısı açıldı ve burnundan soluyan kocaman bir boğa hışımla arenaya daldı. Sivri boynuzları altın varakla kaplanmıştı ve öfkeyle sağa sola savurduğu uzun kuyruğu altın ipliklerle örülmüştü.

Taş basamaklarda oturan seyirciler nefes bile almaya cesaret edemiyordu.

Mirtho güneş doğduktan hemen sonra odasına girdiği zaman, Ariadne çoktan uyanmıştı. İhtiyar dadı büyük bir özenle saplan çıkardı ve onlardan boşalan yere bu iş için kullanılan otlarla dolu tül kesecikler yerleştirdi. Sonra da içmesi için genç kıza zehir gibi acı bir sıvı verdi.

Ariadne öğrenerek yüzünü gözünü buruşturmasına rağmen fincanı bir dikişte boşalttı ve ağzını su ile çalkaladı. Sonra da tekrar yatağa uzandı.

Zaman geçiyordu. Mirtho yavaş yavaş Ariadne'nin direncinin kırıldığını ve teselliye olan ihtiyacının arttığını hissediyordu. Genç kızın küçük bir hareketi üzerine onu kollarının arasına aldı ve küçük bir çocuk gibi sallamaya başladı. Bu arada alçak sesle onu rahatlatacak sözler mırıldanıyordu.

Uzun zamandır engellenen gözyaşları nihayet sel gibi boşandı ve genç kız ihtiyar kadının gövdesine sınımsız sarıldı.

Sonra ansızın ilk acı dalgası geldi. Ne bir uyarıda bulunmuş, ne de bir işaret vermişti. Ariadne'nin vücudu kasıldı ve nefesi kesildi. İrkilerek yatağında doğruldu.

Mirtho ona düzenli bir şekilde nefes almaya devam etmesini söyledi ve sıcak elini Ariadne'nin göğsünün üzerine koydu. Kız kesik kesik nefes alarak kendine gelmeye çalışırken, ilkinden daha şiddetli bir acı dalgası daha geldi.

Duyduğu acı nedeniyle suratı tanınmaz hale gelen Ariadne, içgüdüsel bir hareketle yataktan kalkarak odanın köşesindeki tabureye oturdu ve ellerini vücuduna bastırmaya başladı. Mirtho dizleriyle onun sırtına destek oluyordu.

"Zavallı Ariadne" diye fısıldadı ve eliyle kızın yanağını okşadı. "Acının en şiddetli olduğu anda nefes vermeye çalışmalısın. Dalgalar artık giderek sıklaşacak. İstiyorsan bağırabilirsin, çünkü her şeyin sona ermesi daha epey uzun sürecek."

Çekilen kuraya göre belirlenmişti sıra. Asterios en uzun ikinci çöpü çekmişti, dolayısıyla da sondan ikinci sırada yapacaktı aüayışı-nı. Diğerleriyle beraber tahta perdenin hemen arkasındaki oturma sırasına yerleşerek, boğa dansını izlemeye başladı.

W

Şimdi sıra Atinalı delikanlıdaydı. Bitias koşmaya başlamadan önce korku dolu gözlerle son kez ondan yana baktı. Asterios ona cesaret veren bir bakış fırlattı ve eliyle göğsünü işaret etti. Küçük Atinalı işareti anladı ve neşeyle gülümsedi. Asterios

bu özel gün için ona mavi deniz kabuklarından yapılmış bir tılsım hediye eüniş-ti sabah. Bitias arkadaşının kendisine gösterdiği ilgiden son derece memnun kalarak, tılsımı deri bir ip ile gururla boynuna asmıştı.

Küçük Atinalı başlangıç yerine geçerek, sakin ve düzenli nefes alıp vermeye çalıştı. Boğa üzerine doğru gelmeye başladığı zaman ise, birkaç kuvvetli adım atmaya başarabildi. Kararlı bir hareketle hayvanı boynuzlarından yakaladı. Boğa kafasını şiddetle yukarı savurunca, Bitias'ın vücudu hayvanın kocaman gövdesinin üzerinden uçtu ve sağrısının arkasına iki ayağı üstüne düşmeyi başardı.

Genç cambaz alkışlar arasında Asterios'un yanına otururken, dört bir yana gülücükler saçıyordu. Duyduğu büyük sevinci onunla da paylaşmak istiyordu. Fakat herhangi bir tepki alamayınca Aste-rios'un tribünlerde bir yere büyülenmiş gibi baktığını fark etti. Asterios kalabalığın arasından yüzünde ciddi bir ifadeyle gözünü bile kırpmadan kendisine bakan Hatasu'yu görmüştü.

Acı dalgaları ardı ardına geliyordu. Ariadne zorlukla nefes alıyordu, tüm vücudu şiddetle kasılmaktaydı. Yatağın çevresi kirli havlularla dolmuştu. Kızın darmadağın saçları nemlenmiş, bumburuşuk gömleği ter içinde kalmıştı. Mirtho onun kurumuş dudaklarının üstüne devamlı taze limon parçaları koyuyordu, çünkü her şey bitene kadar hiçbir şey içmemeliydi.

Neredeyse öğlen olmuştu; pencerelerin önündeki koyu renkli keten kumaşlar, göz kamaştırıcı güneş ışığının içeriye daha yumuşak bir şekilde düşmesini sağlıyordu. Yine de odanın içinde bunaltıcı ve boğucu bir hava vardı. Mür ağacının keskin kokusu bile, ekşi ter ve korku kokusunu bastıramıyordu. Kanı durdurmak için afyon ruhu, temiz su ve temiz kelen sargılar hazırlanmıştı. Fakat henüz çok erkendi.

Ariadne kendisini olduğundan daha cesur göstermekten çok-

140

tan vazgeçmişti, iki büklüm bir şekilde ağlıyor, inliyor, haykırıyor ve o kadar yürek parçalayıcı bir şekilde hıçkırıyor ki, Mirtho bile heyecanlanarak onu yatıştırmaya çalıştı. Tüm şefkatiyle genç kızı kucaklıyor, alnında ve kollarında biriken terleri bıkıp usanmadan siliyor, saçlarını okşayarak teselli edici sözler söylüyordu.

Öğle güneşi bronz renkli güçlü omuzlarında parlıyordu. Asterios bileklerindeki bandajları son bir kez sıkılaştırdı. Kendine olan tüm güvenine karşılık içinde garip bir heyecan vardı ve vücudu ona bugün her zamankinden daha az esnekmiş gibi geliyordu. Sarı bir gölgeliğin altında hiç kıpırdamadan oturan annesine bakarak göz kırptı ve az ilerisinde oturmakta olan İkaros'un kendisine el salladığını fark ederek sevindi.

Sonra da hız alarak koşmaya hazırlandı. Bu arada boğa onun üzerine hücum etmişti bile. Ariadne, diye düşündüğü anda, kara kas yığınının burnunun dibine gelmiş olduğunu fark etti. Ariadne'm!

"Astro!" diye çınladı kızın haykırışı. "Asterios!"

Ariadne ağlayarak yatağa yığıldı ve Mirtho'nun kendisi için hazırlamış olduğu battaniyeye inanılmaz bir acıyla dişlerini geçirdi.

Asterios vücudunun zihnine itaat ettiğini fark etti ve olanca gücüyle koşmaya başladı. Vahşi, çılgın bir sevinç kaplamışa içini. Kollarını uzatarak ileri sıçradı.

Tam o anda ikinci Surat üzerine bir yumruk darbesi gibi indi.

Ariadne, kirli havlularla dolu bir odada, ter içinde yatıyordu. Çırpınıyor, iki büklüm oluyor ve inleyerek kendi ismini söylüyordu. Üzerine doğru eğilmiş olan Mirtho ise, kızın bacaklarının arasında büyük bir çanak tutuyordu. Kan ve sümügümsü dokular kaplamıştı her tarafı; beyaz gömleği kapkara kesilmişti. Aniden vücudunda keskin bir acı hissetti; ölümün acısı...

Boğanın boynuzlarını ıskalamıştı. Hayvanın üstünden uçmak yerine, sert bir şekilde yere düştü.

141

Seyirciler korku dolu çığlıklar kopardılar.

Burnundan soluyan boğa kopan gürültüden etkilenmemişti. Biraz yana dönerek boynuzlarını yerde yatan cambaza sapladı ve kalın ensesinin güçlü bir hareketiyle ileri savurdu. Asterios düştüğü yerde kımıldamaksızın yatıyordu.

"Geçti, kızım. Her şey bitti. Ağlama artık!"

Bitmek bilmez bir titreme. Kan çıkana kadar çiğnenmiş tırnaklar.

"Biraz uyumaya çalış. şu çayı iç, sana yardımcı olacaktır. Uyu, küçüğüm. Her şey düzelecek. Ben buradayım, senin yanıdayım."

Boğayı yakalamak ve kalın halatlarla sımsıkı bağlamak için dört adamın var güçleriyle çalışması gerekti. Aiakos hemen arenaya atlamış ve yaralının üzerine eğilmişti.

Asterios yüksek sesle inledi. Sirtında kanlı bir yara vardı ve sol kolu sanki bedenine ait bir parça değilmiş gibi, garip bir biçimde kıvnılmıştı. Etləri o kadar derin yarılmıştı

ki, kolunun beyaz kemiği bile gözler önündeydi. Patlayan sol kaşından yüzüne sel gibi kan akıyordu. Asterios tüm gücünü kullanarak sağ gözünü azıcık aralamayı başardı.

Aiakos'un üzerine eğilmiş olduğunu gördü. Yanında da Ika-ros duruyordu. Endişeli bir sesle birbirlerine bir şeyler fısıldıyorlardı. Onların arkasındaki suratlar ise bulanık birer hayal gibiydi.

Gözkapakları ağırlaşıyordu. "Sakin ol oğlum" diyen Pasip-hae'nin sesini duydu ansızın. "Sana hemen ağrı dindirecek bir ilaç vereceğiz."

"Sadece kolum" diye itiraz etmek istedi Asterios, fakat bu kadarı bile onu ölesiye yormaya yetmişti. "Gidip Ariadne ile ilgilenin, çünkü o..."

Altındaki zemin bir beşik gibi sallanmaya başlamıştı ve yumuşak, gri bir bulut hızla üzerine doğru geliyordu. Gördüğü son şey, çektiği acıları kendisiyle paylaşan bir çift kara göz oldu. Sonra bilincini yitirdi.

142

Hava

Aiakos'un Girit'e dönüşünden sonra yerleştiği ev, Phaistos'tan atla en fazla yarım saatlik mesafedeydi ve ortasında küçük bir göl bulunan geniş bir bahçeyle çevriliydi. Anayurtları Mısır olan lotus çiçekleri adanın sert kış iklimine dayanamadıkları için, gölün yeşil sulan anemonlar ve nilüfer çiçekleriyle kaplıydı. Birçok su kuşu burasını yuva olarak benimsemişti. Uzun selvi ağaçları arasında meyve ağaçları göze çarpıyordu; çitin hemen yanında, neredeyse olgunlaşmak üzere olan meyvelerle dolu ihtiyar bir nar ağacı bulunuyordu.

İki katlı villa bir platformun üzerinde yükseliyordu. Ziyaretçiler önce taşla kaplı bir ön avluya, oradan da büyük salona alınıyordu. Kuzey tarafında geniş bir loca salona birleşiyordu. Zemin katta yemek odası, çeşitli kilerler, depolar ve hizmetkârların odaları yer alıyordu. Aiakos ve Hatasu'nun oturduğu doğu yönündeki odalara, tahta bir merdivenden çıkılarak ulaşılıyordu. Batı tarafında ise çeşitli misafir odaları ile ev sahibinin Syene'den getirdiği zengin bir papirüs kütüphanesi bulunuyordu. Küçük bir merdiven yardımıyla dama çıkmak mümkün oluyordu. Sıcak yaz gecelerinde yıldızları gözlemek için bulunmaz bir yerdi burası.

Evin her tarafı, Aiakos'un Mısır'ı ikinci vatanı olarak kabul ettiğini gösteren işaretlerle doluydu. Sadece yemek odasında duvarlar Girit usulünce mermer sıva ile kaplanmıştı; onun dışında taş duvarların tümü hayvan ve bitki motifleriyle süslü hasırlarla bezeliydi. Taş zemin, hava çok sıcak olduğu zaman bile içerisinin serin kalmasını sağlıyordu. Kışın ise hamamdan başlayarak binanın içine dağılan karmaşık

boru sistemiyle evin içi ısıtılıyordu.

Asterios ise aradan geçen zaman zarfında bu olağanüstü konfora iyice alışmıştı, iyileşmesinden bu yana hemen her gün buraya gelerek, Hatasu'dan ders alıyordu.

Mısırlı kadın onun hayatını kurtarmıştı. Arenadaki düşüşünden sonra kınlan kemiğini yerine yerleştiren, yarayı temizleyen ve bağırsaktan yapılan bir iplikle diken ondan başkası değildi. Fakat

143 -

yapılan bu başarılı tedaviye rağmen delikanlı ikinci günde ateşler içinde yanmaya başlamıştı. Yavaş yavaş kendine gelmesini de yine Hatasu'nun bitki çaylarına ve kompreslerine borçluydu.

"Kimsin sen?" diye soruyordu ateşli gecelerin karmaşık rüyalarından uyanıp, kendisine bakan siyah gözlü kadını gördüğü zaman.

"Adım Susai" diye cevap veriyordu kadın. Bacağındaki kompresleri değiştiriyor ve hafif bir zorlamayla delikanlının ağızına birkaç damla lavanta çiçeği çayı döküyordu. "Uyumalısın. iyileşme vakti geldi de geçiyor."

Mirtho ve Susai dönüşümlü olarak Asterios'un başında beklemişlerdi. Onların orda olduklarını bilen delikanlı, bu sayede sakin-leşerek uykuya dalıyordu. Uzun nekahet dönemi süresince ne sert bir davranış, ne de sabırsız bir kelime sezinlemişti. Hatasu, sinirlerine o kadar hâkimdi ki, tanımayan birisi onu soğuk bir insan olarak değerlendirebilirdi. Fakat Asterios kadının dış kabuğunun altında bambaşka bir kişiliğin yattığını fark etmişti. Gizli duygular, sonsuz bir hüzn... Bazen kadının hisleri kendisine yansıyor ve sorunlarını daha da ağırlaştırıyordu.

Ariadne'yi düşünmekten kendi kendini yiyip bitiriyordu. Neden kendisini ziyaret etmediğini, neden kendisini görmeye gelmediğini bir türlü anlayamıyordu. Mirtho'nun başının etini o kadar uzun bir süre yemişti ki, kadın sonunda Ariadne'nin artık sağlığına kavuştuğunu söylemek zorunda kalmıştı. Fakat sevgilisinin nerede bulunduğunu bir türlü öğrenemedi.

İyileştikten sonra bile Hatasu'nun kendisiyle ilgilenmeye devam etmesi, Asterios'u oldukça sevindirmişti. Phaistos'a ayak basmanın kadına neye mal olduğunun farkında bile değildi. Minos'un genç kadını av peşindeki bir avcı gibi kovalamasının üzerinden yıllar geçmişti. Hiçbir şey ona engel olamıyordu. Ne kadının aşkına cevap vermeyişi, ne onun en iyi arkadaşının kızı olduğu gerçeği, ne de Pasiphae'nin kıskançlığı.

Ne var ki Hatasu onu sürekli olarak geri çevirip, değerli hediyelerinin bir tekini

olsun kabul etmeyince, içinde yanan ateş yavaş yavaş sönmüştü. Fakat hâlâ ihtirasının alevlendiği bazı anlar olmuyor değildi. O zaman Hatasu daha önce başar- ile denenmiş olan

144

yöntemlerine tekrar başvuruyordu. Kraldan bucak bucak kaçtığı günlerde, Konossos ve diğer saraylardan da uzak kalmayı yeğlemiş ve babasının evine kapanarak kendisini tamamen çalışmalarına adanmıştı. Girit'te onunla boy ölçüşecek bilgide bir sağaltıcı yok gibiydi.

Hatasu ilaçlarını göğsüne bir kalkan gibi bastırarak, fırsat buldukça bir yan kapıdan sarayın içine sızıyordu. Başlangıçta saraya adım atmamaya kesin kararlı görünüyordu; fakat Mirtho ve Pasip-hae yaşlı gözlerle hastayı kurtarması için kendisine yalvardıktan sonra yumuşamış, hatta Phaistos'ta gece nöbetine bile kalır olmuştu.

Buna rağmen buhurdanlıkta yanan tütsülerden yükselen hafif anason kokusu, içinde eski korkularını uyandırmıyor değildi. O zamanlar her köşede kralın ihtiraslı suratını görür gibi oluyor ve kendisini artık hastanın odasına giden sağaltıcı Hatasu olarak değil, aksine bir zamanlar korku içinde titreyen kara gözlü küçük kız olarak hissediyordu.

Şimdiye dek geçmişten gelen bu rahatsızlığı Asterios'tan gizlemeyi başarmıştı. Delikanlının boğazındaki düğümü çözdü ve keten sargıları çıkardı. Biraz şiş olsa bile yara iyi kapanmıştı, koyu renkli dikişler derinin üzerinde açıkça belli oluyordu.

Astcrios sağ koluna göre oldukça cılız ve güçsüz duran sol kolunu şüpheyle büktü. Sonra da hareket ettirmeye çalıştı, fakat ters bir hareket yapınca acıyla inledi.

"Sabırlı olmalısın" diye teselli etti onu Hatasu, bir yandan da dikişleri alıyordu. "Yaranın üzerine günde iki kere bu papatya merheminden sürebilirsin. En önemlisi ise, onu yavaş yavaş ve büyük bir dikkatle kullanmaya başlamalısın."

"Bir daha boğanın üzerinden atlamayı deneyebilecek miyim?"

Hatasu öne eğilince, küçük göğüslerinin arasında sallanan altın aslan başını gördü. Bu arada onun tüm Mısır'da sağlık tanrıçası olarak tapınılan Sekhmet olduğunu öğrenmişti. Göğüslerinin arasından hafif fakat son derece kadınsı bir koku yükseliyordu. Hata-su'nun sıcaklığını hissetmekten, onun yanında olmaktan zevk alıyordu. •

"Elbette. Yeter ki kendine biraz zaman tanı."

Odada yalnızdılar ve Hatasu kendisini biraz garip hissettiğini kabul etmek zorundaydı. Asterios her zamanki gibi sıradan bir önlük giymemişti, üzerinde kendisini yetişkin gösteren pileli bir pantolon ve keten bir gömlek vardı. Kahverengi saçları yeni taranmıştı ve Hatasu kolunun bakımını yaparken gereğinden çok fazla yaklaşmıştı ona.

O daha genç bir oğlan, diye geçirdi içinden ve aynı anda kendisini aldatmaya çalıştığını fark etti. Altın sarısı benekli gözlerinde çocukluktan eser bile kalmamıştı. Asterios, Hatasu'nun uzun süredir uyuyan bir yönünü uyandırmıştı.

Kadını sersemletiyordu. Ve kendine çekiyordu. Kadın onun yanındayken kendisini güvensiz hissediyor, fakat yanından uzaklaşır uzaklaşmaz onu özlemeye başlıyordu. Asterios şimdiye kadar tanımış olduğu erkeklerden o kadar farklıydı ki! Açık, kınlgan ve genç yaşına rağmen kendisine ağırbaşlılık ve olgunluk kazandıran bir esrar perdesiyle çevrili. Hatasu onun öğretmeni idi. Fakat Asterios'un içindeki kadını görmesi için çok şey feda etmeye hazırdı. Ya aralarındaki büyük yaş farkı? Ya ait olduğu değişik kültür?

içindeki çelişkili düşüncelerden kurtulabilmek için, ilk kez ona düşüşünün gerçek nedenini sordu.

Asterios duraksadı. "Bazen garip şeyler görüyorum" dedi sonunda alçak sesle, "ne olduklarını bilemediğim. Geçmişte mi olmuşlardı? Yoksa gelecekte mi olacaklar? Bazen onların sadece kendi zihnimin hayalleri olmalarını diliyorum."

Hatasu şaşkınlıkla ona baktı. Kendi yurdunda bu yeteneğe sahip olan insanlar, tanrıların gözdesi olarak adlandırılırdı.

"Sen, İkinci Surat'a sahip olduğunu mu söylüyorsun?"

Asterios evet anlamında başını salladı. "Mirtho öyle demişti."

"Adayısın sırasında neler oldu Asterios?" diye tekrarlardı sorusunu Hatasu onu gözden kaçırmadan.

"Bunu sana söyleyemem" diye cevapladı aceleyle. "Korkunç şeyler gördüm." Dudaklarını ısırıldı.

"Ansızın mı? Herhangi bir belirti, bir işaret olmaksızın mı?"

"İkinci Surat üzerime bir fırtına gibi çöküyor" diye karşılık verdi mutsuz bir sesle. "Ya da korkunç bir karabasan gibi. Nerede olursam olayım ve ne yaparsam

yapayım, fark etmiyor."

146

ikisi de susmuştu.

"Birçok İsis rahibesi kehanet yeteneğine sahiptir" dedi Hatasu aniden. Mısır'ın bazı büyük tapınaklarında, bu yetenekle başa çıkmak için yüzyıllardır bazı yöntemler öğretilmektedir. Annem bunlardan bazılarını bana aktarmıştı. Benim de onları sana öğretmemi ister misin?"

"Bunu yapar mısın gerçekten?" diye sordu Asterios şaşkınlıkla.

"Denemeye değer" diye karşılık verdi Hatasu ve onu tekrar göreceği düşüncesi kendisini rahatlatmıştı. Fakat bu sefer kuralları kendisi koymalıydı. "Fakat senden evime gelmeni istiyorum."

O zamandan bu yana güneş ovanın üstünde yükselmeden atına atlayıp dörtnala Hatasu'nun evine gidiyordu. Uzun nekahet dönemi süresince sıcak yaz günleri sona ermişti, serin sabah ve akşamlar mevsimin değişmekte olduğunu haber veriyordu. Asterios kadının çok eski zamanlardan kalan bilgisini hırsla kabul ediyordu. Her buluşmalarında kendisini yeniden keşfediyor, kalbinin ve aklının ufuklarının açıldığını hissediyordu. Nefesini kontrollü bir biçimde alıp vermeyi öğreniyordu, ta ki vücudu mutlak sükûna ulaşana kadar. Hatasu ona insanın yedi ateş tekerleğini tanıtıyor, belkemiği boyunca bulunan güç merkezlerinin yerlerini gösteriyordu. Ona uyanık ve bilinçli olmayı öğretiyor, Asterios kendini dışa kapayarak içine dönmeyi gitgide daha kolay başanıyordu.

Altı köşeli, büyük bir safir taşı yardımıyla Asterios'a derin düşünce durumuna dalmayı öğretmişti. Delikanlı taşta o kadar uzun bir süre gözlerini dikip bakıyordu ki, taş yavaş yavaş arka plana geçiyor ve salt sembol haline dönüşüyordu. Bu sembol iç gözünün önüne yerleşiyor ve koyu mavi bir renkle ışıdamaya başlıyordu. Asterios'u dikkatle izleyen Hatasu tam bu anda parmağıyla onun burun köküne dokunuyordu. Parmakların yumuşak bir şekilde dokunduğu yer yavaş yavaş ısınmaya başlıyordu.

Asterios bu ışık kaynağının merkezine yoğunlaşıyor ve görmeye başlıyordu, ilk defa korku duymadan yapıyordu bunu. Hatasu da hafif ve sakinleştirici bir sesle ona eşlik ediyordu.

"Henüz vuku bulmamış veya gelecekle vuku bulacak olayları görme yeteneği, tanrıçanın sana bahsettiği çok önemli bir lütuftur.

147

Ondan korkmana gerek yok Asterios! Bundan böyle hayaller sana hükmedemeyecek. Artık onların efendisi sensin! Mavi ışığa yoğunlaştığın zaman hayalleri çağırabilirsin. Ve bilinçli olarak kendini dışa açtığın zaman, onları geldikleri gibi gönderebilirsin. Şimdi gözlerini aç!"

Asterios gözkapaklarını ovuşturdu ve kendisini baş dönmesiyle derin bir yorgunluk hissine hazırladı. Çünkü hayaller onu her terk edişinde bunları yaşamaya alışmıştı. Fakat bu defa olmadı.

Asterios üzerine uzanmış olduğu hasırdan kalktı ve Hatasu'ya yaklaştı. Kadın da oturduğu tabureden kalkmıştı. Asterios onu ayakta gördüğü zaman her defasında ne kadar ufak tefek olduğunu düşünüp şaşırırmaktan kendini alamıyordu. Nasıl olduğunu anlayamadan onu kendine çekti, oysa kadının yanında sık sık cahil bir çocuk hissine kapılıyordu. Güzelliklerini giysiler ve mücevherler yardımıyla bu kadar güzel sergilemeyi başaran bir kadına daha önce hiç rastlamamıştı; bu akşam da örümcek ağı inceliğinde, boynundan başlayarak çıplak ayaklarına kadar uzanan, açık yeşil bir elbise giymişti. Elbisenin çeşitli yerlerine altın ve seramikten yapılmış süsler takılmıştı, kenarları ise açık ve koyu yeşil camdan yapılmış boncuklarla işlenmişti. Pasiphae'nin bile daha güzel bir elbisesi

yoktu.

"Artık hayalleri istediğim zaman görebiliyorum, istediğim zaman da gönderebiliyorum; ne onlara karşı koymaya çalışmama, ne de korkmama gerek var" dedi Asterios. "Fakat bu yetenek tek başına anlamsız. Bana bu şekilde ifşa edilen gerçekleri, diğer insanlara nasıl anlatabilirim?"

"Hangi gerçekten söz ediyorsun?" Hatasu bir yudum su içti.

"Ne demek istiyorsun?" diye şaşkınlıkla karşılık verdi Asterios.

"Gerçek, dünyaya çıplak olarak gelmez" diye cevap verdi Hatasu, "aksine herkes tarafından farklı farklı algılanan simgeler ve semboller şeklinde gelir. Bu yüzden, gördüğün gibi, gerçek bir başkası için yalan olabilir ya da tam tersi. Gerçek olarak algıladığın şeyler yüzünden insanlar ileride seni aralarından kovacak, hatta nefret edecek. Çok zor bir yolda yürümeye başladığının farkına vardın, değil mi?"

148

Asterios evet anlamında başını salladı.

"Gerçeği doğru şekilde kullanabilmek kolay değildir" diye devam etti kadın. "Çoğu insan bu uğurda bir ömür tüketir ve belki başarır."

Hatasu delikanlının gidişinden sonra bile onun soru dolu gözlerini üzerinde hissediyordu. Neden onun aklını bu kadar çok karıştırıyordu?

Pasiphae ve Mirtho, Asterios'un Hatasu'ya yaptığı düzenli ziyaretlerden haberdardılar. Kadın bunu babasına da söylemiş, o da Minos'un herhangi bir olumsuz girişimde bulunmasını engelleyeceğine dair söz vermişti. Aiakos'un yıllardır sakladığı sırrı bilen tek kişi olan Hatasu, Asterios ile olan ilişkisine babasının ne kadar önem verdiğini biliyordu. Bu nedenle de, resmi olarak kimsenin bu ilişki hakkında tek söz etmemesine çok seviniyordu.

En sevdiği öğrencisinin yavaş yavaş iyileşmekte olduğunu görmekten büyük bir haz duyan Aiakos, kızından Asterios'a idmanlara yeniden ne zaman başlamayı düşündüğünü sormasını rica etmişti. Onu zorlamak niyetinde değildi, fakat onun cevabını büyük bir sabırsızlıkla bekliyordu.

Hatasu ise o günden içten içe korkuyordu. Asterios kendisini gerekenden ve istediğinden çok daha fazla meşgul ediyor, içinde aslında kendisine yasaklamış olduğu duygulan uyandırıyor. İşte bu yüzden ona o zamana dek geçen yaşamından çok az bahsetmişti. Ne kadar yalnız olduğunu öğrenmesini asla istemiyordu. Bu nedenle Asterios'a karşı daima tetikteydi; ona karşı elinden geldiğince soğuk ve mesafeli davranıyor, aralarındaki öğretmen-öğrenci ilişkisini değiştirmek için pek az girişimde bulunuyordu. Fakat haftalar geçtikçe aralarındaki bu mesafeyi koruması giderek zorlaşıyor, kendi kendine onun yakınında bulunmaktan ne kadar hoşlandığını itiraf etmek zorunda kalıyordu. Onun içtenliği, bilgiye susa-mışlığı ve yaşama sevinci, kendisini mutlu ediyordu.

Mısır'la Nubya arasında bir sınır bölgesi olan Syene'de, neşeli ve mutlu bir çocukluk geçirmişti. Buradaki büyük taş ocaklarından syenit ve pembe granit elde ediliyor ve gemilerle Nü'den aşağı

149

yollanıyordu. O zamanlar ismi Susai'ydi: bütün gün gevezelik ederek kıkırdayan badem gözlü, esmer tenli, küçük bir kız çocuğu. Kendisini seven ve koruyan insanlar arasında büyümüştü. Öyle günler görmüştü ki, gökyüzü sıcaktan bembeyaz olmuştu; geceleri ise gök tanrıçası Nut'un ışıldayan vücuduyla gök kubbeyi sarmasını şaşkınlıkla seyretmişti.

Annesi, Beyaz Nil kıyılarından gelen bir İsis rahibesiydi. Aia-kos'un karısı olmadan önce Nil deltasındaki tapınak şehri Buto'da tıp dersleri veriyordu. Geleneğe uygun olarak, sağaltma konusundaki tüm bilgileri kızına aktarmıştı. Ona hiyeroglif sanatını öğretmiş ve yavaş yavaş dinsel kuralların içine çekmişti. Neith Hata-su'nun Isis rahibesi olması için gereken her şeyi yapmış ve onu tapmağın bulunduğu

Dendera'ya götürmüştü. Haftalar süren hazırlık programında da hep yanında bulunmuştu.

Daha çok küçük yaşlardan itibaren ona çeşitli hastalıklara iyi gelen sağaltıcı otların ve bitkilerin nerede yetiştiğini göstermiş; bunların ilaç ve merhem olarak nasıl işleneceğini öğretmişti. Sonra da yaraların temizlenmesi ve sarılması konusuna girmiş, sonunda onun küçük ameliyatlarda yanında bulunmasını bile sağlamıştı.

Evlerinin önünden Sudan'dan gelen kervanlar geçiyordu. Yakındaki pazar yerine mallarını indiren Nubyalılar, Berberiler ve göçebelerle ticaret yapıyordu. Onlara kına, un ve karabiber karşılığında baharat, altın ve kıymetli takılar; keskin Berberi hançerleri karşılığında da fildişi veriyorlardı. Hatasu ta küçüklüğünden bu yana taş basamakların üzerinde uyuyan dilencilerin görüntüsüne alışmışa. Babasının çalışma odasının aniden yabancılarla dolup taşması onu hiç şaşırtmıyordu.

Neith kapısını çalanlardan hiçbirini geri çevirmiyordu. Lekeli humma şehri kasıp kavurduğu ve bahçesi eve bile gidecek mecali olmayan hastalarla dolup taşıdığı zaman bile. Sonunda kendisi de hastalandı, fakat uzun zaman ölüme direndi. Ancak Aiakos ve kızının Edfu'daki yazlık eve sağ salim ulaştıklarını öğrenince, kendisini ölümün kollarına teslim etti.

Ölümü her şeyi değiştirmişti. Artık kimse kapılarını yardım istemek için çalmıyordu; ev bomboş ve ıssız geliyordu baba-kıza.

150

Aiakos çareyi uzun iş gezilerine çıkmakta buldu; kızını ise neredeyse her gün değişen hizmetçilerin gözetimine bırakıyordu.

Hatasu, acı ve yalnızlıkla beraber yaşamasını öğrenmek zorunda kalmıştı. Bir dost sohbetine hasret kalmadığı gün, neredeyse yok gibiydi. Bu nedenle, Minos babasını Girit'e dönmesi için zorlamaya başladığı zaman, önceleri çok sevinmişti. Sürekli olarak ondan yurdunu anlatmasını istiyor, Knossos ve Phaistos sarayında-İci yaşamı kafasında rengârenk tasvirlerle canlandırıyor. Adaya ayak bastığı zaman yaşadığı hayal kırıklığı ise, bu nedenle çok büyük oldu.

Giritlileri son derece kaba saba ve görgüsüz bulmuştu, geleneklerinin birçoğu ise dayanılacak gibi değildi. Ne kadar kıt akıllı olduklarını alayla izliyor ve boğa dansı gibi bir barbarlığı kutsal bir tapınma biçimi olarak benimsemeleri karşısında hayrete düşüyordu. En fazla ise saraydaki yapmacılıktan şikâyetçiydi; kendisini hapsedilmiş gibi hissediyor ve yaşlılarıyla görüşme imkânını neredeyse hiç bulamıyordu.

Farklı dinsel inanışlara ve sağaltma yöntemlerine sahip olduğu için, Mirtho ve diğer rahibeler onu şüphyle izliyordu. Aiakos ise adaya döner dönmez adayların eğitimi

görevine getirilmişti. Yılın birçok ayını Knossos veya Mallia'da geçiriyor, bu nedenle de kızına ayıracak vakti burada da bulamıyordu.

Hatasu giderek daha yalnız ve daha mutsuz oluyordu. Minos onu dizginsiz bir ihtirasla arzulamaya ve Pasiphae de kıskançlık krizlerine tutulmaya başladığı zaman, işler iyice karışmıştı. Bu aylar boyunca iyice kabuğuna çekildi ve her yerde düşmanlar görmeye başladı.

Minos'un aşkı sönmeye yüz tutunca ve kraliçe bu yabancı kızın kendisi için bir tehlike oluşturmadığından emin olunca bile, sarayla olan ilişkileri pek az düzelmmişti. Saraydaki debdebenin Mısır zarafeti karşısında ne kadar basit kaldığını gereğinden fazla açık bir şekilde ifade etmiş, kendi yolunda yürümeye kesin karar vermişti. Hâlâ törenlere davet edilmesinin tek sebebi, babası Aia-kos'un sahip olduğu büyük şöhretti. Bütün bu yıllar sonunda neredeyse bir münzevi hayatı sürmeye başlamıştı, ta ki yaralı Asteri-os'un üzerine eğildiği güne kadar.

151.

Pasiphae'nin oğluyla kendi kızı arasındaki yakın ve bir öğret-men-öğrenci ilişkisinin sınırlarını çoktan aşmış olan ilişki, Aia-kos'un gözünden kaçmamıştı. Bu konuyu Hatasu'ya açmadan önce uzun süre tereddüt etti. Eski kabahatleri yüzünden hâlâ ıstırap içinde kıvrandığı bu günlerde, kaderin yüzüne bu şekilde güleceği hiç aklına gelmezdi.

Asterios haftalar boyunca evlerine geldikten ve kızıyla arasındaki ilişki iyice samimileştikten sonra, devreye girmeye karar verdi.

Bir sabah, Asterios atından inip ön avludan geçmeye hazırlanırken, kızıyla birlikte onu seyreden Aiakos hafifçe öksürdü. "Artık idmanlara başlamanın vakti geldi de geçiyor" dedi sonra.

Gözleri sevinçle parlayan Hatasu'nun rengi aniden soldu, çünkü babasının sözleri, onu artık pek az görebileceği anlamına geliyordu.

"Peki" dedi kısa bir duraksama anından sonra. Güçlkle sesini kontrol etmeye çalışıyordu. İçinde olup^jteni hiç kimse öğrenme-meliydi. "Bugün de normal programımızı uygulayalım, yarın özel bir veda töreni düzenleriz."

"Onu seviyorsun" dedi Aiakos kızına dolambaçlı yollara sapmadan. Akşam yemeğine oturmuşlardı ve hizmetkârlar yemek servisi yapıyorlardı. "Bir kardeş gibi mi?"

Hatasu evet anlamında başını salladı. Yanakları hafifçe kızarmıştı. "Bir kardeşten daha fazla."

"Onun kim olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Hatasu birçok kez başını salladı.

"Ona biraz zaman tanımalısın" dedi Aiakos. "Hepimiz sabırlı olmalıyız."

"Minos ve sen, onunla ne yapmak niyetindesiniz?" Sesi alışılmadık derecede heyecanlıydı. "Asterios'u kendi çıkarlarınız için mi kullanacaksınız?"

"Önünde daha uzun bir yol var" diye kaçamak bir cevap verdi babası. "Zorlu bir kader bekliyor onu."

"O diğerleri gibi değil" dedi Hatasu alçak bir sesle. "Daha önce böyle bir erkek karşıma hiç çıkmamıştı, sen hariç elbette. Sana

152

güveniyorum. Ona zarar verecek bir şey yapmazsın." Gözlerinde sırsıcak bakışlar vardı.

Şimdi gözlerini yere dikme sırası Aiakos'taydı. "Ona kendini tanıması için bir fırsat ver! Ancak kendisinin kim olduğunu bildiği zaman duygularına karşılık verebilir. Bunu yapacağına bana söz verir misin?"

"Ve sen... sen de ona bir baba gibi şefkatli ve anlayışlı olacak mısın?"

"Evet" dedi Aiakos. "Bunu yapacağım."

"Evet" diye söz verdi Hatasu. "Bekleyeceğim."

Ertesi sabah Hatasu Asterios'tan gömleğini çıkarmasını istedi ve sol kolunun iç kısmındaki belli bazı noktalara baskı uygulamaya başladı. Asterios kaslarının ısındığını hissediyordu. Fakat ansızın duyduğu bir sızı ile yüzünü buruşturdu.

"Acı ve zevk geçici birer durumdur sadece" diye mırıldandı Hatasu işine ara vermeden. "Nasıl yaşıyorsan öyle kabul et onları. Amacı ise, ikisinden de giderek daha az etkilenmek olmalıdır elbette."

"Acı beni etkilemez zaten" dedi Asterios alıngan bir sesle.

Hatasu içinden gelen gülme isteğini güçlkle bastırdı. "Sağlık ve hastalık, irademizin birer dış tecellisidir sadece. Düşüncelerinin kudreti, seni istersen hasta, istersen de sağlıklı kılar. Sen yeter ki iyileşmeyi gerçekten iste, gerisi kendi kendine

hallolur."

Asterios kızardı. "Babanın söylediklerini duydun. Yakında ikinci kez boğanın üstünden atlamalıyım" dedi. "Fakat içim hiç de rahat değil."

Hatasu delikanlının kolunu bıraktı, önüne diz çöktü ve insanın içine işleyen bir sesle konuşmaya başladı: "Biz Mısırlılar için boğa, yeryüzünün kutsal bir sembolünü tasvir eder. Yeryüzü bir avuç tozdan ibaret değildir, tam aksine, üzerinde yaşayan her şeyin karşılıklı olarak birbirine muhtaç olduğu canlı ve karmaşık bir mekanizmadır. Korkmana gerek yok Asterios! Çünkü senin öz elementin toprak, benimkisi ise ateştir. Fakat buna çok sonra sıra gelecek." Gülümsüyordu. "Atlayıştan önce son haftalarda sana öğrettiklerimi hatırla, boğayı yenmeye senden daha uygun bir insan olabilir mi dünyada?"

153

İkinci denemeyi yapacağı gün gelip çatmıştı. Bu defa tiyatro avlusu rengârenk elbiseler içindeki insanlarla dolup taşınıyordu, cambazlar alayına ne müzik, ne de bayraklar eşlik ediyordu. Açık renkli taş basamaklarda sadece Jesa, Ikaros ve Aiakos oturuyordu. Ha-tasu gelmek istememişti.

"Ben zaten daima senin yanıdayım, bunu bilmiyor musun?" demişti ve anlaşılması imkânsız gözlerle ona bakmıştı.

Kutsal mahfazanın kanatlan son seferki gibi, ardına dek açılmıştı. Asterios Çift Ağızlı Balta'nın parıltısını gördü. Pasiphae kutsal nesnenin önünde hafifçe eğildi, onu meshetti ve üzerine biraz su sıçrattı. Serin sonbahar sabahının Asterios'u hafifçe ürpertmesine rağmen, nefes alışması sakın ve huzurluydu. Güneş, hışırdayan ağaç tepelerini altın rengine boyuyordu, uçsuz bucaksız ovadaki tarlalar çoktan anızlanmıştı.

Kara boğa başını eğip üzerine hücum ettiğinde, Asterios koşmaya başlayabilmek için bir an kendisiyle mücadele elti. Fakat sonra Hatasu'nun söylediklerini hatırladı ve zihnini dıştan^elen algılara kapadı.

Aiakos'un kendilerine öğrettiği gibi, hafif eğik bir biçimde, kuvvetli adımlarla boğaya doğru koşmaya başladı ve doğru anda boynuzları yakaladı. Boğa başını yukarı savurduğu anda, sol kolunda keskin bir acı duymasına rağmen, neredeyse mükemmel bir saltayla hayvanın üzerinden atladı. Parmak uçları boğanın geniş sağırsına hafifçe dokunmuştu.

Gözleri yere inmesi gereken noktayı tespit etti, ayaklarını yumuşak kum kaplı zemine inmeye hazırladı. Bir an sonra kara boğanın arkasında sapasağlam ayakta dikiliyordu.

^..... \

Aynı günün öğleden sonrası, tören salonundaki büyük duvar resmi bitmek üzereydi. Bir tarafında hafif rjirjüzgâr ile sallanan çiçekler, çalılar ve otlarla kaplı bir manzara varken, öbür tarafında ise boğanın üzerinden yapılan atlayış tasvir ediliyordu.

Son düzeltmeleri yapmakta olan Laeto, kompozisyonu bir kez daha tümüyle değerlendirebilmek için, birkaç adım geriye gitti. Duvarların üstüne önce çok ince bir tabaka sıva çekilmişti. Gözle-

154

^ni kısarak dikkatle baktığı zaman, keskin kenarlı bir obsidiyen parçası ile sıvanın üstüne çizdiği ilk taslağı fark edebiliyordu. Sonra da boyaları hazırlamış ve henüz nemli olan zemin üstüne resmi yapmaya başlamıştı.

Kadın hoşnutlukla gülümsedi. Renkler nemli sıvayla birleşmiş ve canlılıklarını korumayı başarmışlardı. Tam istediği gibi olmuştu doğrusu. Bu yöntem sayesinde Pasiphae'nin torunları, hatta onların torunları bile bu canlı sahneyi hayranlıkla izleyebilecekti. Kızıl renkli dikey çizgilerle freski birçok sahneye ayırmış ve zemini koyu bir kızıl-kahve renge boyamıştı. Tam ortada dörtnala uçarcasına koşan, kahverengi-beyaz benekli bir boğa tasvir edilmişti. Devasa gövdesiyle sanki resimden dışarı fırlayacaktı. Süratinin ve ağırlıksızlığının ön plana çıkması için, dört ayağı birden yerden kesilmişti. Boğanın üstünden atlama hareketini ise üç hareketle tasvir etmeye karar vermişti: hayvanın boynuzlarından hız alırken, salto atarken ve boğanın arkasında yere inerken.

Laeto, blero fırçayı eline alıp cambazın yüzü üzerinde son düzeltmeleri yaparken, gülümsüyordu. Sadece erkek olarak tasvir ettiği ortadaki vücutta kırmızı boya kullanmıştı, kadın olarak tasvir ettiği diğer ikisini ise açık gri renge boyamıştı. Önlüklerden sarkan renkli şeritleri canlı renklere boyadı ve tüm cambazların giydiği çizmelerin kırmızı rengini koyulaştırdı. Sonra da salonun öbür tarafındaki manzara resmini tamamlamakla meşgul olan yardımcılarını çağırdı.

Kadınların üçü de hayranlıkla resme baktılar: "Olağanüstü!" diye haykırdı içlerinde en genç olanı ve içini çekti. "Pasiphae hayran kalacak."

Laeto fazla abartmamasını belirten bir hareket yaptı. Biraz sert bir sesle kadınlara boyaları ortadan kaldırmalarını söylerken, gözlerinin içi gülüyordu.

Birkaç saat sonra saray halkının neredeyse tümü sanat eserinin önünde toplanmıştı. Sanatçıyı coşkuyla tebrik eden Pasiphae; biraz daha sessiz duran, fakat

eserin güzelliğini uzun uzun övmekten geri kalmayan Minos, Katreus ve Deukalion yorum yapmadılar, İka-ros ise Laeto'ya soru üzerine soru yağdırıyordu.

155-

Biraz gecikerek de olsa diğerlerinin arasına katılan Daidalos, o gün pek keyifsiz görünüyordu, işliğini sadece Minos rica ettiği için terk etmişti. Saçları ıslaktı ve ellerinde metal tozunun bir zerresi olsun yoktu; fakat çok az konuşuyordu ve söylediği şeyler ise Laeto'ya yöneltilen eleştirilerden ibaretti.

Asterios baba-oğlun birbirlerine söyleyecek ne kadar az şeyleri olduğunu fark etti. Bir kez bile olsun birbirlerine hitap etmemişlerdi, sanki İkaros babasının yakınlarında bulunmaktan rah^Rız oluyordu. Az sonra Mirtho, Akakallis ve Xenodike de resme duydukları hayranlığı övgü dolu sözlerle ifade edince, Daidalos'un çehresi iyice karardı. Resme yaklaşarak, sanki içinde gizli bir sırrı görmek ister gibi incelemeye başladı. Minos'un ona yaklaşıp yarı fısıldar bir sesle birkaç kelime söylemesi üzerine, Daidalos öfkeli hareketlerle karşılık verdi.

"Benden ne istediğini anlamıyorum" dedi diğerlerinin de rahatlıkla duyabileceği bir sesle. "Elbette ki bu resmi eleştirme hakkına sahibim! Ne de olsa ben de bir sanatçuyum!"

Minos'un ona şakayla karışık verdiği cevabı Asterios işitmedi. Gözü Pasiphae'nin üzerindeydi, onun ayağa kalkmasıyla beraber diğerleri de dağılmaya başladı. - N

Asterios tören salonunu terk ederek atını almak üzere ahırlara gitti. Güneş ışınları Hatasu'nun evjnc giden yola düşüyordu; ağaçların yaprakları yavaş yavaş sonbatet/renklerine bürünmeye başlamıştı, arkasından gelen bir atın nal seslerini işittiğini sandığı için bir kere durarak etrafı dinledi, fakat civarda en küçük bir yaprak bile kıvıldamıyordu. Atını sürmeye devam etti, az sonra sonbahar çiçeklerinin ışıldadığı ve yaban üzümünün olgunlaştığı bahçeye ulaşmıştı.

Arkasında hafif bir gürültü işitip geriye dönünce, Ariadne'nin karşısında durduğunu gördü.

"Seni takip ettim Asterios" dedi genç kız, "tüm Phaistos'ta çalkalanan dedikoduların doğru olup olmadıklarını kendi gözlerimle görmek istedim. Önce babam, şimdi de sen! Bu kadın büyülü güçlere sahip olmalı."

Sıradan bir mavi elbise giymesine ve saçlarına sadece yüzüne

156

^üşmelerini engelleyecek bir bant takmış olmasına rağmen, Asteri-oS'un tüm

düşlerinden daha güzeldi. Delikanlı kızın burnundaki Küçük çillere, kusursuz kulaklarına baktı. Teni solgundu; heyecanlandığı için yanakları hafifçe kızarmıştı. Aradan geçen aylar zarfında bu anı binlerce kez hayal etmişti. Şimdi ise sevgilisinin karşısındaydı; sessiz, cevap vermekten aciz.

"Neden konuşmuyorsun?" Alaycı ses tonu Asterios'u derinden yaraladı. "Kulağıma gelen hikâyeyi bir de senin yorumunla dinlemek isterdim..."

"Ariadne, ben..." Çaresizlik içinde sustu. Olamaz, diye geçiriyordu içinden. Böyle değil, Yüce Tanrıça, böyle değil!

Kızın suratı eskisine göre biraz süzölmüştü, fakat gözlerinde daha önce görmediği bir ateş yanıyordu. Ariadne o kadar heyecanlıydı ki, tüm vücudu tir tir titriyordu.

"Bana ne yaptığını biliyor musun?" diye sordu ansızın. "Hamileydim. Senden hamileydim."

"Seni seviyorum Ariadne" dedi Asterios kelimelerin üzerine basa basa. "Benim kardeşim olduğunu bilmiyordum." Kıza bir adım yaklaştı.

"Ve ben senden nefret ediyorum, anlıyor musun, senden nefret ediyorum!" diye bağırdı kız ve kendini korurcasına elini yukarı kaldırdı. "Bana böyle bir şeyi nasıl yapabildin? Olup bitenler Pa-siphae'nin kulağına giderse bizi anında öldürtür!"

Hızla arkasını döndü, en yakın ağaca doğru koştu, ince kollarıyla gövdesine sarılarak hıçkırmaya başladı. "Keşke ölseydim! Ölmüş olmayı ne kadar çok isterdim!"

Asterios artık dayanamayarak ona sarıldı. Kulağına sevgi dolu sözler mırıldanırken, bir yandan da boynunu ve omuzlarını öpüyordu. Ariadne önce ona engel olmaya çalıştı, fakat sonra direnmekten vazgeçerek, biraz sakinleşti.

"Kaderimizden kaçmamız mümkün değil" diye fısıldadı Asterios Ariadne'nin kulağına. "Seni ilk günkü gibi seviyorum ve kardeşim olmana rağmen, her zaman seveceğim. Bildiğimiz tek şey, bizim aşkımızın kutsal olduğudur! Biz sıradan insanlarınkinden farklı, daha ulvi yasalara tabiyiz! Mısır kralları ezelden beri kız

157

kardeşleriyle evlenmiyorlar mı? Ve Minos benim babam bile değil!"

"

Kollarının arasındaki vücut aniden kaskatı kesilince, yanlış bir gerekçe kullandığını anladı. Ariadne sert bir hareketle yanından uzaklaşır verdi.

"Burası Mısır değil, Girit!" dedi kaba bir sesle. Asterios kızın yüzünde tekrar uyanan şüpheliyi gördü. "Sana o kadar ihtiyacım olan o korkunç haftalar boyunca nerelerdedin, o sınırsız sevgin nerede kalmıştı? Çaresizlik yüzünden çocuğumuzu öldürdüğüm gün neredeydin, erkek kardeşimV

"Senin yanında!" diye bağırdı Asterios. "Gece ve gündüz! Aldığın her nefesi ve çektiğin tüm acıları ben de hissettim, ben de yaşadım. Çocuğunu düşürdüğün anda, ellerim boğanın boynuzlarını ıskaladı. Yere düştüm ve ağır yaralandım. Hatası beni tedavi etmeseydi, şimdiye çoktan ölmüş olurdum. Onun hakkında kötü düşünmeye hakkın yok!"

"O Mısır yılanından ne büyük bir lütuf!" diye tısladı Ariadne. "Ölmen için tanrıçaya yakardığımı bilmiyorsun, değil mi?"

"Seni seviyorum, Ariadne" diye\tekrarladı Asterios boğuk bir sesle.

"Bense senden nefret ediyorum! Defol Asterios! Defol! Seni bir daha asla görmek istemiyorum!"

Ve ansızın delikanlının kollarına atılarak, yumuşak gövdesini ona sıkıca bastırdı. Onu o kadar sıkı kavramıştı ki, sanki bir daha bırakmak istemiyordu, iki eliyle kafasını kendine çekti ve delikanlı kızın sıcak dudaklarını yüzünde hissetti.

"Burada değil" diye fısıldadı delikanlının elleri göğüslerinde gezinmeye başladığı zaman.

"Nerede peki?"

"Duymuyor musun? Birisi buraya doğru yürüyor, buna eminim! Gitmeliyim Asterios. Seni yarın akşam Kaitos'un tavernasında bekleyeceğim."

Delikanlıya bir öpücük yolladı ve selvilerin arasında kayboldu.

Asterios taşkın duygular içinde, olduğu yerde kalakalmıştı. Gözleri kapalıydı. Yumuşak bir el ansızın yanağını okşayınca irkil-

158

(li. Hatası yanında duruyordu; boynunda teninin kadife gibi parlamasına neden olan, altın ve topaz kürelerden yapılma uzun bir kolye vardı. Dudaklarında acı bir ifade vardı, fakat sesi her zamanki gibi yumuşak ve müşfikti.

"Geldiğine sevindim!"

GÖzkapaklarım altın rengine boyamıştı, çıkık elmacık kemiklerine azıcık erguvan dokundurmuştu. Nefesi taze nane kokuyordu. Her zamankinden daha büyük bir özenle hazırlandığı belli oluyordu.

"Sana teşekkür borçluyum, her şey için" dedi Asterios kekeleyerek.

"Eve gidip vedalaşmamıza kadeh kaldıralım." Ona kolunu uzattı. "Artık Knossos seyahatinin önünde bir engel kalmadı."

"Burada kalmayı çok isterdim" dedi Asterios, "arkadaşım İka-ros'un ve senin yanında! Bu tabiatı, denizi, mavi dağları o kadar çok seviyorum ki..."

"Ah, Asterios..." Hatasu gülümsedi. Delikanlıyı yemek salonunun hemen yanındaki küçük bir odaya götürmüştü. Küçük bir tabureye oturdu ve üzerinde zarif bir cam sürahi, bardaklar ve meyve dolu bronz bir tepsi bulunan küçük masayı önüne doğru çekti.

"Yapmam gereken işler olduğunu ve gitmem gerektiğini biliyorum. Fakat daha şimdiden burasını özlemeye başladım."

"Çok değişeceksin, Asterios, tahmin bile edemeyeceğin kadar" dedi Hatasu bardakları doldururken. Sesi o kadar hafif çıkıyordu ki, Asterios onu işitebilmek için kulaklarını dört açmak zorunda kaldı. "Bazıları kutsandıktan sonra da aynı insan olarak kalırlar, fakat sen değil, bunu çok iyi biliyorum."

Asterios soran gözlerle baktı ona. "Ne demek istedin? Söylemek istediğini anlayamadım."

"Kendini tanıyacaksın" dedi Hatasu. "Şimdiye kadar varlığının sadece aydınlık yönünü tanıdın. Fakat bu senin sadece bir yönün. Hepimizin içinde hayat boyu karşılaşmak istemediğimiz, hatta varlığını dahi kabul etmediğimiz karanlık, tehlikeli bir yön de vardır."

"Neredeyse beni bekleyen şeyden korkmam gerektiğine inanacağım."

"Korkacaksın, buna eminim, çok korkacaksın. Şiddetle, hatta

159

zorbalıkla yüz yüze geleceksin, belki de şu anda tasavvur dahi edemeyeceğin şeylerle karşılaşacaksın. Hiçbir şey insanın kendi gölgesi ile karşılaşması kadar zor olamaz."

"Bütün bunları nereden biliyorsun?" Asterios elini yavaşça Hatasu'nun kolunun üstüne koyunca, kadın irkilerek kolunu geri çekti.

Şayet bana bir kere daha dokunacak olursa, diye geçirdi içinden, ettiğim yemini tutamayacağım.

"Her büyük uygarlığın kendine has gizli öğretileri vardır" dedi kendisine güçlkle hakim olarak. Şeytana uymamak için kollarını göğsüne kavuşturmuştu. "Biz Mısırlılar labirente değil, çöle gideriz. Yıldızlarla dolu beyaz geceler Nil insanlarına kendi derslerini verir."

ikisi de susmuştu.

"Kendini keşfetmen ve gerçekten kim olduğunu öğrenmeye çalışman" dedi Hatasu neden sonra, "senin için büyük bir talih. Ne de olsa sen Giritlilerin uzun zamandır bekleyip durdukları kişisin."

"Zambaklar Prensi" dedi Asterios duyulur duyulmaz bir sesle.

"Kehanet onu böyle adlandırıyor.",-

"Evet, Zambaklar Prensi! Öir dahaki görüşmemizin şerefine kadeh kaldıralım Asterios!" N

Birlikte içkilerini yudumladılar.,

"Söylediklerin beni düşündürüyor" dedi Asterios ve bardağını masaya koydu. "Ve aklımı karıştırıyor."

"Az önce seni bahçede bulduğumda kafan yeterince karışık değil miydi zaten?"

"Bugün her zamankinden o kadar farklısın ki Susai" dedi Asterios ve ayağa kalktı. "Daha önce benimle bu şekilde asla konuşmamıştın!"

"Haklısın Asterios" diye karşılık verdi Hatasu, sesi biraz boğuk çıkıyordu. "Fakat sadece buradan ayrıldığıın için değil."

O da ayağa kalkmıştı. Birbirlerine çok yakındılar, Hatasu'nun yüzü Asterios'un yüzüne uzanmıştı. Delikanlı kadının hatlarındaki heyecan dolu beklentiye gördü, dudaklarının hafifçe titrediğini fark etti. Sonra Hatasu yavaşça parmak uçlarına yükseldi, dudaklarını Asterios'un dudaklarına dokundurdu.

"Mısır dilinde kız kardeş 'sevgilim' demektir" dedi neredeyse duyulmayacak bir sesle. "Büyük Ana seni korusun Asterios."

Chalara'da bir lakırdı şelalesiyle karşılaşmıştı onu Aurora. Önce epeydir ortalıkta görünmediği için bağırp çağırđı, sonra da fazlasıyla aldığı ücret karşılığında eski odasını alelacele boşaltmaya söz verdi. Yataklara temiz çarşaf lar serdi, pencereyi açtı ve odaya bir mangal göndereceğini söyledi. Sonra nihayet onu yalnız bıraktı.

Asterios, Ariadne'nin gelmeyeceği korkusuyla odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolanıp duruyordu. Aynı zamanda kızın saçlarının kokusu ve vücudunun yumuşak dokunuşları onu korkutuyordu. Kendisini görünmez zincirlerle sınımsız bağlanmış bir tutsak gibi hissediyordu ve aslında kurtulmak istemediğini de gayet iyi biliyordu.

Bir süre sonra oda ona dar gelmeye başladı ve ay ışığı olmayan, serin eylül gecesine çıktı. Burada da bir aşağı bir yukarı dolanmaya devam etti, ta ki Ariadne'nin adım seslerini işitip onu kollarının arasına alana kadar.

Genç kızı değerli bir hazine gibi götürdü içeriye. Onu basit bir battaniye örtülü yatağın üzerine oturttu ve uzun uzun seyretti. Ariadne yavaş yavaş soyunuyordu. Mum ışığı vücudunu altın rengine boyuyordu. Epeyce zayıflamıştı; delikanlının gözüne neredeyse şeffaf ve korunmaya muhtaç görünmüştü.

"Buraya gel sevgilim!" diye fısıldadı kız arzu dolu bir sesle ve kollarını uzattı.

Asterios doğru kelimeleri bulmadan önce epey tereddüt etmişti. "Ya tanrıça vücudunu yeni bir meyveyle kutsarsa?" diye sordu alçak sesle.

Ariadne delikanlının gözkapakları küçük öpücöklere boğdu. "Kara dolunay geceleri tehlikesizdir" diye fısıldadı ve kucağına sokuldu.

Genç kızın içine girdiği zaman, kendisini ne kadar büyük bir özlemle beklediğini anladı. Tüm acılarının geride kaldığını, her şeyin sona erdiğini hissetti.

Zevkin doruğuna ulaştıktan hemen sonra, nefes nefese Ariadne'nin kollarının arasına uzandı ve aklına istemeden de olsa Hata-

su'yla olan son konuşması geldi. "Mısır dilinde kız kardeş sevgüj demektir" sözleri kulaklarında çınlıyordu.

Fakat odada iki sevgiliden başka hiç kimse yoktu.

İkaros'la beraber kuzeye doğru at koşturuyordu. Nida Dağı önlerinde opal renginde yükseliyordu. Geceyi Gortys'in küçük pazar yerinde geçirdiler ve ertesi sabah erkenden yola koyuldular.

Bağbozumu sona ermişti ve her tarafta tahta çardaklar üzerinde kurumaya bırakılmış meyveler göze çarpıyordu. Kadınların, erkeklerin ve çocukların büyük seramik kaplarda üzüm çiğnedikleri köyleri birbiri ardına geride bıraktılar. Burunlarına yoğun bir şarap ve şıra kokusu geliyordu.

Kısa bir süre sonra, ilk tepelere ulaştılar. Dağlar önlerinde yükseliyordu. Serin rüzgâr pelerinlerinin içine doluyordu, atların nallarının altındaki otlar ise iyiden iyiye azalmıştı. Ormanlar arasındaki dar patika iyiden iyiye dikleşmişti, daha yukarılarda ise çalılıkların arasında kıvrılıp gidiyordu. Koruyucu yamacın dibine birkaç tane kilden ve yontulmamış taştan yapılmış kulübe sığınmıştı.

İlk dağ geçidini aştıktan sonra, yolculuklarının ikinci akşamı Jouchtas Irmağı'nın kıyısında, üzüm bağları arasında bulunan Arc-hanes'e ulaştılar. Hava rüzgârlıydı, bulutlar gökyüzünde kümelenmeye başlıyordu. Güneşin son ışıkları küçük sarayın ön cephesine düşüyor ve sütunlu girişi altın rengine boyuyordu. Basamaklı yapı, doğaüstü görünümlü dağ zirvesini gözler önüne seriyordu.

İkaros arkadaşının bakışlarını izlemişrf. "Yukarıda, zirvenin hemen altında, Büyük Ana'nın eşi her sonbahar uykuya yatmaktadır" dedi. "Her ilkbahar, ışık adaya geri döndüğü zaman, tannça onu yeniden doğurur." Asterios'un cevap vermesine fırsat bırakmadan, alaylı bir sesle konuşmaya devam etti. "Eski zamanlarda Girit'te gerçekten de insan kurban ediliyormuş. Günümüzde ise sembolik olarak gömülen bir bez kuklayla yeriniliyor sadece." Hafifçe güldü. "Ne kadar güzel bir gelenek! Soyluları ve köylüleri kontrol altında tutmak amacıyla, sarayın bir kısmını Archanes'e nakletmek için gayet yerinde bir bahane."

"Senin için kutsal olan hiçbir şey yok mu İkaros?"

162

"Korkarım ki çok az" diye sırttı arkadaşı. "Hemen hemen hiç denilebilecek kadar. Atını mahmuzlayarak Jouchtas'ın kayalık yamaçlarının dibinde uzanan saraya doğru yol almaya başladı. Asteri-os'un canı sıkılmıştı. Fakat gönülsüz de olsa onu izlemek zorunda kaldı.

Tahta kapı gıcırdayarak açıldı. Meşalelerin aydınlattığı dar bir koridora girmişlerdi. Duvarlara düzinelerce diz boyu toprak testi dizilmişti. Yavaş yavaş batı tarafındaki tapınma salonuna gittiler. Büyük bir sunak taşı çarptı gözlerine, kurban edilen

hayvanların kanlarının akması için kenarında derin bir oluk vardı. Her şeyin üstünde ise, kutsayan kollarını iki yana açmış olan tanrıçanın, siyah tahtadan büyük bir heykeli bulunuyordu.

Ortalıkta hiç kimse yoktu, fakat buna rağmen Asterios'un içini yalnız olmadıklarına dair yoğun bir his kaplamıştı. Arkasını döndü. Kimse yoktu. Ürperdi. Soğuk terler dökmeye başlamıştı. Oradan kaçıp gitmek için dayanılmaz bir istek duyuyordu. Fakat içindeki bir ses, kalmasını emretmekteydi.

İkaros'la ilgilenmeye gerek görmeden, gözlerini kapadı. Kendi içine yöneldi ve mavi ışık üzerinde yoğunlaştı.

Havada ölüm kokusu vardı. Sunak taşının üzerindeki kurbanı baktı. Üzerinde sadece kırmızı bir önlük bulunan, sımsıkı bağlanmış, çıplak bir oğlan ecel terleri döküyordu.

Arka taraftaki iki adam dualar okuyor. Yanlarında uzun, kara saçlı bir kadın var. Onu çok net olarak görmesine rağmen, yüzünü seçemiyor.

Odada bir kişi daha var. Kalın kaşlı, elinde orak biçimli bir bıçak tutan, dev gibi bir adam. Ansızın elindeki bıçakla oğlanın atardamarını kesti. Açık renkli kan, sunak taşının altındaki kurban çanağına akmaya başladı.

Birden tepelerine taş ve kaya yağmaya başladı. Kurban çanağı kırılarak ikiye ayrıldı; oğlanın kanı zemine yayılmaya başlamıştı. Yer sarsılıyordu. Meşaleler yere düştü; tahta kirişler yanmaya başladı.

Tapınak yanıyor! Dünya alev alev yanan bir yıkıntıya dönüşüyor. Sonun başlangıcı bu...

163

4

"Çabuk çıkalım buradan!" diyebildi Asterios güç bela. Gördüğü şeyde kendi suçu da var mıydı? Ne yapmıştı?

"Sana ne oldu? Tir tir titriyorsun?"

"Bir şey hissetmiyor musun? Burnuna birtakım kokular gelmiyor mu? Taşlar! Alevler! Her şey yanıyor!"

Asterios koşarak dışarı çıktı ve kendisini yere attı. İkaros ne yapması gerektiğini bilmeden peşinden koşuyordu.

"Hasta mısın? Lütfen, bir şeyler söyle!"

"Ölüler" diye karşılık verdi Asterios güç duyulur bir sesle. "Sayısız ölü. Her şey ölecek. Kurban edilen insanların hiçbir anlamı yoktu!" Ağlamaya başladı.

"Ölmek zorunda olan kim? Beni duyuyor musun Asterios? Seni anlamıyorum!"

Asterios düzenli nefes almak için kendisini zorladı, insan kurban etmek, inanılmaz bir şey! Ne faydası olabilir ki?-Kim bir insanı kurban edebilir? Neden? Bundan kesinlikle vaktinden önce bah-setmemeliyim. Ne anlamı olduğunu kendim öğrenmedeiLönce, asla!"

"Önemli bir şey değil" dedi sonra yüksek sesle^Geçici bir rahatsızlık sadece. Şimdi daha iyiyim, gerçekten! GelTgidelim buradan!"

İkaros inanmaz gözlerle ona baktı, fakat bir şey söylemedi. Ancak Asterios onun soru ve endişe dolu bakışlarını, bütün yol boyunca üzerinde hissetti.

Geceyi geçirmek üzere konakladıkları handa, akşam yemeklerini de yemişlerdi. Fazla geç olmadan odalarına çekildiler, çünkü sabah erkenden yola koyulmak istiyorlardı.

Fakat Asterios uyuyamadı. Huzursuzluk içinde bir o tarafa, bir bu tarafa dönüp duruyordu. Sonunda ayağa kalktı, pencereye yaklaştı ve gecenin sessizliğini dinledi. Yangın hâlâ gözlerinin önündeydi, adam ve kadının korkuları, yasaklanmış kurban töreni. Üzerinde boğa resmi bulunan çanağı görüyordu, ağzına dek kanla doluydu.

Bu hayallerin anlamı neydi? Çok eskiden vuku bulmuş bir olayı mı görmüştü? Yoksa kendilerini çok korkunç bir gelecek mi

164

bekliyordu? Baş ağrıyor ve şakakları atıyordu. Gördüklerinin ne anlama geldiğini sormak için mavi ışığı çağırmaya bile cesaret edemiyordu. Şimdi değil, diye geçiriyordu içinden, bu gece değil! Bu hayallere karşı koyabilmek için dinç ve kuvvetli olmalıyım.

Nihayet penceresinden içeriye kuşların sabah şarkıları girmeye başladı. Asterios rahatlamıştı. Hamama giderek yıkandı, temiz elbiseler giydi ve Pasiphae'nin kendisine yolculuk hediyesi olarak verdiği gümüş işlemeli deri kemeri kuşandı.

İkaros da uyanmış ve hazırlanmıştı; hancıya olan borçlarını ödedikten sonra yola

koyuldular.

Tabiat yumuşamış ve güzelleşmişti, göz alabildiğince uzanan hafif yükseltelerin üzerinde, diğerlerinin yanı sıra, özellikle de zeytin ağaçları bol bol yetişiyordu. Sık sık başka atlılarla karşılaşılıyor, at arabalarıyla en yakın pazara doğru yol almakta olan köylülerin ve zanaatçıların yanından geçiyorlardı.

Öğleye doğru İkaros az ilerideki köy çayırında mola vermek için ısrar etti. Büyük bir çınarın altına oturarak, beyaz fasulye ve tütülenmiş balık yediler. Susuzluklarını ise bu yörede su ile karıştırılarak içilen ekşi şıra ile dindirdiler.

Archanes'teki olaydan bu yana neredeyse hiç konuşmamalardı. Söze ilk başlayan, Asterios'a Knossos'tan ne beklediğini soran İkaros oldu.

Asterios omuzlarını silkti. "Diğer adaylar epey zaman önce turna dansını öğrenmeye başladılar. Onların seviyesine ne kadar zamanda ulaşırım, bilemiyorum."

"Turna dansını öğrenmek sandığın kadar zor değil. Onun yardımıyla labirentin merkezine giden ve -daha da önemlisi- seni tekrar dışarı çıkartacak olan yolu bulabilirsin. Bu bilginin yokluğu mahvolmana sebep olur. Fakat dansın adımlarını ve kurallarını iyice öğrenirsen, spiralin içine sağ salım gider ve dönüşmüş olarak tekrar dışarı çıkarsın."

"Bir zamanlar mağarada olduğu gibi mi?" diye sordu Asterios. Bu son sözler ona yine Hatasu'yu hatırlatmıştı. Sık sık düşünüyordu güzel Mısırlıyı. Ariadne'den o kadar farklıydı ki... Pasiphae'nin kızı her şeyi unutmamasını sağlayan çılgın bir ırmak gibiydi,

165 .

fakat Hatasu ise tam aksine, onu düşünmeye zorlayan sakın ve sessiz, derin bir göldü sanki.

"Benzer ve farklı, Asterios! Labirent seni ölüm ve yeniden doğuşun sırlarıyla, evreni oluşturan ve hepimizin içinde bulunan ebedi spiral yasasıyla yüz yüze getirir. Oraya ulaştığın zaman sadece rahibelerin sana öğrettiklerine güvenme, kendini de dinle,! Sen diğer adayların tümünden farklısın, bunu unutma! Sen kutsal evliliğin meyvesisin, bir tanrıçanın oğlu!"

"Onun varlığını inkâr ettiğini sanıyordum? Bir süre önce kendin söylememiş miydin bunu bana?"

"Amacım inançlarına saldırmak değildi" diye karşılık verdi İkaros üzerine basarak, "sadece tanrısallığın yapısını kavramana yardımcı olmak istiyordum. Fakat sen bunu

nasıl olsa başaracaksın, benim öğütlerime hiç ihtiyacın yok."

"Hayır, kesinlikle hayır" diye itiraz etti Asterios. "Sana ihtiyacım var dostum! Çok şey bilen ve değişik görüşleri olan birisiyle konuşabilmek son derece faydalı."

Dağlan geride bıraktıktan hemen sonra, Knossos'a giden taş döşeli kutsal tören yolunda ilerlemeye başlamışlardı. Kairathos ırmağının bereketli deltasındaki ormanlık tepelerin arasına kurulmuş olan büyük sarayın hatları, ta bu mesafeden bile rahatlıkla seçilebiliyordu. Beş katlı ön cephe açık toprak renklerine boyanmıştı; çeşitli pencereler, çıkıntılı balkonlar ve çok sayıda loca ilk bakışta göze çarpıyordu. Taşa oyulmuş bir çift boynuz çatı mahyasını taçlandırıyordu.

Asterios ancak yakma gelince yapının ölçülerinin ne kadar muazzam olduğunu kavrayabildi. Görünüşe göre binanın içinde sonsuz sayıda salon, oda, depo, mahzen, koridor, hol ve avlular olmalıydı! Dışardan bakınca üzeri kapalı merdivenleri kısmen görebiliyordu; koyu kırmızı sütunlar ve siyah sütun başlıklarından oluşan bir orman! Asterios'un üzerine çevrili gözlerle benzettiği sayısız pencereye sahip yapı bir sonraki tepeye kadar uzanıyordu, güney kanadı ise derin bir kanyonun kenarında son buluyordu.

"Labirent" diye bağırdı aniden. Bu taşlaşmış kudret karşısında kendisini zavallı ve güçsüz hissediyordu.

166

"Hayır" dedi İkaros. Kendisinin de bu yapıyı ilk görüşünde, Ioidreti karşısında ezildiğini henüz çok iyi hatırlıyordu. "Burası, j^avi Yunuslar Sarayı."

yol, nöbetçi kulübelerinin arasından geçerek, batı tarafındaki sü-tunlu giriş kapısına ulaşıyordu. Tahta kanatlı büyük kapıdan içeri alınmadan önce, görevlilere adlarını bildirmek zorunda kaldılar. Nereye gittiğini tahmin etmek çok güç olduğu dar bir koridor uzanıyordu önlerinde. Her iki taraflarında, baş yüksekliğindeki kulpların içinde, yanan meşaleler bulunuyordu. Işıkları, duvarlar boyunca uzanan resimleri aydınlatmak için yeterliydi.

Asterios, duvardaki tören alayı resmini hayranlıkla seyrediyordu. Armağan taşıyan insanların sonu yok gibiydi. Erkekler gösterişli kuşaklarla bellerine bağladıkları renkli önlükler giymişti; genç kadınların giysileri ise o kadar güzel resmedilmişti ki, sanki şeffafmış gibi duruyorlardı. Kiminin ellerinde yuvarlak testiler, ki-mininkilerde ise hayvan biçiminde içki kapları vardı. Çıplak ayaklı tasvir edilmişlerdi ve otlarla çiçeklerin arasında çevik adımlarla yürüyorlardı. Başlarının üstünde ise sıcak bir yaz gününün bembeyaz bulutlan göze çarpıyordu.

İkaros yavaşça yürümeye devam etmesini söyledi ona. Koridorun sona ermesinden

önceki son dönemde Asterios tekrar durdu. Şaşkınlıkla duvara bakıyordu.

Dümdüz sıvanmış, koyu kırmızı renkli bir duvarın üzerinde gerçek boyutlarda genç bir erkeğin resmi yer alıyordu. Belinde kısa bir önlük, bacaklarında ise dolaklar vardı. Boynunda zambak çiçeklerinden oluşan bir gerdanlık, kafasında ise parıl parıl parlayan tavus kuşu tüyleriyle süslenmiş, zambaklardan yapılmış bir taç vardı. Sol eliyle aslan gövdeli, kartal kafalı ve pençe ayaklı, göz kapakları hafifçe aralık bir masal yaratığının boynundaki ipi tutuyordu.

"İkaros! Kim bu?" diye fısıldadı heyecanla. "Bu adam? Bu hayvan? Bu resim kimi tasvir ediyor?"

"O dişi Anka kuşlu rahip kral" diye cevap verdi İkaros. "Zam-baklı Prens! Çok uzun zaman önce onun geleceği bildirildi. Büyük bir tehlike Girit'i tehdit ettiği zaman ortaya çıkarak adayı kurtaracak-

167

cak." Sesine alaylı bir ton vermeye çalışıyordu. "Sanırım onu epey bir süre daha beklememiz gerekecek!"

Asterios büyülenmiş gibi bakmaya devam ediyordu duvara. Zambaklı Prens! diye geçirdi içinden. Adayı kurtaracak olan Zam-baklı Prens ben miyim?

"Asterios?" diye seslendi İkaros huzursuz bir sesle.

"Tamam, bir şey yok" diye karşılık verdi Asterios çabucak. "Bugün çok dalgın olduğum için özür dilerim."

Dışarıya, batmakta olan akşam güneşinin son ışıklarının altına çıktıkları zaman, arkadaşı Asterios'u dikkatle inceledi, fakat düşüncelerini kendisine sakladı. Asterios iki iç avlu ve birçok koridor boyunca arkadaşını izledi, ta ki taş bir kapı vasıtasıyla sarayı tekrar terk edene kadar. Karmaşık yollarda yönünü kestirmeye çalışmaktan çoktan vazgeçmişti.

Bahçenin içinden geçen kısa yolu da aştıktan sonra, hedeflerine ulaştılar. Misafir evinin kapısında İkaros onu yalnız bıraktı.

Asterios aslan pençesi biçimindeki bakır tokmağı kapıya vurarak bekledi. Kapı açıldı. Karşısında Merope duruyordu.

"Anne!" diye bağırdı. "Sen... burada."

Kadın cevap vermek yerine kollarını açtı ve delikanlıyı göğsüne bastırdı. Asterios

onun bildik kokusunu ciğerlerine çekiyor ve elbisesinin kıvrımları altından kemikli vücudunu hissediyordu. Kendisini emniyette hissediyordu, nihayet eve dönmüştü.

Aradan uzunca bir süre geçtikten sonra Merope onu bıraktı ve alıcı gözle inceleyebilmek için kendisinden biraz uzaklaştırdı. Asterios annesinde ilk bakışta göremediği değişikliği ancak şimdi fark edebilmişti. Her zamanki yün elbisesi yerine, en iyi cins ketenden dokunmuş, ayak bileklerine kadar uzanan koyu kırmızı renkli bir elbise giymişti. Saçları sanatkârane bir biçimde taranmıştı; boynunda ise gümüş bir ay baltası sallanıyordu.

Suratı da Asterios'a yabancı gelmişti. Kara gözlerinde haşmetli, neredeyse sert denebilecek bir bakış vardı, dudaklarına ise yeni, hükmedici bir ifade yerleşmişti.

Merope delikanlının gözlerine bakarak hafifçe başını salladı ve konuşmaya başladı: "Evet, Knossos'a geri döndüm. Yıllar önce,

168

buraya bir daha asla ayak basmayacağıma yemin etmiş olmama rağmen. Minos'un beni ikna etmek için çok fazla dil dökmesine gerek kalmadı. Buradayım, çünkü bana ihtiyaç duyuluyor."

"Minos?" diye tekrar etti Asterios şaşkınlıkla. "O mu? Sakın ondan iyi bir şeyler bekleme! Ağzımdan devamlı senin hakkında laf almaya çalıştı. Senden nefret ettiğine eminim."

"Ben de" diye gülümsedi Merope. "Benden, hatta bizden, biz kadınların iktidarından nefret ediyor. Çünkü ona devamlı haddini bildiriyor ve çevirmeye hazırlandığı dolapları suya düşürüyoruz!"

"O halde seni neden Knossos'a çağırdı?"

"Çünkü bana ihtiyacı var. Ben en yüksek dereceli rahibelerden biriyim. İleride bir gün Phaidra da bizim aramıza katılacak. Fakat şimdilik sadece Pasiphae ve Akakallis benimle aynı basamakta: Minos'un benden daha çok korktuğu karısı ve bir süre önce bir kız çocuk dünyaya getiren kızı. Biz üçümüzden başka hiç kimse size turna dansını öğretmez. Siz adayların görmeyen gözlerini ancak biz açabiliriz."

Çocukluk günlerinin anasını bu kadar değiştirmiş olan ne üzerindeki yeni şatafatlı giysi, ne de yeni saç modeliydi. Kadının şaşılacak değişikliği, içinden kaynaklanıyordu. Asterios'un karşısında hükmeden, insanlara hükmetmeye alışkın bir kadın duruyordu. Aklına yapacak başka bir şey gelmediği için Merope'nin önünde diz çöktü.

"Seni selamlıyorum Merope, Büyük Ana'nın rahibesi" dedi sonra. "Kaderimin senin ellerinde olduğunu biliyorum."

"Teşekkür ederim Asterios" diye karşılık verdi Merope sükûnetle. "Senin adın 'yıldız gibi olan' anlamına gelmektedir. Bu ismi layığıyla taşıyacağından eminim."

Asterios ertesi sabah diğer adaylarla buluştu. Adaylar dev Knossos sarayının güney bölümüne yerleştirilmişti. Odaları zemin katta uzanan ve pek az ışık alan bir koridorun her iki yanında bulunuyordu. Gençlerin tümü Phaistos Sarayı'nı, bakımlı bahçelerini, çiçek tarhlarını ve yaşlı ağaçlarını özlüyordu. Burada ne gezmeye çıkılıyor, ne de öğleden sonraları yelken kullanmaya gidiliyordu. Devasa ya-

169

pı onları yutmuştu ve ancak labirentin karanlığından sağ salim çıktıklarında onları serbest bırakacaktı.

Hepsinin saçları diplerinden kesilmişti ve saçsız başları çok acayip görünmelerine neden oluyordu. Saçsızlık bazılarına yakış-mıştı; güçlü ense ve boyun kasları onlara azametli bir hava vermişti. Fakat diğerleri acınacak bir haldeydiler.

Bitias sevinçle Asterios'u karşıladı ve tekrar onunla oda arkadaşı olmak istediğini söyledi. "Yakında bıçak senin kafanı da ziyaV ret edecek" diye güldü. "O zaman ışık hiçbir engele uğramadan içine girebilir."

Merope'nin dikkatli bakışları altında yardımcısı Butho kısa bir süre sonra Asterios'un saçlarını dibinden kesti, sonra da kafasını lav köpüğüyle iyice sabunlayarak keskin bıçakla çalışmaya başladı. Bir süre sonra Asterios'un kazınmış kafasının üstünde tanrının kutsal işareti belirmişti.

Saçsı deri gayet serindi. Asterios sürekli elini başında gezdirerek, kafasının arkasında Butho'nun bıçağına kurban düşmeyen birkaç tutam saç okşayıp duruyordu.

Öğleden sonra Merope onları çalışmaya çağırdı. Alistirmalar, sarayın yakınlarındaki bir servi koruluğunda bulunan koroda yapılacaktı. Dans meydanının zemini, aralarından pembe mermer süslemelerin geçtiği koyu renkli arduaz taşlarıyla kaplanmıştı. Bir tarafında kayalıklara açılan tahta kanatlı büyük bir kapı vardı. Asterios, yıpranmış tahtanın üzerinde birbirine sarılı iki yılan vücudu görür gibi olmuştu.

Adaylar bir çember oluşturdular ve alistirmalarını yapmaya başladılar. Merope yavaş yavaş birinden öbürüne giderek, duruş veya hareket hatalarını düzeltiyordu.

"Siz soylu turnaları temsil ediyorsunuz, bataklıkta dolaşan leylekleri değil!" dedi biraz beceriksiz iki Atinalı delikanlıya. "Tapındığımız kuş şeklindeki tanrıçayı düşünün!" Birkaç adım attı; havada yürür gibi hafif ve çevikti. "Vücudunuz gayet serbest olmalı, rüzgârda sallanan çan çiçekleri gibi. Ve bu arada diğer üyelerinizi de unutmayın. Kollar! Bacaklar! Parmaklar!"

Asterios dans meydanının kenarında ne yapacağını bilemeden

170

kalakalmıştı. Merope onu bir parça kenara çekti. "Diğerlerinin haftalardır bu adımları ve figürleri çalıştığını biliyorsun, değil mi?"

"Her şeyi kısa zamanda telafi etmek zorunda kalmaya alıştım. Elimden geleni yapacağım."

"Bu kadarının yeterli olup olmayacağından pek emin değilim. Çünkü çemberi yönetecek dans lideri, sen olacaksın." Merope'nin sesi biraz endişeli çıkıyordu. "Ve sadece bir haftamız var. Bu süre içinde her şeyi öğrenmelisin."

"Bunu başarabileceğime inanıyor musun?"

"Aklındaki her şeyi silip kendini tümüyle bu konuya verirsen, evet" diye karşılık verdi Merope neden sonra. "Yerdeki çizgileri görüyorsun, değil mi?"

Asterios dolambaçlı yollar çizen mermer süslemelere bakarak başını salladı.

"O halde şimdi dansçıların başına geç; ben sana ne yapman gerektiğini söyleyeceğim. Adımları öğrenmek kolaydır, fakat kendini figürler üzerinde mümkün olduğunca yoğunlaştırman gerekiyor."

Kızlar ve oğlanlar birbirlerini bileklerinden tutarak, üçlü adımlarla soldan sağa doğru dans etmeye başladılar. Sonra da sola döndüler ve sonunda şarkı söyleyerek durdular.

"Gayet iyi!" diye memnuniyetini belirtti Merope. Asterios'un baştaki tökezlemelerinden sonra, grubun ritmine ayak uydurmasını beğeniyle izlemişti. "Gökyüzünün doğudan batıya doğru dönmesi gibi, siz de adımlarınızı önce sağa doğru attınız. Sonra da sola doğru, batıdan doğuya doğru hareket eden güneş, ay ve gezegenler gibi. Sonunda da, kâinatın ortasında hiç kıpırdamadan duran dünya gibi, olduğunuz yerde kalakaldınız. İşte bu yaptığınız, Geranul-kos'un yuvasını kurmadan ve turna kraliçesinin tüylerinin arasına girmeden önceki başlangıç törenidir."

Kızlardan ikisi kıkırdamaya başlayınca, sözlerine devam etmeden önce onlara sert bir bakış fırlattı. "Sizi bekleyen labirent de bu düzene göre kurulmuştur. Ne tarafa gideceğinizi bilmezseniz, bir daha dışarı çıkmayı nasıl başarabileceğinizi düşünüyorsunuz?"

Ortalık anında sessizleşti ve Merope Asterios'a döndü. "Dikkatle bak, senin için her şeyi bir daha baştan alacağız!"

171

Adaylar öncekinden daha küçük iki yeni çember oluşturdular. Bu sefer parlak kırmızı bir şerit onları birbirine bağlıyordu. Bir kız, bir oğlan olmak üzere art arda dizilmişlerdi; koronun dışından başlayarak, giderek daha küçülen ve merkeze yönelen daireler çiziyorlardı. I

"Bu hareket ile gücünüzü birleştiriyorsunuz" diye ^bâğırdii Me-rope. "Vücutlarınızla bir dalga oluşturduğunuzu düşünün!" (

Aynı alıştırmayı bu kez de Asterios'la beraber bir kez daha yaptırdı, sonra da ikinci, üçüncü kere. Bıkıp usanmadan aynı hareketi yapmayı sürdürdüler. Asterios öfkelenmeye başlamıştı, figürlerini giderek daha isteksiz yapıyordu. Çember dansı ona giderek daha yapmacık gelmeye başlamıştı. Ve çevresine bakındığı zaman, arkadaşlarının coşkulu suratları kendisine gülünç geliyordu.

Demek gelişimi için o kadar önemli olan turna dansı buydu! Oysa bir çocuk oyunu kadar anlamsız buluyordu burada yaptıklarını.

Asterios'un dağılan dikkati Merope'nin gözünden kaçmamıştı. Sert bir sesle ona seslenerek, ortaya gelmesini ve kendisine göstereceği hareketleri tekrar etmesini söyledi. Birbirini takip eden dokuz adımdan ve bu adımları kesen üç sıçramadan oluşan turnaların çiftleşme dansı, ona zor ve karmaşık gelmişti.

Asterios isteksiz bir şekilde dans etmeye başladı. Vücudu bir anda odun gibi sertleşmişti sanki, kendisini çok beceriksiz hissediyor ve diğerlerinin bakışları altında eziliyordu. Adımlarını hatasız atana kadar Merope onun bir an bile başka bir şey düşünmesine izin vermedi. Sürekli eleştiriyor ve daha da iyi olması için teşvik

ediyordu.

Kısa bir dinlenme arası haricinde, çalışmayı akşama dek kesintisiz sürdürdüler. Saraya döndüklerinde karanlık basmıştı. Öğrencilerin birçoğunun dinlenmeye çekildiği sırada, Merope Asterios'u yanına çağırttı.

Dün akşam mum ışığına Merope'nin odası gözüne güvende olacağı bir yuva gibi

görünmüştü; oysa aynı oda şimdi soğuk ve itici geliyordu. Hatta duvar resmindeki kayalar ve gül ağaçları arasında uçuşan mavi kuşların canlı renkleri bile, parlaklıklarını yitirmiş gibiydi.

172

"Suratını asmaya hiç olmazsa şimdi biraz ara versen olmaz mı?" diye sordu ona Merope.

"Buraya boşu boşuna geldim" diye bağırdı aniden Asterios. "Bütün bunların ne anlamı var? Dansçı olmak için en küçük bir yeteneğim bile yok!"

"Yaşamının gemisinin hangi limana yanaşacağını yolculuğun başında bilemezsin" diye karşılık verdi Merope sükûnetle. "Koroyu, sana yol gösterecek olan bir harita olarak kabul et. Yolcu ancak hedefine ulaştıktan sonra haritayı gönül rahatlığıyla ortadan kaldırabilir."

"Çocukça bir dans için büyük sözler!"

"İtaat etmeyi hiçbir zaman tam manasıyla kabullenemedin, değil mi oğlum?"

Asterios yere bakıyordu. Merope sustu.

"Esaslı bir hazırlık olmadan labirentin üstesinden gelebileceğinize inanıyor musun yoksa?" diye sordu sonra. "Seni orada ne beklediğine dair bir fikrin var mı? inan bana Asterios, turna dansı bir çocuk oyunundan başka her şeydir." Merope ayağa kalkmış ve pencereye yanaşmıştı. Cilalı parşömeni biraz yana çekince, odaya serin sonbahar havası doldu. "Her insanın yaşamı, ortasında ölüm bulunan bir labirenttir" dedi çok alçak bir sesle, sanki delikanlının orada olduğunu unutmuştu, "insan yaşamının bu büyük labirentinin içinde, görünüşte kendi içine kapanmış bir sürü daha küçük labirent bulunur. Onları adımlarken yaşamımızın bir parçasını orada bırakırız, yani bir parça ölürüz. Bu labirentin diğerlerinden farkı ise, merkezinde özgürlüğün bulunmasıdır. Büyük spiralin sırrı budur işte."

"Fakat neden spiral?" diye sordu Asterios. "Bu ne demek, ne anlama geliyor?"

"Buraya gel, oğlum" dedi ona Merope cevap vermek yerine. Birlikte beyaz ayçanın aydınlattığı gökyüzüne baktılar.

"Sorunun cevabı her yerde" dedi Merope saygıyla, "büyük örnekleri orada, yukarıda göreceksin. Başka spiralleri kendine çekerek giderek büyüyen yıldız spiralleri. Ve aşağıda, yeryüzünde ise, daha küçük örnekleri görebilirsin: Deniz kabukları, salyangoz ka-

buklan, hepsi sonsuzluğun küçük birer modelidir. Sarmalm iki anlamı vardır; kâinatın nefes alış ve bizi idrakin bir sonralti basamağına götürebilecek olan içimizdeki yaşayan bağ. Bu yolun kestirmesi yoktur Asterios! Ne kadar çabalarsak çabalayalım, önümüze hep aynı yol çıkar. Her birimiz yaşamımızda düzen ve karmaşa arasında seçim yapma hakkına sahibiz. Fakat sık sık öyle şeylerle karşılaşırız ki, karar vermemizi neredeyse imkânsız hale getirirler. İşte bu gibi durumlarda güvenilir yardımcılar, başka bir deyişle doğru haritalar, bize destek olur. Turna dansı da bunlardan biridir."

Asterios alnını kırıştırdı.

"Girdiğin labirentten nasıl çıkacağını sana semboller vasıtasıyla anlatır ve seni yeryüzünün canlı ritmiyle bütünleştirir" diye devam etti Merope. "O kadar uzun süre hareket edersen ki, sonunda yıldızlar, bulutlar ve çiçekler seninle beraber dans etmeye başlar ve her şeyi kapsayan çemberle bütünleşirler."

Asterios kadının gözlerinin içine baktı. Merope, onun altın şansı benekli gözlerini ta çocukluğundan bu yana çok severdi, şimdi bu gözlerde kısmen düşünceli, kısmen de büyülenmiş bir ifade görüyordu. Ve ne kadar yorgun olduğunu da.

"Bir tek akşam için bu kadar bilgelik yeter de artar bile" diyerek gülümsedi. Diğer sırlar için henüz çok erkendi. Onları Toprak Ana'nın bağrına gireceği gün ifşa edecekti.

"Özellikle de ağrıyan baş ve sızlayan kasları olan bir dansçı için" diye karşılık verdi Asterios rahatlamış bir ifadeyle.

"Yatmaya git Asterios. Bugün her şeyi anlamadığın için de üzülme, içine ekilen tohumlar gerektiği anda yeşermeye başlayacaktır."

Fırtınalı ve serin bir sonbahar gecesiydi. Koronun etrafına dikilen yüksek tahta direklere, alevleri rüzgârda titreyen düzinelerce meşale takılmıştı. Gökyüzüne süttten bir top gibi salınan ay ile beraber, meydanı büyümlü ışıklara boğuyorlardı.

Adaylar ince giysilerinin içinde ürperiyorlardı. Kızlar baldırlarına kadar inen beyaz elbiseler giymişlerdi, belleri asma yaprak-lanyla süslü, rengârenk bir kuşak ile sıkılmıştı; erkeklerin zarif

gömlüklerinin kenarlarında gümüş saçaklar sallanıyordu. Deriden yapılmış bir kın içinde bulunan orak biçimli bıçak hepsinde mevcuttu.

Minos hâlâ ortalarda yoktu. Adaylar meydanda gökyüzüne bakarak bir aşağı bir yukarı dolanıyor, ellerinden geldiğince ısınmaya çalışıyorlardı. Nihayet uzaktan kralın tahtirevanı gözüktü. Minos aşağı indi, dans meydanının kenarında durdu ve başıyla Merope'ye işaret verdi.

Kadın ellerini yavaşça gökyüzüne doğru kaldırarak yakarmaya başladı. Bu arada erguvan! pelerinin önü açılmış, nar suyuyla boyanmış menekşe rengi bir elbise gözler önüne serilmişti. Çıplak kolları gümüş spirallerle süslüydü; göğüslerinin arasında ise büyük bir altın tılsım sallanıyordu.

"Yaşamdan ölüme, ölümden yaşama" diye yakarmaya başladı. "Adayları kutsal rahmine kabul edeceksin. Orada labirentin sırları ile yüz yüze gelecekler. Fakat bunları yapmadan önce, dans ederek kâinatı keşfedecekler." Sesini yükseltti. "Çember tamamlandı. Dünyalar arasındaki sınırdaki bulunuyorlar artık. Gece ve gündüzün, doğum ve ölümün, sevinç ve üzüntünün bir olduğu yerde, zaman ve mekânın ötesinde!"

Yakarışının sona ermesiyle birlikte, çalgılar çalmaya başladı. Darbukaların, simbolinlerin ve klaketlerin sesleri, boynuzların boğuk iniltileri ve blok flütlerin tiz ıslıklan ile birleşerek doruk noktasına çıktı, sonra da aniden bıçakla kesilmiş gibi sustu. Şimdi davulların şarkısı başlamıştı.

Birbirlerine kırmızı halatla bağlanmış olan kız ve erkek dansçılar, mermer hat üzerinde karşılıklı iki sıra halinde birbirlerine doğru dans ediyorlar, karşı karşıya gelince de aksi istikâmete döne-' rek danslarına devam ediyorlardı. Ve bu her istikâmet için yedi kez tekrarlanıyordu.

Asterios avuç içlerinin terlediğini hissediyordu. Halatı daha sıkı kavradı. Titreyen bacaklarına rağmen, kraliçesi için yuvasını hazırlayan güneş kuşunun ilk sıçrayışlarını kusursuz olarak başarmıştı. Meydanın karanlık merkezi önünde uzanıyordu. Son adımlarını da attı ve soluk soluğa koronun ortasına ulaştı.

Diğerleri ona o kadar yakın duruyorlardı ki, neredeyse kıpır-

175

dayamaz hale gelmişti. Dansçılardan oluşan zincir, onu bir salyangoz kabuğuna benzer sınıksız bir spiralle çevrelemişti. O, labirentin kalbindeki Geranulkos'tu.

Kımıldayamıyordu. Dışarıya çıkan tüm yollar kesilmişti.

Asterios yutkundu, içindeki panikle mücadele etmeye çalışıyordu. Diğerlerinin terinin kokusunu alabiliyordu, etrafındaki insan vücutlarından oluşan canlı duvarın

pis kokusunu.

Davullar öylesine yüksek sesle gümbürdüyordu ki, artık dayanamıyordu. Kulaklarını kapatarak oradan kaçmak istiyordu. Fakat onu tutuyorlardı. Ona sesleniyorlardı. Ona çok eski bir mesaj iletiyorlardı. Arkanı dön, diye şarkı söylüyorlardı. Her şeyden vazgeç! Geriye bakma! Tüm cesaretini toplayarak arkanı döner ve zıt istikâmete doğru ilerlersen kurtulabilirsin ancak!

Ansızın gücü hissetmeye başladı. Tam altından, yerin merkezinden geliyordu. Kutsal alanın yaydığı ve onun vasıtasıyla aşağıdan yukarı yükselen güç öylesine yoğundu ki, ayaklarının altı titremeye başlamıştı. Artık önünde hiçbir engel yoktu. İçinden akan kuvvetli, berrak ve sıcak gücü vücudunun en ücra noktalarında bile hissediyordu.

Küçücük bir hareket yaptı. Sonra bir tane daha.

Önce hiçbir şey değişmedi. Korkuyordu, boğulacağını düşünüyordu. Ansızın zincir canlanmaya başladı. Dansçıların oluşturduğu spiral sonsuz bir yavaşlıkta hareket ediyormuş gibi geliyordu ona, dışarı doğru hareket ederek S-biçimli bir kıvrım oluşturuyor ve milim milim ona yer açıyordu. Zincirin bir ucu hâlâ çok yavaş bir şekilde merkeze doğru hareket ederken, diğer ucu ise aksi istikâmete doğru yönelmişti. Dansçılar, onu hapishanesinden kurtarmıştı.

Son olarak adaylar taş kaplı zemine uzandılar, ısınmış vücutlarını denizin dalgalan gibi bir aşağı, bir yukarı kaldırmaya başladılar, ta ki dalgalar yavaş yavaş sönene kadar. Ortalarında duran Merope şükran duasına başladı.

"Büyük Ana! Yaşam içindeki yolculuğumuz, dağların karanlığında kaynaklanan ve ışığın okyanusuna ulaşana dek daima ileri doğru hareket eden bir ırmağa benzer. Binler ve binlerce ismin

176

isimsizi, asla görmememize rağmen her yerde olan yüce sonsuz, günlerin ve gecelerin anası, kızlarına ve oğullarına merhamet ettin. Kalplerimizi aç ki, senin ihtişamını ve senin rahmetini ululayarak yaşayabilelim!"

Gece rüzgârı pelerinini erguvanı bir yelken gibi uçuruyordu. Suratı karanlıktaydı.

"Anne! Anne! Neredesin?" Phaidra'nın sesi, kraliyet ailesinin özel dairelerinin bulunduğu doğu kanadının merdiven boşluğunda çınlıyordu. Güneşin ışınları, sayısız ışık deliğinden içeri düşerek, duvardaki spiral resimlerini altına boyuyordu.

Minos ve Pasiphae arasındaki yüksek sesli konuşma anında kesildi. Hâlâ tozlu

yolculuk mantosunun içinde bulunan kraliçe, gece hiç uyumamış gibiydi; Minos ise oldukça öfkeli görünüyordu. Fakat kızını görür görmez yüz hatları gevşedi.

Phaidra annesinin kollarına atıldı. "Artık bir daha geri gelmeyeceğini düşünmeye başlamıştım!"

Pasiphae'nin dudaklarında ince bir gülümseme belirdi. Minos ise alnını kırıştırdı.

"Görünüşe göre Knossos'ta oldukça kötü zaman geçirmişsin" dedi alıngan bir sesle. "Halbuki ben, yaşlı babanla birlikte olmaktan hoşlandığın kanısına kapılmıştım."

"Kötü kötü bakma bana!" Phaidra özür dilercesine gülümsedi. "Ebette ki seninle Amnysos'a gitmek ve donanmanın kışa hazırlanmasını seyretmek çok güzeldi. Ve bronz dökümhanesini incelemek!" Pırıl pırıl bir suratla Pasiphae'ye döndü. "Babam bana demircilerin tanrısı Talos hakkında o kadar çok şey anlattı ki!"

"Babanın söylediği her şeye inanmamalısın." Pasiphae kızını alnından öperken, Minos'a öfkeli bir bakış fırlattı. "Çok eskiden Talos isimli bir devin madenlerin efendisi olarak yeraltında oturduğuna inanılırdı ve insanlar onun yalnızlıktan sıkıldığı için kızıp öfkeleneneğinden korkardı. Fakat bunlar sadece birer masal, Phaidra, basit insanları kandırmak için uydurulmuş hikâyeler." Sesi sertleşmişti. "Talos adında bir tanrı yok, çünkü var olan sadece ve sadece Büyük Ana. Ben de uzun yıllardan beri onun başrahibesiyim ve

177 -

sen de pek yakında onun hizmetine gireceksin. Bana bak!" Pasiphae önce kızın yuvarlak yanaklarını okşadı, sonra da eliyle alnına tanrıçanın kutsal işaretini çizdi. "Çok büyük görevler bekliyor seni, gözbebeğim!" diye fısıldadı şefkatle. "Şimdi uslu uslu odana git ve bizi yalnız bırak. Babanla konuşmam gereken önemli konular var."

"Ben de burada kalamaz mıyım? Çok sessiz olurum!"

"Annenin söylediğini yap!" dedi Minos ters ters. Salonun giriş kısmındaki tahta bir sıraya oturmuştu, bir yandan da önündeki mangalda ellerini ısıtıyordu. Tatlı bir sıcaklık yayılmaktaydı etrafa.

"iyi ama henüz Deukalion, Asterios, Ikaros ve diğerleriyle birlikte yann ava gidip gidemeyeceğimi bile sormadım" diye itiraz etti Phaidra. "Beni de yanlarında götürceklerine dair, haftalar öncesinden söz vermişlerdi."

"Senin gibi küçük bir kızın tecrübeli avcılar arasında ne işi var?"

"Yakında on üç yaşında olacağım" diye ısrar etti kız hayal kırıklığıyla. "Onlara

katılacak kadar büyüdüm."

"Her zaman kendi isteklerini ön plana çıkarmamalısın Phaidra" dedi Minos daha sert bir sesle. "Özellikle de söz konusu olan bir erkek işiyse!"

Phaidra'nın gözleri garip bir ışıkla parladı. "Fakat avcılık bir erkek işi değil ki baba! Büyük Ana aynı zamanda avcılık tanrıçasıdır. Mirtho bana Giritli kadınların çok uzun zamandan beri yay gerdiklerini ve ağ attıklarını anlatmıştı."

"Şu anda sesini kesmezsen başına kötü şeyler gelecek! Çocuklarımın bana karşı çıkmasından hiç hoşlanmam!"

Phaidra'nın kara gözleri yaşlarla doldu, fakat ses çıkarmamayı başardı. Pasiphae'ye doğru bir bakış fırlattı ve onun başını salladığını görünce, odadan çıkıp gitti.

"Kim bilir senden nasıl nefret ediyordur!" Pasiphae mantosunu çıkarmış ve şöminenin karşısına geçmişti. Sırtı kocasına dönüktü.

"Ne de olsa bunu sağlamak için epey uğraştın!" Minos kadına yaklaşarak çıplak kolundan sıkıca tuttu.

"Bırak kolumu, canım acıyor! Ne yaptığını sanıyorsun?"

Minos kadını kendisine çekti ve sert bir hareketle dudakların-

178

dan öptü. "Gayet iyi çalışmışsın, küçük güvercinim" diye fısıldadı kulağına, Pasiphae onun kollarının arasında kurtulmaya çalışırken. "Bu çocuğu da diğerleri gibi benden uzaklaştırmayı başarmışsın neredeyse!"

"Saçmalama!" Pasiphae öfkeyle adamın suratına baktı.

Minos ansızın kollarını gevşetince, Pasiphae dengesini kaybetti. Az kalsın yere düşecekti. "Saçmalama!" diye güldü adam acı acı. "Evet, haklısın güzelim! Androgeus'un o ölümcül tuzağa düşmesi ve Deukalion'un babası ile birlikte olmak yerine vaktini İka-ros'la geçirmeyi yeğlemesi, saçmalıktan daha fazla bir şey! Katreus zaten uzun zamandır kendi yolunda yürüyor, Akakallis'in ise bana zerre kadar olsun güveni yok! Xenodike ise yanına yaklaştığım anda terlemeye başlıyor. Saçma sapan şakalara sığınmayı tercih eden Glaukos'u ise hiç hesaba katmıyorum."

Pasiphae buz gibi bir sesle adamın sözünü kesti. "Benim oğlum Asterios'u saymayı unuttun. Hizmetçilerin ve meyhaneci karıların sana doğurduğu piç sürüsünden bahsedeceğini zaten hiç sanmıyorum."

"Sabrımı taşırmamanı sana şiddetle tavsiye ederim" diye hırladı Minos tehdit edercesine. "Asterios şu anda adaylardan biri ve kutsanma yolunda yürüyor. Oysa..."

"... oysa yaşamı için endişe etmesi gerekirdi, öyle değil mi?" diye Pasiphae devam etti onun yerine. "Ne yazık ki o zamanki güzel planın suya düştü. Halbuki amacına ulaşmana ne kadar az kalmıştı: sen, Girit hükümdarı!" Parmağıyla adamın göğsüne vurarak, tehlikeli bir şekilde güldü. "Fakat kraliçe benim! Anka tahtına asla bir erkek oturamayacak, beni anlıyor musun, asla! Kutsanmanın en üst derecesine sahibim. Ve eski sırların koruyucusuyum! Sen ise sadece benim esimsin, hepsi o kadar!"

Minos'un beti benzi atmıştı. "Zamanı çoktan geçmiş geleneklere sarılmaktan vazgeç artık! Harekete geçmeliyiz, hem de kemeni" Kadının gözlerinde boş yere bir uzlaşma işareti aradı. "Vaktimi boşa harcadığımı biliyorum; fakat bunu yapmaya mecburum. Kabul etmek istemesen bile, Girit büyük bir tehlikede: Atinalılar uzun zamandan beri giderek daha da pervasızca ticaret üstünlüğü-

179

müzü yok etmeye ve onlarla yaptığımız anlaşmaları hiçe saymaya çalışıyorlar. Eğer soylu çocukları aramızda yaşamasaydı, eminim ki çoktan ağır silahlara bürünmüş olarak sahillerimize çıkmış olurlardı! Bana onların madencilik alanında büyük aşama gösterdiklerini söylediler. Arayı çok kısa zamanda kapatmamız gerekli, yoksa..."

"Kudret! Fetih! Silahlar! Senin tek düşündüğün bunlar!" Onu aşağılarcasına sesini yükseltti. "Ülkemize mutluluk getiren, hayvanları çoğaltan ve tarlalan bereketlendiren seremonilerin senin için hiçbir değeri yok!"

"Atinalılar demir kılıçlarıyla üzerine hücum ettiklerinde, o söylediklerinin sana yardımcı olacağını hiç mi hiç sanmıyorum" diye cevap verdi Minos son derece ciddi bir ifadeyle. "Eğer yeni çağa ayak uydurmamakta direnirsen, güzel ülkenin sonunun gelmesi pek yakın demektir."

"Sen ne söylediğinin farkında değilsin!"

"Farkındayım, hem de gayet iyi farkındayım! Ben olmadan, kraliçem, kaybetmeye mahkûmsun. İzin ver bu barbarlara birlikte karşı koyalım! Uzun zamandır karı-kocayız, sekiz çocuk büyüttük ve en büyük evlâdımızın yasım birlikte tuttuk, neden hâlâ bana güvenmiyorsun?"

Pasiphae susuyordu. Salon karanlıktı, şöminedeki odunlar yanıp kül olmuştu. Serin sonbahar gecesini hissettirmeye başlamıştı. Kendi içinin de soğuk ve sert olduğunu hissediyordu. Bu kadar etkileyici konuşan adama nasıl bir cevap

vereceğini bilemiyordu. Sonunda bir tahta parçasıyla duvardaki yağ lambalarını yaktı ve tekrar konuşmaya başladı.

"O zamanlar seni sadece başka kadınların etekleri ilgilendiriyordu. Bugün de kızların ve oğulların sana güvenmediği için şaşırıyorsun. Hayır Minos, şefkatli bir baba olma konusunda hiç de becerikli değilsin! Girit'e gelince, en önemli konuyu unuttun: Zenginlik ve refah adaya benim yönetimim altında geldi."

Minos yavaşça kapıya doğru gitmişti.

"Seni şimdilik yalnız bırakıyorum" dedi üzgün bir sesle. "Fakat hoşuna gitse de, gitmese de, konuşmamıza devam etmek zorunda kalacağız."

180

"Ne kadar bilgece sözler!" diye alay etti Pasiphae. "Gerçek yüzünü hiç çekinmeden bana gösterebilirsin. Senin en yetenekli olduğun konuyu da biliyorum zaten: aptalca savaş planları ile, anakara üzerindeki birkaç vahşi barbarı korkutmak!"

Av günü gelmişti. Alacakaranlıkta yola çıkmış ve güneş doğarken ormana ulaşmışlardı. Çamıların, sakız ağaçlarının ve servilerin arasında, sona ermek üzere olan sonbahar mevsimi nedeniyle yapraklarını yitirmiş olan tek tuk palamut meşeleri göze çarpıyordu. Fakat gerek ayaklarının altındaki yosunlar, gerekse de aralarından geçtikleri sütleğen ve diken çalılıkları, yeşil ve canlıydı.

Şimdiye dek sadece yabani dağ keçisi avına çıkmış olan Aste-rios, tüm vücudunda bir karıncalanma hissediyordu. Deukalion ve İkaros'la birlikte köpeklerin sürdüğü izin peşinden gidiyordu. Bu kokular ve hışırdayan gürültülerle dolu dünyanın içinde, kendisini uzun süredir olmadığı kadar yakın hissediyordu tanrıçaya. Puslu hava yavaş yavaş dağılıyordu. Köpekler onların epey ilerisinde, hizmetkârlar ve yardımcıları ise epey gerisindeydi. Porsuk ağacından yapılmış yaylarını omuzlarına takmışlardı, okları sırtlarındaki deri sadakların içindeydi ve kemerlerinde kementler sallanıyordu.

Köpeklerden ürken bir grup keklik kanat çırparak kaçışmaya başlayınca, avcılar hemen oklarını peşlerinden gönderdiler. Köpekler vurulan hayvanları toplayıp getirdikten sonra, yeniden iz sürmeye başladılar. Az sonra ileriden bir geyiğin izini bulduklarını belirtir havlamalar duyuldu. Av heyecanı hepsini sarmıştı, ilk olarak Deukalion sesin geldiği yöne koşmaya başladı; diğerleri de onu takip etti.

Deukalion sadağında bir ok çıkartırken Asterios avcıya baktı. Onun yayını gererken pek de uzak olmayan bir mesafede dalları koparmakla meşgul olan geyiğin gücü ve ruhuyla bütünleştiğini hissetti. Geyik muhteşem boynuzlarla süslü kafasını yavaşça kaldırdı. Tam o anda Deukalion oku havada vınlayarak uçtu ve gırtlığına

saplandı. Ölümcül bir yara alan hayvan, yere düştü.

O eski ihtiras alev alev yanmaya başlamıştı içlerinde; Asterios da dahil olmak üzere I tümünü etkisi altına almıştı: Avın izini

181

bulmak, takip etmek ve onu yakalamak! Avcılar kan ter içinde kalmış ve bağırımdan sesleri kısılmıştı. Ormanın içinde koşar adımlarla ilerliyorlardı; Deukalion, İkaros ve Asterios en öndeydi. Durup dinlenmeksizin çalı çırpının arasında yürüyerek, ördek sürülerini ürkütüyorlardı. Karınları acıkmış ve susamışlardı, fakat bir an bile mola vermeye niyetleri yoktu.

Dinlenme borusu ancak öğlene doğru çaldı. Yanakları al al yanan İkaros, gözlerini cepken ve deri pantolon içinde kendisi de bir av hayvanına benzeyen Deukalion'dan ayıramıyordu. Delikanlı herhangi bir yorgunluk belirtisi göstermiyordu. Birkaç adamla beraber tekrar ormanın içlerine dalarak, tuzaklara düşmüş ve ağlara takılmış olan hayvanları toplamaya gitti. Asterios, başlangıçta biraz tereddüt göstermesine rağmen, onları takip etmeye karar verdi.

Yürümek zorunda oldukları mesafe, hatırında kalandan epey daha fazlaydı. Asterios sert deri çizmelerin ayaklarında açtığı yaralan hissetmeye başlamıştı bile. Yorgunluktan bitap düşmüştü. Göz ucuyla tuzakları ve ağları tek tek kontrol eden Deukalion'u gözlüyordu. Son tuzağa ulaşmaları için tannçaya yakarmaya başlamıştı.

Deukalion aniden durakaldı. Üstü kuru yapraklar ve dallarla kapanmış bir tuzak vardı önünde. Asterios onun yanına yaklaşınca, tuzağa bir boğanın düşmüş olduğunu gördü. Alnında orak inceliğinde bir akıtma vardı; art ayaklan garip bir biçimde bükülmüştü. Hayvan onlan öfkeli bir böğürmeyle karşıladı. Deukalion birkaç adım geri gitti ve sadağına uzandı.'

"Epeydir peşindeydim onun" dedi oklarının arasından seçimini yaptıktan sonra. "Alnındaki işaretten tanıdım onu. Bu vahşi boğalar geceleri ağıllara saldırıyor ve sürüleri ürkütüyor."

Yayın kirişini gerdi ve dirseğinin iç kısmından hedefine nişan aldı.

"Fakat o bir boğa! Onu öldüremezsin! Ne kadar güzel olduğunu görmüyor musun?"

Ölüm çukurundaki hayvan sanki Asterios'un söylediklerini anlamıştı. Boğuk bir solumayla ona cevap verdi.

"Yazık! Gerçekten de boğa atlayışı için çok güzel bir parça olurdu! Fakat o şimdi bizim avımız ve ağır yaralı." Deukalion ni-

san aldı. "Art ayaklan kırılmış; okumla onun çabuk ölmesine yar-(jinici olmazsam, acılar içinde kıvrana kıvrana ölecek."

Havada vınlıyarak uçan ok hayvanın alnının lam ortasın saplandı ve titreyerek kafatasına saplandı. Orak biçimli akıtma kızarmaya başlamıştı. Boğa, oktan kurtulmak için başını sallamaya başladı.

"Yüce tanrıça!" diye kekeledi Asterios. "Ölmedi. Onu yaraladın sadece."

Deukalion öfkelenmişti. Bu defa hayvanın güçlü sırtına bir ok yolladı. Yaradan aşağı ince bir kan çizgisi akmaya başlamıştı.

Oklar birbirini takip etti.

Sanki av talihi Deukalion'u aniden terk etmişti. Boğaya isabet eden oklar, onun sadece daha fazla öfkelenmesine neden oluyordu. Acıyla kıvranan hayvan, burnundan soluyordu. Yaralarından kanlar fışkınyordu ve çektiği azaptan ötürü gözleri donuklaşmıştı. Nihayet böğürme sesleri giderek azaldı.

Asterios boğanın acısını, korkusunu ve ölüm mücadelesini, kendi vücuduna batırılan binlerce bıçak gibi hissediyordu. Ensesi sertleşti ve son zamanlara kadar hayallerin gelişini haber veren geçici sağırılığı hissetti. Karşı koymaya çalışmadı, aksine gözlerini kapadı ve içine döndü. Mavi ışık onu sardı ve görmeye başladı.

Sadece bir tek meşalenin titrek ışığının aydınlattığı karanlık ve alçak tavanlı bir odadaydı. Yalnız değildi. Odada bir başkasının daha olduğunu görmekten ziyade hissediyordu. Bu adamın tek bir amacı vardı: onu öldürmek!

Kendi suratında ise, nefes almasını zorlaştıran deri maske vardı. Sadece göz hizasındaki ince yarıktan görebiliyordu dışarısını. Maskeyi çıkarmaya çalıştı, fakat başaramadı. Sonunda uğraşmaktan vazgeçti.

Sol kolunda kanayan bir yara açan rakibinin ölümcül saldırısını son anda savuşturmuştu. Adamın saçları ona olgunlaşmış başaklarla dolu bir buğday tarlasını anımsatıyordu, gözleri açık renkli ve öfke doluydu. Elindeki gümüş renkli kısa kılıç, titreyen ışığın altında parlıyordu. Silahını tekrar kaldırdı ve büyük bir hiddetle bacağına indirdi.

Asterios yüksek sesle bağırdı; var gücüyle haykırıyordu. İnanmaz gözlerle

bacağındaki derin yaraya baktı ve çaresizlik içinde ellerini üzerine bastırarak kanamayı durdurmaya çalıştı.

Fakat öbürü delikanlının bunu yapmasına izin vermedi. Onu köşeye sıkıştırmıştı. Sırtı kayalara yaslanmış olan Asterios'un kaçış yeri kalmamıştı. Kılıç tutan el bir kez daha havaya kalktı. Asterios' un attığı korkunç çığlık, rakibinin derin soluk alıp verme seslerini bastırdı. İçindeki ölüm korkusu, çok eski zamanlarda duvara işlenmiş olan mendereslerde yankılanıyordu. Çünkü boğanın zamanı dolmak üzereydi...

Gördüğü hayaller bu defa her zamankinden daha şiddetliydi. Aradan ne kadar zaman geçtiğinin bile farkında değildi. Sonunda gözlerini açmayı başardığında, Deukalion'un üzerine eğilmiş olduğunu gördü. Kadınları olduğu kadar erkekleri de etkileyen ince burunlu, mavi gözlü yakışıklı suratı, endişe doluydu.

"Neredeyim?" diye soru Asterios bitkin bir sesle ve o anda nerede olduğunu hatırladı. Ormandaydı. Av partisi sona ermiş ve boğa ölmüştü. Kendisi de aynı şekilde ölecekti.

Gördükleri neydi? Kendisini öldürmeye çalışan öfkeli gözlerin sahibi kimdi?

Bir an için Deukalion'a gördüğü hayalleri anlatmaya çalıştı. Fakat ona ne söyleyebilirdi ki? Sarı saçlı adamın korkunç bakışlarını ona nasıl tasvir edebilirdi? Duygu ve düşüncelerini başkalarıyla paylaşma isteği, geldiği gibi aniden yok olmuştu.

"Ormandasın" diye sakinleştirdi onu Deukalion, "her şey yolunda. Boğa öldü. Mızrağımı kullanmak zorunda kaldım, çünkü içindeki yaşam arzusu oklarımdan daha kuvvetliydi."

Asterios doğrulmaya çalıştı fakat Deukalion yumuşak bir hareketle ona engel oldu. "Burada görecek bir şey kalmadı. Yardımcılar hayvanı parçalayıp götürdüler bile. Yürüyecek misin?"

"Elbette yürüyebilirim!" Asterios ayağa kalktı. Var gücüyle bacaklarının titremesini gizlemeye çalışıyordu. "Birazcık kan görünce bayıldığımı sanma sakın! Sadece gözlerim karardı, çünkü..."

"... çünkü öğle oldu ve karnına hâlâ bir lokma girmedi!" diye

184

sözünü tamamladı Deukalion. "Sana biraz destek olmamı ister misin? Sadece ormanın kıyısına kadar. Sonra tek başına devam edersin."

Uzaktan diğerlerinin sesi geliyordu. Havada kızarmış et ve «ıra kokusu vardı, ilk şarkı nağmelerini işitmek için çok beklemlerine gerek kalmayacak gibiydi! Asterios yavaşça Deukalion'un kolundan sıyrıldı, yüzünde utangaç bir gülümseme belirmişti.

"Her şey yolunda, değil mi?"

"Her şey yolunda!" diye karşılık verdi Asterios onu ikna etmek istercesine.

Kızgın taşların üzerine dökülen sudan yükselen yoğun buhar, içeri giren İkaros'un başta hiçbir şey görememesine neden oldu. Bir süre sonra sis yavaş yavaş dağılmaya başlayınca, Deukalion'u fark etti. Havuza inen merdivenin en üst basamağında oturuyordu. Sıcaktan gevşemişti. Üzerinde binlerce ter damlasının parladiğı mükemmel vücudu, kendisini okşayan sayısız el tarafından cilalanmış eski bir altın heykeli anımsatıyordu İkaros'a. Deukalion'un güzelliği onu afallatmıştı. Önlüğünü çıkarıp onun biraz ilerisine oturabilecek kadar kendini toparlaması için, birkaç dakikanın geçmesi gerekti. Bir yandan sıska, kıllı bacaklarını seyrederken, diğer yandan da boş yere göğsünün biraz daha az kemikli olmasını diliyordu.

Deukalion bir an için gözkapaklarını araladı ve derin bir soluma ile onu selamladı. Kısa bir süre sonra ise ayağa kalkarak, soğuk su ile dolu mavi fayanslı havuza boynuna kadar daldı. İkaros da onu taklit etti. Fakat buz gibi ıslaklığın içinde uzun süre dayanamadılar. Titreyerek dışarı çıktılar ve inanılmaz bolluktaki yumuşak havlular ile birbirlerini kuruladılar. Sonra da dinlenme sıralarına uzanarak, küçük bir şekerleme yapmaya başladılar.

Girit sarayları arasında sadece Knossos bu tür rehavet vasıtalarına sahipti. Bu istek Aiakos'tan gelmişti. Syene'de yaşadığı yıllar boyunca, Yukarı Mısır'da gelenek olan buhar banyolarını ziyaret etmeyi alışkanlık haline getirmişti. Girit'e geri döndükten sonra Minos'a bir yığın taslak çizmiş ve yapım işlerini bizzat kendisi yönetmişti. Pasiphae ve kızlarının İassos'un bitmez tükenmez stoklarından elde ettikleri güzel kokulu bitki ve yağlarla hazırladıkları

185

küvet banyolarını tercih etmelerine karşın, Minos ve oğulları sık sık buhar banyosu yapıyordu.

Kör tellak bu arada Deukalion'a masaj yapmaya başlamıştı, Nubyalı adam belkemiği boyunca uzanan sertleşmiş kaşları yumuşatıyor ve yavaş hareketlerle basen bölgesini ovuyordu. Sonra da abanoz ağacı siyahlığındaki elleriyle, kürek kemiklerinin üzerinde davul çalmaya başladı.

İkaros, Deukalion'un kollarını ve bacaklarını kaplayan altın sarısı tüylere bakarken,

kendinden geçmişti. Gözlerini her gece rüyalarına giren erkeğin vücudundan bir türlü ayıramıyordu. Bu ani bedensel yakınlık içindeki güçlkle basürdüğü duyguların yeniden canlanmasına neden olmuştu; aniden alevlenen ihtirasına yenik düştüğünü hissediyordu. O zamana dek Deukalion onun gözüne olağanüstü güzellikte, en küçük bir zayıflık anında avına pençelerini geçirmeye hazır vahşi bir hayvan gibi görünmüştü.

Nubyalı tellak masajı bitirdikten ve genç adamın üzerini sıcak tutan yün havlular ile örttükten sonra, Deukalion hafifçe öksürdü ve sohbeta kaldıkları yerden devam etmeye başladı.

"Demek ki gerçekten eminsin?" diye sordu İkaros'a bir kez daha. Miskin bir hareketle ona doğru dönmüştü.

"Hiç şüphem yok" diye cevap verdi İkaros konuda kalmaya çalışarak. "Asterios kesinlikle kehanet yeteneğine sahip. Bunu bana söylerken son derece dikkatliydi. Bugünkü boğa hadisesinde olanları bana anlatmamış olsaydın, sana bu konuda tek bir kelime bile etmezdim."

"Demek ki kraliçenin piçi kutsal kehanet yeteneğine sahip" diye mırıldandı Deukalion alçak sesle kendi kendine. "Annem bu konuda bir şey biliyor mu acaba?"

İkaros büyük bir korkuyla ayağa fırladı. Deukalion onun için yine yabancı ve uzak birisi oluvermişti. O bir anın büyüğü uçup gitmişti. Keşke hiçbir şey söylemeseydi! Sadece Asterios'u düşünmesi bile, kendisini bir gammaz olarak görmesine neden oluyordu.

"Dinle, Deukalion" diye söze başlayarak ona ricalar etmeye başladı. "Bu konuyu kendine saklasan çok iyi olur. Hiç olmazsa Asterios labirent meselesinden kurtulana kadar. Zaten kendisini ye-

186

telince yalnız hissediyor. Bu duyguyu daha yoğun olarak yaşamasını istemem."

Deukalion ne anlama geldiği belli olmayan bir hareket yaptı. "Bunun pek doğru olacağını sanmıyorum" dedi düşünceli düşünceli. "Başrahibeye bu konu hakkında mutlaka bilgi verilmeli. Ne de olsa onun İkinci Yüz'le kutsanmış biri mi olduğuna, ya da bir şarlatan mı olduğuna, tanrıça adına o karar verecek."

"Ona gerçekten de biraz daha zaman vermek istemez misin?"

"Demek yeni birini bulman bu kadar kısa sürdü?" Deukalion ona eziyet etmekten zevk alır gibiydi.

İkaros itiraz etmeye fırsat bulamadan kapı ardına kadar açıldı ve Asterios içeri girdi. Çırlıplaktı ve tepeden tırnağa ıslak ıslak parlıyordu.

"Buraya gel! Tam da senden bahsediyorduk" diye bağırdı ona Deukalion canlı bir sesle.

İkaros dudaklarını ısırды. Asterios ikisi arasındaki garip gerginliği fark etti ve ne yapacağını bilemeden öylece kalakaldı. Deukalion ona gelmesi için ısrar edince, dinlenme sıralarından birisine oturdu.

"Umarım bu akşamki ziyafette karnını tika basa dolduracak kadar iyi hissediyorsundur kendini!" diye sırttı Deukalion ona bakarak.

"Yeniden doğmuş gibiyim" diye karşılık verdi Asterios, buyandan da ilk kez bu kadar telaşlı gördüğü İkaros'u göz ucuyla süzüyordu. "Bu hamamlar gerçekten harika, insan bütün bir gününü burada geçirebilir."

Deukalion'un dudaklarına zalim bir gülümseme yerleşti. "Aldığın zevkin giderek artacağına emin olabilirsin!" Yavaş yavaş doğruldu. "İkaros'un ellerine bir bak hele! Onların çok özel yeteneklere sahip olduklarına dair seni temin ederim. Bu yeteneklerin temelini Strongyle adasında edinmişti. Sonra da onları geliştirme fırsatı buldu, hem de Girit'in en güzel kolonisinde" diye devam etti ve meydan okurcasına İkaros'a baktı. "Çok yönlü yeteneklere sahip olduğunu söyleyebiliriz, öyle değil mi sevgili arkadaşım?"

İkaros uzun süre cevap veremedi. Nihayet başını doğrulttuğu

187

zaman, gözleri üzüntüden gri bir renk almıştı. "Orada çok mutluyduk" dedi alçak bir sesle. "Birlikte geçirdiğimiz güzel vakti asla unutmayacağım." Deukalion alay edercesine dudaklarını büktü, fakat İkaros sözünün kesilmesine meydan vermeden konuşmaya devam etti. "Başkalarının yanında beni küçük düşürsen bile, bir zamanlar bana duyduğun yakınlığı şimdi inkâr etsen bile, sana olan sevgimi asla yok edemezsin."

Ayağa kalktı, hafifçe eğilerek onları selamladı, belindeki havluyu vücuduna sıkıca sardı ve bir kez olsun arkasına bakmadan odayı terk etti.

Asterios, avcılarının onuruna verilen akşam yemeğinde Pasiphae'ye eşlik edecekti. Ona bu haberi ileten hizmetkâr, kraliçenin karanlık basarken kendisini dairesinde beklediğini söylemişti.

Hava kararmaya başlayınca Asterios kraliyet megaronunun kapısını çaldı; genç bir hizmetçi kız onu içeri buyur etti. Pasiphae odanın öbür kenarında, pencerenin önündeki tahta sırada oturuyordu. Ellerinin arasında itinayla tuttuğu bir nesneye derin derin dalmış gibiydi.

Asterios hafif bir güvensizlikle kapıda durdu ve gözlerini odada dolaştırdı. Bu megaron tüm sarayın en güzel odasıydı onun için. Pek büyük olmamasına rağmen, renkler ve eşyalar içeriye sıcak bir hava veriyordu. Zemin ve kapı yüksekliğine kadar duvarlar mermer kaplıydı. Mermer kaplamanın sona erdiği yerde ise, deniz mavisi ve parlak kırmızı renklere boyanmış taş bir süs kuşağı duvarı boydan boya çevrelemişti. Güney duvarında bulunan ve sayısız iç avludan birine bakan üç yüksek pencere, kış mevsimi sebebiyle yağlı parşömenlerle kapatılmıştı. Doğuya doğru oda bir aydınlığa açılıyordu. Aydınlığı rozetlerle süslü başlıkları bulunan dört sütun süslüyordu, tavanına da sütun başlıklarındaki rozetler resmedilmişti. Fakat en güzel ve en etkileyici resim, kuzey duvarında bulunuyordu. Mavi bir yunus sürüsünün tasvir edildiği resim, gerçekten de olağanüstü güzellikteydi.

Mavi Yunuslar Sarayı, diye geçirdi içinden Asterios. Kendisini dalgaların arasından taşıyan, büyük ve ebedi deverenla bütünleş-

188

tiren hayvanın kıvrak vücudunu anımsamıştı. İkaros haklıydı. Bu resim, Knossos'a adını verecek değerdediydi.

Kendine gelebilmesi için Pasiphae'nin ona birçok kez seslenmesi gerekti. "Şuraya bak, ne kadar güzel bir şey!"

Asterios yavaşça kraliçeye yaklaşınca, ellerinin arasında küçük, beyaz-sarı renkte bir figür tutmakta olduğunu gördü. Bir boğa cambazıydı bu; vücudunun üstü çıplaktı, belinde bir önlük ve renkli bantlar vardı, cesur bir atlama pozisyonunda bulunuyordu.

"Fildişinden oyulmuş ve altın varakla kaplanmış! Bu tür şaheserleri sadece Mısırlı sanatçılar yaratabilir!" Pasiphae parmaklarını figürün zarif hatlarında gezdiriyordu.

Ansızın karanlık pencere nişinden hafif bir öksürük sesi gelince, Asterios odada bir başka kişinin daha bulunduğunun farkına vardı, lassos onlara doğru yürüyordu. Çenesindeki kısa sakal, çehresini neredeyse tanınmayacak kadar değiştirmişti.

"Güzel kraliçemiz istisnaî olarak bu kez haklı değil" dedi çatlak sesiyle. "Bu eserin yapım yeri Strongyle adaşdır, bildiğiniz gibi oraya Kalliste, yani 'Güzel Ada' ismi de verilir; Onu pek uzun olmayan bir süre önce Zakros'lu zengin bir tüccarın evinde keşfettim. Ve kraliçe Pasiphae'ye naçiz bir hediye olarak sunmaktan da büyük

mutluluk duyacağım." lassos sözlerini bitirince yerlere kadar eğildi.

"Kraliçe teşekkür ediyor" diye karşılık verdi Pasiphae, "ve ilk fı[^]atta yerine getireceği bir dilek ile mukabele edecek - elbette Kalliste ile bir ilgisinin bulunmaması durumunda. Kötü kötü bakma, lassos! O adanın ne kadar çok hoşuna gittiğini biliyorum! Ne de olsa Girit'te alışkın olduğumuzdan çok daha rahat ve açık bir yaşam hüküm sürüyor orada - özellikle de erkekler arasındaki aşk ilişkileri konusunda! Minos'un Akrotiri'ye gitmek için sabırsızlıkla beklediği o günleri unutmuş değilim. Sen de mi aynı şeyleri ar-zuluyorsun yoksa?"

lassos biraz daha fazla eğildi ve yere yuvarlanma tehlikesi geçirdi. Cevap olarak ağzından anlaşılmaz mırıltılar çıkmıştı sadece. Sonra yavaş yavaş doğruldu inleyerek. "Ben sadece basit bir tüccarım ve kraliçenin lütuflan beni utandırıyor" dedi ihtiyatlı bir sesle.

189.

Pasiphae bu konuyu kapamaya karar verdi ve elbk | lanlarını dikkatle düzeltti. "Minos'un cesur avcılar onum In'n v^o" yemeğe gidelim mi?" Sesi oldukça isteksiz çıkıyordu Ver(%

"Beni affetmeni rica ediyorum" dedi lassos sayg[^] u "Sürekli yağlar ve kokularla uğraşmak bünyemi oldukça h * ^ tirdi. Parçalanmış etler, iç organlar ve gürültü patırtı bana SaSİa?' ğil artık. Umarım beni anlarsın." re <k-

Pasiphae'nin dudaklarında zarif bir gülümseme belirdi "v-ke ben de böylesine ince duygular doğrultusunda hareket ed ı?~ şeydim! Neyse, o halde izin ver de dışarı çıkalım." "

lassos sendeleyerek önlerinden çekildi ve kapıya doğru k turdu. Pasiphae'ye saygıyla yol verdi, fakat önünden geçen Aste[^] os'un eline sert bir cisme sarılmış bir papirüs parçası sıkıstni "Ariadne'den" diye mırıldandı kenetli dişlerinin arasından.

Korkuyla irkilen Asterios, az kalsın elindeki küçük paketi yere düşürecekti. Kendisini toparlayıp hazinesini gömleğiyle kuşağının arasına sokana kadar, epey zaman geçmesi gerekti. Sonra da adımlarını hızlandırdı ve kuzey rampasında sona eren koridorda ilerlemekte olan Pasiphae'nin yanında yürümeye başladı. Biraz sonra sabahları kraliyet muhafızlarının devriye gezdiği sütunlu salona ulaştılar, sonra da üst kattaki tören salonuna çıkan merdivenleri tırmanmaya başladılar. İçeriden yüksek konuşma sesleri ve gürültülü bir müzik yükseliyordu. Asterios tüm varlığıyla bir an önce Ariadne'nin mesajını okumak için yanıp tutuşuyordu, fakat buna rağmen kendine hâkim olarak Pasiphae'nin yanında merdivenleri tırmanmaya devam etti.

Merdivenlerin sonu, devâsâ sütunlar tarafından ikiye ayrılmış olan büyük bir salona açılıyordu. Duvardaki resimler mumların titrek ışıklarının altında parlıyordu; zemin ise açık renkli kuvars P kalarla kaplıydı. Davetlilerin büyük kısmı kurulu sofradaki yer e ni almışlardı.

İkaros'un babasının yanında bulunduğunu fark etti. Glaukos ve Xenodike'yle birlikte, yüksek pencerelerin ""j^ leştirilmiş olan sofraya oturmuşlardı. Adayı kasıp kavuran ^ rüzgârlardan korunmak maksadıyla, pencereler sağlam y

190

atılmıştı, pasiphae'nin artık kendisine ihtiyacı lariü s* J Asterios da onlara katıldı.

^adig11* Ij.jnianda bulunan küçük tahta podyum üzerinde game" v f^ yem-j,jr parçaya başlama hazırğındaydılar.

buluna" rcevgörür'görmez ^IS>ûmm indirdiler.

pvjjcatkraiıÇ J ^ adımlarla karşı taraftan kendisine doğru gel-

PaS|'P phaidra'ya doğru yürümeye başladı. Duyduğu heyecan m*te o solmuş olan genç kız, elindeki toprak kernos'un

günden >n& sunulacak olan av etlerini taşıyordu. Salo-

^ nda buluştular ve karşılıklı durdular. Pasiphae elini kal-nu" °ye süjün tüyelerinin, hayvan derilerinin, çiğ ve kurutulmuş et

lannın, mantarların ve bitkilerin üzerinde tanrıçanın kutsal •tini çizdi. Sonra da kızının başını şefkatle öperek elindeki ağır Siyi aldı ve genç bir hizmetçi kıza verdi.

Fakat bunu yapmadan önce sülün tüyelerinin en güzelini alarak Phaidra'ya verdi. Genç kızın suratı mutlu bir gülümsemeyle aydınlandı ve tüyü gururla kemerine soktu. Pasiphae etrafına bakındı. Kralın masasına en uzak olan sofrayı seçerek, kızıyla birlikte oraya oturdu. Minos gözlerini dikip onlara bakmasına rağmen, olduğu yerde kaldı. Kraliçe canlı bir tavırla sohbet ediyordu, fakat tabanındaki yiyeceklerin hiçbirisine dokunmamıştı.

Buna karşın Asterios'un iştahı son derece açıktı. Fakat sofraya getirilen bitmez tükenmez çanaklar karşısında bir süre sonra pes etmek zorunda kalmıştı. Zaten sutındaki pelerini atalı ve belindeki kuşağı gevşeteli çok olmuştu. Bu arada küçük paketin yerinde olup olmadığı sık sık kontrol ediyordu. Dikkatle etrafına bakındı. Hayır, paketi açmak için hiç de uygun bir yer değildi burası!

Salonun havası sıcak ve boğucu bir hal almıştı. Etrafa güzel tadar saçan büyük buhurdanlıklar bile, sofradan yükselen şarap nıeıJZTma.k°kulanna kaşan ter kokusu karşısında çaresiz kal-silirj Sterİ0Sun yanında oturan ve onun gibi iştahla yemekleri P' süpüren Katreus, yan-kardeşinin tabağının yanındaki kemik *mna takdirle baktı.

'•oldumT5 ?mam flamadan önce son bir kez karnını tıka basa 311 akılhca bir davranış" diye güldü ona dönerek.

191

Pasiphae bu konuyu kapamaya karar verdi ve elbk • lanlarını dikkatle düzeltti. "Minos'un cesur avcılar onuru ^ v°' yemeğe gidelim mi?" Sesi oldukça isteksiz çıkıyordu. Ver%

"Beni affetmeni rica ediyorum" dedi tassos saygım h' "Sürekli yağlar ve kokularla uğraşmak bünyemi oldukça h ^ tirdi. Parçalanmış etler, iç organlar ve gürültü patırtı bana o-^~ ğil artık. Umarım beni anlarsın." re de-

Pasiphae'nin dudaklarında zarif bir gülümseme belirdi "k ke ben de böylesine ince duygular doğrultusunda hareket eri kş şeydim! Neyse, o halde izin ver de dışarı çıkalım."

lassos sendeleyerek önlerinden çekildi ve kapıya doğru k turdu. Pasiphae'ye saygıyla yol verdi, fakat önünden geçen Asta! os'un eline sert bir cisme sarılmış bir papirüs parçası sıkıştırdı "Ariadne'den" diye mırıldandı kenetli dişlerinin arasından.

Korkuyla irkilen Asterios, az kalsın elindeki küçük paketi yere düşürecekti. Kendisini toparlayıp hazinesini gömleğiyle kuşağının arasına sokana kadar, epey zaman geçmesi gerekti. Sonra da adımlarını hızlandırdı ve kuzey rampasında sona eren koridorda ilerlemekte olan Pasiphae'nin yanında yürümeye başladı. Biraz sonra sabahları kraliyet muhafızlarının devriye gezdiği sütunlu salona ulaştılar, sonra da üst kattaki tören salonuna çıkan merdivenleri tırmanmaya başladılar. İçeriden yüksek konuşma sesleri ve gürültülü bir müzik yükseliyordu. Asterios tüm varlığıyla bir an önce Ariadne'nin mesajını okumak için yanıp tutuşuyordu, fakat buna rağmen kendine hâkim olarak Pasiphae'nin yanında merdivenleri tırmanmaya devam etti.

Merdivenlerin sonu, devâsâ sütunlar tarafından ikiye ayrılmış olan büyük bir salona

açılıyordu. Duvardaki resimler mumların titrek ışıklarının altında parlıyordu; zemin ise açık renkli kuvars ^ kalarla kaplıydı. Davetlilerin büyük kısmı kurulu sofradaki yer ni almışlardı. . KtreUs,

İkaros'un babasının yanında bulunduğunu fark etti. Glaukos ve Xenodike'yle birlikte, yüksek pencerelerin *ü ^ leştirilmiş olan sofraya oturmuşlardı. Adayı kasıp kavura ^^ . rüzgârlardan korunmak amacıyla, pencereler sağlam y

190

sıkı sjjf, kapatılmıştı. Pasiphae'nin artık kendisine ihtiyacı ,/^dığı için, Asterios 4a onlara katıldı. .Afemen. yakınlarında bulunan küçük tahta podyum üzerinde

-an mil2jSyenler, ye»i bir parçaya başlama hazırlığındaydılar. ^\ kraliçeyj görür görmez çalgıLannı indirdiler. pa(^fasiphge yavaş adalarla karşı taraftan kendisine doğru gel-

0 olan pnaidra'ya doğru yürümeye başladı. Duyduğu heyecan mel1 (iden r^ngi solmuş olan genç kız, elindeki toprak kernos'un yi% Av TanflÇası'na sunulacak olan av etlerini taşıyordu. Salo-iÇ^rtasincJa buluştular ve karşılıklı durdular. Pasiphae elini kal-DW ve sül(jn tüylerini0- hayvan derilerinin, çiğ ve kurutulmuş et (tayannını mantarlar"1 ve bitkilerin üzerinde tanrıçanın kutsal P^jni çiz^i Sonra da kızının basanı şefkatle öperek elindeki ağır ^|Á aldı ve genç bir hizmetçi kız:a verdi.

fakat bunu yapmadan önce sülün tüylerinin en güzelini alarak pirfjra'ya Verdi- Genç k'zm suratı mutlu bir gülümsemeye aydınla ve tü>ü gururla Kemerine so-itu. Pasiphae etrafına bakındı. Knljiı masadına en uzak olan sofrayı seçerek, kızıyla birlikte oraya oturdu. Minos gözlerini ükip onlara bakmasına rağmen, olduğu yerde kaldı. Kraliçe canlı bir tavır]» sohbet ediyordu, fakat tabanındaki yiyecelerin hiçbirisine dokıtmamışü.

Buna kaj-şın Asteri°s'un iştahı son derece açıktı. Fakat sofraya {etirilen ^itrnez tükenmez çanaklır karşısında bir süre sonra pes et™k zoruna kalmıştı. Zaten sırtındaki pelerini atalı ve belindeki ^Stı gevş^teü çok olmuştu. Bu arada küçük paketin yerinde olup olmîtîğini Sjk sık kontrol ediyordu. Dikkatle etrafına bakındı. Ha-^'•^eti açmak için hiç de uygun İbir yer değildi burası! , , ^alonurj havası sıcak ve boğucu bir hal almıştı. Etrafa güzel ,V saça^ n büyük buhurdanlıkla* bile, sofradan yükselen şarap m .Wtma kokularına karışan ter tokusu karşısında çaresiz kal-silip' Asterios'un yanında oturan vs onun gibi iştahla yemekleri y^Jüpürerj jCatreus, yan-kardeşinin tabağının yanındaki kemik

*ia takf4irie baktı. doidlpruç damanı başlamadan önc«e son bir kez karnını tıka basa

%ıan adlıca bir davranış" diy>e güldü ona dönerek.

191

Pasiphae bu konuyu kapamaya karar verdi ve elbisesinin volanlarını dikkatle düzeltti. "Minos'un cesur avcılar onuruna verdiği yemeğe gidelim mi?" Sesi oldukça isteksiz çıkıyordu.

"Beni affetmeni rica ediyorum" dedi lassos saygılı bir sesle. "Sürekli yağlar ve kokularla uğraşmak bünyemi oldukça hassaslaş-tırdı. Parçalanmış etler, iç organlar ve gürültü patırtı bana göre değil artık. Umarım beni anlarsın."

Pasiphae'nin dudaklarında zarif bir gülümseme belirdi. "Keşke ben de böylesine ince duygular doğrultusunda hareket edebil-seydim! Neyse, o halde izin ver de dışarı çıkalım."

lassos sendeleyerek önlerinden çekildi ve kapıya doğru koşturdu. Pasiphae'ye saygıyla yol verdi, fakat önünden geçen Asteri-os'un eline sert bir cisme sarılmış bir papirüs parçası sıkıştırdı. "Ariadne'den" diye mırıldandı kenetli dişlerinin arasından.

Korkuyla irkilen Asterios, az kalsın elindeki küçük paketi yere düşürecekti. Kendisini toparlayıp hazinesini gömleğiyle kuşağının arasına sokana kadar, epey zaman geçmesi gerekti. Sonra da adımlarını hızlandırdı ve kuzey rampasında sona eren koridorda ilerlemekte olan Pasiphae'nin yanında yürümeye başladı. Biraz sonra sabahları kraliyet muhafızlarının devriye gezdiği sütunlu salona ulaştılar, sonra da üst kattaki tören salonuna çıkan merdivenleri tırmanmaya başladılar. İçeriden yüksek konuşma sesleri ve gürültülü bir müzik yükseliyordu. Asterios tüm varlığıyla bir an önce Ariadne'nin mesajını okumak için yanıp tutuşuyordu, fakat buna rağmen kendine hâkim olarak Pasiphae'nin yanında merdivenleri tırmanmaya devam etti.

Merdivenlerin sonu, devâsâ sütunlar tarafından ikiye ayrılmış olan büyük bir salona açılıyordu. Duvardaki resimler mumların titrek ışıklarının altında parlıyordu; zemin ise açık renkli kuvars plakalarla kaplıydı. Davetlilerin büyük kısmı kurulu sofradaki yerlerini almışlardı.

İkaros'un babasının yanında bulunduğunu fark etti. Katreus, Glaukos ve Xenodike'yle birlikte, yüksek pencerelerin altına yerleştirilmiş olan sofraya oturmuşlardı. Adayı kasıp kavuran buz gibi rüzgârlardan korunmak maksadıyla, pencereler sağlam yün kumaş-

190

larla sıkı sıkı kapatılmıştı. Pasiphae'nin artık kendisine ihtiyacı kalmadığı için, Asterios da onlara katıldı.

Hemen yakınlarında bulunan küçük tahta podyum üzerinde bulunan müzisyenler, yeni bir parçaya başlama hazırlığındaydılar. Fakat kraliçeyi görür görmez çalgılarını indirdiler.

Pasiphae yavaş adımlarla karşı taraftan kendisine doğru gelmekte olan Phaidra'ya doğru yürümeye başladı. Duyduğu heyecan yüzünden rengi solmuş olan genç kız, elindeki toprak kernos'un içinde Av Tanrıçası'na sunulacak olan av etlerini taşıyordu. Salonun ortasında buluştular ve karşılıklı durdular. Pasiphae elini kaldırdı ve sülün tüylerinin, hayvan derilerinin, çiğ ve kurutulmuş et parçalarının, mantarların ve bitkilerin üzerinde tanrıçanın kutsal işaretini çizdi. Sonra da kızının başını şefkatle öperek elindeki ağır tepsiyi aldı ve genç bir hizmetçi kıza verdi.

Fakat bunu yapmadan önce sülün tüylerinin en güzelini alarak Phaidra'ya verdi. Genç kızın suratı mutlu bir gülümsemeye aydınlandı ve tüyü gururla kemerine soktu. Pasiphae etrafına bakındı. Kralın masasına en uzak olan sofrayı seçerek, kızıyla birlikte oraya oturdu. Minos gözlerini dikip onlara bakmasına rağmen, olduğu yerde kaldı. Kraliçe canlı bir tavırla sohbet ediyordu, fakat tabağındaki yiyeceklerin hiçbirisine dokunmamıştı.

Buna karşın Asterios'un iştahı son derece açtı. Fakat sofraya getirilen bitmez tükenmez çanaklar karşısında bir süre sonra pes etmek zorunda kalmıştı. Zaten sırtındaki pelerini atalı ve belindeki kuşağı gevşeteli çok olmuştu. Bu arada küçük paketin yerinde olup olmadığını sık sık kontrol ediyordu. Dikkatle etrafına bakındı. Hayır, paketi açmak için hiç de uygun bir yer değildi burası!

Salonun havası sıcak ve boğucu bir hal almıştı. Etrafa güzel kokular saçan büyük buhurdanlıklar bile, sofradan yükselen şarap ve kızartma kokularına kansan ter kokusu karşısında çaresiz kalmıştı. Asterios'un yanında oturan ve onun gibi iştahla yemekleri silip süpüren Katreus, yan-kardeşinin tabağının yanındaki kemik yığınına takdirle baktı.

"Oruç zamanı başlamadan önce son bir kez karnını tıka basa doldurman akıllıca bir davranış" diye güldü ona dönerek.

191

"Açlık ve susuzluk beni korkutmuyor" diye karşılık verdi Asterios. Kardeşinin konuşkanlığı onu şaşırtmıştı. "Karnım boşken vücudumun son derece hafiflediğini hissediyorum. Sanki, uçacak-mış gibi. Bu duyguyu mağarada geçen günlerden bu yana tanıyorum; birçok rüyamda defalarca yeniden yaşadım onu."

Katreus onu dikkatle süzmeye başladı ve Asterios ilk kez olarak kardeşinin kaba hatlarında Deukalion'un yakışıklı suratına benzer birtakım çizgiler gördü. "O halde

dikkat et de hedefinden şaşma" dedi Katreus düşünceli bir tavırla. "Çünkü labirentten sadece parlak bir zekâ ve keskin duyular yardımıyla çıkabilirsin. Hayaller arasında uçmaya devam edersen, Toprak Ana'nın bağında fazla yol alamazsın."

"Bana bunu hatırlattığın için teşekkür ederim." Asterios ayağa kalktı. "Diğer adayların yanma dönmenin vakti geldi de geçiyor."

içki aleminden mümkün olduğunca çabuk uzaklaşmak için neredeyse koşarak salondan çıktı. İçindeki dayanılmaz heyecana rağmen tedbiri elden bırakmayarak iki sütun arasına gizlenmiş küçük bir nişin içine saklandı, küçük paketi kuşağının arasından çıkardı ve titreyen ellerle açtı. Bir zamanlar Merope'nin kendisine emanet ettiği, sonra da Ariadne'nin boynuna taktığı güneş kurslu kutsal çift boynuz, elinde ışıldıyordu.

Bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu. Knossos'a hareketinden önceki son gece kararlaştırmışlardı bunu. Phaistos'a gel, diyordu sevgilisi ona. Bana gel, hem de olabildiğince çabuk!

Asterios, Aiakos'un Knossos'a sadece kendisiyle konuşmak için gelmiş olduğunu şaşkınlıkla fark etti. Öğretmen öğrencilerini selamladı ve bir süre turna dansı çalışmalarını izledi. Çalışmanın sona ermesinden sonra Merope evine girene kadar bekledi ve Asterios'u bir kenara çekti. Delikanlı onun üzerini bile değiştirmemiş olduğunu fark etti. Öğretmeninin gerçekten de çok acelesi olmalıydı.

"Birkaç gün sonra labirente gireceksin" dedi ona. "Atılacağın bu maceradan önce, sana söylemek istediğim birkaç şey var. Tabiri caiz ise, erkek erkeğe bir konuşma yapacağız."

Asterios bir kez daha şaşkınlıkla onu süzdü. Aiakos onu ko-

192

lundan tuttuğu gibi, rahatsız edilmeden konuşacakları bir odaya sürüklemişti. Birisine bu tür özel bir muamelede bulunduğu görülmüş şey değildi.

"Rahibeler, idrak yolunun üçüncü basamağı olan karanlıklar gezisine çok önem veriyorlar ve erkeklerin Toprak Ana'nın bağında kadınlardan çok daha zor anlar yaşadıklarını iddia ediyorlar. Onların yamldıklarını söylemek istemiyorum, fakat unuttukları çok önemli bir şey var."

"Neymiş peki bu?"

"Aşağıda büyük sarmalla karşılaşacak, kendi vücudunda ölümü ve yeniden doğumu yaşayacaksın, elbette bu arada kim olduğunu unutmazsan: cesaret ve güçle dolu

genç bir adam! İçinde pusuya yatmış olan korkulann seni mağlup etmesine izin verme! Aklına ve sezgilerine güven. Ve terbiye edilmiş duyulanna! Hedefine güvenle gitmeni sağlayacak olan onlardır. Kibirli olma, fakat kendini olduğundan daha değersiz görme! Hepimiz labirente girdik." Konuşmasına kısa bir ara verdi ve Asterios'a göz kırptı. "Ve hepimiz tekrar dışarı çıktık. Sana söylemek istediğim esas olarak buydu."

"Seni Minos mu gönderdi?"

"Kaydettiğin aşamalara büyük önem veriyor. Sana özel bir ilgi göstermemi rica etti benden."

"Fakat neden? Ben kraliçenin piçiyim! Onun benden nefret ettiğini biliyorum."

"Sen bir erkeksin Asterios" diye karşılık verdi Aiakos anlamlı anlamlı. "Ve biz erkekleri önemli görevler bekliyor. Fakat bunları labirent tecrübesini geride bıraktıktan sonra anlatacağım sana. Sana güveniyoruz. Bizi hayal kırıklığına uğratma!" Asterios'un koluna dokundu. "Bilmen gereken bir şey daha var" dedi alçak bir sesle. "Sadece ve sadece seni ilgilendiren bir şey." Sesi titriyordu. "Ve beni. Yaşadığın müddetçe kimseye söylememen gereken bir sır. Hiç kimseye. Yemin et!"

Asterios neler olduğunu anlayamayan gözlerle ona bakıyordu. "Ne demek istiyorsun?" demek istedi, fakat ağzından tek bir ses bile çıkmadı. Yemin etmek için sessizce elini yukan kaldırdı.

"Ben senin babanım. Benim tohumlanımdan yaratıldın." Aia-

193

kos'un sesi boğuk çıkıyordu fakat oğlunun gözlerine dimdik bakmayı başardı.

"Sen?" diye fısıldadı Asterios büyümüş gözlerle. "O sen miydin?"

"Evet, ben!" diye tekrarladı adam. "Kutsal evliliği gerçekleştirmek üzere o zamanlar ben seçilmiştim. Direnmek söz konusu bile olamazdı. Bilge Kadınlar'a itaat etmeliydim. Girit erkeklerinin kaderi tümüyle sana bağlı Asterios!"

"Fakat o halde Hatasu benim kız kardeşim!"

"Ve ikiniz de sizleri seven bir babaya sahipsiniz" dedi Aiakos. "Sizin için her şeyi yapabilecek bir baba. Lütfen bunu asla unutma."

Erguvanı denizin üzeri kapkaraydı. Günlerden beri hiçbir gemi denize açılmaya

cesaret edememişti. Dondurucu bir kuzey rüzgârı sarayın çevresindeki zeytin ağaçlarını sallayıp duruyordu. Gökyüzünde ayın donuk hâlesi parlıyordu. Bazen parçalanmış yelkenleri, bazen de garip masal yaratıklarını andıran kapkara bulutlar, arada bir onu açığa çıkarıyor, ama sık sık da bakışlardan gizliyordu. Adanın en yaşlıları bile, bu derece fırtınalı başlayan bir kış mevsimi hatırlamıyordu, insanlar işlerini güçlerini bırakmış, gece yarılarında kadar yakacak odun topluyorlardı. Hava görülmemiş soğuklukta idi; Nida Dağı'nın çift boynuzuna ilk kar düşmüştü bile.

Asterios boş dans meydanını seyrediyor ve turna dansını yaptıkları akşamı hatırlamaya çalışıyordu. O zamanlar meydanın etrafı çift sıra meşalelerle aydınlatılmıştı ve adaylar hep birlikte bekliyordu. Bu defa ise tahta direkler boştu ve ona yardım edecek hiç kimse yoktu. Büyük sırrın kucaklamayı beklediği ilk ve tek kişi, şimdilik oydu. Öbürlerinin önlerinde hazırlanmak için daha uzun bir süre vardı.

Labirentin girişi hemen karşısındaydı. Asterios gecenin karanlığında onu sadece hissedebiliyordu, fakat yıpranmış tahtanın üstündeki yılanlar gayet net olarak hatırlanıyordu. Kollan ve bacakları ağırlaşmış gibiydi; uzun oruç dönemi koku alma duyusunu son sınırına kadar keskinleştirmişti. Vücudunu çok iyi temizlemiş olmasına rağmen, kendi kokusu bile ona iğrenç denecek kadar ekşi geliyordu.

194

Yanındaki yaşlı kadının elbisesi suskunluk kadar karaydı; jylerope'nin saçlarını ve yüzünü örten ince tül kadar kara. Tekneyi çağıran ölüm habercisi, diye geçirdi içinden Asterios, elinde tuttuğu yaşam ipini tekrar içine alacak olan, eşğin kara bekçisi. Derin denizlere benzeyen kara gözlerinde umursamaz bir bakış vardı, çünkü şu anda olup biteni sayısız kere yaşamıştı.

Asterios ürperdi. Korkuyordu.

"Yakma gel Asterios" diye seslendi Merope ona. "Eşğin aşmadan önce sana bakmasına izin ver!"

Yaşlı kadın delikanlının birkaç saat önce maviye boyanmış olan kafasını ve erguvanî kulaklarını inceledi. Delikanlının üzerinde mazi meşesi meyvelerinin özsuyla siyaha boyanmış bir elbise ve belinde kıpkırmızı, geniş bir kuşak vardı. Kadın onun adayların geleneksel giysilerini giymiş olduğuna kanaat getirdi.

Hoşnut bir tavırla başını salladı. Delikanlı hazırды. Kutsal tören başlayabilirdi.

Merope, Asterios'un alnını meshetti ve kafasının üstünde küçük bir buhurdanlık salladı. Sonra da ona deri bir torba uzattı.

"Bunun içinde su testileri ve bir örtü var. Şimdi Büyük Ana'nın rahmine geri

döneceksin; orada ölecek ve tekrar dirileceksin. Tuttuğun oruç vücudunu arındırdı, perhiz günlerin duyularını güçlendirdi. Turna dansı da sana dönüş yolunu bulmasını öğretti. Az sonra özlerini bağlayacak ve içmen için bir iksir vereceğim. Fakat sana söylemek istediğim son birkaç söz var. Gözlerime bak oğlum!"

Asterios itaat etti.

"Her şeyin merkezine uyanık ve dikkatli olarak gidersen, tüm sözler gereksiz kalır, içinde pusuya yatmış olan korkuların seni mağlup etmesine izin verme! Sen onlardan daha güçlüsün! Ne yapacağını bilemediğin bir an gelecek olursa, sana cesaret, sabır ve berraklık vermesi için Büyük Ana'ya dua et. Seni rahmine kabul ettiği için ona teşekkür et!"

"Ya sen? Seni bir daha görebilecek miyim?"

Kara tülün altında küçük bir gülümseme görür gibi oldu. "Her zaman yanında olacağıma dair sana daha önce söz vermiştim" dedi yumuşak bir sesle.

195

Delikanlıyı labirentin girişine götürdü ve her sabah günü yeniden doğuran tanrıçayı ululamak için doğuya doğru hafifçe eğildi. • Sonra da tahta kapının çifte kanadını açtı. Asterios sonsuz karanlığa baktı. Korkudan ölecekti neredeyse.

Merope ona dar ağızlı, gövdesinin her yanı kil meme uçlarıyla dolu toprak bir testi uzattı. Asterios birkaç yudumda testi boşalttı. İçindeki sıvı serindi; tanıdık arpa ve taze nane tadının yanı sıra, daha önce hiç tatmadığı, acı bir şeyler daha vardı. Az sonra kekremsi bir tat damağına ve gırtlığına yayılmaya başlamıştı bile.

Merope onun gözlerini bağladı. Delikanlı kadının kolundan güç alarak dokuz dik merdiven basamağını teker teker indi. Burnuna küf ve çürük kokusu gelmeye başlayınca, ister istemez adımlarını yavaşlattı. Kalbi deli gibi çarpıyordu.

"Sakın durayım deme!" dedi Merope. "Az önce içtiğin Blec-hon yaklaşık bir saat içinde tüm etkisini gösterir." Yeraltı dehlizinde çınlayan sesi, garip ve yabancıydı. "Ancak o zaman gözündeki bağı çözebilir ve yoluna devam edebilirsin. Bu arada en önemlisini unutma, oğlum: Seni yutmak ve yeniden yaşama döndürmek üzere karanlık vücuduna kabul eden labirent, ölümsüzlüğün anahtarıdır..."

Sessizlik. Pürüzsüz, ağır bir yük gibi binmişti üzerine. Sonsuzluğu dinlemek istercesine kabartmıştı kulaklarını. Etrafını kaplayan ; mutlak karanlık ve mutlak sessizlik içinde kalp atışlarının hızlanışını dinliyor, bağırsaklarının korkuyla büzüştüğünü hissediyordu. Karşı konulmaz bir işeme ihtiyacı hissediyordu, fakat zorlukla da olsa buna direnmeyi başardı. Blechon onu tamamen etkisi altına

almadan ilerlemeli, labirentin merkezini bulmaya çalışmalıydı.

Asterios Hatasu'nun kendisine öğrettiği gibi sakin ve düzenli bir şekilde nefes almaya başladı ve ellerini göğsünün üzerinde kavuşturdu. Ruhunun ve vücudunun yavaş yavaş sakinleştiğini hissediyordu.

Çıplak ayaklarının altındaki zemin soğuk ve taşıydı, fakat bir dereceye kadar düzgün olduğu söylenebilirdi. Bir uyurgezer gibi yürümeye başladı. İleriye uzattığı sol kolu ile devamlı yanındaki duvara dokunuyordu, çünkü içine kapatıldığı bu yeraltı mezarında kendisine güven veren tek şey buydu.

196

Mezarda unutulmuş bir canlı, diye geçirdi içinden, taş kapak çoktan kapatılmış üzerine. Nefesi biraz hızlanmıştı; korkusu geçmemişti tam olarak. Aklından sayısız düşünceler geçiyordu. Ya bir merkez yoksa? Ya labirent sadece içine tıkılanın irade gücünü sınamak için yapılmış bir hapisaneyse? Acı ve öfke dolu bir çılgılık attı; sesi binlerce parçaya bölündü ve yankılanarak dağıldı.

Ansızın aklına Aiakos'un duyuların kullanımını hakkında söyledikleri geldi. Hiçbir şey göremiyordu. Fakat duyuyordu. Ve hissediyordu.

Tekrar sakinleşmişti. Sessizliği dinledi. Yapayalnızdı.

Şimdi de içinde yeşermeye başlamış olan umutsuzluğa bir son vermek için, vücuduna dokunmaya başladı ve ellerini ceplerine soktu. Parmakları Çift Boynuz'a dokununca sendeledi. Tılsım! Boynuna takması için Ariadne'nin kendisine hediye ettiği kolye! Onu cebine ne zaman ve nasıl soktuğunu hiç hatırlamıyordu. Fakat başka türlü nasıl girmiş olabilirdi ki?

Vücudunda bir titreme dolaştı. Yalpalamaya başlamıştı. Tılsım ellerinin arasından kayarak kayalık zemine düştü.

Artık duvarın bile nerede olduğunu bilmiyordu. Solda? Yukarıda? Aşağıda? Blechon etkisini göstermeye başlamıştı. Yavaşça gözlerindeki bağı çözdü ve karanlığın içine girmesine izin verdi. Büyümüş gözbebekleriyle bile hiçbir şey görmeyi başaramıyordu. Donmuş bacaklarıyla olduğu yerde kalakalmıştı; içinden gelen bir titreşimin yavaş yavaş kendisini etkisi altına almaya başladığını, giderek güçlendiğini ve vücudunun tüm üyelerine yayıldığını hissetti. Az sonra gözleri döndü ve yanak kasları istem dışı kasılmalarla sarsılmaya başladı.

Ağzından köpükler saçılırken, vücudu kaskatı kesildi. Sanki vücudu muazzam bir kuvvede kendisini sıkıştıran ve ezen demir bir zırhın içine girmişti. Aldığı her nefes ile zırhın dayanılmaz baskısı daha da artıyordu.

Bitkin düşen Asterios mücadele etmekten vazgeçti ve kendisini zırhın acı dolu kucaklayışına bıraktı. Son bir nefes aldı boğulur-casına ve aniden zırh üzerinden kayıp yere düştü.

197

Cismanî bir vücudu yoktu artık, sadece parlak girdaplar, içinde ve etrafında, her yerde; büzüşerek spiral sislerine dönüşen ışıklı yollara, kalp gibi atan bir göbek kordonu hayat veriyordu. Dev bir beynin kıvrımlarında dolaşıyordu sanki, kâinatın yıldızlarla kaplı sonsuzluğundan ise, sadece birkaç an uzaklıktaydı.

Uzaktan bakıyormuş gibi seyredemediği vücudu, ölüm ve yeniden doğuşun sonsuz dansına başlamıştı. Tüm vücudu ter içinde kalana kadar dans etti; elbisesinin etekleri uçuşuyordu ve kollarını göğe uzatmıştı. Sonra bitkin bir şekilde dansına son verdi.

Ayak tabanları karıncalanmaya ve yanmaya başlamıştı. Bir anda toprağın karşı konulmaz kudretinin içine dolduğunu hissetti. Onu ileriye, hedefine doğru itiyordu. Labirentin kıvrılarak ilerleyen yollarında korkusuzca yürümeye başladı. İç içe geçmiş yedi spiralin, kendisini yumuşak hareketli bir salınım ile içerden dışarıya, dışarıdan içeriye taşıdığını hissediyordu.

Sonra merkeze ulaştı. Kayalara oyulmuş yüksek tavanlı, kubbeli bir yerdi burası. Ayaklarının ucuna yükseldiği zaman bile tavana değemiyordu. Kendisini yavaşça yere bıraktı ve parmağını gözlerinin arasındaki noktaya dokundurdu.

Mavi ışık onu kaplamıştı.

Beyaz Boğa olarak denizden çıkıyordu. Ay tanrıçası, boğucu bir yaz gecesinde dar bir koyda onunla Kutsal Evliliği gerçekleştirecekti. Tanrıçanın büyük bir özlem duyduğu, hasretinden kendisini yiyip bitirdiği, onun ta kendisiydi. Tanrısal hayvan ile ada arasındaki ebedi anlaşmayı mühürlemek için tanrıçayla yatacak olan, onun ta kendisiydi.

Beyaz Boğa'nın böğürmesi, tanrıçanın tiz çığlıkları, donuk ay ışığının altındaki gümüş renkli bedenler. Gecenin her şeyi yutan karanlığının içinde kayboldular.

Denizin dalgaları bir kez daha aralandı. Bu defa karaya ayak basan boğanın postu kapkara, soluması kötülük doluydu. Karşısına çıkacak her şeyi çiğneyip geçmeye hazır olan toynaklarının altında, ateş ve yıkım taşıyordu. Bir canavardı o, boğa başlı ve insan vücutlu bir hilkat garibesi. Tüm zamanlar için labirentte, toprağın

198

bağrında, hiçbir şeyden habersiz kurbanlarını beklemeye mahkûm edilmişti.

Kara Boğa, kocaman ve sivri boynuzların taçlandı t a. sini yavaşça çevirdi.
Donuk, kan bürümüş gözleriyle dimdik ona fXJjcll

Asterios korkunç bir çığlık attı ve elleriyle suratına dokundu

Topraktan yapılmış boğa maskesi geldi eline. Kaf^j' sıkıca kavramıştı, derin ve düzenli nefes almasına engel oluy0rcju Oysa orada bir şey olmaması gerektiğini çok iyi biliyordu.

Boğa, ta kendisiydi!

Labirentin bekçisi, ta kendisiydi!

Burada, merkezde, aşağı inmeye cüret eden kahram^nian ^an bürümüş gözlerle bekleyecek olan, ta kendisiydi!

Ölecekti. Ve ada batacaktı. Çünkü boğanın zaman, dolmak üzereydi.

ATEŞ

Asterios Phaistos tepesine ulaştığı zaman, akşam olmuşa Kendisini karla kaplı dağ geçitlerinden ve geniş ovalardan güneye taşıyan atının önünde, sallanarak yürüyordu. Kış mevsiminin oldukça sert başlamış olmasına rağmen, son birkaç gündür yumuşayan hava onu yol boyunca yağmurlu fırtınalar ve tipilerden korunustu

Güneş, yeşil kış ekinleriyle dolu geniş düzlüğün üzerjncje jjat. maya başlamıştı. Mavi dağın çift boynuzu doğuda göğe yükseliyordu ve Asterios içindeki huzursuzluğun yavaş yavaş yatışarak yerini sükûna terk ettiğini hissediyordu.

Derin derin nefes alarak karşısındaki çıplak dağ zirvelerine baktı. Tam vaktinde geri dönmüştü eve. Yılın en uzun gecesi yakılacak ateşlerle iki gün sonra kutlanacaktı. Fakat gündönümj bayramı onun Phaistos'a gelişinin asıl nedenini perdeleyecek t>jr bahaneydi sadece; onu buraya çağırın Ariadne'nin yardım çağnsıydı

199

Cismanî bir vücudu yoktu artık, sadece parlak girdaplar, içinde ve etrafında, her yerde; büzüşerek spiral sislerine dönüşen ışıklı yolla-' ra, kalp gibi atan bir göbek kordonu hayat veriyordu. Dev bir beynin kıvrımlarında dolaşıyordu sanki, kâinatın yıldızlarla kaplı sonsuzluğundan ise, sadece birkaç an uzaklıktaydı.

Uzaktan bakıyormuş gibi seyredemediği vücudu, ölüm ve yeniden doğuşun sonsuz dansına başlamıştı. Tüm vücudu ter içinde kalana kadar dans etti; elbisesinin etekleri uçuşuyordu ve kolları göğe uzatmıştı. Sonra bitkin bir şekilde dansına son verdi.

Ayak tabanları karıncalanmaya ve yanmaya başlamıştı. Bir anda toprağın karşı konulmaz kudretinin içine dolduğunu hissetti. Onu ileriye, hedefine doğru itiyordu. Labirentin kıvrılarak ilerleyen yollarında korkusuzca yürümeye başladı. İç içe geçmiş yedi spiralin, kendisini yumuşak hareketli bir salınım ile içerden dışarıya, dışarıdan içeriye taşıdığını hissediyordu.

Sonra merkeze ulaştı. Kayalara oyulmuş yüksek tavanlı, kubbeli bir yerdi burası. Ayaklarının ucuna yükseldiği zaman bile tavana değemiyordu. Kendisini yavaşça yere bıraktı ve parmağını gözlerinin arasındaki noktaya dokundurdu.

Mavi ışık onu kaplamıştı.

Beyaz Boğa olarak denizden çıkıyordu. Ay tanrıçası, boğucu bir yaz gecesinde dar bir koyda onunla Kutsal Evliliği gerçekleştirecekti. Tanrıçanın büyük bir özlem duyduğu, hasretinden kendisini yiyip bitirdiği, onun ta kendisiydi. Tanrısal hayvan ile ada arasındaki ebedi anlaşmayı mühürlemek için tanrıçayla yatacak olan, onun ta kendisiydi.

Beyaz Boğa'nın böğürmesi, tanrıçanın tiz çığlıkları, donuk ay ışığının altındaki gümüş renkli bedenler. Gecenin her şeyi yutan karanlığının içinde kayboldular.

Denizin dalgaları bir kez daha aralandı. Bu defa karaya ayak basan boğanın postu kapkara, soluması kötülük doluydu. Karşısına çıkacak her şeyi çiğneyip geçmeye hazır olan toynaklarının altında, ateş ve yıkım taşıyordu. Bir canavardı o, boğa başlı ve insan vücutlu bir hilkat garibesi. Tüm zamanlar için labirentte, toprağın

198

ağrında, hiçbir şeyden habersiz kurbanlarını beklemeye mahkûm

edilmişti-

Kara Boğa, kocaman ve sivri boynuzların taçlandığı kafasını yavaşça çevirdi. Donuk, kan bürümüş gözleriyle dimdik ona baktı.

Asterios korkunç bir çığlık attı ve elleriyle suratına dokundu.

Topraktan yapılmış boğa maskesi geldi eline. Kafasını sıkıca jıvramıştı, derin ve

düzenli nefes almasına engel oluyordu. Oysa orada bir şey olmaması gerektiğini çok iyi biliyordu.

Boğa, ta kendisiydi!

Labirentin bekçisi, ta kendisiydi!

Burada, merkezde, aşağı inmeye cüret eden kahramanları kan bürümüş gözlerle bekleyecek olan, ta kendisiydi!

Ölecekti. Ve ada batacağı. Çünkü boğanın zamanı dolmak üzereydi.

ATEŞ

Asterios Phaistos tepesine ulaştığı zaman, akşam olmuştu. Kendisini karla kaplı dağ geçitlerinden ve geniş ovalardan güneye taşıyan atının önünde, sallanarak yürüyordu. Kış mevsiminin oldukça sert başlamış olmasına rağmen, son birkaç gündür yumuşayan hava onu yol boyunca yağmurlu fırtınalar ve tipilerden korumuştur.

Güneş, yeşil kış ekinleriyle dolu geniş düzlüğün üzerinde batmaya başlamıştı. Mavi dağın çift boynuzu doğuda göğe yükseliyordu ve Asterios içindeki huzursuzluğun yavaş yavaş yatışarak, yerini sükûna terk ettiğini hissediyordu.

Derin derin nefes alarak karşısındaki çıplak dağ zirvelerine baktı. Tam vaktinde geri dönmüştü eve. Yılın en uzun gecesi, yakılacak ateşlerle iki gün sonra kutlanacaktı. Fakat gündönümü bayramı onun Phaistos'a gelişinin asıl nedenini perdeleyecek bir bahaneydi sadece; onu buraya çağırın Ariadne'nin yardım çağrısıydı.

199

Biraz daha gayret, sonra nihayet onun yanında olacaktı tekrar! Bütün yol boyunca kızı o kadar yoğun bir şekilde düşünmüştü ki, bazen onun yanında at koşturduğu hissine bile kapıldığı olmuştu. Aslında İassos'un madalyonu kendisine vermesinden hemen sonra yola çıkmayı istemişti. Fakat önce labirenti mağlup etmesi ve kutsanma yolunun üçüncü basamağını geride bırakması gerekiyordu.

Asterios'un kendisini biraz olsun toparlayabilmesi için aradan günler geçmesi gerekmişti ve şimdi bile acı dolu sorular beynini kemirip duruyordu. Pasiphae ile konuşması gerekiyordu; fakat kendisini doğuran kadın ile değil, tannın hizmetkârı olan başrahibe ile. Labirentte gördükleri sadece kendisini değil, aynı zamanda tapınağı, hatta tüm adayı tehdit ediyordu. Bilge Kadınlar'a da gördüklerini mutlaka anlatmalıydı; hayallerine olsa olsa onlar bir açıklama getirebilirdi.

Fakat daha önce açıklığa kavuşturması gereken başka bir mesele vardı. Ariadne'ye ne olmuştu?

Tahta giriş kapısına vurdu.

Tıknaz bir saray muhafızı, suratında kötü bir ifadeyle kapıyı açtı. Fakat Asterios'u tanıır tanımaz tutumunu değiştirerek onu saygıyla selamladı, fakat görünüşü onu şaşırtmışa benziyordu. Delikanlı tepeden tırnağa çamura bulanmıştı, ayakta duracak kadar bile halinin kalmadığını yeni yeni fark ediyordu.

Onu sarayın batı kanadına götürdüler. Kendisini kabul salonunda bekleyen kişinin Mirtho olduğunu şaşkınlıkla fark etti. Kadın sanki onun geleceğinden haberdardı; yumuşak örtüler sermek suretiyle rahat bir döşek haline getirdiği sıranın üzerinden yavaşça kalkarak delikanlıya yaklaştı.

"Phaistos'a hoşgeldin!" diye onu selamladı ve delici nazarlarla süzdü. Son görüşünden bu yana Asterios çok değişmişti. Hatları daha keskinleşmişti; uzun oruç döneminin ve zorlu yolculuğun izleri suratında çok açık olarak görülüyordu. Asterios kadının bakışlarına aynen karşılık verdi.

Mirtho, aradığını bulmuştu delikanlının gözlerinde, içlerinde boğanın kudretinin yansıması vardı. Erkek kuvveti ile Minos'un iktidar hırsına karşı koyacak, dişi dayanıklılığı ile kadınların ezelden

200

beri Girit'te yarattıklarını kollayacak ve koruyacak durumdaydı. Mirtho'nun içini gurur ve güven doldurdu, ruhunun bir kuş kadar hafiflediğini hissediyordu.

Yanılmamıştı: Asterios, kehanetin bildirdiği gibi, Büyük Ana'nın ilk erkek hizmetkârı, ilk rahibi olacaktı. Rahibeler kendi elleriyle onun başına tavuslu tacı takacaklardı, aynı Mavi Yunuslar Sarayı'ndaki duvar resminde tasvir edildiği gibi.

Mirtho gülümsedi. Neredeyse yolun sonuna geldi, diye geçirdi içinden ve hoş geldin içkisi olarak ona bir bardak sıcak şarap uzattı. Kutsanma yolunun dördüncü ve son basamağı uzanıyordu artık önünde; ateş, onu sınırlarının ötesine taşıyacak ve demir kadar sertleştirecekti.

içkisini içmekte olan delikanlının ne kadar huzursuz olduğunu hissetti ansızın. Asterios bir süre tereddüt etti, ama sonunda dayanamayarak ruhunu alev alev yakan soruyu sordu.

"Ariadne'yi nerede bulabilirim?"

"Geç kaldın" diye cevap verdi Mirtho düşündüğünden de sert bir sesle.

Asterios'un rengi soldu ve kemerini tutan eli kasıldı. "Ona ne oldu? Başına bir şey mi geldi?"

"Hiçbir şeyi yok" diye sakinleştirdi onu Mirtho. "Fakat sarayı terk etti. Evvelki gün, donanmanın kalan kısmını kışlık Amnyssos Limanı'na götürecektir olan bir kılavuz gemiye bindi. Aslında tüm gemilerin kışı Kommos tersanelerinde geçirmeleri planlamışa, fakat son günlerdeki güzel hava, Minos'un yeni emirler vermesine neden oldu.

Asterios inanmaz gözlerle ona bakıyordu. "Ben buraya elimden geldiğimce çabuk ulaşmak için neredeyse kemiklerimi kıracaktım, oysa o Knossos yolunu tutmuş bile! Söyle bana, onu oraya gönderme fikri kimin aklına geldi?"

Salonda bir ileri bir geri huzursuzlukla dolaşmaya başladı.

Öfkeli haliyle ne kadar güzel, isyan ederken ne kadar genç ve masum! Mirtho ansızın onun Ariadne'den asla vazgeçmeyeceğini anladı. Ne boğa atlayışı, ne turna dansı, hatta ne de ona gelecekteki yaşamını bildiren labirent bile, Ariadne'ye olan sevgisine engel olamazdı.

201 .

İçini çekti. Ne kadar acı verici olsa bile, gerçeği ondan saklaması mümkün değildi. "Böyle olmasını Minos istedi. Öğretmenin Paneb de ona refakat ediyor. Ariadne'nin yapacağı hiçbir şey yoktu" diye ekledi yumuşak bir sesle. "Ariadne seni beklemek istediği için, son derece üzgündü. Fakat itaat etmek zorundaydı."

"Bizi ayırmak istiyor! Fakat bunu başaramayacak. Onu seviyorum! Ariadne'yi sonsuza kadar seveceğim!" Ateş saçan gözleriyle meydan okurcasına kadına baktı.

"Bu kadar yeter Asterios!" dedi Mirtho yüksek sesle. "Kendine çok fazla acıyorsun! Elbette ki çektiği acılardan başkalarını sorumlu tutan küçük bir çocuk gibi davranabilirsin. Fakat kutsanma yolunda emin adımlarla ilerleyen bir yetişkin gibi davranmak da senin elinde!"

Asterios meşalelerin titrek ışığının altında, kadının dudaklarında gizli bir gülümseme görür gibi oldu. Aniden tüm sertliğini yitirmişti. "Bu yetişkini yarın akşam karanlık basarken dağda bekliyorum" diye devam etti sözlerine. "Ve gündönümü gecesinde ay gökyüzünde görüldüğü zaman, onunla beraber ateş töreninin gereklerini yerine getirmek istiyorum."

Uzak yıldızlara doğru uzanan, dar ve taşlı bir patika. Çizmelerini bastığı yerden

sökülen küçük taşlar, aşağı yuvarlanıyordu. Gökyüzünde parlayan dolunay etrafı aydınlatıyordu ve rüzgâr dinmişti. Aşağıdaki geniş ova derin, huzurlu bir uykundaydı.

Dimdik yükselen kayaların altındaki kaynağın önüne kurulmuştu odun yığını. Kuru çalı çırpının üzerine dokuz değişik ağacın tahtaları ızgara biçiminde dizilmişti; en üstte bir tutam bitki göze çarpıyordu.

Kapkara giysilere bürünmüş yaşlı kadın, hemen yanında duruyordu. Elinde alev alev yanan bir meşale vardı. Sanki her şeyle bütünleşmiş gibiydi: geceyle, dağla, ateşle.

"Bana neyin ne olduğunu öğreten Yüce Ana" diye çınlayan sesi, sessizliğin içinde yankılandı. "Senin sayende elementlerin etkilerini anladım, günlerin doğuş ve batışını, mevsimlerin dönüşümünü ve yıldızların konumlarını kavradım. Ruhların kudretini, bit-

202

İdlerin çeşitliliğini ve köklerin kuvvetlerini tanıyorum. Gizli olan her şey aşikâr bana, gün ışığında var olan her şeyi gördüm. Çünkü sen, Büyük Ana, bana küçük-büyük ayrımı yapmaksızın, her şeyi Öğrettin. Senin kutsal adınla şimdi de geceye karşı duruyorum ve İçiş mevsimine savaş ilan ediyorum."

Yanar meşaleyi tuttuğu sol elini havaya kaldırdı ve gözlerini kapadı. Uzun süre bu şekilde hiç kıpırdamadan bekledi. Sonra gözlerini açtı ve ona baktı.

Asterios kadının bakışlarının içine dalmıştı. Ta derinlerde, ezelden beri bu töreni yapan anaların güç ve kudretlerinin saklı olduğunu gördü. Trans halindeymiş gibi sol kolunu Mirtho'ya doğru uzattı ve elindeki yanar meşaleyi aldı. Bir süre ateşin yok edici gücünü çıplak derisinde hissetti.

Ateş beni istiyor, diye düşündü. Yanar dilleriyle beni yalamaya çalışıyor. Ensesi karıncalanmaya başlamıştı.

Henüz vakti gelmemişti. Hayallerin gelişinin habercisi olan mavi ışığı güçlükle uzaklaştırdı içinden. Yavaşça odun yığınının yanına döndü ve meşaleyi kuru çalı çırpının tam ortasına tutup bekledi. Alevler bir anda her tarafa yayılarak, dallara ve odunlara iştahla saldırmaya başladılar.

Mirtho onun ne yaptığını dikkatle izliyordu. "Şimdiye dek karanlık hüküm sürüyordu" dedi sonra. "Artık Büyük Işık içinde bir ışıksın. Alev ve dumanlar içinde gökyüzüne yükseliyor sunuların. Şuraya bak!"

Eliyle geniş bir yay çizerek aşağıda uzanan ovayı gösterdi. Her tarafta yanan

ateşler, parlak ışıklarıyla karanlığı deliyordu.

"Ateş kötülüğün kudretli bir rakibidir" diye sesini yükseltti Mirtho bir kez daha. "Karanlığı aydınlatır, kötülükleri ve tüm gölgeleri etkisiz kılar. Büyük Ana'nın bu gölgeleri bize armağan etmesinin sebebi, seçim yapabilme şansına sahip olabilmemiz içindir. Ateş biz insanları, metali çeşitli biçimlere dönüştürdüğü gibi dönüştürür Asterios. Çünkü o ne geçmiş, ne de gelecektir; sadece ve sadece içinde bulunduğu o andır. Onun kendisini tutuşturmasına izin veren kimse, artık mühlet isteyemez. İdrakin her şeyi mağlup eden meşalesi ona dokununca..."

203

Sesi çok uzaklardan gelir gibiydi. Asterios boğazına bir şeylerin oturduğunu hissetti. Mavi ışık onu ele geçirmeye başlamıştı, fakat içine dönmekten ve hayalleri karşılamaktan korkuyordu.

"... kalbi yanmaya başlar ve ruhu ışığa dönüşür. Sen, Asterios, gelecekte tanrıçanın rahibi olarak, Büyük Ana'nın tüm zamanların en başından bu yana kadınlara emanet ettiği ateşi koruma ve kollama görevini, sen üstleneceksin. Ateş bize gökten düştü ya da yanan bir çalılık olarak karşımıza çıktı. Onu aldık, mağaraya taşıdık ve bize ısı vermesi, yemeklerimizi pişirmesi, kaplarımızı sertleştirmesi için koruduk. Her evin kalbi olan ateş, kutsaldır ve kutsanmıştır. O, hem huzurun sembolü, hem de tanrıçanın yüce varlığının bir alametidir."

Asterios hiçbir uzvunu oynatamıyordu artık. Cevher eritmek ve metal dökmek için, diye geçirdi içinden, düşmanı öldürecek silahlar yapmak için. Labirentin kalbinde kendi kara gölgeyle karşılaştığım zaman neredeydin, yüce lanrıça? O kahramanın parlak gözlerinde kendi ölümümü gördüğüm zaman neredeydin?

içinde duyduğu acı yüzünden iki büklüm oldu ve kollarını kendi vücuduna sardı. Beni değil! diye yakarıyordu içinden. Hizmetkârın olarak beni seçme, anne, beni değil, lütfen!

Ansızın yanında bir hareket hissetti. Yumuşak bir vücut, kendisine yaslanmıştı.

"Ateş iki etkiyi barındırır içinde her zaman" diye fısıldadı kulağına garip derecede tanıdık gelen bir ses. "Ölüm ve yaşam, kurtuluş ve yıkım. O, en büyük sınavdır ve sadece insanlara sunulmuş olan tek elementtir. Çünkü kimi yaratık suda, kimi yaratık da havada yaşar. Yine bazıları da topraktaki yaşama biz insanlardan çok daha iyi ayak uydurmuştur. Bize kalan ise, sadece ve sadece ateştir: Tüm ışıkların kökenidir o, yokluğunda ne bir yaprak yeşerebilir, ne de bir meyve olgunlaşabilir!"

Ben kimim? diye düşündü Asterios.

"Işıkla yüz yüze gelmek" diye devam etti ses, "insanların tüm iradelerini ve inançlarını kullanmalannı gerektiren bir sınavdır."

"Ben kimim? diye düşündü Asterios.

"Kararını ver!" diye ısrar etti tanıdık ses. "Ateş seni bekle-

204

mez! Olman gereken kişi olma şansını yakaladın şimdi! Arkanı

dön!"

Asterios itaat ederek yavaşça arkasını döndü. Karşısında Ha-

lasu duruyordu. Gece mavisi bir elbise giymiş, saçlarına gümüş bir bant takmıştı. Göğsünde ise kutsal bir skarabe iğnesi gümüşü ışıltılar saçıyordu. Suratında ciddi bir ifade vardı, fakat kara gözlerinin içi gülüyordu.

Birkaç adım atarak ateşe yaklaştı, alev alev yanan bir dal parçası aldı ve Asterios'a uzattı.

"Görüyor musun?" diye bağırdı. "Kavriyor musun? işte yaşamımızın temeli bu! Sen ateş, güç, kudret, ihtiras ve aşktan başka bir şey değilsin! Kim olduğunu söyle bana!"

Ateş sesini giderek yükseltiyordu, dallar çatırdayarak yanıyor, korlar açık turuncu ve mor renklerde ışıldıyordu. Asterios büyülenmiş gibi korlara bakıyor ve onların yakıcılığını içinde hissediyordu.

Sonra, sanki zihninde açılan bir kapı gibi, cevap bir anda gözlerinin önünde beliriverdi.

Ben, ben olanım, diye geçirdi içinden.

"Ben, ben olanım" dedi alçak ve neredeyse soran bir sesle

Hatasu'nun kara gözleri ışıldayan birer yıldızdı. "Daha yüksek!" diye emretti.

"Ben, ben olanım" diye tekrar etti Asterios daha sert bir sesle ve içindeki başkaldırısın yavaş yavaş sönmekte olduğunu hissetti.

"Seni duyamıyorum. Söyle bana: Sen kimsin?" diye sıkıştırdı onu bu arada Mısırlı kızın yanına gelmiş olan Mirtho.

"Ben, ben olanım!" diye haykırdı Asterios gecenin içine doğru.

Sonra, çok daha sonra, kapkara bulutların ayı neredeyse tamamen gizlediği ve rüzgârın yeniden şiddetlendiği zaman, iki kadın Aste-rios'un elini tuttu ve onu bu arada bir kor yığına dönüşmüş olan ateşin çevresinde tam sekiz defa dolaştırdı. Mirtho susuyordu, fakat Hatasu delikanlının kulağına yabancı gelen ve vücûdunun her zerresine işleyen bir melodi mırıldanmaya başlamıştı. Asterios bu melodiyi daha önce hiç işitmemesine rağmen, onu ezelden beri tanıyormuş gibiydi. Yabancı, büyüleyici ve aynı zamanda yeni kar-

205

deşi olan kadın, kendisine çok yakındı. Hafif, çok hafif hissediyordu kendisini, sanki ağırlığını yitirmişti.

Kadınlar sonunda Asterios'un ellerini bıraktılar ve yaşlı olanı karanlıkların içine geri çekildi. Genç olanı ise, eline aldığı bir tırmık ile akkor halindeki odunları yere yaymakla meşguldü. İşini bitirdiği zaman pelerinini çıkardı ve ayaklanndaki sandaletlerin bağını çözdü. Asterios'a da çizmelerini çıkarmasını işaret etti.

"Gel!" diye seslendi ve elini ona doğru uzattı. Delikanlı du-raksayarak da olsa kızın elini tuttu ve kalp atışlarının hızlandığını hissetti. "Sağlam adımlarla korların üzerinden geç. Korların ayaklarının yan veya üst taraflarına dokunmamasına dikkat et!"

Aptallaşmış bir şekilde kıza baktı. "Çıplak ayakla korların üzerinde mi yürüyeyim? Ya bu arada ayaklarımı yakarsam, kız kardeşim?"

"Kararını ver" diye kısa bir cevap verdi kız. Soru şeklindeki hitaba önem vermemişti. "Ya korkuya hükmedersin, ya da korku sana hükmeder."

"Fakat... ayaklarım..." diye kekeledi Asterios.

"Tanrıçanın rahibi elementlerin efendisidir, kölesi değil!"

Asterios sustu. Şaşkın bakışlarla Hatasu'nun korların üzerinde hızla yürümesini izliyordu. Ölçülü ve güvenli adımlarla, akkor halının sonuna kadar yürüdü ve tekrar serin toprağa ayak bastı. Sonra da gülümseyerek Asterios'a döndü, ona teker teker her iki ayağının tabanını gösterdi. Herhangi bir yanık izinden eser bile yoktu.

Gözlerini ateşe dikti ve her şeyi dönüştüren, tahrip eden ve sağaltan güçle bütünleşti. İnsanları tüm diğer canlılardan ayıran akkor halindeki elementle barış yapmıştı.

Ayaklarını önce dikkatle, sonra da daha fazla cesaretle akkor halıya bastı. Sabah çiğinin ıslattığı taze çimenlerin üzerinde yürüyordu sanki. Bugüne kadar kendisini sınırlayan her şeyi ateşte bıraktı. Kehanet yeteneğini tam olarak kabul etmeye hazırdı artık.

Ayaklarının altında tekrar serin toprağı hissettiğı zaman ağlamaya başladı, fakat gözyaşlarıyla zerre kadar olsun ilgilenmiyordu. İcini daha önce hiç yaşamadığı bir huzur duygusu kaplamıştı.

Asterios Hatasu'nun gözlerinde anlayış ve takdir okuyordu.

206

Fakat bunların ardında, ısrarlı bir beklenti, açıklanamaz bir gerilim görüyordu. Bir anda kendisi de gerildi. Hatasu'dan dayanılmaz bir çekiciliğın yayıldığını ve kendisinin de buna kapıldığını hissediyordu. Bunlar kesinlikle kardeşçe duygular değildi! Kader ona aynı zalim oyunu ikinci kere mi oynayacaktı yoksa?

Kızın büyüünden kendisini güçlkle kurtarabildi. Geriye doğru bir adım atarak, serin havadan korunmak için tekrar pelerinine bürünmüş olan kadına baktı. Aydınlanmakta olan gökyüzünün önünde karanlık bir siluet olarak duruyordu.

Asterios, aralarındaki sağlam bağı hâlâ hissediyordu. Ruhunda acı dolu nağmeler uyandıran bu sahneyi, daha önce nerede görmüştü?

Gözlerini kapadı ve mavi ışığın içine daldı.

Akşamdı. Aralarında Knossos'un bulunduğu tepelerden birinin üzerinde duruyordu. Mavi Yunuslar Sarayı yok olmuştu. Bir yıkıntı vardı sadece gözlerinin önünde, yüksek duvarlar taş yığınınına dönüşmüştü. Uzun zaman boyunca boğanın iktidarını simgeleyen Çift Boynuz ların parçaları, her tarafa yayılmıştı. Nereye bakarsa baksın, parçalanmış eşyalar görüyordu. Kapkara küllerle kaplıydı hepsi.

Labirentteki kahramanın kılıç darbelerinden kurtulmuştu. İnsanları ve hayvanları öldüren sıcak kül yağmurunun altında sendeleyerek yürümüşü. Kendisi yaşıyordu, ama diğerleri ölmüştü. İçindeki tek arzu, kendisinden önce öbür tarafa gidenleri takip edebilmektir.

Yavaşça üzerinde sadece bir önlük kalana kadar soyundu. Yere oturdu ve bugüne kadar sadece kurban kuzularının boğazını kesmiş olan orak bıçağını kınından çıkardı. Vedalaşmak üzere son bir defa gözlerini açtı ve bir zamanlar sarayın durduğu yere baktı.

Ensesinde hafif bir dokunuş hissetti ve arkasını döndü. O gelmişti.

Omuzlarının üzerine düşen karmakarışık saçlarına ak teller düşmüştü. Ağzının hatları keskinleşmişti ve elbisesi yanık izleriyle doluydu. Karşısında duran kadın, başka bir dünyanın habercisi gi-

207

biydi, bir zamanlar kendisine ders vermiş olan zarif Mısırlıyla pe]^ az benzerliği vardı. Küçük bir kız çocuğunun elinden tutuyordu. Küçük kız tepeden tırnağa küllerle kaplıydı, fakat görünüşe göre sağlıklıydı.

Birbirlerini tanıdıklarını ima eden bir tek işaret dahi yapmaksızın bakiştılar.

Kadının bakışları, derin ümitsizliğini delip geçerek kalbine ulaştı. Tüm keder ve acılarının olanca kudretleriyle geri döndüğünü hissediyordu, gözleri yaşlarla dolmuştu...

Kadının parmakları yavaşça yanaklarına dokundu ve gözyaşlarını

sildi.

"Gece sona erdi Asterios" dedi Hatasu, skarabe iğnesini yakasından çıkardı ve yavaşça korların içine bıraktı.

"Ay teknesinin boynuzları güneşi doğuracak" diye ekledi arkalarında duran Mirtho. Sesi son derece dokunaklıydı.

Kadınların ikisi de, yaşlı ve genç olanı, doğan günü selamlamak üzere doğuya döndüler.

Gökyüzünde kendisini gösteren hafif aydınlık, yerini giderek kızıllaşan bir turuncuya bıraktı. Sonra da var olan tüm renkler gökyüzünü tül bir perde gibi örttü.

Turuncu, mavi ve mor birbirlerine karışarak altına dönüştüler ve ışık geldi.

208

ikinci Kitap

Kara Yelken

STRONGYLE

"Kara! Kara göründü!" Dümencinin kalın sesi, uzun süredir dalgın dalgın beyaz köpükleri seyreden Asterios'u daldığı düşüncelerden ayırdı. İrkilerek başını kaldırdı ve ileri baktı.

Yelkenleri şişirdiği için denizcilerin hem sevdikleri, hem de dalgalan ev yüksekliğine ulaştırabildiği için korktukları serin batı rüzgân, Gaulos'u yuvarlak adaya hızla yaklaştırmıyordu. İçlerinde küçük köylerin bulunduğu koylar, giderek belirginleşmekteydi. Kraliçenin teknesi batıya doğru gidiyordu. Hedefi, Storngyle Ada-sı'nın güney sahilinin en büyük liman şehri olan Akrotiri'ydi.

Asterios ise gözlerini yanardağa dikmişti. Kara dağ şimdi sakin görünüyordu, fakat kısa bir süre önce burada yaşayan insanları korku ve dehşete düşürmüştü. Toprak saatler boyunca sarsılmış, dağdan aşağı akan kızgın lav ırmağı ancak denize ulaşınca durmuştu. Ardında ise yanmış ağaçlar ve ormanların arasında uzanan geniş, çıplak bir yol bırakmıştı. Adanın gerçek efendisi, diye geçirdi içinden, kor ve kül hükümrانlığını yeniden kurmak için uzun uykusundan uyanıyor. Yüzyıllar boyunca yaratılan her şeyi, birkaç saat içinde yok edebilir isterse.

Yanardağın sebep olduğu tahribatı daha iyi görebilmek için küpeşteden uzandı. Akrotiri Limanı uzaktan pek bir hasara uğramamış gibi görünüyordu. Fakat yakına geldiği zaman bazı evlerdeki yangın izlerini fark etti. Ayrıca kış aylarında limanı azgın dalgalardan koruyan setin büyük kısmı bir taş yığınının dönüşmüştü. "Şuraya bak! Hiçbir şey olmamış gibi güneşin altında şekerleme yapıyor" diye güldü yanında duran lassos yanardağı işaret ederek.

211

Parfüm taciri bu geziye katılmayı kendisi istemişti. Asterios, Büyük Ana'nın kutsanmış hizmetkârı olarak seyahat ediyordu; İka-ros da ona refakat etmekteydi. Yanardağ püskürmesi adanın tapınağını ve ziyaretini ağır tahribata uğratmıştı. Asterios tahribatın boyutlarını kendi gözleriyle görmek ve buradaki rahibelerle bundan sonra neler yapılması gerektiğini konuşmakla görevlendirilmişti.

Küçük, şişman adam korkuyla Asterios'a baktı. "Umarım bütün ağlar yırılmamışür. Firfir salyangozlarının hepsini kaybetmek korkunç bir şey olur!"

"Şu anda kazancını düşünmenin uygun bir şey olduğuna inanıyor musun gerçekten?" lassos ona çok fazla gürültücü ve kaba-saba geliyordu ve kendisine karşı olan duygularının gayet iyi farkındaydı. "İnsanların acılarını ve kederlerini düşünmek daha uygun olmaz mıydı?"

"Senin için konuşmak kolay tabii!" lassos öfkeli bir tavır takındı. Dalgın bakışlı bu genç Atinalı kendisini utanılacak durumlara düşürüyordu sürekli. "Ne dersin, yoksa kraliçeye dinsel giysilerini kınayla boyamasını mı salık vereyim?"

"Kesin Őu saąma tartiŐmayı" diye araya girdi Asterios. "Bütün yol boyunca birbirinizi didiklemeden baŐka bir Őey yapmadınız."

Denizin üstünde kısmen hafif yaąmurun, kısmen de parlak güneŐin altında geąen günler, hepsini alingan ve sinirli yapmıŐu. Yerleri ąok dardı ve güvertede ateŐ yakacak bir yer olmadıąı için, tüm yol boyunca zeytin, pide ve kurutulmuŐ et ile yetinmek zorunda kalmıŐlardı. Bunun haricinde iąme suyu da sınırlı daąılıyordu, ąünkü yolculuk esnasında taze su kaynaąı olan adalara uąramak her zaman mümkün deąildi.

"Buraya kavga deąil, yardım etmek için geldiąimizi unutmayın" diye kestirip attı sonunda.

İkaros cevap vermedi, lassos ile alingan bir suratla kamarasına ąekildi. Asterios, arabuluculuk giriŐimlerini ancak belli bir sınıra kadar sürdürebileceąini biliyordu. Aralarındaki anlaŐmazlık ilk fırsatta yeniden patlak verecekti. Birbirlerinden o kadar farklıydılar ki! Omuzlarını silkerek geri döndü ve adamlarına yüksek sesle emirler vererek gemisini kazasız belasız Akrotiris Limanı'na yanaŐtırmaya ąalıŐan kaptanı seyretmeye baŐladı.

212

Kısa bir süre sonra iki arkadaŐ kesme taŐlarla döŐeli yolda rahibelerin evine doąru yürümeye baŐladılar. Bu arada gece olmuŐtu ve hemen her evin çatısında ıŐıklar yanıyordu. Őehir mükemmel bir Őekilde inŐa edilmiŐti; halka açık ąeŐmeleri ve yoldan biraz yüksekte bulunan yaya kaldınmlarıyla, Chalara veya Knossos ile rahatlıkla boy ölçüŐebilirdi. Fakat sokaklarda ŐaŐılacak kadar az sayıda insan göze ąarpıyordu.

Denizden esen serin bir rüząâr, Őehri yosun ve tuz kokusuyla dolduruyordu. İkaros büyük bir zevkle derin derin nefes aldı. "Ne mükemmel bir lezzet!" diye baąırdı coŐkuyla. "Hayatım boyunca denizde yaŐamayđ isterdim."

Asterios cevap vermedi. "Neyin var?" diye sordu ikaros endişeyle. "Aniden durgunlaŐtın..."

"Bir Şey hissetmiyor musun?" Asterios ansızın durmuştu. "Bir Şey görmüyor musun?"

"Her taraf depremin eseri olan yıkıntılarla dolu."

"Tehlikeyi sezinleyebiliyorum" diye fısıldadı Asterios. "Evlerinden kaąan insanların korkularını koklayabiliyorum. Suratların-daki paniąi görebiliyorum. Tehlike henüz

geçmiş değil! Dağ tekrar püskürecek!" diye ansızın öyle yüksek sesle bağırdı ki, İkaros elinde olmadan irkildi. "Zelzele sadece bir uyarıydı." Arkadaşını telaşla yan sokaklardan birine sürükledi. "Şu insanların neler yaptığına bak!"

Birkaç adam, yolu kapatmış olan taş ve tahta parçalarını kenara çekmeye uğraşıyordu. Diğerleri ise, birçok yağ lambasının ışığı altında, sağlam halatlara bağladıkları kalasları yan yıkılmış bir evin çatısına çekmeye çalışıyorlardı.

"Sanki hiçbir şey olmamış gibi işlerini yapmaya devam ediyorlar. Hiçbir şey kavrayamamışlar! Yanardağ tekrar uyandırdığı zaman, tüm çabalanan boşa gidecek. Dağdan yağın kül ve ateş yağmuru, hepsinin sonu olacak."

"Biraz sakinleş, Asterios!" İkaros tahrip olmamış birçok binayı işaret etti. "Buradaki insanlar depremlere alışkınlar ve özel inşaat teknikleri geliştirmişler. Hatta babam bile onların becerilerinden saygıyla söz ediyor. Zaten hasar öyle çok da önemli değil! Hiç ölü

213

yok, sadece birkaç yaralı insan ve birkaç yıkık ev! Onları da en kısa zamanda eskisinden daha sağlam ve güzel olarak onarırlar."

"Peki ya ziyaretteki hasar? Yıkılan tapınak?" Sesi ağlayacak-mış gibi çatallaşmıştı.

İkaros dikkatle ona bakıyordu. Birbirlerinden gizledikleri gerçekleri ortadan kaldırma vakti gelmişti. "Ariadne'nin yönettiği tapınak, demek istiyorsun herhalde! Bu yüzden geldin buraya" diye karşılık verdi sükûnetle.

Asterios'un rengi soldu ve bir kez daha beş yıl önce Beyaz Dağlar'dan gelen küçük çobanı anımsadı. O zaman bile onun farklı biri olduğunu hissetmişti.

"Bunu nereden biliyorsun?" dedi acı ve üzüntü dolu bir sesle.

"Ben iyi bir gözlemci değil miyim? Ta küçük yaşlardan bu yana, söylenmeyen şeylere dikkat etmesini öğrendim. Boğanın boynuzlarını iskaladığın anda içime bir şüphe düşmüştü. Fakat sonraları ukalalığımın beni yanılttığını düşünmeye başlamıştım, ta ki seninle Ariadne'yi Merope'nin cenaze merasiminde birlikte görene kadar. Haklı olduğumu anlamıştım o anda." Öne eğildi ve elini Asterios'un omzuna koydu. Suratı kor gibi parlıyordu. "İkinizin sırrını benden daha iyi hiç kimse saklayamaz! Deukalion'a karşı tüm kalbimle ümitsiz bir aşk beslediğimi biliyorsun, değil mi?"

Asterios evet anlamında başını salladı.

"Halbuki erkek seviciliğinin zevkini bana ilk tattıran onun babasıydı! Burada, Strongyle Adası'nda."

Asterios şaşkınlıkla ona baktı. Kadınlara düşkünlüğü dillere destan olan Minos mu?

İkaros gülümsemeye çalıştı, fakat beceremedi. "Minos için insanlar oyun taşlarından ibarettir. Hayattaki tek amacı, onları kullanarak bir şeye sahip olmaktır. Fakat buna rağmen etrafında gördüğün her şey ruhuma kazandı, her ev, her kaldırım taşı!"

"Onu sevdin mi?" diye sordu Asterios.

"Minos'u mu? Hayır! İhtirası dindiği zaman, beni bırakıp gitti. Birkaç yıl sonra ikinci kez Strongyle'ye geldim, bu defa Deuka-lion'la birlikte. Ve her şey yeniden başladı. Hayatımda ilk defa âşık olmuştum ve sevildiğimi hissediyordum. Bir daha asla o za-

214

manki gibi mutlu olamadım." Başını dikleştirdi. "Fakat Girit topraklarına ayak basar basmaz, bir daha suratıma bakmadı bile. Bugüne kadar da durumda bir değişiklik olmadı."

Tekrar ana caddeye geri döndüler. İkaros elini gözlerinin önüne götürmüştü. Asterios, onun ağladığından emindi.

"Mağrur kral çocuklarına âşîğiz demek ki ikimiz de" dedi alaycı bir tarzda. "Hem de bize karşı daima yabancı kalacaklarını bildiğimiz halde. Ariadne'yi çok sevmeme rağmen, onu anlayamadığım anlar o kadar sık ki!"

"İkimizi bağlayan kader sadece bununla sınırlı değil" diye karşılık verdi İkaros, küçücük bir gülümseme geri dönmüştü gözlerine. "Senin arkadaşın olabildiğim için mutluyum. Hiç kimse ruhumu senin kadar iyi tanımıyor."

"O halde bana inanmalısın İkaros!" Asterios tekrar ciddileşmişti. "Başlangıcı sen yap. Kara devin sükûnetinin fırtına öncesi sessizlik olduğunu biliyorum. Buna eminim."

Onu o kadar delici bakışlarla süzüyordu ki, İkaros gözlerini kaçırmak zorunda kaldı, "iyi ama ne yapabiliriz ki?"

"İnsanları adayı terk etmeleri ve başka bir yere yerleşmeleri konusunda ikna etmeliyiz."

"Asla bir yere gitmezler. Buradaki rahat ve serbest yaşamı, bunu yapmayacak

kadar çok seviyorlar."

Asterios yere eğildi ve sertleşmiş bir lav parçasını eline aldı. Bir süre inceledikten sonra da yere bıraktı. Parçalanan taş un ufak oldu. "Evlerinin yıkıntılan altında kaldıktan sonra, zenginliklerinin ne önemi var? Ölüm karşısında serbest yaşanan ne gibi bir anlam ifade eder? Biz insanlar kendimizi diğer yaratıklardan çok daha üstün görüyoruz, oysa bilgilerimiz o kadar sınırlı ki! Tüm yol boyunca bir tek yunus olsun gördün mü?"

"Hayır. Gerçekten de, şimdi sen söyleyince dikkatimi çekti."

"Çünkü onlar tehlikeyi sezinliyor ve yavrularını güvenli bir yere götürmek istiyorlar."

"O halde daha ne bekliyoruz ki? İnsanları uyaralım! Yoksa Çok.geç mi kaldık?" Bu defa da Ikaros'un kalbi huzursuzlukla dolmuştu.

215 -

"Hayır, henüz çok geç değil. Dağ bir kez daha püskürmeden önce, bir süre dinlenecek. Buna rağmen vakit kaybetmemeliyiz." Asterios kendisini yorgun, çok yorgun hissediyordu. "Yapmamız gereken ilk şey rahibeleri ikna etmek. Onlar adayı terk etmeyi kabul ederse, diğerleri de gidecektir."

ATİNA

Girit kalyonu Phaleron Körfezi'ne demir attığı zaman, vakit öğlen olmuştu. Deukalion, Aiakos ve Başyazıcı Jesa eşliğindeki Minos, sandalcıya kendilerini karaya çıkarmalarını emretti. Şehre giderken maiyetinden sadece birkaç kişi kendisine eşlik edecekti; diğerleri ise, herhangi bir tehlike durumunda hemen yelken açabilmek için kıyıda geçici olarak kurdukları çadırlarda kalacaktı.

Kıyıda bir grup Atinalı karşıladı onları. Çoğunun saçları kısacık kesilmişti ve çenelerini gri sakallar süslüyordu; kaba dokunmuş yün giysiler ve deri zırhlar içinde, Giritlilerin gözüne vahşi bir barbar sürüsü olarak görünüyorlardı. Sözcüleri iriyarı, bembeyaz saçlı bir adamdı. Yaşına rağmen gözleri çakmak çakmak ve sırtı dimdikti. Hemen arkasında duran kara yağız bir at, olduğu yerde huzursuzlukla tepinip duruyordu.

"İşte bunlar Atina'nın en soylu kişileri" diye dişlerinin arasından fısıldadı Minos Deukalion'a doğru. "Sakın basit giysileri ve kaba saba görünüşleri seni yanıltmasın! Kartal kadar mağrur ve tilki kadar kurnazdırlar."

"Bizi bu kadar kalabalık olarak karşılayan Atina soylularını selamlıyoruz!" Adamların

önünde hafifçe baş kırdı. Atinalılar ise karanlık bakışlarla onları süzmeye devam ettiler. Minos arayan gözlerle kalabalığı inceledi. "Fakat Aigeus'u aranızda göremiyorum. Yoksa hasta mı?"

"Kralımızın sağlık durumu mükemmel" diye homurdandı beyaz saçlı Pallas. "Sizi kalesinde yemeğe bekliyor. Girit kralına he-

216

diye olarak bu atı sunmaya memur etti beni." Sesinde gurur dolu bir ifade vardı. "Tüm Attika'da daha güzelini bulamazsın."

"Hem sevindim, hem de mahcup oldum" diye karşılık verdi Minos sözü uzatmadan. "Efendinin borazanı olarak senden ona en nazik teşekkürlerimi iletmeni rica ediyorum."

Korkunç bir utanmazlık! Pallas kıpkırmızı kesildi. "Burası kadınların hüküm sürdüğü Girit değil" diye cevap verdi. "Biz bağımsız bir şehrin bağımsız yurttaşlarıyız, kralımız da içimizden en yetenekli olanıdır. Aigeus'un borazana ihtiyacı yoktur. Kendi derdini kendi anlatacak gerçek bir erkektir o."

Minos hafifçe gülümsedi ve atına bindi. Hayvanın boynunu okşarken öne eğildi ve kulağına bir şeyler fısıldadı. Yanındakiler de atlarına bindiler ve Atinalıların kızgın bakışları alünda yola koyuldular.

Bir süre sonra lacivert denizi arkalarında bırakmışlardı. Şimdi kuzeydoğu ve batı tarafları kısmen ormanlarla kaplı olan dağlarla çevrili geniş bir düzlükte, karanın içlerine doğru at koşturuyorlardı. Yanından geçtikleri buğday ve arpa tarlalarının ilk filizleri yeşermeye başlamıştı, ekili olmayan topraklar ise servi ağaçları ve fundalıklarla kaplıydı. Minos atını o kadar hızlı sürüyordu ki, Deu-kalion onun hizasında gidebilmek için epey çabalamak zorunda kalıyordu. Aiakos ise arkadan gelerek, epey geride kalmış olan Atinalılarla aralarındaki mesafenin fazla açılmamasına gayret ediyordu.

Minos susuyordu. Oğlu da bir süre suskun kaldı, fakat babası bir şeylerin onu rahatsız ettiğinin farkına varmıştı. "Neden o terbiyesizlere haklarında gerçekten neler düşündüğünü açıkça söylemedin?" diye sordu sonunda.

Minos'un dudaklarında tehlikeli bir gülümseme belirdi. "Bu burnu büyük köylü soylularıyla uğraşmaya hiç niyetim yok. Küçük krallığını sürekli olarak onlann iktidar taleplerine karşı savunmak zorunda kalan kral ile boy ölçüşmeyi tercih ederim. Anladığım ka-danyla artık kafası fazla çalışmıyor. Nereden geldiği belli olmayan bir piçi kendisine veliaht tayin etmiş. Aptal! Yaptığı kaçamağı saklamayı bile becerememiş!"

İkisi de susarak Asterios'u düşünmeye başladılar. Pasip-

217 -

hae'nin onu tanrıçanın rahibi ilan etmesinden sonra çok değişmişti. Artık kendi yolunda yürüyordu. O tecrübesiz delikanlı, kendisini hem kadınlara, hem erkeklere kabul ettiren bir yetişkin olmuştu. Başkalannı acımasızca ezip geçen biri değildi, fakat kimsenin kendisini kullanmasına da izin vermiyordu.

Bilge Kadınlar da fark etmişti bunu. Asterios kendisini ne bir piyon olarak kullanmalarına izin veriyordu, ne de terbiyeli bir maymun gibi her isteklerini yerine getiriyordu. Kendi önerilerini ortaya koyuyor, bugüne dek çok normal olarak kabul edilen şeylerin eleştirisini yapıyor ve çeşitli taleplerde bulunuyordu. Davranışları neredeyse Minos'un bir zamanlarki başkaldırısına benziyordu. Aradaki şu fark ile: Onun ihtirası iktidarı ele geçirmek değil, sadece ve sadece tüm varlığıyla tanrıçaya hizmet etmekten ibaretti.

Taşlan yosun kaplı berrak dereleri aştılar, sık ormanların içinden geçtiler; ekili tarlalann kenarlarında sarı ve erguvanı çiçekler açmıştı. "Bu Aigeus güzel bir ülke yönetiyor" dedi Deukalion sonunda.

"Bu gördüğün yeşillik seni aldatmasın" diye karşılık verdi Mi-nos. "Attika kayalık bir ülkedir. Yazları kurak ve sıcak, kışları ise soğuk ve fırtınalı geçer. Toprakları ise taşlarla dolu ve verimsizdir, hiçbir şey doğru dürüst yetişmez. Bu barbarların bizim yurttaşlarımızın bilgi ve becerilerine olan ilgisi boş yere değil elbette."

"Hem her şeyi taklit etmeye, hem de açıkta bulduklarının tümünü ceplerine indirmeye çalışıyorlar" diye cevap verdi Deukalion düşünceli düşünceli. Son zamanlarda Giritli denizcilere yapılan saldırılar artmıştı. Ada tarihinde ilk defa baskınları engellemek için limanlara muhafızlar yerleştirilmişti. Jesa ve yardımcıları, zarar ziyanı belirtir uzun listeler hazırlamak zorunda kalmışlardı. "Yine de bizim sahip olmadığımız çok önemli bir şey var onlarda: Kıymetli madenler!"

"Sus! Sessiz ol!" Bir anda telaşa kapılan Minos, Atinalılardan birinin konuştuklarını dinlemediğinden emin olmak için, arkasına bakü. Fakat Aiakos hâlâ arkaından geliyordu, Atinalıların ise onlara yetişmek gibi bir kaygılan yoktu. "Burada kaldığımız süre zarfında bu konuda tek kelime dahi etme! Attika sarayında isteme-

218

den de olsa bir şeyler kaçırmaman için, sana ancak bu kadarını Eyleyebilirim: Çok yakında hazırlıklarımız tamamlanacak! Görünüşe göre Daidalos'un yeni fırını çok yüksek ısılara bile dayanabiliyor, hem de oldukça uzun süre. Böylece demir

erilmesi ve işlenmesi için temel şartı yerine getirmiş olduk."

"Daidalos Girit demek değildir ve bu madenler de onun değil" diye fikrini belirtti Jesa. Fark ettirmeden onlara yaklaşmış ve konuşmalarının bir kısmına kulak misafiri olmuştu. "Attikalıların kıymetli madenlerini gönüllü olarak bize vereceklerini hiç sanmıyorum. Ne gereği var zaten? Büyük Ana'nın adası Attika madeni olmadan da yeterince güçlü ve kudretli kalacaktır!"

Minos yan gözle ona baktı. "Sanırım Atinalılar bu meseleye senden çok daha farklı yaklaşacaklardır, hele çocuklarını bir Gi-rit'e götürelim de! Son aday grubundan yedi genç yurtlarına geri dönmek bile istemediler. Belki bu sefer sayı daha da artar, ne dersiniz?"

"Sen bir tilkisin Minos!" diye karşılık verdi Jesa isteksiz bir takdirle. "Umarım zekânı günün birinde kendine ve Girit'e karşı kullanmazsın!"

"Çok şükür tanrıça yanıma senin gibi vatansever ve dürüst kollayıcılar vermiş!" Kara yağız atını mahmuzladı vqpolis'm tozlu yollarına doğru sürmeye başladı. Birkaç tane kirli-kahverengi kil kulübe ve neredeyse yıkılacakmış gibi duran saz damlı taş ev, üzerinde kalenin yükseldiği tepenin eteklerine ürkmüş bir kuş sürüsü gibi sığınmıştı.

"Atina kralının sarayı burası mı yoksa?"

Önlerinde yükselen kaba taş duvarlara hayretle bakıyordu De-ukalion. Kardeşi Androgeus'un yıllar önce hayatını kaybettiği bu şehre ilk defa geliyordu, işledikleri o korkunç suç yüzünden Atinalılar Girit'e o zamandan bu yana vergi ödemekle yükümlüydüler. Şehrin sahip olduğu en değerli ve en kıymetli şeyi veriyorlardı hem de soylu çocuklarını. Babası kendisinden bu defa beraber gelmesini istediği zaman, Deukalion bir an bile tereddüt etmeden teklifini kabul etmişti. Müstakbel adayların seçiminde onun da bulunmasını istiyordu. Fakat kikloplar tarafından yapılmışa benzeyen bu devâsâ duvarların karşısında, derin düşüncelere dalmıştı aniden.

219

"Evet, ta kendisi" diye tasdik etti onu Minos, oğlunun şaşkınlığını dağıtmak istiyordu. "Anakarada eşi benzeri bulunmayan, mükemmel bir kale karşısında duruyorsun. Söylediklerine dikkat et oğlum! Bu adamların sağı solu hiç belli olmaz. Kendine hakim ol; planlarımızın aptalca bir kışkırtmaya kurban gitmesini hiç istemem." Oğlunu o kadar delici bakışlarla süzdü ki, Deukalion ister istemez peki anlamında başını sallamak zorunda kaldı. "Söylediklerim sizler için de geçerli!" dedi Minos onları takip eden maiyetine. "Gerçek Giritliler gibi davranın, kibar ve ölçülü."

"Sanırım bu uyanlara en fazla senin ihtiyacın var!" diye güldü Jesa saygısızca.

Minos'un uygun bir cevap vermesine fırsat kalmadan, işlemeli kapı açıldı ve Girit heyeti şehre alındı.

STRONGYLE

Asterios ve Ikaros, rahibelerle birlikte Kadınlar Evi'nde oturuyordu. Harıl harıl yanan bir şömine içerisini ısıtıyordu, çünkü ilkbahar geceleri hâlâ yeterince serindi. Önlerindeki tabaklarda peynir, tuzlu pasta, taze fasulye ezmesi, kurutulmuş incir ve hurma vardı. Adanın meşhur yanardağ şarabından da birkaç sürahi eksik değildi. Et sadece çok özel durumlarda geliyordu sofraya.

Ortam biraz gergin ve sinirliydi, fakat Asterios bu duruma Girit'ten alışkındı. Orada da rahibeler aralarında bir erkeğin varlığına henüz alışmamışlardı. İçeri girdiği zaman konuşmalar bıçakla kesilmiş gibi sona eriyordu ve bu konuda tek kelime edilmemesine rağmen, kadınların kendi aralarında yaptıkları gizli işaretleşmeler Asterios'un gözünden kaçmamıştı. Zuhur edeceği bilinen Zambaklar Prensi'ni beklemek başka şey, onunla etten kemikten olarak karşı karşıya oturmak yine başka bir şeydi. Hele kendi iradesini kullanması ve her şeyi giderek daha fazla Büyük Ana'nın hizmetine dahil etmeye çalışması, akla hayale gelmeyecek bir şeydi.

220

Burada da kadınlar aralarında oturan ve yılanlı kolluk takmış olan adamı, etrafını kaplayan gizem perdesini aralamak istercesine gizliden gizliye süzüyorlardı. Aralarından birkaçı yanardağ püskürmesini tasvir ederken, içlerinden en genci olan Nais, önyargısız bir şekilde konuşmaya başladı.

"Ben o sırada Laeto'ya yardım etmek üzere ziyaretteydim."

Asterios şaşkınlıkla kadın sanatçının karşısında oturmakta olduğunu fark etti. Pasiphae'nin emri ile ziyareti bir dizi resimle süslemek için, yaklaşık bir yıl önce gelmişti buraya. Asterios onun işini çoktan bitirmiş olduğunu sanıyordu.

"Aniden ayaklarımın altındaki zemin sarsılmaya başladı ve yere düştüm" diye anlatmaya devam etti kız. "Yerin altında bir canavar kükrüyordu sanki, sonra karşımdaki duvar gözlerimin önünde ikiye ayrıldı. Her şey yere düştü. Buhurdanlıklar, kandiller.

"Tanrıçaya şükür, o sırada yanmayan kandiller" diye tamamladı Laeto. "Yoksa tahribat çok daha büyük olurdu."

"Daha ne olsun?" dedi bir başka rahibe. "Ziyaret harabeye döndü, güzel resimlerinin hepsi mahvoldu."

"Buna rağmen hâlâ hayattayız" diye karşılık verdi Laeto sertçe. Bir rahibe olmamasına rağmen, Büyük Ana'nın hizmetkârları arasında özel bir yere sahip olduğu belli oluyordu. "Hiçbirimiz yaralanmadı veya ölmedi. Tanrıçanın koruyucu eli yer sarsıntısı sırasında bile bizi kollamaya devam etti. Bu yüzden her şeye kadir tanrıçaya şükran duymalıyız." Kısa bir duraksamadan sonra devam etti. "Bana düşen görev resimleri yeniden yapmak."

"Umarım tanrıça sana bunu yapacak kadar zaman tanır!" Asterios kadının son sözleri üzerine ayağa kalkmıştı. Odaya meraklı bir sessizlik çöktü. Herkes bir şeyler olmasını bekler gibiydi. "Buraya belki de sizin beklediğiniz gibi enkaz kaldırma çalışmaları hakkında konuşmak üzere gelmedim. Çünkü dağ tekrar kükrediği zaman, çabalarınızın hiçbir anlamı kalmayacak." Sözleri sessizlikte bir kırbaç gibi sakladı. "Ve başladığı işi bitirmek için yeniden harekete geçecek! İşte bunu söylemek zorundayım size!"

"Peki sen nereden biliyorsun bunu?" Laeto Asterios'un söylediklerinden pek etkilenmemiş gibiydi.

221

"Biliyorum" dedi kısaca Asterios. "Olacakları gördüm."

"Kusura bakma ama, bu benim için yeterli değil!" Kuru gürültüye pabuç bırakmak niyetinde değildi. "Bu sözler yılanlı kolları takmış olan bir adamın ağzından çıksa bile. Bu karanlık kehanet nasıl yerleşti kafana?"

Girit'te görmüş olduğu tepkinin aynısı! Pasiphae bile onun İkinci Surat'a sahip olduğunu güçlkle kabul edebilmişti. Fakat ölmekte olan boğayı gördüğü hayallerine ise daha da büyük bir şüpheyle yaklaşmıştı. Asterios, annesinin soru ve endişe dolu bakışlarını üzerinde hissediyordu sürekli. Pasiphae rahatsızdı. Kendi yolunu çizen oğlu, onu git gide daha çok korkutuyordu. Keşke, diye düşündüğüne emindi Asterios, keşke oğlu kendi istekleri, düşünceleri ve iradesi olan etten-kemikten bir insan olarak hayatına gireceğine, o eski güzel ve zararsız kehanet olarak kalsaydı!

Diğer kadınlar manalı bakışlarla birbirlerini süzdüler. Büyük ihtimalle onlar da benzeri şeyler düşünüyorlardı. Yaklaşık otuz yıldan beri Kadınlar Evi'nde oturmakta olan Demonike, ortalığı yatıştırmaya çalıştı. "Sana inanmak istemediğimiz için değil" dedi kibar bir gülümsemeye. "Fakat buradaki koşullara pek alışkın olmadığın için, bir süre önceki patlamayı gereğinden fazla abartıyorsun."

"Gerçekten de tahribat epey büyük ve ada kısmen korkunç bir görüntüye sahip. Fakat bize güvenebilirsin" diye destekledi onu Nephele.

"Göreceksin, kısa zamanda büyük işler yapacağız" diye söz verdi Nais. "Her şeyi hemen yoluna koyarız, yeter ki saray bize biraz yardım etsin. Kanaatkar bir yaşama alışkınız zaten, sıkı çalışmak da bizi korkutmaz."

"Beni anlamıyorsunuz" dedi Asterios üzgün bir sesle. "Beni anlamak istemiyorsunuz!" Bu kadınlar neden böylesine dar görüşlüydüler? Onlar bile söylediklerine inanmazlarsa, sözlerine kim kulak asardı ki? Sükûnetini korumaya çalışıyordu. Umutsuzluğa düşmenin yeri ve sırası değildi kesinlikle!

Ansızın İkaros'un lafa karışüğını şaşkınlıkla fark etti. "Asterios sizi ısrarla uyarıyor. Sizden rica ediyorum, onu dinleyin! Çünkü hepiniz büyük bir tehlikedesiniz!"

222

"Sen ne karışıyorsun? Onu savunmak sana mı kaldı?" diye sordu Laeto. Nazik konuşmaktan tümüyle vazgeçmişti. "Onun j^kh olduğunu nereden biliyoruz? Şimdiye dek sadece rahibeler flinci Surat'la kutsanmıştı; kadınlar, erkekler değil!"

"Böyle bir anda çok önemsiz bir mesele değil mi bu?" dedi jitaros alçak sesle.

"Senin gibi Minos'a yakın olan ve kadınlara önem vermeyen birisi için, belki" diye devam etti Laeto İkaros'un söylediklerinden etkilenmeden. "Fakat biz güçlü, özgür ve tanrıçaya bağlı Giritli kadınlarız! Erkeklerin verecekleri emirlere ihtiyacımız yok!"

Asterios ayağa fırladı. "Hepiniz böyle mi düşünüyorsunuz yoksa? Size neler oluyor? Gerçekten de bir erkek olarak size hükmetmeye geldiğime mi inanıyorsunuz?"

Teker teker kadınların suratlarını inceledi. Birçoğu bakışlarını yere çevirdi, fakat bir kısmı da dik dik ona baktı.

Demonike tekrar söze başladı. "Büyük Ana adına kutsandığım zaman, henüz küçük bir kız çocuğuydum. Otuz yıldan uzun bir süredir onun mahfazasının bekçisiyim. O zaman onu hayatım pahasına koruyacağıma yemin etmiştim. Ve ne yer sarsıntıları, ne de lav püskürten yanardağlar beni bunu yapmaktan alıkoyabilir." Neredeyse ağlayacaktı. "Strongyle batmaya mahkûm olsa bile, ölüm gemisi gelip beni yaşamımın esas sahibine götürene kadar, mahfazayı korumaya devam edeceğim."

Diğer kadınlar da onu onaylarcasına başlarını salladılar.

"işte görüyorsun" dedi Demonike. "Kız kardeşlerden hiçbiri, ne pahasına olursa olsun adayı terk etmeye niyetli değil. Alın yazımızı burada karşılamak istiyoruz."

Bu arada ona o kadar sert gözlerle bakıyordu ki, Asterios dilinin ucuna kadar gelen itirazı yutmak zorunda kaldı. Bu anda rahibelerle anlaşması mümkün

görünmüyordu. Yeni bir girişimde bulunmadan önce uzun uzun düşünmeliydi. Fakat pes etmeye asla niyetli değildi!

"Büyük Ana'nın kız kardeşlerinin kararı karşısında saygıyla eğiliyorum" dedi ciddi bir ifadeyle, "beni son derece huzursuz etse bile. Gerçekten burada kalmaya kararlıysanız, o halde kalın. Fakat

223

misyonumu sürdürmeye devam edeceğim için beni affetmenizi diliyorum. Karşı karşıya bulunduğunuz tehlike, beni bunu yapmaya zorluyor."

Bu sözlerden sonra ayağa kalktı, İkaros'a bir işaret yaptı ve kadınlara veda etti. Sonra da birinci katta kendileri için hazırlanmış odaya çıktılar.

"Paçayı bu kadar ustalıkla sıyırdığın için seni tebrik ederim" diye mırıldandı soyunarak yatağa yatmaya hazırlanan İkaros. "Dindar kız kardeşler seni köşeye bayağı sıkıştırmışlardı. Şimdi ne yapmayı düşünüyorsun peki?"

"Bilmiyorum İkaros. Şu anda aklımda sadece Ariadne var. Hemen ona' ulaşmam lazım. Yoksa endişe ve özlemden delirece-ğim!"

"Vakit gece yansı. Bu saatte seni asla onun yanına bırakmazlar." Arkadaşı onu yatıştırmaya çalışıyordu. "Şimdi öncelikle güzel bir uyku çek bakalım, az önce epey ter döktün! Büyük Ana'nın hizmetkârı olmak zorunda kalmadığım için çok mutluyum doğrusu."

"Şakalarını kendine sakla!" diye umulmadık serdikte bir cevap geldi karanlıkların arasından; Asterios mumları söndürmüştü. "Sürekli tarafsız rolü oynayarak paçayı kurtaramazsın! Bu kadının cesareti beni çok duygulandırdı." Konuşmaya devam ederken aniden sesi değişti. "Ya Ariadne de bana inanmazsa, o zaman ne yapmalıyım sence İkaros?"

"Bu konuda tasalanmana gerek yok" diye karşılık verdi İkaros. "Sevinçle izleyecektir seni. Nefret ettiği tapınak hizmetinden kurtulmak ve tekrar eve dönmek için, eline geçen her fırsatı değerlendireceğinden eminim. Dikkat etmen gereken tek şey, seni sadece bir araç olarak kullanmamasıdır."

"Ariadne'yi tanımıyorsun" diye mırıldandı Asterios. Yatağına kıvrılarak arkadaşının düzenli nefes alıp vermesini duyana kadar bekledi. Sonra battaniyesini omuzlarına aldı ve açık pencerenin önüne geçerek karanlığı seyretmeye başladı.

224

ATİNA

Promos'un merkezini oluşturan ocaktan yoğun dumanlar yükseliyordu. Salonun duvarları isten kararmıştı ve bu yapışkan katmanın arkasındaki kaba duvar resimleri, ancak belli belirsiz seçilebiliyor-du. Jesa hor gören bir edayla etrafını süzdükten sonra, bir özür mırıldandı ve ortadan kayboldu.

Minos kadının salonu terk etmesine bayağı bozulmuştu. Aige-us ve arkadaşlarıyla artık onun desteği olmadan başa çıkmak zorundaydı. Âiakos da yanında yoktu; Aigeus ve piçi hakkındaki son bilgileri iletmesi için onu Giritlilerin kampına göndermişti, ancak ertesi gün öğleden sonra geri dönmesini bekliyordu. Düşünmeden verdiği bu karardan dolayı şimdi çok pişmandı, epey zor geçeceği anlaşılan bu akşamda eski dostunun yanında olması için çok şey feda edebilirdi.

Asık bir suratla yüksek tavanlı loş salonun içinde gezdirdi bakışlarını. Kendi yurdundaki ışıkla renklerin oynadığı ve duvar resimlerinin gönüllere ferahlık verdiği saraylardan ne kadar da farklıydı!

Devasa taşlardan inşa edilmiş koca kalenin en büyük yemek salonunda, konuklar için bir sofraya hazırlanmıştı. Dövülmüş topraktan ibaret zeminin üstünde bulunan masif meşe masada, Attika mutfağının en seçkin yemekleri dumanları tüten toprak kaplar içinde sunulmuştu: Açıkta yanan bir ateşin üzerinde pişirilmiş, kıllı derisi üzerinde domuz kızartması; bezelye lapası dolu çanaklar. Oval biçimli büyük tahta kaplarda ise, baharatlı bir sosla hazırlanmış tavşan yahnisi ve kızartılmış ayı pençeleri vardı. Masanın yanındaki daha küçük sehpalara ise, her biri neredeyse birer araba tekerleği büyüklüğünde bademli pastalar yığılmıştı. Bunun yanında bir de yeşil renkli şarap sunulmuştu ki, ekşi kokusu Minos'un hemen su testisine uzanmasına neden olmuştu.

Oğluyla beraber masaya oturduğundan bu yana, masadaki diğer insanlar onu ender bulunan bir hayvan gibi seyrediyordu. Atinalıların bir Giritli için oldukça kaba sayılabilecek bu davranışına artık alışmıştı, fakat bu sefer soylulann bakışlarının ardında bir art

225

niyet sezinler gibi olmuştu. Bu onu başta öfkelenenmişse de, bu arada adamlann öfkelerini kendi çıkanna nasıl kullanacağına karar vermişti.

"Bak hele! Giritli Minos güzel şarabımızı içmeye tenezzül etmiyor" diye alay etti Aigeus'un en yakın adamlarından biri olan Phyllos. "Herhalde şarabımızın onu çok çabuk etkisi alüna almasın-dan korkuyordur."

"Belki de Girit'te her şeye kadınlar karar verdiği içindir" diye atıldı kahverengi saçlı,

atmaca burunlu genç bir adam. "Anladığıma göre Giritli erkekler onlara ya körü körüne boyun eğiyor, ya da kapalı kapılar ardında dümenler çevirmeye çalışıyorlar." Kadehini kafasına dikti ve hüpürdeterek boşalttı.

"Geleneklerimiz hakkında ne kadar da geniş bilgiler edinmişsiniz!" dedi Minos alaycı bir göz kırpmayla. "Bu arada, senin Aigeus'un sakisi olduğunu daha önce hiç fark etmemiştim" dedi doğruca Phylos'a hitap ederek.

"Ben onun hizmetkârı değil, arkadaşım" diye karşılık verdi Phylos mağrur bir edayla. Aigeus de aceleyle onu tasdik etti.

Ne kadar yaşlı ve kullanılmış görünüyor, diye geçirdi içinden Minos. isteksizce tabağındaki domuz karnını kurcaladı ve bu arada iyice pelteleşmiş bezelyeleri iğrenerek seyretti. Aigeus tirit bir ihtiyar olmuştu, o eski mağrur bakışlı kraldan geriye neredeyse hiçbir şey kalmamıştı. Çevresindeki eski dosüan da ondan daha iyi durumda değildi.

Düşünceli gözlerle sofrada oturan adanılan süzdü ve içinin hüznüyle dolduğunu hissetti. Ne tarafa bakarsa baksın, gözleri sadece erkek görüyordu! Ne uzun bir elbisenin davetkâr hışırtısı, ne şarap ve taze meyve sunan yumuşak bir el vardı ortalıkta. Oldukça iyi anlamasına rağmen, kulağına hâlâ son derece kaba gelen Attika lehçesinde yapılan kaba şakalar ve gürültülü kahkahalar, hepsi bu işte! Burnuna gelen keskin kokulardan son derece rahatsız olmuştu. Koca salona çürümüş nemli kumaşların, ucuz şarabın ve kalitesiz kilden yapılmış çanak çömleğin kokusu sinmişti. İnsanlardan ise dalga dalga bastırılmış kin ve nefret duygularının yayıldığını, gayet iyi hissediyordu.

226

Minos aniden kendisini çok yorgun hissetti. Atinalıların suratları gözlerinin önünden silinmeye başladı ve bakışları çok uzaklara daldı. Düşünceleri artık bu mevsimde yabani gelinciklerin ve mavi kantaronların çiçek açtığı adasındaydı. Yüzlerce kutsal çift boynuzun süslediği Knossos Sarayı'nın silueti belirmişti zihninde. Kendisi oraya, zarafet ve güzelliğin merkezine aitti.

Hayır, Bilge Kadınlar'm yüzyıllardan beri çalışarak yarattıklarını, müstakbel bir erkekler egemenliği asla yok etmeyecekti! Buradaki Atinalılar gibi ilkel bir barbarlığın pençesine düşmek yerine, sevdiği ve hoşlandığı her şeyi daha da geliştirip güzelleştirecekti- İçini öyle bir vatan hasreti kaplamıştı ki, gözleri yaşlarla doldu. Fakat hemen sonra kendine geldi, irade gücünü sonuna kadar zorlayarak, etrafa keskin bakışlar fırlatmayı başardı.

Girit hayalleri bir anda yok olmuştu. Gözlerinin önünde artık sadece Atinalıların kâh şaraptan gevşemiş, kâh öfkeden donuklaşmış kaba suratları vardı. Neredeyse

yardım istercesine oğluna döndüğü zaman, gözlerinin iğrenmeyle dolu olduğunu gördü. Deukali-on yağları donmuş yemeklerle dolu tabağına hemen hemen hiç dokunmamış ve tüm akşam sadece birkaç kelime konuşmuştu.

"Buna daha ne kadar katlanmak zorundayım?" diye tıslar gibi fısıldadı babasına doğru.

Minos'un cevap vermesine fırsat kalmadan, yanında oturan adamın sert bir dirsek darbesine maruz kaldı. Uzun yıllar Aige-us'un silah arkadaşlığını yapmış olan Simos, telaşla birkaç özür sözcüğü mırıldandı.

Genç ve çatlak sesi tüm diğerlerini bastırdı. "Girit kralı bardağını tutamayacak kadar güçsüz mü?"

Neredeyse şeffaf denilebilecek açıklıkta mavi gözlü, buğday şansı saçlı ve atletik vücutlu genç bir adam masanın üzerine eğilmiş, ona bakıyordu. Üzerinde bol bir deri pantolon ve parlak kırmızı bir pelerin vardı. Bu giyim tarzı onu iç karartıcı renklere bürünmüş diğer insanlardan açıkça ayırıyordu.

Minos bir süre onu süzdükten sonra, sağında oturmakta olan Aigeus'adöndü.

"Bu saygısız delikanlı da kim?" diye sordu ona.

227

"Theseus, benim oğlum!" diye cevap verdi Atina kralı gurur

dolu bir sesle.

"Demek senin oğlum!" Minos hayretle kaşlarını kaldırdı. "Neden onunla daha önce tanışmadık?" Pis pis sırtarak, yanlılıkla olmuş gibi kralın kemerine dokundu. "Yoksa o da tanrıçan Athena gibi doğruca babasının kafasından mı doğdu?"

Giritlilerin arasından hafif gülüşmeler yükselirken, Minos tekrar delikanlıyı incelemeye başladı. Sık san saçları, büyük bir burnu ve sinsi bir ifade veren ince bir üst dudağı vardı. Orak biçimli derin bir yara izi sağ yanağında boylu boyunca uzanıyordu. "Bizim Girit'te hâlâ kadınlar çocuk doğurur" diye ekledi sonra yavaşça. "Öyle görünüyor ki, sizler burada, Atina'da, başka yöntemler de bulmuşsunuz."

"Şehrimize ismini veren, yılanlara boyun eğdiren yüce tanrıça Athena adına! Benim annem Troizen prensesi Aithra'dır!" diye bağırdı Theseus.

Aigeus bu sözler karşısında alnını kırıştırdı. "Demek ki sen de kralın çok sayıdaki piçlerinden birisisin" diye karşılık verdi Minos. Theseus bir anda kıpkırmızı kesildi.

Minos onunla gözle görülür bir şekilde eğleniyordu.

"Yanıyorsun Minos" diye cevap verdi Aigeus çabucak. "Theseus benden sonra tahta geçecek. Tanrılar bugüne kadar evlatlarım bakımından yüzümü güldürmedi. Karılarımdan ikisi loğusa yatağında öldü, çocuklarım ise birer yaşına gelmeden aramızdan ayrıldılar. Theseus ise", suratından bir gülümseme geçti, "benim yaşlılık günlerimin umudu. Kısa bir süre sonra şehrin yönetimini onun ellerine teslim edeceğim."

Sofrada huzursuz bir kıpırdanma oldu. Minos, adamların aralarında fısıldaşdıklarını görüyordu. Yanılmamıştı. Atina soylularının büyük kısmı bu piçten hoşnut değildi.

"Hükümdarınız gerçekten de çok akıllı ve ileri görüşlü!" Minos doğruca Atina soylularına hitap ederken, kelimelerini tek tek özenle seçiyordu. "Henüz kendisinin güçlü kuvvetli bir adam olmasına karşın, oğlunu daha bugünden iyi bir hükümdar olarak yetiştirmeye çalışıyor." Sözlerine kısa bir ara verdi. "Fakat bu deli-

228

ıncanlı sizin şehrinizden biri olmadığına göre, bu iş hiç de kolay olmayacak. Doğrusunu isterseniz, Atina kralı olmak için gereken vasıfların Troizen'de edinileceğine hiç mi hiç aklım kesmiyor."

Yan gözle Aigeus'un ağır bir yük altında kalmış gibi ezilip büzülmesini seyrediyordu. Fakat Theseus onun meydan okumasını kabul etti.

"Hemen hemen on dokuz yaşındayım" diye şişinerek yum-ruklarıyla göğsünü dövdü. "Her ata binebilir ve her erkeği kılıç veya güreş müsabakasında yenebilirim. Hızlı bir koşucu ve iyi bir avcıyım. Bir balık gibi yüzerim ve yayı nasıl çektiğimi hiç kimseler göremez."

"Fena değil" diye gülümsedi Minos ukala bir tavırla. Birden fazla kişinin masanın altında yumruklarını sıktığından emindi. "Fakat müstakbel Atina kralı için epey yetersiz özellikler. Saydıkların arasında kulağıma bilimle ilgili bir şeylerin çarptığını sanmıyorum. Mesela yıldız bilimi, dümencilik, felsefe, doğa bilimleri ve elbette ki sağlık bilimleri, aslında sayacak daha çok şey var, fakat değerli Atina soylularının canını sıkmak niyetinde değilim." Alaycı bir tavırla delikanlıya doğru hafifçe eğildi. "Bu kadar az bir eğitim ile halkına belki bedensel olarak güçlü, fakat zihinsel olarak ahmak bir hükümdar olabilirsin ancak!"

"Ahmak mı!" Theseus öfkeyle babasına doğru baktı. Oğlunun bakışları altında iyice ezilen Aiegeus, ne yapacağını bilemez sarsak bir ihtiyara benziyordu. Theseus daha büyük bir öfkeyle kendisini aşağılayan adama döndü. "Unutma ki sen burada sadece bir konuksun! Ve Atina'da hâlâ erkek mezihmetleri geçerlidir. Kanlar gibi dırdır

etmenin bir hükmü yoktur burada!"

Minos içindeki yoğun gülme arzusunu güçlkle bastırabilirdi. Harekete geçme zamanı gelmişti. Hızla ayağa kalktı. "Yeter artık! Fırtınalı denizleri aşarak geldik buraya, budala bir erkek çocuğunun hakaretlerini dinlemek zorunda değiliz" dedi buz gibi bir sesle.

Olup bitenler karşısında aptallaşan Aiegos tek kelime etmeden dinliyordu onu.

"Artık odalanmıza çekilmek istediğimizi anlayışla karşılarsın umanm" diye devam etti Minos karanlık bir sesle. "Oğlunun özür-

229

lerini sunması için bizi nerede bulacağını biliyorsun. Sakın bizi gereğinden fazla merakta bırakma." Sesi salondaki derin sessizliği bıçak gibi kesiyordu. "Aksi takdirde bizimle beraber Girit'e gelecek çocukların sayısını iki katına çıkarmak zorunda kalacağım. Bu tedbir sayesinde hiç olmazsa birkaç Atinalı nerede nasıl davranması gerektiğini öğrenir!"

Strongyle

Rüyasında sevgilisini görüyordu. Ariadne her zamankinden daha güzeldi. Gözleri pırıl pırıldı, mükemmel vücudunu sadece incecik bir elbise örtüyordu. İlk karşılaşmalarında olduğu gibi, küçük bir koyun kenarında duruyor ve denize bakıyordu. Asterios, kızın kendisini serin sulara bırakışını hasret dolu bir kalple seyretti.

Bir süre sonra kızın vücudu dalgalar arasında gözden kayboldu. Asterios onun peşinden gitmek istedi, fakat boşuna.

Aniden uyandı. Tüm sabah boyunca gördüklerinin etkisinden kurtaramamıştı kendisini. Nihayet İkaros'un canı sıkıldı ve gitmek için onu zorlamaya başladı.

"Dün bir an önce tapınağa gitmek için yanıp tutuşuyordun, oysa bugün yerinden kımıldamaya bile niyeüi gözükümüyorsun."

"Kötü bir rüya gördüm" diye mırıldandı.

İkaros alnını kırıştırdı. "Onun artık seni sevmediğinden korkuyorsun. Ölümünden beter bir duygu, değil mi?"

"Bu kadar acımasız ve alaycı olma. Böyle olmandan hiç hoşlanmıyorum."

"Ben mi?" diye acı acı güldü İkaros. "Sürekli olarak kendi ruhsal dengesizliklerim ve süphelerim arasında bocalıyorum. Neden böyleyim, ben de bilmiyorum!"

Asterios arkadaşının gözlerinde beliren ani acı ifadesine dayanamadı. "Çünkü durup dinlenmeksizin her şeyin kökenine inmeye çalışıyorsun" dedi sıcak bir sesle. "Çünkü sadıksın ve sevmeyi biliyorsun."

230

"Teşekkür ederim" dedi İkaros ve arkasını döndü. Asterios Demonike'yle vedalaştıktan sonra birlikte yola koyuldular. Henüz sabah olmasına karşın hava sıcak ve güneşliydi. Şehri geride bırakarak, yaprakları yeni yeni yeşermeye başlayan asmaların arasından geçtiler. Rengârenk ilkbahar çiçekleri çayırları doldurmuştu ve ağaçların arasında cıvıldaşan kuşlar uçuşuyordu. Saman damlı kulübelerden oluşan birçok köyden geçtiler, buralar hemen hemen hiç hasara uğramamıştı. Sadece dağın yamacında bulunan iki çiftliğin çatılan yanarak çökmüştü. Dağın kızgın soluğu adanın bu bölümüne şöyle bir uğrayıp geçmişti sanki. Nihayet yüksekçe bir yerde mola verdiler. Lacivert deniz ayaklarının altında uzanıyordu.

ilkbaharın kokularını ve sıcaklığını içlerine çekerek, otların arasına uzandılar. İkaros gözlerini kapamıştı. Aniden yanma uzanmış olan Asterios'un ağladığını işitti.

"Her şey yok olacak" diye fısıldadı, İkaros onun bu kadar derin bir ümitsizliğe düştüğünü daha önce hiç görmemişti. "Bu güzellik, bu bolluk... Tümü küllerin altında kalacak."

"Ya gerçekten de kader böyle olmasına karar vermişse?" dedi İkaros yavaşça. Sesi soru sorar gibiydi, sanki düşüncelerine biçim vermekte güçlük çekiyordu. "Ya ardından yenisinin gelebilmesi için, her altın çağ bir felaketle son bulmak zorunda ise?" Asterios şaşkınlıkla ona bakıyordu. "Ya burada da spiral kanunları geçerliyse ve olması gerekenler oluyor ise?" diye konuşmaya devam etti İkaros ona aldırış etmeden. "Bazen güzelliği ve mükemmelliği tasvir edebilmek için yaptığımız insanî girişimlerin, kendisini bize sadece belli bir yere kadar açan bir şeyi kavramak için yaptığımız umutsuz denemeler olduğunu düşünüyorum." Sesi çok heyecanlıydı. "Neden biz insanlar dünyanın sadece bizim için yaratıldığına inanıyoruz? Bizim belki de sonsuz bir büyüklüğün içinde küçücük, önemsiz ve değersiz yapı taşları olduğumuz senin de aklına gelmedi mi hiç?"

"Olup bitenler üzerinde hiçbir etkisi olmayan seyirciler olduğumuzu mu söylemek istiyorsun?" diye sordu Asterios. Böyle bir düşünceyi sadece işitmek bile onun başını döndürmeye yetmişti.

"Evet, bir tür bedavacı seyirci" diye tasdik etti İkaros. "Elbet-

te ki bu her türlü sorumluluktan uzak olduğumuz anlamına gelmiyor. Fakat sadece kendi yaşamımızı ilgilendirir bunlar. Dünyanın genel gidişatı üzerinde herhangi bir etkimiz olacağından çok şüpheliyim doğrusu"

"Seni bu derece yalnız kılan bu düşünceler mi?" diye sordu Asterios dikkatlice.

"Bu ve birçok konuda çektiğim yabancılık - erkek olarak, mülteci olarak, oğul olarak." Delici bakışlarla Asterios'u süzdü. "Fakat bana cevap vermedin! Yoksa bu tür konular seni korkutuyor mu?"

"Sadece söylediklerinin beni son derece rahatsız ettiğini söyleyebilirim"

"Garip davranışlarımı affet ne olur!" diye rica etti Ikaros. Sanki utanmış gibi hızla ayağa kalktı. "Acılarımı kafamda kurduğum hayallerle yok etmeye çalışan zavallı bir vatansızım ben sadece!"

Sadece bir tek duvar ayakta idi. Tapınağın geri kalan kısmı, aralarında tahta kalıntılarının bulunduğu bir taş yığınının dönüşmüştü. Az ilerdeki tapınma alanının merkezi olan orkestra da tamamen yıkılmıştı; çevresindeki rüzgârlıktan ve nar ağaçlarından eser bile kalmamıştı. Derin yarıklar mermer levhaları ikiye ayırmış ve spiral bantları, insan elinden çıkmadığı belli olan çirkin çatlaklarla kaplamıştı. Tapınak dansçıların orkestraya çıktığı iki dar koridor olan Paradoi'lerin tavanları çökmüştü. Orkestranın etrafındaki tahta oturma sıraları paramparça olmuştu. Fakat en kötü durumda olan, sunak taşıydı. Sanki bir yıldırım tarafından ikiye ayrılmışa benziyordu.

iki arkadaş üzgün bir şekilde yıkıntıların arasında dolaşıyordu. "Yanardağ sanki tüm kudretini bu tapınağı yıkmak üzere kullanmış" dedi Ikaros sonunda.

"Neyse ki Kadınlar Evi'nin durumu biraz daha iyi gibi." Asterios'un aniden morali bozulmuştu. U-biçimli bina epeyce uzaktaydı. "Çatı hemen hemen sapsağlam. Sadece veranda direklerinden biri devrilmiş."

Ansızın kendilerine doğru yaklaşan bir kadın silueti gördüler. Yarı yolda durdu ve ellerini gözlerinin üzerine siper etti. Sonra da adımlarını hızlandırdı.

"Asterios!" Delikanlı onun sesini duyar duymaz, çarpılmış gibi olduğu yerde kalakaldı. "Asterios! Nihayet! Nihayet!"

Ve Ariadne Asterios'un kollarına atıldı. Delikanlı ona sıkı sıkı sarıldı; tüm sıcaklığını, yumuşaklığını, onsuz geçen hasret ve yalnızlık dolu gecelerin hepsini, tüm ruhuyla hissediyordu. Asterios'un tapınakta günler boyunca tuttuğu oruçlar, Ariadne'ye olan sevgisini körelterek tekrar iç huzuruna kavuşabilmek için tanrıçaya yakarışları artık geride kalmıştı. Zaten hiçbir faydası da olmamıştı. Kızın karşısında durduğu şu anda anlamıştı bunu. O tüm zamanlar için kendisine ait olacaktı.

"iki yıl!" diye mırıldandı Ariadne ve dudaklarını Asterios'un boynuna gömdü. "Sanki sonsuz bir süre!"

"Ariadne!" diye fısıldadı Asterios boğulurcasına. "Benim Ari-adne'm!"

"Ne kadar yakışıklı olmuşsun!" diye devam etti kız, bu arada onun alnını ve her zamanki gibi inatçı olan kahverengi saçlarını okşadı. "Ne kadar kuvvetli, ne kadar erkeksi! Beni bir daha asla terk etmeyeceğine söz ver!"

"Asla! Bir daha asla!" diye fısıldadı Asterios ve kızın dudaklarını uzun, ihtiraslı bir öpücük ile mühürledi.

Ariadne kendinden geçmiş bir halde zorlukla delikanlının kollarının arasından sıynldıktan sonra, bakışlan gözlerini uzaklara dikmiş olan İkaros'a takıldı ve olduğu yerde donup kaldı.

"Onu çok uzun zamandır görmediğim için" diye söz başladı titrek bir sesle. "Onu görünce içimdeki vatan hasreti alevlendi... senin de onunla beraber buraya geleceğini nasıl bilebilirdim ki..."

"Aşkımızı ondan gizlememize gerek yok" dedi Asterios, İka-ros'un cevap vermesine meydan kalmadan. "Sırnımızı kalbinin derinliklerinde saklayacağına eminim."

Kızın gözleri karanlık bir çizgi halini almıştı. "Nasıl olur da ona bizden söz edersin?" diye öfkeyle bağırdı Asterios'a. "Kendine samimi dost olarak seçtiğin adamın kim olduğunu bilmiyorsun galiba! Kadınlardan hoşlanmayan bir erkek!" Sesi kulakları tırmalıyordu. "Ondan nefret etmelisin! Gerçek bir erkeksin sen, yani onun hoşlandığı tek şey!"

233

"İkaros'u tanımiyorsun" diye kızı yumuşatmaya çalıştı Asteri-os ve yanağını okşadı.

Ariadne geri çekildi. "Hem de öyle bir tanıyorum ki! Yıllardan beri onun erkekleri kadınlara tercih ettiğinin farkındayım." As-terios'u kolundan yakalayıp tırnaklarını etine batırınca, delikanlı bağırmak zorunda kaldı. "Bütün bu zaman zarfında benden uzak kalmanın sebebi o mu yoksa?" diye sordu şüpheyle. Suratı aniden sertleşmişti.

"Yoksa kardeşim yerine onun yatağına artık sen mi giriyorsun?"

İkaros sessizce başını salladı ve arkasını döndü.

"Ariadne, lütfen." Asterios kolunu kızın pençesinden kurtararak onu sakinleştirmeye çalıştı.

"Ne ağlamanın ne de yalvarmanın bir faydası oldu" diye devam etti Ariadne ve öfkeyle iki erkeğe bakmaya başladı. "Büyük kraliçenin kızı için bile istisna yapılmıyor! Merope'nin ölümünden sonra Pasiphae beni tapınak hizmeti kisvesi altında bu adaya diri diri gömdü. İkaros da o akşam limandaydı, bunu biliyor muydun Asterios? Beni Strongyle'ye giden gemiye nasıl bindirdiklerini o da seyretti. Suratındaki mutluluk dolu ifadeyi asla unutmayacağım."

"Çok karanlıktı" diye karşılık verdi İkaros sakin bir sesle. "Güneşin doğmasından çok daha önce ayrıldı gemi limandan. Suratımı görmüş olmana imkân yok."

"Benim kör ve sağır olduğumu mu sanıyorsun? Gemiye binmeden önceki akşam ne kadar heyecanlı ve rahatsız olduğumu fark etmediğimi mi sanıyorsun? Bir an önce ortadan kaybolmam için yanıp tutuşuyordun!" Yumruklarıyla Asterios'un göğsünü dövmeye başladı. "Bana gerçeği söyle! O senin sevgilin mi?"

İkaros bir adımda Ariadne'nin yanına geldi ve onu kolundan tutarak sakinleşinceye kadar şiddetle sarstı. "Yeter artık! Bana ikiniz hakkında tek kelime bile etmedi!" diye bağırdı. "O sadece seni seviyor! Benim şüphemi uyandıran ise senin şehvetli bakışların oldu. Dua et ki diğerleri hiçbir şey anlamayacak kadar sarhoştun, annen ise üzüntüden hasta olmuştu. Yoksa sırrının çoktan ortaya çıkması işten bile değildi!"

234

ATİNA

Oval bir kaide üzerinde tanrıça Pallas Athena'nın taştan bir heykeli duruyordu. Sol kolundaki kalkanı karşısında duran korkunç bir yılanla doğru çevirmişti. Göğsündeki zırhın üstünde ise daha küçük yılanlar vardı; miğferini ise yan insan, yarı hayvan garip yaratıklar kaplamıştı. Tanrıçanın heybetli bakışları, stadyumun üzerine dikiliydi. Soğuk kuzey rüzgârı epeydir yatışmıştı. Yolların hâlâ su biri-kintileriyle kaplı olmasına ve ağaçların yapraklarında yağmur damlalarının parlamasına rağmen, ilkbahar güneşi kendisini hissettirmeye başlamıştı. Giritliler ve Yunanlılar arasındaki spor karşılaşmaları az sonra devam edecekti. Minos son derece neşeliydi. Şimdiye dek her şey düşündüğünden daha da iyi gitmişti.

Beklenildiği gibi Aigeus'un Theseus'la birlikte Giritlilerin dairesinde görünmesi,

aradan birkaç gün geçtikten sonra gerçekleşmişti. Veliahdın yere çevrili mağrur gözlerine ve titreyen çenesine fırlattığı bir bakış, Minos'a yetmişti. Fakat Theseus'un tekrar hakaretlerine başlaması için, birkaç kelime konuşmaları yetip de artmıştı bile! Minos görüşmeyi yanda keserek, adamlarına hemen yola çıkma emri vermişti.

Korkudan beti benzi atan Aigeus, kalması için ona bin bir rica minnet etmiş ve aralarındaki dostluğu güçlendirmek için bir spor müsabakası hazırlamayı teklif etmişti. Minos uzun süre düşündükten sonra teklifi isteksizce kabul etmişti, fakat bir şartla: Hakaret herkesin önünde yapıldığına göre, özür de herkesin önünde dilenmeliydi!

Odayı terk ederken Theseus'un "ölürüm daha iyi!" diye fısıldadığını hatırlayan Minos, neşeyle gülümsedi. Delikanlının başına örülen bu çoraptan nasıl kurtulacağını çok merak ediyordu doğrusu!

Bu arada koşucular başlangıç yerlerine yaklaşarak yerlerini aldılar; üzerlerinde kısa bir kiton bulunan üç Giritli ve üç Atinalı sporcunun hepsi de çıplak ayaklıydı. Kırbacın şaklamasıyla beraber ok gibi fırladılar yerlerinden. Aiakos'un en iyi öğrencilerinden biri olan Seron, hemen en öne geçti. O kadar hızlı koşuyordu ki,

235

onu takip eden sporcularla arasındaki mesafe giderek açılıyordu. Seron sadece bir kere dönüp ardına baktı ve Atinalıların en iyisinin bile ta gerilerde kalmış olduğunu gördü. Sonra da rahat bir tempoyla bitiş noktasına varması pek uzun sürmedi.

İkinci olarak disk atma müsabakası yapılacaktı. Tribünlerde oturmakta olan Minos, Meges'in mükemmel tekniğini hayranlık ve memnuniyetle seyrediyordu. Atinalı rakibinin son atışta kendisini neredeyse on ellen geçmiş olmasına rağmen, soğukkanlılığını yitir-memişti. Son hakkında hızlı ve çevik bir dönüş hareketi ile, yassı diski işaretli noktanın ötesine atmayı başardı.

Girit heyetinden çılginca zafer çığılıkları yükselirken, Atina soylularının oturduğu bölümden tek tük alkış sesleri işitildi. Alkışlayanlardan biri olan Aigeus, Theseus'un hâlâ ortalarda görünmemesi nedeniyle son derece öfkeliydi. Neyse ki parlak kırmızı pelerin az sonra tribünlerde gözüktü ve Atina kralı biraz olsun yatışabildi.

Bu arada Theseus ani bir hareketle pelerini çıkardı. Üzerinde güreşçilerin giydiği önlük ve geniş kemer vardı şimdi sadece. Yağ içindeki vücudu parıltılar saçıyordu, alnına taktığı bir bant ile saçlarını toplamıştı. Rakibi, Deukalion'du.

Sarı saçları ve açık renk gözleriyle neredeyse kardeş gibi duran iki gence bakan Minos'un aklına, acı dolu hatıralar geldi. Bugün iki defa kazandık, diye geçirdi içinden ve uzun zaman önce vuku bulan olaylar tekrar canlandı gözlerinin önünde,

ilk doğan oğlu Androgeus da bu meydanda Atinalıların dñzenlediđi spor karşılaşmasına katılmış, tñm dallarda birinci olarak rekorların hepsini altñst etmişti. Kazandığı zaferlerden ve iğtiği şaraplardan sarhoş olan delikanlı, kendisine tahsis edilen daireye gitmek ùzere yola koyulmuş, ama oraya hiçbir zaman ulaşamamıştı.

Yñzñ òrtñlñ katiller onu karanlık bir sokakta sıkıştırmış ve òlene dek bıçaklamışlardı. Sonra da Androgeus'un parmağındaki yñzñkleri almış ve pelerinini yırtınışlardı; hadisenin sıradan bir hırsızlık vakası gibi gñrñlmesini istiyorlardı. Fakat Girit'te hiç kimse inanmamıştı buna. Cinayetin izlerinin Atina sarayına uzandığı ÷ok ařikãrdı.

Minos bu olay ùzerine sadece intikam yeminleri etmekle ye-

236

tinnemişti. Androgeus'un geçici olarak gñmñlmesini sağladıktan sonra, tñm mñtfeviklerini bir araya toplamıştı. Bñyñk bir donanma Atina'ya hareket etmiş, limanları işgal etmiş ve tñm ÷ıkış noktalarını tutmuştu. Aigeus Minos'un taleplerini kabul etmeyi şiddetle reddettiği i÷in, kuşatma uzadığa uzamış ve şehirdeki erzak tñkenme noktasına gelmişti. Kaldırdıkları iki hasattan bekledikleri verimi alamayan Atinalılar, a÷lık tehlikesiyle karşı karşıya kalmışlardı. ùstñne ùstlñk şehirde yıldırım hızıyla yayılan bir de salgın hastalık baş gñsterince, Delphi'deki kehanete danışmaktan başka bir ÷areleri kalmamıştı.

Kehanet onları şaşkınlık i÷inde bırakarak, Giritliler lehinde bir karar bildirmişti. Atina, tñm insani yasaların en kutsalı olan misafirlik haklarını ihlal etmişti. Bu nedenle şehir Minos'un talep ettiği kan bedelini òdemeliydi. Minos dokuz yıl boyunca adada kalmak ùzere, yedi oğlan ve yedi kız ÷ocuğunun kendisiyle beraber gelmesini ve bu ÷ocukların Bñyñk Ana'nın kutsanmışları arasına katılmasını istiyordu. Aigeus ister istemez bu ağır talebi kabul etmek zorunda kalmıştı.

Bu arada Theseus ve Deukalion arenadaki yerlerini almış ve rakibin zayıf noktasını kestirebilmek i÷in birbirlerinin etrafında yavaş hareketlerle dolanmaya başlamışlardı. Sonunda birbirlerine sarılarak boğuşmaya başladılar. Fakat Minos ne ÷ıplak vñcutların ÷ıkardıkları şaklamayı, ne de Deukalion'un Theseus tarafından yere ÷alınırken ağzından ÷ıkan boğuk haykırışı işitmişti.

Eskiden işlenen bu ağır su÷un anılarını Atinalılar arasında canlı tutmak ÷ok ònemliydi. Zaten onların arasında bir bıkkınlık ve isteksizliğin yayılmaya başladığını sezinliyordu. Atina kralının tahtı sallanıyordu, soylular onu her yandan baskı altında tutmaya başlamıştı. On sekiz yıldan daha uzun bir sñre ge÷mişti aradan, fakat Minos i÷in sadece bir gñn. Acısı ilk gñnkñ gibi tazeydi. Oğlunun òlñmñnñ kendilerinin su÷u olduğunu akıllarından bir an bile ÷ıkartmayacaktı. Tñm ùmidini bağladığı sevgili oğlunu òldñrmñřtñ onlar!

Yüksek bir çığlık onun kendine gelmesini sağladı. Kral tribününde oturan Aiegos ayağa fırlamış ve ağzını dehşet içinde eliyle

237

kapamıştı. Deukalion üste çıkmayı başararak Theseus'a boyunduruk takmıştı; şimdi de delikanlının boynunu boğarcasına sıkıyordu. Bir süre sonra Theseus'un gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi olunca, kollarını gevşetti, ikisi de soluk soluğa ayağa fırlamıştı.

Theseus şaşılacak kadar kısa bir sürede kendisini topladı. Sonra da yeniden saldırıya geçti. Alınlığı çoktan yerdeki tozların arasında sürünüyordu, sarı saçları karmakarışık bir şekilde yüzüne gözüne düşmüştü. Rakibinin kolunu yakaladığı gibi şiddetle bükerek sırtına öyle bir bastırdı ki, Deukalion acı dolu bir çığlık atarak yavaş yavaş dizlerinin üstüne çökmeye başladı. Theseus rakibinin suratını acımasızca yere bastırıyordu. Sonra dizini ensesine dayadı ve Deukalion'un suratını yere çarpmaya başladı. Bir kere, iki kere, üç, dört, beş kere...

Bu bir müsabaka değildi artık! Gerçek bir ölüm kalım mücadelesi vardı arenada. Minos dirseklerini savura savura kendisine yol açarak güreşçilere doğru koştu, gözü dönmüş delikanlının saçlarını kavradı ve onu var gücüyle geriye doğru çekti.

Theseus'un hareketleri yavaşladı ve vücudu gevşedi. Minos bir süre sonra delikanlının saçlarını bıraktı, ama bu arada ona kuvvetli bir tekme atmayı da ihmal etmedi. Sonra da oğlunun hareketsiz vücudunu yavaşça çevirdi, suratındaki kan, ter ve toprağı giysisinin eteğiyle yavaşça sildi ve rahatlayarak Deukalion'un sadece birkaç küçük sıyrıkla paçayı kurtardığını tespit etti. Oğlu az sonra gözlerini açınca, içinden tanrıçaya kısa bir şükran duası okumayı da unutmadı.

"Bir şeyim yok." Deukalion gülümsemeye çalıştı. "Fakat müsabakayı kaybettim."

"Bu rezalet bir 'müsabaka' olarak değerlendirilebilirse şayet" diye karşılık verdi Minos hırsıyla. Az önceki rahatlama duygusu yerini öfkeye bırakmıştı. "Bana kalırsa daha çok planlı bir cinayeti andırıyordu."

"Abartıyorsun Minos" diye atıldı Aiegos. Deukalion'un yavaş yavaş ayağa kalkması karşısında gözle görülür bir şekilde rahatlamıştı. "Denk güçlerin heyecanlı bir karşılaşmasıydı sadece..."

"... ve içlerinde daha iyi olanı kazandı" diye böbürlendi The-

238

seus. Vücudunun ağrıyan ve acıyan kısımlarını ovuşturuyordu. "Giritlilerin bu kadar mızıkçı olduklarını hiç bilmezdim."

Minos ona buz gibi bir bakış fırlattı. Hafifçe topallayan Deu-kalion'la birlikte tribündeki yerine döndü. Her şey planladığı gibi yürüyordu, ateşi azıcık daha harlaması yeterli olacaktı.

Seyir meraklıları arenayı terk ettikten sonra, okçuluk müsabakası için hazırlıklar başladı. Meydana Aiakos ve Pallas çıkmıştı. İlkinin vücudu sıırım gibiydi, diğeri ise tıknaz ve güçlü bir yapıya sahipti. Her ikisi de son derece yetenekli okçular olarak ün salmışlardı.

Yaylarını tahta mahfazaların içinden çıkartarak, bir süre incelediler. Kirişleri sımsıkı gerilmişti ve ellerini korumak amacıyla tutacak yerlerine yumuşak keten bezler sarılmıştı. Sonunda sadaklarına uzanarak söğüt dalından yapılmış birer ok çıkardılar. Giritlilerin okları rengârenk boyanmış, Atinalılarınki ise deri kaplanmıştı.

Minos oturduğu yerden okçuları seyrediyordu. Atış eldivenlerini giydikleri esnada Aiakos'un memnun suratını görünce, hoşnutlukla gülümsedi. Kısa bir süre önce eski dostuna bu eldivenlerin en iyi cins antilop derisinden yapılmış olanlarından bir çiftini hediye etmişti. Özel yerleştirilmiş küçük bir boynuz parçası, baş parmağın geriye sıçrayan gergin kirişten sakınmasını sağlıyordu.

Fakat Pallas okunu havaya kaldırıp şöyle bir tartınca, Minos irkildi. Okun ucu güneş ışığı altında gümüş renkli parıltılar saçıyordu.

Gülümsemesi suratında donup kalmıştı.

Vay piçler! diye geçirdi içinden. Demek ki bu müsabakanın gerçek nedeni buydu! Demir silahlarını açıkça sergileyerek, Giritlilere savaşa hazır oldukları mesajını veriyorlardı! Minos'un ağızına acı bir tat geldi ve büyük bir hayal kırıklığı içinde, Daidalos'un bitmez tükenmez döküm denemelerinin ne kadar yavaş ilerlediğini fark etti. Halbuki defalarca ona acele etmesini söylemişti! Girit için bir ölüm-kalım meselesiydi bu!

Hani harıl düşünmeye başladı. Az önce aldığı ağır darbe, tasarılarını istediğinden daha hızlı gerçekleştirmesinin bir zorunluluk olduğunu düşündürmüştü ona. Bu barbarlara ait oldukları mevki hatırlatmanın vakti geldi de geçiyordu!

Aiakos'un okunu kirişe takarak fırlatmasını görünürde taraf-

Giritliler onu şiddetle alkışlıyordu. Ok, hedefi bulmuştu. Tahta parçasının kırmızı renkli ortasına saplanmış olarak, hafifçe titriyordu.

Şimdi Pallas sıradaydı. Oku hafif bir vınlamayla havada uçarak, Giritlinin okunun hemen altına saplandı. Aralarındaki mesafe en fazla bir saç teli kadardı. Tribünler bir anda boşalmıştı, herkes tahta hedefe hücum ederek, kimin okunun tam ortada olduğunu tespit etmeye çalışıyordu. Aigeus ve Minos hedefe yaklaşınca, isteksiz de olsa iki yana açılarak onlara yol verdiler.

"Her iki ok da tam ortada!" dedi Aigeus övgüyle. "Aslında iki tane kazanan olması gerekir."

"Fakat kazananı belirleyen daima küçük farklardır" dedi Minos soğuk bir sesle. "Kazananın adı Aiakos. Öbürü ise..." oku tutarak kuvvetle çaktı ve saplandığı tahtadan çıkardı "... hedefi az da olsa şaştı." Oku elinde çevirdi ve eliyle demir uca dokundu. Bakışları buz gibiydi. "Görüldüğü gibi son darbeyi vuran materyalin kendisi değil, okçunun elidir hâlâ."

Theseus kalabalığı yararak onlara yaklaşmıştı. "Ya hedef tahta değil de et olsaydı?" diye sordu tahrik edercesine?

Çok iyi! diye geçirdi içinden Minos. Tuzağıma düştü! Nasıl da yuttu zokayı! Düşüncelerini belli etmeden suratını iyice kararttı.

"Theseus!" diye bağırdı Aigeus ona. "Son sözü illa hep sen mi söylemek zorundasın?" Oğluna ilk defa gerçekten kızmıştı.

"Sinirlenme Aigeus" dedi Minos ve oktan ayırdığı demir ucu kimseye fark ettirmeden cebine kaydırdı. "Gereksiz gevezelikleri ve diğer uygunsuz davranışları pek yakında son bulacak. Zaten ondan istediğim özürden de vazgeçtim. Bir çocuk benden özür dilese ne olur, dilemese ne olur!"

"Bana 'çocuk' diyen hiç kimse cezasız kalamaz!" diye patladı Theseus.

"Her neyse! Artık sevinmen için bir nedenin var Aigeus" diye konuşmaya devam etti Minos ona aldış etmeden. "Çünkü içimde bir his senin oğlunun da bizimle beraber Girit'e gelmek üzere seçilenlerden biri olacağını söylüyor!"

240

"Ciddi olamazsın!" diye kekeleydi Aiegeus. Başına ağır bir darbe almış gibi sendeledi ve yardım istercesine kolunu uzatarak bir «ere tutunmaya çalıştı.

"Bana şimdiden teşekkür etmene gerek yok" dedi Minos gülümseyerek. "Daha

değil. Kendin söyle: Girit ve Atina'yı birbirine daha iyi bağlayacak başka bir yöntem biliyor musun?"

"O benim biricik oğlum ve yaşı diğerlerinden çok daha büyük!"

"Böyle önemsiz bir meselenin ne anlamı var ki? Münasebetsizliği tüm diğer kusurlarını örtüyor. Dokuz yıl bizim adamızda yaşayıp geri döndükten sonra, bir daha onu tanıyamayacaksın bile!"

Yan gözle Pallas'a baktı ve umduğunu gördü. İhtiyar adam istisnai olarak öfkeli değil, sevinçli bir suratla seyrediyordu olup bitenleri.

Minos arkasını dönerek yürümeye başladıktan sonra, elini cebine atarak ganimetini okşadı. Attika okunun ucu soğuk ve sivriydi.

Strongyle

Karanlığın koruyuculuğunda kaç zamandır beklediğini kendi de bilmiyordu artık. Üzerindeki giysinin ince kumaşı, sırtını dayadığı duvann tüm soğukluğunu hissetmesine neden oluyordu. Ansızın hafif ayak sesleri ve elbise hışırtıları geldi kulağına. Güçlü bir kadın eli, onu yüksek duvarlarla çevrili iç avlunun içine çekiyordu. Ay ışığının altında yeşil parıltılar saçan uzunca bir binanın önüne gelince kadın durdu. Vücudunun kıvrak bir hareketiyle onu bir odanın içine itti. Sonra tekrar gözden kayboldu.

Asterios eşikte durarak etrafına bakındı. Kendisini odaya gizlice giren bir hırsız gibi hissettiği için, kalbi hızla çarpıyordu. Üzerinde sayısız yumuşak örtüler ve nakışlı yastıklar bulunan geniş bir yatak dikkatini çekti. Karşı taraftaki şöminede keyifli bir ateş yanıyordu. Hemen yanında ise koca bir odun yığını vardı. Duvarlar açık mavi renge boyanmıştı; yerdeki halı ise ona kış günlerindeki

241

denizi anımsatıyordu. Yatağın yanında beş kollu, ayaklı bir şamdan duruyordu, tavandan ise gümüş bir buhurdanlık sallanıyordu. Asterios tüm duyularını canlandıran keskin kokulu dumanı ciğerlerine çekti ve şöminenin önüne giderek ellerini ısıtmaya başladı.

Kapının açılmasıyla birlikte odaya hafif bir hava akımı doldu. Ariadne gelmişti. Sırtındaki koyu renkli pelerini yavaşça üzerinden sıyrıldı. Altındaki safran sarısı san elbise belinden iyice sıkılmıştı, derin yırtmacı neredeyse kalçalarına dek iniyordu. Belindeki kemeri çözüp elbisesini çıkarmak için kollarını yukarı kaldırıncaya, kollarındaki bilezikler sakırdadı. Artık çırılçıplaktı. Asterios'un kendisini seyretmesinden zevk aldığı her halinden belliydi.

"Kollarımda altın taşıyorum, vücudumda ise gülyağı." Sesi duyduğu arzuya boğuklaşmıştı. "Sana aşkın kokusunu getirdim."

"İşıldayan dolunay kadar güzelsin" diye fısıldadı Asterios. Ona dokunmak için bir adım ilerledi.

"Hayır! Ben ay kadar çabuk dönüştüremem kendimi. O kadar vefasız değilim!" Ariadne bir sıçrayışta yatağa uzandı. Elinde küçük bir hançer tutuyordu. "Şimdi göreceğin manzarayı hayatının sonuna kadar unutma!" diye fısıldadı. Keskin hançeri yıldırım hızıyla bacağında gezdirdi. Kıpkızıl kan yere damlamaya başlamıştı.

Asterios büyük bir şaşkınlıkla kıza bakıyordu.

"Bu sadece bir uyarıydı" diye gülümsedi Ariadne. "Beni bir kez daha terk edecek olursan, hançer bu defa kalbime saplanacak!"

Dehşet ve hoşlanma duyguları arasında yalpalayan Asterios, sert bir öpücükle kızın dudaklarını örttü ve birlikte yatağa yuvarlandılar.

Ariadne kollarının arasında uyuyakalmıştı. Asterios kızın boynunun yumuşak hatlarını ve hafif aralık ağzını seyretmeye doyamı-yordu. Ne kadar genç ve güzel, diye geçirdi içinden ve hafifçe gülümsedi. Karşılaşacakları anı o kadar çok hayal etmişti ki... Onun neler soracağını, kendisinin vereceği cevapları. Ve daha ilk dokunuşta her şey o özlem dolu hayallerinden farklı gerçekleşmişti -hem daha yabancı, hem daha yakın.

Kızın inatçı bir saç tutamını kulağının arkasına itti. Ariadne

242

uykulu uykulu iç çekti ve ona arkasını döndü. Asterios örtülerden birisini beline sararak yavaşça ayağa kalktı. Yaban balı kadar koyu renkli ve güzel kokulu şaraptan bir kadeh doldurdu kendisine. Sonra da bir dikişte boşalttı ve hemen ikincisini doldurdu. Kanının alevlendiğini hissetmesine rağmen, güzel şarap bile zihnindeki fir-una bulutları kadar kara düşünceleri uzaklaştırmaya yetmemişti.

Pasiphae'ye ne kadar benziyor, diye aklından geçirdi uyuyan kıızı seyrederken. Hareketleri, alışkanlıkları, gülerken başını arkaya atması ya da hoşlanmadığı sorulan cevaplardan önce parmak uçlarını birbirine dokundurması.

Ariadne ansızın gözlerini açtı. Sanki onun kendisini düşündüğünü anlamıştı. Kollarını uzattı. "Çabuk sarıl bana! Bunu yaşamak için bir kez daha aradan yıllar geçmesini beklemek istemiyorum."

Asterios kıza sarıldı ve vücudunu okşamaya başladı. Parmakları bacağındaki kesik yarasına dokunduğunda, ateşe değmiş gibi geri çekti elini.

"Ne oldu? Çok mu yoruldu sevgilim?" diye sordu kız şefkatle.

"Biraz" diye kaçamak bir cevap verdi Asterios. Boğazında bir şeyler düğümlenmişti. Bundan sonra neler olacaktı? Aşkılarını nasıl sürdüreceklerdi? Ya Büyük Ana Ariadne'nin rahmini bir kez daha bereketlendirirse? Onunla beraber Girit'e dönmesi mümkün müydü? Büyük Ana'nın rahibi, kendi kız kardeşine âşık! Ansızın kızın hayal kinkliğini hissetti. "Affet beni" diye rica etti ona. "Seni kendi yaşamımdan daha çok sevdiğimi biliyorsun. Fakat çok korkuyorum."

"Şafak sökene kadar bizi kimseler rahatsız etmez. Daha önce gitmene ise asla izin vermem."

"Bunu demek istemedim..." Söylemek istedikleri dudaklarının arasından çıkmıyordu. Kendisini aptal ve beceriksiz hissediyordu.

Ariadne ani bir hareketle yatağa oturdu ve keskin bakışlarını ona dikti. "Seni rahatsız edenin ne olduğunu söyle bana. Başka bir kadın mı? Yoksa o Mısırlı mı? Bunu bilmek benim hakkım!"

Gözlerindeki şüphe Asterios'u suskunlaştırmıştı. Hatasu'yla kendisini bağlayan şeyleri ona nasıl açıklayabilirdi ki, ikisi de hayatta yalnızdı, ruhsal konuları konuşmaktan hoşlanıyorlardı, duygu

243

ve düşünceleri birbirine çok yakındı... Bir an için ona Hatasu'nun kendisinin yan kardeşi olduğunu söylemeyi geçirdi aklından, fakat hemen sonra Aiakos'a verdiği sözü hatırladı ve sustu. Girit'e ayak basmaktan ne kadar korktuğunu da ona nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. Orada ne yaparlardı, nasıl davranırlardı? Saraydaki dedikoducu ağızlar olur olmaz söylentileri ortalığa yaymak için hazır bekliyordu.

Ya Pasiphae? Minos? Kardeşleri?

Dudaklarını ısırıldı. Onunla bu konuda şimdi konuşamazdı. Bu durumda yapamazdı bunu! Kızın gözlerine bakı. Karşısında alev alev yanan iki kehribar görünce, cesareti biraz artar gibi oldu. Eskiden de yaptıkları gibi, öbürlerini kandıracak bir numara, bir bahane bulurlardı nasıl olsa! Phaistos'ta oldukları sürece Aurora'nın taver-nasındaki odayı kullanabilirlerdi. Knossos için de bir çözüm bulurlardı elbet!

"Bir şeyler söylesene!" Pek de nazik olmayan bir hareketle

Asterios'un kolunu sarstı. "Canını sıkan ne?"

Nereden başlasaydı? Canını sıkan sadece onun belirsiz kaderi değildi. Yaklaşan tehlike de en az aynı derecede rahatsız ediyordu onu. Adaya ayak bastığı andan beri bu duyguyu atamamıştı içinden.

Duraksayarak söze başladı: "Ariadne, Strongyle büyük bir tehlikeyle karşı karşıya! Yanardağ çok yakında tekrar faaliyete geçecek ve herkesi öldürecek. Bütün dünya kapkara kesilecek. Fazla zamanımızın kalmadığını biliyorum."

"Sen asıl benim hayatta olduğuma şükret" diye karşılık verdi Ariadne onun söylediklerini duymamış gibi. "Sarsıntı başladığı zaman eve dönüyordum. Duvarların çatlamaya başladıklarını fark eder etmez kendimi yüzükoyun yere attım. Her şey sona erdiği zaman ise artık daha fazla beklemeyeceğimi biliyordum. Gelip beni alacağın doğmuştu içime."

İhtirasla delikanlının kucağına sokuldu.

"Ya diğer insanlar? Onlara ne oldu?"

Ariadne önemsemez bir tavırla omuzlarını silkti. "Sana ne bundan? Her zamanki gibi korkunç bir panik ve kulak tırmalayıcı çığlıklar. Fakat sarsıntı biter bitmez ellerinde kalan mal mülklerini

244

saymaya, kanlarıyla didişmeye ve çocuklarına bağırıp çağırmaya başladılar. Kısacası, günlük yaşantılarına geri döndüler. Bu adadan nefret ediyorum! Denizin dibine batarsa çok memnun olurum doğrusu - hem de tüm insanlarıyla birlikte!"

"Sen ne söylediğinin farkında değilsin!"

"Hem de gayet iyi farkındayım!" diye çıkıştı ona Ariadne. "Burada nelere katlanmak zorunda kaldığımı bir kerecik olsun düşündün mü? Pasiphae'nin fikrini değiştirip beni geri çağırması için ona baskı yapmaya çalıştın mı hiç? Hayır! Gözlerini kapayıp Bilge Kadınlar'ın kararlarının uygulanmasını seyrettin! Aylar boyunca ağlamaktan neredeyse gözlerim kör olacaktı ve sana duyduğum hasret yüzünden yemeden içmeden kesildim. Fakat senden ne bir haber, ne bir tek satır! Bunlara bir de tapmaktaki ağır görevleri ve etrafımdaki katlanmak zorunda olduğum dindar karıları ekle! Burada ölüyorum Asterios, her gün bir parça daha fazla!"

İsyan ederken ne kadar mağrur, ne kadar güzel görünüyor! diye geçirdi içinden Asterios. Kızı kollarının arasına aldı. "Ölüm zamanı artık sona erdi. Bundan sonra

yaşayacak ve mutlu olacaksın. Tanrıça sevenlerle birlikte." "

Akrotiri halkının neredeyse tümü öğlen vakti pazar yerinde toplanmıştı. Alçak taş evlerle çevrelenmiş meydan, hıncahınç insan doluydu. Asterios kalabalığa baktı. Kumaş dövücüleri ve boyayıcıları göze çarpıyordu ilk bakışta; parmaklarında hâlâ indigo ve safran izleri vardı. Uzun eteklerine kil bulanmış çömlekçi kadınlar, kuyumcular ve urgancılar, ayakkabıcılar ve mühürcüler, balıkçılar, heykeltıraşlar ve vazoz ressamaları, velhâsıl zanaatçıların tümü oradaydı. Epeyce züppe tüccar da Asterios'u dinlemeye gelmişti: Rengârenk işlemeli keten tunikler giymiş, sakalları ince ince örülmüş adamlardı bunlar; kanları ise gözlerine mangan tozu ile sürme çekmiş ve dudaklarını parlak kırmızı renklere boyamışlardı. Sıcaktan rahatsız olmamak için ellerindeki renkli tüylerle yelpazeleniyorlardı.

"Şu insanlara bak!" lassos, her zamanki gibi cepleri çeşitli nesnelere dolu olarak kalabalığı yararken, başını sallıyordu. Bera-

245

berindeki son derece yakışıklı iki genç adam, omuzlarına yükledikleri sepeüerin içinde yığınla zambak ve safran bitkisi taşıyordu, lassos koyu yeşil yün paltosunun içinde sıcaktan buharlaşacak gibiydi, sürekli olarak alında ve ensesinde biriken ter damlalarını silip duruyordu. "Firfir telaşı yüzünden az kalsın konuşmanı kaçıracaktım!"

Asterios cevap vermedi.

"Heyecanlı mısın? Endişelenmene gerek yok" diye güldü lassos. "Yanımda bulunan tarçın ve baldıran tozu karışımından burnuna bir tutam çektin mi, tüm korkuların anında yok olup gider!"

"Bir kerecik olsun çeneni tutamaz mısın sen!" diye çıkıştı ona Ikaros. "Asterios'un senin garip karışımlarına ihtiyacı yok. Onu biraz olsun rahat bırak, yeter!"

lassos suratını buruşturarak kenara çekildi ve yanındaki genç adamlara da yolu açmalarını işaret etti. Tam da vaktiydi doğrusu, çünkü rahibeler alayı onlara doğru geliyordu. Sol elinde yılan biçimli gümüş bir asa taşıyan Dcmonike, en öndeydi. Kenarları alün işlemeli bembeyaz elbiselere bürünmüş diğer kadınlar da onu takip ediyordu. Yaşlı rahibelerin altın tozuyla kaplı çıplak kolları ve örgülü saçları pırıl pırıl parlıyordu, rahibe adaylarının başlarının ortasındaki tıraşlı yer ise mavi ışıldılar saçıyorlardı.

Asterios ağır ağır kolunu kaldırdı. Kalabalığın uğultusu yavaş yavaş kesilmişti. Büyük meydan susuyor ve onu bekliyordu.

Büyük Ana'nın rahibi şiddetli heyecanından ötürü şakaklarının atmaya başladığını hissetti. Önünde rengârenk kafalardan ve giysilerden oluşan dev bir dalga vardı sanki. Onları ikna etmek zorundaydı. Her şey buna bağlıydı.

Demonikc'ye dönerek önünde eğildi. "Davetime icabet ettiğin için sana teşekkür ederim, yüce tanrıçanın kız kardeşi! Ona tapınakta hizmet eden diğer kadınlara da teşekkür ederim. Varlığınızla toplantımıza şeref verdiniz."

Asterios yanan bir dal parçasıyla buhurdanlıklardaki tütsü ve mürleri tutuşturdu. Sonra tekrar kalabalığa döndü.

"Yer sarsıntısı haberi bize ulaştığı zaman, sizinle beraber acı çektik. Ben hemen buraya gelmek üzere yola koyuldum ve aklıma gelen kötü düşüncelerin tümünün gerçek olduğunu gördüm."

246

Kara dağın gökyüzüne yükseldiği batı yönüne baktı. Acımasız, namert bir düşman gibi görünüyordu o anda gözüne. Fakat As-terios onu yenmeye kararlıydı.

"Yanardağ büyük tahribata neden oldu" diye konuşmaya başladı tekrar daha yüksek sesle. "Bu defa sadece evler, tapınak, orkestra zarar gördü. Ne yazık ki sizler bu küçük uyarının ne anlama geldiğinin farkında değilsiniz. Çünkü dağ pek yakında yeniden ateş püskürmeye başlayacak ve kızgın soluğuyla bereketli adanızı ölümler ülkesine çevirecek. Bu yüzden size yalvarıyorum: Henüz vakit varken Strongyle'yi terk edin! Malınızı mülkünüzü toparlayın ve tüm ailenizle birlikte başka bir adaya yerleşin! Dilerseniz gemilerinize binerek Girit'e gidin. Sakın tereddüt etmeyin, çünkü korkunç son hiç de uzak değil!"

Kalabalık bir süre sessizlik içinde kalakaldı. Sonra aniden mırıldanmalar, konuşmalar, hatta bağrışmalar yükselmeye başladı. Tek tük sesler Asterios'un kulağına kadar bile geliyordu.

"Nereden biliyorsun böyle olacağını?" diye sordu ona beline bağladığı bezin içinde ağlayan bir bebek bulunan genç bir kadın.

"Çünkü gördüm" dedi Asterios sakin bir sesle. Konuşmaya başlarken duyduğu heyecandan eser bile kalmamıştı. "Benim bildiklerim ve sizin duyduğunuz güven, hepimizi kurtaracaktır."

Halkın arasında baş gösteren infial bir fırtına gibi yayılıyordu.

"Bizi korkutmak istiyor!"

"Adamızın özelliklerinden haberi bile yok!"

"Tipik bir Giritli işte! Bizi kaçırp zenginliklerimizi yağmalamak istiyor!"

"Girit'e geri dönmektense ölmeyi tercih ederiz!"

"Sizden ne istediğimi gayet iyi biliyorum" diye bağırın Asterios'un sesi, meydanadaki velveleyi bastırdı. "Şayet beni dinleyecek olursanız, söylediklerimi daha iyi anlarsınız. Siz denizci insanlarsınız! Suları ve rüzgârları, gemileri ve deniz hayvanlarını çok iyi tanırırsınız. Sofranızı denizlerin tüm balıkları süsler. Sadece bir tekini yemekten kaçınırsınız - yunusları! Çünkü onun etini yiyenin ölüme mahkûm olacağını bilirsiniz. Ne bir dalga taşır artık onu, ne de bir gemi."

247.

"Bir yunusu hiç kimse asla öldürmez! Onlar denizcilerin dostlarıdır" diye haykırdı yeniyetme bir delikanlı.

"Çok haklısın" diye başını salladı Asterios. "Yunuslar gelgit ile uyum içinde yaşarlar ve biz insanlardan çok daha hassas duylara sahiptirler. Bu kutsal hayvanların Strongyle'yi terk ettiğini biliyor musunuz?"

Meydandan dehşet dolu çığlıklar yükseldi.

"Size gerçeği söylüyorum ve sizler de biliyorsunuz bunu!" Asterios bildiğinden şaşmamaya kararlıydı. "Girit'ten buraya dek yaptığım uzun yolculuk boyunca bir tek yunus bile görmedim! Bana dürüstçe cevap verin: Adanızın civarında en son ne zaman bir yunus gördünüz?"

Uzun ve ağır bir sessizlikten sonra, tek tük bazı sesler yükselmeye başladı. "Haklı... haftalardan bu yana... bir tek kutsal balık

bile..."

"Çünkü onlar ölümü sezinliyorlar!" diye devam etü Asterios. "Yunuslar gittiler ve bir daha geri dönmeyecekler. Çünkü yanardağın yeniden püsküreceğini hissediyorlar."

Kalabalıktan çıt çıkmıyordu.

"O halde bekleyelim" diye yükseldi sonunda Laeto'nun sesi. Ufak tefek kadın korkusuz gözlerle Asterios'a bakıyordu. "Kehanetinin gerçek olup olmadığı anlaşılana kadar burada kalalım." Kalabalığın kendisini tasdik edercesine mırıldandığını işitince devam etti. "Sanırım buradaki herkes adına konuşabilirim, çünkü Strongyle'yi tüm kalbimle vatanım olarak kabul ediyorum. Şayet yunuslar

yaz boyunca geri dönmezlerse, biz de adayı terk edeceğiz."

Kalabalık tekrar haykırmaya başladı. "Evet, bekleyeceğiz, bakalım yunuslar geri dönecekler mi?"

Asterios rahatlayarak iç çaktı. Aniden kendisini çok yorgun hissetmeye başlamıştı. Batısında uzanan kara kütleyle baktı bir kez daha. Dağın ona çok az zaman tanıdığını biliyordu.

248

ATİNA

Alçak taburelerinin üstünde kapkara suratlarla oturuyordu Atinalılar. Ardına kadar açık pencerelerden içeri düşen akşam güneşi, dövülmüş toprak zemini aydınlatıyordu. Duvar boyunca uzanan dalga desenli bir friz haricinde, oda boş ve süssüzdü. Yargı salonuna mutlak bir sessizlik hakimdi.

Tahtında oturan Aigeus taştan yapılmış bir heykel gibi kıpırtısızdı. Beyaz renkli yün pelerini, tenini olduğundan daha solgun gösteriyordu. Onun arkasında duran Theseus ise sırtını duvara dayamıştı. Parlak kırmızı pelerini arkaya atmıştı; göğsünde tanrıça Athena'nın miğferli başı şeklinde altın bir tılsım sallanıyordu. Açık kırmızı bir başlığın altındaki sapsarı saçları omuzlarına dökülüyordu. Alnını kırıştırmış, mağrur dudaklarını bükmüştü. Düşmanca bakışlarını Giritlilerin üzerinden bir an bile ayırmıyordu.

Sağlıklı bir köylü delikanlısının suratı, diye geçirdi içinden Minos, kurnaz ve hırçın.

Kendisi büyük bir sacayağın önünde duruyordu. Sacayağın üzerinde bir bakır çanak, bir de gümüş kupa bulunuyordu. Kura çekimi burada yapılacaktı. Az ilerde duran Dcukalion ona belli belirsiz bir baş sallamasıyla işaret verdi, ne yapması gerektiğini biliyordu.

Minos'un yanındaki masada oturan Jesa, elindeki kamışın ucunu sivriltti. O da hazırды.

Minos yakarmak üzere ellerini kaldırdı. Büyük Ana'dan müstakbel adaylara güç ve cesaret vermesini diledi. Sonra kollarını indirdi. Kendisine doğru yayılan nefret ve düşmanlık dalgalarını gayet iyi hissediyordu. Kurada başka ailelerin çocuklarının çıkması ve kendilerinininkinin bağışlanması umudunun ardında yatan korkuyu, neredeyse koklayabiliyordu. Attika soylularının büyük güçlüklerle oluşturdukları birlik, çok yakında paramparça olacaktı.

En dayanılmaz gerilim ise Phylos'un suratında okunuyordu. Beti benzi atmış

yüzündeki tüm kaslar tek tek belli oluyordu. Kupanın içindeki küçük papirüs rulolarının birinin içinde sevgili kızının adı yazılıydı: Lysidike.

249

Kara bir mintanın içindeki yaşlı Pallas ise savaşa gider gibi hazırlanmıştı. Kurada üç oğlunun da isminin bulunmasına rağmen, kılı bile kıpırdamıyordu. Atinalıların hiçbiri çocuklarının Girit'e götürülmesini arzu etmiyordu. Fakat bir oğlan kaybetmek, bir kız kaybetmekten çok daha korkunç bir şeydi onların gözünde. Pallas'ı tehdit eden tehlikenin farkındaydı tümü; fakat yaşlı adam kendisini onların karşısında küçük düşürecek en küçük bir zayıflık bile göstermiyordu.

Minos'un bakışları Theseus'a ilişti. Kralın piçi bu bakışlara ukala bir tavırla karşılık verdi önce, fakat sonra ansızın gözlerini yere çevirerek boynundaki tılsımı tuttu. Sanki kendisine yöneltilen kara bir büyüü etkisiz kılmak ister gibiydi.

Minos gülümseyerek ona yaklaştı. "Kurayı sen çekeceksin." Atina kralının korkuyla irkildiğini görmemiş gibi davranıyordu. "Şehre bu hizmeti hiç kimse veliahttan daha iyi sunamaz. Yoksa bu görevi yerine getirecek kadar olgun değil misin henüz?"

Thescus başını geriye atarak, Minos'a zehirli bakışlar fırlattı. Babasının yakaran bakışlarının yanından sabırsızlıkla geçerken, Pallas'ın kötü kötü gülümsediğini görmedi. Özenle hazırlanmış tuzağa başı dik yaklaşıyordu.

Theseus bakır çanaktan ilk kurayı çekerken, yargı salonu ölüm sessizliğine bürünmüştü. Papirüs rulosunu yavaş yavaş açtı ve yazılı olanı okuyamazmış gibi bir süre bakakaldı.

Salondaki adamlar nefes bile almaya cesaret edemiyordu.

"Lysidike!" diyebilirdi sonunda Theseus epeyce öksürüp boğazını temizledikten sonra.

Phylos ölüm döşeğinde yatan bir hastaya dönüşmüştü ansızın. Olduğu yerde yavaşça sallanmaya başladı. Eğer yanındakiler kendisine yardımcı olmasalar, yere yığılması işten bile değildi.

Theseus ne yapacağını bilmez bir halde elini gümüş kupanın üstünde gezdirdi ve boş yere babasının bakışlarını yakalamaya çalıştı. Sonunda omuzlarını silkti. Elinde yeni bir kura tutuyordu.

"Hernippos!"

İlk oğlunun adını işiten Pallas'ın alnındaki damarlar çatlaya-cakmış gibi kabardı.

Nefes almakta güçlük çekermiş gibi ağzını ardına dek açmıştı.

250

Salonda öyle derin bir sessizlik hüküm sürüyordu ki, önündeki papirüse müstakbel adayların ismini yazan Jesa'nın kamış kaleminin cızırdaması bile rahatlıkla işitiliyordu. Alnı boncuk boncuk terleyen Theseus, karşısında duran Deukalion'un aniden yok olduğunu fark edince, şüpheyle durakladı. Aynı anda onun yanında durduğunu hissetti. Hem de o kadar yakınındaydı ki, neredeyse pelerinleri birbirine değecekti.

Theseus ağzının kuruduğunu hissetti. Kendisini sakin olmaya zorluyordu. Tüm Giritliler üzerine çullansa bile, hiç acele etmeyecekti! Fark ettirmeden elinin terini silerek, dönüşümlü olarak çanağa ve kupaya uzanmaya devam etti.

"Asteria!"

"Antiochos!"

Salondaki adamların ikisi daha sendeledi. Suratlarındaki tüm umut ışıkları yok olmuştu.

"Koronisi!"

"Hayır, onu almayın!!"

Theseus kenetli dişlerinin arasından bir sonraki ismi okudu. "Erystenes!"

"En sevdiğim oğlum!" diye inleyen babası kalbini tutarak yere yığıldı.

"Menestho!"

"Daidochos!"

"Hayır! İki kızlerimin ikisi de. Olamaz!!" Kızıl sakallı, asil çeh-reli genç bir adam, elleriyle yüzünü örttü. "Oğlumun almayın hiç olmazsa - yüce Athena, acı bana!"

"Damasistrate!"

Babası kaşlarını yukarı kaldırarak, istifini bozmamaya gayret etti.

"Heuxistratos!"

iri kemikli, dev gibi bir adam taburesinden kalkarak yumruklarını sıkı. Minos ise

kendisine yöneltilen tehdit dolu bu davranıştan hiç etkilenmemişti, adamı buz gibi bakışlarla süzmekle yetindi.

"Eriboia!"

"Küçük güvercinime acıyın!"

251

Minos içindeki gülme arzusunu güçlkle bastırdı. Bu kız, daha dün akşam gözüne ilişen sarışın yosmaydı. Tam ağzına layık bir güvercindi doğrusu! Fakat onunla daha sonra meşgul olacaktı. Şimdi çok dikkatli olması gerekiyordu. Bir isim daha çekilir çekilmez, oyun başlayacaktı.

"Prokritos!" Pallas elini kalbine götürüp yere yığılınca, Aige-us tahtından fırlayarak dostunun yanına koşu. Meydana gelen genel kargaşalık durumunda, Theseus'un dikkati bir an için sacayağından uzaklaşmıştı. Minos, Deukalion'a işaret etti.

Deukalion aniden sendelemiş gibi yaparak, dirseği ile sacayağa şiddetli bir darbe indirdi. Devrilen çanağın ve kupanın içindeki tüm kura ruloları, yerlere saçılmıştı.

Minos koşu koşu oraya geldi. Pelerininin altındaki kollarını görkemli bir çift kanat gibi iki yana açarak, korumak istercesine kura rulolarının üzerine gerdi. Sonra da Aigeus'a seslenerek yanına gelmesini söyledi. Sersemlemiş Atinalı ne yaptığının pek de farkında olmadan Minos'un emrine itaat etti.

Kura çekiminin kusursuz bir biçimde sona erdirilmesi için, ruloları tek tek toplayarak kupa ve çanağa doldurmasını söyledi ona Minos. Sonra da Deukalion'a dönerek, başka bir sakarlık yapmaması için hemen yerini değiştirmesini söyledi.

Her şey çok çabuk gelişmişti. Theseus inanmaz gözlerle yaşlı babasının güçlkle yere eğilerek ruloları tek tek toplamasını seyretti. Kupa hiçbir şey olmamış gibi bir kez daha önünde duruyordu ve salondaki huzursuzluk yapması gereken işin henüz sona ermediğini ona anımsatıyordu.

Çanağın içine uzanarak bir kura çekti. Jesa'nın heyecandan dudaklarını ısırması ve Deukalion'un bir şey belli etmemek için gözlerini yere dikmesi, dikkatini zerre kadar olsun çekmemişti.

"Hippodameia!" dedi Theseus ifadesiz bir sesle.

Bu son kız ismi, uzun yıllardır Attika sarayının imrahoru olan Kodros'u kalbinden vurmuştu. Adam elleriyle kulaklarını tıkadı. Az önce söylenenleri işitmediğini düşünmek istiyordu, ama boşuna!

Minos ve Deukalion kaçamak bakışlarla birbirlerini süzdüler. Tehlikeyi hisseden, fakat avcının nerede olduğunu henüz keşfede-

252

nıeyen bir yaban hayvanı kadar ürkmüş olan Theseus, ansızın durdu. Yavaş hareketlerle şapkasını başından çıkartırken, her hareketinin Atinalıların tümü tarafından dikkatle izlendiğini hissediyordu. Elini kupanın içine sokarak geriye kalan ruloları karıştırdı. Sonunda içlerinden birini çekti.

Bir şeyler söylemek ister gibi ağzını açtı. Sonra da hemen kapadı.

Evet, diye için için seviniyordu Minos, artık bana aitsin, piç! Kadere fazla seçenek tanımadığım çok iyi oldu. Kolumda sakladığım ruloların tümünde senin ismin yazılıydı!

Sessiz bir mutlulukla Aigeus'un gözlerinin korkuyla fal taşı gibi açıldığını gördü. "Theseus?" diye sordu sonunda yaşlı kral. "Yoksa son isim... Theseus?"

Belli belirsiz bir baş sallama.

"Olamaz! Oğlum! Olamaz!" diye haykırmaya başladı Aigeus kulak tırmalayıcı bir sesle.

Salondaki huzursuzluk iyice artmıştı; Minos hiçbir acıma belirtisi göstermeden omuzlarını silkti. "Kral tebaasına iyi örnek olmak zorunda değil midir?" Salonu dolduran adamların suratlarında hınzırca bir ifade belirmişti. Sanki krallarının başına gelen felakete sevinir gibiydiler. Fakat salondaki gürültü gereğinden fazla artınca, Minos yüksek sesle tanrıçaya yakarmaya başladı. "Tanrısal iradenin arzularını kavrayabilmeleri için kuranın belirlediği adaylara akıl ve idrak yeteneği bağışla!"

"Senden nefret ediyorum, Giritli Minos!" diye fısıldadı Theseus yavaşça. "Seni geberteceğim!"

Ansızın analar çıkmıştı ortaya. Sabahın henüz erken saatlerinde yunus tapınağına gitmekte olan alayın peşinden, kara bir karga sürüsü gibi geliyorlardı. Gemiler Phaleron limanından aynı gün ayrılacaktı. Girit'e yapılacak olan tehlikeli yolculuk öncesi, tanrı Apol-lon'a kurbanlar sunularak, yolculuğun tehlikesiz geçmesi dilenecekti. Kadınların kucaklarında içleri erzakla dolu sepetler vardı; su testileri, ekmek, tütsülenmiş balık ve jambonla dolu sepetler o kadar ağırdı ki, sık sık durup dinlenmek zorunda kalıyorlardı.

253

Kadınların önünde ise acı ve öfkeden şaşkına dönmüş Attika erkekleri yürüyordu. Dini merasim alayını yöneten Giritlilerle onların arasında ise, kura sonucu belirlenen müstakbel adayların oluşturduğu üzgün grup bulunuyordu. Gençler ürkek tavırlarla birbirlerine sokulmuştu. Jesa'nın sayısız görevlerinden biri de, onlarla ilgi. lenmekti. Fakat daha önce eşyaların ve hediyelerin gemiye yüklenmesini kontrol etmiş, sonra da Minos'la birlikte Attika yelkenli fi. loşunu inceleyerek, üç direkli bir tanesini almaya karar vermişti. Fakat bu gemi ne zarafet, ne de hız konusunda Girit'teki benzerleriyle boy ölçüşecek durumdaydı.

Yol ayrımına ulaştıkları vakit, sabah sisi çoktan dağılmıştı. Sol tarafa uzanan kıvrımlı yol, doğruca yunus tapınağına çıkıyordu. Minos ise sağa döndü. Bu arada yavaşça arkasına bakmıştı.

Evet, tam planladığı gibi, Atinalılar onun ardından geliyordu! Adamların oğlunun mezarını ziyaret etmekten ne kadar nefret ettiklerini iyi biliyordu; hele bu törene üçüncü kez katılmak zorunda kalışları onları öfkeden çılgına çevirmişti. Onları bu yükümlülüklerinden dolayı asla affetmeyecekti; ne kendisi, ne de kendinden sonra gelecek olanlar. Androgeus'u öldürerek işledikleri affedilmez suçu Attikalı katillere tüm zamanlar boyunca hatırlatacaktı!

Minos iradesi dışında adımlarını hızlandırmıştı; Deukalion ve Aiakos ona yetişmekte oldukça güçlük çekiyorlardı, alayın kalan kısmı ise çok gerilerde kalmıştı. Bir süre sonra koşmaya başladı.

Tholos'un önünde nefes nefese durdu. Kubbeli taş yapı gökyüzüne bir anıt gibi yükseliyordu. Minos, içindeki eski acıyı olanca ağırlığıyla hissediyordu yeniden. Androgeus'un mezar odasının kapısının önünde dururken, cinayetten bu yana yıllar değil de, sadece bir tek gün geçmiş gibi geliyordu.

Bu arada diğer ikisi ona yetişmişti. Onlara bir kez olsun dönüp bakmadan, bronz kapının kilidini açtı. Sonra da Aiakos'a dönerek, elindeki meşaleyi çekip aldı. "Sen benimle geliyorsun!" dedi Deukalion'a emredencesine. Aiakos kapının bekçisi olarak dışarıda kalmıştı.

Abanoz ağacından yapılmış dört sütun tarafından desteklenen bir ön odanın içine girmişlerdi. Minos, iki küçük aralıktan içeri sı-

254

zan loş ışığa gözleri ahşana kadar, bir süre bekledi. Esas mezar odasının kapısına vardığında, Deukalion'a döndü.

"Ben tekrar dışarı çıkana kadar burada bekle!"

Elindeki meşaleyle etrafındaki sayısız yağ lambasını teker teker tutuşturmaya başladı, ta ki oda bir ışık denizinin içinde yüzmeye başlayana kadar. Bir kapıdan daha geçerek hedefine ulaştı. Karanlık bir kubbe yükseliyordu üzerinde, duvarların tümüne ise kutsal Çift Ağızlı Balta resmedilmişti. Tek parça damarlı granit taşından yapılmış lahit, tam önünde duruyordu.

Minos ona bakar bakmaz, upuzun bir yolculuğun sonuna gelmiş gibi yorgun hissetti kendisini. İçinde taş merdivenlere oturarak başını sonsuza kadar lahde dayamak için dayanılmaz bir arzu vardı. Bu isteğe boyun eğmemek ve tüm bitkinliğine rağmen yapılması gereken dini merasimi yerine getirmek, onun birkaç dakikasına mal olmuştu.

Elindeki meşaleyi duvardaki yerine taktı ve içinde kutsal Çifte Balta'nın bulunduğu mahfazanın önünde diz çöktü. Gözlerini kapatarak tanrıçaya yakarmaya başladı, ta ki onunla yüz yüze geldiği duygusu içine yerleşene kadar. Şaşkınlıkla tanrıçanın düşman toprakları üzerindeki bu kara mezarda, Girit'teki tapınaklarında-kindenden çok daha kudretli olduğunu fark etti.

Ağır ağır ayağa kalktı ve lahde yaklaştı. Gözleri kuruydu. En son on sekiz yıl önce, oğlunun açık mezarının başında dururken ağlamıştı. Cesedin sarıldığı kirli paçavrayı açtıklarında, çürümenin başlamış olduğunu fark etmişti.

Kendi elleriyle Androgeus'un cesedini yıkayıp meshettiği o gece aklına geldikçe, hâlâ yakıcı çürük kokusu geliyordu burnuna. Keskin kokudan ağzına taktığı ince bir tül parçası ile korunmaya çalışmıştı. Ölmüş olan oğlunu gözlerinin önüne getirdi tekrar; Pa-siphae'den aldığı ince burnu ve sonsuza dek kapanan mağrur ağzı görür gibi oluyordu. Androgeus'un kemiklerini kırmamak için, geleneksel bacakları göğsüne bağlayarak gömme metodunu uygulamaktan kaçınmıştı. Fakat kefenlenme esnasında değerli mür yağına batırılmış temiz keten bezlerden büyük miktarda kullanılmasına özellikle özen göstermişti.

255

Tekrar sonsuz bir hüznü kapladı içini. Çocuklarının en yeteneklisi ölmüştü! Adanın hükümdarı olarak en genç kız evlat yerine, en büyük oğlunun atanmasını sağlayacak o adımı bir atabilseydi, Girit için ne büyük bir dönüm noktası olurdu! Androgeus bu iş için biçilmiş kaftandı. Eski kutsal kadın yolunun sırlarına vakıf olduğu gibi, yeteri kadar erkeksi güç ve zihin açıklığına da sahipti. Androgeus, varolan eski yasayı sayan ve kollayan, ama aynı zamanda onu daha da ileri götürmeyi amaçlayan bir hükümdar tipinin ilk örneği olabilirdi. Şayet yaşasaydı, Minos'un, Asterios gibi kadınlar arasında gereğinden fazla bulunan, bu yüzden de erkeklerin davasına dahil edilmesi oldukça zor olan, ne yapacağı belirsiz bir kişilik ile yetinmesine gerek kalmayacaktı.

Fakat kiralık katiller tüm planlarını mahvetmişti. Anka tahtında oturması gereken Androgeus, artık önündeki soğuk mezarda yatıyordu.

Ne yakılan kutsal tütsüler, ne de sunulan içkiler ona muüular adasına yaptığı yolculukta eşlik etmişti. Cenazenin başında Mi-nos'tan başka bekleyen olmamıştı. Oğlundan kendi usulünce veda-laşmış ve ebedi intikam yeminleri etmişti. Nihayet şafak sökerken ölünün keten bezi kaplı toprak bir lahde konularak defnedilmesine izin vermişti.

Tholos tamamlanana kadar Androgeus'un fani vücudu bir kaya mezarında muhafaza edilmişti. Androgeus'u şimdi içinde bulunduğu ebedi istirahatgâhına taşıdıkları günü hatırlayan Minos'un dudaklarında, acı dolu bir gülümseme belirdi. Havada savaş ve yıkım kokusu vardı; Girit donanması ve müttefikleri, Phaleron önlerindeki yerlerini almışlardı. Pasiphae son âna kadar oğlunun cesedini katillerinin ülkesinde bırakmaya karşı çıkmıştı. Fakat Minos bu konuda geri adım atmamıştı, kraliçenin baskısına rağmen, Androgeus'un vücudunu kara bağrına kabul edecek olan Girit toprağına götürmemişti. Aynı şekilde Attika toprağına da vermemişti onu. Burada, Giritli mimarların kestikleri çakmaktaşıdan yapılmış Tho-los'un içinde, düşmanlarının etindeki bir diken gibi sonsuza dek yatacağı. Unutkanlığın bağışlayıcı peçesi bu kara anıtın üzerini asla örtemeyecekti.

256

Ve alçakça cinayetlerinin bedelini çok ağır ödemek zorunda jcalmıştı Atinalılar: Etlерinden et vererek! Minos'un Atinalılardan talep ettiklerini, Delphi kehaneti de onaylamıştı. Atina'nın işlediğı suç dolayısıyla baş gösteren kıtlık ve salgının önü, ancak bu şekilde alınabilir, demişti tapınağın rahibesi.

Şehrin en soylu ailelerinden tam on dört tane genç, şimdiye dek iki defa Giritliler tarafından Büyük Ana'nın adasına götürülmüştü. Orada kutsanma yolunu aştıkları yıllar süresince, eski sırlara vakıf oluyorlardı. Bütün adayların karakterleri temelden değişiyordu; dokuz yıl sonra hiçbiri aynı insan olarak dönmüyordu anavatanına - şayet dönmek isterlerse tabii.

Minos'un aklına o soğuk bakışlı, ateşli yaradılışlı piç geldi ve gülümsedi. Büyük kader örücüsü ağına tam vaktinde harika bir av düşürmüştü. Demir madenleriyle istedikleri kadar ona caka satsınlar; şehrin eski ve soylu aileleri tarafından tahtı daha şimdiden ablukaya alınan Aigeus için, dokuz yıl sonsuzluk kadar uzun sürecek! Bu arada neler olabilirdi ki: Yaşlı kral kaza sonucu merdivenlerden yuvarlanabilir, ya da serin dağ havası zaten kötü durumda olan ciğerlerini iyice harap edebilirdi! Sonra... tahta geçecek olanı belirlemek için kanlı savaşların başlaması artık an meselesi olurdu. Gülümsemesi iyice genişledi. O zaman avcundaki piçi Girit donanması eşliğinde vatanına bizzat geri götürmekten, büyük

bir haz duyacaktı.

Hafif bir öksürük sesiyle irkildi. Deukalion arkasından gelmişti sessizce. Elinde zeytin ağacı dalları tutuyordu ve garip, yalvarır bir ifadeyle ona bakıyordu.

"Neden dışarıda beklemedin?" diye çıkıştı ona Minos.

"İçeri girmek zorunda hissettim kendimi" diye karşılık verdi Deukalion. "Onun benim kardeşim olduğumu unutma. Senin sadece bir tek oğlun yok baba."

Minos'un cevap vermesini beklemeden mahfazanın önünde kısaca diz çöktü. Sonra tekrar lahde döndü ve ellerindeki dalları gümüş yeşili bir ilkbahar yelpazesi gibi kapağın üzerine yaydı. Bu arada boğuk bir sesle yakarmaya başlamıştı.

"Ey kutsal ay tanrıçası! Alev alev yıldızlarla kaplı gökyüzü-

257

nün efendisi! İnsanların dağılmış anılarının ve unutulmuş düşleri, nin sahibi! Onları topluyor ve gümüş testinde biriktiriyorsun. Günün ilk ışıklarıyla ayın gözyaşları olarak dünyaya döktüğün testinin içindekiler, toprağın üzerini çığ tabakası olarak kaplıyor." Deukalion yakarmaya ara verdi, hızla Minos'a yaklaştı ve onu lahde doğru ittirdi. Babasının elini Serin mermere bastırdıktan sonra, kendi elini de onun üzerine koydu. "Androgeus uğruna döktüğümüz gözyaşları böylece sana geri dönüyor, ey tanrıça! Sen ki Androgeus'u yaratan ve kabul edensin! Sen ki, hepimizi besleyen ve taşıyansın: Sen bizsin, biz seniz, biz bir bütünüz: Minos, Androgeus, Deukalion ve hep böyle kalacağız."

Minos şaşkınlığından ancak şimdi sıynlabilmmişti. Beceriksizce kucakladı oğlunu; Deukalion'un sıcaklığının içindeki yalnızlık buzulunu erittiğini hissediyordu.

Sabah güneşi altında gözleri kamaşan Minos, karşısında duran ana-lann yüzlerini ancak biraz sonra seçebildi. Alayın en gerisinde kalmakla yetinmeyip, Tholos'un girişinde saf tutmuşlardı. Koyu kahverengi yün örtülerinin altındaki gözleri nefretle parlıyordu.

Minos doğruldu. Onların ne kadar tehlikeli ve baş eğmez olduklarını iyi biliyordu. Erkeklerine şimdiye dek iki defa boyun eğ-dirmişti, bir üçüncü defa dişlerini gıcırdatarak da olsa boyun eğlerdi. Fakat kadınlar farklıydı. Göstereceği en küçük bir zayıflık anında, aç bir dişi aslan sürüsü gibi üzerine saldırarak kendisini parça parça edeceklerini gayet iyi biliyordu.

Ben Giritli kadınlarla bile savaşmayı göze aldım, diye geçirdi içinden öfkeyle, oğlumun mezarı önünde birkaç Attikalı kannın intikam arzusu mu korkutacak beni?

Sakin bir hareket ile yola koyulma emri verdi ve ateş saçan gözlerle analan alaya katılmaya zorladı.

Merasim alayı güçlkle yolu koyulabildi. Delphi kehanetinin söyledikleri hâlâ geçerliydi, Atinalıların hiçbiri gerçek bir muhalefeti aklından bile geçilmiyordu.

Denizin epeyce çekilmiş olduğu bu saatte, tapınak çakıllı kumların üzerinde bulunuyordu. Ana giriş kapısının önünde durdular. Batı tarafındaki üç mermer sütun doğruca denize uzanıyordu.

258

Atinalılar merasim hazırlıkları yaparken, Girit heyeti yakın bir yerde dinlenmeye çekildi. Minos ve Deukalion onlardan ayrılarak birlikte yapının etrafında dolaşmaya başladılar.

Deukalion çatının alınlığını süsleyen kabartmalara bakıyordu. Koyu renkli zeminin üstünde bir grup açık mavi yunus dans ediyordu.

"İnanışlarına göre yunus balıkları ölülerin deniz üstündeki yolculuklarını temsil ediyorlar" diye açıkladı Minos ve gülerek Deukalion'a az ilerde hummalı bir faaliyete girişmiş olan kadınları işaret etti. "Şuraya bak" dedi alaycı bir tavırla. "Gören de çocuklarının son saati çalmış sanacak!"

Az sonra garip bir ayin başladı. Atinalı erkekler, sunak taşının etrafında müstakbel adayları da içine alacak biçimde bir çember oluşturmuşlardı. Aynı şekilde çemberin içinde kalan kadınlar da, saçlarını başlarını yolarak kendilerini yerden yere atmaya, ağlayıp haykırmaya ve üstlerini başlarını yırtmaya başladılar. Görünümleri korkunçtu. Sızlanmaları denizin yumuşak sesini bile bastırıyordu.

Minos öfkelenmişini hissetti. Sahtekârlar! diye geçirdi içinden. İçimdeki ilk dürtüye uymuş olsaydım, ortalık cesetten geçilmezdi! Aptallar, kan davasından vazgeçmenin bana yıllardır nasıl azap verdiğini nereden bilecekler! Gerçi işin içinde biraz da politik çıkarlar vardı, ama...

istedikleri kadar ağlayıp zırlasınlar, düşündü hiddetle. Dokuz yıl sonra kutsananlar arasına katılmış olan oğulları ve kızları saz damlı kulübelerine dönmeyi istemeyip, Girit saraylarında yaşamayı tercih edince, işte asıl o zaman ağlamak neymiş anlayacaklar!

Dudaklarında zalim bir gülümseme vardı. Girit'i ölümcül bir tuzak ve kralını insan yiyen bir canavar olarak tasvir eden bu dini palavra, onu rahatsız etmeye başlamıştı. Olayı kısa kesmeye karar verdi.

Fakat Theseus ondan önce davrandı. Aniden yerlerde yuvarlanan kadınların arasına atladı ve onları elbiselerinden tutarak çekiştirmeye başladı. Kadınların ağıtları yavaş yavaş dinmeye başlamıştı.

"Apollon aşkına, ayağa kalkın!" diye bağırdı öfkeyle. "Giritlilere sizi ağlarken izleme zevkini tattırmayın! Cesur olun, analar ve babalar! Bu defa çocuklarınızı sonu belirsiz bir maceraya gönder-

259

iniyorsunuz. Tanrı rüyama girerek bana hepimizin sağ salim eve döneceğini bildirdi."

Kollarını göğsünde kavuşturarak Minos'u öylesine küstah bakışlarla süzmeye başladı ki, Deukalion dayanamayarak elini hançerine attı ve onun üzerine yürümeye başladı.

Fakat Minos oğluna engel oldu. "Boş ver! Bırak da sahte kahramanlığına devam etsin. Nasıl olsa en geç geminin güvertesinde kendisiyle nasıl başa çıkacağımızı gayet iyi anlayacak!"

Theseus büyük bir özgüvenle konuşmaya devam etti: " 'Korkmana gerek yok, Aigeus oğlu' dedi bana. 'Boğayı alt edecek ve Atina kralı olacaksın. Seninle beraber gidenlerle geri döneceksin.' Duydunuz mu, başımıza hiçbir şey gelmeyecek! Apollon koruyucu ellerini üzerimizden ayırmayacak!"

Kulaklarına inanamayan Aigeus oğlunun üzerine yürüdü.

"Theseus, sana yalvarıyorum, durumu daha da kötüleştirme!" diye yalvardı ona. "Neden bir kerecik olsun kendine hâkim olamıyorsun? Giritlilerin neler yapabileceklerini bilmiyor musun?"

"Asıl sen benim neler yapabileceğimi bilmiyorsun" diye cevap verdi babasına Theseus yavaşça. "Kutsa beni baba!" diye bağırdı sonra yüksek sesle. "Apollon'u hoşnut kılmak için beyaz iplikle bağlanmış kutlu zeytin dalını senin elinden almak istiyorum."

Şaşkınlıktan ne yapacağını şaşırılmış olan Aigeus oğluna itaat etti ve açık yeşil zeytin dalını ona uzattı. Theseus Atinalılara döndü. Zeytin dalını bir zafer nişanı gibi başının üstünde tutuyordu.

"Gözünü üzerimizden ayırma, ey yüce Apollon!" diye yakardı yüksek sesle. "Tehlikeli yolculuğumuz boyunca bizi koru ve gözet! Kehanetini gerçekleştir ve hepimizin sağ salim baba ocağına dönmemize izin ver! Son bir defa Giritlilere boyun

eğiyoruz. Kara yelkenli kederdir bizi onların adasına taşıyan. Fakat son kez! Son kez..."

Sesi çatallaşmıştı. "Atinalı erkek ve kadınlar! Kutsal tapınağın önünde sizlere yemin ediyorum! Zaferin beyaz yelkenleriyle döneceğiz evimize!"

260

Dünyalar Arasında

Kulağına gelen iki ses rüyalarından ayırmıştı onu, cilveli ve istekli bir kadın sesiyle, ürkek bir erkek sesi. Uyku sersemi doğrudu yatağında, fakat yelkenlerin çatırtısından ve küreklerin suya monoton vuruşlarından başka bir şey duymuyordu artık.

Mahmurluğunu tam olarak üzerinden atamadan gözlerini gökyüzüne çevirdi Asterios. Parlak ay, bulutların ardına saklanmıştı ve bir tek yıldız olsun görünmüyordu. Rüyasında ölüm teknesini görmüştü yine.

Ansızın az önceki sesler kulağına geldi tekrar. Az ilerisindeki karanlıkların içinde duran bir kadın ve erkek, heyecanla fısıldaşı-yordu.

"Yeter artık! Vereceksen ver şu iksiri!"

"Gereğinden birkaç damla fazla içerse zehirleneceğini unutma!"

Tiz bir gülüş sesi kadının kimliğini ele verdi: Ariadne. "Bırak da onu ben düşüneyim lassos!" diye karşılık verdi sertçe. "Eğer iksirin onu gerçekten de bana tekrar âşık ederse, bundan ziyadesiyle memnun olacağını bilmelisin."

"İyi ama o zaten seviyor seni!" diye inledi parfüm taciri.

"Senin gibi bir moruk aşktan ne anlar! Asterios bana karşı buz gibi ve kafası sağma sapan hayallerle dolu. Tüm bunların ardında o Mısırlı yılanın yattığına eminim! Yanıma yaklaşmaktan nasıl kaçındığını fark etmedin mi? Bütün gün Ikaros'un arkasına saklanıp durdu! Neyse, boş gevezeliklere gerek yok!" dedi Ariadne öfkeyle. "Ver şu iksiri! Yoksa yaptığın ilginç iş anlaşmalarından Pasiphae'ye söz etmemi mi istersin?"

"Sakın! İsteddiğini alacaksın!" dedi lassos korkuyla. "Fakat söylediklerime harfiyen uyman gerekir!"

261

"Ne yapmam lazım?"

"Bu iksirin aslı içine susam filizi, serçe yumurtası, buğday kepeği ve fasulye unu katılarak pişirilmiş süttür."

"Gerçekten de etkili mi?"

"Misket üzümü de çok önemli tabii" diye devam etti lassos alçak sesle. "Çiçeklerinin karabiber ve tarçınla beraber sığır yağına yatırılarak dinlendirilmeleri lazım."

"Bu şeyin tadı düşündüğüm kadar iğrenç mi?"

"Şayet baharatlı şarapla kaşürürsan, hayır" diye karşılık verdi lassos mutsuz bir ifadeyle. "Fakat bir kadehe on damladan fazla kesinlikle karıştırmamalısın!"

Asterios kızın bildik gülüşünü işitti yeniden.

"Bu kadar basit mi? Şayet beni kandırmaya çalışıyorsan, lassos, seni temin ederim ki, bundan sonraki hayatın hiç de kolay geçmeyecek! İksir şişesi nerede?"

"İşte burada. Fakat sakın iki kereden fazla kullanma."

"Tamam, kes artık! Onu öldürmeye niyetim yok. Hadi, kamarana geri dön!"

Asterios hızlı adımların sesini işitti. Parfüm tacirinin oradan bir an önce uzaklaşmak istediği belliydi. Yanındaki bardağa uzanarak birkaç yudum su içti. Az önce duyduklarına inanamıyordu bir türlü! Beni kendisine bağlayacak bir aşk iksiri, diye geçirdi içinden. Ariadne nasıl olur da sevgimden bu kadar şüphelenebilir?

Alev alev yanan suratını serin gece rüzgârına verdi. Anlaşılan Ariadne ancak beni etim ve kemiğimle beraber midesine indirdikten sonra tatmin olacak! diye düşündü. Bana azap veren düşünceleri dinlemek dahi istemiyor. Diğer insanların kaderi de hiç mi hiç ilgilendirmiyor onu! Asterios, aklına gelen bu düşünceler karşısında ürperdi.

Kızın silueti az ilerideydi. Küpeşte parmaklığına yaslanmıştı. Ansızın onun da çok yalnız ve umutsuz olduğuna dair bir his belirdi içinde. Böyle bir karar verebilmesi için onun ruhunda ne gibi fırtınalar esmişti acaba! Pişmanlık hisleri kabarmaya başlamıştı içinde. Ona karşı ilgisizliğimden yakınmakta çok haklı, diye düşündü.

Yolculuktan önceki son günlerde, onunla ilgilenmemişti. De-

davranacakları konusunda uzun uzun tartışmışlardı. Aldıkları karara göre, Strongyle kıyılarına yerleştirilecek olan gözcüler bütün yaz boyunca ufku gözetleyecek ve yunusların görünmesi durumunda hemen tapınağa haber vereceklerdi. Şayet hayvanlar ekim ayına kadar ortalıkta görünmezlerse, o zaman kehanetin doğruluğu kabul edilecek ve ada boşaltılacaktı. Girit'e döner dönmez Pasiphae ve rahibelerle bir araya gelerek, 'gerekli hazırlıkların hemen başlamasını sağlamaya çalışacaktı.

Gemi demir alıp yola koyulduğunda bile, aklından bu düşüncelerden başka bir şey geçmiyordu. Her ne kadar eski iyimserliğine tekrar kavuşmuşsa da, kara dağın tehdit dolu hayali gözünün önüne geldikçe cesareti kırılır gibi oluyordu. Sürekli değişen ruh hali, Ariadne'yi derin bir güvensizliğe sevk etmişti.

Bu arada gemideki Giritli denizcilerin kaçamak bakışlarla kendisini süzdükleri de gözünden kaçmamıştı. Kendisine güvenmeyen insanlarla arasındaki zorlu ve uzun saklambaç oyunu henüz yeni başlıyordu. Bu yüzden yanına kimseyi yaklaştırmamaya başlamıştı; özellikle de kızın itham dolu bakışlarından kurtulabilmek için îkaros'u kalkan olarak kullanıyordu. Ariadne'nin kendisine karşı yeterince dürüst davranmadığını düşündüğünü biliyordu, özellikle de Hatasu, ona duyduğu yakınlığın derecesi ve kendisine karşı olan çelişkili duyguları konusunda. Ona bu konularda kesin bilgi vermenin vakti çoktan gelmiş, hatta geçiyordu. Ne yapıp edip ona gerçek düşüncelerini anlatmalıydı, onu incitmek ve yeminini bozmak pahasına olsa bile.

Asterios son derece iyi niyetlerle dolu olarak ayağa kalktı ve kızın yanına yaklaştı. Topuz yaptığı saçlarının açıkta bıraktığı ensesini öpünce, kız irkildi.

"Burada miydin sen?"

"Aniden uyandım" dedi Asterios. "Garip bir rüya gördüm, Ariadne. Ölüm teknesi yoldaydı yine. Tıpkı Merope'nin aramızdan ayrıldığı günde olduğu gibi."

"Ölüm! Her zaman sadece ölüm!" diye bağırdı Ariadne. "Senin bu tehlike ve ölüm hezeyanlarından bıkip usandım artık! Yaşa-

263

mak istiyorum ben Asterios! Yaşamak!" Pelerininini arkasına atarak, beyaz keten gömleğinin eteklerini göbeğine kadar kaldırdı, "işte, yaşayan, nefes alan, acıyan, seven ve değeri olan tek şey!"

Asterios'un elini kapıldığı gibi göğüslerinin üzerine bastırdı. Çılgınca çarpıyordu kalbi.

"Hayatım!" diye fısıldadı Asterios duygulanarak. "Ruhumun sevgilisi!"

"İç o halde!" Ariadne'nin elinde içi süte benzer, bulanık bir sıvı bulunan küçük bir şişe vardı.

"Bu da ne?" Asterios hayal kırıklığıyla elini çekti. Oysa kalbinden geçen her şeyi anlatmak ve ona tümüyle teslim olmak üzereydi! Gösterdiği zayıflık karşısında duyduğu utanç yüzünden, konuşmakta güçlük çekiyordu.

"Soru sorma! İç!"

"Hayır!" dedi zorla da olsa. "Bu şekilde olmaz!"

"Demek aşkın bu kadar korkak?" diye alay etti Ariadne. "Beni izle Asterios, Büyük Ana'nın rahibi, her "şeyden çok sevdiğim kardeşim!"

Kapağını açtığı küçük şişeyi dudaklarına götürerek içmeye başladı.

Asterios ani bir hareketle şişeyi kızın ağzından çekti. "Hepsini değil! Çıldırдың mı sen?"

"Evet, çıldırdım" diye gülümsedi Ariadne. Kapalı bir kutu gibiydi, ne yapmak istediğini anlamak imkânsızdı. "Sürekli sözünü ettiğin ölümden korkmuyorum ben! Senin kollarının arasında ölmekten daha güzel ne olabilir ki?" Aniden gözleri ince bir çizgi halini aldı. "Beni gözetlemişsin!" diye fısıldadı. "Demek bana duyduğun güven bu kadar!"

Asterios elini ona uzattı. "Neden Ariadne?" diye mırıldandı. "Bizim için başka bir yol olamaz mı?"

"Bana soru sormanı istemiyorum" diye kaçamak bir karşılık geldi kızıdan. "Dikkatli ol sevgilim! Benden kolay kolay kurtulamazsın! Eğer sevgimi yok etmeyi başarsan, küllerinin altından korkunç bir nefretin doğacağını bil, seni her yerde takip edecek olan, yakıcı ve yok edici bir nefret!"

264

Asterios onu kollarından tutarak sarstı. "Sen neler söylediğinin farkında mısın? Kendine gel!"

Kucağında bez bir bebek gibi sallanan Ariadne, donuk gözlerindeki garip bir parıltı ile boş boş bakıyordu ona. "İksir etkisini göstermeye başladı" dedi soluk soluğa. "Damarlarımda dolaşan kanın ateş gibi yandığını hissediyorum. Asla huzur bulamayan zavallı başım dönmeye başladı! İç, Asterios! İç! Benim gibi sevmek ve acı çekmek istiyorsan, iç!"

Aniden susarak Asterios'a baktı. Gözleri eskisi gibi berraklaşmıştı. Parçalanmış gömleğinin önünü sert bir hareketle kapadı.

"İçmiyor musun?" diye sordu sakın, hatta soğuk bir sesle.

"Hayır, içmiyorum!"

"Pekâlâ! Nasıl istersen." Ariadne aniden tüm gücünü yitirmiş gibiydi; omuzlan düşmüş, sırtı kamburlaşmıştı. Gökyüzündeki bulutlar o kadar karaydı ki, kızın suratını görebilmek neredeyse imkansızlaşmıştı, ilk yağmur damlaları düşmeye başlayınca, Ariadne duyulur duyulmaz bir iç çekişle arkasını döndü ve karanlıklar arasında kayboldu.

Asterios dolu gözlerle baktı kızın ardından. Yüksek dalgaların arasından kayıp gitmekte olan gemiyle aynı ritimde sallanıyordu vücudu. Girit'in kuzey kıyılarına varmamıza pek fazla kalmadı, diye düşündü. Acaba oraya vardıktan sonra neler olacak? Kardeşimle yaşadığım yasak aşk bana gece gündüz azap vermeye devam ederse, yüce tanrıçaya canı gönülden nasıl hizmet edebilirim? Ah, Merope, biricik anneciğim, beni neden terk ettin?

O zaman da olduğu gibi, şimdi de yanaklarını ıslatan yağmur değildi sadece. O acı günün hatırası kalbine bir daha sökülmemek üzere işlenmişti.

Az kalsın geç kalacaktı. Bitkin bir halde bulunan Pasiphae, onu hasta odasının kapısında karşılamıştı.

"Ölüyor, Asterios" diye ağlıyordu. "Onu kurtarmak için elimizden gelen her şeyi yaptık, fakat artık yaşamak istemiyor. Zamanının geçtiğini söylüyor."

Bu arada sanki suratında yazılı bir cevabı okumak istercesine

265

bakıyordu ona. Asterios'un içini korku kapladı. Acaba Pasiphae onunla Ariadne arasındaki ilişkiyi mi öğrenmişti?

Sakın görünmeye çalışarak sordu. "Neler oldu?"

"Merope'nin ne kadar kendine has bir insan olduğunu bilirsin" diye hıçkırıldı kraliçe. "Ve ne kadar inatçı olduğunu! Hastalığının bu kadar ağır olduğunu biz bile bilmiyorduk. Kuru kuru öksür-düğünü epeydir ben de fark etmiştim. Hiçbir şifalı bitkinin işe yaramadığını da biliyordum. Fakat bir süre sonra öksürürken kan gelmeye başlayınca, Mirtho bize onun aslında ne kadar hasta olduğunu anlatı. Phaidra ve ben hemen aynı gün Knossos'a hareket ettik."

İçerden iniltieler gelmeye başlamıştı. "Gel" dedi Pasiphae kuru bir sesle. "Onu daha fazla bekletme."

Asterios Merope'nin yatağının yanına diz çöktü. Dermansız vücudu birçok yastıkla desteklenen kadın, beyaz keten gömleğinin içinde genç bir kız gibi görünüyordu. Parlak gözleri nemlenmişti.

"Oğlum! Demek gelebildin." Konuşmak onu çok yoruyordu. Yavaşça Pasiphae'den yana çevirdi başını. "Onunla vedalaşmama izin verir misin - yalnız olarak?"

Pasiphae dışarı çıktı.

"Anne, ölmeni istemiyorum, ölmemelisin!" diye fısıldadı Asterios. Kadına sarılınca onun bir deri bir kemik kalmış olduğunu fark etti dehşet içinde.

"Hayır oğlum! Ölmem gerekiyor" diye cevap verdi Merope neredeyse neşeli bir sesle. "Tüm varlıkların sahibi beni yanına çağırıldı." Hırıldayarak güldü. "Çok garip değil mi Asterios, birdenbire korkmaya başladım. Sana ruhun yaşamdan yaşama, mekândan mekâna dolaştığını, yaşamın sonsuzluk anlamına geldiğini ve zaman dolduğu zaman geride sadece kullanılmış bir beden kaldığını öğrettim. Kap kırılrsa bile, içindeki aynı kalır." Hızlı hızlı nefes almaya başlamıştı. "Yine de bu dünyadan ayrılmak, sandığımdan çok daha zormuş" dedi güçlkle. "Yaşama sıkı sıkı tutunan vücut, ölüme karşı mücadele ediyor, insanın içindeki çoktan körelmiş duyguları yeniden canlandırıyor. Ruhun batıdaki güneşle bütün leş-mesi için izlemesi gereken yol, neredeyse sonsuzluk kadar uzun."

"Bu kadar çok konuşma, kendine dikkat etmelisin!" Asterios yaşlı kadının alnındaki terleri sildi.

266

"Çok az zamanım kaldı" diye fısıldadı Merope karşılık olarak. "Sana söylemek istediğim daha o kadar çok şey var ki..."

"Her şeyi sen öğrettin bana" diye bağırdı Asterios. ^'Bildiğim her şey, senin eserin."

"Hayır, aşkın eseri" dedi Merope neredeyse duyulamayacak bir sesle. Asterios söylediklerinin tek kelimesini bile kaçırmamak için kulağını yaşlı kadının ağzına iyice yaklaştırdı, "Her şeyin kökeni odur ve her şey ona geri dönmeye çabalar. Aşk, tek kanundur; bilgeliğin anasıdır ve tüm gizemlerin açıklamasıdır. Henüz küçük bir çocuk olduğun zamanlar sana anlattığım yaratılış hikâyesini haürlüyor musun hâlâ?"

Yüce tanrıça, ne olur ölmesine izin verme! diye yakardı Asterios içinden. Onsuz ne yaparım, bilmiyorum.

"Elbette hatırlıyorum! Bana o kadar çok anlattın ki.. .*' Hatıraları onu suskunlaştırdı. Gözlerinin önünde çocukluğunu geçirdiği saz damlı kulübe belirmişti. Neredeyse rüzgârın uğultusunu duya-cakmış gibiydi.

"O halde konuş" dedi Merope. "Yaradılış hikâyesini anlat bana!"

"Her şeyin başladığı anda Büyük Ana kaostan ayrıldı" diye başladı söze ağır ağır. "Yattığın yer rahat mı?"

"Lütfen Asterios! Anlatmaya devam et."

"Fakat ayaklarını basacağı sertlikte bir yer bulamadı. Bu yüzden denizi gökten ayırdı ve dalgaların üzerinde coşkuyla dans etmeye başladı. Arkasında rüzgâr belirmişti. Onu ilci elinin arasında ovaladı. Böylece Ophion'u, Büyük Yılan'ı yaratmış oldu. Isınmak için çılgınca dans ediyordu ve dansı giderek daha da çılgınlaştı, ta ki yılan onun kıvrak hareketleri karşısında şehvete kapılıp, bedeniyle onun tansal uzuvlarını sarana kadar. Sonra çiftleştiler."

"Devam et, sesini duymak istiyorum" dedi Merope.

"Ve tanrıça bir güvercin biçimine girdi" diye devam etti Asterios, fakat kadının tutulduğu ani öksürük nöbeti karşısında donup kalmışa.

"Ne sıcak bal, ne de nane yağı istiyorum" diye hırıldadı güçsüz bir sesle. Asterios yatağın yanındaki sehpa da duran şişeyi tekrar yerine koydu. "Anlat, sevgili oğlum, lütfen devam et!"

267

bakıyordu ona. Asterios'un içini korku kapladı. Acaba Pasiphae onunla Ariadne arasındaki ilişkiyi mi öğrenmişti?

Sakin görünmeye çalışarak sordu. "Neler oldu?"

"Merope'nin ne kadar kendine has bir insan olduğunu bilirsin" diye hıçkırıldı kraliçe. "Ve ne kadar inatçı olduğunu! Hastalığının bu kadar ağır olduğunu biz bile bilmiyorduk. Kuru kuru öksür-düğünü epeydir ben de fark etmiştim. Hiçbir şifalı bitkinin işe yaramadığını da biliyordum. Fakat bir süre sonra öksürürken kan gelmeye başlayınca, Mirtho bize onun aslında ne kadar hasta olduğunu anlattı. Phaidra ve ben hemen aynı gün Knossos'a hareket ettik."

içerden inilteler gelmeye başlamıştı. "Gel" dedi Pasiphae kuru bir sesle. "Onu daha fazla bekletme."

Asterios Merope'nin yatağının yanına diz çöktü. Dermansız vücudu birçok yastıkla desteklenen kadın, beyaz kelen gömleğinin içinde genç bir kız gibi görünüyordu. Parlak gözleri nemlenmişti.

"Oğlum! Demek gelcibiklin." Konuşmak onu çok yoruyordu. Yavaşça Pasiphae'den yana çevirdi başını. "Onunla vedalaşmama izin verir misin - yalnız olarak?"

Pasiphae dışarı çıktı.

"Anne, ölmeni istemiyorum, ölmemelisin!" diye fısıldadı Asterios. Kadına sarılınca onun bir deri bir kemik kalmış olduğunu fark etti dehşet içinde.

"Hayır oğlum! Ölmem gerekiyor" diye cevap verdi Merope neredeyse neşeli bir sesle. "Tüm varlıkların sahibi beni yanma çağırdı." Hırıldayarak güldü. "Çok garip değil mi Asterios, birdenbire korkmaya başladım. Sana ruhun yaşamdan yaşama, mekândan mekâna dolaştığını, yaşamın sonsuzluk anlamına geldiğini ve zaman dolduğu zaman geride sadece kullanılmış bir beden kaldığını öğrettim. Kap kırılrsa bile, içindeki aynı kalır." Hızlı hızlı nefes almaya başlamıştı. "Yine de bu dünyadan ayrılmak, sandığımdan çok daha zormuş" dedi güçlkle. "Yaşama sıkı sıkı tutunan vücut, ölüme karşı mücadele ediyor. İnsanın içindeki çoktan körelmiş duyguları yeniden canlandırıyor. Ruhun batıdaki güneşle bütünleşmesi için izlemesi gereken yol, neredeyse sonsuzluk kadar uzun."

"Bu kadar çok konuşma, kendine dikkat etmelisin!" Asterios yaşlı kadının alınıdaki terleri sildi.

266

"Çok az zamanım kaldı" diye fısıldadı Merope karşılıc ola-^Ic, "Sana söylemek istediğim daha o kadar çok şey var ki..."

"Her şeyi sen öğrettin bana" diye bağırdı Asterios. "Bildiğim her şey, senin eserin."

"Hayır, aşkın eseri" dedi Merope neredeyse duyulamayacak bir sesle. Asterios söylediklerinin tek kelimesini bile kaçırmamak için kulağını yaşlı kadının ağzına iyice yaklaştırdı. "Her şeyin kökeni odur ve her şey ona geri dönmeye çabalar. Aşk, tek kanundur; bilgeliğin anasıdır ve tüm gizemlerin açıklamasıdır. Henüz küçük bir çocuk olduğun zamanlar sana anlattığım yaratılış hikâyesini hatırlıyor musun hâlâ?"

Yüce tanrıça, ne olur ölmesine izin verme! diye yakardı Asterios içinden. Onsuz ne yaparım, bilmiyorum.

"Elbette hatırlıyorum! Bana o kadar çok anlattın ki..." Hatıraları onu suskunlaştırdı. Gözlerinin önünde çocukluğunu geçirdiği saz damlı kulübe belirmişti. Neredeyse rüzgârın uğultusunu duya-cakmış gibiydi.

"O halde konuş" dedi Merope. "Yaradılış hikâyesini anlat bana!"

"Her şeyin başladığı anda Büyük Ana kaostan ayrıldı" diye başladı söze ağır ağır. "Yattığın yer rahat mı?"

"Lütfen Asterios! Anlatmaya devam et."

"Fakat ayaklarını basacağı sertlikte bir yer bulamadı. Bu yüzden denizi gökten ayırdı ve dalgaların üzerinde coşkuyla dans etmeye başladı. Arkasında rüzgâr belirmişti. Onu iki elinin arasında ovaladı. Böylece Ophion'u, Büyük Yılan'ı yaratmış oldu. Isınmak için çılgınca dans ediyordu ve dansı giderek daha da çılgınlaştı, ta ki yılan onun kıvrak hareketleri karşısında şehvete kapılıp, bedeniyle onun tanrısal uzuvlarını sarana kadar. Sonra çiftleştiler."

"Devam et, sesini duymak istiyorum" dedi Merope.

"Ve tanrıça bir güvercin biçimine girdi" diye devam etti Asterios, fakat kadının tutulduğu ani öksürük nöbeti karşısında donup kalmıştı.

"Ne sıcak bal, ne de nane yağı istiyorum" diye hırıldadı güçsüz bir sesle. Asterios yatağın yanındaki sehpa duran şişeyi tekrar yerine koydu. "Anlat, sevgili oğlum, lütfen devam et!"

267

"Büyük Ana bir güvercin olarak dalgaların üzerine kondu" diye söze başladı Asterios bir daha. "Ve dünya yumurtasını yumurtladı. Onun tanrısal arzusu üzerine yılan tam yedi kez dolandı yumurtanın etrafına, bir süre sonra yumurta olgunlaştı ve çatladı, içinden güneş, ay, gezegenler ve dünya düştü..." Burada anlatmaya ara verdi ve heyecanla kadına baktı.

"Henüz nefes alıyorum" dedi Merope ona acı dolu bir sesle. "Çabuk, devam et!"

"Ve Büyük Ana ovalarla dağları biçimlendirerek, aralarına çiçekler ve otlar serpiştirdi. Bunun üzerine de, sayısız yıldızla beze-diği gök kubbeyi yerleştirdi. Sonra da dört rüzgâra ait oldukları yerleri gösterdi ve denizi balıklarla, karayı hayvanlarla doldurdu. En son olarak da..."

"... insanları yarattı" diye devam etti Merope çatlak bir sesle. "Yürürken başını göğse

kaldırarak güneşi, ayı ve yıldızları seyrede-bilen tek yaratık!"

Sesi hafifledi.

"Anne!" diye bağırdı Asterios dehşet içinde. "Gitme! Beni yalnız bırakma!" Merope'nin hırıldaayan nefesi kulaklarında çınlıyordu.

"Astro" diye söze başladı kadın sönmekte olan bir kuvvetle, "Astro, affet! Seni seçerken sana hiç sormadık. Sen bizim tek umu-dumuzdun ve hâlâ da öylesin. Tavus tacını taşıyan, geçmişle geleceği birleştirebilecek tek insan olan Zambaklar Prensi. Sen rahibelerin tümünden daha güçlüsün, çünkü içinde boğanın kuvveti var." Vücudu şiddetle kasılıyordu. "Girit'i kurtar! Minos veya başka birisinin, yüzyıllardan beri yarattıklarımızı yıkmasına izin verme! Sadece bir kişiye güven - kendine, sana yol gösterecek olan içindeki sese." Bitkin bir halde yastıklara yığıldı. "Su!" diye mırıldandı. "Yüce tanrıça, bana yardım et! Büyük Yılan'ı görüyorum... Mirt-ho, Pasiphae... o kadar karanlık ki..."

Asterios delirmiş gibi ayağa fırlayarak dışarı çıktı. Mirtho ve Pasiphae kapının önünde bekliyordu; gözleri ağlamaktan kızarmış Phaidra ise yere oturmuştu.

"Çabuk! Aramızdan ayrılıyor!"

268

Güneş Knossos tepelerinin ardında battığı sırada, Merope öldü. Phaidra pencereye yaklaşarak ölüm odasına bütün gün tatlı bir loşluk kazandıran mavi perdeyi yana çekti. Sonra yatağın yanına döndü, bu arada Pasiphae ölünün ağzına yolculuk bedeli olarak altın bir para yerleştiriyordu. Mirtho keten bir bez ile kardeşinin çenesini bağladı. Yatağın başında duran üç kadın, sessizce yakarmaya başlamışlardı. Asterios'u unutmışa benziyorlardı, ta ki Mirtho ona yaklaşıp sevecenlikle başını okşayana kadar.

"Hiç kimseyi senin kadar çok sevmemişti. Çok zorlu bir görev üsüenmişti: seni doğuran kadına seni geri vermek, hiç de kolay olmamıştı onun için." Pasiphae başını kaldırarak ona bakı. Fakat yaşlı dadı ona aldırış etmeden konuşmaya devam etti. "Bu yüzden onun ruhunu Mutlular Adası'na yapacağı yolculuğa sen hazırlayacaksın. Ölüm teknesi yarın akşam batıya doğru yol alacak."

Asterios tüm vücudunun yavaş yavaş ıslanmakta olduğunu hissediyordu. Yağmurdan ağırlaşan pelerinine daha sıkı sarıldı ve olduğu yerde durmaya devam etti. Kamaranın boğucu havasına katlanacak durumda değildi.

"Ya ölümden sonra dünyada bıraktığımız izlerden başka hiçbir şey yoksa?" İkaros'un ince sesi kulaklarında çınlıyordu. "Buna benzer bir düşünce hiç aklına

gelmedi mi Asterios?"

Arkadaşının ağzından bu sözlerin döküldüğü sahneyi gayet iyi hatırlıyordu. Cenaze merasimine katılanlar kıyıda toplanmış, sayıları yüzü aşkın olmalıydı. En önde Pasiphae duruyordu, yumuşak akşam ışığının altında bembeyaz ve ipinceydi. İki yanında duran Mirtho ve Phaidra karalar giyinmişti.

"Sen geçmiş, bugün ve geleceksin. Senin örtünü henüz hiçbir ölümlü aralayamadı." Genç bir kızinkini andıran sesi, ağlayan ve hıçkıran kalabalığın gürültüsünü bastırmıştı. "Yeni bir bedenle tekrar aramıza katılması için, kız kardeşimiz Merope'yi bağrına kabul et!"

Bakışları Merope'nin cenazesinin yerleştirildiği tekneye kaymış. Ceset boğazına kadar kefenlenmiş ve yaşam ipini bağrına almak isteyen Büyük Ana'nın işini kolaylaştırmak için bir yanı sa-çaklanmıştı. Suratını ise beyaz bir peçe örtüyordu.

269

"Şimdi Derinlikler Anası'na sunacağınız armağanları getirin!"

Güneş ufka doğru yaklaşırken, kadınlar ve erkekler ellerinde taşıdıkları çiçek ve kurutulmuş bitkileri Merope'nin cesedinin üstüne yerleştirdiler. Bazıları kefenin üzerine bal döktü, bazıları ise tekneyi süt, şarap ve su ile ıslattılar.

Şimdi Asterios'un sırası gelmişti. Kurban edilen kuzunun kanının bulunduğu kabı ilk kez tutan elleri çok sakindi.

"Sana yaşam suyunu sunuyorum" dedi ve sesinin ne kadar derinden geldiğine kendisi de şaşırıldı. "Uçsuz bucaksız denizin tanrıçası, annemin vücudunu bağrına kabul et!"

Beyaz ketenin üstüne akan koyu kan, ardında garip desenler bırakmıştı. Asterios kenara çekildi; Pasiphae, Mirtho ve Phaidra bu arada tekneyi çalı çırpıyla doldurmaya başlamışlardı.

Kadınlar güçlerini birleştirerek alev alev yanan tekneyi denize ittiler. Ölüm teknesi uzun yolculuğuna başlamıştı.

"Asterios, burada ne yapıyorsun! Ölmeye mi karar verdin?" Ikaros yere çömelmiş olan arkadaşının üzerine eğilmişti endişeyle. "İliklerine kadar ıslanmışsın! Üzerindekileri değiştir hemen!"

"Ne kadar garip bir gece İkaros" diye mırıldandı Asterios ayağa kalkarken. "Uyuyamadım."

"Ne o? Eve döndüğüne sevinen birisinin sözleri değil bunlar" dedi İkaros. "Günlerden beri halin hiç hoşuma gitmiyor. Senin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Benim için belki bir şeyler yapabilecek olan tek insan artık aramızda değil."

"Merope?"

Asterios evet anlamında başını salladı.

"Geçmişe sığınmaya çalışma!" dedi İkaros. "Müşkülpesent sevgilin bununla asla yetinmez."

"Biliyorum" diye fısıldadı Asterios.

"Biraz sabırlı ol. Ariadne alışık olduğu çevresine dönünce rahatlar belki biraz."

"Ne demek istiyorsun?"

"Kaderin sana ne gibi oyunlar oynamaya hazırlandığını bili-

270

yor musun?" diye gülümsedi İkaros. "Gördüğün hayallerin arasında kendi geleceğine ait olanlar yok mu?"

Bazen, diye geçirdi içinden Asterios. Ve gördüklerim hiç hoşuma gitmiyor. Fakat arkadaşına cevap vermeyerek denizi işaret etti. Geçen geceki fırtına, yerini dalgaları hafifçe köpürten yumuşak bir melteme bırakmıştı. Doğuda güneşin doğuşu müjdeleniyordu, önlerinde ise, sihirli .bir el tarafından dokunulmuş gibi, aniden Girit kıyıları belirmişti.

Kraliyet kalyonu üç hafta sonra Amnyssos Limanı'na demir attı. Attika yelkenlisi onu dümen suyunda izlemişti. Bir tek yelkeni vardı; o da birçok bez parçasının bir araya getirilmesinden oluşmuş ve kirli kahverengine boyanmıştı.

İnsanlar sabahın erken saatlerinden beri limana akın ediyordu. Kralın geri döndüğü ve beraberinde üçüncü kez Atinalı müstakbel adayları getirdiği haberi, yıldırım hızıyla yayılmıştı şehirde.

Yolcuları ve eşyalarını karaya çıkarmak için kayıklar yola koyulmuştu bile. Asterios, küpeşte korkuluğunun arkasında duran Minos'u ta uzaktan fark etti; hemen yanı başındaki Deukalion'un sarı saçları güneşte altın bir miğfer gibi parlıyordu. Başını

çevirmeden yanında duran arkadaşının kasıldığını hissetti. Elini omzuna koyarak onu sakinleştirmeye çalıştı, ikaros küçük bir gülümsemeyle teşekkür etti.

Onları gözetleyen Ariadne ise küçümser bir edayla başını salladı. Karaya ayak bastıklarından bu yana Asterios onunla aydınlatıcı bir konuşma yapmak için her türlü girişimde bulunmuştu. Fakat kız şımarık bir çocuk gibi davranıyordu. Birlikte oturdukları kraliyet sofrasında onu ya görmezlikten geliyor, ya da meydan okuyan bakışlarla süzüyordu. Asterios insanlara bir şey belli etmemek için büyük çaba harcamak zorunda kalıyordu.

Günün birinde batı koridorunda yürürken aniden karşısına çıktı Ariadne. Konuşmak için çok uygun bir fırsattı. Etrafta onları dinleyebilecek hiç kimse yoktu. Kızın gözleri solgun yüzünde iki kara ateş parçası gibi parlıyordu. "Et ve kemikten yapılmış kadınları kucaklayamayacak kadar korkaksan, neden şuradaki tanrıça hey-

271

keline sarılmıyorsun? Ben aşk ve ihtiras istiyorum. Seninle olmazsa, bir başkasıyla!"

Asterios hiç ses çıkarmadı. Aralarındaki yabancılığın artık aşılmaz bir duvar halini aldığını hissediyordu. Fakat biliyordu ki, Ariadne kendisini ne kadar aşağılarsa aşağılasın, artık ondan ayrılmasına imkân yoktu. Vücudunun her zerresiyle onu sevmeye ve arzulamaya devam edecekti.

Nefesli sazlardan yükselen müzik ve heyecanlı bağrıışmalar onu kendine getirdi. Phaidra ve Eudore geliyordu karşıdan, etrafları bir grup genç kızla çevriliydi. Asterios boş yere kraliçenin erguvanı pelerinini görmeye çalıştı; aynı şekilde Mirtho da görünürde yoktu. Anlaşılan Büyük Ana'nın başrahibesi karşılama törenini yönetmeyi en küçük kızına bırakmıştı. Phaidra her zamanki gibi beyazlara bürünmüştü. Boynundaki gümüş zincirde parlak bir ay sallanıyordu. Çok rahat görünüyordu, gözlerindeki huzursuz ifade de olmasa, Asterios'u bile aldatabilirdi. Fakat Asterios onun gerçekte ne kadar heyecanlı olduğunu gayet iyi biliyordu.

Son yıllarda ne kadar da değişti, diye geçirdi içinden hayretle. O meraklı kız çocuğu, her türlü şımarıklıktan uzak, olgun bir genç kadına dönüşmüştü. Erkeklerin bakışlarını hiç fark etmiyordu sanki. Kraliçenin en küçük kızı, en çok Bilge Kadınlar'ın yanında bulunmaktan hoşlanıyordu.

nce suratında ne Pasiphae'nin orantılı hatları, ne de babasının hayat dolu canlılığı vardı. Kızıl-kahverengi badem gözlerin üstünde, geniş bir alm yükseliyordu. Çillerle kaplı, hafif kemerli uzun bir burnu, güçlü bir çenesi vardı, ince dudakları genellikle ciddi bir ifadeye sahipti. Sadece gülümsediği zaman yanaklarında oluşan harika gamzeler, suratının ifadesini şaşılacak derecede yumuşatıyordu. Merope'nin

ölümünden bu yana büyük bir şevkle rahibelik görevinin gereklerini yerine getiriyordu. Son derece titiz ve çalışkandı; sanki Merope'nin yıllar boyunca kazandığı tecrübeyi çok kısa zamanda elde etmek istiyordu. Annesinin yanından hemen hemen hiç ayrılmıyor ve tüm sunu törenlerine katılıyordu. Karmaşık merasimlerin kurallarını öğrenmeye başlamıştı yavaş yavaş; ruhsal

272

yanını güçlendirmek için ise oruç zamanları gerekenden çok daha sıkı bir perhize giriyordu. *

Knossos veya Phaistos saraylarında kapalı kalmaktan sıkılıyordu zaman zaman. Kardeşleri Katreus ve Glaukos'la birlikte adanın ormanlarında dolaşüyor ve kutsal mağaraları ziyaret ediyordu. Fakat tek başına kırlara çıkmak, ona daha büyük bir zevk veriyordu. Köpeklerinin eşliğinde uzun yürüyüşler yapıyor, karnını böğürtlenler ve mantarlarla doyuruyor, Toprak Ana'nın gücünün ve bereketinin tümüne sahip olmak ister gibi, ay ışığında çimenlerin üstünde uyuyordu.

Bu ilkbaharda ilk kez Pasiphae'nin yanında Büyük Sayım'a katılmıştı. Annesinin parlak kırmızı giysisinin yanında, beyaz elbisesinin içinde küçük bir kıza benziyordu. Tanrıçanın iki tezahürü, diye düşünmüştü onları yan yana gören Asterios, bakire avcı ve olgun hasatçı, insanlara, hayvanlara ve bitkilere bereket ihsan etmesi için Büyük Ana'ya yakaran heyecan dolu ince sesi, hâlâ kulaklarında çınlıyordu.

Phaidra nadir gülücüklerinden biriyle ona iltifat etti. Kelimelere ihtiyaç duymayan bir bağlılık oluşmuştu aralarında.

Bu arada kayıklardan ilki rıhtıma yanaşınca müzik sustu. Ortalık bir anda sessizleşmişti; insanlar beklenti dolu gözlerini Phaid-ra'nın üzerine dikmişlerdi.

Genç kız kollarını gökyüzüne doğru kaldırdı ve yakarmaya başladı. "Dipsiz denizlerin Büyük Ana'sı, denizinin yolcularını sağ salım geriye getirdin. Kulaklarında hâlâ senin emirlerini yerine getiren rüzgârların şarkısı var, dudaklarında ise senin iradenle harelenen dalgaların tuzlu tadı. Lütfuna karşılık olarak denizlerle gökyüzünü birleştiren bu kuşu kabul et!"

Eudore'nin uzattığı sazlardan örülme kafesi aldı ve kapısını açtı. Beyaz martı gökyüzüne yükselirken kavalların şarkısı tekrar başlamıştı.

İlk olarak Minos ayak bastı karaya. "Tanrıçaya şükür, eve döndük!" diye bağırdı ışıldayan bir yüzle. Birçok insan ona el sallıyordu. Ariadne kalabalıktan sıyrılarak babasının kollarının arasına atıldı. "Baba, nihayet!" diye hıçkırdı. "Bir daha beni asla uzaklara göndermeyeceğine yemin et!"

Phaidra kız kardeşine ilgi göstermeden bir avuç kızılımsı toprak aldı ve babasının alnına tanrıçanın kutsal işaretini çizdi. "Evine hoş geldin!" dedi ona kısaca.

Bu arada Minos'tan ayrılan Ariadne, elbisesindeki kırışıklıkları düzeltmeye başlamıştı. Deminki hareketinden ötürü biraz utanıyordu. Sonra da diğer Giritliler gibi merakla kıyı'da ne yapacağını bilmez bir şekilde duran yabancıları seyretmeye başladı.

"Phaidra'nın selamı sizler için de geçerli" diye bağırdı Minos onlara ve yaklaşmalarını işaret etti. Gençler korku ve endişeyle ona yaklaştılar. "Büyük Ana'nın adası, topraklarına ayak basan her konuğu korur ve sayar. Fakat yabancılardan da alçakgönüllülük ve saygı bekler. Kutsanma yolunuzda ilk adımınızı Girit topraklarına diz çökerek ve ona saygı göstererek atabilirsiniz."

Birbirleri ardınca yere diz çöktüler; bazıları o kadar çok eğilmişti ki, neredeyse alınları toprağa değecekti. Sadece Theseus ayakta dikilmeye devam ediyordu. Alaycı bakışlarla önce kalabalığı, sonra da Phaidra'yı süzdü, sonunda da gizlemeye gerek görmediği bir merak ile kendisine bakan Ariadne'de takılıp kaldı.

Asterios onların uzun ve sessiz bakışmalarını büyülenmiş gibi izliyordu. İçinde kendisine bildik gelen, garip bir huzursuzluk baş göstermişti. Az sonra yabancı adam gözlerini kendisine çevirince içindeki huzursuzluk iyice arttı ve elinde olmadan gözlerini kapadı. Neredeyse mavi ışığın merkezine yönelecekti ki, kralın sert sesi son anda buna engel oldu.

"Sen de bizim toprağımıza saygı göstereceksin, gerekirse seni bunu yapmaya kendi ellerimle mecbur ederim."

Theseus'un dudakları bembeyaz kesildi ve vücudunda bir titreme dolaştı. Karşı koymaya hazırlanmış gibi göründü başta, fakat sonra dizlerinin üzerine düştü ve başım eğdi. Tekrar önüne baktığı zaman ise, gözleri iki parlak ayna gibiydi.

Asterios onun donmuş çehresinin ardında gizli nefreti fark etti. Ondandır öğrenmişti, fakat garip bir büyü aynı anda kendisini ona doğru çekmeye başlamıştı. Yavaş yavaş Atinalıya doğru yaklaşmaya başladı, görünmez bir tehlikeyi uzaklaştırmak ister gibi ellerini öne uzatmıştı. Fakat onu dikkatle izleyen Ikaros, soğukkanlılığını muhafaza ederek arkadaşının yolunu kesti.

Neyse ki Asterios'un içine düştüğü şaşkınlığı başka kimse fark etmemişti. Ariadne heyecanla Minos ve Deukalion arasında koşturup duruyor ve kardeşini kucaklıyordu.

Sonunda Deukalion artık dayanamayarak nazik bir tavırla onu kendisinden uzaklaştırdı. Eudore ise, Jesa ve Aiakos'la birlikte Atinalı gençleri hazır bekleyen kaleskalara bindirmekle meşguldü. Sonunda kalabalık yavaş yavaş dağılmaya başladı; öğle sıcağı zanaatçıları işliklerine, halkı ise evlerine çekilmeye mecbur etmişti.

Asterios saatler boyunca düş ile gerçek arasında dolanıp durdu. Parça parça düşünceler beliriyordu kafasında, fakat bir araya gele-medem yok oluyorlardı. Hayaller görüyordu anlamları belirsiz. Tüm çabalarına karşın bir türlü konsantre olamıyordu ve alnının arkasındaki mavi ışığın kontrol merkezinde şiddetli bir ağrı vardı.

Karanlık bastığı zaman ayağa kalkarak merdivenlerden indi ve banyo odasına girdi. Kapıların ardında akşamki ziyafetin hazırlıklarının durmaksızın devam ettiğini gösteren sesler gelmesine rağmen, hizmetkârlardan hiçbiri ortalıkta yoktu. Büyük toprak küvette aldığı kısa bir banyodan sonra kendisini bedensel olarak çok daha iyi hissetmeye başlamıştı, fakat ruhsal geriliminde herhangi bir değişiklik olmamıştı.

Genç Atinalının Phaidra ve Ariadne'yi utanmazca ve ihtiraslı gözlerle süzmesi, aklından bir türlü çıkmıyordu. Bu da içindeki huzursuzluğu artırıyordu.

Yatağına yatarak gözlerini kapadı. Kaçmanın bir faydası yoktu. Asterios mavi ışığı kabul etmeye hazırdı.

Güneş, garip görünüşlü eğreltiotları ve alçak çalılıklarla kaplı yeşil bir alanın üstündeydi. Büyük bir ateş çemberinin içindeki bir ormanın kıyısında duruyordu. Kıvılcımlar sıçırıyordu ellerine. Ateş ona sevgiden ve nefretten, savaştan ve yengiden, erkek ve kadın arasındaki ebedi gerilimden söz ediyordu.

Aniden manzara değişti. Orman ve bataklık yok oldu; ıssız bir deniz kıyısı vardı karşısında, küçük, gözlerden irak, çakıl taşlarıyla kaplı, tek tük dikenli çalılıkların bittiği bir koy.

275

Ve asla unutamayacağı İcadın. Arkası ona dönüktü ve denize bakıyordu. Kara bir yelkenli geliyordu ta uzaklardan kıyıya doğru. Kadın yavaşça arkasını döndü. Ariadne yalnız değildi.

Yanında duran kırmızı pelerinli adam, sahip olma hırsıyla onu kendisine çekiyordu. İlk kez adamın yüzünü gördü ve irkildi.

Alnı soğuk soğuk terliyordu. Asterios mum ışığının duvarda oluşturduğu titrek gölgeye baktı ve bir an için Ariadne'nin profilini görür gibi oldu. Sonra gölge ansızın

yok olarak, onu hayalleri ve şüp-heleriyle baş başa bıraktı.

Minos megarona girdiği esnada kraliçe nedimelerinden biriyle masaya oturmuş, oyun oynuyordu. Kimse onun içeri girdiğini fark etmemişti. Bir süre sessizce bekledikten sonra, hırçın hırçın öksürdü. Onu işiten kraliçenin nedimesi ayağa kalktı ve odayı terk etti. Pa-siphae'nin rengi soluktu. Yeşil bir giysi örtüyordu vücudunu, saçları ise epeydir taranmamış gibi darmadağınikti. Minos'a kızgın bir bakış fırlattıktan sonra, tekrar dağ kristali ve sutaşından yontulmuş oyun taşlarına eğildi.

Kral bir tabure çekmeye ve davetsiz misafir olarak oyun masasının başına oturmaya mecbur kalmıştı.

"Seni limanda görme şerefine nail olamadık" dedi kraliçeye

nihayet.

"Phaidra'yı görmedin mi?" Parlak bir koniyi düşünceli düşünceli diğer bir alana sürdü. "Sunu merasimini yönetirken son derece başarılı olduğuna söylediler bana."

"Neredeyse hasta olduğundan korkmaya başlayacaktım" diye yeni bir hamle yaptı Minos.

"Gördüğün gibi sağlığım gayet iyi." Sesi alaycıydı. "Yokluğun bana oldukça iyi geldi."

Minos ayağa fırladı ve kraliçeyi çenesinin altından tutarak kendisine bakmaya zorladı. "Neden birbirimizle bu şekilde konuşmak zorundayız Pasiphae? Limana gelmemen sadece benimle ilgili bir olay değil. Herkes kraliçenin müstakbel adayları karşılmasını görmeyi isterdi."

276

"Attika veliahdının da gemide olduğunu bana bildirdikleri za-nıan kulaklarıma inanmak istemedim" diye çıktı kraliçe onu duymamış gibi. Gözleri ateş saçıyordu. "Fakat sonra hain planını anlamaya başladım."

"Delphi kehanetinin bildirdiği gibi, Androgeus cinayetinin kefareti ödeme üzere, kuranın saptadığı ön dört adaydan birisi de o." Kendisinin kuraya olan küçük müdahalesini Pasiphae'nin öğrenmesine gerek yoktu. Minos Jesa'nın bile bu konuda tek kelime etmeyeceğine emindi.

"Binlerce rehine bile onun kefareti ödeyemez! O zamanlar hırsın yüzünden onun hayatını tehlikeye atmıştın. Androgeus o gülünç diplomatik ilişkileri iyileştirmek saçmalığı yüzünden senin emrinle Atina'ya gitmese, şimdi aramızda olacaktı."

Yüzünde beliren acı ifade, Minos'u duygulandırmıştı. Benim gibi acı çekiyor, diye geçirdi içinden hüznle. İkimiz de unutamıyoruz onu. Gönlünü almak istercesine ellerini karısına uzattı.

Fakat Pasiphae hemen geri çekildi. "Hiç kimse ve hiçbir şey oğlumu geri getiremez."

"Evet! Haklısın. Fakat bu senin için de geçerli. Ne kadar yas tutarsan tut, hiç faydası olmaz" diye karşılık verdi Minos. "Fakat birlik olursak hiç olmazsa katillerini alt edebiliriz! Sadece güçlü ve bağımsız bir Girit düşmanlarına kafa tutabilir ve gelecek kuşaklara emniyet ve refah dolu bir hayat sağlayabilir."

"Nasıl bir risk aldığının farkındasın, değil mi? Aigeus oğlunu geri almak isteyecektir, hem de şiddet kullanarak. Sözünü ettiğin emniyet bu mu yoksa?"

"Bize asla saldıramaz!" diye kükredi Minos. Pasiphae'nin güvensizliği ve ihtiyatlı davranma çabası, onu çileden çıkartıyordu. "Zaten Girit pek kısa bir süre sonra şimdiki gibi savunmasız olmayacak."

Pasiphae ona arkasını dönmüştü ve görünüşe göre pencereden dışarı bakıyordu. "Barbarların bu kışkırtmaya verecekleri cevap ancak savaş ilanı olabilir. Yoksa ülkenin kurtarıcısı rolünü oynayarak ikinci defa iktidarı ele geçirme çabası içinde misin?"

"Yanıyorsun Pasiphae." Minos tekrar eski soğukkanlılığını

277

kazanmıştı. "Tek istediğim barış! Ve Theseus bu konuda bize yardımcı olabilir! Attika madenlerinin anahtarı o. Bu madenler olmadan uzun vadede dayanmamız imkânsız. Oğlu elimizde bulunduğu müddetçe, Aiegeus mecburen bizimle işbirliği yapacaktır."

"Kraliçe hâlâ benim ve Büyük Ana bu adanın kaderini benim aracılığımla belirliyor" diye karşılık verdi Pasiphae ters ters. Bu arada parmağındaki altın yunus yüzüğüyle oynuyordu. "Demir madenine ne ihtiyacımız var ki? Başkalarını öldürecek olan silahlar mı yapacağız? Kendi kendimizi tehlikeye mi düşüreceğiz? Tüm zamanların başından beri uyum ve güzellik içinde yarattıklarımızı yok etmene asla izin vermeyeceğiz."

Minos uzun süre cevap vermedi. Dalgın dalgın megaronun mermer kaplı duvarlarını ve taş kabartmaları süzüyordu.

"Demek tanrıçanın belirsiz bir geleceğin üstesinden gelmek için siz kadınlara öğrettiklerinin tümü bu!" dedi neden sonra yazgısına boyun eğmiş bir şekilde. "Phaidra'ya miras olarak sadece bunu mu bırakacaksın? Eğer öyleyse sana acıyorum Pasiphae! Belki de boş vaatlerle bu barbarı etkilemeyi başarabilirsin. Fakat emin ol, Girit'in güvenliği sorununu uzun vadede çözmek için alacağın anlamsız tedbirlerin tümü hiçbir işe yaramaz!"

Pasiphae sanki kocası odayı çoktan terk etmiş gibi oyun masasının başına dönmüştü. Sanki derin düşüncelere dalmış gibi taşlara bakarken konuşmaya başladı, ama sesi o kadar hafif çıkıyordu ki, söylediklerini anlaması için Minos'un dikkat kesilmesi gerekti.

"Sen bizim inanışımızı asla kelimenin tam manasıyla anlamadın! Ama kulakları duymayan birisine ne anlatabilirim ki? Git şimdi!"

Huzura kabul edilmek üzere ön avluda bekleyen Atinalı gençler, kendi aralarında fısıldaşıyorlardı. Oğlanların kimi çatlak, kimi kalın seslerine, kızların ince ve tiz sesleri karışıyordu, içlerinde özellikle bir tanesinin sesi çok güzeldi. Minos bu sesin sahibini tanımakta gecikmemişti: Esmer ve ukala Pasiphae'nin zıttı olan sarışın ve masum Eriboia.

Damarlarındaki kanın daha hızlı akmaya başladığını hissetti. Henüz yaşlı bir adam değilim, diye geçirdi içinden kendinden hoş-

278

nut bir tavırla. Bu yavruyla daha yakından ilgileneceğim. Fakat önce kendisini pek çok kere şaşırtmayı başarmış olan kadınla başa çıkmalıydı.

Pasiphae karalar içindeydi. Anka tahtında^ beklenildiği gibi er-guvani giysiler içinde çıplak göğüslü bereket tanrıçası Rhea değil, aksine tüm yaşam iplerini elinde tutan yaşlı Moira oturuyordu. Mi-nos, kırmızı renkten kara renge geçen kadının ruhunda da köklü değişiklikler olduğunu farkındaydı: Pasiphae'yi bu kadar kudretli ve sert, bu kadar tehlikeli ve gizemli olarak asla görmemişti. Aşk ve ölüm dolu gecelerin zalim kara tanrıçasıydı o.

Adaylar giderek daha da huzursuzlaşıyordu. Kızıl saçlı Atinalı delikanlı Hernippos, sabırsızlıkla Theseus'un önüne geçmişti. İlk olarak o girmek istiyordu içeri. Fakat taht salonunun eşiğine adım atar atmaz donup kaldı, içerideki kara varlığa koca koca açılmış gözleriyle büyülenmiş gibi bakıyordu. Mirtho taş kesilmiş delikanlıyı dürtükleyerek yoluna devam etmesine yardımcı oldu. Sonunda birbiri ardısına içeri girdiler; hepsi de şaşkınlık ve korkuyla kara kraliçeyi süzüyordu.

Batı tarafındaki mermer sırada oturarak heyecanla önündeki sahneyi izleyen Minos,

ister istemez Pasiphae'yi takdir etmek zorunda kaldı. Korkuyla birbirlerine sokulan gençler, güzelliğın ve korkunun birleştığı etkileyici bir tablo oluşturunyorlardı. Salonun duvarları ve zemini koyu kırmızı renkteydi, sadece tahtın arkasında fildişi bir kabartma bant göze çarpıyordu. Anka kuşları vardı üzerinde, kartal başlı ve dişi aslan vücutlu masal yaratıkları. Tahtın koruyucularıydı bunlar. Gagalarını azametle yukarı kaldırmışlardı. Kaymaktaşı taht ise stilize edilmiş bitkilerin üzerinde yükseliyordu, fakat etrafa saçtığı beyaz ışıltılar kara yılan kraliçesi tarafından perdelenmişti.

Yılan kraliçesinin bembeyaz suratı, bir maske kadar donuktu. Yanaklarındaki parıltılar saçan spiral desenler özenle çizilmişti. Kara kaşlarının altındaki yeşil gözleri zehirli bakışlarla süzüyordu etrafı, dudakları ise böğürtlen suyuyla laciverde boyanmıştı. Boynundan başlayarak bileklerine kadar inen kapkara elbisesinin omuzlarına ve göğsüne, yılan benzeri zülüfler dökülüyordu. Boy-

279

nunda ise uzun bir zincirin ucunda çift başlı yılan tılsımı sallanıyordu. Tahtın önüne yarım daire biçiminde dizilmiş olan düzinelerce mumun oluşturduğu ışık duvarı, Pasiphae'nin suratında gizemli gölgeler oluşturuyordu.

Kızları ve oğlanları yanına çağırarak için kollarını kaldırdığı zaman, Minos onun gümüş başrahibelik kollarını takmamış olduğunu gördü. Kara elbisesinin içindeki inanılmaz beyazlıktaki çip. lak kollarına, iki tane canlı yılan sarılmıştı.

"Her şeyin başlangıcında yılan vardı" diye başladı monoton bir sesle. Gözleri yan kapalıydı, zaman ve mekânın çok ötelinde gibiydi. "Toprağın kara bağrına çöreklenmiş öfkeli yılan. Gecenin sunak taşlarında kutsal kurban ateşi yandığı zaman, bereketli rahminden varlıkları ve nesnelere doğurdu. Tüm varlığıyla ışıldayabilmek için gölgesinden sıyrılan dolunay gibi, o da kara derinliklerden tekrar doğmak için derisinden sıyrıldı. Onun kardeşi ise, mağrur uçuşuyla ışık ülkesine ulaşan kuşların kralıdır." Tiz sesi kulakları tırmalamaya başlamıştı. "Fakat gökyüzünün sonsuzluğunda yaşayan bir kartal olabilmeniz için, önce labirentin kalbinde sizleri bekleyen boğayı mağlup etmeniz gerekiyor."

Eriboia'nın gözleri salonun zemininin her iki yanında uzanan, nemden kararmış oluklara takılmıştı. Az sonra bakışları taht salonunun güney kısmındaki suni mağaraya kaydı. Alacakaranlığın içinde yılan benzeri şekiller görür gibi olunca, artık tamamen emin olmuştu.

"Bizi öldürecekler" diye fısıldadı sıkıntılı sessizliğin içine. "Hepimizi!"

"Apollon buna izin vermez! Rüyamı hatırla!" diye fısıldadı öfkeyle Theseus. Fakat sesi çok cılız ve güçsüz çıkmıştı. Buhurdanlıkların güzel kokuları bile gençlerden

yükselen korku kokusunu bastıramıyordu. Pasiphae'nin başıyla işaret etmesi üzerine Mirt-ho elyaf bir yelpazeyle mür ve sandal ağaçlarının alevlerini canlandırdı.

Phaidra da kraliçenin sessiz bir emrini yerine getiriyordu. Kara bir boğa başı şeklindeki riton'u çok ağır olduğu için iki eliyle zorlukla kaldırarak, gençlere yaklaştı. En baştaki kızın önüne ge-

280

ünce durdu. Eriboia, sipsivri uçları altınla yaldızlanmış kocaman boynuzlarla süslü kara kafaya büyülenmiş gibi bakıyordu, korkudan beti benzi atmıştı.

"Yılanın ölümü yenebilmesi ve tekrar doğabilmesi için, sana sunulan kanı iç!" Pasiphae kollarını iki yana açarak gençlerin kıvranan yılanları görmelerini sağladı. "Zamanın ve mekânın bir olduğu merkezin ağacına ulaşmak için, boğanın kanını için!"

"Diz çök ve iç!" diye tekrarladı Phaidra ve riton'un ağzını kıza yaklaştırdı. Yumuşak sesin isteğine itaat eden kız, önce öğrenmiş bir ifadeyle yüzünü buruşturdu. Karanlık, koyu bir sıvı, alışık olmadığı bir tat ile boğazından akmıştı. Fakat bu sıvının tadının hiç de sandığı kadar kötü olmadığını hayretle fark ettiği anda, genç rahibe ikinci gence yaklaşmıştı bile. Birbirleri ardına diz çökerek, Phaidra'nın elinden boğa başının içindeki sıvıyı içtiler.

Bu arada salonu bir şarkının melodisi doldurmuştu. Önce çok hafif ve güvensiz bir ses işitiliyordu, sanki şarkıcının melodiyi sona erdirecek gücü yoktu. Fakat az sonra daha kuvvetli bir ikinci ses eklendi, sonra bir üçüncüsü, dördüncüsü, birçoğu. Beş heceli bir şarkı doldurmaya başlamıştı salonu. Önceleri mırıldanarak söylüyorlardı melodiyi, fakat sonra kapalı gözlerle ve yarı açık ağızlarla şarkıya katılmaya başladılar. Yavaşça iki yana sallanıyor, kendilerini vücutlarının dar kalıplarından kurtaracak olan umut dolu ezeli ezgiyi ruhlarında hissediyorlardı. Nihayet sesler tek bir melodide birleşti.

Son sırada Theseus vardı. Tek kelime etmeden, giderek artan bir güvensizlik ile etrafına bakmıyordu. Phaidra taş riton'u ona da uzattı ve yere diz çökerek içmesini sabırla bekledi. Fakat Theseus diz çökmedi. Gözlerini yere dikmiş, başını sallıyordu. Nihayet kafasını kaldırıncaya Phaidra onun gözlerindeki inatçı direnişi gördü. Bu bakışla daha önce limanda tanışmıştı. Fakat o zaman kendisine bakan gözlerde korkudan eser yoktu.

"Bir kere diz çöktüğüm yeter" diye homurdandı Theseus kenetli dişlerinin arasından. Diğerlerinin tümünü çoktan etkisi altına alan ruha işleyen müziği duymamak için elleriyle kulaklarını sıkı sıkı örtmüştü. "Büyük Aigeus'un oğlu boğa kanı içmez!"

Phaidra onun onur kırıklığını hissediyor, öç ve intikam duy. gularıyla yanıp tutuştuğunu biliyordu. Fakat fark ettiği bir şey daha vardı; üzerindeki dar mintan korku terleriyle sıvılaşmıştı. Aniden aklına Glaukos geldi, o da aptalca bir yaramazlık esnasında suçüstü yakalandığı zaman, aynı karşısındaki delikanlı gibi öfke ve korku dolu gözlerle cezasını bekliyordu.

Duygulanmıştı, içki kabını kendi dudaklarına dayadı ve birkaç yudum içti.

"Baharlı şarap" dedi sadece Theseus'un duyabileceği bir sesle. "Tarçın ve başka baharlarla tatlandırılmış."

Theseus kıpkırmızı kesildi. Utanmıştı. Yere diz çökmeden kocaman bir yudum içti. Phaidra riton'ü geri aldı ve şarkıya katıldı. Bu arada Theseus gözlerini ondan ayırmıyordu. Belli belirsiz başını salladığı an, Phaidra onun hazır olduğunu anladı. Ancak Theseus da şarkıya katıldıktan sonra gitmeye davrandı. Şarkı söyleyerek törensel içki kabını annesinin tahtına geri götürdü ve dikkatle basamaklardan birinin üzerine bıraktı.

Pasiphae ayağa kalkmak için sadece Phaidra'nın geri dönmesini beklemişti sanki. Mirtho'nun eşliğinde yeşil parıltılar saçan suni mağaraya doğru ilerlemeye başladı. Basamaklara gelince durdu ve arkasını dönerek adaylara baktı. Kolundaki yılanlar, gerçeküstü resimlere dönüşmüştü.

Pasiphae bir kez daha konuşmaya başladı, kudretin şarkısı yavaş yavaş sönmeye başladı, ta ki tamamen işitilmez olana kadar.

"Kara bir kuş gibisin, yıldırımlara gebe bir bulut gibisin, rüzgâr ve deniz yıldızı gibisin! Sen başlangıcı olmayan, tüm varlıkların yaratıldığı dipsiz karanlıkların Büyük Ana'sısın. Bu kız ve oğlanların ebedi bağınna geri dönmelerine izin ver!"

Sonra karanlık onu içine aldı.

Minos her tarafı tutulmuş olarak taş sıradan kalktı. O bile törenin büyüsünden güçlkle kurtarabilmişti kendisini. Genç Atinalıların da aynı şeyi hissettikleri kesindi. Bu nedenle ancak grup biraz hareketlendikten sonra konuşmaya başladı.

"Tanrıçaya yakansınız sona erdi! Şimdi de Girit'e gelişinizi

kutlamak için düzenlenen şölene katılacaksınız" diye seslendi onlara. Sonra da taht

salonunun dışarıya açılan batı kapısını bizzat kendi elleriyle açtı. "Beni takip edin!"

Gençler sıcak ilkyaz gecesine çıktıklarında gözle görülür bir şekilde rahatlamışlardı. Önce büyük bir iç avluyu geçtiler, sonra da dik bir merdivenden tırmandılar. Birinci katta Minos bir kapıya vurdu. Kapının çifte kanadı yavaş yavaş açılmaya başladı.

Az önce uzun uzun karanlığa yakarmışlardı; oysa şimdi önlerinde çift katlı ve ışıkla dolu geniş bir salon uzanıyordu. Kaymak-taşından yapılmış zeminin fildişi gibi parlamasına neden olacak yüzlerce mum ve kandil yanıyordu içeride.

Duvarlar zambaklarla dolu manzara resimleri ile süslüydü. Mavi renkli maymunlar kayalardan kayalara sıçırıyor, kırlangıçlar otlar arasında aşk şarkıları söylüyordu. Kırmızımsı bir merdivenle çıkılan ikinci kat, geniş bir balkondan ibaretti. Sanatkârane işlenmiş korkulukların arasından müzisyenlerin elbiseleri ışılıyor; lir, arp, kaval ve simbolin sesleri salonu dolduruyordu.

Salonun güney duvarında, üzerinde birbirinden leziz yiyecekler bulunan bir sofra, kurt gibi acıkmış gençleri bekliyordu. Kızarmış keçi etinin kokusu, taze yapraklar üzerinde soğumaya bırakılmış pastaların nefis kokularına karışıyordu. Sepetler dolusu sıcak pide ve taze meyveler kenarda onları bekliyordu, büyük şarap sürahileri ve su testileri de unutulmamıştı elbette.

Bu arada bir grup genç Giritli zarif adımlarla yabancılara yaklaşmaya başlamıştı. Kendilerini güzelleştirmekten ziyade çirkinleş-tiren kötü boyalı yün giysilerin içindeki Atinalılar, genç erkeklerin altın gibi parlayan çıplak vücutlarına ve üçgen biçimli önlüklerine yarı gıptayla, yarı da -ellerinde olmadan- büyülenmiş olarak bakıyorlardı. Kızların üzerinde ise rengârenk etekler ve göğüsleriyle kalçalarını ön plana çıkaran dar gömlekler vardı. Birkaçının saçları görkemli topuzlar halinde toplanmış ve çiçeklerle süslenmişti. Genç Giritliler yabancılardan şaşkın bakışlarını fark etmemiş gibi yanlarına yaklaştılar ve onları birer ikişer sofranın başına götürdüler.

Hoş geldin içkisi olarak güneş ve sıcak rüzgâr tadında bir şarap ikram edildi. Atinalılar bu nefis şaraba büyük ilgi gösterdiler

283

ve sıkıntılı hava az sonra dağılıverdi. Birkaç hizmetçi gençlerin elini gülsuyu ile yıkadı; dansa başlama işaretiydi bu aynı zamanda. Artık genç Atinalıların gözleri de pırl pırl parlıyordu...

Asterios tüm bu olup bitenleri üst kattan seyrediyordu. Kulağına gelen bölük pörçük cümleleri ve kelime kırıntılarını, kahkaha sesleri ile birleştirerek bir anlama sokmaya çalışıyordu. Giritli ve Atinalı adaylar arasında başından itibaren iyi

ilişkilerin gelişmesi için elinden gelen gayreti göstermeye niyetli olduğu halde, canı aşağıya inmeyi hiç istemiyordu. Bir zamanlar kendi kutsanma yoldaşı olan Bitias gelmişti aklına. Bu garip çocuğa Girit'ten ayrılmak çok zor gelmişti, fakat sonunda tercihini Atina'dan yana yapmıştı.

Aslında daha ilk akşam kurulan bu iyi ilişkilerin kendisini sevindirmesi gerekirdi. Dans sırasında Giritli genç kızlar ile Atinalı delikanlılar birbirlerine karışmış, neşeyle dans ediyorlardı. Knos-sos veya Chalara'lı delikanlılar da Atinalı genç kızlarla şakalaşmaktan geri durmuyorlardı. Fakat Astcrios'un canı garip derecede sıkındı.

Atinalıların kaba giysileriyle Giritlilerin rengârenk giysileri arasında sık sık menekşe rengi kral mantosu göze çarpıyordu. Mi-nos büyük bir neşeyle Eriboia'ya kur yapıyordu. Az sonra onu dinlenme taburelerinin ve sıralarının bulunduğu karanlık köşeye çekmişti bile. Pasiphae'nin kocası hiç kimseyi ve hiçbir şeyi görececek halde değildi.

Sonunda çift kanadı kapı bir kez daha açıldı ve Phaidra yanında îkaros olduğu halde içeri girdi. Tören elbisesini yeşil renkli sade bir giysiyle değiştirmişti; ince yüzünü çevreleyen bakır renkli saçları, suratının solgunluğunun altını çiziyordu. Phaidra kapıda görünür görünmez Theseus gülümsemeye başlamıştı. O zamana kadar neredeyse hiçbir şey yememiş ve Giritlilerle arkadaşlık etmeyi reddetmişti.

Aniden ayağa fırlayarak, Hemippos ve Antiochos ile sohbete dalmış olan Phaidra'nın yanına doğru yürüdü. Sabırsızlıkla yaptığı kaş göz işareüeri sonucu diğer ikisi durumu anladılar ve Phaid-ra'dan izin isteyerek ortadan kayboldular. Onunla konuşma sırası şimdi Theseus'daydı.

284

Asterios yukarıdan onlara bakıyordu; Phaidra'nın önce gü-lürnsediğini, sonra da başını salladığını gördü. Theseus kızın ce-vaplanndan hoşnut değilmiş gibi görünüyordu, onunla hem durmaksızın konuşuyor, hem de geri geri gitmeye zorluyordu. Nihayet phaidra'nın sırtı duvara dayanınca kızın akli başına geldi, These-us'un kolunun altından sıyrılarak oradan uzaklaşmaya çalıştı.

Theseus onu izlemeye kararlı görünüyordu, fakat koluna yapışan bir el ona engel oldu. Arkasını döndüğü zaman, mum ışığının altında neredeyse kehribar rengine dönüşen bir çift göz gördü. "Benim adım Ariadne. Sen kimsin?"

İşte tam bu anda Asterios neden kendisini yukarıya saklanmak zorunda hissettiğini anladı. Işıklar içindeki salonu görmüyordu artık. Sanki duvarlar açılmıştı ve bir süre önce o erkekle kadını gördüğü küçük koyda duruyordu. Gözlerinin önü arada bir azıcık açılan bir peçeyle örtülmüştü; zaman zaman Ariadne'nin boğuk kahkahasını işitiyordu. Bu ses, koydaki kadının ağlaması gibi geliyordu kulağına.

Büyük Ana, bana yardım et, diye yakardı içinden Asterios, gördüklerim bir düş, bir hayal değil, gerçeğin ta kendisi! Theseus beni öldürmek isteyen adam! Bu gerçekten kaçamam ve kaçmamalıyım! Kara yelkenli gemi, intikam hırsını dindirmesi için onu Gi-rit'e getirdi. Kılıcı gümüş renkli ve keskin, kalbindeki nefret ise hepimize karşı. Boğayı öldürecek olan kahraman geldi! Fakat sadece benim sonum yetmeyecek ona. Sevdiğim kadın da dahil her şeyi yok etmek istiyor.

Yavaşça merdivenlerden aşağı indi. Bacakları onu kendiliğinden taşıyordu. Theseus ve Ariadne'nin birbirleriyle sohbet ettiklerini görüyor ve kızın şuh bir tavırla bir saç lülesini parmağına dolmasını izliyordu. Kızın kendisine kaçamak bir bakış fırlattığı da gözünden kaçmadı. Ariadne, onun her şeyi gördüğünden emin olmak istiyordu.

Asterios karmakarışık duygular içindeydi. Ariadne'yi uyarmalıydı! Onu uzaklara götürmeliydi, nereye olursa olsun, fark etmez! Yeter ki karşısında duran ve kendisini dinlemiş gibi yapan bu adamdan uzak bir yer olsun!

285

Fakat düşündüklerini gerçekleştiremedi. Bu durumda Ariadne'nin kendisiyle alay etmekten başka bir şey yapmayacağını bili-yordu. Ne yapıp edip onun durumu kavramasını sağlayacak başka bir yol, başka bir yöntem bulmalıydı.

Salonu terk edişi o kadar sessizce ve o kadar göze batmadan oldu ki, kimse onun gittiğinin farkına bile varmadı.

Sadece Ariadne bir süre sonra onun gitmiş olduğunu fark etti. Theseus'un tutuk halini bir meydan okuma olarak kabul etmiş ve onun Attika tahtının varisi olduğunu anlayınca da, delikanlıyı soru yağmuruna tutmuştu. Sonunda Theseus artık dayanamadı, Ariadne'yi olduğu yerde bırakarak sofraya geri döndü. Kızıl saçlı kızı seyretmesini engelleyen müzisyenler saf dışı kalmıştı bu açıdan. Taburelerden birine çökerek onu izlemeye başladı.

"Demek sen Aigeus'un oğlusun?" Theseus şaşkınlıkla arkasına döndü. Arkasında duran kara kuru adam ona kusursuz bir Attika lehçesiyle hitap etmişti. Theseus evet anlamında başını salladı.

"Babanı çok iyi tanırdım" dedi öbür adam. "Fakat aradan uzun zaman geçti." Karşısında duran genç suratta ona tanıdık gelen çizgilere pek fazla rasüayamamıştı. Buz gibi gözler, ince ve kaba dudaklar. Fakat büyük burnu ve kalın kaşları ona kralı anımsatıyordu.

Daidalos, Attika kralını yirmi yıldan daha uzun bir süredir görmemişti. Şayet o zaman kaçıp kurtulmuş olmasaydı, idam edilecekti. Ve bu hükmün yürürlükten

kaldırıldığına dair herhangi bir belirti de yoktu.

"Seni de mi burada kalarak saçma sapan inançlarının gereklerini yerine getirmeye mecbur ettiler?"

Daidalos bir süre sustu. Doğduğu şehrin kralının hırçın oğluna ne cevap verebilirdi ki? Hele sorduğu şeyler onun doğumundan önce vuku bulan şeylerse! İkaros'la birlikte Minos'a sığınmak zorunda kaldığını, çünkü başka kimsenin kendisine sığınma hakkı tanımadığını mı anlatsaydı? Yoksa başlangıçta Minos'tan nefret ettiğini, hatta ondan korktuğunu ve Girit'ten kaçmak için uygun bir fırsat kolladığını mı? Kuş gibi uçma sevdasına işte o zamanlar tutulmuştu. Tüm varlığıyla bu işe adamıştı kendisini kimselere fark ettirmeden.

286

Fakat zaman içinde Minos'la aralarında bir yakınlaşma doğmuştu. Minos hem onun çok yönlü yeteneklerinden ve yaratıcı ruhundan hoşlanmış, hem de ileri görüşlülüğünü ve derin bilgisini takdir etmesini öğrenmişti. Kadınların hükmettiği bu dünyada, onun gibi planlı ve kararlı bir şekilde hedefine yönelen gerçek erkeklerin sayısı çok azdı.

"Birlik olmazsak Girit mahvolacak. Senin zekâna ihtiyacım var." Bu güzel cümleler, emrine verdiği iki çiftlik evi ve daha önce rüyasında bile görmeye cesaret edemeyeceği işlikler sayesinde, kralın onu tavlaması pek uzun sürmemişti. "İstedığın kadar yardımcıya sahip olacaksın. Tüm ihtiyaçların anında yerine getirilecek."

Bu eli açıklığın gerçek sebebini ise yeni yeni anlamaya başlıyordu. Minos'un casusları Daidalos'un Atina'yı bu kadar telaşla terk etmesinin sebebini öğrenerek ona bildirmişlerdi. Hatta en küçük ayrıntıları bile biliyordu. "Yeğenin Kalos'un artık hayatta olmaması ne kadar kötü" demişti ona günün birinde. Her zamanki tartışmalarından birini yapıyorlardı yine. Minos ısrarla çabuk olmasını söylerken, Daidalos da kalitenin önemi hakkında uzun vaazlar veriyordu. "Hatta onun senden bile daha yetenekli olduğundan söz ediyorlar. Belki burada olsaydı elde ettiği sonuçların daha iyi olmalarına yardımcı olabilirdi."

Daidalos bu arada inatçı demir cevheriyle uğraşmaktan bıkip usanmıştı. Gizlice eski deneyleriyle ilgilenmeye başlamıştı yeniden. Kuşların vücut yapılarını inceleyerek, insan anatomisiyle karşılaştırıyordu. Elde ettiği sonuçlar insanın uçması fikrine o kadar elverişsizdi ki, sonunda suni kanatlara sahip bir uçma makinesi fikri geldi aklına. Tabii bu da çözülmesi gereken bir yığın yeni problem anlamına geliyordu. Bunun için de zamana ihtiyacı vardı. Minos'un üstü kapalı tehdidi, bugüne dek İkaros'tan bile başarıyla sakladığı deneylerine devam etme isteğini neredeyse yok etmişti. Geçmişini bir kez daha yaşıyormuş gibi bir his doğmuştu içinde. Kalos'un

kayalardan aşağı düştüğü o korkunç kavga gecesini hafızasından silmek için çok uğraşmış ve sonunda bunu başarmıştı. Bu olay artık ona sanki hiç yaşanmamış gibi geliyordu. Fakat ansızın bu olayın şimdiki mutluluğunu gölgelemeye başladığını hissediyordu-

287

yordu. Artık genç bir adam değildi; Girit'te sahip olduğu zenginliğin ve saygınlığın değerini iyi biliyordu. Vatanında değerini asla anlamamışlar ve sadece bir şüphe üzerine kendisini şerefsizliğe mahkûm etmişlerdi! Böyle bir vatandan ne gibi bir beklentisi olabilirdi ki?

O günden sonra uçma girişimlerinin tümünden vazgeçerek, taş zemine yerleştirilmiş kil kaplı bir dizi çanakdan ibaret olan ocaklarının başına dönmüş ve çalışmaya devam etmişti. Fakat yaptığı işten nefret ediyordu. Yıllardır süren çabalarının sonunda, eline geçen ne olmuştu? Kapkara ve cürüflü bir demir cevheri! Gözenekli yapısı yüzünden, azıcık işlenmesi durumunda parçalanıp darmadağın oluyordu.

Daidalos içinden gelen gülme arzusunu güçlükle bastırdı. Bu kez talih kendisinden yanaydı. Kısa bir zaman sonra elde ettiği yeni ürün ile Minos'un karşısına çıkacaktı. Ansızın epeydir düşüncelere dalmış olduğunu fark etti. Theseus hâlâ cevap bekliyordu.

"Mecbur tutulmak mı? Tam olarak değil" dedi Daidalos sonunda. "Ben bunu kaderin bir oyunu olarak adlandırmayı tercih ederim. Maalesef her zaman kendi yolumuzu çizemiyoruz. Bazen de önümüzde uzanan yollardan biri seçer bizi."

Theseus hayretle baktı ona. Ona bir sürüngenini anımsatan bu obsidiyen gözlü adam, aklını kanştırmıştı. Her şeye rağmen bir Atinalıydı o, hem de sarayda yüksek bir mevkii elde etmeyi başarmış biri. Belki de kendisine yardımcı olabilirdi, "ismin nedir?" diye sordu bu yüzden.

"Daidalos" diye karşılık verdi adam garip bir sesle. "Önceleri Atina'nın en tanınmış mimarı olarak kabul ediliyordum. Bugün ise çok iyi bir maden ustası olduğumu söylemek daha yerinde olur." Bunları söyledikten sonra acı acı gülümsedi.

Sohbetleri Aiakos tarafından bölündü. Ellerini kuvvetle birbirine vurarak, yüksek bir ses ile hoş geldin şöleninin sona erdiğini bildirdi. Yann sabah erkenden adayların beden eğitimi programı başlayacaktı. En azından birkaç saat uyumaları şarttı.

288

Şölen salonu yavaş yavaş boşalmaya başlamıştı. Son kalan konukların arasında

bulunan Phaidra ve Ariadne, birlikte dairelerine doğru ilerlemeye başlamışlardı. Phaidra çok konuşmaktan nefret ettiği ve Ariadne kız kardeşinin yanında kendini güvensiz hissettiği için; pek az konuşuyorlardı birbirleriyle.

"Sana nasıl baktığını gördün, değil mi?" diye sordu Ariadne kardeşinin dairesinin önüne varınca. Strongyle'den döndükten sonra sarayın güney tarafında yeni bir daireye taşınmak için o kadar çok ısrar etmişti ki, sonunda Pasiphae ona istediği izni vermek zorunda kalmıştı. Ana-kız arasındaki o eski sürtüşmenin hemen canlanmasını mümkün olduğu kadar geciktirmeye çalıştığı için, müşfik ve anlayışlı anne rolü oynamaya başlıyordu.

"Neden söz ettiğini anlamıyorum." Phaidra'nın yanaklarında-ki hafif kızarıklık, onu daha da çekici kılıyordu.

Ariadne içinde aniden alevlenen bir öfke ile kardeşine baktı. Daha küçük yaşlardan beri herkes tarafından şımartılmışü. Sonraları Pasiphae ve Minos onun ruhsal yeteneklerini geliştirmesine yardım etmiş ve az rastlanır bir işbirliği göstererek, müstakbel bir rahibenin bilmesi gereken her şeyi öğrenmesini sağlamışlardı. Her şey planlandığı gibi yürürse, günün birinde tahta çıkacaktı. Phaidra'nın hayatının akışı asla değişmeyecek gibi görünüyordu. Önünde uzanan yol, kahverengi gözleri kadar berraktı.

"Hadi hadi, bana yutturamazsın" dedi Ariadne. "Kör değilim ya! Ve neden olmasın ki? Sonuçta bir Attika prensi Pasiphae'nin halefi için hiç de fena bir seçim sayılmaz. Zaten pek fazla uğraşmana de gerek kalmayacak. Onun olgun bir meyve gibi kucağına düşeceğine eminim."

Pasiphae seni doğurmamış olsaydı, bulunduğun mevkide şu anda ben olacaktım, diye geçirdi içinden Ariadne. Gözlerini dünyaya asla açmamış olmanı o kadar çok isterdim ki... Sadece dünyadaki varlığın bile beni arka plana itti ve ikinci sınıf damgası yememe neden oldu. Senin yerinde olabilseydim, hayattan ne beklediğimi bildirdim belki...

Phaidra sükûnetle kardeşinin suratına baktı ve içindeki isyanın farkına vardı. "Onu elinden almayacağım" dedi sadece. "Korkmana gerek yok."

289

Ariadne üzerine kapanan kapının ardında donup kalmıştı. Sınırsız bir öfkeyle yumruklarını ısıırıyordu. Aşağılanmış ve aptal yerine konmuş hissediyordu kendisini. Sevgilisinin korku dolu suratını düşünüp vicdan azabı çekmekten de vazgeçmişti. Ne de olsa As-terios sadece hak ettiği dersi almıştı. Aklında bir tek düşünce vardı artık sadece: Bundan sonra bir daha duygularını hiç kimseye asla açmayacaktı.

Asterios liman bölgesine ulaştığında, vakit neredeyse gece yarısıydı. Amnyssos uyuyor gibiydi; sadece çok az pencerede ışık vardı. Ne yaptığını düşünmeksizin atını çalgın gibi sürmüştü; çünkü kendisinden kaçıyordu.

Atından inerek hayvanı uygun bir yere bağladı ve mavi kapılı eve yaklaştı. Kapıyı çaldı, içeriden kahkaha ve müzik sesleri yükseliyordu. Kapıyı daha kuvvetli çaldı tekrar.

Orta yaşlı, topluca bk kadın olan han sahibi, kapıyı açtı. Kendisini daha genç göstereceği umuduyla yanaklarını parlak kırmızıya boyamış, gözüne kapkara sürmeler çekmişti. Üzerinde dolgun göğüslerini gözler önüne seren derin dekolteli bir elbise vardı.

"Hoş geldiniz! Geç vakitte gelen ziyaretçiler, en çok sevdiķle-rimizdir."

Asterios'u ilgiyle inceledikten sonra, yerlere kadar eğilerek onu içeri buyur etti. Gülümserken yıpranmış sarı dişleri ortaya çıkıyordu.

Asterios hemen o anda geri dönerek kaçmayı çok isterdi. Fakat derin üzüntüsünü ve ümitsizliğini giderecek başka bir çare, aklına o an için gelmiyordu.

"şarap istiyorum" dedi kadının daha fazla yılışmasına meydan vermemek için. "En iyisinden bol miktarda. Ve yalnız ićeceęim."

"Nasıl arzu buyurursanız!" diye karşılık verdi kadın imalı bir sesle.

Asterios'u kadınlarla erkeklerin beraber eğlendiği iki salondan geçirerek, şaşılacak derecede konforlu bir odaya soktu. Masanın ortasında cilalı tahtadan güzel bir masa, bir sıra, birkaç da sandalye bulunuyordu. Köşede ise üzeri birçok yastıkla kaplı rahat bir yastık vardı.

290

r^

"Efendi ne kadar yalnız içmek ister?" diye sordu kadın şarap testisi ve kadehlerle geri döndüğü zaman. "Size arkadaşlık edebilecek güzel bayanlardan birkaç tanesini takdim etmemi istemez misiniz?"

"Sonra" dedi Asterios. "şimdi değil!"

Kadın hayal kinklığına uğramış bir ifadeyle dışarı çıktı.

Unutmak için içiyordu Asterios. Fakat sert ve yoğun şarabın boğazından aşağı su

gibi akmasına karşın, zihnindeki görüntüler bir türlü kaybolmak bilmiyordu. Gözünün önünde sürekli Ariad-ne'nin ateşli ve heyecanlı suratı belirliyordu, Atinalının buz gibi ba-kışlan, küçük koy, kara yelkenli gemi. Az ilerideki limana demir atmış duruyordu zaten; onun hayal gücünün bir ürünü olmadığından iyice emin olmak için, demin ta yanına kadar gidip bakmıştı.

Ya diğer gördükleri? Aklını mı yitiriyordu yoksa? Kendisine kim inanırdı ki? Kime ifşa etmeliydi sırlarını? Kim olabilirdi bu? Kim:..

Hancı kadın yeni bir testi şarap, bir parça peynir ve taze pide getirmişti. Asterios pideyi elinin tersiyle masadan aşağı fırlattı. Korkunç derecede öfkeliydi. Hancı kadın büyük bir kayıtsızlıkla pideyi yerden kaldırarak masaya koydu.

"Efendi istediğini yapabilir ve yaptırabilir" dedi sonra. "Fakat benim fikrimi almak isterse..."

"istememez!" diye hırladı Asterios.

"... bu gece yalnız kalmamalı ve kendisine bir kız arkadaşı seçmeli. Bunun iyi bir fikir olduğunu biliyorum."

"Asterios'un itiraz etmesine fırsat kalmadan kapıyı açtı. "İçeri gelin çocuklar, bakalım efendi hanginizde karar kılacak!"

Üç genç kadın girmişti odaya. Sarışın ve sevimli olanının çok güzel bir vücudu vardı; öbürü ise dolgun dudaklara, geniş kalçalara ve beline kadar uzanan uzun saçlara sahipti. Üçüncüsü ise kara gözleriyle meydan okurcasına süzüyordu onu. Teni bronz rengin-deydi, küçük göğüsleri çıplaktı ve bir erkek çocuğu gibi beline doladığı beyaz önlük, kalçalannın çok az bir kısmını örtüyordu.

Asterios gözlerini bu kızdan ayıramıyordu.

"işte, sana söylememiş miydim?" diye sınıttı hancı kadın. As-

291

terios'un kıza nasıl baktığı gözünden kaçmamıştı. "Gerçekten de iyi bir seçim!" Diğer kızları odadan dışarı çıkardı. "Reindra'nın seni hayal kırıklığına uğratmayacağına eminim! O bir Fenikeli, yan, aşktan anlayan insanların ülkesinden geliyor!"

Bunları söyledikten sonra imalı bir selam vererek odadan çıktı.

Kız bir nebze bile olsun utanma belirtisi göstermeden ona yaklaşıyordu.

"Bir bardak şarap ister misin?" diye sordu Asterios. Dilinin oldukça peltekleşmiş olduğunu fark etmişti.

Hayır anlamında başını sallayan kız belindeki önlüğü çıkardı. Sonra da bacaklarını iki yana açarak Asterios'un kucağına oturdu ve onu öpmeye başladı. Dudakları sıcak ve nemliydi, nefesi çok güzel kokuyordu. Sert bacaklarını onunkilere bastırarak, kalçalarını dairesel hareketlerle çevirmeye başladı. Bu arada eli Asterios'un organını bulmuştu; onu şaşılacak bir yetenekle ovuşturuyor ve okşuyordu.

Asterios iyice heyecanlanmıştı.

"Bekle!" diye fısıldadı ve ayağa kalkmaya çalıştı. Bu arada kız yılan gibi kıvrak hareketlerle onun önlüğünü çözdü ve bir köşeye fırlattı. Asterios kızın vücudunun sıcaklığını teninde hissediyordu.

Yatağa kadar gitmeye sabırları yetmedi. Soluk soluğa duvara dayandılar. Asterios elleriyle kızın bacaklarını kaldırdı ve içine girdi. Kesik kesik inlemelerle ona cevap veren kız sıcak, dar ve doyumsuzdu, inanılmaz, çılgın, vahşi, umutsuz ve sınırsız bir zevk uçurumuna düşmüşlerdi. Ariadne'yle yaşadığı sevgi ve şefkat dolu anlardan o kadar farklıydı ki!

Zevkin doruğuna ulaşmaya çok az kala Asterios gözlerini açtı ve karşısındaki boyalan akmış surata, inci gibi küçük dişlere baktı. Kız soluk soluğaydı.

Aniden akli başına geldi ve geriye çekildi.

Kız ilk anda neler olduğunu kavrayamadı; onu öpmeye ve elleriyle tahrik etmeye çalışmaya devam ediyordu.

Asterios ondan uzaklaştı. Büyü bozulmuştu. Yalnız kalmaktan başka hiçbir arzu kalmamıştı içinde.

Şaşkın şaşkın ona bakan kız, önlüğünü kaptığı gibi dışarı fırladı.

292

işte tam bu anda Asterios onun Hatasu'ya ne kadar benzediğini fark etti.

293

Geceye Uzanan Yollar

Fırtınalar zamanı nihayet sona ermişti. İlkyazın başlangıcı olan bu mevsimde deniz

sakin ve maviydi. Kutsanma merasimine katılacak olan adayların bindiği gemi, hafif bir rüzgâr yardımıyla Zak-ros'a doğru ilerliyordu. Minos bu yolculuk için ilk kez her iki yanında otuzar kürekçi bulunan bir Trikontor tahsis etmişti. Geminin esas hedefi ise Fenike'ydi; onları bıraktıktan sonra madencilik çalışmaları için gerekli olan cevher ve sedir odunu yükünü alacak ve Girit'e geri dönecekti.

Yolculuklarının ilk durağı Lyktos'du. Körfezin doğu tarafındaki bu liman, dağlarla deniz arasındaki çok uygun bir alana kurulmuştu. Uçsuz bucaksız ekin tarlaları deniz gibi dalgalanıyordu, kolzalar yeşermeye başlamıştı ve dağların kuzey uzantılarına kadar göz alabildiğine uzanan asmalar, çok yakında olgun üzümlerle dolup taşacaktı.

Şehrin tam ortasında renkli kumtaşından yapılmış saray yükseliyordu. Yapının doğu kanadındaki artık çok yetersiz kalan gıda ambarları yıkılmıştı; yerine yapılacak olan yenilerinin temelleri yükselmeye başlamıştı, fakat inşaat daha uzunca bir süre devam edeceğe benziyordu.

Adayların ilk günkü gerilimleri çoktan yok olmuştu ve keyifleri yerine gelmişti; asi ruhlu Theseus hariç. O, ona katılan dört delikanlı ve kara saçlı, tıknaz Koronis, gemiye bindiklerinden bu yana kendilerinden istenilen her şeye karşı koymaya kesin kararlı görünüyordular. Aiakos hedefe ulaşınca kadar onların protestolarını görmezden gelmeye karar vermişti. Şiddetli tedbirler almayı gereksiz buluyordu, bu onların direnişlerini kırmak yerine daha da güçlendirirdi. Nasıl olsa bütün gün ağır beden idmanları yapmalarının

294

yanı sıra, gök bilimi, coğrafya ve seyrüsefer konularında yoğun dersler görüyorlardı. Tersanelerdeki gemi kızaklarının üstünde geçecek birkaç sıcak gün sonunda, ortada direniş namına bir şey kalmayacağına emindi.

Yolculuğun tüm sorumluluğu ona aitti. Atinalıların adaya ayak basmalarından bu yana oldukça asabi olan Pasiphae, Trikon-tor'ların en konforlusunu kendisine ayırmıştı. Elbette ki sarayın en havadar yeri olan batı kanadı da ona tahsis edilmişti. Sadece Glau-kos, Xenodike ve Phaidra eşlik etmiyordu ona; Ariadne bile bu uzun ve zahmetli yolculuğu göze almıştı. Fakat adaylara Zakros'a kadar eşlik etmeyecekti. Pasiphae ona buradaki tapınakta yapması gereken bazı görevler yüklemişti.

Asterios gemide değildi. Gruba sonradan katılabilmek için Pa-siphae'den izin istemişti; şu anda yoğun bir yalnızlık ve sessizlik ihtiyacı hissediyordu. Kraliçe istediği izni vermiş, fakat çeşitli kutsal mağara ve pınarları ziyaret etmesini salık vermeyi de ihmal etmemişti. Gündönümü bayramında ise Zakros'ta bekleniyordu.

Sarayın büyük avlusunda bulunan sunak taşının önünde Pasiphae tanrıçaya

yolculuk için güzel bir başlangıç ihsan etmesinden dolayı teşekkür etti. Sonra gözlerini ilerilere çevirdi, bu arada tüm bakışlar onu izliyordu. Uzaklarda kara bir kale gibi yükselen Dikte Dağı'na bakıyorlardı, mavi parıltılar saçan zirvesinin altında Büyük Ana'nın mağarası bulunuyordu. Geleneğe göre tanrıça ilk oğlunu orada doğurmuştu, ilk kez doğum yapacak birçok kadın taşlı ve dik bir patikadan yukarı çıkarak, mağaranın ağzında Büyük Ana'dan kendilerine mutlu bir doğum ihsan etmesini diliyorlardı.

Genç Giritliler huşu içinde birbirlerinin alınlarına tanrıçanın kutsal işaretini çizdiler. Atinalıların birçoğu da manzaradan oldukça etkilenmişti. Sadece Theseus etrafında toplanan asiler meydan okurcasına bir kenara çekildi.

Az sonra ise üst katın balkonunda akşam yemeği hazırlanmıştı. Batmakta olan güneşin altın renkli ışıklarıyla boyanan deniz ve şehir, buradan oldukça iyi görünüyordu. Pasiphae yemeğe katılmamıştı; kızları ve Glaukos ise adaylar arasında oturuyordu. Maiyetin geri kalan kısmı içinse yan odada bir sofra hazırlanmıştı.

295

Theseus yemeği hızlı hızlı ve aceleyle midesine indirmiş, tabağı boşalır boşalmaz da ayağa fırlamıştı. Yan gözle sürekli olarak Phaidra ve kardeşlerinin oturduğu diğer masaya bakıyordu. Sonunda tek kelime etmeden ortalıktan yok oldu.

Ariadne uzun süre onun ardından bakmıştı. Dudaklarında beliren küçük bir gülümseme ile izin isteyerek, o da yatmaya çekildi.

Ertesi sabah yolcular gemiye bindiler. Güneş henüz yeni doğmaya başlıyordu, deniz bir çarşaf kadar düzgündü. Havada en küçük bir esinti bile yoktu; yelkenler direklerden aşağı sarkıyordu. Bütün yük kürekçilerin omuzlarına binmişti, çabuk yorulan adamlar sık sık mola vermek zorunda kalıyordu. Hava o kadar sıcak ve bunaltıcıydı ki, içme suyu stoklarını idareli kullanmak zorunda kalmışlardı. Bu nedenle ikindiye doğru Gournia Limanı'na demir attıklarında, hepsi rahat bir nefes almıştı.

At nalı biçimindeki bir vadinin başındaki yüksekçe bir tepenin üzerine kurulmuş olan şehir, ticaret yollarının önemli bir kavşağıydı. Şehrin bu kadar gelişmesinin en önemli sebebi de buydu zaten. Girit'in doğusundaki yüksek dağ sıralan deniz kıyısına inmeyi çok zorlaştırıyordu; bu yüzden ticaret mallarının çoğu gemi ile Gournia'ya gönderiliyor, oradan da kara yolu ile ülkenin içlerine dağıtılıyordu.

Konforlu bir kraliyet sarayı tahsis edilmişti kendilerine. Kireç taşından yapılmış, gerçekten de çok güzel bir binaydı burası. Onlar için her türlü hazırlık yapılmıştı: çarşafklar havalandırılmış, küvetler sıcak sularla doldurulmuş ve hafif bir yemek

hazırlanmıştı.

Bu akşam ayin yapılmayacaktı. Katile saraya ulaştığı anda Pasiphae ortadan kaybolmuş, Phaidra da yemeğe inmemişti. Aia-kos'un da limanda yapacak işleri olduğu için, adaylar Jesa ve Eu-dore ile yalnız kalmışlardı. Theseus eline geçen bu fırsatı hemen değerlendirdi. "Onların güzel yemekler ve şaraplarla sizi uyutma-lanna izin vermeye devam edin bakalım!" dedi arkadaşlarını aşağı-larcasına. "Ne yapmaya çalıştıkların anlamıyor musunuz? Güzel resimleri ve banyolarıyla bizi satın almaya çalışıyorlar! Bunların hepsi kan işi! Gerçek bir Atinalıya yakışır şeyler değil!"

296

Birçoğu sessizce yemeklerini yemeye devam etti. Hatta Her-nippos ona doğru öfkeli bir bakış bile fırlattı. Fakat arkadaşlarının bazıları onu desteklediklerini gösterir sesler çıkardılar. Theseus masada oturan herkesin ilgisini üzerine çektiğini hissetmişti. "Bize gerçek yüzlerini ancak dünyanın sonunda tutsak olarak oturduğumuz zaman gösterecekler!" diye devam etti. En sessiz yandaşları olan Erystenes ve Daidachos bile diğerlerine meydan okurcasına baktılar. Theseus'un söyledikleri onları cesareüendirmişti.

"Annen Aithra, Troizenli değil miydi?" Eudore sarı saçlı ince başını kaldırarak ona baktı. "Sanırım orası Atina'dan epey uzakta."

Genç Giritlilerden bazıları kıkırdamaya başladı, hatta birkaç Atinalı kız kahkahalar atıyordu. "Bunun ne ilgisi var şimdi?" diye karşılık verdi Theseus öfkeyle. Fakat bu arada suratının kıpkırmızı kesilmesini engelleyememişti.

"Senin ifadene göre 'Giritli karılar' için tüm anneler kutsaldır" diye karşılık verdi Jesa ağır ağır. "Nereli olurlarsa olsunlar. Bizim annelerimiz çocuklarına yaşayan her varlığa saygı göstermeyi öğretirler. Eğer kendini bu yüzden aşağılanmış hissediyorsan, bu sadece senin sorunun."

Gençlerden birçoğu gülümsedi; Theseus hızla taburesinden kalktı ve büyük bir öfkeyle salonu terk etti.

Doğuya doğru ilerledikçe gökyüzü giderek daha mavileşiyor ve şeffaflaşıyordu. Zakros'a öğlenin en sıcak saatlerinde ulaştılar. Konaklayacakları saray limandan fazla uzak değildi. Alınlığında bir çift kutsal boynuz bulunan bir ana giriş kapısının önünde durdular. Theseus yukarısını işaret etti. "İşte biat ettikleri zalim boğa inanişi!" dedi kısık sesle. "Korkmanıza gerek yok, bir tekinizin bile ona kurban edilmesine izin vermeyeceğim."

Jesa ve Eudore anlamlı bakışlarla birbirlerini süzdüler, fakat herhangi bir yorum yapmaktan kaçındılar. Bir süre eşyaların indirilmesine nezaret ettiler; oda dağılımını

yapmak ise Aiakos'un göreviydi. Sarayın batı kanadı dinsel faaliyetlere tahsis edilmişti. Adaylar ise doğu kanadındaki odalarda ikâmet edeceklerdi.

Büyük perhiz ertesi sabah başlamıştı. Üçüncü günün öğleden

297

sonrası yaklaşırken, grubun arasındaki gerilim iyice artmıştı. Atinalılardan bazıları Giritli arkadaşlarının ağızlarından karanlık basınca neler olacağı konusunda laf almak istiyordu. "Bu törene katılanlardan hiçbiri bu konuda şimdیه kadar tek kelime bile söylemedi" diye karşılık verdi Chalaralı bir kız. Düşünceli bir ifadeyle devam etti. "Tanrıçaya ihanet ölümü gerektirir bir suçtur."

Theseus alnını kırıştırdı. "Kendi öz çocuklarına bile güvenmiyorlar" diye homurdandı. "Kim bilir bize ne tür rezillikler hazırlamışlardır!"

Herkes güneşin denizin ardında batacağı ânı iple çeker gibiydi. Nihayet gökyüzü turuncu bir renge boyanmaya başlayınca, banyolarını bitirdiler. Herkes için kara bir elbise ve kırmızı bir kuşak hazırlanmıştı; bunun dışında onlara mersin ağacı dallarıyla süslenmiş birer asa ve birer elbise çıkını da verildi. Ayaklan çıplaktı. Sadece sağ ellerine ve sol ayaklarına kırmızı bir yün iplik dolanmıştı.

"Mezbahaya götürülen kurbanlık koyunlar gibiyiz" diye mı-nıldandı Theseus.

Gençlerden birkaç tanesi korku dolu gözlerle ona baktılarsa da, tartışmaya girecek vakitleri olmadı. Jesa ve Eudore onları tapınak bölgesine götürüyorlardı. Ön avludaki bir çeşmenin önünde durdular.

"Buradan itibaren Büyük Ana'nın ülkesine ayak basıyorsunuz" dedi Jesa törensel bir sesle. "İçinizden hiçbiri geldiği gibi terk etmeyecek burasını." Birbiri ardına gençlerin tümünün üzerine su sıçrattı. "Yaşam suyu! Onları geçmişlerinden arındır!"

Bir sonraki avluda bu defa Eudore onları durdurdu ve eline aldığı çanağın içindeki tahıl tanelerini gençlerin başlarının üzerine serpiştirdi. ""Yaşam ekmeği! Sırlarını onlara aç! Toprakta fıskıran bir filiz gibi, onların ölümü ve yeniden doğuşu öğrenmelerini sağla!"

Tapınakla aralarındaki son avluya gelince adaylar birbirlerine sokuldular. Yılan kabartmalarıyla süslü bir kapının aralığından Phaidra geliyordu onlara doğru, elinde yanan bir meşale vardı. Yavaş yavaş her birinin önünden geçti, onlara o kadar yakındı ki, meşalenin reçine kokusu burunlarına doldu. Bazıları gözlerini kırış-

298

urdu, fakat hiçbir yerinden kıpırdamadı. Ateşin soluğuna direnmişlerdi.

"Yaşam ateşi! Onların kalplerini tutuştur! Büyük Ana'nın her şeyi kapsayan sevgisiyle bütünleşmelerini sağla!"

Sonra onlara kutsülakdesin yolunu açtı.

Küçük ve az aydınlatılmış bir odaya ayak basmışlardı. Bir masanın üzerinde toprak bardaklar ve gümüş bir testi duruyordu. Odayı kaplayan hafif nane kokusu, buhurdanlıklardan yükselen ardıç ağacı kokusuna karışıyordu.

Asalarını ve çıkınlarını yere bırakarak ellerine birer bardak aldılar. Ansızın Pasiphae belirdi odada. Gümüş ipliklerle işlenmiş bembeyaz bir elbise giymişti ve hilal biçimli bir alınlık takmıştı.

"Gecenin parıldayan tanrıçası!" diye yakarmaya başladı. "Zamanların içinde dolaşıyorsun bir görünüp bir kaybolarak. Adayların ruhlarnı güçlendir ki, seninle beraber geçirecekleri vakti asla unutmasınlar." Kollarım indirdi. "Söyleyeceğim yemini hep bir ağızdan tekrarlayın" diye emretti. "Yaşam suyu tarafından arındırılmış, toprak tarafından filizlendirilmiş ve ateş tarafından yakılmış olarak karşında duruyorum! Sırlarına vakıf olmaya hazırım. Günlerimin sonuna kadar ağızım kapalı kalacaktır. Dilim asla ihtişamına tanıklık yapmayacaktır. Yaşamım üzerine sana yemin ederim."

Bir ağızdan tekrar ettiler işittiklerini, sesleri odayı doldurmuştu.

Sadece Theseus'un ağızından tek kelime çıkmamıştı. Kapının yanındaki uygun bir yerde duruyordu, önündeki iriyarı delikanlı sayesinde önlerden görünmesi hemen hemen imkânsız gibiydi. Heyecandan titremesine rağmen, sessiz zafer çığlıkları atıyordu. Yemin etmemişti. Özgürdü. Kimse kendisini bir şeylere itaat etmeye zorlayamazdı.

"Şimdi için!"

Terreddütle bardaklarını ağızlarına götürdüler. İçinde baharlı ve serin bir sıvı vardı.

"Hepsini için! Geriye bir damla bile kalmamalı!"

Theseus bir an için bardağın kalanını yere dökmeyi düşündü, fakat çok geç kalmıştı. Phaidra yanına yaklaşmıştı bile. "Boğa kanı değil" diye fısıldadı kulağına. "Seni temin ederim."

Sonra Pasiphae'ye doğru yürüdü ve ikisi de ansızın ortadan kayboldu.

Eudore bitişik odaya açılan kapının kanatlarını aralamıştı. Önlerinde karanlık bir salon uzanıyordu; sadece birkaç tane küçük yağ kandili zayıf ışıklarını yayıyordu etrafa. Her iki tarafta belli belirsiz uzanan birer basamağın olduğunu fark ettiler. Hafif bir iç sıkıntısı hissediyordu gençler onlarla otururken. Bazıları başlarını ellerinin arasına almıştı, bazıları ise dimdik ve sakin oturuyordu.

"Duyuyor musunuz?" diye bağırarak bir kız ansızın yerinden fırladı.

Hepsi dinledi. "Hiçbir şey duymuyorum" dedi birkaçı. "Evet, evet, ta derinlerden, dinleyin" diye karşılık verdi başkaları. Garip gürültüler, homurtular, hisirttiler ve öksürükler geliyordu kulaklarına, sonunda da giderek şiddetlenen boğuk bir çınlama. Sanki birisi dev bir gonga vurmıştı.

Ansızın o belirdi karşılarında. Işığa ve ateşe boğulmuştu.

Adayların tümü onun vücudundan etrafa sıçrayan alevleri görebiliyorlardı. "Theseus!" diye bağırdı yüksek sesle. Delikanlı zorlukla ayağa kalkabildi. Bacakları ona itaat etmek istemiyordu. Tüm vücudu ter içindeydi, boğazına bir şeyler tıkanmıştı ve kocaman dili ağzına sığmıyordu. Sendeleyerek yürümeye çabaladı.

Birkaç adımdan sonra yürümesi kolaylaştı. Sanki görünmez bir bağ kendisini ışıldayan kadın silüetine doğru çekiyordu. Kalın bir peçe örtüyordu onun suratını, fakat Theseus peçenin ardında kapkara gözlerin kendisine baktığını fark etmişti. Kadın onun elini tuttu ve bir eşikten geçirdi. Etrafında ışıktan başka bir şey yoktu. Kaynaklandığı yer ise, üzerinde parlak bir havanın ve tokmağın durduğu, gümüşten yapılmışa benzeyen bir masa idi. Kadın her iki nesneyi de eline alarak, tokmağı düzenli hareketlerle havana vurmaya başladı. Theseus'un gözleri büyük bir şaşkınlıkla ardına dek açılmıştı. Önündeki nesnelere yavaş yavaş bir sis perdesinin ardında kaybolmaya başlamıştı. Tekrar belirdikleri zaman ise, hatları tamamen değişmişti. İki insan vardı şimdi önünde - bir kadın ve büyük bir ihtirasla onun içine giren bir erkek. Her ikisi de çılgın aşk oyunlarının içinde kaybetmişlerdi kendilerini, boğuk seslerle inli-

yorlardı. Bir kır manzarası belirmişti gözlerinin önünde, eğreltiot-ılan her yanı kaplamıştı ve ağaçlar rüzgârda sallanıyordu. Yaşam ve bereketle dolup taşıyordu her şey. Her şeyin başlangıcı, diye geçirdi Theseus zihninden. Her şey böyle başlamıştı.

"işte yaşamın sırrı bu. Her şeyin içinde var olan ve sürekli kendisini yenileyen aşk."

Kulağına gelen kadının sesi miydi, yoksa rüzgârın uğultusu mu? Theseus gözlerini kapayarak, etrafını kaplayan uğultuların ve fısıltıların büyüüne terk etti kendisini. Önce el ve ayak bileklerinde, sonra da vücudunda yumuşak ellerin gezindiğini hissettiğinde aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu. Vücudundaki yün ipler çözülmüştü.

Kadın bir çocuk gibi Theseus'un üzerindeki giysileri çıkardı, delikanlı çıplak ve özgür duruyordu artık onun karşısında. Sonra çok ince bir dokuma geçirdi üzerine. Işık kadar beyaz bir elbise.

"Hoş geldin Büyük Ana'nın adayını" dedi kulağına gelen ses. "Kutsanma yolunda ilk adımı attın."

Teker teker alacakaranlık odaya geri döndüler. Bembeyaz giysiler içindeydiler, bağlarından kurtulmuşlardı. Yeniden doğmuşlardı; yaşam sırrını kalplerinde taşıyorlardı artık. Bazıları şarkı söylemişti, bazıları suskun kalmıştı, bazıları ise vecd içinde kendi eksenleri etrafında dönmüştü.

Güneş doğduğunda zaman ve mekân kavramları tekrar bir anlam kazandı. Hep birlikte su kaynağına geri dönmüşlerdi. Suyun tadı çok güzeldi ve gecenin sarhoşluğundan sıyrılmalarına yardımcı oldu. Fakat yine de akşama kadar şuurları bulanık kalmıştı; etraflarındaki gürültü ve renkleri çok daha yoğun olarak algılıyorlardı. Nihayet uyku bir kurtarıcı gibi kucakladı onları.

Alü hafta kadar önce olmuştu bu olay. O günden bu yana kimse bu konuda tek kelime dahi etmemişti ve Theseus o akşam yaşadıklarının derin bir uykunun rüyaları olup olmadığına bir türlü karar veremiyordu. Zaten kafası bütün gün öğrendikleri bir sürü bilgi ile kazan gibi olmuştu. Diğer adaylar da öğrenmeleri gereken yığınla konu karşısında şaşkınlığa düşmüşler ve ne yapacaklarını şa-

301

şırılmışlardı. Atinalılar vatanlarında hiçbir esasa dayanmayan gelişigüzel bilgiler öğrendiklerini kabul etmek istemiyordu. Kendilerinin geleneksel bilgileri çok sağlamdı. Bunun dışında gökte çakan şimşekleri ve kuşların uçuşlarını yorumlayan kâhinlere de danışıyorlardı, o kadar. Fakat burada ise başucu noktasına bakarak yön bulmayı ve pratik olarak iskandil kullanmasını öğreniyorlardı. Akşamları açık havada oturarak, kara ve deniz gezginleri için önemli kılavuzlar olan yıldızları seyreliyorlardı. Birçoğu yüzmeyi bile bilmiyordu. Giritli kızlar ve oğlanlar suyun içinde balık gibi yüzerken, Atinalılar dibe batmamak için bellerine kaba saba mantar kalıplan bağlamak zorunda kalıyorlardı.

Bu arada saray yaşamına da alışmışlardı. Öğretmenlerinin kuvvetli ve zayıf yönlerini öğrenmişlerdi çoktan; heyecanlı Krpha-los'un Paneb'den çok daha çabuk çileden çıkarılabileceğini biliyorlardı. Aiakos kendisini henüz arka planda tutuyor ve adayların gösterdikleri gelişimi izlemekle yetiniyordu. Bir süre sonra haftalardan beri yüzünü görmediği Hatasu'yu ziyaret etmek üzere Pha-istos'a gitmeye karar vermişti. Phaidra ve Pasiphae oraya doğru çoktan yola koyulmuşlardı bile.

Phaidra'nın artık yakınlarında olmaması Theseus'a çok dokunmuştu. Öylesine asabi olmuştu ki, kendisine bağlı küçük grup bile yanına yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Hiç kimse onunla bir arada olmak istemiyordu artık.

Rahibelerin şiddetle karşı koymalarına rağmen Minos Atinalı mimara her sarayda büyük bir işlik inşa ettirmişti. En donanımlısı da Zakros'ta bulunuyordu. Daidalos'un burada kendisini çok iyi hissetmesinin başka sebepleri de vardı elbette.

Mavi Yunuslar Sarayı'ndan epey uzak olan bu yerde, hizmetine sunulmuş olan birçok malzemeyi başarılı bir şekilde kullanarak, tek hâkiminin kendisi olduğu küçük bir krallık yaratmayı başarmıştı. Emrinde küçük bir hizmetkârlar ordusu vardı; yaşayacak ve araştırma yapacak yere ise istediğinden fazla sahipti. Şehirde yaptığı uzun araştırmalardan sonra, kendisine istediğini verebilecek olan bir kadın da bulmuştu. Hatta onu belli bir süreden daha uzun müddet görememek, kendisine giderek daha zor gelmeye başlamıştı.

302

Minos sarayın güney kanadını olduğu gibi onun emrine vermişti. Değerli cevherini ve odunlarını depolamak için bodrum ona bol bol yer sağlıyordu. Bina ise iki katlıydı ve her katın ayrı ayrı girişleri vardı. Daidalos Zakros'un en iyi ateşçilerini, dökümcülerini ve maden işleme ustalarını hizmetine alarak, yaptıkları iş hakkında tek kelime dahi sarf etmeyeceklerine dair yemin ettirmişti. "Sizler artık ne tahta oymacıları, ne de taş ustalarısınız" diyordu onlara. "Onlar konuşabilirler. Fakat sizler konuşamazsınız. İçinizde dilini tutmayı başaramayacak olanları bir elime geçirirsem..."

Fakat kimse onun yanında çalışmaktan hoşlanmıyordu, çünkü Atinalı kibirli ve zalim biri olarak ün yapmıştı. Bir şey düşündüğü gibi gerçekleşmediği zaman neden sinir krizleri geçirdiğini bir türlü anlayamıyordu Giritliler. Onlar atalarının usulünce çalışmaya alışmışlardı; yeniliklere her zaman şüpheyle bakıyorlardı, özellikle de bir yabancı tarafından getirildikleri zaman.

Günün birinde Theseus tesadüfen böyle bir tartışmaya kulak misafiri oldu. Daidalos bas bas bağırıyordu. "Hava akımının düzenli olması gerektiği o aptal köylü kafana ne zaman girecek acaba?"

Azar işiten adam kendisini savunmaya çalıştı, ama Daidalos onun lafını ağızına tıkadı. "Neyin mümkün olmadığını dinlemekten bıktım usandım! Artık bir sonuca ulaşmam lazım!"

Diğer adamlar ise çalışmaya devam ediyordu, iki tane döküm ocağı sürekli faaliyet halindeydi. Mekânın tam ortasında ise büyük bir örs bulunuyordu, etrafına ise daha küçükleri yerleştirilmişti. Ocakların etrafında öküz derisinden yapılmış birçok körük göze çarpıyordu, hava akımı ise bambu kamışlar yardımıyla arzu edilen yere yönlendiriliyordu.

Genç Atinalı hiç kimsenin dikkatini çekmemişti. Üzerlerinde sadece deri önlükler bulunan yan çıplak iki adam, örsün başında çalışıyordu, yanlarında bulunan bir üçüncüsü ise onlara belli bir tempo dahilinde işaret veriyordu. Elini her kaldırıışında büyük demirci çekici havada geniş bir kavis çiziyor ve akkor halindeki maden parçasının üzerine şiddetle iniyordu. "Ne yaparsak yapalım parçalanıyor!" diye bağırdı azar işiten adam. "Gel ve kendin bak, Daidalos!"

303

Daidalos çevik bir hareketle o tarafa doğru seğırtti, fakat onlara bakan Theseus'u görür görmez olduğu yerde donup kaldı. "Ne işin var burada?" diye köpürdü sonra. "Hemen toz ol! Çabuk!"

"Burada ne yapıyorsunuz?" Theseus parçalanmış madene bakıyordu.

"Defol!" diye bağırdı Daidalos. "Üstüne vazife olmayan işlere burunlarını sokan meraklılardan nefret ederim!" Bağıra çağıra işinin başına döndü, "içeriye kimsenin girmesine izin vermemenizi daha kaç kere söyleyeceğim?"

"Tamam, tamam" diye mırıldandı Theseus ve inanılmaz bir yumuşak başlılıkla gitmeye davrandı. "İstediğın gibi olsun."

Bu olay üzerine kimseyle tek kelime dahi konuşmadı. Aradan birkaç gün geçmesini bekledi ve bu zaman zarfında sarayın güney kanadından uzak durdu. Sıcak bir günün öğleden sonrası tüm grup limana doğru yola koyulunca, Theseus şiddetli baş ağrısından şikâyet etti. Adaylar sarayı terk eder etmez, soluğu yeniden dökümhanede almıştı.

Bu defa uygun bir zaman seçmişti; adamlar gölgelik bir çardağın altında dinlenmeye çekilmişti; maden cüruflarını karıştırmakla meşgul olan Daidalos işlikte yalnızdı.

"Yine mi sen?" dedi öfkeyle onu karşısında görünce. "Çabuk kaybol! Burada istenmediğini hâlâ anlamadın mı! Kral baban sana iyi bir terbiye vermemiş

anlaşılan." Fakat Daidalos'un sesi bir önceki sefere göre çok daha sakin çıkıyordu; kaderini kabullenmiş bir havası vardı sanki.

Theseus yerinden kıınıldamadı. "Neden bu kadar sinirlendiğini anlamıyorum" dedi sükûnetle. "Daha önce demir eritildiğini hiç görmediğimi mi sanıyorsun yoksa?"

"Bunu nereden biliyorsun?" diye sordu Daidalos öfkeyle ve delikanlının burnunun dibine dikildi. Nefesi kekremesi kokuyordu.

Theseus bir adım geri çekildi. "Ben Troizen'de büyüdüm" diye karşılık verdi mağrur bir edayla.

"Sonra?"

"Büyükbabam Pittheus da benzer dökümhanelere sahipti" di-

304

ye devam etti Theseus. "Artık yaşlı ve hasta bir adam; o nedenle ocaklar soğuk. Fakat eskiden gece gündüz yanarlardı. Demir cevherinin ufalanmasını, öğütülmesini ve yıkanmasını birçok kez izledim. Hatta büyükbabam bu iş için özel bir sarnıç bile yaptırmıştı."

"Ya ocaklar? Görünüşleri nasıldı?"

"Yere gömülü olanları kil ve tuğlayla örülmüştü" diye başını salladı Theseus. "Fakat pek bir işe yaramadıkları için olsa gerek, büyükbabam onlardan hiç memnun değildi. Sonraları yeni bir usul geliştirdi: Yere açtığı büyük bir çukura doldurduğu cevherlerin üzerine, kömürleri bir tepe gibi yığıyordu. Ben de bu yığınin devamlı yanmasını sağlıyordum."

Deukalion başını salladı. "O noktaya ben de geldim" dedi alçak sesle. "Cevherin üzerine kömür katmanları. Ayakla çalıştırılan körükler, kil borularla üflenen hava, akış olukları. Fakat bunların tümü metali işlenecek kıvama getiremiyor ne yazık ki. En büyük problem ısıyı sabit tutabilmekte." Arka tarafı işaret etti. "Fakat şu heriflerle olacak bir iş değil bu! Keşke onları köleler gibi ocakların başında istediğim gibi çalıştırabilseydim! Sabahtan akşama kadar sahip oldukları hakları başıma kakıp duruyorlar ve kendilerini sürekli olarak pohpohlamazsam tüm çalışma azimlerini yitiriyorlar. Bütün gün rahibelerin neler zırvaladıklarını dinlemek zorunda kalıyorum. Anlaşılan o budalalar gerçekten de tanrıçanın demir eritilmesinden pek hoşlanmadığına inanıyorlar. Ulu Zeus, aklıma mukayyet ol! Her gün yeni baştan onların kıt akıllarını biçime sokmaya çalışıyorum. İyi de bunlardan sana ne? Şüphayle süzdü These-us'u. "Benim sorunlarım seni ne ilgilendirir ki?"

"Niye ilgilendirmesin?" diye karşılık verdi Theseus derhal. "Sonuçta ikimiz de Atinalıyız ve yaban ellerde birbirimize destek olmak zorundayız."

Daidalos uzunca bir süre ona cevap vermedi. Delikanlının söylediği son sözler, içinde son derece çelişkili duyguların doğmasına neden olmuştu. Ona dikkatle bakarak, şaşılacak kadar kederli gözlerinde babasının silüetini aramaya çalıştı. O zamanlar Aigeus genç ve cüretkâr bir kraldı, şehrin asil ailelerinin tümü onu destekliyordu. Başını sallayarak gözünün önüne gelen silüeti düşünme-

305

meye çalıştı, çünkü ona bir zamanlar yurdu olan şehri ve kendisi olan insanı anımsatıyordu. Tüm dünya uzanıyordu o zamanlar ayaklarının önünde. Fakat aradan çok zaman geçmiş ve her şey değişmişti. Bunların hepsinin bilincindeydi. Fakat neden burada, Girit'te huzurlu bir hayat sürmeyi başaramıyordu?

Düşmanca bakışlarla Theseus'u süzdü. Bu çocuk yıllardır verdiği mücadelenin farkında mıydı acaba! Ya da Minos'u, kraliçesini ve tüm Girit'i lanetleyerek geçirdiği uykusuz gecelerin? Yıllardan beri kendisine benzeyen erkeklerin arasında bulunmayı özlüyordu; istediği gibi bir erkek olmamakta direnen oğlundan umudunu çoktan yitirmişti.

"Bugünlük bu kadar yeter" dedi birdenbire. "Adamlar dönmek üzere. Onları işlerinden alıkoymaya hiç niyetim yok."

"Tekrar gelebilir miyim?" diye sordu Theseus yalvaran bir sesle. "Lütfen!"

"Bu kadar istiyorsan neden olmasın" diye karşılık verdi Dai-dalos. Theseus şaşırmişti. "Fakat kimseye görünmemeye özen göster. Bütün adayların örsümün başına toplanmalarını istemiyorum."

Theseus olur anlamında başını salladı, ihtiyarın ne demek istediğini çok iyi anlamıştı. Odasına geri dönerken gülümsüyordu. Sırrını kimseyle paylaşmayacaktı. En azından şimdilik.

Asterios Zakros'a gündönümü bayramından iki gün önce ulaştı. Kutsal aletleri taşıyan Gaulos'ta yapmıştı yolculuğunu. Çok zor haftalar geçirmişti, içinde bir türlü yatışmak bilmeyen vahşi bir isyan vardı. Ne ettiği sayısız duanın, ne de dağ zirvelerinde veya kutsal korularda daldığı derin düşüncelerin bir faydası dokunmuştu. Kurban zamanı yaklaşıyordu ve içindeki korku giderek büyü-yordu. Niye ben? diye sormuştu belki binlerce kere ve her soruşunda çektiği azap daha da artmıştı. Niye benim Ariadne'm?

Huzursuzluğu sonunda onu Nida Dağı'nın eteklerine kadar götürmüştü. Açık havada

geçirdiği haftalar sonunda ilk kez küçük bir handa gecelemişti. Orada kutsal dağ Tyro hakkında konuşan insanları dinlemişti.

Sabahın çok erken saatlerinde yola koyulmuştu; birkaç saat

306

sonra yarı kulübe, yan dağa oyulmuş mağara biçiminde garip bir mekâna rastlamıştı. Önünde duran gri saçlı, zayıf adam sükûnetle onu seyrediyordu. Asterios orada durmuş ve iki gün iki gece boyunca adamla arkadaşlık yapmıştı. Tek kelime bile konuşmalarına rağmen, birbirleriyle gayet iyi anlaşıyorlardı. İkinci gecede, Asterios ateşin başında otururken adam ona arkadan yaklaşmış, ellerinin yumuşak bir hareketiyle gözlerini kapamış ve kısa bir süre bu şefkatli dokunuşu sürdürmüştü. Bu kadarı yeterliydi zaten. As-terios'un gözlerinden yaşlar boşanmaya başlamıştı, sanki göz pınarlarını kapatan setler yıkılmıştı. Asterios, Büyük Ana'nın rahibi, Merope'nin evlatlığı ve Pasiphae'nin oğlu, daha önce bu şekilde asla ağlamamıştı. Göğsündeki katılık hıçkıklannın altında yavaş yavaş eriyip gitmişti.

Ben, ben olanım, diye geçirdi içinden. Karşısında Hatasu'nun kara gözlerini görüyordu. O ateş töreni gecesinde kendisini tanımısına yardım etmişti. Onun şimdi yanında olmasını çok arzu ederdi.

Gökyüzüne baktı ve dolunayın iki dağ sırtı arasında yükseldiğini gördü. Gücünün ve güveninin geri geldiğini hissediyordu. Ben, ben olanım. Dudaklan belli belirsiz aralanmıştı. "Yıldız gibi olan" adını taşıyorum. Bu adın hakkını vermeliyim.

Asterios sadece birkaç cılız ışığın yanmakta olduğu karanlık ovaya baktı ve bir anda içini bu ülkeye karşı büyük bir sevgi kapladı. Soğuk bakışlı Atinalının karşısına çıkmaya hazırdı. Girit için ölmek onun kaderiyse, buna uyacaktı. Fakat Ariadne'yi ondan kurtarmak için elinden geleni yapacaktı. Ne de olsa kendisi bilge ka-dmlann hasretle beklediği Zambakh Prens'ti; yüce tanrıçanın oğlu. Rahibelerin kendisini engellemek için verdikleri tüm mücadeleye rağmen, görevini yerine getirecekti.

Asterios saraya atlı arabayla gitmek yerine, yaya olarak yürümeyi tercih etmişti. Öğleden sonrasının bu erken saatlerinde dükkânların birçoğu henüz kapalıydı. Fakat ara sokaklardan birinden gelen şiddetli gıcırdama sesi, Asterios'u o tarafa yöneltti. Sonunda bir taş bileycisinin dükkânının önünde buldu kendisini. Arka tarafta çalışan iki genç adam, sabuntaşı bir vazunun üzerine spiral motifleri işlemekle meşguldüler. Ön tarafta ise, yaşlı bir adam

307

yüksek bir tahta sehpanın önüne diz çökmüştü. Sehpanın üzerindeki tahta ayaklığın içine pınl pınl parlayan dağ kristalinden yapılmış zarif bir rhyton

yerleştirilmişti. Yaşlı adam elindeki zımpara kâğıdı ile eserinin üstünde son rötuşları yapmakla meşguldü. Harika güzellikteki rhyton'un ölçüleri son derece orantılıydı. Kulpu ise on dört tane iri kristal boncuktan oluşuyordu. Işıltısı tüm odayı aydınlatıyor gibiydi.

"Daha önce asla bu kadar güzel bir şey görmemiştim" dedi Asterios takdir ve hayranlık dolu bir sesle. Sanatçı eserini zımparalamaya devam ediyordu. "Bu akşama bitmesi lazım" dedi sonra. "Saraydan sipariş ettiler bunu. Yarın akşam, tepelerde ateşler yandığı zaman, adaylar yaşam tuzunu buradan alacaklar."

"Sana teşekkür ederim" diye karşılık verdi Asterios. "Onlara yaşam tuzunu sunma görevi verilen kişi benim."

Asterios sanatçının yanından ayrıldı. Adamın şaşkınlık dolu bakışlarına için için sevinmişti. Aslında sahip olduğu yüksek mevkii onu hiç gururlandırmıyordu. Zaten Girit halkının pek azı onun birkaç sene önce Büyük Ana'nın rahibi olarak kutsandığını biliyordu. Rahibelerin bu olayı halka yayma taraflısı oldukları söylenemezdi. Onu hâlâ aralarına sızmış bir erkek tehlikesi olarak görüyordu büyük çoğunluğu.

Saray kapısından içeri girdiği zaman içindeki gerilimin arttığını hissetti. Bu önemli görevi yerine getirmek, başlı başına bir meseleydi. Genç ve hiddetli Atinalıyla göz göze gelmek ise, bambaşka bir mesele!

Etrafına bakındı ama onu hiçbir yerde göremedi. Kaçınılmaz karşılaşma bir müddet daha ertelenmişti herhalde. Zakros Sara-yı'na en son iki yıl önce ayak basmış olmasına rağmen, her şey ona şaşılacak kadar bildik geliyordu. Büyük avluda Aiakos'la karşılaştı. Birbirlerini saygıyla selamladılar.

"Her şey yolunda" dedi Aiakos birlikte doğu kanadına doğru yürürken. "Gençlerin hepsi de çalışkan ve çabuk öğreniyorlar. Pa-neb ve Kephalos onlardan o kadar memnunlar ki, çok yakında evime dönebileceğimi düşünüyorum." Bu konuda tek kelime konuşmamalarına rağmen, ikisi de tekrar görüştüklerine sevinmişlerdi. "Hatasu'nun beni beklediğini biliyorsun" diye devam etti Aiakos.

308

Asterios evet anlamında başını salladı. Onu düşündüğü zamanlar garip bir biçimde duygulanıyordu. Hatasu'nun da aynı şeyleri hissettiğinden hemen hemen emindi. Evet, babalan birdi, fakat onları birbirlerine bağlayan çok daha farklı şeyler de vardı. Son yıllarda birbirlerini görecek fazla zamanlan olmamıştı; tesadüfen karşılaştıkları zamanlarda ise, yanlarında hep başka insanlar oluyordu. Bu anlarda sarf ettikleri nezaket cümlelerinin arkasında gizli duyguların saklı olduğunu ikisi de biliyordu.

Sürekli Hatasu'nun ne kadar güzel olduğu geliyordu aklına. Kadın hiç yaşlanmıyordu sanki, aksine bilinmedik bir meyve gibi olgunlaştıkça güzelleşiyordu; çekiciliğinden de en ufak bir şey kaybetmiyordu bu arada. Öyle anlar olmuştu ki, iradesi üzerinde zorlukla kurduğu hakimiyeti yitirmesine ramak kalmıştı. Fakat Hatasu kendi kız kardeşiydi ve kalbinin ikinci kez bu korkunç duygu karmaşasına dayanabileceğini hiç sanmıyordu. Bunun dışında Ariad-ne'yi hâlâ seviyordu ve ona sadık kalacaktı. Birçok kez düşünde Hatasu'yu görmesine ve onun sıcak vücudunu arzulamasına rağmen.

"Hiç sorun yaşadınız mı?"

"Madem bu kadar açık bir soru sordun, ben de sana açıkça cevap vereceğim" diye karşılık verdi Aiakos. Bu arada Asterios için hazırlanmış olan odanın kapısına gelmişlerdi. Aiakos kapıyı açtı ve içeri girdiler. Bir yatak, iki sandık, çam ağacından yapılmış alçak bir masa; içerideki eşyanın tümü buydu. Buna karşılık karşı duvardaki pencerenin üstünde olağanüstü güzellikte bir resim vardı; stilize edilmiş papirüsler, beyaz ve mavi renkli su kuşları, rengârenk balık gövdeleri.

"Hoşuna gideceğini biliyordum" dedi Aiakos, Asterios gülümsemeye başladığı zaman. "Sanırım rahatsız edilmemeye de bir itirazın olmaz, çünkü yan taraflardaki odalar boş." Sonra ses tonunu değiştirdi. "Tek sorunun ismi Theseus. Başlangıçta her şeye karşı koyuyordu; fakat şimdi ağızından çit çıkmıyor ki, bu da hiç hoşuma gitmiyor."

"Tek başına mı? Yoksa onu destekleyen başkaları da var mı?"

"Birkaç tanesi onunla bir araya gelmekten hoşlanıyor" diye toparladı Aiakos. "Dört oğlan ve itaat etmekten hoşlanmayan mağ-

309

rur bir kız. Hepsi de Atinalı elbette. Bir tane olsun Giritli arkadaşı yok. Fakat bu gizli birliğin yavaş yavaş dağılmaya başladığını sezinler gibi oluyorum." Bıyık alündan gülümsedi. "Anlaşılan diğerleri aramızda olmaktan hoşlanmaya başladılar. Her halükârda uzun süredir vatan hasreti ve kaçış planları gelmiyor kulağıma."

"Onunla ilgileneceğim" diye söz verdi Asterios. "Sanırım onunla biraz konuşmak gerekiyor."

"Bana kalırsa bir müddet daha bekle" tavsiyesinde bulundu Aiakos. "Aksi takdirde kendisini ciddiye aldığımız kanaatine kapılır ve kendisini iyice dev aynasında görmeye başlar. Sanki bulaşıcı bir hastalıktan korunmaya çalışıyormuş gibi davranıyor. Girit'e duyduğu nefreti yitirmekten korkuyor. Ona biraz daha zaman tanı. İnatçılığının çok yakında sona ereceğine adım gibi eminim." Tekrar bıyık

altından güldü. "Ne de olsa bu tür mağrur delikanlılarla epey tecrübem var."

Asterios onunla birlikte gülemedi. Theseus'un sadece adını bile işitmek, içindeki huzursuzluğun artmasına neden oluyordu. Onunla hesaplaşmak zorundayım, diye geçirdi içinden. Bence hava hoş! Sadece Ariadne için. Ve elbette Girit için. Fakat Aiakos'un tavsiyesi ona bu anda yapılacak en iyi şey gibi görünüyordu. Ertesi gün, diye düşündü, gündönümü ateşleri yanmaya başladığı zaman, tanrıçanın yardımını dileyeceğim. Nasıl davranmam gerektiğini o söyleyecek bana.

Ariadne'nin gelişini kimse fark etmedi. Sabahın çok erken bir saatinde yanındaki hizmetçisiyle saraya ayak bastı ve hemen dairesine çekildi. Yolculuğu planladığı gibi gitmişti ve keyfi yerindeydi. Bütün gününü Hyla'nın sarayda dolanarak öğrendiği en son haberleri dinlemekle geçirdi. Ve kendisini güzelleştirmekle. Fakat gelişini bir süre daha gizli tutmak istediği için, banyo odalarını kullanmaktan kaçınmıştı. Ariadne çok kurnazdı. Hizmetçisine batı kanadındaki küçük bir havuzu suyla doldurmasını emretti ve yıllar önce Deukalion'un kendisine gösterdiği bir gizli geçidi kullanarak güzelce yıkandı. Banyodan sonra ise vücudunu gülyağıyla ovdurdu. Kaşlarını kömür kalemle boyadı ve dudaklarının kırmızılığını iyice

310

ff^f

ortaya çıkardı. Yanaklarına da allık sürdükten sonra, Hyla'ya suratını dikkatle pudralamasını emretti. Süslenmeyi bitirdikten sonra derisi olgun bir şeftali gibi parlamaya başlamıştı, gözleri ise gece kadar kara ve çekiciydi. Kendinden hoşnut bir tavırla aynadaki suretini seyretti, "lassos'un en yetenekli çırağı bile daha iyisini yapamazdı" diye gülümsedi. "Şimdi beni yalnız bırak!"

Öğleden sonrasının geç saatlerinde sarayın yeniden canlanmasını beklerken çok heyecanlıydı. Giyinip kuşanmıştı. Yeşil renkli gayet ince bir elbise vardı üzerinde, göğüslerinin hemen altından altın bir kemerle sıkılmıştı. Ayaklarına sandaletler giymişti ve az sonra kısa bir süre için takacağı kalın peçe yatağın üzerinde duruyordu. Ariadne heyecandan yerinde duramıyordu. Gökyüzünün ba-üsü yavaş yavaş kızarmaya başladığında, rahat bir nefes aldı.

Artık adayların oluşturduğu tören alayının görünmesi pek uzun sürmezdi. Nereye gideceklerini gayet iyi biliyordu: su seviyesinin çok üstündeki kayalık terasa gideceklerdi. Burası yılda iki kez gündönümü bayramının kutlandığı ve tanrıçaya ebedi yaşam-ölüm deveranı için şükran dualarının edildiği Zakros'un kutsal mekânıydı.

Asterios'la orada karşılaşacaktı. Haftalardan beri aklından çıkmayan Theseus adlı Attika prensiyle de orada buluşacaktı bir kez daha. Ve bu kez küçük kız kardeşi

kendisine engel olamayacaktı. Hyla ona Phaidra'nın Pasiphae'yle beraber çoktan Phaistos yolunu tutmuş olduğu haberini getirmişti.

Ariadne bu gece için çok özel bir sürpriz hazırlamıştı. Gözleri ışıltılı ve dudaklarında zalim bir gülümseme vardı, içini yakıp kavuran bir ateş vardı sanki. Beni hatırla Asterios, diye fısıldadı içinden. Beni hatırla Theseus. İkiniz de bu geceyi hayatınız boyunca unutamayacaksınız.

İki tepenin güneyde olanından aşağıdaki kanyona bakılınca, sayısız mağaranın girişi göze çarpar. Çok eski zamanlardan bu yana ölümler buraya gömülüyordu. Zakroslular ölümlerini tahnit ettikten sonra, çiçek ve yapraklara boğdukları bir lahde yerleştireyorlardı. Sonra da büyük bir tören alayı düzenleniyor, ölümlerin fani vücudu kanyona getirilerek ebedi istirahatgâhına defnediliyordu.

311

Zakros'taki herkes ölümlerin yakınında yaşamaya alışkın gibiydi. Mezarlar ölümleri yırtıcı kuşlardan koruyacak kadar derine ve şehrin sağlığını tehdit etmeyecek kadar uzağa yapılmıştı. Yine de yaşayanların ölümleri sık sık ziyaret ederek mağaranın girişinde dua etmelerine izin verecek kadar yakındılar. Çiçekler, meyveler ve küçük buhurdanlıklar hâlâ yaşayan bu atalar inanışının birer şahidiydi. Her ne kadar Girit halkı ruhun ölmek ve yeniden doğmak için kâinatla evlendiğine inanıyorlarsa da, bu gelenek onların acılarının dinmesi ve yeniden ümitlenmeleri bakımından çok yararlıydı.

Attikalı adaylar bu geleneğe son derece yabancıydılar. Daidachos fısıldayarak onlara mağaralar ve işlevleri hakkında bilgi verirken, ürkek gözlerle aşağısını seyreliyorlardı. Theseus onların rahatsızlığını körüklemekten büyük bir zevk duymaktaydı.

"Ne kadar kolay ve rahat" diye tısladı dişlerinin arasından kendisini izleyen küçük gruba. Hatta genellikle asilerden uzak duran gençlerden birkaçı bile, bugün onların yanından ayrılmıyordu, "işimizi bitirdikten sonra bizi hemen aşağıya gönderiverirler. Akbabalar için bir ziyafet! O günü beklediklerine eminim!" Yavaş yavaş kararmakta olan gökyüzünü gösterdi. Adaylar birbirlerine iyice sokuldular ve karşılarında duran sunak taşına baktılar. "Fakat burada sadece birkaç çiçek ve ekmek var" diye itiraz edecek oldu Eri-boia. "Hiçbir yerde silah göremiyorum."

"Yoksa onların iğrenç geleneklerini hâlâ öğrenemedin mi?" diye çıkıştı ona Theseus. "Bizi hemen öldürmeseler bile, yavaş yavaş aklımızı başımızdan alacak olan o zehirli iksiri içireceklenne eminim. Belki bir süre sonra domuzlara dönüşür ve çamurda yuvarlanmaya başlarız. Devam edin, devam edin! Kuzu gibi uysal olun! Ben kendime bir silah bulacağım."

Dönüşümlü olarak açık ve koyu renklerden oluşan çembere yaklaşarak, taşlardan birisini eline aldı.

Bu sahneyi yakından izleyen Asterios hızla ona yaklaştı. "Çabuk onu yerine bırak" diye emretti. Ses tonundan itiraz kabul etmeyeceği anlaşılıyordu. "Bu kutsal anın saygınlığını bozmana izin veremem."

312

Theseus şaşkınlıkla itaat etti. Soğuk, kötü bakışlı gözlerle diğerlerinin yanına döndü. Asterios diğerlerinin fısıldanmaya başladıklarını ve ürkek gözlerle ondan yana baktıklarını fark etti. İçinde ani bir öfkenin yükseldiğini hissetti, fakat bu duygu hemen ortadan yok oldu. Benim rakibim Theseus, diye geçirdi içinden. Ondan başkası değil. İşim onunla. Diğerlerine sert davranmamalıyım. Onlar sadece bilinmedik diyarlara yollanmış çocuklar. Buradaki birçok şeyin onlara garip gelmesinde şaşılacak bir taraf yok!

Kendisini tamamen toplamış olarak arkasını döndü ve ellerini ileri uzattı. Üzerindeki sarı elbise ve saçlarındaki papatyalarla güneşi temsil eden Xenodike, ona meşaleyi uzattı. Asterios onu önünde duran çalı çırpı yığınının değerli değdirme?., alevler gökyüzüne yükselmeye başladı. Kanyon, karşıdaki ikiz tepe ve kıyı boyu bir anda ışıklara boğulmuştu. Büyülenmiş gibi ateşin etrafında duran genç insanlar, taş çemberin içinde canlı bir çember oluşturmuşlardı.

Kolunda gümüş yılan kolluğu takılı olan Asterios, yüksek sesle yakarmaya başladı.

"Bugün yılın en uzun günü. Büyük Ana, bugün ışığın karanlıklar üzerinde zafer kazanmasını sağladı. Fakat bolluğu kaçınılmaz olarak yokluk izleyecektir. Kudretli kolunun döndürdüğü ebedi deveran tekerleği bunu emrediyor. Hasattan sonra kışın yokluğu gelecek. Yüce tanrıça, ışığın efendisi, karanlıklara giden bu yolda bize eşlik et!"

Eline bir ekmek somunu aldı, ikiye böldü ve ateşin içine attı. "Bakın, tanrıça tahılın içinde!"

"Odur bizi büyütecek olan" diye cevap verdiler koro halinde.

Asterios bir yudum şarap içti ve kalanını ateşe döktü. "Bakın, tanrıça şarapta ve meyvelerde!"

"Odur olgunlaşarak bizi besleyecek olan" diye karşılık verdiler.

"Güneş karanlığa giden yolda ölmez. Kısa bir süre için bizi terk eder sadece. Sonra yeniden doğar ve ışık geri döner."

Kristal rhyton Glaukos'un ellerinin arasındaydı. Asterios çemberdeki her gence teker teker yaklaşarak, kutsal kaptan aldığı bir tutam tuzu başına serpiyordu. "Yaşam tuzu seni arındırsın ve kut-sasın" diye dua ediyordu bu arada. Neredeyse işini bitirmek üze-

313

reydi ki, aniden durakladı. Önünde duran kadının kim olduğunu daha yeşil peçesini arkaya atmadan anlamıştı.

Ariadne meydan okurcasına gözlerini ona dikmişti. Asteri-os'un onu kutsayan elleri belli belirsiz titriyordu, fakat sesi değişmemişti. Ona gerekenden bir an daha fazla baktı, fakat sonra turuna devam ederek gençleri kutsamaya son verdi. "Güç kazanmanız için hazırlanan ekmek ve şarap karşıda sizleri bekliyor" dedi tekrar sunağın başına döndüğü zaman.

Çember dağılmıştı. Ariadne, Asterios'u bir an bile gözden kaçılmıyordu, fakat kendisine yaklaşmak için en küçük bir hareket bile yapmadığını görünce öfkeyle dudaklarını ısırıp ve kardeşlerinin yanına döndü. Aniden Theseus'un yalnız başına durduğunu gördü. Beklediği fırsat buydu işte!

Hedefe ulaşmaya kararlı adımlarla çatırdayarak yanan ateşin yanından geçti ve elini delikanlının koluna koydu.

"Böylesine neşeli bir bayramda neden bu kadar düşüncelisin?" dedi ona kadifeye benzer bir sesle.

"Sen misin?" diye karşılık verdi Theseus hayretle. "Nereden çıktın böyle?"

Ariadne eliyle ne anlama geldiği belli olmayan bir işaret yaptı. "Uzun zamandı-yollardayım" diye güldü manalı manalı. "Fakat burası ne kadar sıkıcı! Böylesine sıcak bir gecede ateşin başında oturup kuru ekmek çiğnemek yerine, yapacak çok daha eğlenceli şeyler biliyorum" diye devam etti. Bir tutam saç düşmüştü suratına. "Sana çok hoşuna gidecek şeyler gösterebilirim. Şayet benimle yalnız kalmaktan korkmazsan tabii."

"Ben kimseden korkmam!" diye karşılık verdi Theseus sertçe.

Ansızın sanki anlaşmış gibi ikisi de başlarını kaldırarak, adayların arasında duran Asterios'a baktılar. Fakat bu kısa an çok çabuk geçti.

"Ben ölümden bile korkmam" dedi Ariadne. yapmacık bir gülücük belirdi dudaklarında. "Gidiyor muyuz?"

"Hemen şimdi mi?"

Ariadne tekrar güldü. "Sesin ne kadar da telaşlı çıkıyor! Yoksa seni kayalardan aşağı yuvarlamamdan mı korkuyorsun?"

314

Aniden Theseus'un içinde kızın saçlarını tutan iğneleri çekip almak ve iki eliyle onları kavramak isteği belirdi. Sık, kahverengi, ipeksi saçlar. Burnuna dolan gülyağı kokusu, kızın göğüslerinin arasından fışkırır gibiydi. Sıcak ve yaşam dolu bir kokusu vardı, yaz mevsiminin ta kendisiydi sanki.

"Haklısın" diye cıvıladı Ariadne ve gözlerini yavaşça yere indirdi. "Birlikte görülmemiz pek iyi olmaz. Çok şükür sarayda bilmecelerin çözüldüğü ve sırların aydınlatıldığı birçok boş oda var." Theseus şaşkınlıkla oha baktı, fakat Ariadne süratle konuşmaya devam etti. "Seni çağirtacağım" diye söz verdi ona, bu arada sık sık etrafına şüpheli bakışlar fırlatıyordu. "Kapın üç kere vurulduğu zaman hazır ol!"

Asterios'un içinde uzun zamandır uyumamış gibi garip bir duygu vardı. Belki de gerçekten uyuyamamış, uyku ile uyanıklık arasındaki eşikte dolanıp durmuştu. Başının üzerindeki açık pencereye baktı.

Ansızın kendi kalp atışlarından başka sesler işittiğini de fark etti. Yatağında doğruldu ve dinlemeye başladı. İç çekişleri geliyordu kulağına, bastırılmaya çalışılan inlemeler. Sanki birileri güreşiyordu. Ayağa kalkıp bir lamba yaksa mıydı?

Eliyle yanındaki alçak tahta masanın üzerinde duran çakmak taşlarını aradı, fakat hemen vazgeçti. Yan odada neler oluyordu?

Kulağını duvara yapıştırdı. Gülüşmeler, homurtular ve solumalar işitiyordu şimdi de, sonunda da düzenli bir şaklama sesi.

Bu ses olsa olsa çıplak iki vücuttan çıkar, diye geçirdi içinden ve ayağa fırladı. Birileri sevişmek için yandaki boş odayı seçmişti. Ansızın tüm huzuru kaçtı. Ne yaparsa yapsın, bundan sonra uyuması imkânsızdı.

"Seni istiyorum" diye inliyordu kadın. Asterios bu sesi hemen tamdı. "Hemen! Hemen şimdi!"

Kendinden geçmiş gibi ayağa kalktı, beline çarşaflardan birini doladı ve tökezleyerek karanlık koridora çıktı. Kapının kolunu tuttuğu anda son bir kez tereddüt geçirdi. Fakat yapacak başka bir şeyi kalmamıştı. Neler olup bittiğini kendi gözleri ile görmesi gerekiyordu.

315.

Odanın bir köşesinde yanmakta olan küçük yağ lambası, içeriyi beyaz bir ışıkla dolduruyordu. Geniş yatağın üzerine çıplak Theseus uzanmıştı. Ariadne ise onun üzerindeydi. Saçları darmadağındı. Ritmik bir şekilde aşağı-yukan hareket eden narin sırtı, ter içindeydi.

Asterios onun içeri girdiğini işittiğine emindi. Fakat kız bir an bile duraksamadı. Dalga dalga inip çıkmaya devam ederken öne eğildi ve göğüslerini adamın çıplak vücuduna ihtirasla sürtmeye başladı. Sonra onu iyice tahrik edebilmek için kalçalarını biraz yukarı kaldırdı ve ansızın indirdi. Bu oyunu tekrar ederken, zevkten inliyordu. Erkek ise, sanki hareketlerini yönlendirmek istercesine, parmaklarını kızın kalçalarından bir an bile çekmiyordu.

Asterios güçlükle nefes alıyordu. Ardına dek açılmış gözlerle karşısındaki iki vücudun zevkten kendilerinden geçtiğini ve adamın boğuk bir çığlıkla kızın içine boşaldığını gördü.

Ariadne kıvrak bir hareketle adamın yanına sırt üstü uzandı ve baştan çıkartıcı tavırlarla çıplak vücuda sokuldu. Elleri yumuşak ve zafer dolu hareketlerle delikanlının çıplak bacaklarını okşuyordu.

Sonra gözlerini kaldırdı ve Asterios'a baktı. "Hoş geldin, sevgili kardeşim" diye gülümsedi kara, bulanık gözlerle. "Sabırsızlıkla bekliyordum seni."

316

Sığınmacılar

Güney kanadındaki ocaklar haftalardan beri tam kapasite çalışıyordu. Fakat demirciler artık eskiden olduğu gibi ateşi her sabah yeniden yakmıyorlardı, Daidalos ateşin sönmesi durumunda korkunç cezalara çarptırılacakları tehdidini savurmuştu onlara. Gece vardiyasına kalan işçiler, ocakların devamlı aynı ısıda kalmalarını sağlamak için ellerinden geleni yapıyorlardı.

Sonbahar mevsimi meşe ağaçlarının yapraklarını kızartmıştı. Çukurların önünde oturan adamlar, ellerindeki körüklerle kil boruların içlerine durup dinlenmeksizin hava üflüyordu. Hava serinlediği için omuzlarına birer battaniye atmışlardı. Kuşlar sabah şarkılarını söylemeye başlar başlamaz Daidalos ortaya çıkıyor ve gecenin sonuçlarını kontrol ediyordu. Bazen de bütün gece orada kalarak çalışmalarını bizzat yönetiyordu. Çok dikkatli olmak lazımdı; tabakalar halinde üst üste dizilen odun kömürü ve demir cevherlerinin birbirlerine olan oranları çok önemliydi.

Ocak tamamen dolduğu zaman, ağzı kil bir tıpa ile kapatılıyordu. Sonra erime sıcaklığına ulaşana dek hava akımını belli bir düzeyde tutmaktan başka yapılacak bir iş yoktu. Saatler sonra pel-temsi bir kitle yavaşca dışarı akıyor ve çukurda birikiyordu. Bu demir peltesini mümkün olduğunca çabuk çukurdan uzaklaştırmak gerekiyordu, aksi takdirde zaten güç olan işlenmesi neredeyse imknsiz hale geliyordu. Normal maden işlerinde kullanılan bronz aletler, bu iş için gereğinden fazla yumuşak olduğundan bir işe yaramıyordu. En mantıklısı bu iş için demir aletlerin kullanılmasıydı elbette. Ama bütün sorun işte burada başlıyordu.

Bu yöntem bugüne dek hiçbir işe yaramamıştı. En yetenekli bronz ustaları bile demir parçalarını eninde sonunda paralıyorlar-

317

di. "Göğün madeni" diye fısıldıyordu Daidalos. Neredeyse bir ya_ karış gibi çıkıyordu bu kelimeler ağzından, fakat yine de bir faydası olmuyordu. Ustalara yalvarıyor, bağırıp çağırıyor, fakat işe yarar büyüklükte bir tek demir parçası olsun elde etmelerini bir türlü sağ-layamıyordu. mitlerini yitirmiyorlardı asla. Fakat elde ettikleri tek sonuç, hayal kırıklığıydı. Daidalos çılgına dönerek ustaları dövmek, kafalarını birbirine tokuşturmak, onları tepelemek istiyordu. Sonra boş veriyordu. Ne faydası olurdu ki?

Giritliler yapmakla yükümlü oldukları işlerin tümünü eksiksiz yerine getiriyor, fakat bunlar dışında parmaklarını bile kımıldatmıyorlardı. Demir eritmek onun arzusuydu, kendilerinin değil! Bunu her gün Daidalos'un başına kakıyorlardı. Atinalı nefret dolu gözlerle süzüyordu onları. zerinde ne denli büyük bir baskı olduğundan haberleri bile yoktu. Zamana karşı yürüttüğü amansız mücadelenin ise, farkında bile değildiler.

Bir süre sonra Minos Zakros'a geleceğini bildirmiş ve tüm saray sakinlerinin yanı sıra, adayların tümünün de katılacağı bir tören düzenlenmesini emretmişti. Bu haberin ne anlama geldiğini kimse Daidalos'tan daha iyi bilemezdi. Deney vakti sona ermişti. Girit kralı artık sonuçları görmek istiyordu.

O zamandan bu yana iştahı tamamen kapanmıştı ve günde birkaç saatten fazla uyumuyordu. Eski mide ağrıları yeniden depremişti. Sabahları elinde kötü kokulu duman ve gazlara karşı kullandığı bir ağzlık olduğu halde ocağın başında dikilirken kendisini o kadar sefil hissediyordu ki, asla doğmamış olmayı arzu ediyordu. Fakat ergime süreci azıcık bir ilerleme gösterdi mi, içindeki araştırmacı ruh yeniden canlanıyor ve ona hâkim oluyordu. Demir parçalarının kor halindeki kömürlerin arasından akmasını bekliyordu heyecanla.

Yine o işe yaramaz maden bozuntusu! Daidalos yıkılıyordu. Aklına gelen her şeyi denemişti. Dağın yamacında rüzgâr kuvvetiyle çalışan krklerden vazgeçmiş ve

sedir kütükleri yerine yerli ağaçlardan büyük miktarlarda kullanmaya başlamıştı. Zakros civarındaki kel tepelerin bazıları onun sonu gelmez çalışmalarının bir ürünüydü. Bölge rahibesi ile de başı dertteydi. Kadın onu kutsal

318

koruların ağaçlarını çalmak ve bu şekilde tanrıçaya karşı gelmekle suçluyordu. Pasiphae'nin buraya gelişini de kendi lehine kullanacağına hiç şüphe yoktu. Fakat Minos demir dökümü konusunda ısrar ettiği müddetçe, korkmasına gerek yoktu.

Peki ya günün birinde Pasiphae'nin kocası koruyucu elini onun üzerinden çekerse? O zaman gizli yaşantısının hali ne olurdu? Patane'yle olan ilişkisini nasıl sürdürebilirdi?

Müptelası olduğu bu durumun ortaya çıkması halinde neler olabileceğini düşünmek bile istemiyordu. Nubyalı kadın, kalbinin uzun zamandır aradığı hükümdarıydı. Her adım atışında incecik elbisesinin altında titreyen kocaman göğüsleri ve cesametli baldırları aklına geldiği anda, kanı damarlarında kaynamaya başlıyordu. Kendisine uyguladığı eşsiz muameleden bir daha vazgeçmesi mümkün değildi ve bunu istemiyordu. Seviştikleri zaman kadın ter içinde kalıyor, tüm vücut sıvılan bardaktan boşamrcasına akmaya başlıyor ve dönen gözlerinin sadece akı görünüyordu. İşte o zaman, Daidalos kendisini tümüyle onun ellerine bırakıyordu. Sık sık bu muazzam et dağının altında yaşama veda etmeyi düşünüyordu. Bu onun en iyi koruduğu ve en gizli sırrıydı. Azımsanmayacak gelirinin büyük kısmının nereye gittiğini ve ona yaptığı düzenli ziyaretleri hiç, ama hiç kimse bilmiyordu.

Fakat özellikle geceleri, asitle dolan midesi ona ıstırap vermeye başladığı zaman, Patane'den ayrılmak zorunda kalacağı korkusu içine gelip yerleşiyordu. Uykusu kaçırıyordu bu anlarda. Ayağa kalkıyor, şehirdeki şifacının hazırladığı bitki çayını içiyor ve masasına oturuyordu. Her zaman yanında bulundurduğu çakmak taşları ile yağ lambalarını yakıyordu hemen.

Minos'la olan münakaşasından sonra ortadan kaldırdığı çizimlerini tekrar incelemeye başlamıştı: Uçuş biçimleri, kanatlı böceklerin vücutları, çeşitli biçimdeki kuş kanatlarının yatay ve dikey kesitleri. İnsanların kollanna kanatlar takarak kendi güçleri ile uçmaya çalışmalannm imkânsız olduğunu uzun zamandır biliyordu. Kesinlikle başka bir gücün desteğine ihtiyaç vardı; gözlemlerine ve hesaplanna göre hava akımları bile bu iş için tek başlarına yeterli değildi. İnsanın ağır vücut yapısıyla kuşların hafif yapılarının arasındaki farkı ortadan kaldırmak için ne yapmalıydı peki?

319

Herkesin uyuduğu ve sarayın güney kesiminin tek hâkimi olduğu için çok seviniyordu. Patane'ye gitmeye fırsat bulamadığı za_ manlar, dairesinden

ayrılmıyordu. Kollarını kanat gibi çırparak odanın içinde bir aşağı bir yukarı sıçradığı zaman, kimsenin kendisini gözetlemediğinden emindi. Ya da taburesinin veya masasının üstüne çıkıp kollarını salladığı zamanlar. Çok sıska olmalarına rağmen kendisine hâlâ çok ağır gelen bacaklarına öfkeyle bakıyor ve belki de bininci defa bir kuş gibi uçarak tüm dertlerinden kurtulu-vermek istiyordu.

Yaptığı bir beceriksizlik kendisini sonuca epeyce yaklaştırmıştı. Çok kötü bir geceydi. Uzun zamandır yaşadıklarının en kötüsü. Acıdan iki büklüm olmuş bir halde, ne olur ne olmaz diye daima yatağının yanında yanar vaziyette duran yağ lambasına uzandı. Fakat bunu yaparken elini bir yağdanlığa çarpmıştı. Bulanık sıvı bir paket çizimin üzerine akmaya başladı. Daidalos küfrederek yapıları masadan kaldırdı. Fakat geç kalmıştı, kâğıtlar akan yağ içlerine çekmişlerdi.

İç organlarındaki dayanılmaz sızılar yüzünden uzun bir süre kâğıtları bir daha aklına getirmede. Sonunda şehre kaçmıştı; Patane onu oturduğu kahverengi evde bildik solumasıyla karşılaşmıştı. Aceleyle soyunmuş ve titreyerek kadının kırbacını eline almasını beklemişti.

"Diz çök!" diye emretmişti kadın ona kaba bir sesle ve bu geceki hizmetlerinin karşılığı olarak aldığı altın saç iğnesini göğüslerinin arasına kaydırmıştı. İğnenin izlediği yolu düşünceleriyle takip etmek onu tahrik ediyordu, sanki o iki et dağının arasında ezilen ta kendisiydi. İlk kırbaç darbesi zayıf kalçalarına indiği anda zevkle inlemişti.

"Devam et! Devam et!"

Günahlarının kefaretni bu gece her zamankinden daha sert ve acı dolu ödemeliydi. Sırtında saklayan kırbaç gözlerini yaşlarla doldururken, aklına Kalos ve Naukrate'nin suratları geliyordu. Kırbacın her darbesi ile, bir sabah karısı ve yeğenini kendi yatağında çıplak ve birbirlerine sarılmış olarak bulduğu zaman duyduğu acıyı, yeniden hissediyordu.

320

"Kuvvetli! Daha kuvvetli!"

Nubyalı kadın kırbacı bacaklarına indiriyordu bu defa. Daida-los kadının kuvvetli ve düzenli kırbaç darbeleri altında zevkle inleyerek kıvrılırken, giderek daha fazla tahrik olduğunu hissetmişti. Kendisine ihanet eden iki insanın ölümüne karar vermişti o gün. Sonra yağmurlu bir akşamda Kalos'u kayalıklardan aşağı yuvarlamıştı. Naukrate de kısa bir süre sonra ölmüştü, fakat Daidalos onun iltihaplı ateşten değil, üzüntüden dolayı öldüğüne emindi.

O zamandan beri hak ettiği bu cezaya ihtiyacı vardı. O zamandan beri sadece kara tanrıçası ona zevk verebiliyordu. Bu nedenle istediği takdirde dünyaları bile ayaklarının altına serebilirdi.

Sakinleşene kadar Patane'nin yanında kalmıştı. Kadın yaralarını temizlemiş, merhemlemiş ve onu bir çocuk gibi dizlerinde sallamıştı. Bir süre sonra ise kadının yanından ayrılmak zorunda kalmıştı. Geceyi onun yanında geçirmek, kurallara aykırıydı. Fakat çok yakında bir kez daha gelecekti. Çok yakında.

Eve döndüğü zaman, yatağının yanındaki yağa bulanmış yaprakların özelliklerinin değişmiş olduğunu fark etmişti. Onları kıvırmaya veya buruşturmaya çalışmış ve çok ilginç bir durumla karşılaşmıştı. Üzerine dökülen yağ emmiş olan papirüsler eskisine nazaran çok daha dayanıklı ve esnekti. Daidalos uzun uzun ellerinin arasındaki yağlı papirüsleri seyretmiş ve gülümsemişti.

O gece uyku ona haram olmuştu. Acıyan kıcıyla pencerenin altına oturmuş, hava aydınlanana kadar çizim yapmıştı. Sonra da ellerini ve yüzünü yıkayarak, çukurları bekleyen adamların yanına gitmişti.

İçinde herkesten özenle sakladığı bir ümit ışığı belirmişti. Kralın ve refakatindekilerin gelmesine çok az bir zaman kalmıştı, ama çalışmalarında kayda değer en küçük bir gelişme bile olmamıştı. Bu da yetmezmiş gibi, kendi huzursuzluğunu tüm çevresine de aktarmıştı. Ocağın başındaki adamlar en küçük bir aksilikte ağza alınmayacak küfürler etmeyi alışkanlık haline getirmişlerdi ve çukurdaki işçilerden ikisi sudan bir sebep yüzünden öldüresiye kavga etmişti. Dökümhanedeki hava ise iyice gerilmişti; en küçük bir bahane ile adamlar tüm sinirlerini boşaltmaya hazırdılar.

321

Theseus bile dökümhanedeki ortamın gerginliğini fark ettiği için, davranışları kendisinden beklenmeyecek kadar incelmışti. Daidalos'u ziyaret etmeyi bir alışkanlık haline getirmişti. Artık adamların hiçbiri ona aldırış bile etmiyordu, hatta onu kendilerinden biri gibi görmeye başlamışlardı. Derslerin tümünde uyuyan ya da dalga geçen, en küçük bir işi bile bin bir zorlukla yapan Theseus, Örsün başında son derece çalışkan ve yetenekli biri olup çıkıyordu. Daidalos onun maden eritme çalışmalarını büyük bir dikkatle takip ettiğini fark etmiş, hatta en küçük bir başarıya bile içtenlikle sevindiğine şahit olmuştu. Aigeus'un veliahdının tüm Girit adasında kendisini en iyi hissettiği yer, pislik içindeki bu dökümhaneydi.

Bu durum Daidalos'u hem şaşırtmış, hem de şımartmıştı. Delikanlının kaba saba mizacına anlayışla yaklaşıyor, hatta bu arada onu tanımaya başladığını bile düşünüyordu. Theseus'un işe dört elle sarılması çok hoşuna gidiyordu, içinde yanan

isyan ateşi ise kendi öfkelerini aktarabileceği bir emniyet vanası haline gelmişti. Kelimelere ihtiyaç duymayan bir ittifak doğmuştu aralarında. Daidalos kendisini eskisi kadar yalnız hissetmiyordu artık, hatta bazen İka-ros yerine onun gibi bir oğula sahip olmayı istediğini düşünüyordu. Şayet dışarıya hiçbir şey sızdırmayacakları konusunda anlaşmamış olsalardı, Daidalos onu gece vardiyasına kalan işçilerin başına dikmek için bir an bile duraksamazdı. Bu kadar çok güvenmeye başlamıştı ona.

Theseus'un gerçekte demircilikten nefret ettiğini ve tek amacının düşmanlarla dolu bu adada bir tane olsun müttefik kazanmak olduğunu anlayamamıştı. Daha ilk sohbetlerinde Daidalos'un acı dolu bir insan olduğunu anlamış ve onun Atina'daki yaşamı hakkında bölük pörçük de olsa bazı şeyler öğrenmeyi başarmıştı. Daidalos'un üzerinde konuşmaktan özenle kaçındığı bir tek konu vardı ki, Theseus en ustaca manevralarla bile ağızdan laf almayı başaramamıştı. Atinalı mucidin yaklaşık yirmi yıl önce adayı kaçarcasına neden terk ettiğini çok merak ediyordu. Babasının Daidalos ismini kendi yanında asla telaffuz etmediğine emindi. Zaten çok kısa süren saray yaşamında buna fırsat bile olmamıştı. Bu nedenle diğer adaylardan bu konuda bilgi almak istiyor, fakat Daidalos ile olan

322

yakın ilişkisini açığa vurmamak için bunu yaparken oldukça zorlanıyordu.

Sadece Eriboia birtakım şeyler hatırlamıştı. "Babamın aynı isimli bir adamdan söz etmiş olduğunu hatırlıyorum." Var gücüyle kafasını çalıştırıyordu. "Acaba ihanet gibi bir şeyle ilgili olabilir mi? Üzgünüm ama aklıma gelenlerin hepsi bu!"

Zayıf bir ipucu. Yine de Theseus pes etmedi. Bu sırrı aydınlatmaya kesin kararlıydı. Diğerlerini tamamen avcuna almak için bunu başarmak zorundaydı.

Bu arada mucitle olan ilişkilerini geliştirmeye de özen gösteriyordu. Minos'un ziyaret vakti yaklaştığı bu günler buna son derece uygundu; Daidalos gece gündüz çalışıyordu. Eski soğuk ve mesafeli davranışlarından tamamen vazgeçmişti. Hatta Theseus'u görmek onun için gerçek bir sevinç kaynağı olmuştu. "Fırsat bulur bulmaz hemen buraya gel" dedi ona bir keresinde. "Daha pek çok şey öğrenmen lazım. Minos geldiği zaman kim bilir neler olacak?"

"Eğer bir budala değilse çalışmalarına devam etmeni isteyecek" diye karşılık verdi Theseus, bu arada da kralın yırtıcı bir hayvana benzeyen profilini gözünün önüne getirmekten kendisini alamıyordu, iki Giritlinin karşısında kendisini özellikle huzursuz hissediyordu. Bir tanesi Minos'tu. Diğeri ise, altın benekli gözlere sahip olan Asterios isimli garip rahipti. Bu adam ta en başından beri onun gözüne batıp duruyordu. Kendisini herkesin önünde azarlaması ve Ariadne'yle birlikteyken suçüstü yakalaması da cabasıydı. O günden beri onu düşmanı olarak kabul

ediyordu.

"Minos'un bir budala olmadığına şüphe yok" diye karşılık verdi Daidalos. "Fakat olayların kendi istediğinden farklı gelişmesini bir türlü hazmedemiyor. Özellikle de demir konusunda." Kısa bir ara verdi. "Denenmemiş hiçbir yöntem bırakmadım, fakat maalesef hepsi başarısız oldu." Sesi boğuktu ve gözkapakları yan yarıya kapalıydı. Patane'nin yanındaki son gece zor ve acı dolu geçmişti. Fakat daha kötüsü, Minos saraydan ayrılana kadar onu ziyaret edemeyecek olmasıydı. Onu daha şimdiden özlemeye başlamıştı. Buluştukları ilk gece kadının kuvvetli kolları günahlarının kefaretinin ödetecekti ona. "Fakat çok küçük bir şansımız daha var" dedi aniden. "Dün aklıma gelen yeni bir yöntem."

323

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Theseus merakla.

"Bu konuda ancak kendimi hazır hissettiğim zaman konuşmak istiyorum" diye kaçamak bir cevap verdi Daidalos. "Demir eritmek neredeyse bir yaratma sanatıdır ve her demirci kendi örsünü karısından daha iyi muhafaza etmelidir." Yorgun bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Demir içeren kutsal cevher, sırrını hazinesini koruyan bir bakire gibi saklıyor. Bu hazineyi ele geçirişimin şahidi olmanı umarım" diye sözlerine son verdi. "Ertesi gün, Mi-nos geldiği zaman."

Gökyüzü doğu yönünde aydınlanmaya başlamıştı; deniz kenarındaki şehir uyanıyordu. Gece boyunca çukurların kenarlarına yerleştirdikleri meşaleleri artık söndürebilirlerdi. Adaylar gece yarısından beri maden eritme ocaklarının başına toplanmış bekliyorlardı. Sonbahar sabahının havası o kadar berrak ve soğuktu ki, gençler ister istemez çukurun başına iyice yanaşmak zorunda kaldılar. Aralarından bazıları ta çukurun dibine kadar inen kil borulara dokunarak ellerini yakmışlardı. Hepsi yorulmuş ve acıkmış, aşağıda neler olup bittiğini kimse seyretmek istemiyordu artık.

"Daha kaç saat bekleyeceğiz burada?" diye mızıldanmaya başlamıştı kızlardan bazıları. Isınmak için oldukları yerde hoplayıp duruyorlardı. "Zaten görülecek doğru düzgün bir şey de yok!" Eri-boia kendisinden beklenmeyecek bir cesaretle onlann sözcülüğüne soyunmuştu. "Burada dikilip madencilerin metal dövmesini mi seyredeceğiz?"

"Neler söylediğinizin farkında değilsiniz galiba!" diyen Daidalos onları akıllarını başlarına toplamaları konusunda uyardı. Gri pelerini içinde her zamankinden daha zayıf ve solgun görünüyordu. "Madenciler, Toprak Ana'nın bağrındaki cevher ve taşlan dönüştürme sanatına vakıftırlar. Yaptıkları iş kutsaldır." Ateş saçan parlak gözleriyle adaylara baktı. "Madenciler ve kullandıkları aletler olan örs, çekiç ve körük üzerinde tanrının koruyucu eli uzanmaktadır. Yoksa bunları size

öğretmediler mi?"

Kızlar mızıldanmayı keserek adamın karşısından uzaklaştılar. Bu adamın sert çehresi ve keskin kokulu nefesi karşısında kendile-

324

rini daima rahatsız hissetmişlerdi. "Atina'da hiç madencilik yapılmıyor sanki! Fakat bu kadar büyütüldüğüne asla şahit olmadım" dedi Eriboia yavaşça, fakat bunları söylemek için önce Daida-los'un oradan uzaklaşmasını beklemişti.

"Daidalos da aslında bir Atinalı değil mi?" diye sordu genellikle sessiz kalmayı yeğleyen Asteria.

"Bu adada geçirdiği yıllar onu gerçek bir Giritli yapmış olmalı" diye alay etti Antiochos. O da asilerden biriydi. "Yaptığı işe o kadar büyük bir hayranlık duyuyor ki, neredeyse ocağın içine düşecek."

Kendisine destek olmasını beklercesine Theseus'dan yana bir bakış fırlattı, fakat delikanlı oralı bile olmamıştı. Tüm dikkatini içinden her an bir şeyler akmasını beklediği kil borulara vermişti.

"Geliyor! Oluklara dikkat edin! Başlıyor!" Cevher ustasının haykırışı hepsini irkiltti. Hava kanalındaki tıkaçları çıkarınca, pel-temsi bir kitle ağır ağır çukurlara akmaya başlamıştı. Hamur kıvamındaki maden büyük parçalar halinde aşağı akarken, daha ince olan cüruf oluklardan dışarı akıyordu.

Adamların hepsi var güçleriyle çalışırken, Daidalos da bir çekirge gibi oradan oraya sıçrayarak kısa emirler yağdırıyordu. Adamlardan bir kısmı uzun kıskaçlar yardımıyla kızgın maden külçelerini küçük potalara dolduruyordu. Diğer işçiler ise yine aynı uzun kıskaçlar ile bu külçeleri mümkün olduğu kadar süratli bir şekilde dökümhaneye yetiştiriyordu. Demir külçelerine orada su veriliyor, böylece içlerindeki son pisliklerden arındırılıyorlardı.

Süngere benzeyen gözenekli demir parçaları, defalarca ısıtılarak örslerin üzerinde kıvama sokulmaya çalışılıyordu. Dökümhanedeki ısı korkunç boyutlara ulaşmıştı. Ateşin başındaki adamlar bardaktan boşanırcasına ter döküyorlardı, seyirciler de üzerlerindeki gereksiz giysileri çoktan çıkarıp atmışlardı. Çekiç darbelerinin çıkardığı gürültü doldurmuştu mekânı.

Daidalos her tarafta aynı anda bulunuyordu sanki. Bir örsten diğerine koşuyor ve adamlarını gayrete getirmeye çalışıyordu, bir sonraki an ise maden ikmalinin aksamaması için kapının arkasından işçilere bas bas bağırdığı işitiliyordu. Mevcut süratten hiç mi

hiç memnun değildi. "Daha hızlı" diye söyleniyordu. "Acele edin! Neden bu kadar yavaşsınız? Daha yapacak çok iş var! Ne yaptığa nızı sanıyorsunuz? Minos'un sizi bekleyeceğini mi sanıyorsunuz?"

"Nasıl gidiyor?" diye bağıyordu Theseus arada bir hızla önünden geçen adama, "başaracak mısınız?"

Daidalos omuzlarını silkiyordu. "Bakalım" diye mırıldanıyordu her defasında, "henüz hiçbir şey belli değil."

"Minos ürettiğin demir ile ne yapmanı istedi?" diye sordu Theseus adamı bir kez daha yakalamayı başardığında.

"Ok uçları. Nedenini ancak Zeus bilir." Daidalos tekrar örslerden birinin yanında belirmişti. "Hazır mısınız?"

"Sanırım" diye homurdandı maden ustası.

"Pekâlâ." Daidalos arkasını döndü. "Sidik sürahileri nerede?"

iki çırak hemen istediklerini getirdi. Bir tanesi uzun bir kıskaç ile sürahilerden birini yerdeki taş kalıpların üzerinde tutuyordu.

"Şimdi!" diye bağırdı Daidalos. Kızgın metalin üzerine akan sarı sıvı bir anda tıslayarak buharlaştı ve mekânı iğrenç bir koku doldurdu. Adayların birçoğu elleriyle ağız ve burunlarını örtmüşlerdi, ama Daidalos sanki koku alma yeteneğini yitirmiş gibiydi.

Theseus'un gözleri şaşkınlıktan koca koca açılmıştı. Demek sözünü ettiği küçük şans bu, diye düşündü. Metali soğutmak için bugüne kadar yaptığı gibi su ve hayvan kanı yerine, sidik kullanıyor!

"Devam edin!" diye bağırdı Daidalos sabırsızlıkla. "Şimdi diğerini dökün! Dikkatli olsanıza!" neredeyse elindeki kıskaçı düşürecekti. "Hepiniz aynı anda değil. Teker teker!"

Ve nihayet hazır demir ok uçlarını eline alarak inceledi. Tahminlerinde yanılmaması, tüm sorunlarının çözüldüğü anlamına geliyordu. Akros'tan ve Patane'den ayrılmasına gerek kalmayacaktı. Suratının sert hatları bir anda gevşemişti; yeni bir umut doğmuştu içine sanki.

Öğleden sonrasının geç saatlerinde okçular hazırlıklarını sona erdirmişlerdi. Hedef tahtaları beklenmedik bir şekilde her zamanki gibi tiyatro avlusuna değil, sarayın güney kısmındaki işliklerin hemen yakınına yerleştirilmişti. Minos açık havaya birçok tabure yerleştirilmesini emretmişti. Adaylar en arkada oturuyordu.,

326

Theseus onların arasında değildi, gözden uzak bir kenarda dikilmeyi tercih etmişti. Ariadne onun önünden geçerken gizlice göz jırcıpmıştı; ilişkilerini Asterios'tan başka bilen yoktu. Theseus gelecekte de bu durumun böyle sürmesini canı gönülden umuyordu. Arkadaşları onun Giritli prensesle olan ilişkisini öğrenecek olursa, bir daha suratlarına nasıl bakabilirdi ki? Zaten onu yatağa atmakla caka satacak durumda da değildi. Çünkü aslında o Ariadne'yi değil, kız onu seçmişti; o da olgun bir meyve gibi kucağına düşüvermişti! Theseus bunları düşünmekten hoşlanmıyordu. Başlangıçtan beri aralarındaki ilişkide ne olduğunu anlayamadığı garip bir şeyler vardı. Ariadne ona neden bu kadar soğuk ve ukala geliyordu? Gereğinden fazla kendini beğenmiş olduğu için mi? Yoksa sözünü sakınmadan aklına geleni söylediği için mi?

Ne yaparsa yapsın, dizginlerin Ariadne'nin elinde olduğu duygusundan bir türlü kurtaramıyordu kendisini. Gizli buluşmaları onu her defasında daha fazla güçten düşürüyordu. Boğuk gülüşlü bu kadının vücudunu arzulamasına rağmen, ruhu kendisine yabancıydı. Ona karşı son derece dikkaüi davranıyor ve tüm sorularına kaçamak cevaplar veriyordu. Ariadne bazen onun bu dikkatini fark etmemiş gibi davranıyor; bazen de ona soru üstüne soru soruyor ve aldığı cevapların hiçbirisiyle tatmin olmuyordu. Ariadne'nin sağı solu hiç belli değildi; bir an sonra ne yapacağını kestirmek imkânsız gibiydi. Onun yanında olmaktan hoşlanıyordu, ama şiddeti ve sertliği onu giderek kendisinden soğutuyordu. İçine girdiği zamanlar ise onu değil, kız kardeşini düşünüyordu. O solgun tenli, bakire rahibeyi. İki kardeş birbirlerinden ancak bu kadar farklı olabilirdi!

En ön sırada oturan Ariadne'ye baktı. Özenle boyanmış ve saçlarını yaptırmıştı, sarı elbisesinin içinde son derece güzel, fakat bir o kadar da dalgındı. Bazen kollarının arasında olduğu gibi. Pa-siphae de en ön sıradaki yerini almıştı; sol tarafında her zamanki gibi karalara bürünmüş, asık suratlı Mirtho oturuyordu. Kraliçenin kızlarının ve oğullarının yanında, daha önce hiç görmediği siyah saçlı, ince, soylu hatlara sahip biri oturuyordu.

Atış çizgisinde bulunan adamlar hazırlıklarını neredeyse tamamlamışlardı.

327

"Onlardan biri olmayı çok isterdim" diye mırıldandı Glaukos Abanoz ağacından yapılmış yayları güneşin altında parlayan adamlara gıptayla bakıyordu.

"Senin de sıran gelecek" diye teselli etti onu Denkalion. "Biraz daha sabret bakalım! Bugün sıra tecrübeli okçularda."

Daidalos bu yarışma için özel olarak demir ok uçları dökmüştü. Ikstos yayını gerdi, hedefi nişanladı ve okunu bıraktı. Hedef tahtasının kırmızı merkezinin çok az yanına isabet ettirmişti. Gözlerinden bu azıcık sapmanın onu ne kadar üzdüğü okunuyordu.

Aiakos'un oku ise hedefin tam ortasını bulmuştu. Bir an için alanı büyük bir sessizlik kapladı, sonra da çılgınca alkış sesleri. Özellikle de Daidalos avuçlarını patlatırcasına alkışlıyordu. Bu arada yan gözle tekrar tekrar Minos'a bakıp duruyordu. Girit kralının konuşmaya başlamasıyla beraber, diğer seyirciler de ne olduğunun farkına vardılar. "Bravo, Aiakos!" Hedef tahtasına doğru yürüdü. "Fakat bu oku döken adamın öğrenmesi gereken daha çok şey var." Tahtaya saplanan ok kendiliğinden yere düşmüştü. "Daidalos! Buraya gel!" diye emretti sonra.

Atinalı mucit aniden ihtiyarlamıştı.

"Onu yerden al!"

Daidalos yere eğildi.

"Buraya getir!" Giritli oyun oynar gibi oku bir süre elinde evirip çevirdi. "Döktüğün okun durumunu tasvir etmek gerekseydi, hangi kelimeyi kullanırdın?" Sesi buz gibiydi.

"Parçalanmış."

"Daha yüksek! Söylediğini kimse duyamadı."

"Okun ucu parçalanmış." Daidalos'un söyledikleri şimdi de daha iyi duyulmamıştı. "Tahtaya değdiği esnada un ufak olmuş. Üzgünüm. Çok üzgünüm." Acı dolu bir ifadeyle Minos'a baktı. "Uykusuz geçen haftalar" diye devam etti. "Tutulan tüm nöbetler. Yeni ocaklar. Deney üstüne deney. Ve sonra, ansızın bir umut ışığı. Her şey çok iyi gidiyordu. Neredeyse emindim."

Seyirciler derin bir sessizlik içinde onlara bakıyordu. Geniş omuzlu Giritlinin karşısında duran Daidalos, ezilip büzülmekten bir avuç kalmıştı ve daha da küçülmeye devam ediyordu. Ikaros ta-

328

buresinden fırlamaya yeltendi, fakat Asterios onu kolundan tutarak yerine oturmaya zorladı. "Otur oturduğün yerde! Durumu daha da kötüleştirme!" diye

fısıldadı.

"Neredeyse yeterli değil. Neredeyse bir yarışmayı bile zaferle sona erdirmeye yeterli değil. Hele ok savaş esnasında öldürmek üzere hazırlandıysa, neredeyse hiç yeterli değil" diye kükredi Minos. "Kıyılarımıza çıkan düşmanlar şehirlerimize ve tapınaklarımıza saldırmaya cüret ettikleri zaman, neredeyse Girit'in sonu anlamına gelebilir. Adamızın güvenliğine sığınmış olan herkes bundan etkilenecektir. Bir Giritli olmasa bile." Bu sözleri söylerken delici bakışlarını Theseus'a dikmişti.

Theseus bu aşağılamadan tiksinimişti. Onu herkesin ortasında rezil etmekle büyük bir hata yapıyorsun Girit kralı Minos, diye geçirdi içinden. Daidalos'un bugünü asla unutmayaacağına eminim. Hiçbir Atinalı bunu başaramaz. Bu arada kötü kötü Minos'a bakmayı da ihmal etmiyordu.

"Bu üzücü durum yarışmayı izlemenize engel olmasın." Minos zorlukla kendisine hâkim olmayı başararak seyircilere döndü. "Aiakos, İkstos ve diğerleri! Sadaklarınız sağlam Girit okları ile dolu! Az önceki rezaleti onlarla telafi edebilirsiniz. Genç dostlarımıza okçuluğun ne demek olduğunu gösterin bakalım!" Sonra da Daidalos'un hâlâ yanında durduğunu yeni fark etmiş gibi yaparak ona döndü. "Benimle gel!" dedi kısaca. "Hemen şimdi. Konuşacak epey şeyimiz var sanırım!"

"Demin yaptığın gerçekten de gerekli miydi?" diye sordu Da-idalos işliğinin kapısını kaparken. "Hayal kırıklığına uğradığını anlayabilirim. Fakat durup dinlenmeden çalıştığımı sen de gayet iyi biliyorsun." Mahcup bir tavırla gülümsedi. "Giritlilerle çalışmak gerçekten de kolay değil" dedi sonra. "Bana başka adamlar ver, sana başka sonuçlar üreteyim."

Minos bir süre cevap vermedi. İşliğin içinde bir aşağı, bir yukarı dolanıp duruyor ve etrafına sanki hayatında ilk defa görüyormuş gibi bakıyordu. Örsün başında çalışmakta olan adamlar Daidalos'un bir işareti üzerine ocaktaki ateşi söndürdüler. Minos hâlâ etrafına bakınıp duruyordu. Taş gibi suratında bir tek kas bile ki-

pırdamıyordu. Daidalos bu ifadesiz suratı nasıl yorumlayacağını bilemediği için, korkmaya başlamıştı. Bağırsaklarının büzüştüğünü hissediyordu.

"Beceriksizliğini başkalarına mal etmeye çalışma" dedi sonunda. "Benim muhababım sensin, sıradan maden ustaları değil! Fakat gelecekte her şey farklı olacak."

"Bu ne anlama geliyor?" diye sordu Daidalos dikkatle. Gözleri arka kapıya kaydı. Hafif bir çatırtı duyar gibi olmuştu. Fakat bu herhalde gergin sinirlerinin kendisine oynadığı bir oyundu. Kendisini berbat hissediyordu; şu anda Nubyalı kadının yanında olmak için çok şey feda edebilirdi. Onu bir daha asla görememekten korkuyordu. Bu düşünce az kalsın cesaretinin tamamen kırılmasına neden olacaktı.

Onun küplere bineceğini, bağırp çağıracağını, kendisine hakaret edeceğini düşünmüştü. Fakat bu buz gibi sükûnet...

"Aklıma gelen ilk düşünce seni Atina'ya geri göndermek oldu" dedi Minos ağır ağır. "Aigeus'un hakkındaki ölüm hükmünü uygulamak için bir an bile tereddüt etmeyeceğinden eminim. Yeğenin Kalos'u sadece kıskandığın için soğukkanlılıkla öldürdüğün zaman ne kadar üzülmüş olduğunu çok iyi hatırlıyorum."

Daidalos ona boğulmakta olan biri gibi baktı. "O bir kazaydı" diye itiraz etmeye yeltendi.

"Fakat sonra aklıma daha iyi bir fikir geldi" diye devam etti Minos ona aldırış etmeden. "Sana çok fazla yatırım yaptım. Neden seni düşmanlarıma yem olarak atayım ki? Belki de Girit gemileri, aletleri ve silahları üzerine iştahları kabarıyor! Hatta yeteri kadar konuşursan seni serbest bile bırakabilirler! Hayır Daidalos, bu iyi bir fikir değil." Başını salladı. "Atina'yı aklından çıkarsan iyi edersin. Son nefesine kadar Girit topraklarından dışarı adımını bile atamayacaksın. Bu konuda sana yemin ederim!"

"İşlikleri kapamayı düşünüyor musun?" diye inledi Daidalos. Midesi berbat durumdaydı. İki büklüm olmamak için kendisini zor tutuyordu. Fakat dayanmaya kararlıydı.

"Tam aksine" diye gülümsedi Minos dudaklarını bükerek. Sevinç nidaları geliyordu dışarıdan kulaklarına. Okçulardan biri çok başarılı bir atış yapmış olmalıydı. Duvara dayandı. "Eskisinden

330

çok daha fazla çalışacaksın. Hatta bundan böyle sadece çalışacaksın. Fakat yeni şartlar dahilinde!"

"Ne gibi?" diye sordu Daidalos yorgun bir sesle.

"Artık benim tutsağımın" dedi Minos kurumlu bir tavırla. "Benimle beraber gittiğim her yere geleceksin. Seni daima kontrol altında tutmak istiyorum." Daidalos'a doğru eğildi. "Ve her şeyi bilmek! Artık benden habersiz yaptığın deneylere paydos! Malzemelerimi boş yere kullanmayacaksın. Sakın ola ki beni atlatabileceğini düşünme! Gereken önlemlerin tümünü aldığımı bilmelisin."

Daidalos ölü gibiydi, içine düştüğü derin ümitsizlik ona karşı koyma cesareti vermişti. "Yıllardır sadakatle hizmet etmiyor muyum sana? Daha ne istiyorsun benden? Sana her şeyimi verdim. Ruhumu, gücümü, sağlığımı." Etkili bir gerekçe arıyordu. "Hatta oğlum. Sandığın kadar kör değilim."

"Bunun konumuzla ilgisi yok!" dedi Minos çabucak. Kapıya yaklaşarak kulak kabarttı, fakat herhalde yanlış duymuştu. Dışarıda hiç ses yoktu.

"Ama gerçek bu" diye ısrar etti Daidalos. Gözleri şüpheyile parlıyordu. "Epeydir söylemek istiyordum bunu sana."

"Bugün gerçekleri dile getirme günü ise, benim de söyleyebilecek ufak tefek şeylerim var" diye gülümsedi Minos kötü kötü.

Daidalos donup kalmıştı. Kahverengi ev ve kırbaçlı kadın, diye geçirdi içinden. Şimdi her şey ortaya çıkacak.

"O küçük Atinalıdan uzak dur! Bana onun buralarda sürtüp durduğunu söylediler."

Demek buydu! Neyse! Hiç olmazsa başına gelen felaketlerden biri azalmıştı.

Daidalos'un rengi heyecandan biraz daha solmuştu. Kekeleyerek bir şeyler söylemeye çalıştığıında Minos boş ver dercesine elini salladı.

"Tamam, tamam. Bunun için de hemen bir açıklama yaratacağına eminim. Fakat dinlemek istemiyorum. Beni ilgilendiren tek şey, demir. Alet ve silah yapılacak kadar sert ve sağlam demir. Bunu anladın mı?"

"Evet" diye cevap verdi Daidalos yavaşça. "Anladım."

331

"İyi." Minos duvara yaslanmaktan vazgeçmişti. "O halde eşyalarını topla. Zakros'tan ayrılıyorsun. Denemelerine Knossos'ta devam edeceksin. Adaylar da seninle beraber Knossos'a gelecek ve kışı orada geçirecekler. Fakat küçük dostuna fazla yakın davranmamaya dikkat et! Emirlerimin yerine getirilmemesinden ne kadar rahatsız olduğumu bilirsin."

"İkaros ne olacak?" diye sordu Daidalos öbürü kapıdan çıkmak üzereyken. "O da mı senin tutsağın?"

Minos yavaşça ona döndü. "İkaros uzun zamandır iyi bir dostum. Neredeyse bir oğul gibi" diyerek anlamlı anlamlı sırttı. "Bu gelecekte de böyle kalacak. Ümit ederim ki artık babası için endişelenmesine gerek kalmaz. Buna gerek yok, değil mi?"

"Hayır" diye fısıldadı Daidalos beli belirsiz. "Gerek yok."

Theseus adamların ikisi de oradan ayrılana kadar saklandığı yerden çıkmadı. Sonra yavaşça ayağa kalktı ve uyuşmuş bacaklarını salladı. Sonra etrafına dikkat etmeye devam ederek dökümhaneye girdi. Pencereden içeri doğmakta olan güneşin ışınları düşüyordu. Ateşler sönmüştü ve her şey olduğu gibi duruyordu.

Neredeyse şefkatli denebilecek bir hareketle bronz bir keskiyi okşadı. Arka kapıdan çıkarken yavaşça gülümsedi. Beklediğine değmişti.

"Asterios!"

"Hatasu!"

Bu defa her şey farklıydı. Yalnız başlarındaydılar. Etraflarında dikkat etmeleri gereken hiç kimse yoktu. Diğerleri hâlâ sofradaydı; sonra da müzisyenleri dinleyeceklerdi. Buna rağmen akşam karanlığındaki bahçede yan yana durduklarında birbirlerinin yüzüne bakmaya cesaret edemiyorlardı.

Asterios kızın vücudunun sıcaklığını hissediyor ve güzel kokusunu ciğerlerine çekiyordu. Onu kollarının arasına almayı çok istemesine rağmen, bunu yapamayacağını biliyordu. Hatasu onun yarı kardeşiydi ve Ariadne'nin yedeği olamayacak kadar değerliydi.

"Havada tehlike kokusu var" dedi Hatasu alçak sesle. "Saray-

332

da. Tüm adada. Ruhumu sıkan korkunç, vahşi bir şey. Sen bir şey hissetmiyor musun?"

"Evet, hissediyorum" diye karşılık verdi Asterios. "Atina'dan gelen gemi limana demir attıktan bu yana." Ve soğuk bakışlı adam karaya ayak bastıktan sonra, diye geçirdi içinden. Beni öldürmek isteyen adam. Benden Ariadne'yi alan adam.

"Ve giderek güçleniyor. Güçlendiğini hissediyorum."

"Evet, giderek güçleniyor" dedi Asterios. Ve giderek daha da güçlenecek, ta ki ölüm kalım mücadelesi vereceğimiz güne kadar: Theseus ve ben. Eski ve yeni zaman.

"Ne yapmayı düşünüyorsun?" Sesi çok yumuşak çıkıyordu.

"Serbest kalmak istiyorum" diye karşılık verdi Asterios. Verdiği cevaba kendisi bile şaşırmişti. "Bağımsız. Her türlü sorumluluktan uzak. Sonra..."

"Fakat bunlardan hiçbirine sahip değilsin." Hatasu yavaşça onun sözünü kesti.

Bir süre konuşmadılar. Zaten buna gerek de yoktu. Birbirleriyle kelimelere gerek duymadan da anlaşıyorlardı.

"Hayır, gerçekten de değilim. Hem de hiç değilim."

Ona parmağının ucuyla dokunması yeterli olacaktı. O denli yakınlardı birbirlerine. Fakat bunu yapmadı.

Aksine ona dokunan Hatasu oldu. Tüy gibi bir dokunuşla ellerini erkeğin yanaklarında dolaştırdı.

"Bilmen gereken bir şey var" dedi ona alçak bir sesle. "Aia-kos çok iyi bir babadır, tasavvur edebileceklerimin en iyisi."

Asterios hayretle kadına baktı ve başını salladı.

"Beni seviyor. Beni yetiştirdi, karnımı doyurdu ve tehlikelerden korudu. Fakat gerçek babam değil o. Annem onunla tanıştığı zaman zaten bana hamileymiş." Gülümsedi. "Kendisinden önce bir başkası olduğunu bana asla hissettirmedi."

"Ve ben de bütün bu zaman boyunca..." diye kekeledi Asterios, "Aiakos bana benim babam ol..." Ne söyleyeceğini şaşırması. "Bunca yıldır gerçeği benden neden sakladın? Neden senin benim kız kardeşim olduğuna inanmamı istedin?"

"Sözün gerçek anlamıyla kardeşin değilim elbette" diye karşı-

333

lık verdi Hatasu. "Fakat sana kendimi çok, ama çok yakın hissettiğim için, belki de öyleyim."

Büyük gözleriyle ona baktı. "Söylemek istediklerimin hepsi bu değil." Sesi iyiden iyiye kısılmıştı, sanki konuşmak ona azap veriyordu. "Bunu sen de biliyorsun. Uzun zamandır. Sen serbest kalıncaya kadar konuşmak istemedim, Asterios. Beklemeye devam edeceğim. Ne kadar uzun sürerse sürsün. Bunu asla unutmamanı istiyorum senden."

"Asla!" diye fısıldadı Asterios.

Mavi Yunuslar Sarayı'na güzel ve güneşli bir sonbahar gününde geri dönmüştü; ne var ki o andan beri de tekrar oradan ayrılmayı şiddetle arzu ediyordu. Ona kalsa hemen atına atladığı gibi güneye giderdi, fakat Pasiphae kesin bir dille ona burada ihtiyacı olduğunu belirtmişti. Geleneksel olarak liman bölgesinde kutlanan sonbahar

şenliklerine pek az bir süre kalmıştı.

Bu şenliklerdeki sunu törenlerini Asterios idare edecekti. Sevinçle kabul etmişti bunu, Ariadne ve Theseus ile karşılaşmamasını sağlayacak her fırsatı değerlendirmeye çalışıyordu. Pasiphae'nin kızının Theseus'a herkesin arasında soğuk ve aksi davranmasına rağmen, onların hâlâ beraber olduklarını biliyordu.

"Benden ne istiyorsun?" diye terslemiştir kendisiyle bu konuda konuşmak isteyen Asterios'u. "Sen şansını kullandın ve kaybettin. Şimdi sırada o var. Neyse ki tüm erkekler senin gibi kararsız değil." Anlamli anlamli gülümseyerek boynundaki taze kırmızı lekeleri işaret etti.

"Onun sana sadece mutsuzluk vereceğini biliyorum" dedi Asterios. "Onunla beraber olamazsın. Lütfen inan bana Ariadne!"

"Demek kıskançlık! Hayatım boyunca şimdiki kadar mutlu olmadığımı bilmiyorsun, değil mi?" Yalan söylediğini ikisi de biliyordu. Gözleri hüzün doluydu, çok hızlı ve çok fazla konuşuyordu. "Aramızda geçenler bir çocuk oyunundan, bir aptallıktan başka bir şey değildi. Nihayet sona erdiği için çok sevinçliyim."

Ama sona ermemiştir, Asterios bunu tüm kalbi ve vücuduyla hissediyordu. Ariadne de öyle. Kızın tek istediği, onu incitmektir. Erkeğin gözlerine bakamıyordu bile.

334

"Seni öldürecek, bunu biliyorum" diye fısıldadı Asterios umutsuzlukla. "Seninle bir kardeş olarak konuşuyorum, incinmiş bir sevgili olarak değil!"

Ariadne aniden ona döndü. Kaşlarının arasında Pasiphae'nin öfkeli çizgileri vardı. "Ölüm meselesini sen yeteri kadar kurcaladın, benim düşünceli kardeşim" diye tısladı dişlerinin arasından. "Beni rahat bırak, yoksa küçük konuşmamızı Theseus'a anlatırım. Bundan hiç hoşlanmayacağından adım gibi eminim."

Theseus'un ise tek eğlencesi küçük grubu korkunç fikirleriyle alabildiğine huzursuz etmektir. Arkadaşlarını bitip tükenmeden uyardığı adeta görev edinmişti. "Bizi hâlâ öldürmediklerine göre, hepimizi Giritli yapmayı kafalarına koymuşlar. Doğrusu hangisi daha kötü, bilemiyorum!"

Asterios'u ise şimdilik kötü bakışlarla süzmekle yetiniyordu; rahip de en az onunkiler kadar karanlık bakışlarla ona mukabele ediyordu. Rakiplerinin açık vermesini bekleyen güreşçilere benziyorlardı. Çatışma kaçınılmazdı. Sadece ne zaman olacağı şimdilik belli değildi.

Pasiphae onu alışlagelmişin dışında dairesinde kabul etmiş, fakat biraz bekletmişti.

Asterios mavi yunuslar freskini bir kez hayranlıkla inceleme fırsatı bulurken, o da yan odada Jesa ve Eudore ile uzun bir görüşme yapıyordu. Sonunda Asterios'un bulunduğu odaya girdi, kendisini bir koltuğa attı ve oğluna da oturmasını işaret etti.

"Jesa en küçük bir ödün bile vermek niyetinde değil" dedi yorgun bir gülümsemeye, "kendisinden sonra geleceklere yer açmak istemiyor. Eudore ise son derece ihtiraslı ve iktidar hırsına sahip. Sonuç: Sürekli birbirlerinin saçını başını yoluyorlar, ben de araya girmek zorunda kalıyorum!"

Asterios ilgiyle süzdü annesini. "Çok ilginç! Halbuki ben bu ikisinin bölünmez bir bütün oluşturduğunu düşünürdüm her zaman" dedi sonra.

"Evet, dışa karşı öyleler gerçekten de. Fakat kendi içlerinde tam aksi bir durum söz konusu. Özellikle son zamanlarda neredeyse birbirlerinin gözlerini oyacaklar."

335

"Lafı ağzımdan aldın" dedi Asterios dikkatle. "İçerisi ve dışarı - ben de seninle bu konuda konuşmak istiyordum."

"Tören hazırlıklarında bir sorun mu var? İstediyin her konuda sana yardım ederim."

Asterios dudaklarına kadar gelen acı dolu bir gülümsemeyi son anda bastırdı. Şimdi onu kızdırmanın sırası değildi. Uzun zamandır söylenmesi gerekeni söylemeliydi önce.

"Sorunlar asıl benim içimde" diye söze başladı gayet temkinli olarak. "Ya da daha doğrusu, bana layık gördüğünüz mekide. İki arada bir derede kaldım. Kutsülakdese girmesi yasaklanmış bir erkek olmadığım gibi, tannçayla çok yakın bağlar içinde bulunan bir kadın da değilim."

Pasiphae kaşlarını kaldırdı. "Senden önce hiçbir erkeğe bu kadar güvenmemiştik" diye soğuk bir sesle karşılık verdi. "Sana izin verilen şeyleri daha önce hiç kimse yapamamıştı. Sen Zambaklar Prensi'sin."

"Evet, Zambaklar Prensi!" Asterios öfkeyle ayağa fırlamıştı. "Sürekli bana bunu vaaz edip duruyorsunuz! Fakat bu ne demek? Bu unvanın benim için taşıdığı somut anlam nedir?"

"Senden büyük şeyler bekliyoruz." Kadın soğukkanlılığı elden bırakmıyordu. "Bunu biliyorsun. Bunu sana yeteri kadar ifade ettik. Umarım bizi hayal kırıklığına uğratmazsım"

"Fakat bana en küçük bir fırsat dahi tanınmazsa, başarılı olmamı nasıl beklersiniz

ki?" Sesi iyice yükselmişti. "Sürekli bir şeyleri beklemekten, boş yere ümitlenmekten ve dışlanmaktan bıktım artık! Bir şeyler yapmak, tanrıçaya kendisine ne kadar bağlı olduğumu kendi usulümce göstermek istiyorum."

"Ben istiyorum, ben yapacağım, ben, ben, ben!" Pasiphae'nin sesi bıçak gibi keskindi. "Bir zamanlar kutsal düzeni yıkmak isteyen adamlar gibi konuşmaya başladın! Burada söz konusu olan tan-nçaya hizmet etmektir, kişisel istek ve ihtirasların tatmini değil!"

Asterios koltuğunun kol konacak yerlerini sıkıca kavradı. Kraliçenin kendisine çok yakın olan suratındaki en küçük düzensizlikleri bile görebiliyordu. Çok kötü bir gece geçirmiş olmalıydı. Ba-kışlan yorgun ve bulanıktı. "Bilge kadınlar sadece geriye bakıyor-

336

lar, ileriye ise asla! Zamanın olduğu yerde saymadığını kabullenmek istemiyorlar. Aynı şekilde sen de. Etrafında olup bitenin farkında mısın - kraliçe?" diye sordu Asterios. "Zamanın değiştiğinin farkında değil misin - başrahibe?"

"Demek ki bizler kör ve sağınız, ama sen ne yapılması gerektiğini çok iyi biliyorsun!" diye cevap verdi Pasiphae korkunç bir ses tonuyla. "Sanırım nelerin olduğunu da bana hemen anlatacaksın. Minos'la beraber çalışmalısın oğlum! Beraber çok güzel bir ikili olursunuz!"

"Anne, lütfen! Buna gerek yok!" Kraliçenin yanındaki koltuğa oturdu ve kadının elini tuttu. Pasiphae bunu yapmasına izin verdi, fakat bakışları hâlâ buz gibiydi. "Sevgi, saygı, fakat aynı zamanda da ihtiyat sana karşı açık olmaya zorluyor beni! Ne gizli bir hesabım var, ne de iktidar hırsım, inan bana! Buraya gelmeden önce çok düşündüm" dedi Asterios. "Uzun zamandır düşünüyorum. Ve sanırım bir çözüme ulaştım. Dinlemek ister misin?"

Belli belirsiz bir baş sallaması.

"Kutsanma yolunda aktif bir görev alma fırsatı ver bana! Ben Aiakos gibi bir öğretmen değilim" sesi çok kısa bir an titremiştir, "fakat turnalar dansına vakıf bir rahibe değilim. Sahip olduğum şey, boğanın kudreti. Kendi gölgemle karşılaştım. Ve Girit'in geleceği olan genç insanlara, kendilerini tanımalarında yardım edebilirim."

Pasiphae göğüslerinin arasındaki arı şeklindeki tılsıma dokundu. Sanki kendisine bir dayanak arıyordu.

"Bu labirente girmek istediğın anlamına mı geliyor?" diyebilirdi uzunca bir süre sonra. "Tanrıçanın kutsal bağrına mı?"

"Evet" diye karşılık verdi Asterios sert bir sesle. "Kesin kararım budur. Labirentin bekçisi olacağım! Kutsal yeri yaşamı pahasına koruyacak kişi."

Sonbahar şenlikleri için her şey hazırlanmıştı. Amnysos halkı, denizciler, liman işçileri, marangozlar, iplik eğiren kadınlar ve taş işleme ustaları büyük bir kalabalık halinde rıhtımda toplanmışlardı. En arkada duran Asterios, çıraklarının refakatindeki parfüm tacirini gözetliyordu.

337

lassos Strongyle adasını tehdit eden karanlık tehlikeler uyarısını ciddiye almıştı. Dönüşünden hemen sonra denizin içinde kapalı havuzlar inşa ettirmiş ve kırmızı açıklığı nedeniyle "kan ağızlı" olarak adlandırılan bir cins deniz salyangozu üretimine başlamıştı. Firfir üretimi uzun ve zorlu bir süreçti. Salyangozlar önce taş havanlarda iyice dövülüyor, sonra tuza yatırılıyor ve tekrar tekrar kaynatılıyordu, ilk boyama denemeleri bir süre önce yapılmıştı ve görünüşe göre lassos sonuçtan memnundu, çünkü dört bir tarafa gülücükler saçıyordu. Fakat herkes onun selamını almıyordu. Kraliçenin kudretli elleri bile adanın her tarafına uzanamıyordu; kendi çıkarlarını müdafaa etmeyi çok iyi bilen taciri kıskananların sayısı epey kabarıktı.

Orada toplanan insanlardan bir kısmı, sunağın önünde rahibelerden biri yerine Asterios'u gördükleri için epey şaşırılmışlardı; hatta kadınlardan bazıları huzursuzca homurdanmaya başlamıştı bile. Rüzgârlı bir sabahı; denizi simgeleyen lacivert renkli keten bezler, sunağın üzerinde dalgalanıyordu. Ancak Asterios kollarını dua etmek üzere kaldırdığı zaman meydana sessizlik kapladı.

"Denizlerin ve rüzgârların, gelgitin ve yıldızlarla dolu gökyüzünün tanrıçası! Balıkçıların, denizcilerin ve sularında hareket eden her şeyin Büyük Ana'sı! Bunca zamandır gemilerimizi koruyor ve insanları tehlikelerden uzak tutuyorsun. Bize acımak lütfun-da bulunduğun için sana şükran borçluyuz!"

Asterios sadece söylenmesi gelenek olanlarla yetinmiş ve bir ekleme yapmamıştı. Küçük bir kız çocuğu ona insan baş ve gövdelerini temsil eden kil heykelciklerle dolu bir sepet uzattı. Asterios bunlardan bir avuç dolusunu sert bir hareketle limanın sulanna savurdu. "Bizim yerimize bunları kabul et!" Sonra da içleri kutsal yağla dolu iki bronz amforayı aynı şekilde denize fırlattı. "Yaşayanların ve ölülerin meshedilmesi için!"

Şimdi sıra sonuncu ve en değerli sunuya gelmişti: neredeyse bir kadın eli büyüklüğünde, altın kaplı bir tekne. Renkli sonbahar çiçeklerinden örülme bir çelenk bu sanat şaheserinin etrafına dolanmıştı.

"Yaşam tekneimizi sevk ve idare eden yüce tanrıça için! Bizi

ölüm teknesine kabul edecek olan yüce tanrıça için! Bağırından yaşam suyu fışkıran yüce tanrıça için!"

Tekne yavaş yavaş suya gömüldüğü zaman kalabalık hararetle alkışlamaya başlamıştı. Asterios insanların arasından el sallayarak kendisine doğru ilerlemeye çalışan parfüm tacirini gördü.

"Gemiler! Ufukta gemiler var!" diye haykırdı birden işaret fe-nerindeki gözcü. Üzerinde bulunduğu balkondan sürekli ufukları gözetleyen adam var gücüyle borusunu öttürmeye başlamıştı. Bükere, beş kere, on kere, adam boruyu öttürmeye bir türlü son vermiyordu.

"Şuraya bak! Büyük bir filonun tamamı neredeyse!" lassos nefes nefese Asterios'un yanına ulaşmayı başarmıştı. Gözlerini kıstı. "Belki de veliahtlarını geri almaya gelmişlerdir!"

"Hayır. Bunlar Atinalılar değil" dedi Asterios. Şakakları sızlamaya başlamıştı, başının çevresindeki görünmez kordonun daraldığını hissediyordu. Yavaş yavaş yaklaşmakta olan gemilerin ince uzun, zarif direklerine, toplanmış keten yelkenlerine, limana yanaşabilmek için hızlarını azaltmış olan kürekçilerine baktı. Gemileri gemiler takip ediyordu, öyle ki sonunda Amnyssos Limanı'nda neredeyse hiç yer kalmamıştı. Sahip oldukları en büyük gemiler olan Kymbe'lere binerek gelmişlerdi. Ve bu büyük gemiler bile tıka basa insan ve mal doluydu. "Yüce tanrıça! Bunlar Strongyle'den gelen gemiler! Sonbahar geldi ve kehanet ettiğim gibi yunuslar geri dönmediler!"

Gerçekten de ona inanmışlardı. İşte buradaydılar! Bir süre içinde muazzam bir mutluluk duygusu yükseldi, hatta gözleri bile nemlendi. Fakat kara dağ aklına gelince tüm neşesi yok olup gitti, içindeki taşkınlık geldiği kadar hızla gidivermişti.

Toplam on beş gemi gelmişti. Demek ki Strongyle halkının sadece küçük bir kısmı adayı terk etmeye razı olmuştu. Geri kalan çoğunluk hâlâ korkunç bir tehlikenin tehdidi altındaydı. Fakat hiç olmazsa ilk adım atılmıştı. Belki de ada halkının kalan kısmını da yaşadıkları yeri terk etmeye ikna etmeyi başarabilirdi. "Şimdi onlara konukseverliğimizi ispat etmenin tam vakti" dedi kendi kendine.

lassos düşünceli düşünceli kel kafasını kaşdı. "Ortalığı kasıp

kavuran bir karınca sürüsü gibi!" diye bağırdı. "Anlaşılan sahip olduklarının tümünü

yanlarında getirmişler. Bakalım rahibeler bu işe ne diyecek?" İlk kayıklar denize indirilmişti ve içlerindeki insanlar kıyıda toplanmış olan Amnyssos ahalisine el sallıyordu. Fakat onlara cevap verenlerin sayısı neredeyse yok denilecek derece azdı.

"Geldikleri yere geri dönsünler!" diye bağırmaya başladı kadının teki. "Beslenecek yeteri kadar boğazımız var zaten!" Birçok insan onun söylediklerine katılıyordu. "Girit'te yabancı istemiyoruz!"

"Bu insanlar Strongyle'den geliyorlar. Onlardan birçoğu önceden burada yaşamış olan Giritliler. Yeni bir yanardağ püskürmesi onları tehdit ettiği için bize sığındılar" diye bağırarak Asterios, yeni gelenlerin aleyhine oluşan havayı biraz olsun dağıtmaya çalıştı. Kadınlar ve erkekler sanki büyük bir tehlike altındaymışçasına birbirine sokulmuştu. Birçok karanlık surat çarpıyordu gözüne.

"Depoladığımız yiyecekler bize bile sadece bir süre yeter" diye bağırdı suratı öfkeden kıpkırmızı kesilmiş bir adam. "Neden bunları onlarla paylaşalım ki?"

"Büyük Ana bu yıl bize çok bereketli bir mahsul ihsan etti." Asterios elinden geldiğince yüksek ve anlaşılır bir sesle konuşmaya çalışıyordu. "Kraliçe vergi oranlarını düşürdü. Muhtaç durumda olanlara yardım edebilecek kadar iyi durumdayız." Giderek öfkeleniyordu. "Ayrıca onlar dilenci de değil, sizin gibi ekmeğini çalışarak kazanan zanaatçı ve tacirler."

Bu sözlerden sonra bu derece şiddetli bir fırtınanın kopacağını hiç hesaba katmamıştı.

"Madem öyle kendi gemilerini kendileri yapsınlar! Adamızda kolonistlere yer yok!"

"Şunların görünüşlerine bakın hele! Ne var ne yoksa getirmişler yanlarında!"

"Burunları büyüdüğü için Girit'ten ayrılan budalaları bir daha burada görmek istemiyoruz!"

"İşimizi alacaklar elimizden!"

"Neden başka bir yere gitmiyorlar ki?"

"Ya içimizden hiç kimse onları kabul etmezse ne olacak?" Bu soruyu soran kadın meydana okurcasına Asterios'un önüne dikil-

340

misti. "Yapraklar dökülmeye başladı; havalar da yakında soğuyacak. Yoksa kış

geldiğinde açık havada mı yaşamayı düşünüyorlar?"

Dinleyicilerin tümü kulak kesilmişti.

Asterios'un tüm sinirleri gerilmişti. Bu insanlardan bıkmıştı!

"Sizler bu insanlara kutsal sığınma hakkını vermeyi reddetse-niz bile, nasıl olsa kraliçenin saraylarında ve çiftliklerinde onlar için yer bulunur. Pasiphae sizin gibi taş yürekli değildir!"

Kalabalığı kendi haline bırakarak rıhtıma indi. İlk tekneler kıyıya yanaşmıştı. Asterios önce tanıdık bir surata rastlayamadı, fakat sonra rahibe Nephele'yi fark etti.

"Fakat bu benden sürekli safran satın alan kutsal kadınlardan biri!" diye bağırdı lassos. "İşte bir tane daha!" Eliyle ihtiyar bir adamın karaya çıkmasına yardım eden Nais'i işaret ediyordu.

Asterios ilk bakışta kayıklarda sadece yaşlıların, hastaların ve çocukların bulunduğunu sanmıştı. Fakat daha dikkatli bakınca, aralarında Giritlilerin sadakalarına ihtiyacı olmayan birçok genç insanın da bulunduğunu gördü. "Şuraya bak" dedi tassos'a, "Girit'e gelen güçlü kolların sayısı ne kadar da fazla!"

"Aralarında birkaç tane boya ustası da var mıdır dersin?" lassos dudaklarını şapırdattı. "Safran ve şekerçi üzümü suyunu Akro-tiri ahalisi kadar iyi kullanan başka birini bulmak neredeyse imkânsız gibi. İçlerinden ikisine hemen iş verebilirim. Hatta üçüne diyelim" diye ekledi hemen sonra. "Duruma göre bu sayı dörde bile çıkabilir!"

Asterios karaya çıkmış olan iki kadına doğru yürüdü ve onları kucakladı. "Çok şükür gelebildiniz! Nihayet ikna olduğunuz için ne kadar sevinçliyim, bilemezsiniz. Diğerleri nerede? Sonra mı gelecekler?"

"Hayır. Zaten biz de ilk fırsatta buradan ayrılacağız" diye karşılık verdi Nephele boğazını temizledikten sonra. "En geç azgın kış fırtınaları yatıştıktan ve bütün aileler güvenli bir barınağa kavuştuktan sonra."

"Neden?" diye sordu Asterios.

"Bu sana güvenmediğimiz anlamına gelmesin Asterios" dedi kadın hemen. "Bilge Kadınlar sık sık gördüğün hayallerin üzerinde

tartıştılar. Adayı korkunç bir tehlikenin tehdit ettiğinden birçoğu, muzun artık hiç şüphesi yok. Fakat bunun sebebinin tanrıçanın bize duyduğu kızgınlık olduğunu düşünüyoruz. Tapınaktaki adak muımları artık hiç sönmüyor ve yakarışlarımız gece gündüz göklere yükseliyor. Bu nedenle mümkün olduğunca çabuk geri dönmemiz gerekiyor."

"Peki o halde buraya neden geldiniz ki?"

"Bu sene yaz mevsimi adamızda çok sıkınülü geçti" diye karşılık verdi Nais. "Aşırı sıcaklar, kuraklık, durgun hava. Çayırdaki otlar hemen kurudu ve başaklar vaktinden önce olgunlaştı. Birçok kuyunun suyu çekildi. Sanki ölümün kızgın eli bize doğru uzanmıştı."

"Tavernalarda sürekli kavgalar çıkıyordu" diye atıldı Nephele. "Her gün senin doğruyu mu söylediğın, yoksa bir şarlatan mı olduğun tartışılıp duruyordu. Herkes uzun zaman senin yanılmış olmanı umdu. Söylediklerinden korkmayanlar bile. insanlara karşı anlayışlı olmalıyız" dedi özür dilercesine, "birçoğunun başından anavatanla ilgili hiç de hoş olmayan tecrübeler geçmiş."

"Fakat yaz sona erdi ve kutsal hayvanlar ortada yoklar" dedi Asterios yavaşça. "Yunuslar geri dönmeyince neler oldu?"

"Bazı aileler göç etmeye karar verdiler" diye karşılık verdi Nephele. "Sandığımızdan çok fazlası. Uyarıcı sözlerin meyvelerini vermeye başladı." Eliyle sığınmacıları işaret etti. Rıhtım giderek daha kalabalıklaşıyor, insanlar çıkınları ve sandıklarıyla küçük alanı dolduruyordu. "Onların gerçekten de göç edeceklerini anlayınca, Demonike aramızdan iki kişiyi onlara eşlik etmekle görevlendirdi" diye devam etti. "Nais ve beni. Bizden bu insanların kaderlerini Pa-siphae'ye teslim etmemizi istedi. Bu sığınmacılar yüzünden sizin de başınızın epey ağnyacağımın farkındayız. Fakat onlar buraya gelmeleri için ne de olsa sen teşvik ettin."

"Evet, bunu yaptım" dedi Asterios. "Sözümde duracağım."

"Bu meselenin yoluna girmesi için elimizden gelen yardımı yapmaya hazırız. Görevimiz biter bitmez Büyük Ana'nın diğer kız kardeşlerinin yanına döneceğiz." Kadınların ikisinin de yüzleri kocaman bir gülücükle aydınlandı. "Bizler de yaşadığımız müddetçe Büyük Ana'nın tapınağını terk etmeyeceğiz."

342

^F

Rahibelerin uzun konuşmaları esnasında lassos gizlemeye gerek görmediği bir ilgiyle dinlemişti onları. "Peki ya diğerleri?" diye bilmek istedi. "Strongyle'de kalan

diğer insanları kast ediyorum?"

"Elimizden geleni yaptık, fakat hiçbir vatanlarını terk etmeye hazır değildi."

"Belki daha sonra yaparlar bunu" dedi Asterios endişeli bir sesle.

Bu arada arkasındaki muhalif grup dağılmıştı, fakat genel hava hiç de düzelmemişti. İnsanlardan birçoğu tek kelime etmeden sığınmacıların yanlarında getirdikleri malları seyretmekle yetiniyordu. Birden iki adamın yakınlarına kavuşma sevinciyle hüngür hüngür ağladığını fark etti. Bu manzara Asterios'a cesaret vermişti. Sığınmacılar beraberlerinde birçok sorun da getirmişlerdi. Fakat hep beraber bir çözüm bulunmaya çalışıldığı takdirde, er ya da geç tüm zorlukların üstesinden gelineceği kesindi. İlk olarak Nephele ve Nais'ten insanları pazar meydanına götürmelerini istedi. Meydanın doğu tarafında iki tane üç katlı sağlam taş yapı bulunuyordu. Yeni tahıl ambarları yapıldığından bu yana bu binalar boş duruyordu, kendisi Knossos'tan dönene kadar sığınmacılar geçici olarak burada barınabiliyorlardı.

"istersen benim atımı alabilirsin" dedi ona lassos. "Adanın en güzel atıdır, tabii ki Minos'un karayağız atından sonra." Asterios'a sarıldı. "Sadece daha hızlı yol almana yardımcı olmak için" diye eklemeyi de ihmal etmedi.

"Nerede bulabilirim onu?" Diğerleri istedikleri kadar lassos ile dalga geçsinler, kendisi onun ne kadar asil bir ruha sahip olduğunu biliyor ve bunu takdir ediyordu. "Teşekkür ederim."

lassos uygulandığı zamanlar yaptığı gibi, anlaşılmaz sesler çıkartarak homurdandı. "Az ilerideki mütevazı evimin önünde" diye karşılık verdi sonra daha iyi anlaşılır bir sesle. "Ramos seni götürecektir." Koyu tenli, güçlü kuvvetli bir adama, birtakım emirler yağdırdı.

Asterios mütevazı eve yaklaşınca burasının aslında görkemli bir yapı olduğunu fark etti. Hemen yanı başında çatısı saman kaplı bir ahır bulunuyordu. Ramos kahverengi atı dışarı çıkartırken, As-

343

terios arka planda en az üç tane daha at olduğunu fark etti. Genç Mısırlı onun şaşkınlığıyla oldukça eğleniyor gibiydi. İassos, Amnyssos'ta bir evi olduğundan daha önce tek kelime olsun söz etmemişti, "lassos'un çevirdiği dolapları anlamaya çalışmaktan artık vazgeçtim" diye iç geçirdi atına binerken. "Sanırım bunu asla başaramayacağım!"

Güneye doğru ilerlerken sığınmacıların oluşturduğu konvoyun yanından geçti.

Çocuklardan birkaçı ağlıyordu; yetişkinler ise ciddi suratlarla çıkınlarını ve sandıklarını taşıyorlardı. İnsanların oluşturduğu büyük kitle, pazar meydanına doğru uzun, rengârenk bir solucan gibi yol alıyordu.

Sayıları gerçekten de çok fazla, diye geçirdi içinden Asterios ve bir an için tüm Strongyle halkının buraya gelmemiş olmasından sevinç duydu. Fakat hemen sonra kara dağın ürkünç resmi geldi gözlerinin önüne; utanmıştı. Bağışla beni Büyük Ana, diye düşündü. Onları kurtarmalı ve onlara yardımcı olmalıyız. Haklı olarak bunu yapmamızı bekliyorsun.

Ateşli bir soğuk algınlığından yeni kalkmış olan Pasiphae, haberi asık suratla karşıladı. Elbette ki Asterios Strongyle'den geri döner dönmez yanardağ püskürmesinin verdiği zarar ziyarı ona anlatmıştı. Ve korkunç hayallerinden de söz etmişti. O zamanlar da çok garip davranmıştı Pasiphae, İkinci Surat'tan söz açıldığı zamanlarda olduğu gibi isteksiz ve hırçın. Yoksa bu yeteneğin oğlunda olup da kendinde olmamasına mı bozuluyordu? Bu meselenin açıldığı tüm konuşmalarda buz gibi bir hava estiğini gayet rahatlıkla hissediyordu Asterios.

Fakat Bilge Kadınlar'ın Strongyle konusunda uzun görüşmeler yaptığını da biliyordu. Ellerindeki bilgiler ikinci eldendi ama, olsun. Tanrıçanın rahibi hâlâ onların toplantılarına rahatlıkla kanlamıyordu. Hiç kimse onun aleyhinde tek kelime olsun etmiyordu. Fakat buna rağmen Asterios kendisini dışlanmış hissediyordu, Pasiphae ve Mirtho'nun tüm çabalarına karşın varlığına kadınların arasında kabul edilmekten ziyade tahammül ediliyordu. Onun kim olduğunu biliyor ve onu Zambaklı Prens olarak kabul ediyorlardı.

344

Adayı o kurtaracaktı. Fakat bunu nasıl ve ne zaman yapacağını kendileri tayin etmek istiyordu.

Jesa, Eudore ve Mirtho eşliğindeki Pasiphae, onu megaronu yerine Çifte Balta salonunda karşılamayı tercih etmişti. Akşam karanlığı opal renginde düşüyordu pencerelerden içeriye, fakat salon loştu. Hiçbir ateş yanmıyordu. Çok soğuktu. Asterios içeriye giren herkesin bir ricacı gibi görüldüğü bu salonları sevmiyordu. Kraliçe de büyük bir ihtimalle bu yüzden çağırtmıştı onu buraya. Büyük taktik ustası Pasiphae, sebepsiz bir şey asla yapmazdı.

"Kaç kişilerdi demiştin?" Asterios kraliçenin burun kanatlarını kabartısından bile, ruh halinin ne durumda olduğunu sezinlemiş-ti. Küplere binmek için bir tek gerekçe aradığı her halinden belliydi.

"Yaklaşık üç yüz" diye cevap verdi Asterios dikkatle. Buyandan da tahmininin doğru olması için dua ediyordu.

"Üç yüz mü!" Kraliçenin sesi öfkeden titriyordu. "Hem de kış mevsiminde! İmkânsız! Onları kabul etmemiz mümkün değil!"

Asterios ilk anda yanlış duyduğunu sandı. Kraliçe bunları söylemiş olamazdı!

"Misafir hakkı Girit'in en kutsal yasalarından biridir" diye yavaşça söze başladı gözlerini kadının üzerinden ayırmadan. Suratı birdenbire ne kadar da sert ve haşın bir ifadeye bürünmüştü! "Aman dileyen birisi şimdiye kadar asla geri çevrilmemiştir. Her zaman herkese gücümüz dahilinde yardım ettik. Büyük Ana'nın arzusu ve siz kadınların bana öğrettiği, işte budur!"

"Kraliçe asla bizden kendimize zarar vermemizi talep etmemiştir" dedi Jesa heyecanla. "Sana göre ne yapmamız gerekiyor? Kraliçenin sarayındaki tüm yatakları onlara verip, Giritlilere ne olacağına aldırış bile etmeden tahıl ambarlarının anahtarlarını ellerine mi tutuşturseydik yani?"

"Niye olmasın?" diye bağırdı o anda içeri giren Minos. "Onları bizim için çalıştıralım! Saraylarda taş ustalan, marangozlar ve yapı ustalan için yapacak yeterince iş var. Özellikle Daidalos'un maden dökümcülerine şiddetle ihtiyaç duyduğuna eminim. Böylece geçimlerini sağlamaları konusundaki endişeleriniz de ortadan kalkmış olur."

345

"Sanırım durumun pek farkında değilsin" diye karşılık verdi Pasiphae öfkeyle. "Burada bir avuç insandan değil, aksine yüzlerce insandan söz ediyoruz! Anladığım kadarıyla da uzun bir süre ya da hepten kabul etmemiz gerekiyor onları! Onların birçoğu Giritli bile değil. Hele eskiden anavatanlarını terk etmeye karar vermiş olanlara hiç kimse hoş gözle bakmıyor. Kimse onları gitmeleri için zorlamamıştı. Aldıkları karar sadece ve sadece kendi özgür iradelerine dayanıyordu!"

"Yoksa bu yüzden onları cezalandırmak mı istiyorsun?" diye araya girdi Minos. "Strongyle'den bu kadar mı çok nefret ediyorsun?"

"Hiç olmazsa tehlike geçene kadar kalmalarına izin ver" diye rica etti Asterios ve yeniden ümitlendi. Öyle ya da böyle kadını ikna etmeliydi! Başrahibe sonunda doğru kararı verecekti ne de olsa.

"Burada söz konusu olan vereceğimiz sadakalar değil, aksine onlara kurban etmek zorunda kalacağımız yaşam alanları" diye devam etti Pasiphae. "Evler ve eşyalar. Toprak ve tarlalar." Pasiphae ayağa kalkmış, odada bir ileri bir geri yürüyüp duruyordu. Konuşurken ellerini heyecanla salladığı için, kolundaki ağır bilezikler sakırdayıp duruyordu. Kenarları altın saçaklı, erguvanî bir elbise vardı üzerinde. Tam Asterios'un önünden geçerken ansızın durdu. "Ya bütün bunlar başımıza neden

geldi? Gördüğü bazı kötümser hayaller oğlumu rahatsız ettiği için! Başına buyruk davranışlarla tüm ada halkının çekirgeler gibi Girit'i istila etmesine neden olduğu için! Gördüğün her neyse, ondan son derece etkilenmiş benzi-yorsun!"

Asterios bu tür bir darbeye hazırlıklı değildi. Kraliçe bugüne dek onunla asla bu şekilde konuşmamıştı. İçinde korkunç bir öfkenin kabardığını hissediyordu. Kendisiyle bu şekilde konuşmaya nasıl cesaret edebilirdi! Yoksa kendisini canının istediği gibi oynatabileceği bir kukla mı sanıyordu?

"Bu yeteneği bana tanrıça lütfetti" dedi coşkuyla. "Gördüğüm hayalleri bana gönderen onun ta kendisi; ben sadece onları algılıyorum. Ve onun istediği gibi davranmaya da zorunlu hissediyorum kendimi. Benim aracılığım la sizi uyarmak istiyor; benim de bu uyarılan size iletmem gerekli değil mi?"

346

"Büyük Ana'mn iradesi yaşamın ve ölümün belirleyicisidir" diye karşılık verdi kraliçe bıçak gibi keskin bir sesle. "Hepsi bu kadar! Onun belirlediği kadere karşı koymak bizim harcımız değil! Şayet Strongyle'nin sonunun gelmesine karar vermişse, kimse bunun önüne geçemez. Biz bile."

"Yoksa onların tümünün ölümüne göz yumacağını mı söylemek istiyorsun?" Sesinden kendisine güçlkle hâkim olduğu anlaşılıyordu. Pasiphae'den hiç bu kadar nefret etmemişti.

"Bizi tanrıçanın yasaları yönetiyor, benim iradem değil" diye karşılık verdi Pasiphae. "Onları ne ben, ne de bu adanın Bilge Kadınları yargılayabilir. Tek bildiğim, onun inayetiyle yaşadığımızdır. Sakın ola ki sen de kendini olduğundan daha değerli görmeye çalışma! Sen onun hizmetkârsın Asterios! Bunu sakın unutma."

"Demek hepsini ölüme göndermek istiyorsunuz?" diye bağırdı Asterios. "Hem de onlara yardım etmek için parmağınızı bile kıpırdatmadan? Bunu yapamazsınız! Bunu yapmaya hakkınız yok! Tanrıçanın arzusu bu değil. Onların yüzlerini gördünüz mü? Çocuklarının ağlamasını işittiniz mi? Dağ yeniden püskürmeye başlayıp çevresini küllere boğduğu zaman, neler olacağını tasavvur dahi edemezsiniz! Ben ise bunu gördüm. Olacakları biliyorum, inanın bana! Hiç kimse kurtulamaz oradan! Bir tek kişi bile!"

"Asterios!" dedi Mirtho yüksek denilebilecek bir sesle, fakat Büyük Ana'mn rahibinin kılı bile kıpırdamadı. Yüzlerinden okunuyordu her şey. Kendisini anlamak istemiyorlardı. Söyleyeceklerini dinlemek istemiyorlardı. Örümcek kafalıydı hepsi de, sabit fikirlerine saplanıp kalmışlardı. Nasıl olup da bunu daha önce anlayamamıştı!

Asterios pencereye yaklaştı ve var gücüyle ne yapacağını düşünmeye başladı. Ne yapabiliirdi? Kendisini anlamaları için gözlerinin önünde kalbine bir bıçak mı saplaması gerekiyordu? Daha önce kendisini hiç bu kadar yabancı hissetmemişti. Onlardan biri değildi. Onlarla bir ilgisi yoktu. Bundan böyle onlara nasıl itaat edebilirdi? Bir daha suratlarını bile görmemeyi o kadar çok isterdi ki...

"Şimdi ne olacak?" Minos meydan okurcasına kadınlara bakı-

347

yordu. "Sonuç olarak adamıza geldiler. Yoksa onları fırtınalı sonbahar denizine gönderip, hepsinin boğulmasını mı istiyorsunuz?"

"Minos!" diye tısladı Pasiphae. "Haddini bil!"

"O ısıtılmayan ambarlarda çok fazla dayanamazlar" diye devam etti Minos ona aldırış etmeden. "Günler kısalıyor ve geceler soğuyor. Acilen yeni barınaklar bulmak lazım. Sence neresi uygun olur?"

Pasiphae tekrar koltuğuna oturmuştu ve diğer kadınlar ile alçak sesle konuşuyordu. Sonra başını salladı; diğer kadınlar da onunla aynı fikirde görünüyorlardı. Pasiphae, Asterios'a gözünün ucuyla bile bakmıyordu.

"Girit onları kabul edemez" dedi sonunda kesin bir dille. "Vatanlarına geri dönmek istemiyorlarsa, kendilerine gidecek başka bir yer bulmak zorundalar. Elbette ki onları bu fırtınalı havada kovacağız anlamına gelmiyor bu. Deniz sakinleşene ve deniz yolculuğu yapmalarına izin verene kadar burada kalabilirler."

"Ya o zamana kadar?" diye ısrar etti Minos. "Onları tüm adaya dağıtmak niyetinde misin?"

"Kesinlikle hayır! Onları gözümün önünden ayırmaya hiç de niyetli değilim."

"Ne de olsa onlar kolonide rahat bir yaşam sürmeye alışmışlar" diye ekledi Eudore, Minos'a taş atmak istercesine. "Girit'te ise farklı kanunlar hüküm sürüyor. Bunlara uyup uymadıklarını kontrol etmek hiç de fena olmaz."

"Ben de aynı fikirdeyim." Pasiphae ayağa kalktı. "Riske girmemize hiç gerek yok. Onları Knossos civarındaki köylere yerleştirelim. Her aile birkaç sığınmacı kabul etmek zorunda kalacak." Asterios'a bakarak kaşlarını çattı. Oğlu ona sırtını dönmüştü. Artık annesine bakması imkânsızdı. Hele verdiği bu son karardan sonra, asla. "Pek büyük meselelerin çıkmayacağını umuyorum" dedi kraliçe düşünceli bir tavırla. "Ne de olsa pek uzun sürmeyecek."

Kış sona erer ermez, Strongyle'li sığınmacılar Kymbe'lerini suya indirdiler ve yolculuk hazırlıklarına başladılar. Büyük Ana'nın adasını terk edecekleri için üzgün değildi hiçbiri. Tam aksine: O günü

348

sabırsızlıkla bekliyorlardı. Knossos'ta çok zor günler geçirmişlerdi. Zoraki ev sahipleri ile tıkiş tıkiş geçirdikleri zaman, aralarında anlaşmazlıkların ve kavgaların baş göstermesine neden olmuştu, içlerinde çeşitli zanaat dallarında uzman kişilerin bulunmasına rağmen, onlara iş vermeye hemen hemen hiç kimse yanaşmamıştı.

Sığınmacılardan talihli olan birkaçı basit gündelikçiler olarak iş bulmayı başarmışlardı. Büyük çoğunluk ise herhangi bir iş bulamamış ve bu nedenle de Pasiphae'nin yazıcıları aracılığıyla her gün dağıttığı sadakalara muhtaç düşmüşlerdi.

Büyük şehir ise eskisinden daha da dar olmuştu. Sokaklar insanlarla dolup taşıyordu, tavernalar ve hamamlara girmek de başlı başına bir meseleydi. Yabancılar ve ev sahipleri arasında sık sık kavga çıkıyordu; bunun sonucu olarak da sığınmacılardan ikisi ağır yaralanmıştı. Bir başkası ise, birkaç Giritli genç ile kapışmasının bedelini hayatıyla ödemişti. Kısa bir süre için nefret ve tiksinti duyulan ortalığı kaplamış; Knossoslu bir boyacı olan genç katil ağır bir şekilde cezalandırılmıştı. Fakat kısa bir süre sonra yeniden günlük hayata geri döndü ve her şey unutuldu.

Bu arada Strongyle'den her şeyin yolunda olduğuna dair haberler geliyordu. Gerçi yunuslar hâlâ adaya geri dönmemişti, fakat Asterios'un ısrarla uyardığı tehlike de ortalarda yoktu. Büyük dağ, kraterinin etrafında toplanan birkaç kara bulut haricinde, gayet sakindi. Bir kez kısa bir homurtu işitildi, fakat hemen sonra her şey eski haline döndü. Strongyle ahalisi kuşaklardan beri alışkındı buna.

Vatanlarından gelen haberleri herkesten önce öğrenen Akroti-rili rahibeler, geri dönmek için ısrar eden ilk kişiler oldular, "insanlarımız burada mutsuz" diye şikâyetle bulunuyorlardı kendilerini düzenli olarak ziyaret eden Asterios'a. Iassos'un yüreği Nephele ve Nain'in Knossos sarayına tıklıp kalmalarına dayanamamıştı. "Bir dostumun evi" diye mınıldanmıştı, fakat güzel yapının ona ait olduğundan kimsenin şüphesi yoktu. Fakat iki rahibe bu şatafatlı konutta bile mutlu olamamışlardı. Öbürlerinin kaderlerine son derece üzülmüyorlardı. Hiç kimse istemiyor onları. Bize tüm gerçeği anlatmadın Asterios. Böyle olacağını bilseydik, buraya gelmek için parmağımızı bile kımıldatmazdık."

349

Başkaca bir şey söylememişlerdi, fakat Asterios onların ne demek istediğini çok iyi biliyordu. Rahibeler, Pasiphae ve Bilge Kadınlar artık gördükleri hayallerin

doğruluğuna inanmıyorlardı. Günün birinde Phaidra ona toplantılarda konuşulan son konuların ne olduğunu anlatmıştı. "Yanılmış olduğunu düşünüyorlar. Aslında yeteneğinden kimse şüphe etmiyor. Fakat sana gönderilen mesajı yanlış anlamış olduğuna kanaat getirdiler. Çok uzun zaman önce vuku bulmuş bir şeyi görmüş olman mümkün değil mi?"

"O durumda Strongyle'nin yuvarlak değil, orak biçiminde bir ada olması gerekirdi" diye karşılık verdi Asterios mutsuz bir ifadeyle. "Ve üzerinde insan yaşamaması. Tamamen katılaştırmış lavlarla kaplı olması. Artık sabırsızlanmaya başlamalarını gayet iyi anlıyorum. Son püskürmenin üzerinden neredeyse bir yıl geçmesine rağmen, kara dağ hâlâ yerli yerinde duruyor. Gördüğüm hayallere inanmamak ve beni bir budala yerine koymak onların çok daha kolaylarına geliyor. Nedenini biliyor musun?"

Phaidra hayır anlamında başını salladı.

"Gördüğüm türden bir felaket her şeyi kökten değiştirecek nitelikte" dedi Asterios. "Hiçbir şey bir daha asla eskisi gibi olmayacak. Strongyle küller altında boğulduğu zaman, Girit'te bizler hiçbir şey olmamış gibi davranamayız. Bu yüzden Pasiphae ve yardımcıları için, olmaması gereken şeylerin hiçbiri olmamalı. Bu kadar basit işte."

Kız sessiz kalmıştı.

"Ne zaman olacağını bilmiyorum" diye devam etti Asterios alçak sesle. "Tek bildiğim, olacağı..."

"Büyük Ana'ya kendimizi affettirmek için yapabileceğimiz bir şeyler var mı?" diye sordu kız neden sonra. Asterios şaşkınlıkla inceledi onu. Bu soruyu kendisine sorup duruyordu o da. Kız da küçük bir çocuk gibi güven dolu bakışlarla onu süzüyordu. "Felaketin oluşmasını engellemek için yapılacak bir şeyler?"

"Demek ki hiç olmazsa sen bana inanıyorsun?"

"Gerçeği söylediğini biliyorum" diye basit bir şekilde cevapladı kız onu.

350

Birkaç gün sonra Pasiphae onu kendisine labirentte eşlik etmesi için davet etti. Aralarındaki kötü ilişki yüzünden Asterios ona bunun nedenini soramıyordu. Kutsanma yolunda aktif bir göreve getirilmeyi talep ettiği, fakat özellikle de sığınmacıların karaya ayak bastığı günden beri, birbirleriyle karşılaşmaktan özenle kaçınıyorlardı. Fakat başrahibe onu çağırtmıştı ve tanrıçanın hizmetkârı bu çağrıya

icabet etmek zorundaydı.

Asterios son aylar zarfında uzun uzun düşünmüştü. Hem Bilge Kadınlar üzerine, hem de kendisi ve kendisini bekleyen görev üzerine. Onların elinde bir oyuncak mıydı sadece? İstenildiği gibi sökülüp takılan iradesiz bir alet miydi? Ettiği tüm yeminlere karşın bir şeye kesin kararlıydı: Sınırsız güçleriyle bir kez daha yolunu kapamaya yeltenecek olurlarsa, onlara karşı koyacaktı.

Pasiphae bütün yolculuk boyunca tek kelime etmedi ve oğlunu yan gözle süzmekle yetindi. Atlı arabanın üzerine gerilmiş olan kaba kumaş, manzarayı seyretmelerine imkân vermiyordu. Sürekli sarsılmaktan ikisinin de içleri dışlarına çıkmıştı, bu nedenle hedeflerine ulaştınca sevinmekten kendilerini alıkoymadılar.

Birlikte dans meydanına ayak bastılar. Hava neredeyse kendi turna dansı gecesine kadar serin ve rüzgârlıydı. Asterios bir an için diğer adayların gerilmiş yüz hatlarını görür gibi oldu, heyecanlı fısıltılar geliyordu kulaklarına, taş zemin üzerinde kayarcasına ilerleyen ayaklarının yere sürtünürken çıkardığı sesleri işitiyordu. Gözlerini kırptırdı. Gündüzdü. Pasiphae'yle birlikte koroda yalnızdı.

Ne yapmak niyetindeydi? Yoksa ondan talep ettiği şeyi yerine mi getirecekti?

Tasavvur dahi edilemeyecek kadar uzun zamandır yeraltı dünyasının kapısını koruyan kara yılanlara dikti gözlerini. Bir zamanlar olduğu gibi, şimdi de avuç içleri nemlenmişti. Fakat aradan yıllar geçmişti. Ebedi spiralde yürüyordu o zamandan beri. Boğanın gücüne sahip olduğunun farkındaydı. Yoksa Pasiphae de bundan emin mi olmak istiyordu?

Bu arada kraliçe meydanın kenarına gitmişti. Toprak burada taş levhalann arasına girmeye çabalıyordu, eğilip bükülüyor, sonra yeniden doğruluyordu.

351

"Her şey topraktır" dedi Pasiphae. Avuçlarını ona uzatmıştı içlerinde nemli, kara kütleler tutuyordu. "Biz insanlar da onun küçük bir parçasıyız. Bacaklarımızla yürürüz onun üzerinde. Evlerimizi üzerine kurarız. Üzerinde yetişir altın sarısı başaklar. Vücudumuz ve ruhumuzla sınırsız bağlıyız ona; sadece bizi taşıdığı ve beslediği sürece hayatta kalabiliriz."

Asterios başını salladı. Şu anda içinden geçmekte olanları, kendi sözcükleriyle ifade ediyordu kraliçe. Toprak sevgisi adaylara öğretilen en önemli şeydi. Uzun zamandır bu sevgiyi ruhlarına daha iyi nasıl işleyebileceğini düşünüp duruyordu. Bu nedenle Pasiphae'nin söyledikleri onu şaşırtmıştı. Nereye varmak istiyordu acaba?

"Fakat aynı şekilde sert ve acımasız da olabilir. Yer sarsıldığı, dağlar çöktüğü ve

vadiler suyla dolduğu zaman, aklımız neler olduğunu kavramakta güçlük çeker."

"Büyük Ana toprağın efendisidir" diye karşılık verdi Asterios alçak sesle.

"Evet. Her şeyi o yarattı" diye söze karıştı Pasiphae garip bir ses tonuyla. "Çok şükür hatırlayabildin bunu!"

"Asla unutmamıştım ki!" diye karşılık verdi Asterios sert bir sesle.

"Bu şekilde değil" dedi Pasiphae. "Farklı bir biçimde. Seni onun rahibi olarak kutsadım. Bu mevkie lâıyk görülen ilk erkek sensin. Bu görevin hakkını vermeni bekliyorum senden. İtaat edeceğine yemin etmiştin Asterios. Bunu hatırla." Hâlâ o garip ses tonuyla konuşmaya devam ediyordu, sanki dilinin altında hoş olmayan bir şeyler saklar gibiydi.

Ne anlama geliyordu bu?

"Bütün kış boyunca seni izledik" diye devam etti. "Ve gördüklerimiz hiç hoşumuza gitmiyor. Sen doğanın kuvvetini gereği gibi kullanmak yerine, Bilge Kadınlar'a karşı koymaya çalışmakla ziyan edip duruyorsun. Ve bana karşı da."

Kadının ses tonu değişmemişti, fakat Asterios onun iki kaşının arasındaki çizgilerin derinleştiğini fark etti. "Toprağı kaybettin. Onu tekrar bulman için sana yardım edeceğiz. Çünkü sana ihtiyacı-

352

nuz var." Pasiphae oğlunun ellerini kavradı ve sıkıca kapkara, nemli toprağın içine bastırdı. "Toprakla olan bağlarını kopartmışsın. Fakat onları tekrar yaratacaksın. Hem de eskisinden daha kuvvetli olarak. Kendin için yapacaksın bunu. Ve Girit için. Ve bu adayı kendi yaşamlarından daha fazla sevecek olan diğer adaylar için." Labirentin kapısını işaret etti. "Kapıdaki yılanları görüyor musun?"

"Görüyorum" diye karşılık verdi Asterios.

"Onlar adayların yaşamları boyunca sadece bir kez aşacakları eşiği koruyorlar. Büyük Ana'nın bağrı onları yutar ve yeniden dünyaya getirir. Orada, her şeyin son bulduğu, zaman ve mekânın anlamını yitirdiği yerde, kendi içlerindeki sırlara vakıf olurlar ve tüm insan haline gelirler. Ezelden beri bu böyledir. Bundan öte de böyle kalacak. Fakat hepsi bu kadar değil. Bana bak oğul!" Asterios itaat etti. "Kadın vücudunu erkek kudretiyle dolduran sen olacaksın" diye fısıldadı. "Kutsal Boğa sen olacaksın; labirentin kalbinde kutsanmışları bekleyen en son sır! Taleplerini yerine getirmeye hazırız. Sen istediğin için değil, bu şekilde Büyük Ana'ya en olumlu biçimde hizmet edeceğine inandığımız için. Şimdi sana soruyorum: Gerçekten hazır

mısın?"

"Evet, hazırım" diye karşılık verdi Asterios bir an bile duraksamadan.

"iyi." Pasiphae gülümsüyordu. "Fakat olayı aceleyle getirmek istemiyoruz. Sığınmacılar adayı terk ettikleri anda seni aşağıya götüreceğiz. Bu göreve alışmak için biraz zamana ihtiyacın olacak. Fakat başarılı olacağına eminim. Sen bu iş için yaratıldın, bu yüzden kalçanda o alameti taşıyorsun. Boğanın ay işareti. Sen labirentin koruyucususun."

Gemiler Ahrotiri'ye doğru yola koyulduğunda Asterios da limanda bulunuyordu. İassos'un yanındaki üç genç boyacı haricinde, tümü geriye dönüyordu.

Sandallar son seferlerini yapmakla meşguldüler. Rihtım bomboş ve alışılmadık derecede sessizdi. Yapacak başka işleri olmayan birkaç meraklı dolanıyordu ortalıkta sadece. Ne karşıdan, ne de kıyıda hiç kimse el sallamaya istekli görünmüyordu.

353

Kymbeller peş peşe demir almaya başladılar. Tümünün liman girişini terk etmeleri epey uzun sürdü. Batı rüzgârı yelkenleri doldurduğu için, kürekçilerin neredeyse yapacak hiç işleri yoktu. Rüzgâr azalmadığı takdirde kısa bir süre sonra vatanlarına ulaşacaklardı.

Asterios onların gidişini engelleyememişti. Oysa başlarına gelecekleri çok iyi biliyordu. Strongyle'de ölüm bekliyordu onları.

Ya da acımak bilmeyen kara yanardağ.

354

Üçüncü Kitap

Kutsal Evlilik

Adanın üzerinde kımıl kımıl bir sıcak vardı. Sahil beyaz ışıltılar saçıyordu, deniz ise gümüş renkli parıltılar.

Gökyüzünde bir tek bulut bile yoktu; haftalardan beri yağmur yağmamıştı. Çayırlar, tarlalar ve zeytinlikler yaz mevsiminin kızgın nefesinin alünda öylece duruyorlardı; çiçekler solmuştu ve otlar sanki son kez kokularını etrafa saçıyorlardı. Çimenler kurumuş, toprak yarılmıştı. Maki çalılıkları ve çam ormanları da gri renkli bir tozla kaplanmıştı.

Derelerin birçoğu tamamen kurumuş, ırmaklar ise küçüle kü-çüle ince birer su akıntısı halini almışlardı. Sadece dağlarda su bulunuyordu. Orada yaşayan hayvanlar ve insanlar ise kıpırtısız havanın altında azap çekiyorlardı. Arada bir Afrika'dan beraberinde kırmızı toz bulutları getiren çöl rüzgârının sıcak esintisi hissediliyordu, o kadar. Bu toz her tarafa sızmayı başanıyordu, kapılarla pencerelerin sınımsız kapatılmaları bile bir işe yaramıyordu. Halka açık çeşmelerin hiçbirinden su akmıyordu. Sarnıçlardaki su seviyesi neredeyse tamamen düşmüştü. Taş evlerde oturan insanlar, bunun avantajını yaşıyordu şimdi. Tahta veya kil kulübelerde oturan insanlar ise, kavurucu sıcaklıktan ıslak kompresler yardımıyla biraz olsun kurtulmaya çalışıyorlardı.

Tarlalarda çalışan kadınlar güneş doğmadan işe koyuluyor, öğleden sonrayı güneş batana kadar gölgede geçiriyorlardı. Geceleri ise aileleriyle birlikte evlerin boğucu odalarında değil, açık havada uyumayı tercih ediyorlardı. Tüm insanlar azıcık serinlik için inim inim inliyordu. Adanın her tarafında kadınlar ve erkekler yağmur duasına çıkmıştı. Rahibeler kurban üstüne kurban kesiyordu. Fakat her ılık geceden sonra kavurucu, mavi, bulutsuz bir gün daha

357

başlamaktaydı. Temmuz sonlarıydı; yılın en sıcak ayı ağustos henüz başlamamıştı bile.

Saray ahali daha haftalar öncesinden güneye taşınmıştı. Ely-ros'taki yazlık saray bu yaz boş kalmıştı. Kutsal Evlilik bayramı ağustos ayının ilk günü Phaistos'da kutlanacaktı. Bununla birlikte ayın yüz çevriminden oluşan Büyük Yıl da sona erecekti. Bu zamanın sonunda Girit'teki insanların, hayvanların ve bitkilerin büyüüp gelişmesi için gerekli olan tören gerçekleştirilecekti: Büyük Ana, denizden gelen Beyaz Boğa ile bütünleşecekti.

Tüm dinsel törenlerin en önemlisi için aylardan beri hazırlık yapılıyordu. Su kenarındaki tören alanı yeniden düzenlenmişü; Matala şehri yakınlarında bulunan, iki sıra tepenin koruduğu, bir koydu burası. Çakıl taşlarıyla kaplı küçük bir sahil yavaşça denize uzanıyordu. Arka tarafa doğru ise hafif bir eğimle yükseliyor ve tepenin etekleriyle birleşiyordu. Çok sayıda insan sığabilirdi buraya.

Gecelerin gecesini hiç kimse kaçırmak istemezdi. Büyük Ana'dan insanlar ve hayvanlara bereket vermesini dilemek için, bundan daha uygun bir tören olamazdı. Bu yıl da kadınlardan oluşan uzun bir konvoy tören alanına ilerleyecek ve tanrıçadan kendilerine çocuklar ihsan etmesini dileyenlerdi. Civar koylarda sabaha kadar yapılan kutlamalar sonunda, birçok kadının dileği yerine geliyordu. Bu gecenin meyvesi olan çocukların, doğruca tanrıçanın rahminden kopup geldikleri kabul ediliyordu. Kadınlar şükran ve minnet borcu olarak Büyük Ana'ya sayısız armağanlar

sunuyordu: Süt, bal, şarap, yağ, tahıl ve meyveler. Yüzyıllardan bu yana uygulanan bilge bir gelenek, bu besin maddelerinin çürümesine engel oluyordu. Tören sona erdikten sonra ihtiyaç sahipleri gruplar halinde oraya gelerek, canlarının istediği her şeyi alıp götürüyordu. Ertesi sabah güneş gökyüzünde yükseldiği vakit, sadece kıyıda köşede kalmış birkaç parça yiyeceği gagalamaya çalışan deniz kuşları göze çarpıyordu. Tören alanı özenle silinip süpürülmüştü sanki. Büyük Ana, kendisine sunulanları kabul etmeye tenezzül etmişti.

Bu büyük olaydan önceki son günlerde bütün Phaistos bir arı kovanını andırıyordu. Dört bir yandan akın eden ziyaretçiler civar köylere yerleştiriliyordu, halta bazıları Chalara'ya bile gönderil-

358

misti. Kadınlar her gün birçok kez kutsal koruların etrafında toplanarak, uzun uzun yakarıyorlardı tanrıçaya. Birçoğu eşek sırtında ya da yaya olarak gelmişti, diğerleri ise Kommos ya da Matala'da demir atan gemilerle. Geneyden gelen yolu sarayla birleştiren tören koridoru, yeni boyanmıştı. Yemyeşil çayırların üzerinde mavi güvercinler uçuşuyordu. Bu parlak kuşak kraliyet ailesinin üyelerinin dairelerinin bulunduğu batı yakasına kadar uzanıyordu. Sarayın bu bölümü çeşitli geçitler ve koridorlar yardımıyla birbirine o kadar ustaca bağlanmıştı ki, dağlardan esen sakin rüzgâr günün her saati içeri doluyordu.

Fakat odasını dolduran serin esintiye rağmen Ariadne kendisini oldukça bitkin hissediyordu. Öğle saatlerini yatağında geçirmiş ve pencereden dışarı bakarak servi ağaçlarının yere düşen ince uzun gölgelerini seyretmişti. Yavaşça ayağa kalktı ve sızlayan göğüslerini tutarak öbür pencereye yaklaştı. Bir süredir her sabah kusuyordu. Artık hiç şüphesi kalmamıştı. Adet dönemi ikinci kez gecikiyordu. Tekrar hamile kalmıştı.

Bir an için Mirtho'nun otlarını düşündü, fakat o gün çektiği acılan hatırlayınca bu düşünceleri hemen aklından silip attı. Karnındaki çocuğu kaybettiği o günü asla unutmayacaktı. Asterios da o gün boğanın üzerinden atlarken yaralanmıştı. Mağrur bir çehreyle mavi dağın çifte boynuzuna baktı. Asterios'un kalçasındaki ay alametini hatırlatıyordu bu ona. Bu isim aklına gelince içinin kabarması hiç mi sona ermeyecekti?

Ariadne ani bir hareketle pencereyi örten kumaşı yana çekti. Bu melankolik düşüncelerden bıkmıştı artık! Theseus tam üç yıl önce diğer Atinalılarla beraber gelmişti buraya. Başlangıçta tek amacı Asterios'u kıskandırmak ve cezalandırmaktı. Fakat aradan geçen zaman duygularını da değiştirmişti. Artık mutlu bir gelecek uzanıyordu önünde. Theseus karnındaki çocuğun babasıydı.

Bu çocuğu arzuluyordu. Oğlunu dünyaya getirmeye kesin kararlıydı. Benim güçlü

iradem ve Theseus'un atılganlığı, diye geçiriyordu içinden, ne mükemmel bir karışım! Yakında şişmeye başlayacak olan karnını okşadı. Bu çocuk uzun süredir arayıp da bulamadığı çıkış yolu olacaktı. Adayı mümkün olduğunca çabuk terk

359

etmeliydi. Bu arada Girit'ten en az Theseus kadar nefret etmeye başlamıştı; içindeki bu güçlü duyguya karşı koyamıyordu. Ariadne her şeye onun açısından bakmaya başlamıştı. O güne dek ona bildik ve doğru gelen her şey şimdi gözlerine kötü ve çirkin görünüyordu.

"Kadınlar hükmetmek için yaratılmamıştır" diyordu Ariadne'yi kollarının arasına çektiği zaman. Ariadne'nin ön planda olduğu ilk buluşmalarının aksine, şimdi rolleri değişmişlerdi. Theseus uzun aşk oyunları ile hiç vakit kaybetmiyor, aksine bir çırpıda Ariadne'nin bacaklarını açarak kaba, hatta sert hareketlerle kızın içine giriyordu. Şakayla ciddiyet arasındaki sınır çok inceydi; Ariadne onun bu davranışına karşı koymaya çalışıyordu, ama boşuna. Güçlü olan oydu. Neredeyse bir iktidar mücadelesine dönüşen bu sevişme biçimi ikisini de heyecanlandırıyordu. Ariadne kendisini ona teslim etmeyi seviyordu; onun acımasız bir efendi gibi kendisine hükmetmesinden zevk alıyordu. "Burada kadınların sözü gereğinden çok daha uzun süre geçmiş? Ya erkekleriniz? Korkak muhallebi çocukları! İstediyini zorla alabilecek bir tek olsun babayiğit yok aralarında!" diye hakaretler yağdırıyordu Theseus. "Süslenip püsle-nip, eteklik giyerek Büyük Ana'ya yaltaklandıkları zaman ne kadar gülünç oluyorlar! Bazen bu adada sadece karıların bulunduğu düşünüyorum!"

"Peki ya Atina'da? Orada kimin sözü geçiyor?" diye soruyordu Ariadne sık sık, cevabı pek iyi bilmesine rağmen.

Sonuncu defalarda Theseus kötü kötü güldü. "Pek yakında kendi gözlerinle göreceksin bunu sevili prensesim!" Sonra ona diz çökmesini emretti ve kıza arkadan sahip oldu.

Sık sık buluşmaya devam ediyorlardı. Bu arada ilişkilerinin başkaları tarafından öğrenilmesinin Ariadne açısından bir önemi kalmamıştı. Hatta bazen tüm iradesini toplayarak, her şeyi açık açık annesinin suratına karşı anlatmayı geçiriyordu aklından. Pa-siphae'nin kızlarından biri bir barbarla beraber. Bu kız en az sevdiği Ariadne olsa bile! Bunu duyunca Pasiphae'ye en azından inme ineceğinden emindi.

Fakat Theseus henüz çocuktan haberdar değildi ve Ariadne

360

onun bu haberi nasıl karşılayacağını kestiremiyordu. Bu aralar her zamankinden

daha içine kapanık, daha sinirli ve daha zapt edilmezdi. Diğer adaylarla beraber Phaistos'a geldiğinden bu yana Ariadne onu görme fırsatını hemen hemen hiç bulamamıştı. Adaylar boğa atlayışını geride bırakmışlar ve turna dansı çalışmalarına başlamışlardı. Eğer araya Kutsal Evlilik töreni girmemiş olsaydı, Mavi Yunuslar Sarayı'ndan kesinlikle ayrılmazlardı.

Merope'nin halefi olarak göreve başlayan rahibe Hemera, sertliğe alışkın bir kadındı. Kızlara karşı daha yumuşak davranıyorsa da, delikanlılarla konuşurken ses tonu hemen sertleşebiliyordu. Adayların tümü kendilerini zorluyorlardı. Hiçbiri rahibenin kendilerini herkesin önünde azarlamasına izin vermek niyetinde değildi. Dişlerini sıkarak, kendilerinden beklenilene yerine getirmeye çalışıyorlardı. Bir zamanların asileri bile alışılmadık derecede gayretliydi - Theseus haricinde.

Öğrenmek zorunda olduğu dans figürleri, onun Girit'te en çok nefret ettiği şeylerin tümünü simgeliyordu. Bu nedenle her şeye karşı çıkıyor ve figürleri öğrenmeyi reddediyordu. Hemera'nın tüm uyanları onu daha da çok âsileştirmekten başka bir işe yaramıyordu. Sadece, zorlu ceza tehditleri altında yerinden güç-bela kımıldıyor, beceriksiz figürlerle ortada dolanıyor ve şımarık davranışlar yaparak diğerlerinin de yoğunlaşmalarını engelliyordu. Öğretmenleri ebedî spiral anlam ve kaynağı hakkında konuşurken ya boş gözlerle önüne bakıyor, ya da katıla katıla gülüyordu. En çok da labirentten bahsedilmesinden nefret ediyordu.

Kısacık buluşma anlarının birinde Ariadne'ye öfkeyle başına gelenlerden söz etmişti. Havası çok boğucu olduğu için pek kimse tarafından kullanılmayan güney kanatta buluşmayı kararlaştırmışlardı. Ariadne yatağın tozlarını silmiş ve bir nebze olsun güzel bir ortam hazırlamaya çalışmıştı. Midesi korkunç derecede bulanıyor-du; içinden bunun hemen geçmesi için tanrıçaya dualar ediyordu. Theseus bir şey farketmemişe benziyordu.

"Çıldırılmış tavuklar gibi meydanda koşturup duruyoruz! Sonra da toprağın bağına incekmişiz, lafa bak! Karanlıkları içinde sürünmenin kime ne faydası olabilir ki?"

361

Odanın içinde hızla bir ileri, bir geri dolanıp duruyordu, ta ki Ariadne'nin başı dönene kadar. "Yanıma gel" diye seslendi sonunda delikanlıya.

Theseus çok kısa bir süre için kızın yanında durdu. Fakat Ariadne tam bir şeyler söylemek üzere ağzını açmıştı ki, yeniden odayı arşınlamaya başladı. Kız artık sabrını yitiriyordu. "Ne diye sızlanıp durduğunu anlamıyorum" dedi öfkeyle. "Turna dansı, labirent, bunlar kutsanma yolunun birer basamağından başkası değil. Hepimiz bu basamakları tırmandık. İstisnasız hepimiz."

"Yani bu herkesin aşağı inmesi gerektiği anlamına mı geliyor?" Bu sıcak ve tozlu

odada Ariadne gözüne en başındaki kadar yabancı görünüyordu. Ne de olsa onlardan biri, diye geçirdi içinden derin bir aşağılama duygusuyla. Batıl inançlı bir Giritli! Söyledikleri onu hem ürkütmüş, hem de meraklandırmıştı. Korktuğunu hissediyordu. Ariadne de dahil olmak üzere, hiç kimseye o dipsiz kara deliğin sadece düşüncesinin bile kendisini ölesiye korkuttuğunu söylememişti.

"Çobanlar ve balıkçılar dışındaki herkesin" diye cevap verdi Ariadne, Theseus'un nefret ettiği öğretmen edasıyla. Kız hiçbir şeyin onu bu ses tonu kadar öfkelenmediğini iyi biliyordu. Theseus'u kışkırtmak isteği vardı içinde. "Girit'in seçkinleri arasına katılmak isteyen herkes, demin söylediğin gibi 'aşağıya' inmek zorundadır. Ve sonra da tekrar dışarı çıkmak."

"Orada neler oluyor peki?" Theseus boğulmak üzereydi.

Ariadne şaşkın şaşkın baktı ona. "Öğretmenlerin bu konuda bir şey anlatmıyorlar mı?"

"O mızımız ihtiyar mı? Onun bize anlattığı palavraların bir tekine bile inanmıyorum; senden işitmek istiyorum bunları!" Pençelerini kızın koluna geçirdi. "Yoksa bunu yapmak istemiyor musun?"

"Böyle kaba davrandığın zaman senden hiç hoşlanmıyorum!" Ariadne kolunu delikanlının ellerinden kurtardı ve onun alaycı sırtışını görmezlikten gelmeye çalıştı. İçinden ayağa kalkmak ve serin odasına gitmek geliyordu. Sadece ona değil, kendisine de kızıyordu. Hamileliğinden söz etme fırsatını bir kez daha kaçırmıştı! "La-

362

birent herkes için farklıdır" diyerek kafasını daha da karıştırmaya çalıştı. "Çünkü tüm insanlar birbirlerinden farklıdır."

Theseus ona öyle derin bir şaşkınlıkla baktı ki, kız sözlerine ara vermek zorunda kaldı.

Zaten orada yaşadıklarını kelimelerle ifade edemiyordu. Etrafını kaplayan karanlık ve sessizlik hakkında ne söyleyebilirdi ki? Ya da çıplak ayaklarının dikkatle bastığı o düzensiz zemin hakkında? Labirentin merkezinde karşılaştığı gölgesi hakkında? Kolaylıkla çıkış yolunu bulup aniden rahatlaması hakkında? Ölümü ve yeniden dirilişi hakkında asla tek kelime bile etmeyecekti. Karnında çocuğunu taşıdığı adama bile! Yalvaran gözlerle ona baktı.

"Sadece hayaller, duygular ve hatıralar, Theseus! Sanırım görmeyi umduğun şeylerden hiçbiri değil." Anlaşılmaz bir çekingenlik daha fazla konuşmasını

engelliyordu. "Zaten bu konuda konuşmak yasaktır. Yoksa sen Zakros'ta yemin etmedin mi?"

Theseus'un dudaklarında hâlâ ince bir gülümseme vardı. Aniden konuyu değiştirdi ve gözle görülür bir şekilde rahatladı. Az sonra gitmişti. Fakat Ariadne onun tekrar geri geleceğinden emindi. O zaman ona hamile olduğunu söyleyecekti. Ve başka şeyler de. Başından geçenleri anlatarak yeminini bozmasına da gerek kalmayacaktı. Labirentin merkezinde onu kimin bekleyeceğini söylemesi yeterliydi: Asterios, boğa maskeli rahip!

Güneşin batışından iki saat önce Daidalos atına atladığı gibi yola koyuldu. Az sonra Matala şehrini geride bıraktı. Oradaki hanlardan birinde bir oda tutmuştu. Saman üzerinde uyumak veya soğuk suyla yıkanmak zorunda kalmak vız geliyordu. Kendisini Minos'un bıkırtıcı varlığından uzaklaştıran her adım, ona büyük bir mutluluk veriyordu.

Pasiphae'nin eşi, çalışmalarının durumunu zerre kadar dikkate almadan ona Knossos'taki dökümhaneyi kapatmasını ve sarayla beraber Phaistos'a dönmesini emretmişti. Burada çok daha ilkel koşullar altında çalışmak zorundaydı. Bu durum güneylilerden nefret etmesine neden oldu. Çok gevezeydiler, çok fazla gülüyorlardı, ta-

363

limatlarına çok az uyuyorlardı. Hasretle Zakros'taki günlerini düşünüyordu: Güney kanadı, işliğı, artık çoktan harap olmuş küçük krallığı.

Bazen rüyasında Patane'nin kendisine çok iyi gelen kahverengi evini görüyordu. Yavaşça eşikten içeri giriyor, birinci kata çıkan dar merdivenleri ağır ağır tırmanıyor, heyecandan titreyerek karşısına çıkan kapıyı açıyordu. İşte karşındaydı! Devasa bacaklar, armut biçimli göğüsler, hatlarının arasına üşüyen bir kedi yavrusu gibi sokulmayı çok istediğı kocaman göbek. Kendisini az da olsa avutan bu kadının suratını rüyalarında hiç görmüyordu. Ne geniş alnını, ne biri yerde biri gökte dudaklarını, ne de harika bir şekilde titreyen geniş kanatlı burnunu. Kadını aman bilmez bir efendiye dönüştüren o ince, kara kırbaç geliyordu gözlerinin önüne, o kadar. Bir kerecik bile olsun dokunmasına izin vermediğı kara etlerini alev alev yanarak arzuluyordu. Boğuk sesini ve sert emirlerini de. Tabaklanmamış deriden yapılma şeridin sırtında ve kaba etlerinde açtığı o harika yaraları. Onu özlüyordu! Zeus adına, onu çok özlü-yordu!

Tepelerin ardında Kutsal Evlilik Töreni'nin yapılacağı koyu gördü. Atını çevirerek Matala'ya geri dönmeyi çok isterdi. Fakat hazırlıkları gözden geçirmek için gelmişti buraya. Aşagılarcasına toprağa tükürdü. O tozlu liman şehrinde kendisini bekleyen ne vardı ki? Kayda değer hiçbir şey!

Aklına dünkü etine dolgun, kızıl saçlı genç kız gelmişti. Kalçaları geniş, göğüsleri kocamandı, iş yapmaktan yıpranmış kaba saba köylü ellerini de gördüğü anda, içinde ufacık da olsa bir umut ışığı belirmişti. Elbette ki Patane'nin yerini hiç kimse tutamazdı. Fakat içindeki ıstırapı bir nebze olsun bastırabilirdi belki.

Ama umduğunu bulamadı. Kız hiç zorluk çıkarmadan bacaklarını açarak yatağa uzanmak istemiş, Daidalos da ona son anda güçlkle engel olabilmışti. Ondan ne istediğini açıklamaya çalıştığı zaman ise, korku dolu gözler bulmuştu karşısında. "İstediklerini yapamam." Daidalos kızın sesindeki iğrenmeyi hissetmişti. "Asla. Ben aşk için yaratıldım, cezalandırmak için değil." Bunları söylerken aptal bir ineğe benziyordu. Daidalos onu dövmemek için kendisini güç tutmuştu.

364

Yere atlayarak atını bir çalılığa bağladı. Sahile yaklaştıkça işlerin talimatlarına uygun olarak yapılmış olduklarını fark etti. Acı dolu gülüşü, kıyıda çatlayan dalgalardaki martıların feryatlarına karışıyordu. Ne kadar zavallı bir duruma düşmüştü! Atina'nın en önemli mimarı ve mucidi olarak işe başlamış, şimdi de Girit'in demircisi olmuştu. Hepsi bu değildi ama! Minos'un emri üzerine kumsaldaki tepeleri mümkün olduğunca düzleştirmişti. Girit kralı, en küçük kızının cambazlardan biri tarafından becerilmesini herkesin seyretmesini istiyordu!

Ayaklarının altındaki küçük taşlar gıcırdayarak sandaletlerine doldu. Daidalos öfkeyle bağcıklarını çözerek yürümeye yalınayak devam etti. Genç rahibenin bağlanacağı çerçeveyi kontrol etmesi gerekiyordu.

Minos kendisinden bu çerçeveyi daha sağlam ve kullanılır bir hale getirmesini istemişti. Daidalos önce sert tahtalar kullanmayı düşünmüş, fakat bunun fazla hareketsiz olacağı kanaatine varmıştı. Bir tekerleği sağlam biçimde yere dikmek neredeyse imkânsızdı. Yapacağı tasarım hem eğilip bükülebilir, hem de sağlam ve dayanıklı olmalıydı; bu arada da yeterince hareket imkânı sağlamalıydı. Nihai çözümü bulması her zamanki gibi biraz zaman almıştı. Daidalos söğüt dallarından ördürdüğü çerçeveyi inceledi. Tören akşamı arasına bir hayvan postu gerilecekti. Dallar esnekliklerinden hiçbir şey yitirmemişlerdi. Bileklerin bağlanmasında kullanılacak deri kayışlar ve bağlar de çok iyi durumdaydı. Gerekirse üzerindeki küçük metal tokalar yardımıyla büyüklükleri ayarlanabilirdi, çünkü Gök inekleri'nin ölçüleri pekâlâ değişebilirdi!

Aşağılar bir tavırla dudaklarını büzdü. Kızlar her defasında farklı davranışlar sergiliyorlardı. Hepsi de iğrençti. Son seferki genç kız, cambaz kendisiyle birleştikten sonra aniden kutsal bir azgınlığa yakalanmıştı! Bütün tören boyunca suratından inanılmaz bir gerginlik okunmuştu ve etrafında dans eden kadınların tiz çığlıkları bile çehresindeki korkuyu silememişti. Çocukluktan sıyrılamamış vücudu

koru terleriyle sırlıklam olmuştur. Şehvetin ise izi bile yoktu. Bu kızın kim tarafından ve neden seçilmiş olduğu onun için bir muamma olarak kalmıştı. Benekli inek derisinin ve inek

365

kulaklarını temsil etmesi gereken garip başlığının altında, ürkek bir danaya benziyordu. Oysa Pasiphae öyle miydi? Kraliçe muhteşem bir Gök İneği olmuştur!

Onun şehvetten çarpılan suratu ve inek derisinin alunda kıvrılan sırlıklam vücudu, aradan geçen yıllara rağmen aklından bir an olsun çıkmamıştı. Kadınların onu aşka getirmek için çıkardıkları ritmik seslere hiç gerek duymamıştı. Asıl onun bağırışları, inlemeleri ve vahşi çırpınışları diğer kadınları heyecanlandırmış ve zapt edilmez bir coşkunluk içine girmelerine neden olmuştur. Bütün meydandan şehvet dumanları yükseliyordu. Kadınlar törenin sonuna kadar sabredememişler ve karşlarına çıkan ilk erkekle oldukları yerde çiftleşmeye başlamışlardı.

Fakat bugüne kadar unutamadığı başka bir şey daha vardı: Karısının yaptıklarını dehşet içinde izleyen Minos'un suratu. Ağzı incecik bir çizgiye dönüşmüştü, alev alev yanan gözleri ardına dek açılmıştı. Başka birisi başrahibeyi bu tür bir törende izleyen kralın verdiği tepkiyi Daidalos'a anlatsaydı, ona asla inanmazdı. Onun neler hissettiğini iyi biliyordu, bir benzerini de kendisi yaşamıştı çünkü. Karısı Naukrate ve yeğeni Kalos. Minos'a bakar bakmaz onun aklından neler geçtiğini anlamıştı. Kendisinin boynuzlanmış bir kocadan başka bir şey olmadığını düşünüyordu!

Acaba o gece Pasiphae Minos'u harekete geçiren kıskançlık ve intikam duygularını gerçekten de sezinleyememiş miydi? Kraliçe aklını kaybetmiş gibiydi, içinden kısa sürede sıyrıldığı benekli deriyi bir fazlalık gibi fırlatıp atmıştı üzerinden; o kadar sabırsızdı ki, deri kayışları bile sert bir hareketle çekip koparıvermişti. Daida-los bunu çok iyi biliyordu, çünkü sonradan kayışları tekrar yerine takması emredilmişti kendisine. Saray dedikodularına göre uzun zamandır sevgilisi olan adamla çakıl taşları üzerinde çılgınca sevişmişti. Doruğa ulaşmaya yaklaştıklarında adamın deri maskesi suratından kayıvermişti. Korku dolu birkaç çığlık işitilmiş, hatta davullar bile kısa bir süre için susmuştu. Fakat kimse onu tanıyamamıştı. Sağ eliyle deri mahfazayı tekrar yerine takmış ve Pasiphae'yle birleşmeye bir an bile ara vermemişti. Sanki bir tek gövde halinde bütünleşmişlerdi. Bazılan kraliçeyle onu şafak sökerken bile sahilde

366

birbirlerine sarılmış olarak gördüklerini iddia etmişlerdi, sanki kopmaz bağlarla bağlanmışlardı birbirlerine.

Daidalos son olarak kalasları kontrol etti. Zemin taşlı olduğu için yere çakılmaları

çok güç olmuştu. Adamlarına mümkün olduğunca derin çukurlar açmalarını emretmişti ve şimdi de yerde gördüğü küçük toprak yığınları, talimatlarına uyulmuş olduğunu kanıtlıyordu. Tahta direkleri yerinden oynatmayı denedi, fakat azıcık bile olsun kıvıldamadılar. Narin Phaidra'nın bu sağlam direkleri yerinden oynatması imkânsızdı. Fakat genç ve iffetli rahibenin bu alanda nasıl görüneceğini bir türlü tasavvur edemiyordu. Ağır derinin altında çırılçıplak, zarif bir vücut!

Korku dolu gözlerle mi bekleyecekti boğayı? Yoksa onu ihtirasla mı kabul edecekti? Canı sıkılmış bir halde kafasını sallayarak atma doğru yürüdü. Hayır, Pasiphae'nin en küçük kızı bu davranışlardan hiçbirini göstermeyecekti. Bir nevi dinsel teslimiyet, olsa olsa. Fakat emin olduğu bir tek şey vardı: Kızın ciddi surat ifadesi asla bozulmayacaktı!

Kadınları kim anlayabilir ki, diye geçiriyordu içinden saraya geri dönerken. Dost görünüşlerinin arkasında dipsiz uçurumların pusuya yattığını kim tahmin edebilir! Bir an için kızıl saçlı dilbere bir daha uğramayı düşündüyse de, vakit geçirmeden hana dönmek daha akıllıca geldi. Alıştığı düzen bozulduğu için, midesi isyan etmeye başlamıştı. Onu kümes hayvanlarının eti ve taze sebzeyle yatıştırmaya çalışacaktı. Ahçı kadın, üzerindeki paçavraların uyandırdığı izlenimden daha yetenekliye benziyordu.

Keyifli bir akşam geçirmeye karar vermişti. Yanında kâğıt ve kömür kalem de vardı. Kısa bir süreden beri, eski uçuş çalışmalarına yeniden başlama isteği doğmuştu içinde. Son zamanlarda bu konuda çok dikkatli davranıyordu. Sadece Ikaros ne üzerine çalıştığı konusunda birkaç bilgi kırıntısına sahipti. Uçma makinesi için ihtiyaç duyduğu malzemeler kafasında neredeyse tamamlanmıştı: Yağ emdirilmiş sağlam kâğıtlar, elyaf iplikler, kurutulmuş bağırsaklar, ince bir sac haline gelene kadar dövülmüş bronz levhalar.

Atından inerken zihninde bir şimşek çaktı. Sepet hasın! Elbette! İşte buydu aradığı! Söğüt dalları ile bir model yapacak ve

367

bunu kâğıtla kaplayacaktı. Heyecandan yutkunmayı unuttuğu için neredeyse boğulacaktı. Odasına doğru koşarken pırıl pırıl bir suratla akşam yemeğini ısmarlamayı da ihmal etmedi. Fena değil ihtiyar dostum, diyordu kendi kendine. Önce ok uçları, şimdi de söğüt dalları. Gerçekten de fena değil!

İlkinde onu doğru yola sevk edenin öfke olmasına rağmen, şimdi de rahatlık yapmıştı aynı işi. Aylar önce yaptığı bir çalışma esnasında büyük bir hiddete kapılmış ve yeni dövülmüş demir parçalarının toprağa gömülmesini emretmişti. Başarısızlığının ürünlerinin etrafında bulunmasına artık dayanamıyordu. Sonra da onları unutmuştu. Phaistos'a gitmek üzere eşyalarını toplarken ansızın aklına

gelmişlerdi. İşliklerin kapatılmasından bir önceki akşam, açıklanamaz bir dürtü ile yere gömdüğü demir kalıplarını dışarı çıkartmıştı. Sonra da ateşin üzerinde tekrar dövmüştü onları. Kırılmamışlardı. Parçalanmamışlardı.

Becerikli elleriyle kısa sürede bir ok ucu yapmıştı. Soğumasını beklerken sabırsızlıktan kalbi duracaktı neredeyse. Sonra da onu tahta bir okun ucuna geçirmişti. İyi bir okçu değildi, fakat şu an işini görebilecek kadar yay çekmesini biliyordu. Nişan almış ve oku bırakmıştı. Havada vınlayarak uçan ok, tahta kapıya saplanıp kalmıştı.

Vahşi bir zafer coşkusu kaplamıştı içini. Nihayet başarmıştı. Sağlam ve kolaylıkla şekil alan saf demir üretmişti.

Adamlarını saatler öncesinden eve gönderdiği için çok mutluydu. Başarisından hiç kimsenin haberi olmayacaktı, Minos'un bile. Elinde son derece sağlam bir koz vardı artık. Zaman, kendi lehine işliyordu.

Asterios deri boğa maskesini takmaya başladığından bu yana, hayaller ona her zamankinden daha sık ve daha canlı gelmeye başlamıştı. Büyük Ana'nın labirentinin koruyucusu olduğundan beri çok değişmişti. Onunla beraber hayaller de... İlk başlarda toprağın bağına girerken içi daralmışsa da aradan geçen zaman zarfında mutlak karanlığa ve yalnızlığa alışmıştı. Toprağın derinliklerinde geçirdiği saatleri seviyordu artık. Onun sayısız özelliklerini düşünüyordu uzun uzun. Toprak sertti, fakat susuz kalınca un gibi ufalanı-

368

yordu; yumuşaktı, yaşam doğurmak için sert kaya tabakasını kalın bir kürk gibi sarıyordu. Beklemeyi öğrenmişti; toprak gibi sabırlı ve dirayetli olmasını.

Karmaşık yollarda derin derin soluyarak ilerlemeye çalışan bir adayın sesini duyduğu zaman, düşünmeye ara veriyordu. Arayan adım sesleri bir süre sonra kör bir duvara çarparak son buluyordu. Genellikle uzunca bir sessizlik takip ediyordu bunu. Sonra adımların hafif yankılan geri dönüyor, yavaş yavaş ona yaklaşarak belirginleşiyordu. İşte o sırada Asterios duvarlarla bütünleşiyor ve kayalık zeminle bir oluyordu. Bu mutlak bütünleşme onun iradesi dışında gerçekleşiyordu. Yapabildiği tek şey, olağanüstü bir yoğunlaşmayı açığa çıkaran bu olayı akışına bırakmaktı. Bu yoğunlaşmayı vücudunun ortasında bir enerji topu gibi tüm benliğiyle algılıyor ve idrak ediyordu ki, korku içindeki bir yürekle tüm sırların sonuncusuna yaklaşan karşısındaki de aynı şeyleri hissediyordu.

İçinden akan bu güç, boğanın dünya kurulalı beri var olan kuvvetydi. Kara boğanın kuvveti ölüm ve yıkım getiriyordu, beyaz boğanınki yaşam ürettiyordu. Asterios'un bu kuvveti hissetmesi esnasında, aday da uğrunda yeraltı dünyasına yaptığı uzun

yolculuğun hedefine ulaşmış oluyordu. Kendi gölgesini görmeye, gün ışığında gizli kalan taraflarıyla yüz yüze gelmeye hazırды artık. Bu mutlak gerçeklik anında aday o anda yaşadıklarının kendisini tam bir insan haline getirdiğini kavriyordu.

Asterios bahçenin içinden adayların kaldığı eve doğru ilerlerken, kalp atışlarının hızlandığını hissediyordu. Buna ayaklarının altındaki otları kavuran sıcaklığın sebep olmadığını da farkındaydı. Theseus'u görme düşüncesi onu ürküten. Fakat bu karşılaşmadan kaçmayacaktı. O, tanrıçanın rahibiydi ve adayları tören alayına hazırlamak onun göreviydi. Theseus da onlardan biriydi sadece.

seçsen daha iyi olur. Onlar doğru düşünceyi zaten beraberlerinde taşıyorlar."

Fakat Asterios her türlü yeniliğe şiddetle karşı çıkan tutucu kadınlar iktidarına karşı tek başına savaşamayacağını biliyordu. Bu noktada Minos ve Aiakos ile aynı fikirdeydi. Fakat aralarında önemli bir fark vardı, o erkeklerin de katıldığı bir yaşamı özlüyor-du. Öbürleri ise, salt iktidarı...

"Sadece eğitim ve öğretim ile bir sonuca ulaşabiliriz" diye ısrar etmişti Asterios. Bu defa pes etmeyecekti. Eski bilgilerin hemen ve birçok kişiye aktarılmaması durumunda, Girit'in yok olmaya mahkûm olduğunu biliyordu. "Birkaç yardımcı almama izin verirsen, kutsanma yoluna katılmak isteyenlerin sayısını kat kat arttıracığımı garanti ederim sana."

Kadını ikna etmek için tüm yeteneğini kullanması gerekmişti. Fakat aradan bir süre geçtikten sonra, kazandığı başarı haklılığını ortaya koymuştu. Adayların arasına katılan genç insanların sayısı her geçen gün artıyordu.

Asterios ve yardımcıları içeri girdi. Adaylar bir çember oluşturacak biçimde yere oturmuştu ve beklenti dolu gözlerle onlara bakıyorlardı. Sadece Theseus her zamanki gibi bakışlarını başka yerlere dikmişti.

"Büyük Ana'nın erkek ve kız kardeşleri! Sizi selamlıyorum" diye söze başladı. Bir zamanın kız ve oğlan çocukları, bu arada yetişkin genç kız ve delikanlılara dönüşmüşlerdi. Girit usulü önlükler vardı üzerlerinde. Vücutlarının üst kısımları çıplaktı ve kemerle sıktıkları belleri kadınsı hatlarını iyice ortaya çıkarıyordu. Karşısında duran bilinçli adayların bir zamanlar Amnyssos'ta karaya çıkan ürkek ve çekingen biçarelerle hiçbir ilgisi kalmamıştı. "Bu akşam bayramların en büyüğünü yaşayacağız" diye devam etti. "Gök İne-ği'nin denizden çıkan Beyaz Boğa ile birleşmesini simgeleyen Kutsal Evlilik Töreni. Boğanın tohumları uyuyan toprağı uyandıran ilkbahar yağmurudur."

Ses tonunu gerektiği gibi ayarlayamamıştı. Tam önünde oturan Prokritos dudaklarını ısınyordu ve kızların ikisi kıkırdamaya başlamışlardı. Kendi vücutlarındaki baş döndürücü değişiklikleri

keşfetmeye çalışan buluş çağındaki bu gençlere gelişmekte olan yaşamın sırlarını nasıl anlatabilirdi ki?

Büyük sorunların çözümü genellikle şaşılacak kadar basittir, diye düşündü Asterios. Merope'nin bir zamanlar bana açıklamış olduklarını anlatacağım onlara. Kimse bu işi ondan iyi bilemez. Gençlerin arasında yere oturdu.

"Size aşktan söz edeceğim" dedi onlara. "Aşk, yaşamımıza hükmeden en büyük kuvvettir. İster kadın, ister erkek olalım, onu sık sık bize acı veren bir çelişki olarak yaşarız. Kutsal Evlilik ise bu acıyı dindirir. Dişi taraf kökendir, varolan her şeyin temelidir; erkek taraf ise yaratılıştır, bundan dolayı da dişi tarafın bir yansımasıdır. Kadın, her şeyi kapsayan gökyüzüdür; erkek ise güneştir, kadının ateş topu. Kadın, tekerlektir; erkek ise yolcu. Sadakat ve bağlılık içinde birbirleriyle birleşirlerse, ortaya yaşam anlamına gelen sınırsız bir aşk çıkar."

Gençlerden hiçbiri gülmüyordu artık.

"Sadece hissedilebilecek bir şeyi kelimelerle ifade etmek gerçekten de çok zor" diye gülümsedi. "Göreceğiniz şeylerin nedenini çok fazla kurcalamaya çalışmayın. Açık olun. Bırakın kalbiniz nefes alsın. Sonra her şeyi anlayacaksınız."

Kapıda bir süre daha Hemera ile konuştu. Theseus korkunç bakışlarla süzüyordu onu. Fakat Asterios ona aldırış etmeden rahibeyle konuşmaya devam etti ve yardımcılarına son talimatları verdi. Adayların bineceği arabalar sarayın önünde hazır bekliyordu. Kadınların birçoğu soğuyan havaya rağmen yürüyerek yola koyulmuşlardı. Karanlık basar basmaz uzun bir tören alayı şeklinde koya gireceklerdi. Gök îneği'nin boğasını bekleyeceği kutsal yere!

"Hamileyim." Theseus bir an için yanlış duymuş olmayı ümit etti. Fakat ışıldayan gözler ona duyduklarının doğru olduğunu söylüyordu. "Bir çocuk bekliyorum. Senin çocuğun. Bizim çocuğumuz." Theseus rüyada gibiydi. Kızın boğuk yankılarla kulağında çınlayan sesi, tekerleklerin gıcirtısına karışıyordu. Arabalar oldukça ağır ilerlemekteydi. Kadınlar ve erkekler, gençler ve yaşlılar, küçük kızlar ve oğlanlar, dört bir yandan akın akın geliyordu. En

güzel elbiselerini giymişlerdi, kadınların birçoğunun başlarında taze çiçekler göze çarpıyordu. Sanki sevgilileri için süslenmişlerdi. Kızgın vücutlarından etrafa saçılan güzel kokular, susamış çiçeklerin kokularına karışıyordu. Fakat bu yasemin ve gülyağı kokularının arasında burnuna gelen daha topraksı, daha keskin bir koku

vardı. Misk kokusuna benziyordu biraz, şimdiye dek bildiklerinden farklı ve gizemli. Burnuna giren, derisinin gözeneklerinden içeri sızan bu koku onu heyecanlandırmış, onu tahrik etmişti.

Theseus bu kokuya direniyor, kendisini sersemletmesine ve etkisi altına almasına izin vermemeye çalışıyordu. Çevresindekilerin tümü düşmandı - Giritli kanlar bile! Ansızın burnuna denizin tuzlu kokusu geldi. Vatan hasreti doldurmuştu içini. Bunda yanındaki Giritli karının da suçu vardı! "Gidelim buralardan!" diye yalvarmıştı kendisine. "Oğlumuzun bu adada dünyaya gelmesini istemiyorum. Gerçek bir erkek olmalı o, tıpkı babası gibi. Beni Atina'ya götür Theseus!"

"Peki bunu nasıl yapmamı düşünüyorsun? Bu hapishanede daha uzun yıllar çile çekmek zorundayım. Kim bilir, bu zamanın bitiminde yarı ölü, daha da kötüsü, yarı Giritli olurum belki de."

"Kaçalım!"

"Babanın o hızlı Kymbe'siyle bize yetişmesi kaç gün sürer dersin? İki, belki de üç!"

Hayır, kaçış bir çözüm değildi. Elbette ki bu fikri daha önce binlerce kez enine boyuna düşünüp tartmıştı. Fakat Aigeus'un oğlu bu adayı boş ellerle terk etmek istemiyordu. Kaçmasına geçecek bir hazineye sahip olmalıydı en azından.

Ariadne arabadan inip diğer kadınlarla birlikte sahile indiği zaman, boş yere etrafına bakındı. Altın benekli gözleri olan rahip ortalarda yoktu. Büyük ihtimalle Ariadne'nin kendisine söz ettiği boğa maskesini geçirmişti kafasına.

Ariadne bu akşamki törenlere katılmayacaktı. Hamileliğini gizlemek için gönüllü olarak kutsal koruda hizmet etmek istediğini bildirmişti. Oraya doğru yola koyulmadan önce son bir kez These-us'un yanına gitti. Suratı dolgunlaşmış ve vücudu yuvarlaklaşmaya başlamıştı. Kısa bir süre sonra büyüyecek olan karnının delikanlıyı

372

kendisinden uzaklaştıracağını gayet iyi biliyordu. "Labirentte başına neler geleceğini bilmeyi hâlâ istiyor musun?"

"Evet." Theseus şaşırılmıştı. Ariadne'nin bu konuyu neden açma gereğini duyduğunu anlamıyordu.

"Aşağıda seni kardeşim Asterios bekliyor." Ariadne zayıf bir sesle güldü. "Suratında deri boğa maskesini taşıyor ve kutsanmadan içeri girmeye çalışanlara engel oluyor. Ondan sakın Theseus! Senden nefret ediyor."

Kızın söyledikleri delikanlı için yeni bir şey değildi. Ta en başından bu yana düşmandılar zaten birbirlerine. Ayrı dünyaların insanlarıydılar. Gece ve gündüz kadar zıt kişilikleri vardı. Ve buna rağmen Ariadne'nin sözleri etkili olmuştu. Theseus bu âna kadar Asterios'tan hiç hoşlanmıyordu, fakat bu duygusu artık sınırsız bir nefrete dönüşmüştü. Bu Giritlinin kendisini kadınların elinde bir oyuncak seviyesine indirmesine bir türlü akıl sır erdiremiyordu. Kendisini tüm kadınlardan daha kadın hisseden ve bununla gurur duyan bir erkek! Üstüne üstlük bu muhallebi çocuğu eski sırların koruyucusu olduğunu iddia ediyordu bir de!

Giritliler Aigeus'u baskı altında tutmak ve Attika çocuklarını sapık fikirlerine göre biçimlendirmek için labirenti uzun süredir kullanıyorlardı. Theseus o kadar çok öfkelenmişti ki, bacakları titremeye başladı. Son anda tekrar dengesini sağladı ve öfkeyle geriye baktı. Bir ışık seli akıyordu arkasından. Bu boğucu yaz gecesinde Kutsal Evlilik Töreni'ni izlemeye yüzlerce kişi gelmiş olmalıydı. Hava hâlâ çok sıcaktı ve insanlar çevrelerini saran yoğun bir böcek bulutuyla boğuşmak zorundaydılar. Deniz kıyısı biraz daha çekilebilir bir haldeydi. Buhurdanlıklar böcek bulutlarına karşı etkili birer silahtı. O kadar çok insan bir araya toplanmıştı ki, sahil tamamen dolmuş ve kalabalık tepenin eteklerine doğru sıkışmaya başlamıştı. Bağırış ve haykırışlar işitiliyordu her yandan. Havada başka bir şey daha vardı: Gizemli, büyüleyici bir gerilim. Theseus buna benzer bir şeyi daha önce hiç yaşamamıştı.

Sunak taşı armağanlarla dolup taşıyordu. Bal tekneleri ve amforaların üzerine ekmekler, meyveler, yumurtalar ve pastalar dağ gibi yığılmıştı, ileriye bakınca, çerçevenin içine bir inek derisi ge-

373

rilmiş olduğunu gördü. Çerçevenin hemen yanında ise baştan aşağı beyaz giysilere bürünmüş zarif bir kadın duruyordu. Arkası dönük olduğu için Theseus onun kim olduğunu anlayamamıştı.

Çerçevenin sol tarafında ise Pasiphae'nin durduğunu fark etti. Kıpkırmızı elbisesi ve göğüslerinin üzerine düşen kara saçları, ona aynı anda hem çekici, hem de itici geliyordu. Devamlı değişen surat ifadesi ve kımıl kımıl elleri, kraliçenin son derece heyecanlı olduğunu ortaya koyuyordu. Yanında ise kızları ve Mirtho vardı. Xe-nodike ve Akakallis değerli elbiseler giymiş ve ağır altın süs eşyaları takmışlardı.

Hemera'nın adaylara ne olursa olsun bir arada kalmalarını sıkı sıkı tembih etmiş olmasına rağmen, yavaşça oradan uzaklaşmaya başladı. Çok fazla ilerleyememişti ki, kadının cırtlak ve kızgın sesi kendisine hemen geri dönmesini emretti. Deri maskeyi hiçbir yerde göremiyordu.

Theseus erkeklerin bulunduğu sağ tarafa baktı. Minos, oğullarından bazıları ve

Daidalos gözüne çarptı ilk bakışta. Atinalı mimar kimselere fark ettirmeden ona gülümsedi. Theseus suratını buruşturdu. Ukala dümbeleği alçak Giritli, diye geçirdi içinden. Mavi Yunuslar Sarayı'nda yerin kulağı vardı, herhangi bir sırrın saklanması mümkün değildi. Birden arkasından yavaşça itildiğini hissetti.

"Elini ver!" diye fısıldadı Eriboia. Kız soluk soluğaydı. Theseus onun çok heyecanlı olduğunu fark etti. Sağ elini ise Giritli adaylardan biri olan Oikles tutuyordu.

Davullar çalmaya başlamıştı. Tek bir kavalın inleyen nağmeleri eşlik ediyordu ona. Beyaz elbiselere bürünmüş genç kızlar adayların oluşturduğu çemberin içinde dolaşarak gençlerden her birinin dudaklarına bir bardak veriyorlardı. Theseus mümkün olduğunca az içmeye çalıştı. Fakat kızlar iki kere daha geldiler ve sonunda o da kendi payına düşen miktarı içmek zorunda kaldı.

Güçlkle duyulan derin titreşimlerden oluşan bir şarkı, denizin dalgalarına ve böceklerin vızıltısına kanşıyordu. Sonra giderek güçlendi ve yıldızlarla dolu gökyüzüne yükselmeye başladı. Koca bir tekerleğe benzeyen ay, beyaz ışıltılar saçıyordu. Adaylar çemberinin içindeki heyecan gözle görülür bir şekilde artmaya başla-

374

mişti. Şarkının tonu giderek yükseliyordu. Kıvılcımlar ateş böcekleri gibi saçılıyordu gecenin içine. Sesler giderek daha yukarılara tırmanmaya ve çemberin etrafındaki gizemli ateş değişmeye başladı. Giderek hızlanan bir şekilde dönen ateş tekerleri peyda olmuştu etrafında.

Havayı dolduran tiz sesler Theseus'un kulaklarında titreşiyordu. İçinden gelen gülme isteğini güçlkle bastırıyordu, bomboş kafası şaşılacak derecede hafifti. Bir kuş gibi hissediyordu kendisini; havalara yükselmek, bulutların üzerinde dolaşmak istiyordu.

"Şimdi!" Son bir çığlık. Theseus'un ateş tekeri karanlıkların arasına fırlayıp gitti.

Beyaz giysi yere düşmüştü. Çıplak olarak karşısında duran kadın, Phaidra'ydı. Dar kalçaları, dik ve diri göğüsleri vardı. Uçları gül ağacı rengindeydi. Zarif bacaklarının arasını alev rengi tüyler kaplamıştı. Theseus bakışlarını ondan ayıramıyordu, inek postu arkaya atılmıştı. Dört kadın tüy gibi hafif vücudu havaya kaldırarak tahta çerçeveye el ve ayaklarından bağladılar.

Bacakları iki yana mümkün olduğu kadar açılmış, küçük kıcı arkaya doğru gerilmişti. Kadınlar az sonra üzerine abanacak olan adamın ağırlığının altında ezilmemesi için, belinin arkasına bir battaniye sıkıştırdılar. Sonra da inek postu ağır bir perde gibi vücudunu örttü.

Theseus'un kulağındaki tiz uğultu beyinde sızlayan bir cıyıklamaya dönüşmüştü. Başı sonsuz derecede büyümüştü sanki. En küçük bir kıpırdamada yanındaki arkadaşının üzerine yığılacağından korktuğu için, yerinden hiç kımıldamamaya çalışıyordu.

Bu arada Pasiphae yakarmaya başlamıştı. Kollarını ileri uzatmış, olduğu yerde hafifçe sallanıyordu. Sürekli olarak yanında duran büyük çanağa uzanıyor ve kızın vücudunun üzerine buğday taneleri saçıyordu.

"Büyük Ana! Sen ebedî ve sonsuzsun. Sen su, toprak, hava ve ateşsin. Sen başlangıç ve sonsun, bilinen ve bilinmeyensin. Ezelden beri var olan ve ebediyete kadar var olacak olan şeylerin tümüsün sen." Sesini yükselterek bir ilahi okumaya başladı. Bu arada

375

dairesel hareketlere kalçalarını çeviriyordu. "Karanlığa geri dönme izni vermeden önce efendisi olduğun göğe çıkıyor, bize zaman ve bolluk ihsan ediyorsun. Ürün zamanı. Hasat zamanı. Yaşam ve aşk yaratan birlikteliğin zamanı. Denizden gelen Beyaz Boğa'yı kabul edecek olan göksel Ay İneği'nden inayetini esirgeme. Dünyanın en eski gücünün parlak yıldızla birleşmesini sağla." Derin bir soluk alarak tiz bir sesle bağırdı. "Kuvvet!"

"Kuvvet!" diye şiddetli bir karşılık geldi sesine.

"Aşk!"

"Aşk!" karşılığı yankılandı denizin kıyısında.

"Şifa!"

ı . , | . ,

"Şifa!" diye yakardı herkes bir ağızdan.

Çerçeveye bağlanmış olan kadın inleyerek kıpırdanmaya başladı. Mümkün olduğunca rahat bir pozisyon almaya çabalıyordu. Terden sırlıklam olmuş saçları şakaklarına yapıyordu.

Davullardan çıkan şiddetli gümbürtü neredeyse kulakları sağır edecekti. Çember denize doğru açıldı. Ve Beyaz Boğa sudan çıktı. Ay ışığının altında vücudu pırıl pırıl parlıyordu. Uzun boylu değildi, fakat kaslı bir vücut ve güçlü bacakları vardı. Koyu renkli organı iyi gelişmişti. Dosdoğru hedefine saldırmak yerine, kuvvetli ve

kendinden emin dans adımlarıyla yavaş yavaş ona doğru ilerlemeye başladı. Boğa başını andırır deri bir maske çehresini meydanı dolduran insanlardan saklıyordu.

"Gel!" diye haykırdı kalabalık beklenti dolu bir sesle.

"Tamam!" Bu hayvanı bir böğürtü müydü, yoksa şehvetli bir erkek sesi mi?

"Çiftleş onunla!"

Beyaz Boğa kızın ardına yaklaştı ve inek derisinin altındaki göğüslerini okşamaya başladı. Sonra da eli yavaş yavaş bacaklarının arasına kayarak alev renkli tüy yumağını okşamaya başladı. Kızın tüm vücudu kasılmıştı, fakat ağzından tek bir ses olsun çıkmıyordu. Ona karşı koyması yasaktı.

Adamın sırtındaki güçlü kas demetleri tel tel kabarmıştı. Böğürleri titriyordu. Sert bir hareketle kızın içine girdi. Gök ineği sarsılıyordu.

376

"Evet! Evet!"

Adamın hareketleri giderek hızlanıyordu. Kadın inliyordu. Adam soluk soluğaydı.

Herkes onunla birlikte soluyordu.

Adam ellerini kadının kalçalarına gömdü. Altındaki kadın yavaş yavaş hareket ediyordu, inek derisi sıyrılmıştı. Yüzüne düşen kızıl saçlar, zarif boynuna doğru yayılıyordu.

Ay ışığı mıydı bu? Ya da meşalelerin titremesi mi? Aniden adamın vücudu kısa kıllarla kaplanmış gibi görünmeye başlamıştı. İnek derisi ayaklarını bakışlardan gizliyordu, fakat çatal tırnaklar üzerinde hareket eder gibiydi.

iffetli rahibeyle çiftleşen bir hayvan-insan mıydı yoksa?

Theseus'un kasıkları acımaya ve sızlamaya başlamıştı. Sanki rahibeyi beceren ta kendisiydi. Kimdi bu yaratık? Neden onun yerinde olan kendisi değildi?

Aniden beyninde bir şimşek çaktı. Bu oydu. O.

Theseus daha fazla bakamadı. Oradan uzaklaşmak istemesine rağmen, diğerleri ona engel oldu. Tüten vücutlardan oluşan bir kazanın içine düşmüştü. Derin bir ıstırapla gözlerini kapadı ve ancak deri maskeli adam şiddetli bir çığlık atınca yeniden açtı. Adam çerçevenin üzerine yığılmıştı.

Koyu solumalar ve inlemeler doldurmuştu. Herkes oradan oraya koşuyor, bağırıyor, birbirine sarılıyor ve öpüşüyordu. Bazıları yerlerde yuvarlanarak ya kendi vücutlarını, ya da o an yanında bulunanları okşuyordu. Bazıları yumruklarıyla göğüslerini dövüyor, bazıları ağlıyor, bazıları ise sevinç çığlıkları atıyordu. Bazdan ise deniz kıyısına ulaşmış ve suya girmişti. Seçtikleri eşleriyle beraber komşu köylere doğru yüzüyorlardı. Başkaları ise seyrek bir ormanla kaplı olan tepeye tırmanmaya başlamıştı.

Söğüt dallarından örülmüş çerçevenin etrafında inanılmaz bir kalabalık kaynaşıyordu, insan seline kapılan Theseus, boş yere boynunu uzatarak etrafına bakmaya çalıştı. Nihayet etrafı biraz olsun boşaldığı zaman, Phaidra'nın yok olduğunu fark etti. Maskeli adam ise geride hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolmuştu. İnek

377

derisi ise yerlerde sürünüyordu. Sanki binlerce ayak tarafından çiğ. nenmiş gibi kir pas içindeydi. Kabukları soyulmuş söğüt dalları soluk ay ışığının altında bir iskelet gibi parlıyordu.

Göreceğini görmüştü. Curcunanın içinden sıyrılmaya çalışırken, nefretle deri maskeli adamı düşünüyordu. Cehennem kaçkını Asterios! İğrenç ihtiraslarını tatmin etmek için kutsal bir adam kılığına girerek bu töreni paravan olarak kullanıyor - herkesin gözü önünde kız kardeşiyle çiftleşen ondan başkası değil!

Yere tükürdü. Birbirine sarılmış vücutların görüntüsü gözlerinin önünden gitmiyordu bir türlü. Uyumayı istiyordu, fakat bunu düşünecek halde değildi. İçtiği iksirin etkisi doruk noktasına ulaşmıştı. Damarlarındaki sıvı ateş akıyordu ve kasıkları alev alev yanıyordu, içinde önüne geçilmez bir yıkım arzusu vardı.

Asterios zincirlerinden boşanmış kalabalığın karşısında kaçmaktan başka çare bulamamıştı. Fakat tepişmeler ve solumalar onu takip ediyordu. Gecenin binlerce sesi ve gürültüsü vardı sanki. Her taraftan inlemeler ve hışırtılar, hafif çığlıklar ve gülüşmeler geliyordu kulaklarına. Hava sevişen vücutlardan çıkan buharla dolmuştu. Çalılar, bitkiler, hatta taşlar ve çakıllar bile zevke boğulmuştu.

Su sıcak ve yumuşaktı. Kıyıdaki meşaleler parlak noktalar haline gelene kadar sırt üstü yüzdü. Bir süre suyun kendisini taşımasına izin verdikten sonra, yavaş yavaş geri dönmeye başladı.

Gecelerin gecesi! Ne muazzam, ne akıl almaz bir tecrübe! Oysa her şeyi öğrenmiş olduğunu sanıyordu. Bu karmaşa içinde kendilerini yitip gitmiş gibi hissetmeleri gereken adayları düşündü bir an için. Fakat gözlerinin önünde farklı resimler

belirliyordu.

Sırt üstü söğüt dallarına bağlanan Phaidra'nın şaşkınlığı. Kal-çasındaki ay alameti hariç kendisine çok benzeyen esmer cambaz. Sahip olma hırsıyla genç bir adamın beline sıkı sıkı sarılan Pasip-hae. Genç adam şehvetle göğüslerine saldırdığı zamanki ihtiraslı gülüşü. Kendisinin rahmine düştüğü gece de aynı şeyleri yapmış olmalıydı. Koltuğunun altına bir ganimet gibi kıstırdığı Eriboia ile komşu koya giden Minos. Altındaki kız ile neredeyse bir daha asla çözülemeyecek bir düğüm haline gelen Deukalion. Ve diğerleri. Sayıları o kadar çoktu ki!

378

T

Asterios sığ suda sırt üstü yatıyordu. Kendisini dalgaların yumuşak okşayışlarına bırakmıştı. Sirtının altındaki çakıllar kuma gömülerek giderek derinleştiren bir çukur oluşturdu. Keşke denize karışabilseydi! Dalgaların arasında eriyip beyaz bir köpük haline geldiğini hayal ediyordu büyük bir özlemle, sınırları teker teker ortadan kalkıyor, sonsuzlukla bütünleşiyordu.

Vücudu nerede sona eriyordu? Su nerede başlıyordu? Ana karnındaki bir çocuk gibi hissediyordu kendisini. "Öldüğümüz zaman, yere düşen kar taneleri gibi yok oluruz" diyen İkaros'un sesi çınlıyordu kulaklarında. "Şeklimiz şekilsizlik içinde eriyip gider. Fakat buna rağmen buradayız. Hatta her zamankinden de fazla. Irmak denize kavuştuğu anda, kendisi de denizin ta kendisi olur, başka bir deyişle, sonsuzluğun..."

Duyduğu hafif bir gürültü ile arkasına döndü. Karanlık yüzünden etrafını seçemiyordu. Gürültü kendisine yaklaşıp kadar bekledi. "Sen!" dedi sonra şaşkınlık dolu bir sesle. Esmer tenli, kara saçlı bir kadın yaklaşıyordu kendisine doğru.

"Evet, ben" diye gülümsedi kadın. "Sen ve ben. Bu gece."

Asterios'un yanına gelince durdu, fakat ona arkasını dönerek yıldızlarla dolu gök kubbeyi seyretmeye başladı. "Ay bile her zamankinden daha kuvvetli ışılıyor" dedi sonra. "Büyük, san bir meyve gibi. Benim yurdunda gök tanrıçası bir kadındır, vücudunu doğudan batıya doğru bir köprü gibi uzatır. Yıldızlar da kayıkların içinde vücudu boyunca yol alırlar."

"Bütün kadınlar birer köprüdür" diye karşılık verdi alçak sesle. "Bütün erkekler günün birinde bir kadının kendilerini taşımasını umut ederler."

"Çok derinlere inmişsin. Çok derinlere."

Bu bir sorudan ziyade, bir tespitti. Kadının gözleri ne anlama geldiği anlaşılamayan bir şekilde parlıyordu. Kara ışıklar saçan yıldızlar.

Asterios kafasını salladı. Artık korkmuyordu.

"Kutsal Evlilik şifa gecesidir." Kadının sesi çok yumuşaktı. "Eski acılarından sıyrılmış sadece sana bağlıdır."

"O kadar acı verdi ki" diye fısıldadı Asterios. "Hâlâ da veriyor."

379

Nihayet yarısı suyun içinde olan kırmızı bir bez ilişti gözüne Yavaşça belindeki önlüğü çözdü.

Hazırdı.

Genç kızın etekliği kalçalarına kadar sıyrılmıştı. Theseus yavaş yavaş çıplak bacaklarını okşamaya başladı, önce dış, sonra da iç kısımlarını. Bacaklarının arası ıslaktı. Maskeli adamın işi, diye geçirdi içinden öfkeyle. Onu kirleten adamın. Herkesin gözü önünde onu iğrenç emellerine alet eden adamın.

İçindeki şefkat duygusu yok olmuştu. Onunla beraber inleyen, onun altında şehvetle kıvranan Phaidra'nın ta kendisi değil miydi? Neden şimdi uyuyor numarası yapıyordu?

"Göründüğün kadar saf ve masum değilsin" diye fısıldadı kızın kulağına. Bir yandan da kaba etlerini ayırıyordu. Buz gibi sesi öfke doluydu. "Artık el değmemiş bir bakire değilsin, küçük Phaid-ra." Alayla güldü. "Artık hiçbir yerinde bakire olmamanı da ben sağlayacağım."

Genç kız içinde duyduğu korkunç bir acıyla uyandı. Çıglıklar atıyor, ürkmüş bir at gibi silkeleniyordu. Onu sırtından atmak için elinden gelen her şeyi yapıyordu. Altındaki söğüt dalları çatırdaya-rak esnediler, fakat kırılmadılar. Phaidra bağlarından kurtulamıyordu.

Aniden sağ elinin serbest kaldığını hissetti. Var gücüyle başını çevirmeye ve omzunun üstünden kendisine tecavüz edenin tam olduğunu görmeye çalıştı.

Theseus soğukkanlılıkla kırmızı bez parçasına uzandı ve suratını örttü.

Phaidra'nın tek gördüğü kırmızı bir peçe olmuştu.

Genç adam sert pençesini acımasızca kızın gövdesine bastırdı ve yaptığı işe devalm etti.

382

Ariadne'nin İpliği

Fırtına kopmak için sanki kraliyet ailesinin Knossos Sarayı'na ulaşmasını beklemişti. Büyük aile tahta arabalar, atlar ve eşekler yardımıyla, çorak toprakların üzerinde uzun bir yürüyüş yapmışlardı. Tarlalardaki ekinler kavrulmuştu, toprakta çirkin yarıklar açılmıştı, taşlar ve kaya parçaları kızgın güneşin altında alev alev yanıyordu. Dönüş yolculuğunu gemiyle yapmayı tercih edenler biraz daha rahat etmişlerdi. Fakat hiç rüzgâr olmaması, tıka basa dolu gemilerin ilerlemelerini oldukça zorlaştırıyordu. Kürekçiler güçlerinin neredeyse tümünü harcamıştı. Lyktos'u geride bırakmışlardı; fakat esas hedefleri olan Amnyssos daha çok uzaktaydı ki, fırtına koptu. Birkaç dakika içinde gökyüzü mor bir renk almıştı; kulakları sağu- eden gök gürültülerini işiten köylüler aceleyle hayvanları ahırlara sokmaya çalışmışlardı. Fakat şimşekler çok hızlıydı; tarlalardaki çiftçileri öldürüyor ve tahta evleri yakıp kül ediyordu. Neredeyse tümü taştan yapılmış olan Knossos sarayında bile ahşap kısımların tümü, yani ahırlar, depolar ve işlikler alev alev yanmaya başlamıştı.

Sonra da bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başlamıştı. Sanki gökyüzü aylardan beri su depoladığı sarnıçların kapaklarını açmıştı. Fakat toprak o kadar kuruydu ki, bir anda böylesine büyük miktardaki suyu emmesine imkân yoktu. Kısa sürede gözün gördüğü her yer su altında kalmıştı. Yol kavşaklarında bulanık göller oluşuyor, zeytinliklerin arasındaki yollar bir çamur deryasına dönüşüyordu. Tekneleri alabora olan birçok balıkçı boğularak can vermişti. Bu arada büyük kraliyet gemilerinin ikisine de yıldırım düşmüş, içlerindeki odun yükü çıra gibi yanmaya başlamıştı. Mürettebat ve yolcular panik içinde güverteden denize adamıştı, fakat

383

içlerinde karaya çıkmayı başarabilenlerin sayısı pek azdı. Değerli mallarla dolu gemiler kısa sürede azgın dalgaların içinde yitip gitmişü.

İki gün ve iki gece boyunca aralıksız yağın yağmur, kurtarma çalışmalarını neredeyse imkânsız hale getirmişti. Sonunda başladığı gibi aniden sona ermişti korkunç fırtına ve yağmur. Kıyıdan buharlar yükseliyordu. Deniz ise, gri renkli yoğun bir lapaya benziyordu. Dağ zirveleri sisler içindeydi. Büyük sarayın teraslarından bile kutsal çift boynuzu görmek mümkün değildi.

Peş peşe gelen korkunç felaket haberleri Knossos sarayını acı ve kedere

boğuyordu. Kurbanların arasında kraliyet ailesinin üyelerinin bulunmaması ve adayların kara yoluyla sağ salim saraya ulaşmış olmaları onları az da olsa avutuyordu; fakat yerlerinin doldurulması çok güç olan kayıpları da yok değildi. Asterios'un genç yardımcıları Balios ve Paion'un cesetleri karaya vurmıştı. Diğer cesetlerin birçoğu ise denizin dibini boylamıştı.

Pasiphae dairesine kapanmış ve hiç kimse ile görüşmüyordu; Mirtho ise onun yanından bir an olsun bile ayrılmıyordu. Tanrıçayı yatıştırmak ve başka felaketler göndermemesini sağlamak amacıyla perhize girdikleri ve gece-gündüz demeden yakardıkları söyleniyordu; adanın her tarafındaki Bilge Kadınlar da aynı şekilde davranmaktaydılar.

Minos ise felaket karşısında geri çekilmeyi ta en başından bu yana reddediyordu. İnanılmaz bir enerjiyle oradan oraya koşturuyor, sanki her yerde aynı anda bulunuyordu. Sürekli limana giderek gemilerin yeni bir fırtınaya karşı yeterince korunaklı olup olmadıklarını kontrol ediyor, sonra da şehirde yangın ve sel felaketleri tarafından harap olmuş binaların tamir işlerini denetliyordu. Bu arada ölümlerin ailelerine yüklü miktarlarda tazminat vermeyi de ihmal etmemişti. "Onlar bizim hizmetimizde öldüler" diye çıkmıştı yapılan plan dışı bu harcamalara itiraz etmeye yeltenen Jesa'ya. "Onları tekrar diriltmemiz mümkün değil, fakat hiç olmazsa geride kalanların muhtaç duruma düşmemelerini sağlayabiliriz."

Tanrıçayla iletişim halinde olan kraliçe dış dünyayla ilgisini kestiği için, cenaze töreni hazırlıkları da Minos tarafından yapıldı. Büyük Ana'ya yapılacak olan sunu törenini Asterios ve Phaidra birlikte yöneteceklerdi.

384

Phaidra'nın düşünceleriyle bambaşka yerlerde olduğu ilk bakışta göze çarpıyordu. Gözkapakları kıpkırmızıydı ve aklını toparlayabilmek için kendisini epey zorlaması gerekmişti. Konuşma arasında Kutsal Evlilik'ten bir iki kelimeyle söz edilince, hemen konuyu değiştirdi. Asterios onu endişeli bakışlarla uzun uzun süzdü, fakat bir şey söylemedi. Acaba kendisine iç huzurunu geri veren gecelerin gecesi onun üzerinde değişik bir etki mi yaratmıştı? Fakat Phaidra bir müddet sonra rahatlayarak her zamanki görüntüsüne büründü. "Babam bu sıralar inanılmaz derecede eli açık davranıyor" demişti tören gidişatı kesinleştirildikten sonra. "Bunun ne anlama geldiğini bilmeyi çok isterdim."

Toplantı salonunu terk ederek merkez avluya doğru ilerlemeye başlamışlardı, bu arada önlerinde uzanan Messara Ovası'nı seyrediyorlardı. Buldukları yerden bakınca fırtınanın izleri neredeyse hiç belli olmuyordu. Tarlaların üzerinde yaklaşmakta olan sonbaharı müjdeleyen parlak bir güneş vardı. Büyük sel baskınıyla birlikte yaz mevsimi de sona ermişti. "Ne dersin, yoksa o da gazaba gelen tanrıçayı kendi usulünce yatıştırmaya mı çalışıyor?"

"Bilmiyorum" diye karşılık verdi Asterios şaşkınlıkla. Phaidra buna benzer bir soruyu kendisine daha önce de yöneltmişti, sığınmacıların Girit'e gelip rahibelerin kendisine inanmak istemediği zaman.

"Her şey değişiyor Asterios" dedi Phaidra alçak sesle. "Hiçbir şey olduğu gibi kalmıyor. Tehlikeli, kötü bir şeyin yaklaştığını biliyorum. Bunu hissediyorum. Ve korkuyorum."

O artık bir kız değil, diye düşündü Asterios derin bir şefkatle, duygulu ve akıllı bir kadın.

"Bize yardım et, kardeşim. Hayallerin ne diyor sana? İçimizde geleceği görebilen bir tek sensin."

"Ve bu beni çok korkutuyor." Kızın açık sözlülüğü karşısında hayrete düşmüştü. "Fakat hakkın var Phaidra. Bana inanılsa da, inanılmasa da, görmek benim görevim. Mavi ışığı çağıracağıma söz veriyorum. Pek yakında."

Phaidra kollarını Asterios'un boynuna dolayınca, genç adam

kadının zarif vücudunu hissetti. Kendisine çok yakışan güzel bir koku sürünmüştü. Kollarını boynundan çektikten sonra bile yanından ayrılmadı. Sadece Phaidra Asterios'a kardeşçe duygular besliyordu. Xenodike ve Akakallis ona yabancı kalmışlardı. Sadece kız kardeşlerinin yaşça en büyüğünün çocuğu olan Dindyme küçük bir köpek yavrusu gibi takip ediyordu onu, mümkün olsa tüm gününü onunla birlikte geçirmek isterdi. Deukalion kendi çizdiği yolda yürüyordu.. Katreus ve Glaukos ise aralarına bir üçüncü kişiyi alamayacak kadar yakındılar birbirlerine.

Ya Ariadne? Asterios ona bir kız kardeş gözüyle asla bakama-mıştı. O, sevgilisiydi. Hatasu'yla geçirdiği gece kendisine başka dünyaların kapısını aralamış olsa bile. Dudaklarında iradesi dışında bir gülümseme belirdi. Hatasu'nun yanında olması, kendisini sevmesi harika bir şeydi.

"Başlangıçta burada olmanın senin için hiç de kolay olmadığını biliyorum, bizimle ve her şeyle" dedi Phaidra. Bulutlar dağılmaya başlamışlardı ve dağın zirvesi yavaş yavaş açığa çıkıyordu. "Dışlanmış birisiydin. Belki de böyle olması gerekiyordu. Ne de olsa çirkin bir ördek yavrusuydun sen." Bir an için suratında beliren gülümseme, yerini hemen ciddiyete bıraktı. "Ne düşündüğümü bilmek ister misin?"

"Evet" dedi Asterios. "Lütfen, anlat bana."

"Büyük Ana artık bizi sevmiyor" diye fısıldadı. "Onun sadece gazaba geldiğine inanmıyorum. O, bizi terk etti! Koruda yakardı-ğım veya tapınakta armağan

sunduğum zaman onu hissetmiyorum artık.";

"Ne zamandan beri böyle rahatsız ediyor bu duygular seni?"

"Bunlar duygu değil" diye karşılık verdi Phaidra. "Kesin olarak biliyorum bunu. Ve ada da biliyor. Büyük yağmur onun veda gözyaşlarıydı. Ne yapmalıyız Asterios?"

"Bana bak Phaidra" dedi Büyük Ana'nın rahibi. Yavaşça kardeşinin çenesini kaldırdı. "Ansızın onun yokluğunu hissetmenin ne derece korkunç bir şey olduğunu iyi bilirim. Ben de yaşadım bunu. Hem bir kere de değil. Birçok kez."

Phaidra ona bakıyordu anlaşılmasız duygularla dolu gözlerle.

386

"Fakat onun gitmediğini biliyorum. Şüphe içinde olduğun için onu hissetmiyorsun. O burada, aramızda. Gecelerden gündüzlere düşen ve ruhlarımızı aydınlatan yıldız tozudur o. Yeryüzünün kalp atışları, yaşamın ta kendisi."

"Ben sonsuzluğum" dedi Phaidra ve geleneksel ölüm duasını okudu, sanki yeni doğacak bir şeyi müjdeler gibi. "Geçmiş, bugün ve geleceğim. Benim örtümü bugüne dek hiçbir ölümlü aralayamadı."

"Sonsuza dek seninle beraber olsun" dedi Asterios. Çok duygulanmıştı. "O her zaman bizimle beraberdir. O, dünyanın kalbinin çarpmasını sağlayan aşktır."

Hemera'nın onları demir yumruğuyla çalıştırmaya devam etmesine rağmen, adaylar da genel huzursuzluğun farkına varmışlardı. Bazen kendilerini dış dünyadan tümüyle soyutlanmış gibi hissediyorlardı. Fakat buna rağmen çevrelerinde olup biten her şeyin gayet iyi farkındaydılar. Kraliçenin ortalıktan yok olduğunu, Minos'un Aiakos'la birlikte oradan oraya endişeyle koştuğunu biliyorlardı. Hatta adaylardan bazıları Ariadne'nin Theseus'u bakışlarıyla izlediğini bile fark etmişti.

"Peşimde dolanıp duruyorsa ben ne yapabilirim" diye çatmıştı kendisiyle bu mesele yüzünden alay edenlere. Onlara sessizce peşinden gelmelerini işaret etti. Sarayın ıssız bir bölümüne gelince durdular. "Beni dinleyin! Şu anda size daha fazlasını söyleyemem. Fakat buradaki kalış süremizi kısaltmaya çalışıyorum ve o da planımın önemli bir parçası." Theseus bu yeni taktiğinin eski yandaşlarını tekrar bir araya getirdiğini gözlemekten son derece memnundu. Hatta Girit ve Giritlilerle barış imzalamaya hazırlananlar bile, bir zamanlar olduğu gibi iki dudağının arasına bakıyordu. "Güvenin bana" diyordu onlara, "şu anda her şeyi anlamasanız bile!"

Tekrar Ariadne'nin yanına gitmeden önce aradan birkaç gün geçmesini bekledi. Kız daha önce hiçbir zaman onun sevgi ve saygısına bu denli ihtiyaç duymamıştı.

Sabahlan yaşadığı mide bulantısı, yerini yenebilecek tüm maddelere karşı duyduğu bir iğrenmeye bırakmıştı. Sadece su içebildiği günlerin sayısı epey fazlaydı. Şayet saray yas tutuyor olmasaydı, hiç şüphesiz durumu çoktan

387

açığa çıkmış olurdu. Yüzünün o yumuşak esmerliği yok olmuştu; çökük avurtları onu hastaymış gibi gösteriyordu. Vücudu rahatsızlık verecek kadar hızlı olarak yeni duruma uyum sağlamıştı. Göğüsleri büyümüşü ve acıyordu; beli inceliğini çoktan yitirmişti. Durumunu kemersiz bol giysiler yardımıyla saklamayı şimdilik başarıyordu, fakat zaman hızla akıp gidiyordu.

Bu yüzden Theseus'un odasına girdiğini fark eden Ariadne son derece mutlu olmuştu. Fırtınadan bu yana görülmeleri konusundaki o eski endişelerini epey yitirmişlerdi. Theseus kızın kendisine ikram ettiği baharlı şaraptan iki kadehi peş peşe boşalttıktan sonra, tenkit edercesine baktı ona.

"Berbat görünüyorsun. Anlaşılan hamilelik sana hiç yaramamış."

Vücudunun çekici bir görünüm arz etmediğini Ariadne de biliyordu. Fakat gözlerindeki kendine has ifadeyi boyalarla kapamaya hiç niyeti yoktu. "Siz erkekler ne anlarsınız ki zaten?" diye hırçın bir sesle karşılık verdi. "Değişen sizin vücudunuz değil. Bunu asla anlayamazsınız."

"Kavga etmek istiyorsan, ben gidiyorum."

"Lütfen gitme" dedi Ariadne yumuşak bir sesle, "inan bana, benim için hiç de kolay bir zaman değil."

"Daha da zorlaşacağına emin olabilirsin" diye iğneledi onu Theseus. 'fEn geç annen yas tutmaktan vazgeçtiği zaman. Hamile olduğunu ilk bakışta anlayacaktır."

"Keşke!" dedi Ariadne heyecanla. "Nihayet öğrensın artık!"

"Ya sonra?"

"Sonra mı? Doğruca Atina'ya gideriz. Burada geçen her günün bana nasıl bir azap verdiğini tahmin edemezsin."

Ariadne konuşurken Theseus'un gözlerinin önünde başka bir resim belirliyordu; Phaidra. Kutsal Evlilik'ten sonraki o çılgın sabah onu daha da fazla arzularına sebep olmaktan başka bir işe yaramamıştı. Gece gündüz onu düşlüyordu; titreyen kalçalarını, uzun boynunu, dimdik göğüslerini. Tiksintiyle Ariadne'nin patlayacakmış gibi duran kocaman göğüslerine baktı. Bir ineğin süt dolu memeleri gibi,

diye geçirdi içinden. Ahır gibi kokuyor zaten! Bundan sonra Phaidra'yı arzulamadan ona dokunmam mümkün değil.

388

Ariadne onun düşüncelerini okumuş gibi bir parça kenara çekildi. "Neden hiçbir şey söylemiyorsun?"

Bu itham dolu ses tonundan nefret ediyordu! Onu tamamen avcuna almanın vakti gelmişti artık. "Kaçış fikri hiç de fena değil." Kızın elini tuttu ve hızla konuşmaya devam etti. "Fakat Atina'ya dönerken hepimizin bir arada olması lazım. Bunu yapacağıma dair Apollon'a söz verdim."

"Yola karanlıkta çikalım" diye önerdi Ariadne. Theseus'la birlikte Girit'ten ayrılma fikir onu o kadar heyecanlandırmıştı ki, aklını yitirmekten korkmaya başlamıştı. "Yıldızlara bakarak yön bulmasını öğrendiniz. Adayı gecenin koruyucu örtüsü altında terk edelim."

"Başaramayız." Theseus odanın içinde dolanıp duruyordu. "Minos kısa sürede bize yetişir."

"Ya yola çıkmadan önce onun gemilerini ateşe verirsek?" dedi Ariadne yavaşça. "Bunun için en uygun zamanı bile saptadım."

Theseus şaşkınlıkla kıza bakıyordu.

"Şimdi. Ya da önümüzdeki haftalarda." Gözleri uyarıcı bir madde almış gibi parlıyordu. Fakat zihnini daha önce hiç bu kadar açık hissetmemişti. "Kymbe'lerin ve Triakontor'lann tümü şu anda Amnyssos Limanı'nda demirli ve kışı buradaki tersanelerde geçirecekler. Bir çırpıda hepsini yok etmemiz işten bile değil."

"Söylediklerin kulağa hoş geliyor" diye gülümsedi Theseus. "Fakat yeterli değil. Girit'in aldığı bu darbe sonrasında bir daha to-parlanamayacağından emin olmam gerekiyor. Minos bundan böyle Attika evlatlarını bir daha asla burada rehin tutamamalı."

Ariadne esneme isteğini güçlkle bastırabilirdi. Ona anlatacağı daha o kadar çok şey vardı ki! Girit hakkında, Minos hakkında, annesi hakkında. Fakat söze nereden başlayacağına ve nerede son vereceğine bir türlü karar veremiyordu. Ne yapsa faydasızdı. Theseus esas meseleyi bir türlü kavrayamıyordu. Pasiphae'nin nefreti eşi-ninkinden çok daha derin ve kalıcıydı. Atina ile baş yapmayı asla geçirmezdi aklından. Asla! Kömürleşmiş gemi kalıntıları bile durduramazdı onu. Bildiği tek şey, Atinalıların oğlunu öldürmüş olmasıydı. Ve bu suçlarının cezasını ömürlerinin sonuna kadar çekmeleri için elinden geleni yapmaya hazırdı.

Theseus acaba bunu günün birinde anlayabilecek miydi? Sevgilisinin harekete geçmeye hazır olduğunu biliyordu. Kendisi de ona yardım etmeye hazırdı. Önemli olan, birlikte yeni bir yaşama başlayabilmek için Girit'i mümkün olduğu kadar çabuk terk edebilmektir. "Peki bunu nasıl yapmayı düşünüyorsun? Yoksa annemle babamın gırtlaklarını mı keseceksin?"

"Kimseyi öldürmeyi düşündüğüm yok" diye karşılık verdi Theseus çabucak. "Şehrim için savaşmaya ve ölmeye hazır olsam bile. Zaten onları çok daha derinden etkileyecek başka bir planım var."

"Ne demek istiyorsun?" Ariadne birdenbire soğuk korku terleri dökmeye başlamıştı. Theseus'un gözleri buz gibi ve donuktu. Her türlü duygudan yoksun gibi görünüyorlardı.

"Labirent" dedi alçak bir sesle. "Labirenti yıkmalı ve boğa maskesini ele geçirmeliyiz. Ancak bu şekilde üzerimize çöken lanetin sonsuza dek yok olacağından emin olabiliriz."

Ariadne ister istemez Pasiphae tarafından labirentin koruyucusu olarak atanan Asterios'u düşündü. Maskeyi o taşıyordu. Ve onu ele vermişti. Büyük bir tehlikedeydi şimdi. Theseus'un amacına ulaşmak için elinden gelen her şeyi yapacağını çok iyi biliyordu.

"Söylediğin şeyi yapmak o kadar da kolay değil" diye cevap verdi sonra. "Sadece kutsanmışlar içeri giren ve çıkan yolları bilirler, içeriye izinsiz olarak girmeye çalışanlarının sonu ölümdür."

Theseus kaba bir hareketle kızın bileğini yakalayıp kendine çekti. "Fakat" diye mırıldandı dudaklarını boynuna gömerken, "benim küçük prensesim de bir kutsanmış değil mi?"

Ariadne geriye çekildi. "Ya çocuğumuz?"

İşte! Budala bir anaç tavuk! diye geçirdi içinden Theseus. Daha şimdiden dişiyle tırnağıyla civcivi için mücadele ediyor.

"Bunu benden isteyemezsin!" diye bağırdı Ariadne.

"Nedenmiş o?" dedi Theseus öfkeyle. "Girit'ten en az benim kadar nefret ettiğini düşünüyordum."

"Fakat senin için labirente girip maskeyi almayacağım!" Sesi çatallaşmışü. "Benden gerçekten de çok fazla şey istiyorsun."

Theseus bir kez daha Ariadne'yi kendisine çekti ve elleriyle sırtını okşamaya başladı. Gözleri boş bakışlarla ilerisini süzüyordu.

390

Mekanik bir hareketle kızın kaba etlerini kavradı. "Benim için bunu yapman gerektiğini de kim söyledi? İçeri birlikte gireceğiz, küçük güvercinim" diye mırıldandı. "Bundan sonra her şeyi birlikte yapacağız. Sana söz veriyorum Ariadne!"

Ariadne'nin bulantısını düşünecek hali kalmamıştı. Sabahın köründe yataktan fırlıyor ve Theseus'un istediği bilgileri toplamak için oradan oraya koşturuyordu. Ve her akşam ona rapor veriyordu. Başlangıçtaki tereddütleri aradan geçen zaman zarfında tamamen yok olmuştu. Pasiphae benden en başından beri nefret ediyordu, diye geçirmekteydi aklından uykusuz gecelerde. Babam benimle asla ilgilenmedi, Asterios ise sevgime layık olamadı. Geriye ne kaldı? Theseus. O benim her şeyim. Geleceğim. Yaşamım.

Doğmamış çocuğuyla konuşmaya ve ona davranışlarının nedenini açıklamaya çalışmaya başlamıştı. Çok zor günler geçiriyordu. Sürekli olarak Theseus'a sızlanıyor ve kendisine hiç yardımcı olmadığından şikâyet ediyordu. "Kadınların elinden gelen bu kadar işte! Erkekler olmadan hiçbir işe yaramazlar" diye sert bir cevap alıyordu her defasında. "Fakat çok yakında bu değişecek! Sorumluluğu üzerime aldığım zaman, sana sadece bana itaat etmek düşecek. Ve sakın benim boş boş oturduğumu düşünme! Biraz daha sabredersen, neler başardığımı kendi gözlerinle göreceksin."

Labirent olayı ise en önemli anlaşmazlık noktaları olarak kalmaya devam ediyordu. Ariadne vatanına ihanet ederek gözünü kırpmadan Girit gemilerini ateşe vermeye hazır olsa bile, kutsülak-dese izinsiz girmek fikri onu ölesiye korkutuyordu. Tanrıçaya duyduğu korku ve saygı, ruhunda asla silinmeyecek bir şekilde yer etmişti. Gerçi dini kural ve emirlerin hiçbirini önemsemiyordu ve Strongyle'deki görevinden nefret etmişti, fakat bütün bunlar Büyük Ana'ya olan derin hürmetini bir nebze olsun etkilememiş ve azaltmamıştı. Theseus'un istediklerini yapmak onun için imkânsızdı. Konuşmaları eninde sonunda bu noktaya varıyor ve kavgaya dönüşüyordu. Theseus kızı rica, minnet ve hatta tehditlerle yola getirmeye çalışıyorsa da, hiç faydası yoktu. "Demek ki bana olan aşkın bu kadar!" diye öfkeyle burnundan soludu saatler sü-

391

ren boş tartışmaların birinden sonra. "Yan kardeşinin oturduğu karanlık bir lağım

çukuru, senin için ortak geleceğimizden daha önemli!"

"Seni sevdiğimi biliyorsun" diye karşılık verdi Ariadne mutsuz bir sesle. "Sana bunu binlerce değişik biçimde ispat etmeye hazırım. Fakat ettiğim bir yemin var. Tanrıçanın intikam almasından korkuyorum. Tapınağında günah işleyen hiç kimse cezasız kalmaz."

"Ya tek başıma içeri girersem?" dedi Theseus sonunda. "Sen olmadan... Nasıl olsa beni bağlayan hiçbir şey yok" diye ekledi alaycı bir sesle.

"iyi ama sen kutsanmış biri değilsin ki" diye karşılık verdi Ariadne şaşkınlıkla.

"Tamam işte. Benim amacım da bu zaten. Turna dansına ve o uzun seremonilere gerek kalmadan içeri girilip çıkılacağını ispat edeceğim. Girit'in sırlarına isteyen herkesin vakıf olacağını delili olarak boğa maskesini getirmeyi başarırım, babanın suratının alacağı şekli gözünün önüne getirebiliyor musun?"

Düşündükleri ve hissettikleri birbirinden ne kadar da farklıydı! Ariadne bir kez daha bunu aklına getirmemeye çalıştı. Her şeyi bu kadar hafife alan bu türedi kendisini ne sanıyordu acaba? Güçlkle kendisine hakim oldu. "Lütfen biraz gerçekçi olalım Theseus! Henüz turna dansını bile tam anlamıyla öğrenmiş değilsin. Labirentin merkezine kadar ulaşman neredeyse imkânsız. Hele tekrar gün ışığının yolunu bulabilmen, kesinlikle mümkün değil." Bir an için sustu. "Eğerki..."

"Devam etsene!"

"... elinde yolunu bulmana yardım edecek bir şey olsaydı! Dönüş yolunu bulmanı sağlayacak bir şey."

"Ne olabilir bu? Bir değnek? Bir lamba?"

"Hayır, hayır" diye başını salladı Ariadne. "Bunların hiç faydası olmaz. Yumuşak ve esnek bir şey olmalı. Toprağın bağının ta içine uzanan geçitler son derece karmaşıktır. Labirent bir çocuk oyuncağı değildir Theseus! Aksine, yaşama ve ölüme meydan okunan bir yerdir orası."

Theseus suratını buruşturmasına rağmen susmayı tercih etti.

392

"Bana biraz zaman tanı" dedi Ariadne ve delikanlının elini okşadı. "Aklıma bir şeyler geleceğinden eminim."

Sonsuzluk kadar uzun süren iki gece boyunca düşünüp taşıdı. Bu süre sonunda

içindeki huzursuzluk ümitsizliğe dönüşmüştü. Muhakkak bir çözüm yolu olmalıydı. Neden aklına gelmemekte ısrar ediyordu ki?

Eline yeni bir kil tablet alarak, en önemli noktalan bir kez daha sıralamaya başladı. Theseus'un onu içeriye ve daha da önemlisi tekrar dışarıya çıkartacak bir şeye ihtiyacı vardı. Bu şey çok ağır olmamalıydı ve gereğinde kolaylıkla saklanabilmeliydi. Başlangıçla sonu birleştirmeli ve karanlıkta bile rahatlıkla fark edilebilir olmalıydı. Dokunabileceği, tutunabileceği bir şey.

Odanın içi serinlemişti. Ariadne ayağa kalkarak pencereyi kapadı. Sonra da küçük yağ lambalarını tutuşturmak amacıyla, masanın üzerinde duran çakmak taşlarına uzandı. Az sonra odayı on iki lambadan çıkan titrek bir ışık doldurmuştu. Masasının üstünün ne kadar kaşık olduğunu fark eden Ariadne alnını kırıştırdı. Öğleden sonra kendisine yük olan her şeyi oraya gelişigüzel atıvermişti: yansı ısınmış bir elma, bir kadeh kuvvetlendirici mürver şarabı, bal peteği biçimli küpeleri, altın bilezikleri ve deniz salyangozu ka-buklanıyla süslü, uzunluğu ayarlanabilir bir kemer. Karnı giderek büyüyordu, oğlu çok yakında kendisini iyiden iyiye belli edecekti.

Derin düşüncelere dalmış bir şekilde elindeki renkli banda oynarken, ansızın gözü deniz salyangozlarından birine ilişti. Kabuğun beyaz zemininde kara bir şey hareket ediyordu. Küçük bir örümcek yan açık pencereden içeri girmiş, masanın üzerine tırmanmış ve ağını örmeye başlamıştı. Narin, yapışkan bir iplik tüm köşeleri ve engelleri dolanarak dışarıyı içeriye bağlıyordu. Ariadne dikkatle deniz salyangozunu eline aldı. Küçük örümcek bir an durakladıktan sonra salyangozun içine girerek kabuğun kıvrımları arasında gözden kayboldu, içeride işini yapmaya devam edecekti.

Elbette... aradığı buydu işte! Ana karnındaki bebeğin göbek kordonu! Hem hafif, hem sağlam, hem de esnek bir iplik! These-us'u labirentin merkezine götürebilir ve tekrar dışarı çıkmasını sağlayabilirdi. Bundan daha iyi bir çözüm yolu olamazdı!

393

Yaptığı bu büyük keşfin sonrasında kendisini eskisinden daha mutlu hissetmemesi onu şaşırtmıştı. Deniz salyangozlarıyla süslü kemer elinde olduğu halde, boş gözlerle uzaklara bakıyordu. Bir hüzün dalgası kaplamıştı içini. Kendi göbek kordonunu tüm zamanlar için kestiğini düşünüyordu. Theseus'un labirente girmesine yardımcı olursa, Girit'le olan tüm bağlan kopacaktı. Tüm geleceğini bile bile onun ellerine teslim etmek üzereydi.

Zihnindeki kara bulutlan dağıtmak için epey mücadele etmesi gerekti. Bunu yapmayı istiyorsun, diye ikna etmeye çalışıyordu kendisini. Buna ihtiyacın var. Ona söz verdin. Kafam çalıştırmaya devam etmelisin. Aklına gelen fikir güzel, fakat yetersiz. Yeteri kadar uzun, sağlam ve hareketli bir iplik bulman hiç de kolay

olmayacak. Düşünmekten kafası çatlayacaktı neredeyse. Koca adada bu problemi çözebilecek bir tek kişi geliyordu aklına: Atinalı Daidalos!

Knossos'a geri dönmüş olan Daidalos, dökümhanesinin faaliyete geçtiği ilk günün akşamına kadar bekledikten sonra, gizli bir yerde toprağa gömdüğü demir levhaları kazıp çıkardı. Yann onların sağlımlıklarını örsün üzerinde bir kez daha deneyecekti. Acele etmekten özenle kaçmıyordu. Başarısı bir kereye mahsus bir tesadüf de olabilirdi. Şimdi bütün mesele, bunu tekrarlamaktan ibaretti. İçindeki bir ses ona doğru yolda olduğunu söylüyordu. Phaistos'taki acınacak koşullarda ürettiği birkaç demir levhayı süzdü. Fırınlardaki ısının son derece yetersiz olması, aklına başka bir fikir getirmişti. Şayet nemli toprak işe yaramaz demiri çürütüp yok ediyor ve geriye sağlam bir çekirdek bırakıyorsa, aynı sonucu elde etmek için mutlaka başka bir yöntemin de olması gerekiyordu. Dört element üzerinde uzun uzun düşünüp su ve havayı eledikten sonra, elde ettiği demir madenini odun kömüründe kızartmaya karar vermişti. Böylece sonuca çok daha çabuk ulaşabilir ve aylarca beklemesine gerek kalmazdı, beklemekten o kadar yorulmuştu ki...

Patane'nin evinde geçirdiği saatleri her geçen gün daha fazla özlüyordu. Aradan geçen zaman zarfında kayda değer ilerlemeler sağlamış olmasına rağmen, uçuş makinesinde çalışmak bile çok fazla zevk vermiyordu artık ona. Söğüt dallanndan içine iki kişi

394

alabilecek bir sepet ördürmüş ve onu yağ emdirilmiş kâğıtla kap-latmıştı. Kanatların nasıl olacağı ise başlı başına bir meseleydi. Çözemediği başka bir sorun ise, balonun hangi malzemedan yapılacağıydı. Aklına gelen tüm kumaş türlerinin lüzumundan çok daha ağır olduğuna karar vermişti. Son umudu Fenikeli bir tüccarın kendisine getirmeye söz verdiği bir maddeydi. Uzakdoğu'dan kaçak olarak getirilen bu efsanevi maddenin su gibi akıcı ve tüy kadar hafif olduğu iddia ediliyordu. Daidalos servetinin elinde kalan son kırıntılarını da bu işe yatırmıştı. Eğer bu deneme de bir işe yaramayacak olursa, artık sadece bilgeliğinin değil, maddi imkânlarının da sonuna gelmiş olacaktı.

Ölüleri son yolculuklarına uğurlamak üzere limanda yüzlerce kişi toplanmıştı. Her ne kadar kayıpların birçoğu bulunamadıysa da, onları da diğerleriyle beraber sembolik olarak mutlular adasına yapacakları yolculuğa göndereceklerdi. Alev alev yanarken yakarışlar eşliğinde denize sürülen küçük kayıkların içinde, kendilerine ait özel eşyalar bulunuyordu. Derinliklerin Büyük Ana'sına sunulacak armağanlardı bunlar.

Tören sona erer ermez Minos atına atladığı gibi saraya dönerek, doğruca dökümhaneye gitti. "Adamlarını hemen gönder buradan Daidalos! Seninle konuşacaklarım var."

Kralın ses tonu hiç hoş olmadığı için, Atinalı verilen emre hemen itaat etti. işliğin içi çok sıcaktı. Minos, Daidalos'un ikram ettiği şarap ve ekmeği geri çevirdi. Meraklı bakışlarla etrafını süzüyordu. Elleri kemerindeydi. "İlerleme kaydetmişsin!"

Daidalos evet anlamında başını salladı. Minos'un neden söz ettiğini hemen anlamıştı. Birisi çenesini tutamamıştı anlaşılın.

"Bunu bana haber vermek için uygun bir fırsat kolladığına eminim." Sesinde tehlikeli bir sükûnet vardı.

Daidalos bir kez daha başını salladı.

"O halde konuş!"

"Henüz kesin bir sonuca ulaşamadım. Sadece pratikte de ispatlanması gereken bir teori var elimde." Birkaç kere öksürerek boğazını temizledi. "Aksi takdirde sana çoktan gelmiş olurum." Gülümsemeye çalıştıysa da başarılı olamadı.

395

"Peki bu teori nerede?" diye sordu Minos alaycı bir sesle. "Onu görebilir miyim?"

Daidalos ayağa kalkarak anahtarının sadece kendisinde olduğu kasayı açtı. "Bunu sana kim haber verdi?"

Minos kasanın içini gizleyen örtüyü kaldırarak, Daidalos'un ürettiği ok uçlarını inceledi. Sonra da yıllardan beri cebinde taşıdığı Attika ok uçlarıyla karşılaştırdı. Işığa karşı tutup dikkatle bakmasına karşın, aralarında en küçük bir fark bile olsun görmemişti. "Hizmetkârlarımdan biri" diye karşılık verdi ona bu arada. "Gerçekten de beni aldatabileceğine inanmış mıydın?"

"Öyle bir niyetim yoktu" diye cevap verdi Daidalos ağlamaklı bir sesle. Korkaklığı yüzünden kendisinden nefret ediyordu.

Minos güldü. "Hem de öyle bir istiyordun ki! Ne o, şaşırıdın mı? Hakkındaki her şeyi biliyorum, Atinalı!" dedi keyifle. "Her şeyi. Nereye gittiğini. Kimlerle konuştuğunu. O çürümüş kafanın içini neredeyse kendi oturma odam gibi tanıyorum." Yumruğuyla birkaç kere adamın kafasına vurdu.

Daidalos geri çekildi. "Şimdi ne yapmak istiyorsun?"

"Ne istediğimi sen de en az benim kadar biliyorsun" diye karşılık verdi Minos buz gibi bir sesle. "Sana defalarca söyledim bunu." Onu köşeye doğru sıkıştırmaya

başladı. Daidalos kendisini tuzağa düşmüş bir hayvan gibi hissediyordu. Geriye kaçmak istediye de, arkasında sıvasız, çıplak duvarın bulunduğunu hemen fark etti. "Şimdi de senin ağzından duymak istiyorum." Minos Atinalı mucidin kolunu yakalayarak arkaya doğru kıvırmaya başladı.

Daidalos'un ağzından garip bir ses çıktı. Gözleri donuklaşmış-tı. "Demir" diye inledi boğuk bir sesle.

"Daha yüksek!" Minos adamın kolunu biraz daha kıvırdı. "Ne söylediğini duyamadım." Pis pis sıntıyordu. "Halbuki ardımdan dolaplar çevirmeye yeltendiğin zaman sesin ne kadar da gür çıkıyor! Hadi!"

Daidalos'un kolundan garip bir çatırtı yükseldi. Mucid, kolunda yakıcı bir acı hissetti. "Kolum!" diye hıçkırdı. "Kolumu koparacaksın."

"Söyle!"

396

"Demir!" diye bağırdı Daidalos. "Demir. Demir. Demir!"

"İşte." Minos adamın kolunu bıraktı. "Sihirli kelimeyi biliyor-muşsun demek ki." Taburelerden birine oturarak sırtını duvara yasladı. "Burasıyla işimiz bitti artık" dedi düşünceli düşünceli. "Yepyeni bir başlangıç yapmalıyız."

"Yoksa bu dökümhaneyi de kapatmak mı istiyorsun?"

"Artık oyun zamanı sona erdi. Gerçek çalışma asıl şimdi başlıyor. Sadece ok uçları değil, kılıçlar, hançerler sabanlar, aletler de istiyorum. Bütün Girit demirden inşa edilmeli. Ve bunu sen sağlayacaksın."

"Ben mi?"

"Ya kim olacaktı?" Minos adamla eğlenir gibiydi. "Ocaklara, dökümhanelere, işliklere ihtiyacımız var. Hem de çok sayıda. Ve bir sürü insan. Ocaklar gece gündüz yanacak. Ve tek sorumlu sen olacaksın."

"Peki cevheri nereden elde edeceksin? Biliyorsun bu metal çok pahalı ve Girit..."

"Bırak da bunu ben düşüneyim!" diye Minos sözünü kesti adamın. "Ben cevherin sağlanmasıyla ilgileneceğim, sen de işlenmesi ile. Ve her ikimiz de üzerimize düşen görevi en iyi şekilde yerine getireceğiz. İstedğim kaliteyi elde edemezsen başını uçmuş say!"

Minos kapıya doğru yürüdü ve tam eşiğe geldiğinde arkasını döndü. Suratı alacakaranlıkta kötü ve tehlikeli parıltılar saçıyordu. "Kraliyet muhafız kıtasından iki subay bundan sonra seni bir an bile yalnız bırakmayacak. Sakın ola ki bir daha yanlış şeyler yapmaya kalkmay asın!"

Selam bile vermeden işlikten çıkıp gitti.

Seni gebertmek istiyorum Giritli Minos, diye geçirdi içinden Daidalos. Koluna dokununca, şiddetli bir acı ile yüzünü buruşturdu. Seni geberteceğim.

Kapının vurulduğunu işitince irkilerek yerinden fırladı. Fakat içini saran korku dalgası çabucak yatıştı. Onlar olamazdı. Şayet, onu götürmek isteseler, çoktan odasına dalmış olurlardı nasıl olsa.

397

Şimdiye dek hiç olmazsa geceleri rahat bırakmışlardı onu. Fakat her sabah işliğin kapısında belirmeleri, başlı başına bir felaketti. Giritli muhafızlar! Tek görevleri onu kışkırtmaktan ibaretti. Mi. nos'la ilk karşılaştığı günden bu yana korkunç derecede yaşlanmış hissediyordu kendisini. Midesi artık her şeye isyan ediyordu ve tıraş olmak için cilalanmış bronz aynaya baktığında gördüğü çökük avurtlu, donuk bakışlı adam ona son derece yabancı geliyordu.

Hastalıklı görünüşü Ikaros'un bile dikkatini çekmişti. Genç adam her zamanki tedbirli davranışlarının aksine lafı hiç gevelemeden ona durumunu sormuştu. Olup biteni anlatmak kendisini epey rahatlatmıştı. Daidalos'un suratında bir gülümseme belirdi. Oğlu belki hayal ettiği erkek olmamıştı, fakat duygu doluydu. Ve iyi bir gözlemciydi. Bir kez daha kendisini ziyarete gelmiş olmalıydı. Kapıyı açtı.

Theseus ve Ariadne duruyordu karşısında. Birlikte!

"İçeri girebilir miyiz?" Delikanlının sesinin gayet gamsız çıkmasına karşın, Giritli kız oldukça gergin görünüyordu. Geceleri uykusuz geçen biri gibi. "Çok dikkat ettik. Kimsenin bizi takip etmediğine eminiz."

Daidalos içeri girmelerine izin verdi. Onlara oturacak yer göstermeden önce, tedbirli davranarak yan odaya açılan kapıyı kilitledi. Suyu yatırılmış elyafları görmelerine hiç gerek yoktu. Zaten sipariş ettiği balyalar da bir gün önce gelmiş ve güzelce istiflenmişti. Buradan kaçmak için beslediği umutların sonucusuydu doğudan gelen bu gizemli kumaş.

"Benden ne istiyorsunuz?" diye sordu kaba bir sesle. Yorgundu. Hastaydı. Gecelerini yalnız geçirmek istiyordu.

Konuşmaya başlayanın Ariadne olduğunu fark etti hayretle. Söyleyeceklerini daha önce yüzlerce kez tekrar etmiş gibi akıcı bir dille konuşuyordu. Fakat bir an bile kıpırdamadan duramayan elleri, içinin ne kadar huzursuz olduğunu belli ediyordu. Boynunda ve kollarında altın süslemeler bulunan san renkli bir elbise vardı üzerinde. Kemer takmamıştı. Sözlerini bitirdikten sonra uzun bir sessizlik oldu.

"Bize yardım edecek misin?" diye sordu Theseus. "Buna hazır olup olmadığını hemen söyle!"

398

"Hepsi bu kadarsa hay hay" diye alaycı bir karşılık verdi Dai-dalos. "Kısaca toparlamama izin verir misin? Sen gizlice kutsanmışlardan başka hiç kimsenin girmeye yetkili olmadığı labirente sızacaksın. Orada kutsal boğa maskesini ele geçireceksin. Ve ben de tekrar çıkış yolunu bulup sağ salim kapağı dışarı atman için, sana kopmaz bir iplik hazırlayacağım. Bu küçük mesele hallolduktan sonra Attikalı adayları bir araya toplayacak, prensesi omzuna atacak ve Atina'ya doğru yelken açacaksın. Hepsi bu mu?"

"Hemen hemen. Fakat bir eksik var" dedi Ariadne alçak sesle. "Karnımda onun çocuğunu taşıyorum. Theseus'dan sonra Atina tahtına geçecek veliahdı." Küçük bir ara verdi. Sonra gülümsedi. "Gördüğün gibi tüm sırlarımızı biliyorsun artık."

"Tahtı paylaştırmaya başlamadan önce buradan kurtulmanın çaresine baksak daha iyi olur" dedi Theseus sert bir sesle. "Sana bir kez daha soruyorum, Atina yurttaşı Daidalos! Bize yardım etmeye hazır mısınız? Ben de sana her konuda yardım edeçeğime söz veriyorum."

"Bunu söylemesi kolay tabii" diye karşılık verdi Daidalos kalbi küt küt atarak. "Belki burada yardım edebilirsin. Fakat ya sonra?"

"Sözümde duracağım" dedi Theseus anlamlı bir sesle.

"Bir an için size yardım edebilecek durumda olduğumu düşünelim" diye devam etti Daidalos duraksayarak. "Bütün bunları beni sınamak için uydurmadığınızı nereden bilebilirim ki? Mavi Yunuslar Sarayı'nda birilerine güvenmenin ne kadar zor olduğunu benden iyi bilirsiniz."

"Bu bir ölüm kalım meselesi." Ariadne adamı ikna etmeye çalışıyordu. "şayet yakalanacak olursak bu sonumuz olur. Her şeyi en ince ayrıntısına kadar hesaplamak zorundayız. Gereksiz risklere girecek halimiz yok."

"Sizin açınızdan mesele halloldu bile" dedi Daidalos. "Kuzeye doğru yelken açıp buradan kurtulacaksınız. Fakat ya ben? Kaçışınızı fark ettikleri anda izlerinizi takip

ederek bana ulaşmaları hiç uzun sürmeyecektir. Minos bana hiç güvenmiyor zaten."

"Sen de bizimle geleceksin" dedi Theseus özel bir vurguyla. "Yoksa aradan geçen bunca zamandan sonra anavatanına geri dön-

399

mek istemez miydin?" Bu arada gözlerini adamdan bir an bile olsun ayırmıyordu.

Eve dönmek! Demir pisliğiyle boğuşmak yerine yeniden planlar ve tasarımlar yapmak, evler inşa etmek! Köle değil, özgür bir insan olmak! Daidalos içini çekti. Fakat o anda aklına Talos geldi. Vücudunun kayalardan aşağı yuvarlanırken çıkardığı ses hâlâ kulaklarındaydı. Patane'nın darbeleri bile kendisini bundan kurtara-mamıştı. O bir katildi. Kafasına ödül konmuştu. Atina onun cesedini bile asla kabul etmezdi.

"Evet?" diye sordu Theseus. "Ne dersin?"

"Bilmiyorum" dedi Daidalos ve pencereyi açarak karanlık gecenin içinden dışarısını seyreden Ariadne'ye baktı. Belli belirsiz bir hareketle Theseus'a kızın bulunduğu yönü işaret etti. Belki de bir şansı olabilirdi. Unutulması imkânsızdı. Fakat bağışlanması değil. "Bu konuda konuşmamız lazım" diye fısıldadı. "Fakat sadece Atinalılar arasında. Aydınlığa kavuşturulması gereken bazı noktalar var."

Theseus başını salladı. Onun da gelmek istediği nokta buydu. "Kesin olarak emin olman gereken bir şey var" dedi yavaşça. "Şayet oğlu sağ olarak eve dönecek olursa, Aigeus'un birçok şeyi unutacağına eminim. Bu konuda sana söz veriyorum."

Açık pencerenin içinden kuşların ilk cıvıltıları dolana kadar konuştular. Yorulduklarını hissediyordu ikisi de. Birbirlerine baktılar.

"Bu şekilde olabilir" dedi genç olanı.

"Evet, araya başka bir şey girmezse" diye karşılık verdi yaşlı olanı. "Hemen odalarınıza gitmeniz lazım. Gün ağarmaya başladı."

Ariadne gecenin ilerleyen saatlerinde uyuyakalmıştı. Yatağa uzanmıştı. Bacaklarını karnına doğru çekmiş, birleştirdiği avuçlarını yatağının altına koymuştu. Nefes alışığı düzensiz ve hırıltılıydı. Elbisesinin açılan eteğinin altından güçlü bir baldır görünüyordu. Theseus özlemle Phaidra'nın bembeyaz bacaklarını düşündü ve başını çevirdi.

Yeterince hızlı davranmamıştı. Bakışlarındaki ifade Daidalos'un gözlerinden kaçmamıştı. "Ya o?" diye sordu. "O ne olacak?"

400

"Ne olabilir ki?" diye sertçe karşılık verdi Theseus. "Benim dediklerimi yapacak. Çok uzun süredir evden uzakta olduğun belli oluyor. Fakat bunun kısa sürede değişeceğine eminim."

Yatağa giderek Ariadne'nin üzerine eğildi. "Kalk artık" diye fısıldadı kulağına. "Hava aydınlanıyor. Gitmeliyiz."

"Gemi" diye mırıldandı Ariadne. "Beni almadan yola koyuldu. Onu görebiliyorum. Yüzmeliyim..." Peltek peltek konuşan bir sarhoş gibi anlaşılmasız şeyler söylüyordu.

"Ariadne!" Theseus kızı yavaşça sarsü. "Uyan! Benim, Theseus. Daidalos bize yardım etmeye hazır. Girit'ten ayrılacağız. Hem de pek yakında."

Ariadne dik dik delikanlının suratına bakü. "Gözlerin!" diye fısıldadı sonra. Asterios kendisini bunlara karşı uyarmıştı işte!

Kızın nefesi Theseus'un suratına çarptı. Uyku ve kadın kokuyordu, tatlı ve sıcak, fakat şu anda kaldırabileceğinden daha ağır.

"Ne olmuş gözlerime?"

Ariadne ellerini sıkıca karnına bastırdı. Artık geriye dönemezdi. Bunun için çok geçti. Fakat her şeyi göze alarak, gördüklerini söylemeye karar verdi.

"Gözlerinde ölüm var. Ölümü gördüm!"

401

Gazap Günü

Cenaze töreninden sonra Asterios birçok kez labirente indi, fakat akli anızlı tarlalarda, üzüm dolu bağlarda ve ekim ayının altın renkli ışıklarında kalmıştı. Neyse ki aşağıda boğucu bir hava yoktu. Sayısız hava boşlukları, kanallar, bacalar ve borular havanın sürekli temiz kalmasını sağlayan bir dolaşım oluşturuyordu. Buna rağmen duvarların bazdan nemlenmişti; aşağısıyla yukarısı arasındaki fark yeterince büyüktü. Asterios içindeki huzursuzluktan kurtulabilmek için elinden geleni yapıyordu. Zaten ortada herhangi bir tehlike belirtisi de görünmüyordu.

Korkunç fırtınadan sonra sakin bir sonbahar adayı etkisi altına almıştı. Fırtınanın sebep olduğu zararlar kısmen telafi edilmiş ve ölümlerin ardından yeteri kadar ağlanmıştı. Girit'te hayat normale dönmüştü. Minos kış gelmeden önce herkesin

başını sokacağı bir eve sahip olacağına söz vermişti. Bu nedenle tüm gemi yapımcıları ve marangozlar, ev yapımıyla uğraşıyordu. Gemiler ise hâlâ Amnyssos Limanı'nda demirliydi; bu yıl her zamankinden daha geç bakıma alınacaklardı.

Her şeyin sakin ve huzurlu görünmesine rağmen, Asterios'un içindeki huzursuzluk kendisini bir an bile olsun rahat bırakmıyordu. Toprakla bütünleşmek onun için çok zor oluyordu artık. Bunu başardığı zaman onunla bir oluyor, vücudu bir kristal filizi gibi sert ve hareketsiz kalıyordu. Uzun uzun yakıyor, günler süren perhizlere giriyor, Hatasu'nun kendisine öğrettiği biçimde ruhunu sakinleştirmeye çalışıyordu. Büyük fırtınadan hemen sonra onun Knossos'a geldiğini sevinçle fark etmişti. Gerçi birbirleriyle görüşme fırsatını pek ender yakalıyorlardı, fakat yine de, onu düşünmek bile Asterios'un içinde bir mutluluk dalgasının kabarmasına neden oluyordu. Fakat hâlâ toprağın bağrında tek başınaydı - yapayalnız!

402

Bir keresinde sarayda yürürken Phaidra'yla karşılaştı. "Mavi ışığı çağırdın mı?" diye sordu kız ona.

"Evet." Asterios'un sesi oldukça endişeliydi.

"Sonra? Sana neler gösterdi?"

Asterios ona ne anlatabilirdi ki? Gördüklerini önceden tanıyordu zaten. Ve onlardan nefret ediyordu. Kendisini bir silahla tehdit eden, sonunda da ağır yaralayan sansın Atinalıyı görüyordu sürekli. Bu sahneyi o kadar iyi tanıyordu ki, bazen onu bir karabasandan bile ayırt edemediği anlar oluyordu. Etine kemiğine işlemiştii gördükleri.

"Neden bir şey söylemiyorsun? O kadar mı korkunçlar?" Pha-idra yavaşça onun koluna dokunmuştu.

"Hayır. Önemli bir şey değil." Kıza her şeyi anlatmamak için kendisini güç tutuyordu. Bu mesele sadece kendisini ve Theseus'u ilgilendiriyordu çünkü. "Önümüzdeki kutsanma töreni sona erdikten sonra konuşalım bu konuyu."

"Senin için dua edeceğim" dedi Phaidra düşünceli bir tavırla. "Tekrar saraya döndüğün zaman bana hemen haber gönder."

Önünde en az iki gün vardı daha. İçinde hissettiği ağırlık adaylara da bulaşmıştı sanki. Merkeze ulaşmaları hiçbir zaman olmadığı kadar uzun sürüyordu. Sanki karşılaşmaların şekli de değişmişti. Adaylar tekrar ışığa döndükleri zaman, geride garip, ürkütücü bir şeyler bırakıyorlardı.

Labirenti meryemiye ve tütsü ile arındırmıştı. Bu kutsal yerin üzerindeki tehdidi yok etmesi için tanrıçaya biteviye yalvarıyordu. Buna rağmen içindeki huzursuzluk her an artıyordu. Sık sık tüyleri ürperiyor ve vücudu kasılıyordu. Karanlık dehlizlerde korku dolu bir yürekle ilerleyen bir zamanların adayı olmuştu sanki tekrar.

Ben, Asterios'um! Tapınağın koruyucusuyum. Bu sözleri tekrar etmek kısa bir süre için kendisini toparlamasına yardımcı oluyordu. Fakat etkisi pek uzun sürmüyordu. Bu durumda daha ne kadar kalabilirdi? içindeki kara duygular adayların üzerinde olumsuz bir etki yaratırsa, o zaman ne olurdu?

Sonra yavaş yavaş sakinleşiyordu. Sadece bir tek aday, diye geçiriyordu içinden, kalbi daha yavaş çarptığında ve ruhundaki kö-

403

tü düşünceler dağıldığında. Şimdiye kadar birçok aday gelip geçti. Sadece son bir tane daha. Sonra ışık tekrar bana geri dönecek.

Adayın yılanlı kapıya götürülmesine kadar gizlendikleri yerden çıkmadılar. Adaym yanında Hemera değil, Ariadne'nin sadece uzaktan tanıdığı beyaz saçlı bir rahibe vardı. Aday olmak isteyen genç insanların sayısının hızla çoğalmasından beri, devamlı yeni yüzler çıkıyordu ortaya. Rahibe olarak kutsanmak isteyen kızların sayısı şimdiye kadar asla bu kadar kabarık olmamıştı. Fakat Bilge Kadınlar onların arasından sadece uygun olanları seçmeye büyük bir özen gösteriyordu.

Yılanlı kapıdan içeri girmeye hazırlanan aday cılız bir delikanlıydı ve uzun boylu bir direniş göstermeyeceği kesin gibiydi. Rahibe kapının kilidini açtı ve delikanlının içeri girmesine izin verdi. Ariadne törenin gidişatında küçük bir değişiklik yapıldığını fark etmişti. Rahibe adayın gözlerini içeride bağlayacak, içmesi için Blechon'u verecek ve dışarı çıkacaktı. Bu noktada onu yakalamaları gerekiyordu. Şayet delikanlı labirentin karmaşık yollarına dalacak olursa, bir daha onu bulmalarının imkânı kalmazdı.

Theseus avuçlarının terlemeye başladığını fark etti. İçindeki bir ses ona sının aşmak üzere olduğunu söylüyordu. Fakat artık geriye dönmesi mümkün değildi. Yandaşları arasında bir tek Prokri-tos planlandıktan haberdardı. Her şeyin yolunda gitmesi durumunda diğerlerine de haber verecekti. Atinalılann tümünün kendisine katılacağından emindi, çünkü olay bir ölüm-kalım meselesine dönüşmüştü. Hepsi de biliyordu ki, olayın anlaşılmasından sonra Minos ele geçirdiği Atinalılann hiçbirinin gözünün yaşına bakmazdı.

Yanıdaki hayati önem taşıyan nesnelere bir kez daha kontrol etti. Kemerine bağladığı ipler. Ağız tıkaçı. Su dolu kırba. Daida-los'un dün gece ona verdiği uzun makara, karnının üstünde asılı olan çantadaydı. "Doğudan gelen yeni madde" diye mınıldanmışü. Mum ışığında parlak ve düzgün görünüyordu. "Bir servet değerinde.

Şayet bu yün olsaydı, yanında araba tekerleği büyüklüğünde bir yumak taşımam gerekirdi." En iyi Attika demirinden yapılmış bir kılıcı, dışarıdan belli olmaması için sağ böğrüne sıkı sıkı bağla-

404

mıştı. Ariadne'nin bilmediği sırlardan biri de buydu işte! Yoksa beline sokuşturduğu o gülünç bronz hançerle mi yola koyulacağını düşünüyordu?

"Hazır ol! Zaman gelmek üzere!" dedi Ariadne alçak sesle.

Theseus son bir kez Apollon'a kısa bir dua okudu. Şayet planı başarıya ulaşacak olursa, ona şimdiye dek gelmiş geçmiş en güzel armağanı sunmaya yemin etmişti. Ağzını çarpıtarak gülümsedi. Başarılı olamazsa cesedini balıklar kemirecekti zaten!

Koyu renk giysili yaşlı kadın dışarı çıkarak aceleyle oradan uzaklaştı. Ariadne koşarak kapının yanına geldi ve bir karış araladı. Soluk soluğaydı. Alnı boncuk boncuk terliyordu. "Çabuk!" diye fısıldadı. "Makarayı ver!"

Theseus çantasından dikkatle bir iplik çıkardı. Elleri titriyordu. "Acele etmeliyiz" diye mırıldandı Ariadne. İpin ucunu kapının sağ tarafındaki yılanın kuyruğuna doladı ve iki kez düğümlendi. Sonra da çekiştirerek sağlamlığını kontrol etti. Her şey yolundaydı. Kapı kapansa bir iplik kopmayacaktı. "Dikkatli ol" diye uyardı Theseus'u. "Nelere dikkat etmen gerekiyor?"

"Sağ elim sürekli duvarda olacak" dedi tekdüze bir sesle. "Ne olursa olsun, neyle karşılaşsam karşılaşıyım. Sol elimle de ipliği salacağım..."

"Gevşek olarak!" diye sözünü kesti Ariadne.

"Gevşek olarak!" diye tekrar etti Theseus. "Gidiyor muyuz?"

"Sen gidiyorsun."

Ariadne ona telaşlı bir öpücük verdi. "Kendine dikkat et!" diye fısıldadı ve karnını okşayarak devam etti. "Bizim için ne kadar önemli olduğunu biliyorsun."

Kapının aralığından içerideki mutlak karanlığı koyu bir griye dönüştürecek kadar ışık sızıyordu. Fakat sadece ilk birkaç adım boyunca. Biraz ilerleyince sonsuz gece onu örtecekti.

Bu arada aday da fazla ilerleyememişti. Dehlizin başında duruyor ve büyük ihtimalle ne yana gitmesi gerektiğini kestirmeye çalışıyordu. Ansızın Theseus delikanlının arkasında bitiverdi. Aday gözleri bağlı olduğu halde arkasını döndü.

İrkilmişti. Theseus elindeki tıkaçı delikanlının ağızına soktu.

405

Aday boğulmaya benzer sesler çıkartarak karşı koymaya çalıştı, fakat ondan daha kuvvetli olan Theseus kollannı arkasına bükerek sıkıca bağladı. Direnmenin hiç faydası yoktu. "Otur!" diye tısladı Theseus dişlerinin arasından. "Yere çök! Çabuk!"

Aday korkuyla sırtını dayadığı duvarın dibine kaydı. Theseus büyükbabasından öğrendiği düğümler yardımıyla onun ellerini ve ayaklarını itinayla bağladı. Sonra da kafasına hafif bir darbe indirdi. Boğuk bir inilti işitildi. Delikanlı hayatını kaybedeceğinden korkuyor olmalıydı.

"iyi yolculuklar ve güzel rüyalar. Sanırım o canavarla senin yerine benim karşılaşmama bir itirazın yoktur. Pekâlâ, her şey yolunda" diye seslendi kendisinden haber bekleyen Ariadne'yc "Macera başlıyor!"

Ariadne de yukandan bir şeyler bağırdı, fakat Theseus onun ne söylediğini anlayamadı. Sonra boğuk bir gürültü. Yılanlı kapı kapanmıştı.

Nabzının çılgın gibi atmasına neden olan şey karanlık değil, sessizlikti. Soluk soluğa kalmıştı. Şimdi mahvoldum, diye geçiriyordu aklından Theseus büyük bir ümitsizlik içinde, bu tuzaktan hayatım boyunca kurtulamayacağım. Giritlilerin düşmanlarını diri diri gömdükleri yer burası demek ki. Korkudan midesi kasılınca ağızına acı bir sıvı geldi. Büyük bir öfkeyle yere tükürdü.

Ellerini vücudunda gezdirdi. Kılıç ve makara yerindeydi. Ku-laklanndaki uğultuyu işitmemeye çalıştı. O kadar da zavallı değildi. Kendisini koruyacak durumdaydı! Yolun sonunun nereye çıktığını da biliyordu. Toprağın derinliklerinde bir yerde düşmanı kendisini bekliyordu.

Elini uzattı. Pürüzlü taş duvar. Dikkatle birkaç adım attı. Bir dönemeç! Korkuyla duvara yaslandı ve bu arada elinin derisi sıy-ıldı. Bir anlık dikkatsizliğine lanetler okuyordu. Ansızın yukarıdan bir ses işitir gibi oldu. "iplik!" Ariadne'nin sesi! "Sol elinle ipliği salmayı unutma!"

Kamının üstündeki çantada bulunan makarayı gevşeterek ipliğin gevşekçe ardından uzanmasını sağladı, işte böyle! Bir sonraki

406

dönemece kadar kızın sesi kulaklannda çınladı. Sonra bir dönemeç daha. Bir şey düşünmemeye çalışıyordu. Sadece yavaşça ilerlemeli ve duvarı yoklamalıydı.

Aniden ayak parmakları k rke benzer yumuşak bir Şeye dokundu. Theseus iğrenerek olduğu yerde durdu. Midesi ağzına gelmişti. Atina'da erkeklerin ata binerken giydikleri çizmeden bir çiftine sahip olmak için neler feda etmezdi! Bir hayvan leŐi, diye aklından geçirdi. Bunun bir insan cesedine ait bir parça olabilmesi fikrini aklı reddediyordu. Herhalde bir süre önce kurban etmiŐler!

Aigeus'un adamlarının parmaklarıyla bu nereden türediği belli olmayan piçi işaret ettikleri zaman bile kendisini bu kadar yalnız hissetmemişti, içindeki her Şey kapkaraydı ve ölüm kokuyordu. O kadar çok korkuyordu ki, farkında olmadan elini duvardan çekmişti. Karanlığın ve sessizliğin her geçen an daha da yoĐunlaŐtığını hissediyordu. Ne tarafa gidiyordu? İleri? Geri?

Tüm vücudu sarsılıyordu. Fakat birden kendine geldi ve tüm iradesini toplayarak sakin olmayı başardı.

İŞte, pürüzlü duvar! Sağ tarafta. Yukarısı. AŐaĐısı. O denli rahatlamıştı ki, az kalsın ağlayacaktı. Terliyordu. Bir yudum su içti. Zihni berraklaşmıştı. Aklına Ariadne'nin sözleri geldi. "Aday kibirini yenmek zorunda olduğu için, tavan giderek alçalır. Mümkün olduğunca eğilmeye  alıŐ."

Theseus yere giderek daha çok yaklaşıyordu, neredeyse sürünmeye başlayacaktı. Sağ eli sürekli duvardaydı. Karnındaki torba eğilmesini g leŐtiriyordu. Kendi terinin içinde boğulacaktı neredeyse. Yerdeki k  uk çakıl taşları bacaklarını yara bere içinde bırakmıştı. Bir hamamböceği gibi sürünüyordu artık, içinde bulunduğu dehliz o kadar dardı ki, tavanın başının hemen üstünde bulunduğunu hissedebiliyordu. Soluk soluğa sürünmeye devam etti.

Ansızın suratına serin bir hava dalgası çarptı. Dehliz geniŐlemiŐti. Theseus yavaş yavaş ayağa kalktı.

Bu sefer farklı olacaktı. Bunu hissediyordu Asterios. Yılanlı kapının bir kez daha açıldığını hissetmeden önce, alışılmadık bir Şeylerin vuku bulduğunu fark etmişti. Karanlıkta görebilmesine rağmen,

407

gözlerini kapalı tutmak istiyordu. Az sonra kendini topladı, fakat kendisini çok bitkin hissediyordu.

Aklı başka yerde olmasına rağmen yakarmaya başladı. Dehlizlerde ilerlemeye çalışan yabancıyı düşünüyordu. Varmak istediği yerden henüz bir hayli uzaktaydı, fakat bu  na dek oldukça başarılı olduğu söylenebilirdi.

Sadece bir kişi, dedi Asterios kendi kendine, tek bir tane. O da geriye nasıl

döneceğini kavradığı an, senin için de karanlık şimdilik bitmiş olacak!

Theseus yolu kaybetmişti. Dehliz tekrar aşağı doğru hafif bir meyil kazanmış, o da bunun bir süre daha böyle süreceği hissine kapılmıştı. Fakat tuttuğu yol yanlıştı. Yaptığı hatayı nasıl anladığını kendisi de bilmiyordu, fakat içindeki bir his ona durmasını söylemişti. Ariadne yükseklik kademelerine dikkat etmesini sıkı sıkıya tembihlemişti. Eğer bu arada yanılmadıysa, şimdiye dek on iki farklı kademedan geçmişti. Bu kademeler basamaklar ve rampalar vasıtasıyla birbirine bağlanıyordu, fakat aralarındaki spiral biçimli dehlizler kendisini yanıltmış olmalıydı. Epeydir aynı yerde dolanıp duruyordu sanki.

Ariadne'nin açıklamalarını bir araya getirmeye muvaffak olana kadar aradan epey bir süre geçmesi gerekti. Merkezin çevresindeki yol kavşağı gibi bir şeylerden söz etmişti ona. Bu kavşaklar onu hedefe yaklaştırabileceği gibi, yanlış bir adımda ta uzaklara da götürebilirdi. Bu bilgi onun pek fazla işine yaramamıştı doğrusu. "Haftanın yedi günü vardır. Yedi gezegen gökyüzündeki yollarını takip eder. Senin yolun ise iki kere yedi uzunluğunda."

Her halükârda merkez çok da uzakta olmamalıydı. Fakat önce geriye dönmeli ve doğru kavşağın hangisi olduğuna karar vermeliydi. Bu arada mutlak karanlığa ve sessizliğe alışmış olmasına rağmen, yapmak zorunda olduğu eziyetli yürüyüşten nefret ediyordu. Şayet buna bir yürüyüş denilebilirse tabii. Buraya gelene kadar dört ayak üzerinde emeklemiş, kaymış, az sonra bir solucan gibi sürünmek için, parmak uçlarında yukarılara tırmanmıştı. Zaman kavramını tümüyle yitirmişti. Bazen içinde öyle bir his doğuyordu

408

ki, ipliği ardından salan kendisi değildi, aksine görünmez bir halat kendisini toprağın giderek daha derinlerine doğru çekiyordu.

Etrafı parlak mavi bir ışık kaplamıştı aniden. Işık Asterios'un üzerine kâhinliğinin ilk günlerinde olduğu gibi şiddetle inmişti. Taş kesilmiş bir vücutla görmeye başladı.

Karanlık dehlizin içinde iki büklüm yürüyordu. Başını tavana çarpmaktan korkar gibiydi. Soluk soluğaydı.

Vücudunun ortasında doğal olmayan bir şişkinlik vardı. Elinde tuttuğu bir şeyi sabırsızlıkla arkasından çekiştiriyordu sürekli. Vücuduna sıkıca bağlanmış olan bir silah, ileri doğru yürümesini oldukça güçleştiriyordu.

O kadar yorulmuştu ki, bitkinliği her an korkunç bir öfke nöbetine dönüşebilirdi. Fakat hedefine ulaşmasına çok az kaldığını da biliyordu.

Asterios büyük bir dehşetle gözlerini açtı. Beklediği aday değildi bu!

Adam aniden durdu. Sanki Asterios' un içinden geçenleri hissetmişti. Yanağındaki orak biçimli yara izi kıpkırmızıydı, tüm varlığıyla dikkat kesilmişti. Tehlikeyi sezinleyen vahşi bir hayvan gibi etrafını kokluyordu. Gülümsüyordu, fakat gözleri buz gibiydi.

Aralarında oluşan görünmez bağ, onu ilerlemesi için zorluyordu. Dinlenecek zamanı yoktu. Büyük bir azimle ilerlemeye başladı tekrar. Hedefe ulaşmıştı neredeyse.

Küçük odada ihanet kokusu vardı. Fakat buhurdanlığı yakacak vakti kalmamıştı. Kutsal yeri kirleten kâfir kendisine çok yaklaşmıştı, onun solumasını işitiyordu bile.

Alelacele etrafına bakındı. Küçük odada sadece bir meryemi-ye çanağı, bir sacayağı ve birkaç çakmaktaşı vardı. Ve de bir dizi küçük yağ lambası. Bir tek fitili tutuşturması durumunda kayaların içine oyulmuş oda içeri girmeye çalışan adamı şaşırtacak kadar ay-

409

dınlanırdı. Fakat aynı zamanda kendi lehine kullanabileceği kadar da karanlık kalırdı.

Yapabileceği başka ne vardı ki zaten?

Silahlı yoktu. Büyük Ana'nın rahibi labirenti kendi bedeniyle koruyordu. Fakat öbürünün gümüş renkli kılıcını defalarca görmüştü. Mavi ışık onu uyarmıştı. Yabancı olduğu silahlara karşı savaşıyordu.

Asterios tüm vücuduyla titremeye başlamıştı.

Ansızın hışımla içeriye daldı. Solgun ışığın karşısında şaşkınlıkla durdu. Göz bebekleri küçüldü. Asterios saklandığı köşeden adamın en küçük bir hareketini bile görebiliyordu.

Duvarlar sanki koyu renkli kristalden yapılmış gibi parlıyordu. Theseus gözlerini karşısındaki yarığa dikmişti. "Dışarı çık!" diye bağırdı. "Orada saklandığını çok iyi biliyorum."

Hiçbir şey olmadı. Sessizliğin uğultusu daha da artmıştı. Ansızın eşelenmeye benzer hafif bir sürtünme sesi geldi kulağına. Toynaklar mı? Ya da duvara sürtünen hayvan derisi mi?

Derin bir soluma. Taşa çarpan boynuz sesi.

"Göster kendini artık!" Sesi heyecandan çatallaşmıştı. "Yoksa karşıma çıkamayacak kadar korkak mısın?"

Minotaurus dışarı çıktı.

Theseus iradesi dışında geriye doğru bir adım attı. Elindeki kılıcı daha bir sıkı kavramıştı. Duvarların donuk ışığı mı neden oluyordu buna? Yoksa yağ lambasının yaydığı hafif ışık mı? Boğa maskeli adam Kutsal Evlilik gecesinden çok daha büyük ve kuvvetli görünüyordu gözüne. Omuzları genişti, vücudunun üst kısmı kaslıydı. Geniş göğsü kıvrıkcık kıllarla kaplıydı. Maskenin alt kısmı boynunun neredeyse tümünü kaplıyor ve onun olduğundan daha büyük görünmesine neden oluyordu. Kollarının sona erdiği yerde ise toynağa benzer şekilsiz bir şeyler vardı. Ancak hareket ettikleri zaman bunların iyi gelişmiş erkek elleri olduğunun farkına vardı.

Tehdit edercesine iki yana sallanan boynuzlarla silahlanmış korkunç kafanın ise, insanlıkla hiçbir ilgisi yoktu. Her an burun deliklerini kabartıp öfkeli solumalarla üzerine saldırbilecekmiş gibi duran bir boğa suratı vardı karşısında.

410

Theseus gözünün Ucuyla arkasına baktı. Tehlike anında kaçabileceği tek çıkış noktası, koca bir bilinmezlikti. Aniden göğsü daraldı.

Fakat birden gözü canavarın giydiği etekliğe takıldı. Açık yeşil rengi alacakaranlıkta mat gümüş gibi parlıyordu. Zambaklarla birleşen yılan motiflerini açıkça görmekteydi. Buna benzer bir eteği Pasiphae'nin giydiğini de biliyordu. İçindeki korku aniden şiddetli bir nefrete dönüşüvermişti. Bir kadın eteği! Gözlerinin önünde kendi kız kardeşine tecavüz eden bu kadın etekli canavar mı korkutacaktı onu?

O gece içine işlemiş olan öfke ve nefreti yeniden hatırlamak ona çok iyi gelmişti. Canavarın Phaidra'ya yaptıklarını asla unutamayacaktı. Ölüm bile yeterli bir ceza değildi işlediği suçlar karşısında.

"Soyun!" diye tısladı dişlerinin arasından. "Çıkar o eteği! Bir erkek öldürmek istiyorum, zırlak bir karıyı değil!"

Duyduğu boğuk homurtu arkasından mı geliyordu? Hemen ardına döndü. Yoksa kendisine arkadan saldırmak için toprağın bağına gizlenmiş olan ikinci bir canavar mı vardı?

"Ne oldu?" diye bağırdı sonra. "Taş mı kesildin?"

Kendi hareketsizliğine bir son vermek için olduğu yerde hoplayıp sıçramaya başladı.

Yeraltı dünyasında geçirdiği saatler sonunda tüm kasları tutulmuştu. Kaslarının ve sinirlerinin yavaş yavaş uyanmakta olduğunu hissetmeye başlamıştı. Canavar ise hiç kımıldamadan kendisine bakıyordu. Theseus adamın suratındaki maskenin görüş alanını ne kadar daralttığını bilmeyi çok isterdi.

Aniden kılıcıyla ileri doğru hızlı bir hamle yaptı. Alışkın olduğu silah kendisine yeni bir cesaret vermişti. Keskin metal maskeli adamın kolunu sıyırdı, belindeki kumaşa takılarak eteğini boydan boya yırttı. Koyu renk bir kalça çıkmıştı ortaya. Üzerinde kutsal çift boynuza benzer bir leke vardı.

Theseus'un bir an için aklı karıştı. O akşamki boğa cambazının kalçasının açık renkli olduğundan emindi. Fakat bunun şimdi ne önemi vardı ki?

"Pekâlâ" diye homurdandı Theseus büyük bir öfkeyle. "Eğer sen yapmazsan üzerinden o karı eteğini ben çıkarırım!"

Asterios geriye çekildi. Hayallerinde ve rüyalarında gördüğü gözlerdi bunlar. Buz gibi soğuk gözler. Ölümün gözleri.

411

Yine de görevini yapmaya çalışmalıydı. Kutsal labirentin ko-ruyucusuydu kendisi, o ise küstah bir mütecaviz. "Hemen labirenti terk et!" diye bağırdı. Burnunun ve ağzının önündeki deri, sesinin derinden gelmesine neden oluyordu.

"Büyük bir zevkle!" diye karşılık verdi Theseus bağırarak. "Gideceğim. Ama seni geberttikten sonra. Karanlıkların içine sadece seni öldürmek için daldım."

Kılıcını karşısındakinin karnına hedeflemişti. Asterios son anda yana çekilip hamleyi savuşturdu. Kayalara çarpan kılıç derin sessizlik içinde çın çın ötmüştü.

"Seni piç!" diye haykırdı Theseus. "Bekle, bu defa karnını deşeceğim. Karnını görmek istiyorum!"

"Son defa söylüyorum: Çabuk labirenti terk et!" Asterios'un sesi kayalarda yankılandı.

"Ancak karşımda diz çöküp sana acımam için bana yalvardık-tan sonra" diye soludu Theseus. "Ve o zaman demir dostumu kalbinin tam ortasına saplayacağım."

Şimdi hareketleri daha çevikti. Ve daha tehlikeli. Asterios bu tempoya uzun süre dayanamayacağını farkındaydı. Neden kendisini bitkinliğin kollarına teslim etmiyordu ki? Boğanın zamanı sona eriyor, diye çınılıyordu beynindeki bir ses. Boğa ölmeli. Yeni gelen onun ölümünü istiyor. Yeni gelen, daha kuvvetli.

Tökezlemeye başladı, hatta dizlerinin üzerine kapaklanır gibi oldu, fakat son anda kendisini toparladı. Taşdığı maske ona bundan önce hiç bu kadar eziyet vermemişti. Fakat onu çıkarmasına imkân yoktu. Maskeyi taşıdığı sürece labirentin koruyucusuydu. O olmadan ise, tanımadığı birisiyle ölüm-kalım savaşına tutuşan piçin teki!

Karnını, bacaklarını, özellikle de kollarını hedef alan hamleler giderek daha hızlanıyordu. Theseus sular seller gibi terlemesine ve tüm vücudundan buharlar fışkırmasına rağmen, bir nebze olsun yorulmuşa benzemiyordu.

Aniden keskin kılıç bacağına dokundu.

"Evet!" diye uludu paramparça eteğin kızıla boyandığını gören rakibi. "Evet! Seni delik deşik edeceğim. Yaşam suyun damla

412

damla dışarı akacak." Kendisini kaybetmişti sanki. Suratı korkunç bir resim, ağzı ince bir çizgiydi. Yanağındaki yara kanlı bir alamet gibi ışıldıyordu. Gözlerine kızıl bir perde inmişti, bu renkten başka bir şey görmüyordu. Öldür! diye haykırıyordu ona içindeki ses. Gebert onu!

Bacağındaki yara aslında küçük bir çizikti, fakat yanmaya ve acımaya başlamıştı. Asterios yüreğinde gerçek korkuyu hissetti. Bunun daha başlangıç olduğunu biliyordu. Yakında vücudu derin yaralarla kaplanacak ve kanı taş zemini sulayacaktı.

Bir sonraki darbe dizkapağını buldu. Sonra da baldırını. Kasıklarını. Sırtını. Nereye dönerse dönsün ondan kurtulamıyordu. Theseus her darbeden sonra kahkahalarla gülüyordu.

"Kelleni keseceğim" diye haykırdı. "Maskeyi bana ver! Yoksa ikisini birden alırım!"

Sağ taraftan şiddetli bir hamle daha yaptı.

Asterios çok kan kaybetmişti. Vücudu delik deşikti. Oradan oraya kaçarken suratındaki deri maske biraz kaymıştı. Sadece tek gözüyle görebiliyordu. Bir eliyle saldırgana karşı koymaya çalışırken, diğer eliyle de maskeyi düzeltmeye çalıştı.

Ansızın sol kolunda yakıcı bir acı hissetti. Hiçbir zaman eski kuvvetine kavuşamamış olan sol kolu. Theseus kılıcını olanca gücüyle koluna saplamıştı. Ta kemiğe kadar girdi, diye geçirdi içinden Asterios acıyla. Düşmanı kılıcı çekip çıkartınca yaradan oluk gibi kan boşanmaya başladı.

Asterios korku dolu bir çığlık attı. Sağlam elini yaranın üstüne bastırmıştı. Böğürür gibi bağıırıyordu.

Theseus irkılmıştı. Böylesine korkunç sesler çıkaran canavar hangi taraftaydı?

Asterios sonunun geldiğini hissediyordu. Her geçen an güçten düşüyordu. Theseus daha kuvvetliydi. Ve elinde kılıç vardı. Onu alt etmesi için tek bir şansı kalmıştı. Hayaller. Hayalleri

Kendisini bir anda öyle bir yoğunlaştırdı ki, neredeyse kafası çatlayacaktı. Mavi ışık hemen gelmişti. Acaba resimleri görebilecek miydi? Şakakları atmaya başladı. Gözleri yuvalarından fırlayacaktı neredeyse.

413

Ben boğayım, diye geçirdi içinden ve ebedi gücün bir kısmının içine aktığını hissetti. Yaşam getiren beyaz boğa. Ölüm getiren kara boğa.

Ben, ben olanım.

Korkunç bir sesle böğürdü. Kendini çok daha güçlü hissediyordu.

Theseus geri çekilmeye başladı. Asterios, attığı her adımın dayanılmaz azaplar vermesine rağmen, onu takip etmeye devam etti. Kanla yıkanmış gibiydi.

Seni ezip geçebilirim, diye düşündü. Güçlü omuzlarımla seni parçalara ayırabilirim. Boynuzlarımla karnını deştığım zaman, iç organların dört bir yana saçılacak. Sonra seni toynaklarımla öyle bir çığneyeceğim ki, kendi pisliğinin içinde boğulup gideceksin.

Theseus derin bir soluk aldı. Acı ve ıstırap dolu bir ses çıkarmıştı, boğulan birisinin almaya çalıştığı son nefes gibi. Biraz daha geriye çekildi. Gözleri artık eskisi kadar parlak değildi.

Asterios bu gözlerde yüzen korkuyu gördü. Seni lapa haline getireceğim, diye geçirdi içinden. Kayalar kanını içecek. Senden geriye hiçbir şey kalmayacak. Küçücük bir kırıntı bile.

Theseus yalpaladı. Ayağı takılmıştı. Elindeki kılıç bir kayaya çarpıp yere düştü.

Silahlı almak için ikisi de aynı anda yere uzanınca, kafaları birbirine çarptı. Theseus haykırarak doğruldu. Elleriyle kafasını tutuyordu.

Deri maske ise Asterios'un kafasını korumuştı. Düşmanın zor durumundan

faydalanmak istedi, fakat yaralı kollarını kullanamadığı için ansızın geri çekildi ve rakibinin karnına sert bir diz darbesi indirdi.

Theseus çığlık atarak iki büklüm oldu ve beklenmedik bir çeviklikle Asterios'un üzerine atladı. Çektiği acı ona yeni bir güç kazandırmış gibiydi. Bağırarak iki eliyle maskeyi yakaladı ve var gücüyle çekiştirmeye başladı.

Asterios suratının derisinin yüzüldüğü hissine kapıldı. Karşı koymaya çalıştı, fakat elini kolundan çektiği anda yarısından kan boşanmaya başladığı için, tekrar üzerine bastırmaktan başka bir şey yapamadı.

414

Theseus dizlerinin üzerine doğrulmayı başarmıştı. Maskeye sımsıkı yapışmış, çekiştirmeye devam ediyordu. Birden kulak tırmalayıcı bir yırtılma sesi işitildi. Maskenin kafasında durmasını sağlayan deri kayışlardan biri kopmuştu.

"Şimdi!" diye inledi Theseus.

İkinci deri kayış da kopuverdi. Asterios suratında alışık olmadığı bir rahatlama hissetti.

"İşte!" Asterios ağzının ortasına okkalı bir tükürük yediğini hissetti. "İğrenç yaratık, sonun geldi artık!"

Yere düşen kılıç ansızın Theseus'un elinde belirmişti. Atinalı kılıcı kafasının üzerinde sallamaya başladı, düşmanının gırtlığını kesmek istiyordu.

Asterios artık karşı koyamayacak kadar güçten düşmüştü. Eli yavaşça yaranın üstünden kayınca, yeniden oluk oluk kan boşanmaya başladı. Denize akan kızıl bir ırmak, diye geçirdi içinden, îkaros'u, Ariadne'yi, Hatasu'yu düşündü. Ve annesi Merope'yi. Sevdiklerinin tümünü. Günün birinde bir yerlerde onlara tekrar kavuşacaktı.

Öbürü de yorgun düşmüş gibiydi. Darbeleri artık eskisi gibi hedefini bulmuyor, aksine sağındaki ve solundaki duvarlara çarpıp duruyordu.

Asterios sağ eliyle yerde bir şeyler aramaya başladı. Az sonra orta büyüklükte bir çakmak taşı bulmuştu. Theseus keskin bir çığlık atarak kılıcını gırtlığına saplamaya hazırlandığı anda Asterios kolunu kaldırdı ve kalan gücünün tümünü kullanarak taşı rakibinin şakağına indirdi. Atinalı garip sesler çıkartarak yere yığıldı ve kendinden geçti.

Tekrar kendine geldiği zaman etrafı zifiri karanlıktı. Başı korkunç bir şekilde

ağnyordu. Labirentin merkezindeydi.

Ya öbürü?

Bir anda her şeyi hatırladı. Gecenin içinde yaptığı uzun yürüyüş. Dövüş. Maske.

Eliyle etrafını yokladı. Sağlam ve pürüzsüz bir deri geldi eline. Ganimeti! Buradaydı. Ya kılıcı? Düşmanı neredeydi?

415

Ayağa kalkabilmesi için aradan biraz zaman geçmesi gerekti. Sanki yürümeyi yeni baştan öğreniyordu.

Theseus kendini zorlayarak karanlığın içini dinlemeye çalıştı. Bir soluk mu duymuştu? Bir homurdanma? Bir hırıltı?

Hayır. Sadece nüfuz edilmesi imkânsız bir sessizlik.

Ölmüş olmalı, diye geçirdi aklından yıldırım hızıyla. Onun gırtlığını kesmiş olmalıyım.

Yavaş yavaş hatırlamaya devam ediyordu. Karnına aldığı darbe. Boğuşmaları. Taş. Başına vurmuş olmalıydı.

Gerçekten de öldürmüş müydü onu? Eğer öyleyse cesedi neredeydi?

Yavaşça ilerideki kaya yarığına gitti ve sızlayan kafasının izin verdiği kadarıyla içeriye baktı. Devrilmiş bir sacayağı, küçük yağ lambası, küçük bir tütsü torbası. Hepsi bu kadar. Kirbasından kana

kana su içti.

Ortada bir ceset yoktu.

Ya onu öldüremediyse?

Theseus sakin olmaya çalıştı. Düşmanı kesinlikle ölmüş olmalıydı! Yoksa maskeyi hiç kendisine bırakır mıydı? Yan dehlizlerden birine sürünmüş olsa bile, o durumuyla fazla uzağa gitmesi

imkânsızdı.

Dudaklarında kötü bir gülümseme belirdi. Labirentin koruyucusu için ne acı bir son!

Ondan geri kalanları hiç kimse asla bulamayacaktı.

Başının ağnsına rağmen kahkahalar atmaya başladı. En azından bir Atinalı bulmayacaktı onun kemiklerini! Buradan çıktığı andan itibaren bir daha hiçbir yurttaş bu kara deliğe inmek zorunda kalmayacaktı.

Asterios son gücünü kullanarak yılanlı kapıya ulaşmayı başardı. Yollar, rampalar ve dehlizler ona daha öce asla bu kadar karmaşık ve uzun gelmemiştir. Her tarafından kan akıyordu. Hırıldayarak ilerlemeye çalışırken toprağın yüzlerce elle kendisini yakalamaya çalıştığını hissediyordu. Sonsuz uykuya yatmayı çok isterdi. Fakat pes edemezdi. Labirentten sağ olarak çıkması gerekiyordu. Diğer-

416

w

lerini görmüş olduğu korkunç şeyler karşısında uyarlamak zorundaydı.

Theseus'u bayılttıktan sonra uzun bir süre hareketsiz vücudun yanında yatmıştı. Bu arada ne kadar zaman geçtiğinin farkında değildi. Düşünceler ve görüntüler kafasının içinden sisteki gemiler gibi geçiyordu. Yüzler beliriyordu zihninin derinliklerinde. Bunlardan birisi Hatasu'ya aitti. Kadının konuşan gözlerle kendisine baktığını hayal ediyordu, derken onun kendisini dışarıda özlem ve sevgiyle beklemekte olduğunu hatırladı. Bir nebze olsun yaşam dönmüştü içine. Fakat hâlâ sonsuz derecede yorgundu. I Atinalı uyur gibi yatıyordu yanında. Dudaklarını hafifçe büz-

I müştü, yaralı yanağını ise ondan yana dönmüştü. Baygın olmasına rağmen ölümcül bir yara almadığı her halinden belliydi. Kavgadan I bu yana saatler geçmiş olmalıydı. Lambadaki yağ neredeyse tüken-I mek üzereydi.

1 Onu dışarıya taşıması mümkün değildi. Asterios'un elinden i gelebilecek tek şey, onu burada bırakmak ve yardım çağırmaktı. 1 Çıkışa ulaşmayı başarabilirse elbette.

I Acaba her ihtimale karşı onu bağlasa mıydı? Bakışları kamın-I daki garip nesneye takıldı. Çantasından dışarı yassı, beyaz bir malt kara sarkıyordu. Asterios sürünerek ona yaklaştı. Atinalıya dokun-I duğu zaman delikanlının boğazından birtakım homurtular yükseldi. i Olamaz! Olmamalı! Asterios beyninde çakan bir şimşek ile elinde-I ki ipliğin ne işe yaradığını anlamıştı. Karanlığın içinde kaybolup i giden parlak izi bir süre gözleriyle takip etti. i Aklına gelen ilk düşünce, mütecavizi dış dünyaya bağlayan I göbek kordonunu koparıp atmak oldu. Theseus tanrıçanın tapınağı-I nı kirletmiş, rahibini ağır yaralamıştı. Hatta boğa maskesini çekip I almıştı. Ölümü hak etmiş olan bir kâfirdi o. Toprağa karşı ağır gü-' nahlar işlemişti, o yüzden toprağın içinde yok olup gitmeliydi! ; Fakat bunu yapmadı.

Theseus burada ölüp gidecek olursa, ona kimin yardım ettiğini öğrenmesi asla mümkün olmayacaktı.

Onu ışığa doğru yaptığı ıstıraplı yürüyüşe sevk eden işte bu t düşünceydi. Yol boyunca davranışının doğru olup olmadığı konusunda sonda birçok kez şüpheye düştü. Fakat artık geriye dönüş yoktu.

:

417

Giriş bölgesindeki son dehlize girmeden önce, ayaklan yolun ortasında bulunan sıcak bir şeye takılınca korkuyla irkildi. Elleri ona bunun bir vücut olduğunu söylüyordu, saçlar, bir surat.

"Kimsin sen?" diye sordu Asterios.

Fakat yerde yatanın ağzından çıkan boşuk inlemeyi daha işitmeden bile onun kim olduğunu anlamıştı. Boş yere beklediği adaydı bu.

"Yaralı mısınız?" Delikanlının ağzındaki tıkaçı çıkardı.

Öbürü inledi ve tükürdü. "Kara bir gölge" diye fısıldadı. Kelimeler ağzından güçlükle çıkıyordu. "Bir dev bana arkadan saldırdı. Beni boğdu. Beni öldürdü. Hem de birçok kere. Ben şimdi ölü müyüm?"

"Hayır" dedi Asterios. Yaralı kolu yüzünden onun bağlarını çözemiyordu. "Yeterince hava alıyor musun?"

"Çıkar beni buradan" diye yalvardı öbürü. "Gölgeler tekrar gelip beni yiyecekler."

"Yardım çağırmaya gidiyorum" diye onu sakinleştirmeye çalıştı Asterios. "Biraz sabırlı ol. Burada unutulmayacağına emin olabilirsiniz."

Kapıyı dizleriyle açtığı zaman gün ağarmak üzereydi. Işık o kadar parlak ve aydınlıktı ki, gözlerini kırıştırmak zorunda kaldı. Sürünmeye devam edemeyecek kadar kötü hissediyordu kendisini. Dans meydanı uzanıyordu önünde. Taş hatları ona her zamankinden daha derin ve kırmızı geliyordu. Serin bir rüzgâr parçalanmış vücudunu okşadı. Yaşıyordu. Fakat kolunu bile kırıdatamayacak haldeydi. Dayanamayarak yere yığıldı.

Onu beklemekte olan Hatasu o tarafa doğru koşarak yanına geldi. "Ne oldu?" diye sordu üzerine eğilerek. Kireç beyazlığında-ki suratının tüm kanı çekilmişti.

"Kolum" diye inledi Asterios.

Hatasu elbisesinin eteğini yakalayıp uzun bir şerit yırttı. Yarayı geçici olarak sarması uzun sürmemiştir. "Acilen yardıma ihtiyacın var. Atım karşıda. Seni saraya götüreceğim."

"Hayır" diye doğrulmaya çalıştı Asterios. "Saraya değil. Henüz öğrenmemeliler..." Devamını getiremedi.

418

"Asterios!" diye yalvaran gözlerle baktı ona kadın. "Bana bak! Benim. Susai!"

"İçeride birisi daha var" diye fısıldadı Asterios. "Bağlı. Kapının hemen arkasında. Git ve onu dışarı çıkar."

Hatasu kapıya doğru yürüdü ve eşiğe gelince şaşkınlıkla durakladı. Eliyle yılanları okşadı. "Kuyruğun ucuna içeri doğru giden beyaz bir iplik bağlanmış. Bu ne anlama geliyor?"

"Sonra. Önce delikanlıyı kurtar!"

Hatasu biraz sonra adayla beraber geri döndü. Güneşin ışıkları yüzünü yalamaya başlayınca delikanlı ellerini gözlerine bastırdı ve ağlamaya başladı. "Kör oldum! Devler gözlerimi oydu!"

Hatasu şefkatle onun kazınmış kafasını okşadı. "Biraz sonra ışığa alışacaksın" dedi ona yavaşça.

"Su!" diye cevap verdi ona aday. "Lütfen bana su ver."

Hatasu delikanlının ağzına bir kırba dayadı. Öylesine büyük bir hırsıyla içiyordu ki, sular yanaklarından ve çenesinden aşağı damlamaya başlamıştı. "Biraz daha!" diye yalvardı kırbayı çekmeye yeltenen Hatasu'ya. Sonra da elini tuttu. "Gitme. Lütfen."

"Adın ne senin?" diye sordu ona Hatasu.

"İkelos."

"Pekâlâ İkelos. Gözlerini aç."

Asterios kımıldandı. Boğazından anlaşılmaz hırıltılar çıkıyordu.

"Gördüğün gibi yarası çok ağır" dedi Hatasu ona. "Onu bir an önce buradan uzaklaştırmalıyız, yoksa ölecek." Adayın gözlerinin ta içine baktı. "Şimdi cesur ve kuvvetli olma vakti, İkelos! Onu ata bindirmek için yardımına ihtiyacım var. Sonra

dinlenebilirsin. İlk fırsatta sana yardım göndereceğim."

Asterios'u eyere oturtana kadar ikisinin de oldukça mücadele etmesi gerekti. Fakat eyerde tek başına oturamayacak kadar güçsüz olduğu için, Hatasu onu kendi vücuduna sıkı sıkı bağladı. Bu arada o da işlemeli eyer örtüsüne oturmuştu. "İyi misin?" diye sordu ona.

Asterios inleyerek cevap verebildi. "Yaşam vücudumdan akıp gidiyor" diye mınıldandı. "Doğru dürüst acı bile hissetmiyorum." Sesi boğuklaşmıştı. "Theseus hâlâ labirentte" dedi zor duyulur bir sesle. "Hain. Onu öldürmeliydim, fakat yapamadım..."

419

"Sus" dedi ona Hatasu. "Gücünü yola saklamalısın. Yaralarının bakımını yaptıktan sonra anlatmaya devam edersin."

Bir süre sonra Asterios'un başı kızın omzuna düştü. Hatasu onun sıcaklığını sırtında hissediyordu. Ve elbisesine işleyen kanın ıslaklığını. Umarım şehre girmeden ölmez diye geçirdi içinden.

Şehirdeki insanlar kadının üzerine yığılmış olan ağır yaralı adama şaşkın şaşkın bakıyordu. Gördüklerini bir an sonra başkalarına anlatacakları kesindi. Kısa bir süre sonra herkes olup biteni öğrenecekti.

"Yardıma ihtiyacın var mı?" diye sordu onlara doğru yaklaşan sakallı bir adam. "Saldırıya mı uğradınız? Haydutlar mı?"

"Sanırım kendimiz başarabiliriz" diye karşılık verdi Hatasu her türlü ihtimali düşünerek. "Teklifin için teşekkür ederim."

Sakallı adam bir süre şaşkınlıkla başını sallayarak arkalarından bakakaldı. Sonra da yoluna devam etti. Bu kısa konuşma Asterios'u irkiltmişti. "Neredeyiz?" diye kekeleydi.

"Hedefimize varmak üzereyiz" diye cevap verdi Hatasu. Asterios'un vücudu ateş gibiydi. Acilen bakıma ve dinlenmeye ihtiyacı vardı.

"Beni nereye götürüyorsun?"

"Chalara'ya. lassos'un yanına. Orada mahzenler dolusu şifalı bitki var. Ve hiç kimse sana kötülük yapamaz. Burada güvende olacağına eminim."

Daha ilk dehlizde Theseus yorulduğunu hissetti. Durumunu yanlış değerlendirmişti.

Asterios başına sandığından daha şiddetli bir darbe indirmiş olmalıydı. Kafası kazan gibiydi, sol kulağının üstündeki bir bölge ise tamamen hissizleşmişti. İçmek için hemen hemen hiç suyu kalmamıştı.

Neyse ki beyaz iplik karanlığın içinde parlayarak kendisine dışarı çıkan yolu göstermeye devam ediyordu. Yine de gecenin içindeki yol bitecek gibi değildi. Gerçekten de canavarı öldürmeden önce bütün bu köşelerden dönmüş, dehlizlerden sürünmüş müydü? Yönünü saptamak için sık sık durmuş olmalıydı. Bu noktalarda beyaz iplik yerde küçük bir yığın oluşturuyordu.

420

Fakat başarmıştı işte, hem de Giritlilerin o kadar övündükleri kutsanma olmadan. Zafer sarhoşluğu içinde bu başarısında Ariad-ne'nin oynadığı büyük rolü unutmış gibiydi. Son birkaç saat boyunca bir kez olsun düşünmemişti onu. Sadece Phaidra ve bembeyaz vücudu vardı aklında. Ateş kırmızısı tüyler. Onu nasıl kaçırıp gemiye bindireceği konusunda kafa patlatıyordu uzun süredir. Fakat kendi kaçışını tehlikeye atmadan bunu gerçekleştirmek neredeyse imkânsız gibiydi. Kemerinde asılı olan maskeye dokundu. Göze aldığı büyük tehlikenin delili ve ödülüydü bu.

Fakat henüz hiçbir şey sona ermiş değildi. Kafasındaki ağrı dayanılmaz boyutlara ulaşmıştı. Bel kemiği ağrıyor, bacakları görevlerini yapmayı reddediyordu. Theseus dayanamayarak biraz dinlenmek için duvara yaslandı. Birden eline soğuk bir metalin deydiğini hissetti.

Bu nesne çok büyük olmamasına karşın epey ağırdı. Karanlıkta onun ne olduğunu anlayamamıştı. Fakat bir süre sonra bunun pürüzsüz bir diske takılan sivri iki uçtan ibaret bir sunu olduğunu anladı. Taş kalpli tanrıçalarına sundukları bir armağan olsa gerek, diye geçirdi içinden. Labirenti ele geçirdiğine dair başka bir kanıt.

Küçük nesneyi elbisesinin cebine kaydırıp, dikkatle ayağa kalktı ve zorlu yolculuğuna devam etti. Kendisini tümüyle ileri doğru yol almaya yoğunlaştırdığı halde, özgürlüğe açılan kapıya ulaştığında dışarısının karanlık olduğunu fark etti.

Hangi günün son erdiğini bile söyleyecek durumda değildi. Hava çok soğuktu, parçalanmış giysilerinin arasından içeri sızan buz gibi bir ayaz kanını donduruyordu. Üşüyordu, susamış ve acıkmıştı. Sıcaklığa ve dinlenmeye ihtiyacı vardı. Ariadne kendisiyle ilgileneneğine söz vermişti. Lanet olsun! Neredeydi bu kan! Neden onu labirentin girişinde beklememişti? Ya o kadar özenle bağladığı aday nereye kaybolmuştu?

Düğümü çözmek için uğraşmaya gerek görmedi. Kara yılanın kuyruğunun ucuna bağlı olan ipliğin ucunu öfkeyle çekip kopardı ve makarayı rasgele civardaki çalılıkların arasına fırlatıp attı. Kendisini yeraltı dünyasına götüren kılavuzu

bulmalarının hiç önemi yoktu, o zaman dek açık denize çıkmış olacaktı nasıl olsa!
Bir-

421

kaç kaba küfür savurdu. Çok sinirliydi. Ariadne neden burada değildi? Muhakkak bir şey ya da birisi buraya gelmesine engel olmuştu. Theseus taş basamaklara oturdu. Acaba onu burada beklese miydi? Kendisini çok yalnız hissediyordu. Atinalı arkadaşlarının yanında olabilmek için çok şey feda edebilirdi. Uyanık kalabilmek için kendi kendine bir şarkı mırıldanmaya başladı.

Aniden sustu, işte, nihayet! Bir çıtırtı, bir soluma. Dans meydanına bir süvari girmişti.

"Prokritos?" diye seslendi Theseus karanlığın içine umut dolu bir sesle. Sonra karşısındaki siluetin çok küçük olduğunu fark etti. "Ariadne! Nerelerdeydin?"

Küçük yağ lambasının ışığı kızın suratını aydınlatmadan önce yaptığı hatayı anlamıştı. Darmadağınık saçları, soluk renkli yüksek alnının üzerine yayılmıştı. Gözler alev saçıyordu. Theseus onun yay gibi kaşlarını, ince ve sıkı dudaklarını gördü. Yanaklarında sadece güldüğü zaman beliren gamzeleri düşündü sonunda. Fakat şu anda Phaidra gülümsemiyordu. içinde yanan isyan ateşi vurmuştu suratına. "Demek sendin!" diye bağırıyordu. "Adayı bayılttın ve bağladın. Onun yerine labirente sen girdin!"

Theseus hemen doğruldu. Ayakta ondan bir baş daha uzundu. Kızıl saçlarının arasında beyaz parıltılar saçan ivini görüyordu. Kutsal Evlilik gecesinde olduğu gibi ateş saçan vücudu, etrafa yasemin ve ter kokulan yayıyordu. Onu kollanna almayı ve tüm vücudunu öpücüklerle boğmayı çok istiyordu. Ya da artık durması için kendisine yalvarana kadar onu dövmeyi. Fakat sanki üzerine inme inmişti. Mutluluktan olduğu yere çakılıp kalmıştı.

"Fakat içeride yolunu bulmayı nasıl becerdin?" diye sordu Phaidra boğulurcasına. "Tüm bunları neden yaptın Theseus?"

Kızın ağzından ismini işitmeye dayanamıyordu. Bu gece değil. Başını önüne eğdi.

"Labirente ne işin vardı?"

Theseus cevap vermedi.

"Sadece birkaç ay daha bekleyebilseydin, nasıl olsa kutsanmış biri olarak labirentin kapılan sana açılacaktı. Hedefe o kadar yaklaşmıştın ki! Seni daima anlamaya ve savunmaya çalıştım. Fa-

kat artık amacının ne olduğunu kavrayamıyorum." Soluk soluğa kalmıştı. "Neden yaptın bunu Theseus?"

"Yalnız mısın?" karşılığını aldı cevap olarak delikanlıdan. Gözlerini ona dikmişti.

Phaidra cevap vermeden önce omzunun üzerinden arkasına baktı. Sanki birisi dans meydanına ayak basmış gibi küçük bir çatırtı ve bir soluma işitmişti. İkisi de karanlığın içine kulak kabarttı. Mutlak bir sessizlik hüküm sürüyordu. "Delikanlı kutsal koruda sendeleyerek yürümeye çalışıyor ve anlaşılmaz şeyler söyleyip duruyordu. Neden söz ettiğini anlamam epey uzun sürdü. Akli tamamen karışmıştı. Onu eve gönderdikten sonra hemen buraya geldim." Sesi sertleşmişti. "Burada neler oldu Theseus? Ne yapmak istiyorsun?" Ansızın gözleri Theseus'un kemerinde sallanan deri maskeye takıldı. Şaşkınlıktan elindeki yağ lambasını yere düşürdü. "Yüce tanrıça! Boğa maskesinin sende ne işi var?"

Phaidra dehşet içinde sendeleyerek birkaç adım geriye gitti.

"Asterios'a ne oldu? Bu maskeyi gönüllü olarak sana vermiş olması mümkün değil! Nerede o? Kardeşime ne yaptın?"

Theseus omuzlarını silkti.

Phaidra onun kolunu yakalayıp tırnaklarını etine gömdü. "Hemen onun nerede olduğunu söyle bana!"

Theseus geri çekildi ve başıyla arkasını işaret etti.

"Yoksa hâlâ içeride mi?" Gözleri dehşetten koca koca açılmıştı.

Theseus evet anlamında başını salladı. Onu biraz daha oyala-malıydı. En azından arkasından yaklaşan gölge yeterince uzayana kadar. Karanlıkta gördüğü küçük bir ışığı iki defa sallandıktan sonra, yavaşça sönmüştü. Onlar! Nihayet gelmişlerdi!

"Yaralı mı?"

Kızın gözkapaklarının titrediğini fark etti. Kendisine o kadar yakındı ki! Çok yakın bir gelecekte birbirlerinden bir daha asla ayrılmayacaklardı.

Başını kısa ve sert hareketlerle iki defa peş peşe salladı. "Şimdi!" Arkadaki gölge kolunu kaldırarak Phaidra'nın başına sert bir darbe indirdi. Kız sessizce Theseus'un kollarına yığılıverdi.

"Prenses!" dedi Antiochos şaşkınlıkla. "Arkadan onu tanıyamadım. Ne yapacağız şimdi? Onu bir ağaca bağlayıp toz olalım mı?"

423

"Delirdin mi sen?" diye karşılık verdi Theseus sert bir sesle. "Onun kim olduğunu bilmiyor musun? Phaidra Anka tahtının varisidir. Yanımızda olduğu sürece Minos bize saldırmaya cesaret edemez. Tabii ki onu yanımızda götüreceğiz, bağla onu!"

"Peki ya Ariadne ne olacak?" Antiochos şüpheli bakışlarla onu süzüyordu. "Onların daha kaç tanesini yanında götürmek istiyorsun? Hepsini mi?"

"Saçmalamayı kes!" diye homurdandı Theseus. "Kendine gelmeden önce onu bağlasan iyi edersin! Arka tarafta bir yığın ip var."

"Ya bağırarak olursa?"

"O zaman ağzına güzel bir tıkaç sokarız, olur biter!"

Antiochos kollarını ve bacaklarını bağlarken, o da kızı tutuyordu. Sonra da onu uyuyan bir çocukmuş gibi kucağına aldı. Kızın göğsü yavaşça inip kalkıyordu. Bunu bir kere daha görmüştü. Suratını saçlarının arasına gömmek için kendisini zor tutuyordu.

"Araba nerede?" diye sordu kısaca.

"Şu karşıda. Çok fazla yaklaşmak istemedim."

"Neden bu kadar geç geldin? Ve neden Prokritos değil de sen?" diye sordu Theseus.

"Araba konusunda sorun çıktı" diye cevap verdi suç ortağı. "Prokritos ağzından tek kelime kaçırmadı, fakat onun giderek heyecanlandığını fark etmiştim. Bir süre sonra dayanamayarak bana her şeyi anlattı."

Theseus mutluluktan neredeyse şarkı söyleyecekti. Labirenti zapt etmiş ve canavan öldürmüştü. Ve tesadüf sevgilisini onun kollarının arasına atmıştı. Battaniyenin alüna süzülerek kızın yanına uzandı.

"Devam et!" diye bağırdı arkadaşına. "Amnyssos'a kaç saatte ulaşırız?"

"İki saatten fazla sürmez. Diğerleri bizi gemilerin başında bekliyor."

"Meşaleler ve baltalar hazır mı?"

Önündeki kara kafa şevkle cevap verdi. "Her şey hazır. Planın bir harika."

"Her şey yolunda giderse yarın açık denize çıkmış oluruz" di-

424

ye karşılık verdi Theseus. "Yüce Apollon, çocuklarını koru! Yuvalarına kavuşmalarına izin ver!"

Ellerinden gelen her şeyi yapmışlardı, itinayla temizledikleri yaraların üzerlerine papatya merhemi sürdükten sonra, temiz keten bezlerle sarmışlardı. Asterios çok kan kaybetmiş olmasına karşın, ölümlü yaptığı mücadeleyi şimdilik kazanmış gibi görünüyordu.

Hatasu kanamayı dindirmeyi başarmıştı. Sadece Theseus'un kılıç darbeleri sonucu etleri neredeyse kemiğine kadar parçalanan sol kolu onu endişelendiriyordu. Yaradan hâlâ süt kıvamında bir sıvı akıyor ve sık sık değiştirdiği sargı bezini hemen kirletiyordu. Bezi dikkatle değiştirdiği zaman ise Asterios hırıldamaya başlıyor ve suratını acıyla buruşturuyordu.

Sayıklıyordu. Hatasu'yu tanımıyordu. Ağzından "Merope" kelimesi çıkar çıkmaz Hatasu, Iassos'u dışarı göndermişti. Parfüm taciri kapının dışındaki koridorda bir ileri bir geri dolanıp duruyor ve sık sık kafasını içeri uzatıp bakmasına sadece kadına duyduğu saygı engel oluyordu.

Asterios nihayet uykuya dalmıştı. Hatasu onun alev alev yanan yanağını yavaşça okşadı. Sonra sessizce ayağa kalktı ve kapıdan çıkarak odayı terk etti.

"Durumu nasıl?" Iassos'un kafasındaki kızıl saç yumakları karmakarışıktı. Sarhk yanakları duyduğu derin endişe yüzünden iyice sarkmışa benziyordu. "Kurtulacak mı?"

"Sanırım evet" diye karşılık verdi kadın. Kendisinin de ne kadar yorgun olduğunu yeni fark etmeye başlıyordu. Gülümsemeye çalıştı "Doğrusunu istersen bir tabak çorbayla bir kadeh şaraba ben de hayır demem" dedi. "Konukseverliğinin ülkenin dört bir yanına yayılmış olduğunu düşünüyordum."

"Elbette!" Iassos elinin tersiyle alnına vurdu. "Kusura bakma, Asterios beni o kadar endişelendirdi ki, her şeyi unuttum!" Vaktin çok geç olmasına rağmen aşçıyı çağırttı ve bazı talimatlar verdi. Hatasu yavaşça onu takip etti.

Az sonra uykulu iki hizmetçi içeriye soğuk et ve sebze dolu tepsilere taşımaya

başlayınca Hatasu itiraz etti. "Bu kadarına gerek

425

yok. Sadece sıcak bir şeyler ve biraz ekmek. Gel, İassos. Yanıma otur. Bundan sonra ne yapacağımıza karar verelim."

İassos kadının yanındaki sandalyeye oturdu. Birçok mumdan yayılan ışık büyük salonu aydınlatıyordu. Cilalı zeytin ağacından yapılmış iki büyük sandık ev sahibinin zenginliğinin ve zevkinin bir göstergesiydi. "Ben ne yapacağımızı düşündüm bile. Sen yemeğini bitirir bitirmez aüma atladığım gibi şehre gideceğim."

"Şimdi mi? Vakit gece yarısı..."

"Onu hemen bana getirmekle çok iyi ettin. Fakat Pasiphae'ye mutlaka haber vermeliyiz" diye devam etti İassos ciddi bir sesle. "Şayet bunu hemen yapmazsak bizi bir daha asla affetmez."

"Çok haklısın." Hatasu önündeki kadehten küçük bir yudum şarap içti. O kadar bitkindi ki, konuşmaya bile mecali kalmamıştı. "Fakat henüz yolculuk yapacak durumda değil. Onun burada, bizim yanımızda kalmasına izin vereceğine inanıyor musun?" Başını salladı. "Asla! Neden onun birkaç saat daha dinlenmesine izin vermiyorsun? Şimdi saraya gidip herkesi ayaklandırmak yerine şafağın sökmesini bekleyebilirsin."

"Peki ya Theseus ne olacak? İşlediği bunca suç cezasız kalmayacak elbette!" diye köpürdü İassos. "Bu Atinalıların adaylarımızın arasına karışmalarına en başından beri karşıydım zaten. Onlar benim gözümde eskiden neyse şimdi de öyleler; barbarlar!"

Hizmetçi kadın sıcak bir çorbayla içeri girdi. Hatasu onu iştahla kaşıklamaya başlamıştı bile. "Açlıktan ölüyorum" dedi neden sonra. "Çorbanın tadı harika."

"Arpa çorbasına her zaman biraz nane girer" dedi İassos. "Gerçek tadı ancak böyle anlaşılır. Özür dilerim." Pişman olmuş bir tavırla Hatasu'ya bakıyordu. "Böyle bir anda aklıma nereden geldiyse!" Ayağa kalktı. "Yola çıkıyorum. Zaman kaybetmeye tahammülüm yok artık."

Hatasu son anda onu elbisesinin yeninden yakaladı. "Sadece bir an daha" dedi ona. "Lütfen İassos, dinle beni! Theseus da yaralanmış olmalı. Asterios onu bayıltmış. Eğer ipliğin yardımıyla labirentten çıkmayı gerçekten de başarmışsa, bir tarafta saklanmaya çalışacaktır. Nereye gidebilir ki? Kraliyet muhafızları onu eninde

426

sonunda ele geçirirler nasıl olsa. Bu birkaç saat sonra olsa ne çıkar ki?"

Iassos ne yapacağına karar veremeden öylece kalakalmıştı. "Peki, ya yordakçıları?" diye sordu. "Onun tüm bunları tek başına planladığını düşünmüyorsun, değil mi?"

"Elbette ki hayır. Fakat bu meselenin ardında kimlerin olduğunu Asterios'un bildiğini düşünüyorum. Bana söylemek istemedi. Fakat eminim Pasiphae'ye anlatacaktır."

"Nasıl istersen öyle olsun." Iassos tam anlamıyla ikna olmamıştı. "Şafak sökene kadar burada bekleyeceğim" dedi ve rahat bir koltuğa gömüldü. "Sonra da hemen Knossos yoluna koyulacağım." Endişeyle kadına baktı. "Doğru olanı yaptığımızı umarım."

"Doğrunun ne olduğunu kim bilebilir ki?" dedi Hatasu yavaşça ve tabağını geri itti.

Daidalos'un saatlerdir beklediği koy soğuk ve rüzgârlıydı. Kalın pelerininini giydiği için çok mutluydu. Yanına sadece en gerekli eşyalarını almaya özen göstermişti. Fakat her türlü ihtimali göz önünde bulundurarak, Naxos'lu bir zanaatçıya elinde kalan son bakır külçesini vermiş ve birkaç parça değerli eşyasını vatanına doğru yelken açan bir gemiye yükletmeyi başarmıştı. Her şey yolunda giderse, Atina'da onlara tekrar sahip olacaktı.

Midesi kaynamaya başlamıştı yine. Huzursuzluğunun bir deliliydi bu. Theseus'la kesin bir zaman kararlaştırmalarına elbette ki imkân yoktu. Fakat şayet bir sorun çıkmamış olsaydı, Atina'ya gidecek geminin çoktan buraya varmış olması gerekirdi. Bir balıkçıdan para ve yalvarışlar karşılığında satın alabilmeyi başardığı kayığa umutsuzlukla baktı. Bu ceviz kabuğu ile çok uzaklara gidemezdi. Hatta Girit'in kuzey kıyılarına çok yakın olan Dia Adası'na bile.

Tüm umudu hazırlıklarını alelacele sona erdirdiği uçuş maki-nesindeydi. Onu sadece kendisinin bildiği bir yere saklamıştı. Son günlerde gelişen olaylar bir uçuş denemesi yapmasına imkân tanımamıştı. Son ana kadar balonun ve altında asılı olan sepetin üzerinde çalışmıştı. Sıcak hava sağlamak için yeterince çıra depola-mış, gerekli olan kuş tüylerini önceki gün uçlarına sıcak mum dam-

latılarak iki defa yağlanmış ve bu amaçla küçük delikler açılmış kâğıttan geçirmişti bile.

Hesaplarına göre yaptığı makine orta ağırlıkta iki kişiyi uzunca bir süre havada taşıyabilecek kapasitedeydi. Fakat teorik olarak. Pratikte deneme fırsatı bulamamıştı.

Uzun çalışmalarının ve emeğinin ürünü olan bu makineyi burada bırakmak zorunda olması, onu ruhunun ta derinliklerinden yaralamıştı. Fakat planlarının ve hesaplarının en önemli kısımları beynine kazınmıştı bir kere. Buna benzer bir uçuş makinesini Atina'da da yapmak onun için çocuk oyuncağıydı, yeter ki bu konuda bir talep olsun. Fakat Theseus büyük ihtimalle ondan demir dökümcülüğü üzerinde çalışmaya devam etmesini isteyecekti.

Daidalos bakışlarını geminin gelmesi gereken doğu yönüne dikmişti. Demircilik alanında son zamanda çok önemli bilgiler edinmişti. Gerçi Atinalılar demir dökme sanatına vakıftılar; fakat su, toprak ve ateşin mükemmel bir uyumla bir arada kullanarak yarattığı çeliğin inceliğinden haberleri bile yoktu. Ve buna hayran kalacakları da kesindi.

Isınmak için kollarıyla havada daireler çizmeye başladı. Aslında onu yıpratın gece ve karanlık olması değildi. Girit'ten ayrılmak ona tahmin ettiğinden de zor gelmişti. Özellikle de İkaros'un onunla beraber gelmeyişi. Oğluna uçuş makinesinin son durumunu en ince ayrıntısına kadar anlatmıştı. Fakat Theseus ve Ariadne ile olan ilişkisinden tek kelime bile etmemişti. Onun duygularını incitmek istemiyordu. İkaros hiçbir zaman bir Atinalı olmamıştı. Düşünmesi, hissetmesi ve sevmesi bir Giritli gibiydi. Daidalos onu bu kadar çok sevdiği adadan koparıp alamazdı.

Fakat bunlar gerçeğin tümü değildi. Oğlunun gözünde bir hain durumuna düşmek istemediği için açmamıştı ağzını. Suçunu sonsuza dek saklayamayacağını kendisi de biliyordu. Fakat hiç olmazsa İkaros'un gri gözlerindeki hayal tarikliğı ifadesinden kaçabilmeyi istiyordu.

Bu karara varana kadar ıstırap dolu birçok gece geçirmişti. Minos'un oğluna zarar vermemesini tüm kalbiyle arzuluyordu. Hain babası onun elinden kurtulmayı basarsa bile.

428

Daidalos biraz uzakta bulunan bir çalıya bağlanmış olduğu atına yan gözle baktı. At hafif bir sesle kişniyordu. Sonra da gökyüzüne baktı. Gece şimdi daha berraktı, bulutlar neredeyse yok olmuşlardı. Hilâl biçimli ay oldukça net olarak görülebiliyordu. Eylül ayının fırtınalı denizlerinde seyahat etmeye cüret eden denizcilerin en büyük yardımcısı olan parlak kuzey yıldızı ise, her zamanki yerinde ışıldıyordu.

Peki ya doğudaki ufku aydınlatan bu ışık nereden geliyordu? Daha iyi görebilmek için yamaca biraz daha tırmandı.

Gökyüzüne yükselen turuncu ve kırmızı alevleri gördüğü zaman, garip bir sükûnet ile bunların yanan gemiler olduğunu düşündü. Tesadüfen oradan geçerken ilginç bir

olayın görgü tanığı olmuş gibi hissediyordu kendisini. Minos'un güçlü donanması alevler içindeydi. Onu yeniden oluşturmak yıllarını alacaktı.

Gördüklerinin önemi neden sonra beyninde bir şimşek gibi çaktı. Heyecanla sahile koştu. Başarmışlardı! Theseus labirentten sağ salim çıkmıştı. Denizdeydiler. Kendisini almak için buraya geliyorlardı.

Deniz suyu ayaklarını ıslatıyordu, fakat yerinden kıvıldaıyacak cesareti kalmamıştı. Tümüyle kulak kesilmiş olan Daidalos, gecenin sessizliğini dinliyordu. Fakat ne bir kürek şapırtısı geliyordu kulağına, ne de bir yelken çatırtısı.

Kendi tahminine göre normalden inanılmaz derecede yavaş geçen bir saatlik bir süreden sonra, neden atını çözüp eve göndermediğini çok iyi biliyordu artık. Gelmeyeceklerdi. Kendisini piç gibi ortada bırakmışlardı. Zeki kafasını kullanmışlardı sadece. Mi-nos'tan bir nebze olsun daha iyi değillerdi.

Herhalde Theseus bir an olsun onu Atina'ya götürmeyi ciddi olarak düşünmemişti. Acı acı güldü. Zaten Theseus kendisi gibi bir katili niye yanma alsındı ki? Nasıl olsa o kadar çok arzuladığı şey artık yanındaydı!

Daidalos atını mahmuzladı. Mümkün olduğu kadar çabuk Mavi Yunuslar Sarayı'na dönmeliydi. Dörtnala giderken bile sürekli parmağını tükürükleyip havaya kaldırıyordu. Rüzgâr güneydoğudan esiyordu. Havalanmak için son derece uygun. Şayet ha-

429

yatta kalmak istiyorsa acele etmeliydi. Uçuş makinesini hazırlamalıydı. Çok geç olmadan önce kendisini güvene almalıydı. Ve oğlunu kurtarmalıydı.

Yaralının durumu gece süresince kötüleşmişti. Ateşi iyice yükselmişti; Asterios muhtemelen korkunç kâbuslarla boğuşup duruyordu. Hatasu sadece bir saaüik bir uykudan sonra tekrar onun yatağına dönmüştü. Yatakta kendisini çılgın gibi bir o yana, bir bu yana atıp duruyordu. Hatasu onu sakinleştirmeyi tek başına başaramadığı zaman ise, lassos'un dilsiz hizmetkârı yaşlı Hamys yardım ediyordu.

Asterios'un ateşler içinde yanan vücudunu birlikte yıkamış ve kurulamışlardı. Ateşini biraz olsun düşürmek umuduyla şakaklarına sürekli soğuk kompresler koyuyorlardı, fakat nafiye. Ateş dur durak bilmeden yükselip duruyordu.

Endişe uyandırıcı bu gelişme karşısında îassos kararlaştırıldıktan daha önce yola koyulmuştu. Daha güneş doğmadan önce saraya uzanan taş döşeli yolda atını dörtnala sürmeye başlamıştı bile. Yolun ortalarında yanından hışım gibi iki süvari geçti. Atlarını o kadar çılgınca sürüyorlardı ki, lassos'un hayvanı ürkerek şaha kalktı,

az kalsın yolun yanındaki hendeğe düşecekti. İassos kendisine gelmeye çalışırken, liderleri Aiakos olan bir grup atının daha hızla kendisine doğru yaklaşmakta olduğunu fark etti.

"Neler oluyor?" diye sordu İassos. İçinde korkunç bir şüphe uyanmaya başlamıştı. "Sabah sabah nereye böyle?"

Aiakos bir an için atını durdurdu. "Kraliyet donanması Amny-ssos Limanı'nda alev alev yanıyor" diye bağırdı. Çıldırılmış gibiydi. "Anlaşılan gemilerin çoğu mahvolmuş." Tekrar atını mahmuzlayarak hızla ileri atıldı.

İassos korkudan bembeyaz kesilmişti. "Yüce tanrıça!" diye mırıldandı. "İçime doğmuştu! Umarım bir daha tamir edemeyeceğimiz bir hata yapmamışızdır."

Saraya varınca herkesin ayaklanmış olduğunu fark etti. Fakat her zamanki neşeli sabah kahvaltısı değildi yapılan. Mutfağın olduğu katta ışık yanmıyordu. Fakat tüm koridorlar ve tüm odalar in-

430

sanlarla doluydu. Saray halkı, rahibeler, erkekler ve kadınlar, daha önce hiç görmediği insanlar. Doğu kanadına mümkün olduğu kadar çabuk ulaşmak için, kısa bacaklarının elverdiği tüm hızla merkezi avlunun ortasından geçen kestirme yolda koşmaya başladı. Pasiphae'nin dairesine ulaştığında soluk soluğaydı ve her tarafından ter fışkırıyordu. Fakat oda bomboştuydu. Sadece genç bir hizmetçi kız sandığın tekine elbiseleri yerleştirmekle meşguldü.

"Kraliçe nerede?" diye inledi İassos. "Hemen Pasiphae ile konuşmalıyım. Konu çok önemli."

"Hiçbir şey bu gece olanlar kadar korkunç ve önemli olamaz" diye cevap verdi faz. "Neler olduğunu bilmiyor musun? Gemiler alev alev yanıyor ve prensesler ortada yoklar."

"Prenseler mi?"

"Ariadne ve Phaidra geride en küçük bir iz bırakmadan yok olmuşlar." Sesini alçalttı. "Onların onları götürdüğünü söyleniyor."

"Onlar da kim?" diye sordu İassos korkunç cevabı tahmin etmesine rağmen.

"Atinalılar. Atinalı adayların tümü kayıp."

"Pasiphae!" diye kekeleydi. "Onu nerede bulabilirim?"

"Taht salonunda. Hepsi orada toplandı."

Beyaz renkli mermer sıraların üzerinde hiç yer kalmamıştı. Deuka-lion, Katreus ve Glaukos kardeşler tek kelime etmeden yan yana oturuyordu; Mirtho, Xenodike, İkaros, Akakallis ve İktos ise karşılıklarına yerleşmişlerdi. Yanları ve önleri ise sarayın en önemli şahsiyetleriyle tıklım tıklım doluydu. Başta yanakları heyecandan kıpkırmızı kesilmiş Jesa olmak üzere Bilge Kadımlar'ın tümü de orada hazır bulunuyordu.

Pasiphae Anka tahtında oturuyordu. Başını önüne eğmişti. Selamsız sabahsız içeri dalan İassos'u fark edince ona baktı. "Sen misin İassos?" dedi bitkin bir halde. "Olanlardan haberin var mı?"

İassos evet anlamında başını salladı ve tüm cesaretini topladı. "Maalesef hepsi bununla da bitmiyor" diye söze başladı. Tahtın arkasından kendisine alıcı kuş gibi bakan Minos'u fark edince, ona korkulu bir bakış fırlattı. "Ben de sana kötü haberler getirdim."

431

"Asterios!" ismi çıktı kraliçenin ağzından. "Onu da mı kaçırmışlar?"

İassos başını salladı.

"Yoksa... öldü mü?" Elleriyle kendisine kalan tek dayanak olan tahtın kollarına yapışmıştı.

"Yaşıyor" dedi İassos. "Fakat daha ne kadar, tanrıça bilir. Ağır yaralı."

"Nerede?" diye sordu Minos.

"Evimde. Ona çok iyi bakılıyor. Hatası onun yaralarını sardı ve ilaç verdi. Onu kurtarmak için elimizden gelen her şeyi yapıyoruz."

"Hatası!" Pasiphae ayağa fırlamıştı. "Birisi bana sarayımda neler döndüğünü söyleyebilir mi? Ya da adamda?" Zehirli bakışlar fırlatan yeşil gözler İassos'u süzüyordu. "Neden her şeyi en son ben öğreniyorum?" Elleriyle yüzünü örttü. Fakat ağlamıyordu. Yüzünü açtığı zaman çehresi taş kesilmişti. "Anlat!"

İassos bildiği her şeyi teker teker anlattı, fakat ne Minos, ne de Pasiphae bunlarla yetindiler. Sürekli olarak sözünü kesiyor ve ona cevabını bilmediği sorular yöneltiyorlardı, İassos kendisini o kadar kötü hissediyordu ki, taşlardaki yarıklardan birine kayıp kurtulmayı şiddetle arzu etmeye başlamıştı. Ne var ki taşlardan hiçbirini

ona acıyıp koca gövdesini içine alacak genişlikte bir yarık oluşturmadı. Terden sırlıslık kesilmiş bir halde kekeleyerek sorulara cevap vermeye çalışıyordu. "Doğru davranmadığımızı biliyorum" dedi ezilip büzülerek. "Fakat ağır yaralı Asterios'la beraber kapıma gelen Hatasu'yu evimden kovamazdım ya! Asterios'un yaralarından oluk gibi kan boşalıyordu. Tek amacım onun hayatını kurtarmaktı."

"Fakat bunu bize bildirmek zorundaydın!" diye bağırdı Deu-kalion. "Hem de hemen! Neden bu kadar uzun süre bekledin? Onların kaçışını kolaylaştırdığının farkında değil misin? Ve şimdi de bize onun yaşamının tehlikede olduğunu söylüyorsun! Şayet Ölürsen bu boş yere olacak!"

"Bizler ölümü kavrayamayız" diye mırıldandı mermer sıralardan birinde oturan Mirtho. "Sadece onun hizmetkârı olduğumuzu anlamamız için yaşlanmamız gerekiyor."

432

"Kes sesini, felaket kuşu" diye patladı Minos kadının sözlerini takip eden derin sessizlikte. "Ağlayıp zırlamak yerine bir şeyler yapmalıyız."

"Onu rahat bırak!" diye bağırdı Pasiphae Minos'a. "Bir şeyler yapmak istiyorsan git ve bana çocuklarımı geri getir. Hâlâ ne duruyorsun? Çocuklarımı geri istiyorum! Bir tanesini almışlardı zaten. Şimdi de kızlarımı aldılar - Phaidra'm!" Ağlamaya başlamıştı.

Akakallis onu teselli etmek istermiş gibi elini omzuna koydu. "Anne" dedi alçak sesle. "Lütfen sakin ol!"

"Görünüşe göre tüm gemilerimizi yakmışlar" dedi Minos öfkeyle. "Zaten onları olsa olsa takip edebiliriz, saldırmamız söz konusu bile olamaz. Unutmayın ki Ariadne ve Phaidra ellerinde." Yere eğilerek hançeriyle tahtın yanında duran beyaz iplikten bir parça kesti. "Adamlarım bunu labirentin yanında buldular." Ika-ros'un önüne gelerek elindekini ona gösterdi. "Bu ipliği daha önce hiç görmüş müydün?"

"Hayır" diye karşılık verdi İkaros. "Görmedim. Buna eminim."

"Verdiğin cevabı iyi düşün" dedi Minos sert bir sesle. "Sana üzerine basa basa bir kez daha soruyorum: Bu ipliği daha önce gördün mü!"

"Hayır" diye cevapladı İkaros sükûnetle. "Görmedim."

Minos ona iyice yaklaştı. "Baban nerede İkaros?" diye sordu. "Ne dairesinde, ne de sarayda!.."

"Bilmiyorum" dedi ikaros. Doğruyu söylüyordu. Bakışlarını gözlerini yere dikmiş olan Deukalion'a çevirdi. "Onunla dünden beri konuşmadım."

Odanın içindeki sessizlik o kadar yoğundu ki, alev alev yanan meşalelerin çatırtısı bile oldukça net olarak işitiliyordu. Dışarısı çoktan aydınlandığı için meşalelere gerek kalmamıştı. Fakat kimsenin aklına onları söndürmek gelmiyordu.

Sonunda ikaros ağır hareketlerle ayağa kalktı. "Herhalde gitsem daha iyi olacak" dedi alçak sesle. "Beni nerede bulacağınızı biliyorsunuz."

Ağır bir hastalığa tutulmuş gibi yalpalayarak kapıya ulaştı. Eşikte ise bir kez daha durdu. Olduğu yerde kıvranmaya devam

433

eden İassos'a doğru bir bakış fırlattı. "Asterios ölecek mi?" diye sordu acı dolu bir sesle.

"Bilmiyorum" diye karşılık verdi parfüm taciri. "Durumu pek iyi değil."

"O benim en iyi dostum. Hatta sahip olduğum tek dost. O ölürse ben de yaşamak istemem."

İkaros berbat bir ruh hali ve karmakarışık bir kafayla pencereye gerilmiş olan yağlı parşömeni yana çekti. Serin sonbahar havası içeri doldu. Sonra da masaya oturdu ve başını ellerinin arasına aldı.

Ansızın kulak tırmalayıcı bir gıcırdama işitti. Yoksa kendisini almaya mı gelmişlerdi? Kendisini nereye götüreceklerdi? Kendisiyle ne yapmak niyetindeydiler?

Fakat kapı yavaşça açılıp babasının saçları dökülmekte olan kafasıyla karşılaşınca, bir an için şaşkınlıktan donakaldı. Sonra da ayağa fırladı.

"Nereden geliyorsun? Bütün bu meseleyle ne ilgin var?"

Daidalos söze başlamadan önce birkaç kere öksürerek boğazını temizledi, ihanetini ikaros'a anlatmak ona sonsuz derecede zor geliyordu. Fakat sonunda oğluna duyduğu sevgi üstün geldi. Onu kurtarmalıydı. Her ikisinin de hayatlan tehlikedeydi. Bunu çok iyi biliyordu. "Hemen buradan kaçmalıyız ikaros! Balon hazır, rüzgâr uçuşa uygun. Pek az kullanılan bir koridor biliyorum. Gel, buradan gidelim. Balonu sakladığım tepe pek uzak değil."

"Çıldırдың mı sen?" ikaros onun söylediklerini hiç duymamıştı sanki. "Ne yaptığının farkında mısın?"

"Maalesef her şey ters gitti" diye karşılık verdi Daidalos. "Bunu tahmin etmem gerekirdi. Theseus'a labirentten çıkmasına yardım ettim, fakat o beni almadan gitti. Ariadne de onunla beraber. Ariadne'nin ondan hamile olduğunu biliyor musun? Karnında müstakbel Atina hükümdarını taşıyor!"

İkaros korkunç bir şaşkınlığa kapılmıştı. "Ariadne mi? Yalan söylüyorsun! Bu imkânsız!"

"Öyle, öyle!" diye ısrar etti Daidalos. "Bunu çok iyi biliyorum! ikisi birlikte söylemişti bunu bana!"

434

"Yani Theseus'u labirente götürenin Ariadne mi olduğunu söylemek istiyorsun?" Başını iki yana salladı. "Buna inanmam! Mümkün değil."

"Evet, onun ta kendisiydi" dedi Daidalos. "Theseus'u tekrar gün ışığına çıkarın iplik de benim fikrim. Daha doğrusu Ariadne'nin isteğine uyarak bunu düşündüm. Sanırım başarıya ulaştılar. Yoksa şimdiye kadar çoktan yakalanmış olmaları gerekirdi."

İkaros camlaşmış gözlerle onu süzüyordu. "Ya Phaidra? Ya Asterios? Onun ölmek üzere olduğunu biliyor musun? Theseus onu karanlığın içinde bir hayvan gibi boğazlamış!"

"Phaidra hakkında bir şey bilmediğime seni temin ederim" dedi Daidalos. Gözleri volkan camı gibi anlaşılabilir parıldılar saçıyordu. "Ve dostun Asterios'un başına gelenlere de emin ol, çok üzüldüm. Theseus'un ona saldıracağı hiç aklıma gelmezdi."

İkaros arkasını döndü. "Git baba" dedi alçak sesle. "Suratını daha fazla görmek istemiyorum. Beni yalnız bırak. Ne yapacağımı düşüneceğim."

Daidalos pencerenin yanında duran oğluna doğru yürüdü. "Hayır oğlum" dedi. "Yanımda sen olmadan bu odayı asla terk etmeyeceğim. Seninle uzun zaman önce ilgilenmem gerekirdi. Na-ukrate bu kadar erken olmasaydı, belki de her şey daha farklı olurdu. Burada ne işimiz var İkaros? Senin işini çok çabuk bitirirler. Suçsuz olmanın hiçbir anlamı yok. Sen benim oğlumsun. Ve bir yabancısın. Deukalion bile senin için bir istisna yapmaz. Yoksa yapar mı? Yoksa ben mi yanıliyorum? Söyle bana oğlum!"

İkaros'un tüm vücudu kasılmıştı. "Hiç olmazsa onu bu işe karıştıрма!" diye yalvarırcasına rica etti babasına.

"Seni hiç savundu mu? Ağzından suçsuz olduğuna dair tek bir söz çıktı mı?"

îkaros susuyordu. "Artık dayanamıyorum" dedi sonunda ifadesiz bir sesle. "Bir anda tüm yaşamım mahvoldu. Etrafımda pislikten başka bir şey yok."

Daidalos onu kapıya doğru itti. "Gereğinden çok fazla düşünüyorsun. Henüz çok gençsin îkaros! Önünde daha koca bir yaşam var. Gel, beraber özgürlüğe uçalım!" Sabırsızlıkla onu çekiştirmeye başladı. "Haydi, benimle gel, çabuk!"

435

îkaros ona baktı ve suratında garip bir gülümseme belirdi. "Uçacak mıyız dedin? Denizin üzerinde mi?" Sesi heyecanlıydı. "Nasıl olacak bu?"

"Evet, en yakın adaya ulaşana kadar uçacağız" diyerek söylediklerini pekiştirdi Daidalos. Oğlunun nihayet fikriyle ilgilenmeye başlamasına çok sevinmişti. "Denizde gemileriyle, karada da atlarıyla bizden hızlı olacakları kesin. Fakat havada değil." Daidalos kollarını havaya kaldırarak görkemli iki kanat gibi çırpmaya başladı. "Göklerin kralıyız biz! Haydi îkaros! Daha ne bekliyorsun? Benimle gel!" Sesi giderek yumuşuyordu, sanki yaramaz bir çocuğu kandırmak ister gibiydi.

Kâbus gördüğü geceler ağlayarak uyandığı zaman da babası onunla böyle konuşuyordu. Çok iyi hatırlıyordu bu ses tonunu. Fakat Daidalos verdiği sözleri o kadar çabuk unutuyordu ki...

"Geliyor musun?"

"Evet" dedi îkaros. "Geliyorum."

Ariadne hiçbir şeyi şansa bırakmamıştı. Kararını günler öncesinden vermişti. Attika yelkenlisine gizlice binerek uygun bir yere saklanacaktı. Theseus'un kendisini de beraberinde götüreceğinden ancak bu şekilde emin olabilirdi. Son zamanlarda uykusuz geceler geçirmesine neden olan bu şüpheliğin nereden kaynaklandığını bilmiyordu. Fakat Daidalos'la yaptıkları konuşmadan sonra özellikle hissetmişti. Theseus o zamandan beri çok değişmiş, neredeyse tanınmaz hale gelmişti. Havai ve ateşli delikanlı gitmiş, yerine ince planlar yapan, zeki bir teorisyen gelmişti. Ona artık güvenemezdi, güvenmemeliydi!

Kıza elini neredeyse hiç sürmüyordu artık, bakışlarında ise buz gibi bir şeyler vardı. Ariadne bunların tümünü hamile olmasına bağlıyordu, fakat ruhunun derinliklerinde kendisini temkinli olmaya iten bir acı hissetmiyor da değildi. Son günlerini yapayalnız geçirmişti. Uzun gezintilere çıkıyor, sonradan hatırlayabilmek için etrafındaki her şeye dikkatle bakıyordu. Karnında büyüyen çocukla da uzun uzun

sohbet ediyor, ona olup biten her şeyi anlatıyordu. Günün birinde Antiochos ile samimiyetini artırmaya karar verdi.

436

Delikanlı onları aşk yaparak geçirdikleri bir gecenin sabahında görmüştü. O zamandan bu yana da ilişkilerinden haberdardı.

Ona kendisinin özel birisi olduğunu hissettirmek için çok fazla uğraşmasına gerek kalmamıştı. Gerçi planlarının kendisine neden Theseus tarafından değil de Ariadne tarafından açıklandığı konusunda oldukça güç ikna olmuştu, fakat sonunda eve dönüş sevinci ağır basmıştı. Theseus'a tüm varlığıyla bağlı olan Prokritos'la beraber, Antiochos da en başından beri asilerin içinde olmuştu. Girit'ten nefret ediyordu. Adadan ve sakinlerinden vaktinden önce ayrılmak onu son derece mutlu etmişti. Ariadne ona güveniyordu; Theseus'un labirentten çıkmasından sonra onu sağ salim limana ulaştıracağından emindi.

İğrenç kokan dar kamarada hayatının en kötü saatlerini geçirmişti. Şu anda toprağın derinliklerindeki kutsal mekânı mütecavize karşı savunmak zorunda kalan Asterios geliyordu aklına sürekli olarak. Theseus onu affetmeyecekti. Asterios'la olan ilişkilerinden ona tek kelime etmemiş olmasına rağmen, Theseus'un ondan ölesiye nefret ettiğini biliyordu. Bu konuda söylemek istediği şeyler birçok kez dilinin ucuna kadar gelmiş, fakat hemen vazgeçmişti. Eliyle kamını okşuyordu. Daha dikkatli olması gerektiğini biliyordu. Aradan geçen zaman zarfında Atinalıların Giritlilerden daha anlayışsız ve kaba olduklarını iyice anlamıştı. Şayet yarı-kardeşine olan sevgisinden tek bir kelime bile etmiş olsa, Theseus'un onu güverteden aşağı atacağına emindi.

Ancak Attikalı adaylar gemiye ayak bastıktan sonra rahat bir nefes alabilmişti. Her şey plana uygun olarak yürümüştü. Rıhtımın diğer tarafından alevler yükselmeye başlamıştı. Diğerlerinin sevinç çığlıklarını duyduğu zaman saklandığı yerden yavaşça dışarı çıktı. Babasına ait olan donanmanın cayır cayır yanışını seyretmek, içinde garip duyguların uyanmasına neden olmuştu. Bu manzara karşısında derin bir oh çekeceğini düşünmüştü her zaman. Oysa şu anda ruhu sessiz ve sakindi. Tam aksine, güzel ve erişilmez annesi gelmişti aklına. Bir an için onun güzel kafasını alevlerin arasında görür gibi oldu, fakat gördüğü bu hayal hemen yok oldu. Pasip-hae'nin bir daha asla suratına bakmak istemeyeceğinden emindi.

437

Theseus ile karşılaştığı anda gözüne ilk çarpan şey, delikanlının kemerinde sallanan boğa maskesi oldu. Aniden yüreği daralmıştı. "Asterios'a ne oldu?" diye sordu ona.

"Minotaurus mu?" Gülüşü kaba ve zalimdi. "Kanlı toynaklarıyla toprağın

derinliklerinde debelenip duruyor. Ait olduğu yerde yani."

Ariadne'nin gözleri doldu ve içinde bir hüzün dalgası kabardı. Fakat şimdi yas tutacak zaman değildi. Yerinden kıınıldaması neredeyse imkânsız gibi görünen hantal gemiyi harekete geçirmek için tümü de var güçleriyle çalışmak zorundaydılar. Gemi kesinlikle hızlı değildi, fakat Theseus onu almak konusunda ısrar etmişti.

Belki de haklıydı. Limanın dar koyundan çıktıkları anda şiddetli bir rüzgâr kara yelkenleri doldurdu ve geminin hızla ileri atılmasını sağladı. Hiç kimse onları takip etmeye yeltenmemişti. Şayet rüzgâr bu şiddette esmeye devam ederse, su ve yiyecek ikmâli yapacakları Naxos Adası'na ulaşmaları hiç de uzun sürmeyecekti.

"Orada ne kadar kalacağız" diye sordu Ariadne.

"Bakalım." Theseus ağzında anlaşılmaz bir şeyler geveledi. "Tipik bir Giritlisin! Biz kaybettğimiz arkadaşımıza yanarken, senin aklına neler geliyor."

Gemidekilerin tümü son derece üzgündü. Yeniden Atina'ya kavuşma sevincine gölge düşmüştü. İçlerinden birinin Amny-ssos'ta kaldığını hiç kimse fark etmemişti: Erystenes. İçlerinde en hızlı koşucu o olduğu için, limanın en uzak noktasındaki gemileri ateşe verme görevi ona verilmişti. Birkaçı onu elinde bir meşale olduğu halde rıhtımda koşarken gördüklerini hatırlıyordu. Sonra da aniden ortadan yok olmuştu.

Yoksa geminin ardından yüzmek isterken boğulmuş muydu?

Minos'un eline geçmesi durumunda başına gelecekleri düşünmek bile istemiyorlardı, içlerinde geri dönmeyi teklif edenler bile olmuştu, fakat Theseus'un bakışları onları derhal susturmuştu.

Ariadne kendisinden beklenmedik derecede sessizdi. Dar kamaralara tıklılıp kalmaya hiç niyeti yoktu. Adayların gemiye binmesinden sonra kamaralardan birinin sıkı sıkıya kilitlendiğini fark etmiş, fakat bunun üzerinde durmaya gerek görmemiş. Sağlarında

438

rüzgân, derisinde denizin tuzunu hissediyordu. Asterios, annesi ve babası, kardeşleri, adanın sarayları, her şey sonsuz derecede uzakta kalmıştı. Aldıkları her karış yol eski yaşamını zihninden siliyor, oğlunun doğumunun yaklaşmasından duyduğu sevinci artırıyordu. Yarınların sahibi olan bir şehrin hükümdarı olacaktı o!

Gülümseyerek üzerinde yükselen kara heyulaya baktı. Rüzgâr, yelkenleri şişirmeye devam ediyordu.

Gerçekten de uçuyorlardı. Koca deniz altlarında metal bir alan gibi uzanıyordu. Dalgalar ise onu süsleyen ince işlemelerdi. Suyun lacivert rengi yer yer turkuvaza dönüşüyordu. Bazı noktalarda ise yeşil su adacıkları vardı ışıltılar saçan. Hava açık ve aydınlıktı; göğün en yüksek noktasına doğru ilerlemekte olan güneş sırtlarını ısıtıyordu.

Uçuş makinesine kumanda edebilmek için var güçleriyle uğraşmak zorundaydılar. Ikaros derin bir sac teknenin içinde yanarak balonu sıcak havayla dolduran odun kömürü ateşiyle ilgileniyordu. Daidalos ise devasa küreklere benzeyen kanatları güçlü hareketlerle çırpıp duruyordu.

Yanmış gemilerin kömürleşmiş direklerinden çıkan duman, göğün maviliğine kara bir cürüm alameti gibi yükseliyordu. Limanın üzerinden uçarken, sönmekte olan gemilerin etrafında koşuşturup duran insanlar, birer böcek büyüklüğünde görünüyordu. Arzuladıkları yüksekliğe çıktıkları zaman birbirleriyle anlaşmaları iyice zorlaşmıştı. Rüzgâr çok sert esiyordu ve seslerini duyurabilmek için birbirlerine bağırarak zorunda kalıyorlardı. Fakat ikisi de konuşma gereği hissetmiyordu, işlerine dalmışlardı.

Daidalos sürekli olarak oğluna endişeli bakışlar fırlatıp duruyordu. Dia Adası ufukta belirmediği zaman az da olsa rahatlamıştı. Ansızın balon irtifa kaybetmeye başladı. "Ateş azaldı herhalde" dedi Daidalos ilk şoku üzerinden atlattıktan sonra. Bu tür küçük heyecanlar yaşayacaklarını biliyordu zaten. "Hemen üzerine kömür ekle. Arkanda bir çuval dolusu olması lazım."

"Burada çuval filan yok" diye karşılık verdi Ikaros sükûnetle. Sesi sakindi, gözleri parlıyordu.

439

Ne demek çuval yok! Tepeleme dolu büyük gri bir çuvaldan söz ediyorum."

İrtifa kaybetmeye devam ediyorlardı. Endişe uyandıracak kadar değil, fakat hissedilir derecede. Altlarındaki gemiler giderek büyüyordu.

Ikaros başını salladı. "Çuval yok. Eminim" diye karşılık verdi neredeyse neşeli bir sesle.

Hatta dudaklarında küçük bir gülümseme bile belirmişti. Gevşemiş hatlarıyla bir kız çocuğunu andırıyordu. Daidalos elinde olmadan yeni doğan oğlunu kollarına veren Naukrate'yi hatırladı. "Sana mutluluktan başka bir şey vermeyecek." Karısının

berrak sesi kulaklarında çınlıyordu.

"Onu kasıtlı olarak orada bıraktım" diye devam etti İkaros. "Havalanmamızdan hemen önce, sen başka şeylerle meşgulken onu dışarı attım." Sesindeki kararlılık doğruyu söylediği yolunda en küçük bir şüpheyi yer vermiyordu.

"Sen delirmişsin!" Daidalos az kalsın kanatları elinden düşürüyordu. Sepet sallandı ve tehlikeli bir biçimde sola eğildi. "Bizi öldürmek mi istiyorsun?"

"Ölüm bizi içinde bulunduğumuz durumdan kurtaracak tek çare değil mi?" diye karşılık verdi İkaros. Vicdanının sesini dinler gibi siyah saçlı başını yana eğmişti. "Seni ihanetinden, beni de başarısızlığımdan kurtarabilecek başka ne var ki? Korkmana gerek yok baba! Ölüm dünyalar arasındaki bir değişimden başka bir şey değil. Yeni bir çevirime giriyoruz sadece, hepsi o kadar! Uzun, karanlık bir seyahat hepsi hepsi. Ve yeni bir başlangıç. Şu anda arzuladığım tek şey ise yeni bir başlangıç."

"Fakat benim ölmeye hiç niyetim yok" diye haykırdı Daidalos. "Aylar ve yıllar boyunca kafamı bu makine üzerinde neden yorduğumu sanıyorsun? Sen bir budalasınsın İkaros! Ne yaptığını sanıyorsun?"

"Ben daima yaşamaktan korktum baba" diye gülümsedi İkaros. Su yüzeyi giderek yaklaşıyordu. Dalgaların çok yüksek olduğunu fark etti ikisi de. "Senin gibi yüzmeyi asla öğrenemedim" diye devam etti neşeyle.

440

Suya çarpmalarına çok az kalmıştı. Daidalos çılgın gibi irtifa kazanmaya çalışıyordu, fakat tüm çabası boşunaydı.

"Atla İkaros!" diye bağırdı babası. "Sepetten aşağı atla. Çabuk!" Ellerin kan içinde kalmasına aldırmadan tahta sıradan büyük bir parça kopardı ve oğluna uzattı. "Al şunu ve sıkı sıkı tutun! Suyun üstünde kalmaya çalış. Geri dönüp seni alacağım." Neredeyse ağlayacaktı. "Atla oğlum! Atla! Benim için yap bunu. Lütfen!"

"Yapamam" diye fısıldadı İkaros ve sepete daha sıkı tutundu. "Affet baba! Beni affet!"

Sepetten atlayan Daidalos'un kendisi oldu. Suyu dalmadan önce son bir kez oğlunun yalvaran çehresini gördü, sonra da sert çarpma sesini işitti.

Sonra etrafını derin bir sessizlik kapladı.

Çok derine dalmıştı. Tekrar yukarı çıkana kadar geçen zaman ona sonsuzluk kadar

uzun gelmişti. Tuzlu su ciğerlerini yakıyordu. Su çektiği için iyice ağırlaşan kalın paltosundan güçlkle sıyrılabilirdi.

İkaros'tan en küçük bir iz bile yoktu.

Sepet ise sol tarafındaki deliğe rağmen dalgaların üzerinde yüzüyordu. Kısa bir süre sonra baüp gidecekti. Kol tertibatı, büyük kumaş balon, söğüt dallan, kâğıt kaplamalar, hepsi de çözülmez bir yumak halinde birbirine karışmıştı. İkaros da bu yumağın içinde bir yerlerde olmalıydı. Belki de hâlâ yaşıyordu. Belki de çarpma anında sadece bayılmıştı.

Oraya doğru yüzdü ve sepetin üzerine tırmanmaya çalıştı. Fakat sürekli olarak kaydığı için bunu başaramadı. Hareketleri giderek yavaşlıyordu. Bunun yanı sıra soğuk su iliklerine işlemeye başlamıştı. Fakat oğlunu boğulmaya terk edemezdi ki!

Devirebilmek umuduyla sepete vurmaya başladı. Söğüt dallarına takılan elbisesi yırtıldığı zaman içinde korkunç bir öfke dalgası kabardı. Suyun yüzüne yayılmış olan beyaz balon kumaşı ona bir kefen bezi gibi geliyordu. Servetinin neredeyse tümünü harcamıştı ona ve şimdi de oğlu altında kalmıştı! Bu inanılmaz aptallığın kefareti dünyanın tüm dayaklan ve sopalan ödeyemezdi artık.

441

Sonunda pes etti. Yansı kırılmış olan kanatlardan biri yukarı kalkmıştı. Daidalos son gücüyle kırık kanatın tahtalarından birine asıldı ve onun çatırdayarak yerinden koptuğunu fark etti. Tahta parçası hemen önünde dalgaların arasında yüzüyordu. Gökyüzüne akşam kızılıığı yerleşmeye başlamıştı. Dalgaların arasında ayaklanı çırparak ilerlemeye çalışıyor ve Dia yönüne doğru gitmekte olduğunu ümit ediyordu. Bir balıkçı teknesine tesadüf etme umudu yoktu. Bu saatte, bu kadar açıkta! Artık batıdan esmeye başlayan rüzgâr şiddetini iyice artırmıştı. Havada fırtına ve yağmur kokusu vardı. Daidalos gözlerini kapadı.

Bir martının çığılı ile kendine geldi. Küçük ada hemen önünde, neredeyse dokunabileceği uzaklıktaydı. Kemerindeki küçük keseyi yokladı. Servetinden geriye kalan sadece buydu. O kadar bitkindi ki, bir süre daha sığ suyun içinde yattı. Sonra yavaş yavaş kumsala doğru sürünmeye başladı.

Yüksek ateş alunda inlerken hayaller ona acımasızca saldırıyordu. Hatasu'nun karşı koymasına rağmen onu Mavi Yunuslar Sarayı'na götürmüşlerdi. O da onun bakımını yapmaya devam etmek için oraya gelmişti. Bunu yapmakla neye sebebiyet verdiklerini hiç kimse bilmiyordu. Onu odasındaki yatağa uzattıkları anda karabasanlar yeniden çöktü üzerine.

Kara dağı görüyordu. Ve kraterinden fıskıran kara toz bulutunu. Alevler yükseliyor

ve etrafa saçılıyordu. Ateş yağıyordu gökyüzünden. İnce küller tüm çevreye kara bir örtü gibi yayılıyordu. Kayalar parçalanıyor, ağaçlar köklerinden sökülüyordu.

Bir kez daha parçalanan toprağın kükremeleri ve uğultuları arasında feryat figan ağlayan insanların seslerini işitti. Çamur ırmağı her şeyi kaplamadan önce denize ulaşmayı başaramamışlardı. Koca gemiler gözlerinin önünde çıra gibi yanıyordu...

Boğulur gibi sesler çıkarmaya başlamıştı. Ter içinde kalmıştı; kendisini bir o yana, bir bu yana atıp duruyordu. Hayalleri zihninden uzaklaştırabilmek için var gücüyle uyanmaya çabalıyordu. Fakat

442

ölüm ve yıkım hayalleri onu rahat bırakmıyor; gördüğü ve göreceği şeyleri zorla onun kafasına yerleştirmeye çalışıyordu.

Zehirli kükürt bulutlarının tüm yaşamı boğduğu Strongyle Adası'nda değildi. Girit Adası'ndan ayrılmamıştı. Denizin kıyısında duruyor ve kuzeye bakıyordu. Etrafında birçok gemi görüyordu, birçoğu kömürleşmiş kalıntılardan başka bir şey değildi artık. Sadece epey uzaklıkta, küçük bir tahta evin bulunduğu yerde, sağlam kalabilmiş birkaç tanesi göze çarpıyordu. Burası kaçak Atinalıların ateşten izlerini bıraktıkları Amnyssos Limanı olsa gerekti.

Ansızın bulutlarla kaplı gökyüzü göz kamaştıran bir ışıkla aydınlandı. Parlak kılıçlara benzer ışık demetleri kaplamıştı ufku. Şimşekler ve yıldırımlar karanlığı yırtıyordu.

Vücudunun içinde bir uğultu hissetti, bir kabarma ve bir fişkırtma, bir sel baskını. Onu uzaklara çekip götürmeye çalışıyordu.

"Sel baskını!" Asterios bir anda yatağında doğruldu. "Geliyor! Onu görüyorum! Onu hissediyorum! Hepimiz boğulacağız!"

Yatağının baş ucunda uyuya kalmış olan Hatasu onun çığlıkları üzerinde irkilerek uyanmıştı. Şimdi de koca koca açtığı gözleriyle ona bakıyordu. Asterios'u sakinleştirmenin imkânı yoktu. Yatağında yatmak istemiyordu. "Hepsini bir araya topla!" dedi Hata-su'ya. Ona engel olmak imkânsızdı. "Çift Ağızlı Balta salonunda, büyük bir yere ihtiyacımız var. Kraliçe, Minos, kardeşlerim. Hepsini! Bulabildiğin herkesi çağır! Bunun bir ölüm-kalım meselesi olduğunu söyle!"

"Ben mi?" diye itiraz etti yavaşça Hatasu. "Benim çağırma kulak vereceklerini mi sanıyorsun?"

"Çok geç" diye mırıldandı Asterios. "Artık çok geç." Neden sonra Hatasu'nun hâlâ yanında durduğunun farkına vardı. "O halde bunu yapmasını Aiakos'tan rica et.

Onun hatırına geleceklerdir."

Daha bir saat bile dolmadan büyük salonda toplanmışlardı. Asterios onlann kendi aralarında fısıldaşmalarını izledi. Mirtho gözlerini bir an bile olsun onun üzerinden ayırmıyordu; kardeşleri de kaça-

443

mak bakışlarla onu süzüyorlardı. Rengi çok soluktu ve üzerinde hâlâ çok sayıda sargı bezi göze çarpıyordu.

"Size söyleyeceklerimi kabul etmek istemeyeceğinizi biliyorum" diye söze başladı salondakiler seslerini kestikten sonra. "Ölüm ve yaşamın efendisi olan yüce tanrıça adına, sizden bana inanmanızı istirham ediyorum. Hepimizin yaşamı buna bağlı. Korkunç şeyler bekliyor bizi! Pek yakında Girit inanılmaz büyüklükte bir sel dalgasının altında kalacak. Kızıl ve kara kül yağmurlarını gördüm, toprağın kükremesini işittim. Tarlalar zehirlenecek, çayırlar yanıp kül olacak ve şehirlerde taş üstünde taş kalmayacak. Hemen sarayı terk etmeli ve büyük yerleşim merkezlerini boşaltmaya başlamalısınız." Kısa bir ara verdi. "Şayet bunun için çok geç olmadıysa tabii. Uzaklardaki köylerde yaşayan insan ve hayvanlara nasıl yardım edileceğini bilemiyorum. Yüksek yerlerde kurulu olan yerleşimlerin kurtulma şansları var. Korkarım ki diğerleri artık kurtulamayacaklar."

"Sen neler söylediğinin farkında mısın?" diye kükredi onu dikkatle dinlemekte olan Minos. Öfkeli bir kurt gibi Asterios'un üzerine atılmıştı. "Daha önce de felaket tellallığı yaparak bizi korkutmaya çalışmıştın. Son kehanetinin bize kazandırdığı tek şey, büyük güçlüklerle başımızdan savabildiğimiz yüzlerce sığınmacı olmuştu. Gerçekte ne oldu peki?" Diğerlerine döndü. "Hiçbir şey! Sana kalırsa çoktan patlaması gereken dağın eteklerinde huzurlu ve güzel bir yaşam sürmeye devam ediyorlar."

"Söylediklerini işittim" dedi Asterios yorgun bir sesle. "Ve bunların hiçbir anlamı yok! Hâlâ o zamanlar görmüş olduğum kara kraterli dağ beliriyor zihnimde. Sadece Strongyle halkını yok etmekle yetinmeyecek artık, şayet kendimizi hemen güvene almazsak bizi de öldürecek!"

"Ne yapalım peki?" diye sordu Pasiphae. "Kaçalım mı? Fakat nereye?"

"Dağlara, güvenli mağaralara" diye karşılık verdi Asterios. "Orada sağ kalmayı başarabiliriz belki. Ovada kalırsak ölümümüz kaçınılmaz olacaktır."

"Ölmek!" diye tekrarladı Katreus ve teker teker orada bulu-

444

)

nanların yüzlerine baktı. "Ve bunların hepsi ta uzaklarda bulunan bir adadaki yanardağ patlayacağı için! Bu masalları bana yuttura-mazsın."

Tek tuk sesler işitilmeye başlanmıştı. Glaukos ve Xenodike de onun tarafını tutuyordu. Akakallis ise alaycı bir ifadeyle eşine yaslanmıştı.

"Lütfen güvenin ona" dedi Hatasu alçak sesle. Daha önce Girit kraliyet ailesinin bir toplantısında söz almaya asla cesaret edememişti. "Ona inanmalısınız! Onun doğruyu söylediğini biliyorum."

"Aiakos! Kızma kendisini ilgilendirmeyen işlere burnunu sokmamasını söyle!" diye bağırdı Minos. Pasiphae de onu onaylar-casına başını salladı. "Zaten yeteri kadar sorunumuz var! Kızlarım Atinalılar tarafından alçakça kaçırıldı, Daidalos ve Ikaros hak ettikleri cezaya çarptırılmadan toz oldular..."

"Senin cezalandırmalarının ve takibatlarının ne anlamı var ki?" diye onun sözünü kesti Asterios. "Bunların şu anda hiçbir öneminin kalmadığını anlayamıyor musun? Ölüm hepimizi tehdit ediyor. Ölüm, yanı başımızda!"

"Kendine gel! Kiminle konuştuğunu bilmiyor musun?"

"Asterios, lütfen!" diye araya girdi Aiakos, "kralımız ile..."

"Söylediklerimi anlamıyor musunuz?" diye haykırdı Asterios. "Yakında sel dalgası gelecek ve hepimizi yok edecek! Şayet güvenli bir yerlere ulaşamazsak boğulup gideceğiz."

Kimseden tepki gelmedi. Asterios'un elleri titremeye, sesi sönmeye başladı. Kendisine inanmıyorlardı. Onlar ikna etmesi için ne yapması gerekiyordu acaba?

Yavaşça Pasiphae'nin yanına gitti. "Anne! Tanrıçanın başra-hibesi olarak gitmeleri gerektiğini onlara sen söyle! insanları kurtar. Ve kendi yaşamını. Yalvarırım."

Pasiphae'nin ağzından tek bir sözcük bile çıkmayınca diğerlerine döndü. "Sizler ne diyorsunuz - Katreus? Glaukos? Jesa? Deu-kalion? Tümünüz! Kararınız nedir?"

Sorusuna cevap alamadı.

Aiakos'un yanından geçerken adamın gözlerindeki sessiz ricayı okudu. Asterios'un aklına yıllardan beri sakladığı sır gelmişti.

Yavaşça başını salladı ve yürümeye devam etti.. Mirtho'nun yanına geldiği zaman, yaşlı kadının elini tuttu. Aynı anneden doğmuş olan Merope gelmişti aklına.

"Yüce tanrıçanın kız kardeşi! Hiç olmazsa sen inanıyor musun söylediklerime?" diye sordu umut dolu bir sesle.

"Hepimizin kaderini belirleyen Moira'nın iradesi biz insanların kavrayacağı sınırların çok ötesindedir" dedi yaşlı kadın yavaşça. "Hepimize başka bir görev vermiştir o. Eğer dağlara gitmek zorunda olduğundan emin isen, o halde git Asterios! Ben burada kalacağım, çünkü benim yerim burası. Yıllardan beri tanrıçaya burada hizmet ediyorum. Ve Pasiphae'nin yanından ayrılmak istemiyorum."

"Bir defasında benim Girit'in kurtarıcısı olarak belirlendiğimi söylemiştin" dedi Asterios üzgün bir sesle. Bir adım geriye giderek toplantıda hazır bulunanları süzdü. "Fakat beni dinlemeye bile istekli değilseniz, sizi nasıl kurtarabilirim ki? Ya da hayallerime inanmak istemezseniz?" Bir süre sessiz kaldı. Sonra da kararını bildirdi. "Bu gece yola çıkıyorum" dedi büyük bir sükûnetle. "Dağlara gideceğim, zirvelerinde birçok mağaranın bulunduğu taş çift boynuz!"

"Archanes Dağı'na mı?" diye sordu Deukalion şaşkınlıkla.

"Evet, Archanes dağına" diye tasdik etti Asterios. "Tüm varlıkların anasına, çok eski çağlardan beri tapınılan mağaralara. Yol boyunca karşılaştığım herkese yaklaşmakta olan tehlikeyi anlatacağım. Yardımcılarım hiç olmazsa civardaki insanları uyarabilmek için etrafa yayılacaklar. Fakat sizin desteğiniz olmadan pek bir basan sağlayamayız." Yan tarafına döndü. "Hatasu?" dedi soran bir sesle.

"Evet" dedi kadın başını dikerek. "Seninle geleceğim."

Rengârenk bir kabile yavaşça güneğe doğru ilerliyordu. Bazıları at ve eşeklere binmişti, fakat büyük çoğunluk yaya olarak yürüyordu. Omuzlarında çikinlar ve çantalar, yanlarında ise sırtlarına battaniye ve erzak yüklenmiş hayvanlar vardı.

Ateşinin yükselmiş olmasına karşın Asterios en önde ilerliyor-

du. Tüm zaman boyunca dağın ermiş Tyro aklından çıkmamıştı. Kendisini zihin açıklığına kavuşturan o adamın yanında olmayı çok isterdi. Acaba Archanes mağaralarına gitme kararı yerinde miydi? Yoksa beraberindeki korku dolu insanlar Tyro'ya emanet etse daha mı iyi olurdu?

Hatasu onu endişeyle izliyordu. Gizlice lassos'la konuşmuştu. Asterios güçten iyice düştüğü zaman ata binmesi için birlikte onu ikna etmeye çalışacaklardı. Parfüm taciri, Hamys ve hizmetkârlarından ikisi hiç tereddüt etmeden göçmen kafilesine katılmışlardı. Kafilede onlardan başka birkaç kadın ve erkek saray hizmetkârı ile halktan insanlar vardı. Kadınlar, erkekler ve çocuklar yol boyunca onlara katılmaya devam ediyorlardı.

Asterios'un yardımcıları mümkün olduğu kadar çok insanı uyarmak için hâlâ yollardaydılar. Birçoğu onlara gülüp geçiyordu. Fakat onlara inanarak yola koyulanlar da yok değildi.

Kraliyet ailesi üyelerinden biri bile onlara katılmamıştı. Pa-siphae kutsal koruda durup dinlenmeksizin yakanyordu; Mirtho ise bir an olsun onu yalnız bırakmıyordu. Akakallis ve ailesi Xeno-dike'nin yanındaydı; Katreus ve Glaukos ise bütün bu olanlar onları hiç ilgilendirmiyormuş gibi davranıyorlardı. Minos sarayın içinde bir yerlerde yitip gitmişti.

Çok kısa bir an Aiakos gitmeye karar verir gibi olmuştu. Fakat hemen sonra fikrini değiştirmişti. Knossos'u terk etmeyeceğini bildirdiği zaman Hatasu'nun gözlerinden yaşlar dökülmeye başlamıştı.

"Beni anlamalısın Susai" diye kızını teselli etmeye çalıştı ve yanaklarını öptü. "Minos'un tutunabileceği tek dal olarak ben kaldım. Bir zamanlar sonsuz sadakat yeminleri eden dört arkadaştan geriye sadece ikimiz kaldık. Onu şimdi yalnız bırakamam. Korkunç tehlikenin yaklaşmakta olduğu bugünlerde bunu yapamam."

"Demek ki ona inanıyorsun - oğluna!" Bu kelimeyi kullanmaya ilk kez cesaret ediyordu.

"Ona her zaman inandım. Ta en başından beri" dedi Aiakos kararlı bir sesle. "Daha önce asla Asterios gibi bir öğrencim olmamıştı." Bir an duraksayarak elini kızın başının üstüne koydu. "Bir-

447

likte olmanıza çok seviniyorum" dedi yavaşça. "Ve nihayet sizleri ayırmaya kimsenin gücünün yemleyeceğini anladığınız için. Dünyanın tüm mutlulukları sizin olsun!"

"Hâlâ fikrini değiştirebilirsin" diye fısıldadı Hatasu gözyaşları içinde. "Nerede olduğumuzu biliyorsun. Çevreyi de tanıyorsun. Bizi rahatlıkla bulabilirsin. Seni kısa bir zaman sonra sağlıklı olarak aramızda görebilmek için dua edeceğim. Sana ihtiyacımız var baba!"

Aiakos onu göğsüne bastırđı ve uzun süre saçlarının arasına güzel sözler fısıldadı. Hatasu bunun son vedalaşmaları olduğunun farkındaydı, çünkü onun son ana kadar Minos'un yanında kalacağına emindi. Vatanı Aiakos'un tek dostuydu, sahip olduğu yegâne gerçek aile.

Kafile ilerledikçe Asterios'un iç sıkıntısı giderek daha da artıyordu. Hatasu soran gözlerle ona bakıp duruyordu, fakat canını daha fazla sıkmamak için susuyordu. Sadece iki kez mola vermeleri için onu ikna etmeye çalıştı. Kafiledeki yaşlılar ve çocuklar epeyce geride kalmıştı, ağır yükler taşıyan insanların inlemeleri gökyüzüne yükseliyordu. Nihayet güneş dağ sırtlarının ardında gözden kaybolduğunda ve zirveler gece mavisi ışıltılar saçmaya başladığında durmaları için elini kaldırdı.

Büyük bir ateş yakarak çevresine oturdular. Ateşten yayılan hoş sıcaklık bir an için içlerini huzur ve güven duygularıyla doldurmuştu. Fakat insanların canı fazla bir şeyler yemek istemiyordu; konuşmaya ise hiç istekli değillerdi. Bir süre sonra birçoğu battaniyesinin altına kıvrılarak uyumaya çalıştı.

Şafak sökerken nal sesleri ve insan bağırışmaları kapladı ortalığı. Asterios hemen uyanmıştı. "Sensin!" diye haykırdı inanamayarak ve battaniyesinden sıyrıldı. "Demek ki sonunda gelmeye karar verdin!"

"Söylediklerin beni bir an olsun rahat bırakmadı" diye karşılık verdi Deukalion. Tıraş olmamıştı ve toz içindeydi, fakat yüzünde mutlu bir ifade vardı. "Fakat yanımda hiç olmazsa adayları getirmeden sana katılmak istemedim." Arkasındaki küçük grubu işaret etti. "Onları ikna etmek zorunda kalmadım. Onlar için bir kullanım alanı bulacağımızdan eminim."

448

"Evet, ben de" dedi Asterios. İçinde sonsuz bir rahatlama hissediyordu. Ansızın verdiği kararın doğru olduğunu idrak etti. Akıl danışmak için bir çocuk gibi Tyro'ya koşturmasına gerek yoktu. Dağın ermişi her zaman onun yanındaydı zaten. Fakat ailesi aklına geldiği anda gülümsemesi sönüverdi. "Ya diğerleri?" diye sordu tasayla. "Pasiphae? Kardeşlerim? Aiakos? Bilge Kadınlar?"

"Hepsi sarayda kaldı" diye karşılık verdi Deukalion. "Orasını kutsal bir yer olarak kabullenmişler. Hiçbiri benimle gelmek istemedi. Katreus bile. Çok ısrar etmeme rağmen. Fakat belki sonradan gelirler" diye ekledi hemen.

"Bir 'sonra' olmayacak ne yazık ki" dedi Asterios karamsar bir sesle ve yavaşça atına doğru yürüdü. Eyere bağlı olan çıkının düğümünü sıkıştırdı. "Hemen yola koyulmadığımız takdirde bizim için de geçerli bu."

Nihayet Naxos'ın ayrılmışlardı. Delos bir inci tanesi gibi önlerinde uzanırken

Theseus ilk kez Phaira'nın kamarasına indi. Amny-ssos'tan ayrıldıklarından bu yana kerevette bağlı bulunuyordu. Her defasında başka biri tarafından getirilen yemek vaktinde gevşetiliyordu bağlan sadece; bacaklarındaki ve kollarındaki deri kayışlar ise sımsıkı bağlı kalıyordu.

Phaidra günler boyunca yemek yemeyi reddetmiş ve acımtırak sudan sadece birkaç damla içmişti. Epey kilo kaybetmişti. Rengi griye dönüşmüş elbisesinin altından fırlamış olan leğen kemiklerinden anlamıştı bunu. Kuvvetinin kendisini çok kısa zamanda terk etmemesini umut ediyordu.

Sazlardan örülme küçük kerevet kamaranın neredeyse tümünü kaplıyordu. Genç kız günlerden beri yıkanmamıştı. Vücudundan yükselen hafif kekremsi koku onu son derece rahatsız etmekteydi.

Theseus kızın ayak ucunda durarak onu süzdü. Sonra yavaşça yanına yaklaşarak ağzındaki tıkaçı çıkardı. Phaidra'nın ağzından boğuk birkaç ses çıkı, fakat o pis paçavradan kurtulmakla ne kadar rahatlamış olduğunu fark ettirmemeye özen gösteriyordu. "Bağlarımı çöz!" dedi sonra ona. "Bacaklarımla kollarımı hissedemiyorum artık."

449

Theseus bir süre daha kızı süzdükten sonra yavaşça başını salladı. "Hayır, bağları çözeceğimi hiç sanmıyorum" dedi bulanık gri gözlerle. "Kımıldayamamanı seviyorum. Hoşuma gidiyor. Hatta çok hoşuma gidiyor."

"Kız kardeşim nerede?" Sesi oldukça boğuk çıkıyordu. "Bitişik kamarada mı yatıyor?"

"Ne yazık ki aramızdan ayrıldı" dedi Theseus garip bir sesle ve yatağın kenarına oturdu.

Phaidra irkilerek geri çekildi. "Yalan söylüyorsun" dedi öfkeyle. "Onun sesini duydum. Hem de birçok kez. Nerede o? Başına ne geldi? Onu hemen görmek istiyorum!"

Theseus kızın çenesini tutarak yavaş yavaş kendine çekmeye başladı. Öyle ki, sonunda yüzlerinin arasındaki mesafe neredeyse sifıra inmişti. Sonra da hiçbir uyarıda bulunmadan elini bıraktı. Sert kerevetin üzerine düşen kızın belkemiği sızlamıştı.

"Yalan söylemiyorum" dedi kelimelerin üzerine basa basa. "Bunu neden yapayım ki? Söylediklerimin hepsi gerçek. Ariadne yorgundu. Çok, ama çok yorgundu." Konuşmaya devam etmeden önce yavaşça gülümsedi. "Aklında uyumaktan başka

bir şey yoktu. Biz de onu bir ağacın altına yatırdık ve birbirinden güzel rüyalara terk ettik. Sanırım hâlâ uyumaya devam ediyordur."

"Yalan söylüyorsun!"

Theseus kızın suratına sert bir tokat attı. Sonra tekrar gülümsedi. "Yalan söylemiyorum" dedi dostça. "Sana bunu bir kez söylemiştim. Neden bana inanmak istemiyorsun Phaidra? Güverteye çıkmaya izin verseydim doğru söylediğimi kendi gözlerinle de görebilirdin." Küçük bir ara verdi. "Fakat, güzelim, yukarıdaki kızgın güneşin bembeyaz tenini yakmasına nasıl izin verebilirim ki? Burası senin için çok daha iyi."

Theseus kızın elbisesinin eteğini biraz yukarı iterek baldırlarını okşamaya başladı.

"Çabuk çek ellerini!" diye bağırdı Phaidra öfkeyle. "Amacın ne? Ne yapmak istiyorsun? Yoksa beni kullanarak babama baskı mı yapacaksın? Seni uyarıyorum Theseus: Bizi nereye götüreceksin olursan ol, Minos eninde sonunda seni bulacak ve bizi kurtaracaktır!"

450

"Doğrusunu istersen bunu yapacağını pek sanmıyorum" dedi Theseus ve elini yavaşça kızın bacaklarının üst bölümüne kaydırdı. Phaidra irkildi ama sımsıkı bağlı olduğu için yapabileceği bir şey yoktu. "Önce Ariadne'nin bu güzel denizi süsleyen adalardan hangi birinde olduğunu tespit etmesi lazım. Sana gelince... Karım olduğun zaman onun da mutlu ve hoşnut olacağına inanıyorum."

"Asla senin karın olmayacağım" diye karşılık verdi Phaidra buz gibi bir sesle. "Ben bir Girit prensesiyim. Anka tahtının varisi ve Büyük Ana'nın en yüksek rahibesiyim."

"Fakat sen benim karım oldun bile" dedi Theseus gülümsemeye devam ederek. "Hatırlamıyor musun? Kutsal Evlilik gecesinde, hani!"

"Ben denizden çıkan Beyaz Boğa'yı karşılayan Ay Ine-ği'ydim." Sesi hafifçe titriyordu. "Göğün yeryüzüyle birleşmesini temsil eden en kutsal tören. Sadece bir Atinalı bu olayla dalga geçmeye kalkışabilir."

Theseus kızın üzerine iyice eğildi. Neredeyse ağzı dudaklarına değecekti. Yakından bakınca kızın gözlerinin dipsiz denizlere benzediğini fark etti. Onların içinde boğulmayı o kadar çok arzu ediyordu ki...

"Dalga falan geçtiğim yok" diye fısıldadı. "Önce maskeli adam geldi. Ben ikinciydim, hatırlamıyor musun?"

"Hayır" diye kekeleydi Phaidra. "Hayır! Olamaz!"

"Öyle ama" dedi Theseus ve kızın boynuna ıslak öpücükler kondurmaya başladı. "Henüz çok erken bir vakitti. Çok sessizdi. Etrafta kimseler yoktu. Sadece martılar ve biz. O ânı asla unutmayacağım! Tüm yaşamım boyunca, asla!"

Phaidra kafasını çalgınca sağa sola sallamaya başladığı için Theseus dudaklarını çekmek zorunda kaldı. "Bu gerçek değil!" dedi kız büyük bir hiddetle. "Belki de bizi gözetledin ve şimdi de bana eziyet etmek için birtakım saçmalıklar anlatıyorsun." \ "Başlangıçta biraz canını yakmak zorunda kalmıştım" dedi

I Theseus üzgün bir ifadeyle. "Fakat sadece ilk başta. Sonra sen de I zevk almaya başlamıştın, öyle değil mi, küçük sevgilim?" | "Defol buradan!" diye haykırdı Phaidra. "Beni rahat bırak!"

{ Defol!"

Theseus yavaşça doğruldu. Dudaklarında hâlâ aynı gülümseme vardı. "Artık üzölmek ve küçük, utangaç bakire rolü oynamak için çok geç." Bir müddet onu süzdü. "Nasıl olsa ikimiz de artık güzel beyaz vücudunun hiçbir yerinin bakire olmadığını biliyoruz."

Phaidra ağlayarak ve haykırarak bağlarının içinde debelenip durdu, ta ki akşam olup üzerindeki sesler azalana kadar. Sonra da denize indirilen filikaların sesini işitti. Yukarıda, güvertede, her şey sakindi. Ayak seslerini işittiği bir nöbetçi haricinde tümü gemiden ayrılmıştı. Büyük ihtimalle adaya gitmişlerdi. Kızlardan biri ona sabahleyin adada turna dansı yapmak istediklerini anlatmıştı. Ya da turna dansından anladıkları şeyi.

Gri gözlü vahşi Atinalının niyeti neydi acaba? Ne tür bir plan kurmuştu? Neden Ariadne'nin yerine kendisi buradaydı? Belki de Theseus aklını kaybetmek üzereydi. Yoksa Girit'te yapmamakta ısrarla direndiği turna dansı için, meşaleler ve iplerle birlikte karaya çıkmış olmaları başka türlü nasıl açıklanabilirdi ki?

O kadar bitkindi ki, artık ağlayamıyordu. Bu seyahati sağ salim atlatmanın çaresine bakmalıydı. Eski gücüne kavuşmak için yarından itibaren yemek yemeye başlayacaktı. Theseus'la görünürde iyi geçinmek de akıllıca olacaktı, böylece onun ani öfke nöbetlerinden kurtulabilirdi.

Sonra ne yapacağına ise Atina'ya varınca karar verecekti. Orada da kendisine yardım edecek insanlar olduğuna emindi. Ve babasının gemileri o zamana dek nasıl olsa Phaleron Limanı'na demir atmış olurdu. Ne Minos, ne de Pasiphae kendisinin bu barbarların tahakkümü altında kalmasına izin verirdi. Hiç kimse Büyük Ana'nın bir rahibesinin Atinalıların eline düşmesine izin vermezdi.

Kendisini az da olsa avutan bu düşünceler arasında uyuyakaldı

Çok sonra Theseus elindeki yağ lambasıyla aşağı indiği zaman, yanakları hâlâ nemliydi. Fakat uykusunda gülümsüyordu.

452

Güneşin Ölümü

Ariadne uyandığı zaman gemi çoktan gitmişti. Gözlerini açtığı zaman gördüğü ilk şey, başının üstündeki yeşil yaprak örtüsü olmuştu. Önce hiç kıyılamadı. Altında yattığı çınar ağacının etrafına bakınarak, nerede olduğunu anlamaya çalıştı. Sanki uzun süre aynı pozisyonda yatmış gibi ağrıyordu sırtı. Uzun uzun gerindi. Elleri hafifçe yuvarlaklaşmaya başlayan karnını okşuyordu yumuşak hareketlerle. Karnında büyüyen çocuk eline gelmiyordu henüz. Fakat bunun pek uzun sürmeyeceği kesindi.

Susamıştı. Hemen yanında duran kırabaya uzandı. Az ilerisinde toz toprak içinde iki çukun daha vardı. Bir tanesi dertop edilmiş elbiselere, diğeri ise içinde kuru et bulunan pideye benziyordu. Kırbanın yanında da böcek ve karınca akınına uğramış bir torba dolusu zeytin bulunuyordu.

Kırbanın içindeki su sıcaktı ve bayat bir tadı vardı. İçtiği ilk yudumu hemen tükürdü, fakat seçici olamayacak kadar susuzdu. Suyun geri kalanını hırsıyla içti. Kendisini hemen daha iyi hissetmeye başlamıştı. Battaniyenin üzerine yatarak kıyıya vuran dalgaların oyununu izlemek çok güzeldi. Zihnini dolduran hayaller aruk vahşi ve zalim değildi. Uyurken korkunç kâbuslarla boğuşmuş olmalıydı.

Eğrelti otları ve dikenli çalılarla sınırlanmış küçük bir kumsal uzanıyordu önünde. Gözlerini kırıştırtarak gökyüzüne baktı. Neredeyse öğlen olacaktı. Alışık olmadığı kadar uzun süre uyuduğu hissini taşımasına rağmen, henüz tam olarak kendisine gelememişti. Saraydaki şölenlerde bol bol içilen sert, baharlı şaraptan bir testi dolusunu mideye indirmiş gibi hissediyordu kendisini. Ansızın aklı başına geldi. Hamile kaldığından bu yana bir tek damla olsun alkol içmemişti ki!

453

Ve bir anda her şey geri geldi. Yaptıkları plan. Labirent. Yangın. Kaçış. Uçsuz bucaksız açık deniz. Atina yolu. Sevgilisi Theseus! Neredeydi? Diğerleri neredeydi? Gemi neredeydi?

Olduğu yerde havaya sıçradı. Kalbi göğsünü delecekmiş gibi atıyordu, elleri ter içinde kalmıştı.

Görünürde hiç kimse yoktu. Kara yelkenli hantal gemiden ise hiç iz yoktu. Yapayalnızdı. Sadece üzerindeki ağaç ve kuş cıvıltıları vardı. Ve düzenli olarak kıyıyı yalan yeşilimsi denizin dalgaları. Kötü bir rüya olmalıydı bu. Henüz uyanamamıştı. Derin bir iç çekmeyle gözkapaklarını kapadığı zaman, uyumadığını anlamıştı. Bilakis, tamamen kendindeydi. Zihni daha önce hiç bu kadar açık olmamıştı. Artık şüphesi yoktu: Theseus kendisini sürtük bir dişi köpek gibi hayatında ilk kez ayak bastığı Naxos Adası'nda terk edip gitmişti.

Kendisini deniz kıyısına vuran bir enkaz gibi hissediyordu. Acaba ne kadar zamandır yatıyordu burada? Diğerleri hiç fark ettirmeden toz olabilmeyi nasıl başarmışlardı? Onun için yaptığı onca şeyden sonra Theseus kendisini neden terk etmişti? Sorular kafasında bir çığ gibi büyüyordu. Midesi bulanıyordu. Yavaşça yana döndü ve doğruldu. Ayağa kalktığı zaman bacaklarının titrediğini hissetti. Uzun süredir ağzına lokma koymamış olmalıydı. Karnı o kadar açtı ki, yerdeki taşları bile yiyebilirdi.

Ariadne kendisini ekmek torbasının üzerine attı. Karıncalar tarafından delik deşik edilmiş pide, neredeyse taş gibi sertti. Et ise ekşi ekşi kokuyordu. İkisini de silip süpürdü. Sonra da elbise çıkını karıştırmaya başladı. San renkli buruşuk bir elbise, bir kemer, iki tane ince altın bilezik, altın bir gerdanlık, serin sonbahar gecelerinde işe yaramayacak olan ince bir pelerin. Kendisine bıraktıklarının tümü bu muydu?

Ayağa kalkarak kumsalı taramaya başladı. İçleri boş iki kuş yumurtası, sıcak ve kuru bir yılan derisi, dikenli bir çalılıkta yetişen böğürtlen benzeri kara meyveler. Böğürtlenleri ağzına tikiştir-masıyla geri tükürmesi bir oldu. Yenecek gibi değildiler. Ne bir mektup, ne de en küçük bir haber bulabilmişti. Yola koyulmak üzere battaniyesini toplamaya davrandığı zaman üçüncü çıkını buldu.

454

Herhalde kafasının altında kaldığı için onu daha önce görememişti. Bu kumsalda bir gece daha geçirmek istemiyordu. Bir yerleşime ulaşana kadar yürümeye karar vermişti.

Titrek ellerle bez parçasını açınca tüm vücudu titredi. Ellerin arasında çift boynuzlu altın bir güneş kursu tutuyordu. Aşk dolu bir gecenin sabahı Asterios bunu kendi elleriyle takmıştı boynuna. Bu, onun hediyesiydi.

Bir anda boşanırcasına ağlamaya başladı. Artık Asterios'un ardından ağlayabilirdi. Yabancı, gizemli, çoğu zaman anlaşılmaz olan kardeşinin, başka hiç kimseyi onun gibi sevmediği erkeğin ardından. İlk kucakladığı erkek olan sevgilisinin ardından. Artık Girit'ten kaçtığı andan beri kendisine azap veren dehşetli görüntülerden ve düşüncelerden kaçmasına gerek kalmamıştı. Birbiri ardına tüm yaşadıkları aklına

geliyor ve labirentte onunla Theseus arasında geçenleri tasavvur etmeye çalışıyordu. Tüm vücudu hıçkırıklarla sarsılıyordu.

O, ölmüş olmalıydı, kendisinin ona karşı duyduğu aşkı isteyerek ve bilerek yok etmesi gibi. Aksi takdirde Theseus deri maskeyi nasıl ele geçirebilirdi ki? Ve özellikle de tılsımı. Asterios kendisiye onun arasındaki bağı simgeleyen bu mücevheri kendi elleriyle Theseus'a asla teslim etmezdi.

O, ölmüştü. Katili gönderen ise bizzat kendisiydi. Toprak Ana'nın kutsal bağrında bir zamanlar sevgilisi olan kardeşini bir hayvan gibi boğazlatmıştı. Kendisini karın üstü sert toprağa attı. Girit'e ve ona karşı işlediği suçların affedilir tarafı yoktu. Herkese ihanet etmişti: Asterios'a, babasına, annesine, kardeşlerine, tanrıçaya ve tüm rahibelerine. Kutsanma töreni sırasında onu koruyup saygı duyacağına dair ettiği tüm yeminlere karşı gelmişti. Kendisi ganimetiyle beraber kuzeye doğru yelken açmış olan Theseus'tan bir nebze olsun iyi değildi.

Tozlu yüzünü yavaşça topraktan kaldırdı; suratında acı dolu bir gülümseme belirmişti. İhanetinin bedelini kendi bildiği gibi ödeyecekti.

455

Sabah sisi kalkar kalkmaz Aiegeus Phaleron koyunda belirdi. Haftalardan beri her sabah buraya geliyordu. Ter içinde uyandığı sıcak bir yaz gecesi başlamıştı bunu yapmaya. Rüyasında bir gemi görmüştü. Giritli düşmanlarının denize hükmettikleri Triakon-tor'lardan biri değildi bu ama, tam aksine, bir Attika yelkenlisiydi. Kuzeye doğru yol alan, kara yelkenli bir gemi. Ölüm gemisi.

Rüyasını hiç kimseye anlatmamıştı. Kaledeki hiç kimse onun nasıl bir ıstırap çektiğinin farkında değildi. Fakat krallarının içindeki yaşam ışığının yavaş yavaş sona ermekte olduğunu hepsi görüyordu. Bunun mustarip olduğu soğuk algınlığı ile de bir ilgisi yoktu. Ateşi yoktu, sadece yavaş yavaş eriyip gitmekteydi ve buna karşı koymuyordu. Aksine kemerini giderek sıkılaştırmak ona garip bir heyecan bile veriyordu. Yemek yemeyi reddediyor, sofrada otururken şarap dolu kadehe elini bile sürmüyordu. Haftada bir aldığı banyoyu ise uzun süre önce terk etmişti.

Fakat her sabah atına atlayarak limana gitmekten bir türlü vazgeçmiyordu. Yakında güçten iyice düşeceğini bildiği için, şimdiden tedbirini almış ve kendisini her sabah taşıyacak olan bir araba ayarlamıştı. Bu sarp tepenin üzerinden mükemmel bir görüş açısına sahipti. Koy, liman, rıhtım, küçük balıkçı tekneleri ve uçsuz bucaksız deniz ayaklarının altında uzanıyordu. Oğlunun uzun zamandır tutsak edildiği korkunç ve bereketli o ada, ufkun orada, sislerin içinde bir yerlerde olmalıydı.

O yaz gününden sonra korkusu her geçen gün artmıştı. Artık sonbahar gelmişti, fakat korkuyla geçen günlere rağmen içinde hâlâ ufacak da olsa bir umut ışığı

taşıyordu. Yolculuk günü Apol-lon Theseus'a görünüp, diğer Atinalı kız ve oğlanlarla beraber geriye döneceğini müjdelememiş miydi?

Aigeus bu kehanete inanmayı tüm kalbiyle arzu ediyordu. Fakat cesareti haftadan haftaya kırılıyordu. Her gün fırtınalı sonbahar mevsimi için şaşılacak kadar sakin olan denizin üzerinden yükselen göz kamaştırıcı ışık seyretmekteydi. Eve dönmek için ne kadar uygun bir hava, diye geçiriyordu özlemlerle, fakat sonsuzluk kadar uzun süren dokuz yıllık dönemin henüz sona ermediğini de gayet iyi biliyordu. Ya sonra? Sonra ne olacaktı? Theseus eve dönmeyi

456

aklından geçirecek miydi acaba? Ne durumda olacaktı? Giritliler onu ne hale sokacaklardı acaba?

Bazen resmi veliahdı olarak ilan ettiği o piçi güçlkle hatırlayabiliyordu. San saçları vardı ve annesinin soğuk mavi gözlerine sahipti. Çok kısa bir süre yanında kalmıştı Theseus; fakat bu sürede ortalığı birbirine katmaya ve Attika soylularının büyük kısmını karşısına almaya muvaffak olmuştu. Diğer çocuklarla beraber oğlunun da Girit'e gidecek olan gemiye bindiği zaman takındıkları surat ifadesini asla unutmamıştı. Sevinmişlerdi. Veliht gözden kaybolduktan sonra rahatlamışlardı, iktidarı ele geçirmenin bu şekilde kendileri için daha kolay olacağını düşünüyorlardı.

Fakat genel olarak bozuk olan ruh haline rağmen, içinde bir memnuniyet de yok değildi. Henüz yaşıyordu, hâlâ kraldı ve sert Atina tahtını ancak bir ceset olarak terk edecekti. Onu henüz yaşarken oğluna devretmeyi o kadar çok isterdi ki! Theseus'u tanıma fırsatını pek az bulabilmişti, fakat tanrıların kendisine çok geç yaşta bağışladıkları ve Minos'un kendisinden koparıp aldığı bu çocuğa kopmaz sevgi bağlarıyla bağlanmıştı. Bu çocukta kendisinde olmayan bir şeyler vardı. Her an acımasızlığa dönüşebilecek, fakat son âna kadar yolundan sapmayan bir köylü kuvveti! Kafasına koyduğu bir şeyi ne pahasına olursa olsun yapıyordu. Acaba ilerde iyi bir Atina kralı olacak mıydı? Eski vatanını bir kez daha görebilecek miydi? Ya da yaşlı babasını?

Serin sabah rüzgârı Aigeus'u titretmişti. Ansızın arkasında bir kişneme duydu. Suratını buruşturmuştu. Bu yaşlı Pallas'ın atı olmalıydı. Haftalardan beri inatçı bir gölge gibi takip ediyordu onu. Günün birinde, ilk rüzgârların esmeye başladığı yaz sonlarına doğru ona katılmaya başlamıştı. O zamandan beri birlikte kayaların üzerine oturuyor, genellikle hiç konuşmadan ufku seyredip duruyorlardı.

Bir zamanların dev gibi adamının göğsünden acı dolu bir inilti yükseliyordu sık sık. Oğulları Hernippos ve Prokritos Giritliler tarafından alınıp götürülmüştü, kendisine ise sadece Eli isimli kızı kalmıştı. Pallas Theseus'un Atina veliahdı olmasına muhalefet eden soylu grubunun en ateşlilerinden biri ve sözcüsüydü. Bu yüz-

den çarptırıldığı ceza çok ağırdı. Oğullarını kaybeden iki baba yan yana oturuyordu artık. Aigeus onun bugün de geleceğini biliyordu. İki kişi olarak beklemek çok daha kolaydı. Ve ümit etmek de.

Aigeus uzun zamandır giyilen bir gömlek gibi her geçen gün eriyip giderken, öbürü ise tam aksine taş kesilmekteydi. Tüm duygularını sert bir tabakanın altında gizlemeyi başaran bir kaya.

Bugün ise aniden konuşmaya başlamıştı. "Biz iki ihtiyar budalayız, Aigeus" dedi ona. "Uzun süre yaşamı birbirimize zehir etmek için uğraştık. Oysa şimdi pabucu dama atılmış iki kahraman eskisi gibi denizi dikizleyip duruyoruz."

"Seni burada zorla tutan yok! Hoşuna gitmiyorsa gidebilirsin" diye karşılık verdi Aigeus suratını ekşiterek. "Kimseye bana eşlik etmesi için yalvarmış değilim."

"Saçmalama!" diye bağırdı Pallas ve ona biraz daha yaklaştı. "Artık birbirimizin gözünü boyayamayacak kadar uzun süredir bu dünyadayız." İkisi de uzunca bir süre sustu. "Onların vaktinden önce dönmelerini umut ediyorsun" diye devam etti neden sonra Pallas. "Bu umudu sana kimin aşladığını ancak ve ancak tanrılar bilir."

"İçimde bir nebze olsun umut yok" diye karşılık verdi Aigeus. "Beni buraya getiren korkudan başka bir şey değil."

Pallas'a bakmak için yana döndü. Adamın yanakları çökmüş, çenesi sarkmıştı. İki yaz önceki büyük felaketten sonra sol göz kapağı yarı yarıya kapalı duruyordu. Bumburuşuk ağzında hepsi hepsi bir avuç sağlam diş vardı. Gördüğü manzara karşısında Aigeus'un yüreği sızlamıştı. "Büyük bir hata yaptık" diye devam etti. "Androgeus'u öldürmemeliydik. Sokak haydutlarının ona saldırıp öldürdüğü masalına hiç kimse inanmadı. Bu cinayetin laneti hâlâ üzerimizde, Pallas! Bu alçakça işi yapmasaydık şimdi durumumuz bambaşka olabilirdi. Belki de Giritlilerle barış içinde dostça yaşayabilirdik. Her halükârda yaşlılık günlerimizi çocuklarımızla beraber geçireceğimiz kesindi."

"Fakat Giritlilere bir ders verme vakti gelmişti" diye karşılık verdi Pallas. "Belki de çok iyi bir fikir değildi, fakat başka nasıl bir seçeneğimiz vardı ki? Prens sadece bir öncü kuvvet, bir casustu. Şayet onun burada kalmasına izin verseydik, peşinden diğerleri de

gelecekti. Sonunda da seni tahtından alaşağı etmek için Minos'un ta kendisi."

Zorlukla nefes alıyordu.

"Yani senin tüm yaşamın boyunca yapmayı hayal ettiğin şeyi" dedi Aigeus gözlerini onun üzerinden ayırmadan. "Bunca yıl sonra birbirimize palavra sıkmayı bırakalım. Belki de seni bu cinayete iten nedenler gerçekten de politikti, bilemiyorum. Ama benim için değil! Yalan söylemekten bıktım artık. O kendini beğenmiş, ukala Giritliden nefret ediyorum. Kraliçesinin güzelliği dillere destan, erkek ve kız çocuklarının ise haddi hesabı yok. Ya benim? Sevdiğim tüm kadınlar teker teker öldü, yıllar boyu tek bir evlada sahip olamadım. Uzaklarda bir yerlerde Theseus'un büyüdüğünü nereden bilebilirdim ki? Tahtı arkamda bir varis bırakmadan terk edeceğimi düşünmeye başlamıştım artık. Ya o Giriüi? Çocuk üstüne çocuk! Nefret ediyordum ondan, gebermesini diliyordum. Günün birinde en büyük oğlunu buraya göndermek gibi bir aptallık yapınca, onu nereden vurabileceğimizi anladım." Aigeus başını önüne eğdi. Tekrar ileri baktığında gözleri nemlenmişti. "O zaman kendi kendimize zarar vermek üzere olduğumuzu nereden bilebilirdim ki? Yaptığımız büyük kötülüğün sesi ta göklere yükseldi. Tanrıların bizi nasıl cezalandırdığını hatırlıyordun, değil mi?"

Ötek^i sessizce başını salladı.

"Önce veba, sonra kötü hasat, sonra da tüm Attika'yı acımasızca boyunduruğu altına alan korkunç kıtlık. En son olarak da Mi-nos tüm müttefikleriyle birlikte bizi kuşatmıştı. En çok korktuğumuz şey başımıza gelmişti. Bizi can evimizden vurmuştu."

"Belki de her şeye rağmen karşı koymaya çalışmalıydık" diye lafa karıştı Pallas. "Belki de onlarla savaş etmeliydik. Bu iğrenç pazarlığı kabul etmek yerine erkeğe çarpışarak şerefimizle ölebi-lirdik."

"Fakat buna karar vermek bizim elimizde değildi ki!" diye itiraz etti kral. Suratının rengi atmıştı ve ölesiye yorgun duruyordu. "Tanrılar bunu bizim için çoktan yapmıştı. Delphi'den gelene şüphelenmek kimin haddine? Ya kehanete boyun eğecek ve çocuklarımızı Giritlilere teslim edecektik, ya da yok olup gidecektik." Tutulmuş belini zorlukla doğrultarak ayağa kalkmaya çalıştı. "Yoksa

459

Büyük Ana gerçekten de Zeus'tan daha mı kudretli?" dedi alçak sesle. "Zihnimden bu düşüncenin geçtiği gecelerin sayısı hiç de az değil!"

"Bu saçmalık da neyin nesi!" Pallas bir sıçrayışta ayağa kalktı. "Neredeyse bir Giritli gibi konuşuyorsun! Sen kendi tanrılarına boyun eğmek zorunda olan bir Atinalısın! Ne idüğü belirsiz yabancı bir tanrıçaya saygı gösteremezsin!"

"Ama hepimizi doğuran bir ana değil mi?" diye karşılık verdi Aigeus düşünceli düşünceli. "Seni? Beni? Yaşayan ve netes alan her şeyi? Her ilkbahar doğan ve sonbahar ölen tohumlar, filizler, bitkiler... Hepimiz onlara bağımlı değil miyiz? Bunların hepsi her şeyi doğuran muazzam bir ana rahmini hatırlatmıyor mu bize?"

"Bu sadece doğanın kutsaması, bir ananın rahmi filan değil!" diye itiraz etti Pallas.

"Bak sen!" dedi Aigeus gözlerinde garip bir pırıltıyla. "Ya senin çocukların? Onların babaları doğa mı yoksa? Ne dersin, eski dostum?"

Pallas cevap vermedi. Yan yana uçsuz bucaksız, neredeyse bir çarşaf kadar düz ve dalgasız olan denizi seyrediyorlardı. Hafif bir rüzgâr seyrek saçlarını okşuyordu. "Bir gemi!" diye haykırdı ansızın Pallas ve arkadaşının kolunu sert bir hareketle kavrayarak. "Orada! Onu görüyorum!"

"Nasıl bir gemi?" diye sordu Aigeus vurgusuz kelimelerle.

"Büyük bir tane... çok iyi seçemiyorum, ama hızla yaklaşıyor. İşte!" diye bağırdı heyecanla. "Bizimkilerden biri. Bir Trier."

Yelkenli doğruca karaya doğru geliyordu. Serin bir rüzgârın şişirdiği yelkenler, birçok kez yamanmış ve koyu kahverengiye boyanmıştı.

"Yelken!" diye fısıldadı Aigeus. "Bana tek bir şey söyle: Yelkenler ne renk?"

Pallas cevap vermeden denize bakmaya devam etti.

"Rica ederim cevap ver!"

"Yelken..." diye cevap verdi Pallas kısık sesle, ".. .kara... kara renkli!"

"Hayır!" diye haykıran Aigeus ayağa fırladı. "Ulu Zeus! Bu

460

gelen hiç şüphesiz bir zamanlar çocuklarımızı Girit'e götürmüş olan gemi! Yelkenler kara olarak dönüyor, demek hepsi öldü!"

Aigeus kayalıkların kenarına kadar gelmiş ve denizi seyrediyordu. Sadece bir kez başını çevirerek soran gözlerle arkadaşına baktı, o kadar. Vücudu aşağıda kayaları dövmekte olan denize doğru tehlikeli bir şekilde uzanıyordu. Sanki görünmez bir iplik onu tutuyormuş gibi bir an denize yatay konumda durdu. Fakat güneşin ışıkları geminin kara yelkenlerinin üzerine düşer düşmez beyaz köpükler arasındaki kayaların üzerine kafa üstü çakıldı.

Gemideki adam günlerden beri tek kelime bile etmemişti. Hastalıklı suratının sarıya çalan rengi düzelmiş, hatta tıraş bile olmuştu. Fakat buna rağmen ince bacakları ve kemikli sırtıyla ağır bir yük taşıyormuş izlenimini veriyordu.

iki direkli ve otuz kürekli zarif Fenike yelkenlisi onu Girit civarındaki bir adadan almıştı. Kaptan, yanında hiç eşyası olmayan bu adamın Sicilya'ya yapacağı yolculuğu ödeyecek maddi imkânlarla bizzat kendisi ikna olduktan sonra onun gemisinde seyahat etmesine izin vermişti. Onun hayret dolu bakışları altında Na-xos'lu olduğunu ve Daidon ismini taşıdığını iddia eden adam, küçük bir keseden ince bakır levhalar çıkarmıştı, "iki tane yeter mi?" diye sormuştu ekşi bir suratla. Kaptanın bunu yeterli bulacağını düşündüğü her halinden belli oluyordu.

"En az üç tane" diye cevaplamıştı öbürü çabucak. "Sicilya yolu epey uzun. Şansımız yaver gitmezse, yol üstündeki adalarda mola vermemize neden olacak sonbahar fırtınalarına yakalanabiliriz. Gemide bulunduğun müddetçe kamını doyurmak da istersin herhalde!"

"Midemin durumu pek iyi sayılmaz. Ancak birkaç çeşit yiyeceği kaldırabiliyor. Belki biraz ekmek, biraz peynir. Özellikle de taze su. Size fazla zorluk çıkarmam."

"Yine de üç tane ödemen gerekiyor, işine gelmiyorsa karaya geri dönebilirsin. Kimseyi bizimle gelmesi için zorlamıyoruz."

Normalden çok yüksek olan ücreti ödemiş ve gemide kalmıştı. Yolculuk boyunca mümkün olduğu kadar gözden uzak yerlerde

461

bulunmayı yeğlemişti. Sadece kendisiyle meşgul oluyor gibi görünüyordu. Birkaç kere mürettebattan bazıları onunla boş yere şakalaşmaya ve onu saklandığı yerden dışarı çıkarmaya çalışmışlardı. Fakat ağzından güçlkle laf almayı başarıp birkaç gün önce tek oğlunu kaybettiğini öğrendikleri zaman ise, onu rahat bırakmışlardı. Artık Daidaon olan Daidalos dış dünyayla ilgisini kesmiş gibi görünüyordu. Naukrate ve Ikaros ile uzun uzun sohbet ettiği başka bir dünyadaydı artık. Onlara daha önce asla bu kadar yakın olmamıştı. Ansızın onu dinlemeye ve karmaşık teorilerini sonuna kadar anlatmasına izin vermeye başlamışlardı. Onların sessiz varlıkları Daida-los'un zihnini inanılmaz bir berraklığa kavuşturmuştu. Sürekli yeni tasarımlar geliyordu aklına, yıllardan beri üzerinde çalıştığı sorunların çözümleri. Aklına gelen her şeyi kaydetmek için ne bir papirüs parçasına, ne de bir kil tablete ihtiyaç duyuyordu. Zihni onları en mükemmel bir şekilde koruyordu.

Hatta yeğeni bile gelmişti aklına. Etrafındaki her şey derin bir sessizliğe büründüğünde ve ay parlak ışınlarını yeryüzüne göndermeye başladığı zaman, onun

temiz suratını görüyordu karşısında. Bir akşam karanlık basarken demirledikleri küçük koy, ona kanlı bir şekilde noktalanmış tartışmalarını hatırlatmıştı. Neden kendisiyle rekabet etmeye çalışmıştı ki? Neden Atina'nın en çok tanınan ve en yetenekli ikinci mimarı olmakla yetinmemişti?

Bunun üzerine bir de Naukrate'ye olan tutkusu gelmişti. Birbirlerine güya kendisinden gizli olarak anlamlı bakışlar fırlatmalarına dayanamıyordu artık. Evet, doğru davranmıştı: Daidalos Ka-los'un ölümü hak ettiğine bugün eskisinden de fazla inanıyordu. Bu davranış uzun serserilik yaşamının başlangıcı olsa bile.

Şimdi ise yeni bir durumla karşı karşıyaydı. Şimdiye dek ismini bile duymadığı bir kralın yönettiği el değmemiş, vahşi Sicilya ülkesi. Fakat buna aldırış etmiyordu. Krallardan öylesine bıkmıştı ki! Fakat anlaşılacak adımları bile bilmediği bu kralın hizmetine girmeye mecbur kalacaktı yine. Fakat bu defa sıradan bir dökümhanenin sıradan bir demircisi olmak niyetinde değildi. Yetenekleri ancak belli koşullar altında ortaya çıkıyordu. Ve yetenekli olduğu işlerin sayısı hiç de az değildi! Canının istediği her türlü binayı inşa ede-

462

bilir, işe yarar demir üretebilir, hatta bir süre havada kalabilen bir uçuş makinesi bile yapabiliirdi. Yeteneklerine gereken değeri vermeyen hükümdarlar kıt akıllı budalalardan başka bir şey olamazlardı.

Kaderin tüm acı oyunlarına rağmen geleceği hiç de o kadar karanlık görünmüyordu, bir de şu korkunç yorgunluk olmasa! Bazı günler göz kapaklarını açacak kadar bile takati olmadığını hissediyordu. Mürettebattan bir denizciden satın aldığı ucuz pelerine sarınarak sonsuz dek uyuyabilirdi. Gözkapaklarını açmadığı müddetçe içinden gelen sesleri daha iyi duyuyordu. Naukratos ve İkaros geliyordu aklına; küçük, sevimli ailesi. Onlar o kadar çok özlüyordu ki... Bazen Nubyalı kadının anılan da araya karışveriyordu, fakat o bunları hiç hatırlamamaya çalışıyordu. Patane'yi ve onun kendisine yaptığı iyilikleri artık hak etmiyordu. Günahlannın kefareti eskiye nazaran şimdi çok daha ağır ödemeliydi.

Günler kısalıyor ve dalgalar giderek şiddetleniyordu. Kendisini taşıyan gemi, sanki düşüncelerini okurmuş gibi ona azap çektirmeye başlamıştı bile. Zarif ve sağlam yapısına rağmen gemi bazen bir ceviz kabuğu gibi sallanıyor ve Daidalos yediği az bir şeyin büyük kısmını çıkanyordu. Kusma nöbetleri birbirlerini o kadar hızla takip ediyordu ki, temizlenmeye bile fırsat bulamıyordu.

Her şeye rağmen hızla yol alıyorlardı. Küçük adaları geride bırakmış, Peloponnes yarımadasının etrafından dolanmış ve rotayı doğruca Sicilya'ya çevirmişlerdi. Hayrete şayandır ki, Theseus'un ihanetinden sonra Atina'yı hemen hemen hiç aklına getirmiyordu. Düşünceleri daha çok Minos üzerinde yoğunlaşıyordu. Girit kralı

tkaros'u en başından beri sadece kendi iğrenç emelleri için kullanmıştı. Oğlunun acı sonundan sadece onu sorumlu tutuyordu. Babayla oğul arasındaki giderek artan yabancılaşmaya onun ve Deu-kalion'un neden olduğundan kesinlikle emindi artık. Oğlunun bir Giritli gibi düşünmesi, hissetmesi ve davranması onların eseri idi.

Ne var ki İkaros gerçek bir erkek gibi ölmüştü. Kendi ölümünü planlamış ve bir an olsun tereddüt etmeden uygulamıştı. Bu kararlılık Daidalos'un içinde saygıya benzer bir şeyler uyandırmıştı. Aradan aylar ve yıllar geçse bile, günün birinde mutlaka oğlunun intikamını alacaktı. Henüz bunu nasıl yapacağını bilemiyordu;

463

çünkü şu anda kendi geleceği bile müphem ve karanlıktı. Fakat bekleyebilirdi. Çok zamanı vardı. Bundan sonraki tüm yaşamı boyunca sürse bile, eninde sonunda Girit'ten, hükümdarından veya gelecekte oraya hükmedecek kişiden korkunç bir şekilde alacaktı intikamını.

Ufukta kayalık kıyılar belirmeye başladığı zaman, kafasında bu düşünceler olduğu halde güvertede duruyordu, işte bir sonraki ada, diye geçirdi içinden. Yeni bir başlangıç. Bakalım bu adada talihim yaver gidecek mi?

"Geldik" dedi kaptan. "Yolculuğun sona erdi." Hayır, diye düşündü Daişdon isimli kara-kuru cılız adam. Yanılıyorsun. Yolculuğum olarak adlandırdığın şey, asıl şimdi başlıyor.

Nihayet öğlene doğru hazırlıklarını sona erdirmişti. Sarı elbiseyi giymeden önce yıkamış ve güneşte kurutmuştu. Saçlarını örmüştü ve göğüslerinin arasında bir daha asla çıkarmayacağı çift boynuzlu altın güneş kursu sallanıyordu. Ayakkabılarını ise deniz kıyısında bırakmıştı. Gideceği yerde onlara ihtiyaç duymayacaktı.

Yaz mevsimi nedeniyle ip gibi akan bir dereye tesadüf etmişti. Fakat bu azıcık su bile, denizde aldığı banyodan sonra derisinde biriken tuz zerreciklerinden arınmaya yeterli olmuştu. Uyandığından bu yana kendisine eziyet eden açlık hissi yok olmuştu. Gerçi biraz böğürtlen, birkaç tane de mantar yemişti ama, esas etken bu değildi. İcini kasıp kavuran huzursuzluk ve memnuniyetsizlik duyguları da suskunlaşmıştı. Ne yapması gerektiğini biliyordu artık. Hiç korkmuyordu; kurtuluşun yakın olduğunu hissediyordu sadece.

Vedalaşıyordu. Dün akşamdan beri terk ettiği insanlarla birlikteydi. Asterios'a olan aşkı, Girit'ten kaçıışı - aradan sonsuzluk kadar uzun bir zaman geçmişti sanki. Fakat bunun bir rüya olmadığını biliyordu. Her şey gerçektir. Tüm sevdiklerine ihanet etmişti; sevgilisine, annesine, babasına, kız ve erkek kardeşlerine.

Temiz elbisesinin kirlenmemesi için dikkatle koyun üstü yere uzandı ve suratını

kuru toprağa sürtmeye başladı. Büyük Ana'ydı bu. Onu hissediyordu. Yazın bolluk ve bereketini yeryüzüne saçmış, şimdi de yeraltına doğu yapacağı yolculuğa hazırlanıyordu.

464

ilkbaharda tüm haşmetiyle fıskırmak için yeni tohumlar kabul edecekti orada.

Sükûnet ve ciddiyet içinde her birinden teker teker özür diledi. Önce kendisini affetmesi için, yakınlaşmayı asla başaramadığı annesi Pasiphae. Sonra doğum gününden önce kendisini kıskandığı küçük kardeşi Phaidra. Bir eş ve çocuğu bile çok gördüğü Akakal-lis ve sıkıcılıkla damgaladığı Xenodike. Rekabet halinde olduğu kardeşi Deukalion. Anlaşılmaz bir kapalı kutu gibi gördüğü Katre-us. Küçük kardeşi Glaukos. Sıra babasına geldiği zaman ise, sesi titriyordu. Bir zamanlar büyük bir ihtirasla sevmiş olduğu kardeşi Asterios dışında en çok ona zararı dokunmuştu.

"Affet beni" diye fısıldadı Ariadne. "Bu arada Mutlular Ada-sı'na ulaşmış olsan bile. Senin sevgin karşısında çok yetersiz kalmıştım. Bana vermek istediklerini almam mümkün değildi. Keşke kız kardeşin olmasaydım! Her şey o kadar farklı olabilirdi ki! Affet beni, kardeşim! Affet beni, sevgilim! Affet beni, Astro! Yalvarırım, affet beni!"

Yavaşça ayağa kalkarken gözlerinden yaşlar boşanıyordu. Ellerini karnının altına koyarak, doğmamış ve asla doğmayacak çocuğu ile vedalaştı. "Belki bir dahaki sefere" dedi teselli edercesine. "Bu sefer için çok geç artık."

Uzun uzun aramasına gerek kalmadı. Ağacını hemen bulmuştu. Elbise çıkınından kemerini çıkardı. Birkaç deniz kabuğu daha ilave ederek onu biraz daha genişletmişti. Tüm gücüyle kemere asıldı ve memnun bir ifadeyle başını salladı. Başının epey üstünde kuvvetli bir dal gözüne ilişmişti. Onun altında da ikinci bir dal vardı. Bu dala tırmanarak kemerini yukandakine fırlattı ve yıllar önce Paneb'le Kephalos'un kendisine öğrettiği şekilde düğümlenmeye başladı.

Bir eliyle tılsımı tutarak bir müddet daha dalda oturdu ve parlak güneş altında ışıltılar saçan dalgalan seyretti. Güneş göğün en yüksek noktasına ulaşınca ilmiği boynuna geçirdi ve kendisini aşağıya bıraktı.

Boynu hemen o anda kırılmıştı. Fakat cesedi kısa bir süre dalda asılı kaldı. Kemerin bağlı olduğu dal vücudunun ağırlığı altında

465

eğilip çatırdamaya başlamıştı. Bir süre sonra dal kınldı ve cansız vücutla beraber yere düştü. Uyuyormuş gibi yatıyordu yerde. Kısa bir süre sonra ağaçlardan dökülen yapraklar tarafından örtülecekti. Ariadne Büyük Ana'ya dönmüştü.

"Ariadne!"

Saatlerden beri dalmış olduğu derin düşünce durumundan bir anda sıyrılmıştı.
"Ariadne!"

Gözleri koca koca açılmıştı. Arka taraftaki iki meşale tarafından aydınlatılmaya çalışılan mağaranın içi yarı karanlıktı. Girişten ise bulanık bir ışık süzülüyordu içeri. Yoksa akşam mı olmuştu? Kalbi deli gibi çarpıyordu. Acaba ne olmuştu? Kızın acı dolu, son derece üzgün sesini açık seçik işitmişti, sanki yanı başındaydı.

Asterios bir kez daha gözlerini kapadı ve mavi ışığı çağırdı.

Ariadne bir ağacın dibinde yatıyordu, vücudu garip bir şekilde kıvrılmıştı. Yüksek bir yerden düşmüş olmalıydı. Kolunun sanki vücuduyla bir ilgisi yoktu ve dizi yana bükülmüştü. Neden sonra kahverengi, zarif boynuna dolanmış ilmeği fark etti.

Ölmüştü, hiç şüphesiz, o bir ölüydü artık! Kemerini kendi boğazında hissediyordu. Dehşet içinde kendisine bir anda çok dar gelmeye başlayan elbisesini fırlatıp attı.

Ariadne ölmüştü!

Asterios dizlerinin üzerine çökerek, alnını sert duvara tekrar tekrar vurmaya başladı. Derisinin yanıldığını ve alnından kanlar boşanmaya başladığının farkında bile değildi. Kafası her an patlayacak gibiydi. "Asterios! Neyin var? Ne oldu? Yaralı mısın?" Hatasu kolunu çekiştirmeye başladığı zaman Asterios kafasını duvara vurmaktan vazgeçti. Fakat onun varlığını fark etmemiş gibi davranıyordu. "Ariadne" dedi kısık sesle. "O öldü. Biliyorum." "Öldü mü?" dedi Hatasu şaşkınlıkla. "Nereden biliyorsun?" Asterios ayağa fırladı. "Canına kıydı" diye fısıldadı. "Kendisini astı. Üzerimize gelen felaket pek yakın artık. Onu hissedebiliyorum. Hatta o kadar yoğun ki, tüm vücudum sızlıyor. Fakat onu henüz göremiyorum."

466

"Bir şey oldu bile" dedi Hatasu son derece karamsar bir sesle. "Erystenenes, o genç Atinalı... artık burada değil."

"Neler söylüyorsun?" Asterios kendine gelmeye başlamıştı. "Bu ne anlama geliyor?"

"Erystenenes gitti" diye karşılık verdi Hatasu. "Ve yalnız olarak değil. Knossos'lu birkaç delikanlı da onunla gitti. Ve..." Hatasu durakladı.

"Sonra?"

"...yardımcılarından ikisi, Ion ve Satos da yoklar. Onu Büyük Ana'ya kurban etmek istiyorlar. Tanrıçanın gazabından ancak bu şekilde kurtulabileceklerini söylüyorlar. Ona bir insan kurban edecekler, Asterios! Çocuklardan biri onlardı dinlemiş."

"Çıldırılmış olmalı!" diye köpürdü Asterios. Gördüğü korkunç hayal gerçekleşiyor muydu yoksa? "Girit'te hiç kimse böyle bir cinayet işleyemez - hele benim eğittiğim insanlar, asla!" Ansızın karşısında Ikaros'u gördü. Archanes'e yaptıkları yolculuk. Tapınağın kapısı, ölümün kara tanrıçası, kan dolu kurban çanağı...

"Korkarım bu noktada yanılıyorsun" diye itiraz etti Hatasu yorgun bir sesle. "Oysa ki haklı olmanı yürekten isterdim. Tanrıçaya o kadar çok yakarıp yalvarıyorsun ki, çevrende olup bitenlerin hiç birinin farkında bile değilsin. Dağlara getirdiğin bu insanların neler hissettiklerini biliyor musun? Ne kadar üzgün ve umutsuz olduklarını? Ne düşündüklerini? Neden korktuklarını?"

Hatasu kara saçlı başını sallayınca, Asterios alacakaranlığa rağmen beyaz beyaz parlayan telleri fark etti. Sanki geceler boyu iyi bir uyku çekmemiş gibiydi. "Bilmiyorsun" diye kendi sorusunu kendi cevapladı Hatasu. "En küçük bir fikrin bile yok, Büyük Ana'nın rahibi! Kendi acılarının derinliklerine öylesine gömülmüşsün ki, onlar seni ilgilendirmiyor bile! insanlar şüphe etmeye başlıyor, Asterios! Daha ne kadar bu mağaralarda çile dolduracaklar? Başlarına ne gelecek? Ve en önemlisi: ne zaman? Bütün bunları bilmek istiyorlar, fakat hiçbir sana açık açık sormaya cesaret edemiyor. Bunun yerine birbirleri ardına bana geliyor ve kendilerini cesaretlendirmemi istiyorlar. Hepsiyle başa çıkacak kuvveti nereden bulmamı salık verirsin?"

467

Asterios gözlerini karşısında duran kadından ayıramıyordu. O kadar cesur, güçlü ve duyguluydu ki! Her zaman böyle bir kadını hayal etmişti. Sağlam bir köprü. Onu seviyordu. Onu uzun zamandır seviyordu.

"Bazen ne olacaksa çabuk olmasını dilediğim bile oluyor" diye devam etti Hatasu kısık sesle, "şayet ölmemiz gerekse bile! Bu sinir bozucu bekleyiştten daha iyi olduğuna eminim!"

"Fazla beklemene gerek kalmayacak!" Asterios bağırır gibi konuşmuştu. "Başını çevir ve arkanda duran delikanlının omuzlarına bak!"

Hatasu denileni yaptı. "Omuzları kapkara" dedi sonra. "Bunun sebebi ne acaba?" Hatasu parmağıyla delikanlının omzundaki maddeye dokundu. "Sıcak küle benziyor."

"Külün ta kendisi" dedi Asterios onu tasdik ederek. "Bunun ne anlama geldiğini

biliyor musun? Başlıyor! Hatta başladı bile! Diğerleri nereye gitti? Atinalı nerede? Ya lon ve Satos?"

"Herhalde tapınağa gitmişlerdir. Beş kişiydiler. Yanlarında kısıvrak bağlanmış birini götürüyorlardı" dedi omuzlan kara külle kaplanmış delikanlı.

"O halde tüm adayları hemen buraya çağır" dedi Asterios telaşla. "Hep birlikte yoldan sapanları tekrar yola döndürmeyi başarabiliriz sanırım."

Hatasu ve genç Giritli gizlice bakıştılar. "Burada çok fazla aday kalmadı ne yazık ki" dedi sonunda Hatasu. "Birçoğu ailelerini uyarmak ve onları güvenli bir yere götürmek için dün akşam gizlice buradan ayrıldı. Sadece üç delikanlı ve Chalara'lı bir kız aramızda kaldı."

"Güvenli bir yere götürmek... Aptallar! Aşağıda onları mutlak bir ölüm bekliyor!" Asterios var gücüyle ne yapacağını düşünüyordu. "Sadece dört kişi mi demiştin? Çok fazla değil. Fakat yine de deneyeceğiz! Bu cinayeti engellemek için elimizden gelen her şeyi yapmalıyız!" Yanlarında duran delikanlıya döndü. "İnsanlara söyle, yanlarındaki tüm bezleri ıslatarak mağaraların ağızlarına kapasınlar. Yenebilecek her şeyi iç kısımlara taşıyın. Acil durumlar için sakladığımız şarabın bir kısmını dağıtın. Aksi takdir h sadece yal-

468

varıp yakarmakla vakit geçmez. Geri döndüğüm zaman tanrıçaya bizzat ben armağan sunacağım."

"Gel, sevgili Susai." Hatasu'ya elini uzattı. "Birlikte kurtarabileceğimiz şeyleri kurtarmaya çalışalım."

Girit'in üzerine çok erken çökmüştü gece. Köylü kadınlar, çobanlar, balıkçılar, şehirlerdeki ve dağlardaki korku dolu insanlar kuzeye doğru bakıyorlardı. Gökyüzünde parlayan devâsâ mavi çekirdek, dört bir yana kızgın ışınlar saçıyordu. Adanın üzerine saatlerden beri kül yağıyordu, lav parçalarıyla karışık sıcak bir yağmur. Göz kamaştırıcı yıldırımlar karanlığı yarıyordu.

Adadaki insanlar uyumak bir yana dursun, bir an bile huzur bulamıyorlardı. Herkes önce kendini evinde güvenliğe almaya çalıştı. Kapılar ve pencereler sıkı sıkı kilitlemişti. Fakat çatılar üzerlerinde biriken ağır kül ve lav cürufalarına dayanamadılar. Korkunç çatırtılarla kirisler birbiri ardına kırılmaya başladı.

Sonra ilk şiddetli yer sarsıntıları başladı. Artık yapacak tek şey, açık alanlara kaçmaktı. Sıcak taş yağmurundan korunabilmek için bir battaniyeye veya kalın bir kumaşa sarınan insanlar, var güçleriyle dışarı kaçmaya başladılar. Çöken çatıların

enkazları ve bu arada bir hayli yükselmiş olan kül tabakası, yürümei güçleştiriyordu. İnsanlar ölüyordu. Sağ kalmayı başaranlar bir anda derin yarıklarla dolan ovaya doğru çılgın gibi kaçmaya başladılar. Yuvarlanan kayaların ve yanmaya başlayan ateşlerin gürültüleri hiç bitmiyordu. Sıcak kül insanların ellerine ve ayaklarına yapıştıyordu. Her yan insan ve hayvan cesetleriyle dolmuştu.

Aynı şehirlerde olduğu gibi Mavi Yunuslar Sarayı'nda da tam bir dehşet havası hüküm sürüyordu. Hizmetkârların ve muhafızların bir kısmı binayı kaçarcasına terk etmiş ve aileleriyle beraber sığınacak güvenli bir yer aramaya koşmuşlardı. İçlerinden sadece birkaçı saraydan ayrılmamış ve kraliyet ailesiyle birlikte batı kanadında bekliyordular.

Pasiphae, Minos, oğulları ve kızları büyük taht salonunda toplanmışlardı. Mirtho ve Aiakos da onlara katılmıştı. Kraliçe küçük bir sunu töreni hazırlamış, fakat henüz seremoniye başlamamıştı.

469

Glaukos ortalarda yoktu. Hiç kimse onun depoya indiğini bilmiyor, du. Kardeşinin en sevdiği yayını saklamıştı oraya, şimdi ise onu^ bulunduğu yerden almak istiyordu. Fakat bunu başaramadı. Şiddet, li bir yer sarsıntısı onu yere serdi. Düşerken büyük bir talihsizlik eseri olarak kafasını toprak testilerden birine çarpmıştı. Kırılan tes-tiden akan yağ, ansızın alev almıştı. Tüm oda cayır cayır yanmaya başlamıştı çok kısa bir sürede. Yerde baygın yatan Glaukos'un ise bütün bunlardan hiç haberi yoktu.

Katreus hiçbir şey yapmadan beklemek istemiyordu. "Onu^ aramaya gideceğim" dedi sonunda. "Muhakkak sarayda bir yerlerde olmalı."

"Çok dikkatli ol!" diye bağırdı Pasiphae oğlunun ardından. Peş peşe gelen gök gümbürtüleri korkuyla titremesine neden olmuştu. "Mümkün olduğu kadar birbirimizden ayrılmamaya çalışalım. Toprağın nasıl sarsıldığını hissediyorsunuz, değil mi? Büyük Ana! Bize yardım et, tehlike anında bizi yalnız bırakma!" Ümitsizlik içinde etrafındakilere baktı. "Neden Asterios bizi uyardığı zaman ona inanmadık ki?"

Kimse sesini çıkarmadı. Fakat herkes aynı şeyleri düşünüyor gibiydi.

Katreus koridora henüz çıkmıştı ki, genzine buruk duman kokusu doldu. Kötü bir şeyler olduğunu hisseden delikanlı korkuyla koşmaya başladı. Meşe ağacından yapılmış kapının aralıklarından kopkoyu bir duman süzülüyordu. Kapıyı açarken elinin yanmasına aldırmayan Katreus gözü kapalı içeri daldı. "Glaukos! Glaukos! Neredesin?"

Yoğun duman bulutuyla boğuşa toğuşa ilerlemeye çalışıyordu. Odanın sonunda,

dumanın en yoğun kesif olduğu yerde, hareketsiz yatan bir insan vücudu görür gibi oldu. Gömleğinin ucuyla ağzını kapamış olmasına rağmen aksınp tıksırarak yere diz çöktü ve Glaukos'un nabzını yokladı. Kalbi belli belirsiz, çok hafif atıyormuş gibi geldi ona. Hareketsiz vücudu boş yere kaldırmaya çalıştı. "Glaukos! Uyan! Buradan hemen çıkmalıyız!"

Arkasındaki toprak testilerden yüksek alevler fişkınyordu "Glaukos!" diye yalvardı ona. "Gözlerini aç!"

\ı

VU'

470

Ay,

a%

bir^'Sl Jarpi

yığ

çala£> tajhı,k»

i alev aldı

< bel l>gım söi#\ Ndl- IWhaW Wttpithoi'leru\ fciUN%*,,, »kiriş Ka^'

***** S

ağıtla ve *

en>k} XSinde ilerlek;

vwu. ü 14 harap ^

^^çAfcanalaşeh^V; ^ç^IVmevcut^ h. ^SfVıçigideA

^^^nfclikanh.^

^n^^htJ[Wiyordı)- ;;

| F^tjkrakbag2

W°» biraz A

Ihılan bi<V

- JJ:

lanölmü^Ç

Glaukos ortalarda yoktu. Hiç kimse onun depoya indiğini bilmiyordu. Kardeşinin en sevdiği yayını saklamıştı oraya, şimdi ise onu bulunduğu yerden almak istiyordu. Fakat bunu başaramadı. Şiddetli bir yer sarsıntısı onu yere serdi. Düşerken büyük bir talihsizlik eseri olarak kafasını toprak testilerden birine çarpmıştı. Kırılan testiden akan yağ, ansızın alev almıştı. Tüm oda cayır cayır yanmaya başlamıştı çok kısa bir sürede. Yerde baygın yatan Glaukos'un ise bütün bunlardan hiç haberi yoktu.

Katreus hiçbir şey yapmadan beklemek istemiyordu. "Onu aramaya gideceğim" dedi sonunda. "Muhakkak sarayda bir yerlerde olmalı."

"Çok dikkatli ol!" diye bağırdı Pasiphae oğlunun ardından. Peş peşe gelen gök gümbürtüleri korkuyla titremesine neden olmuştu. "Mümkün olduğu kadar birbirimizden ayrılmamaya çalışalım. Toprağın nasıl sarsıldığını hissediyorsunuz, değil mi? Büyük Ana! Bize yardım et, tehlike anında bizi yalnız bırakma!" Ümitsizlik içinde etrafındakilere baktı. "Neden Asterios bizi uyardığı zaman ona inanmadık ki?"

Kimse sesini çıkarmadı. Fakat herkes aynı şeyleri düşünüyor gibiydi.

Katreus koridora henüz çıkmıştı ki, genzine buruk duman kokusu doldu. Kötü bir şeyler olduğunu hisseden delikanlı korkuyla koşmaya başladı. Meşe ağacından yapılmış kapının aralıklarından kopkoyu bir duman süzülüyordu. Kapıyı açarken elinin yanmasına aldırmayan Katreus gözü kapalı içeri daldı. "Glaukos! Glaukos! Neredesin?"

Yoğun duman bulutuyla boğuşa boğuşa ilerlemeye çalışıyordu. Odanın sonunda, dumanın en yoğun kesif olduğu yerde, hareketsiz yatan bir insan vücudu görür gibi oldu. Gömleğinin ucuyla ağzını kapamış olmasına rağmen aksırıp üksirarak yere diz çöktü ve Glaukos'un nabzını yokladı. Kalbi belli belirsiz, çok hafif atıyormuş gibi geldi ona. Hareketsiz vücudu boş yere kaldırmaya çalıştı. "Glaukos! Uyan! Buradan hemen çıkmalısınız!"

Arkasındaki toprak testilerden yüksek alevler fışkınyordu. "Glaukos!" diye yalvardı ona. "Gözlerini aç!"

Ayağa kalkmaya çalışırken gömleği alev aldı. Katreus büyük bir korkuyla üzerine başına vurmaya başladı. Başarılı olamayınca da kendini yere atarak vücudundaki yangını söndürmeye başladı. Çatı kirişleri çoktan yanmaya başlamıştı. Kor halindeki tahta parçalan, tahta kapaklarla kapatılmış olan pithoi'ler üzerine düşüyordu. Sedir ağacından yapılmış koca bir kiriş Katreus'un şakağına çarptı. Delikanlı sessizce kardeşinin hareketsiz vücudunun üzerine yığıldı.

Kül yağmuru altında ve karanlıklar içinde ilerlemek o kadar zorlu bir işti ki, Archenes'teki tapmağa ulaşmaları bir saatlerin almıştı. Şehir terk edilmiş benziyordu, sadece harap evlerin birkaçından ağıtlar ve feryatlar yükseliyordu. Dört nala şehrin yanından geçerken küçük sarayın güney kısmının artık mevcut olmadığını gördüler.

Hedeflerine yaklaştıkça Asterios içi giderek daha da çok sıkılıyordu. Zihnindeki hayaller canlanmıştı.

Hançerli adam. Kısıvrak bağlı delikanlı. Ölüm kokan hava.

Geç kalmamış olmaları için dua ediyordu.

Kendinden geçmiş gibi kapıyı açtı. Yakıcı bir duman suratına bir yumruk gibi çarpmıştı. "Dışarıda kalsanız daha iyi olur!" diye bağırmasına rağmen Hatasu ve adaylar onu takip ettiler. Alev alev yanan tahtalar ve taş parçalan arasında altı cansız vücut yatıyordu. Sunağın üzerindeki Erystenes kısıvrak bağlanmıştı. Belindeki altın renkli önlük haricinde tamamen çıplaktı. Kendini korumaya çalışan bir çocuk gibi derttop olmuştu vücudu. Ölmüştü. Kesik boyun damarlarından akan kan, yerdeki çanağı doldurmuştu.

Fakat onu kurban edenler de artık yaşamıyordu. Asterios yar-dımcıların ölümün kara tannçasının ayaklarının dibinde buldu. Cansız vücudun orak biçimli bıçağın yanına uzanmıştı. Başka birisi ise yanan bir çatı kirişinin altında kalmış olmalıydı. Kömürleşmiş vücudunu kapıya yakın bir yerde bulmuşlardı, son ana kadar kaçmaya çalışmıştı herhalde. Onun biraz uzağında ise, bir kızın ve bir oğlanın cesedi yatıyordu. Anlaşılan bir kavga sonucu birbirlerini öldürmüşlerdi. Bronz bir hançer saplıydı delikanlının kalbinin tam ortasına, kız ise kan kaybından ölmüşe benziyordu.

"Fakat neden?" diye sordu Hatasu. "Niye? Bu korkunç günahı neden işlemek zorunda hissettiler kendilerini?"

"Bilmiyorum" diye karşılık verdi Asterios yorgun bir sesle. "Belki de anlayamadıkları şeyler karşısında bir suçlu bulma ve onu cezalandırma ihtiyacıdır." Etrafına bakındı. "Buradan çıkmalıyız" diye bağırdı sonra. "Çabuk!"

"Gelin! Artık onlar için bir şey yapamayız."

Hatasu adayların cesetlerini dışarı çekmeye çalışıyordu.

"Bırak onları" diye seslendi ona Asterios. "Onları gömmeye bile vaktimiz yok, eğer ki kendimiz de birer ceset olmayı arzu etmiyorsak!"

Minos depoya ulaştığı zaman her taraf alevler içindeydi. Dar koridorda ilerlemeye çalıştı, fakat bir ateş duvarı yolunu kesiyordu. "Orada, içerideler!" diye bağırdı arkasından gelen Aiakos'a. "Kat-reus ve Glaukos! Oğullarım!"

"Eğer gerçekten içeridelerse artık yaşamaları imkânsız" diye bağırdı Aiakos heyecanla. "Minos, yalvarırım burada kal! Kendini boş yere tehlikeye atıyorsun! Hâlâ yaşayan ve sana ihtiyacı olan insanları düşün!"

"Benim yaşamım kimin umurumda!" Minos iler atıldı, fakat hemen geri çekildi. "Alevlerin arasından geçemiyorum. Ne yapmalıyız?"

Alevler dört bir yanlarını sarmıştı ve tavandan düşen tahta parçalarından sürekli sakınmak zorunda kalıyorlardı.

"Suya ve çalışkan ellere ihtiyacımız var" diye haykırdı Aiakos. "Bekle! Gidip yardım getireceğim."

Şiddetli bir yer sarsıntısı az kalsın onun yere yuvarlanmasına neden olacaktı. Son anda duvara tutunabilmişti. Aniden esmeye başlayan şiddetli bir güney fırtınası, pencerelerin yanındaki meşaleleri yere düşürdü. Tüm koridor alevlerden oluşmuşa benziyordu sanki.

"Pencereden atlamalıyız" diye bağırdı Aiakos. "Çabuk! Yoksa yanacağız."

Fakat Minos'un gücü tükenmişti, iki eliyle boğazını tutarak,

472

yavaş yavaş yere çökmeye başladı. Gözleri koca koca açılmıştı. Aiakos ateş duvarının üzerlerine doğru geldiğini gördü. Ani bir hareketle dizlerinin üzerine çöktü ve kendi vücuduyla kralın vücudunun üzerini örttü.

Ormanlar ve korular saatlerdir yanıyordu. Diğçerlerinin kendilerini bekledikleri büyük mağaraya canlı ulaşma imkânları kalmamıştı. Yıldırımlar çakıyor, gök korkunç seslerle gümbürdüyordu. Asteri-os, Hatasu ve adaylardan oluşan küçük grup, yer sarsıntıları ve şiddetli fırtınalar arasında son anda küçük bir mağaraya sığınarak canlarını kurtarabildiler.

Sel dalgası Girit'e doğru yaklaşıyordu. Alev alev yanan kudurmuş denizden çıkan korkunç gürültüler, insanların korku dolu saatler boyunca işittikleri seslerden çok daha uğursuz, çok daha korkutucuydu.

Ölüm çok çabuk geldi. İnsanlar tepelerine inen dev dalğanın henüz sesini bile duyamamışlardı ki, sular adanın ta içlerine bile yayılıverdi. Azgın sular karşılalarına çıkan her şeyi silip süpürüyor-du. Evler temellerinden yıkılıyor, ağaçlar köklerinden sökülüyor, tüm yaratıklar oyuncak bebekler gibi oradan oraya savrulup duruyordu. Geri çekilen su tepelere sığınmaya çalışan insanları tutundukları yerlerden çekip alırken, ikinci bir dalga onları yekrar karanın içlerine kadar atıverdi.

Sel dalgasının tuzlu suları, epey yüksekte kurulu olan ve kısmen alevler içinde kalmış olan Mavi Yunuslar Sarayı'na kadar ulaşmıştı. Fakat bu durum Pasiphae'nin umurunda bile değildi. Xe-nodike'nin cesedinin başına diz çökmüş, hüngür hüngür ağlıyordu. Yangın onu merdivenlerde yakalamıştı. Korkuyla aşağı atlayan kızın boynu kırılmıştı.

"Akakallis ve İkstos nerede?" diye ağlıyordu Pasiphae. "Ya Dindyme?"

"Bana bak, güvercinim" dedi Mirtho. "Korkmana gerek yok, ben yanıdayım! Eminim onlar da hemen geleceklerdir! Gel, dışarı çıkalım. Büyük avluya gitmeliyiz."

473

"Fakat o zaman bizi nasıl bulabilirler ki?" diye ağlamaya devam etti Pasiphae. O kadar üzgündü ki, Mirto az önce gördüğü korkunç sahneyi ona söyleyemiyordu: Akakallis ve İkstos'un birbirlerine sarılı cansız bedenleri, gizli geçitlerde birinde yatıyordu. Aynı anda ölmüş olmalıydılar. Fakat çocuk ortalarda yoktu.

Pasiphae istemeyerek de olsa birkaç adım attı. Sonra aniden taş kesilmiş gibi olduğu yerde kaldı. "Benden bir şeyler saklıyorsun" dedi Mirtho'ya. "Ne oldu? Bana hemen cevap ver!"

"Önce dışarı çıkalım" dedi Mirtho onu kandırmaya çalışarak. Salon alev alev yanıyordu ve içerisini kesif bir duman kaplamıştı. İki de öksürmeye başlamıştı.

"Şimdi öğrenmek istiyorum!" Pasiphae geri geri gizli geçidin kapısına kadar yürüdü. "İçeride neler olduğunu görmem lazım!"

"O halde kapıyı aç!" dedi Mirtho duygusuz bir sesle. "Şayet kalbinin yeni bir yarayla sarsılmasını bu kadar arzu ediyorsan..."

Kraliçe titredi. "Kim?" diye sordu aynı duygusuz sesle. "Hangisi?"

"Akakallis" diye fısıldadı Mirtho ve garip bir şekilde öne eğildi. "Ve... İkstos..." demeye çalışırken sözlerini bitiremedi.

Tavandan düşen bir kalas bel kemiğine isabet etmişti, ikinci bir kalas ise başına düştü. Pasiphae ateşin ne kadar yaklaşmış olduğunu şimdi fark etmişti.

"Haklısın! Hemen dışarı çıkmalıyız" diye bağırdı Mirtho. "Çabuk, Mirtho, yalvarırım çabuk ol!"

Fakat cevap alamadı. Pasiphae kadının kafasını çevirdi. Donuk bakışlı ölü gözler kendisini süzüyordu. Alevlerin ışıltısı altında derisi pembe pembe parlıyordu.

Uzak çocukluk günlerinin analığı gözüne böyle görünüyordu. Kendisini doyuran kadın. Tüm bildiklerini borçlu olduğu kadın. Kendisini Büyük Ana'ya yaklaştıran kadın. "Hayır! Beni terk etme! Sen yapma bunu!"

Bağırarak ve ağlayarak beklenmeyecek derecede ağır olan vücudu güçlüğüle omuzladı, sonra da birkaç adım atmaya çalıştı. Son gücünü kullanarak kapıya ulaştı ve bir an tereddüt ettikten sonra dı-

474

şan çıktı. Aynı anta Mirtho'nun iyice ağırlaşan gövdesi de omuzlarından kayarak yere düştü.

Pasiphae burnunun ucunu bile zorlukla görebiliyordu. Yerin derinliklerinden boğuk, uğursuz ısıklar geldiğini işini. Sonra da başını kaldırarak, duvarların üzerinde bulunan büyük taş çift boynuzlara bakmaya çalıştı. Son gördüğü şey ise üzerine doğru gelen büyük, kara bir cisim oldu. Çift boynuz kafatasını paramparça etmişti.

Güneşin solgun ışınları ancak üçüncü günden sonra kara duman örtüsünün altından süzülmeğe başlamıştı. Asterios, Hatasu ve adaylar bu süre zarfında sığındıkları mağaradan dışarı adım bile atmaya cesaret edememişlerdi. Durumları pek iyi olmasa bile hayatta kalmayı başarmışlardı. Elbiseleri vücutlarına yapıştıyordu ve küçük sığınaklarının içini keskin bir koku doldurmuştu. Delikanlılar tüm cesaretlerini toplayarak korkularını belli etmemeye çalışıyor-larsa da, Otis adlı kız beklenmedik her gürültüde tir tir titriyordu. Hatasu tamamen içine kapanmıştı. En korkunç taş yağmuru altında bile bir Mısır tapınak kedisi gibi sessiz ve ulaşılmaz kalmıştı.

Sığınaktan ilk olarak Asterios çıktı. Fakat çıkmasıyla tekrar içeri dalması bir oldu. Her taraf kefen bezine benzeyen bembeyaz küllerle örtülmüştü. Sonra teker teker dışarı çıkular. Dört bir yana baktılar, fakat yeryüzü göz alabildiğince gri ve beyaz renklere bürünmüştü. Adarının parçalanmış cesetlerini gömmekle vakit kaybetmek istemediler. Zaten mecalsiz düşmüşlerdi. Üç gün önce ay-nıldıkları alana doğru tırmanmaya başladılar yavaş yavaş.

Sayırsız insan cesetlerinin, hayvan leşlerinin, yapraksız ağaçla-ın, yanıp kül olmuş çalılann arasından geçen yol, oldukça zorluydu. Rastladıktan evlerin tümü yıkılmıştı, ancak epey yükseğe çık-tıklannda sağlam kalmış birkaç tanesine tesadüf ettiler. "Ne dersin, sağ kalmışlar mıdır sence?" diye sordu Hatasu mağaraları görünce Asterios'a dönerek.

"Umalım ki öyle olsun" diye karşılık verdi Asterios.

Ansızın ince bir duman sütunu çarptı gözlerine. Adımlarını hızlandırdılar. Onlan ilk karşılayan İassos oldu. Seyrek saçları kısmen kavrulmuş, suratı kir pas içinde kalmıştı; ama gözleri ışıl ısıldı. "Yaşıyorsunuz! Büyük Ana'ya şükürler olsun!" diye bağırıldı

475

heyecanla. "Geri döneceğinizden emindim! Sizleri gördüğüm için o kadar mutluyum ki!"

Hemen arkasından Deukalion geliyordu. Tek kelime etmeden Hatasu ve Asterios'u kucakladı. "Asterios! Hatasu!" diye bağırıldı neden sonra. "Artık kötü şeyler düşünmeye başlamıştık. Diğerlerine ne oldu? Erystenes nerede? Ya Amnysoslu gençler?"

"Kaderin kendilerine çizdiği yolda yürüdüler" dedi Asterios. "Günah işlemlerini engellemek için çok geç kaldık. Onları bulduğumuz zaman elimizden artık bir şey gelmezdi. Hiçbiri hayatta değil artık." Yan gözle Hatasu'ya kısa bir bakış fırlattıktan sonra, daha canlı bir sesle konuşmaya devam etti. "Ya sizler? Başınıza neler geldi? Diğerleri nerede?"

"Uyarılarının tümünde haklıydın" dedi Deukalion. "Sana inananların tümü, ağlayarak ve titreyerek de olsa, hayatta kaldılar. Fakat talimatlarına uymayanlar da oldu." Biraz aşağıda bulunan yarı yıkık bir mağara girişini işaret etti. "Cesetlerini oraya taşıdık. Burada onları gömmeye yetecek kadar toprak yok. Ayrıca senin dönüşünü beklemek istedik." Israrcı bir sesle konuşuyordu. "Acele etmemiz gerek Asterios! Tümümüz de hastalanmak istemiyorsak buradan bir an önce uzaklaşmalıyız!"

Hayatta kalmayı başarmış olanlar yavaş yavaş mağaralardan çıkarak onlara yaklaşmaya başlamışlardı.

"Birkaç gün daha bekleşeniz daha iyi olur" diye itiraz etti Asterios." Burada güvendesiniz. Ölümün soğuk nefesi adada kol geziyor. Kara dağ şu anda suskunlaşmışa benziyor, fakat bu durumun ne kadar süreceğini ancak yüce tanrıça bilebilir!"

"Ne yapmalıyız o halde?" diye sordu Deukalion. Sesi alışılmadık derecede çaresizdi. "Burada hayatta kalmayı başarabilir miyiz? En iyi ihtimalle birkaç günlük erzağımız kaldı."

"Şu anda hayatta olmanız bizim için yeterli" diye karşılık verdi Asterios. "Salgın hastalık tehlikesine karşın cesetleri kül ile örtün. Bu işi yapanlar sonradan iyice temizlensinler. Sonra ne yapacağınıza ben Knossos'tan döndükten sonra karar veririz."

"Bizi terk mi ediyorsun?" diye sordu Hatasu endişeyle. "Knossos'a mı gideceksin?"

476

Asterios evet anlamında başını salladı. "Mavi Yunuslar Sara-yı'na gitmeliyim. Orada neler olup bittiğini öğrenmek zorundayım."

"Ben de geliyorum" diye bağırdı Deukalion. "Ne de olsa onlar benim de ailem!"

"Burada kalırsan herkese daha faydalı olursun" diye itiraz etti Asterios. "Bunun büyük bir fedakârlık olduğunu biliyorum, fakat şu anda bu gerekli!"

Deukalion dudaklarını ısırıldı. "Pekâlâ! Dediğin gibi olsun!" dedi sonunda istemeden de olsa. "Yalnız gitmeni istemiyorum ama, ne yapayım! Umarım kısa zamanda geri dönersin."

"Fakat ben seninle geleceğim" dedi Hatasu çabucak. "Hayır, boş yere itiraz etme! Ancak ölüm beni bunu yapmaktan alıkoyabilir!"

Böyle son yem tayınlarını silip süpüren iki güçsüz ata binerek, karanlıklar ülkesinin içine daldılar. Her an yeni bir felâket çıkıyordu karşılarında. Dağların yamaçlarındaki köyler tamamen yerle bir olmuştu; duvarlar yıkılmış, asırlık ağaçlar köklerinden sökülmişti. Üzüm bağları küle dönüşmüş, zeytinlikler parçalanmış, tarlalar yerle bir olmuştu. Ortalıkta ot namına bir şey kalmadığı gibi, ağaç-lann çıplak dalları sanki bir kar fırtınasına tutulmuş gibi bembeyaz küllerle kaplanmışlardı.

Fakat en dehşetli manzara insan cesetlerinin görüntüsüydü. Kadınların, erkeklerin, çocukların çıplak, karnı yarılmış, kafatasla-n parçalanmış cesetleri, sağ kalmayı başaran ağır yaralı, vahşileşmiş hayvanlar tarafından parçalanmıştı.

"Girit'in sonu bu" diye mınıldandı Asterios. "Güzel ve mutlu dünyamızın sonu. Phaidra haklıydı. Büyük Ana bizi sevmiyor artık. Bizi tüm zamanlar için terk etmeye karar verdi."

Mavi Yunuslar Sarayı koca bir harabeye dönüşmüştü. Bir zamanlar dışarıdaki manzaraya açılan pencerelerin yerinde kara boşluklar vardı. Neredeyse yürüyemiyorlardı bile. Zemin kömürleşmiş tahta parçalan, duvar yıkıntıları ve çok uzun zamandır boğanın kudretini simgeleyen yüzlerce çift boynuzun kalıntısıyla doluydu. Bu kar-

477

maşa ortamında neyin ne olduğunu anlamak neredeyse imkânsızdı. Bilgisiz kişiler eskiden bu sarayı meşhur labirent ile karıştırıyordu, oysa şimdi bu haliyle gerçekten de bir labirente benzemekteydi. Hatasu Aiakos'un izini sürerken, Asterios çaresizlik içinde yıkıntıların arasında dolanıp duruyordu.

Bir süre sonra da iç avluya ulaşmayı başardı. Yangın burada en az depolardaki kadar büyük bir tahribat yapmıştı. Düşe kalka yürümeye devam ediyordu ki, kırık bir çift boynuzun altında yatan bir ceset ilişti gözüne. Darmadağın olmuş suratı tanıyamamıştı. Fakat kara saçlar ve kızıl elbise cesedin kimliğini açıkça belli ediyordu. Sersemlemiş bir halde birkaç adım daha attı ve kapının yanında tamamen yanmış, daha küçük ikinci bir cesede rastladı. Bu cesedin bir zamanlar Mirtho olduğunu anlaması uzun sürmedi. Son âna kadar Pasiphae'nin yanında kalmıştı. Asla terk etmemişti onu.

İçindeki acı o denli şiddetliydi ki, soluğu kesilmişti. Yıkıntıları dolaşmaktan vazgeçmişti artık. İçindeki bir ses ona diğerlerinin tümünün de ölmüş olduğunu söylüyordu. Yıkıntıların altında kalmış, yanmış veya boğulmuşlardı. Bu mahşer gününden hiçbiri kurtulamamıştı. Büyük Ana onları itaatsiz bir evlat sürüsü gibi cezalandırmıştı.

Ansızın elinde boğa maskesini hisseder gibi oldu. Yaşıyordu. Labirentte Theseus'un indirdiği ölüm darbelerinden kurtulmuştu. Birçok insanın ölümüne sebep olan kül yağmuru ona zarar vermemişti. Fakat sevdiği herkes öldüğüne göre, hâlâ neden yaşıyordu ki? İnsanları koruyup kollayan tanrısal bir gücü artık hissetmediğine göre, bu dünyanın ne anlamı kalmıştı?

Gözlerini kaldırarak daha birkaç gün öncesine kadar bereketli bir ova olan kefen örtüsüne baktı. Beyaz küllerle karışarak gri bir bulamaç oluşturan sel dalgasının

tuzlu izleri açıkça görülüyordu. Ve bu bulamacın altında canlı bir şey kalmamıştı. Kara dağın homurdanmaya başladığı an çizilmişti kaderleri.

Artık geriye dönmek ve diğerlerini acı haberlerle kedere boğmak istemiyordu. Nasıl olsa ölüme adanmıştı hepsi! İçinde sadece kendisinden önce gidenleri takip etme isteği vardı artık - Ariadne, Merope, Mirtho, Pasiphae. Ölmeyi o kadar çok arzuluyordu ki!

478

Yavaş yavaş elbiselerini çıkarmaya başladı, ta ki üzerinde sadece önlüğü kalana dek. Sonra ölü toprağa uzandı ve orak bıçağını eline aldı. Bir zamanlar Mavi Yunuslar Sarayı olan harabeyle vedalaşmak üzere, son bir kez başını kaldırdı.

Aniden ensesinde hissettiği hafif bir dokunuş onu irkiltti. Ve bir anda, kesin bir bilgi var gücüyle onun zihnini zapt etti.

Ben, ben olanım.

Bunlar bir zamanlar kendisine güven ve bilgelik aşıl原因an kelimelerdi. Onu diğer tüm insanlardan farklı kılmışlardı. Ona huzur ihsan etmişlerdi.

Ben, ben olanım.

Bu kelimeler, içinde hissettiği kara ölüm duygusundan daha güçlüydüler. Ölmeyecekti. Bu kelimeler onu korku ve ümitsizliğe karşı uyarıyordu. Bunlar daha önce duyduğu kelimelerdi! Bunları Mirtho ve Hatasu kendisini elementlerin en soylusu olan ateşle kutsadıkları ateş gecesinde görmüştü. Hatasu'ya olan aşkının alevlendiği ilk gece. O zaman bu aşkı hissetmek istememişti, onu geri çevirmeye çalışmıştı. Çünkü kalbinde sadece Ariadne için yer olmasını istiyordu. Fakat artık Hatasu'yı sevdiğini biliyordu, bundan emindi.

"Nihayet hatırlayabildin mi?" diye sordu arkasındaki kısık ses.

"Ateş. Mirtho ve sen. Kadınların kudreti. Çok güçlü, çok mutlak. Evet, hatırlıyorum" dedi alçak sesle. "O saatleri asla unutmayacağım."

"O halde arkanı dön."

Asterios itaat etti.

"Yalnız değilim" dedi Hatasu. "Bak, sana kimi getirdim!"

Elinde kara saçlı küçük bir kız çocuğu tutuyordu. Bir zamanlar beyaz renkte olması

gereken elbisesi leş gibiydi. Asterios kızın yüzünde gözyaşları izleri görür gibi oldu. Fakat kız kendisine bakınca gülümsemeye çalıştı.

"Dindyme" dedi şaşkınlıkla. "Akakallis'in küçük kızı!"

"Yaşamın ölüm üzerindeki zaferi" diye karşılık verdi Hatasu

479

ve kızın başını okşadı. "Ve umudun ümitsizlik üzerindeki. Büyük Ana ölmedi, Asterios! Yoksa küçük kızını bize gönderir miydi? Bu çocuk Büyük Ana'nın bize armağan ettiği umut ışığı."

Nil kıyılarındaki vatanını kaybetmiş olan İsis rahibesi onu neredeyse sert denilebilecek bakışlarla süzüyordu.

"O bizi asla terk etmedi. Kül tabakasının altında uyuyan şu ovaya bir bak! Şimdi her şey gri, fakat yeşillik geri gelecek. Tahribatı bereket takip edecek, ölümü de yeni bir yaşam."

Hafif bir rüzgâr esmeye başlamıştı, fakat beraberinde sıcak küller taşıyordu artık, ikisi de kuzeye bakıyordu.

"Büyük Ana'nın gücünü inkâr eden yabancılar gelecek" dedi Asterios kısık sesle. "Onları hissedebiliyorum. Güçlü ve kudretli savaşçılar, Theseus'a benzeyen erkekler. Yıkıntıların arasında buldukları her şeyi yağma edecekler. Varolan durumdan en iyi şekilde faydalanıp, uzun zamandır arzuladıkları şeye sahip olacaklar. Girit bir daha asla eski günlerine kavuşamayacak."

Hatasu yavaşça güldü. "Belki de eski günler bir daha geri gelmeyecek" dedi sonra. "Fakat tanrıçanın kudreti ebediyen baki kalacak. O tüm savaşçılardan daha güçlüdür, tüm kadın ve erkeklerin içinde ebediyen var olacak. Senin içinde, Asterios. Ve benim içimde. Seni seviyorum Asterios! Seni her zaman sevdim."

ikisi de sustukları anda çocuk ağlamaya başladı. "Karnım aç" dedi. "Korkunç derecede de susadım. Bir şeyler içmek istiyorum!"

Asterios ve Hatasu birbirlerine baktılar. Sonra Asterios kırbasını çıkartarak dikkatle çocuğun ağzına dayadı. Çocuk suyu öyle bir hırsıyla içmeye başlamıştı ki, birkaç yudum sonra şiddetli bir hıçkırık içmeye devam etmesine engel oldu.

"Burasını biraz yaşanılır hale sokabilmemiz epey zamanımızı alacak" dedi Asterios ve küçük kızı dizlerinin üzerine oturttu. "Yıllar, belki de on yıllar!"

"Evet" diye karşılık verdi Hatasu. "Çok, çok uzun zaman. Fakat hayatta kalacağız. Tanrıça bizi asla terk etmeyecek. Her zaman yanımızda olacak. Tanrıça nefes alan her varlığın içinde yaşamaya devam edecek."

Rüzgâr şiddetini artırmıştı. Kara bulutlan kısa sürede dağıta-

480

rak yeşil ve kızıl renklere ışıldayan tt>ir gün batırnını ortaya ç,k a-yordu. Bu manzarayı daha aylar boyfU şaşkına seyrededelçü~ji. Her üçü de, yani Asterios, Hatasu ve EPindyme gökyüzüne baktı,

Mavi Yunuslar Sarayı viran olmuş, falçat jŞık Giritli in^3^-nn üzerine bir müjde olarak geri dönn*üştü.

%

ve kızın başını okşadı. "Ve umudun ümitsizlik üzerindeki. Büyük Ana ölmedi, Asterios! Yoksa küçük kızını bize gönderir miydi? Bu çocuk Büyük Ana'nın bize armağan ettiği umut ışığı."

Nil kıyılarındaki vatanını kaybetmiş olan Isis rahibesi onu neredeyse sert denilebilecek bakışlarla süzüyordu.

"O bizi asla terk etmedi. Kül tabakasının altında uyuyan şu ovaya bir bak! Şimdi her şey gri, fakat yeşillik geri gelecek. Tahribatı bereket takip edecek, ölümü de yeni bir yaşam."

Hafif bir rüzgâr esmeye başlamıştı, fakat beraberinde sıcak küller taşımıyordu artık, ikisi de kuzeye bakıyordu.

"Büyük Ana'nın gücünü inkâr eden yabancılar gelecek" dedi Asterios kısık sesle. "Onları hissedebiliyorum. Güçlü ve kudretli savaşçılar, Theseus'a benzeyen erkekler. Yıkıntıların arasında buldukları her şeyi yağma edecekler. Varolan durumdan en iyi şekilde faydalanıp, uzun zamandır arzuladıkları şeye sahip olacaklar. Girit bir daha asla eski günlerine kavuşamayacak."

Hatasu yavaşça güldü. "Belki de eski günler bir daha geri gelmeyecek" dedi sonra. "Fakat tanrıçanın kudreti ebediyen baki kalacak. O tüm savaşçılardan daha güçlüdür, tüm kadın ve erkeklerin içinde ebediyen var olacak. Senin içinde, Asterios. Ve benim içimde. Seni seviyorum Asterios! Seni her zaman sevdim."

İkisi de sustukları anda çocuk ağlamaya başladı. "Karnım aç" dedi. "Korkunç derecede de susadım. Bir şeyler içmek istiyorum!"

Asterios ve Hatasu birbirlerine baktılar. Sonra Asterios kırbasını çıkartarak dikkatle çocuğun ağzına dayadı. Çocuk suyu öyle bir hırsıyla içmeye başlamıştı ki, birkaç yudum sonra şiddetli bir hıçkırık içmeye devam etmesine engel oldu.

"Burasını biraz yaşanılır hale sokabilmemiz epey zamanımızı alacak" dedi Asterios ve küçük kızı dizlerinin üzerine oturttu. "Yıllar, belki de on yıllar!"

"Evet" diye karşılık verdi Hatasu. "Çok, çok uzun zaman. Fakat hayatta kalacağız. Tanrıça bizi asla terk etmeyecek. Her zaman yanımızda olacak. Tanrıça nefes alan her varlığın içinde yaşamaya devam edecek."

Rüzgâr şiddetini artırmıştı. Kara bulutlan kısa sürede dağıta-

480

rak yeşil ve kıvıll renklende ışıldayan bir gün batımına ortaya çıkarıyordu. Bu manzarayı daha aylar boyu şaşkınlıkla seyredeceklerdi. Her üçü de, yani Astenos, Hatasu ve Dindyme, gökyüzüne baktılar. Mavi Yunuslar Sarayı viran olmuş, fakat ışık Giritli insanla-nn üzerine bir müjde olarak geri dönmüşü.

Son Deyiş

I

Akdeniz adalan arasında Girit'in tarihsel ve kültürel olarak çok özel bir yeri vardır. Dört bin yıl öncesinin bronz çağı esnasında kültür dünyamızın kenarında bulunan bu adada Avrupa'nın en yüksek kültürü gelişti. Komşu Mezopotamya ve Mısır uygarlıklarıyla birlikte gelişen bu uygarlığa, efsanevi kral "Minos"a atfen Minos uygarlığı adı verildi; sınırları neredeyse kara Yunanistan'ına, hatta daha dışarılara bile taşıyordu.

Büyük saray komplekslerinin, iyi gelişmiş şehir yapılanmalar ve taş döşeli ticaret yollarının arkeolojik kazılar sonucu gün ışığına çıkarılmış olmalarına rağmen, tarih araştırmaları bakımından Minos tarihinin birçok ayrıntısı günümüze dek sınırlı korunmuştur. Aynı şekilde Minos kültürü üzerine yoğun araştırmalar yapılmış olmasına rağmen, elimizde hâlâ çözülmeyi bekleyen birçok muamma bulunmaktadır.

Avrupa'nın kayıp başlangıcının tekrar keşfine uzanan yol, söylencelerden geçmektedir. Yunanlıların tanrıları ve onlardan önce yaşayan halklar söylencelerde bugüne kadar yaşayagelmiştir.

Söylencelerde geçmişin sadece en önemli noktaları irdelenmektedir; hatta C.G.

Jung ve Kari Kerényi'ye göre insani ve ilahi davranışların psikolojik kökenleri de bu söylencelerde bulunmaktadır. Bu nedenle söylencelerin amacının geçmişte olan olayları dolaysız olarak nakletmek olduğu düşünülmemelidir; aksine söylenceler anlatıldıktan çağa bir anlam vermek, sonsuz gerçekleri ve insan kaderini ifade etmek için varlardır.

482

"Söylenceler insanların gerçeğe, anlama "ulaşmak üzere sürdürdükleri sonsuz arayışların hikâyesidir" diyor büyük söylene araştırmacısı Joseph Campbell. "Hepimiz hikâyemizi anlatmalı ve hikâyemizi anlamaya çalışmalıyız. Hepimiz ölümü anlamalı ve ölümle anlaşmalıyız, çünkü hepimiz doğumdan yaşama, sonra da ölüme geçerken yardıma ihtiyaç duyarız."

Söylenceler "gerçek" midir? Rüyalar ile ortak bir kökene sahip olan söylenceler, yaşam bilgeliği üzerine söylenen hikâyelerdir aslında. İnsan ruhunun, vücut ve doğa kanunları ile uyum içinde kalmasına hizmet ederler.

Söylenceler ne kadar gerçektir? Kral Minos Atina'dan Girit'e yelken açarken yanında iki kere yedi rehine vardır; Batı dünyasının birçok söylenesi onun Atina veliahdı âsi Theseus'a üçüncü seferinde tesadüf ettiğini belirtmektedir.

Eski çağlarda güneşin çevresinde kendilerine özgü rotalarında yol alan beş gezegen -ek olarak ay ve güneş- olduğu bilinmekteydi. Gezegenlerin bir ileriye, bir geriye doğru izledikleri sarmal biçimli bu rota, labirentin sarkaç hareketi ile kıyaslanabilir. Hermann Kern, Gustav Schwab veya Hermann Weidelener gibi söylene araştırmacıları, Atina'dan gelen ve eğitimlerini Girit sarayında tamamlayan iki kere yedi rehinenin bu gezegenleri temsil ettiklerini kabul etmektedirler - hem de dişi ve erkek yönlerini ortaya koyarak.

II

Bugüne dek edindiğimiz bilgiler uyarınca, Minos tanrı inancının merkezinde toprak ve bereket tanrıçası Büyük Ana'nın bulunduğunu söyleyebiliriz. Tannça Girit'te mağaralar, kovuklar ve korularda tapınım görüyordu; rahibeler ona hizmet etmekteydiler. Ana kavramının tannça olduğu kabul edilen dinlerde, tüm dünya onun vücudu olarak kabul edilmektedir. "Başka yerde" diye bir şey yoktur.

483

Büyük Tanrıça'nın söylenceleri bütün yaşayanlarla duygusal birliği öğretmektedir. Bunun yanısıra toprağın kutsal olduğu da kabul edilmektedir, çünkü toprak tanrıçanın vücudunun ta kendisidir.

Minos inanışında erkeksel güç ise, eski Girit'te her yerde bulunan boğa ile simgelenmekteydi.

Minosluların bereket ve bitkilerin gelişimi üzerine kurulu olan inanışlarının kökenlerinde neolitik çağın izleri rahatlıkla görülebilmektedir. Beslenme ihtiyaçlarını tesadüfe bırakmaktan vazgeçen ilk insanlar için en önemli şeylerden biri bereket -ve dolayısıyla dişilik- diğeri de bitkilerin yıllık yaşam çevrimleriydi.

Bu nedenle bu inanış kelimesinin tam anlamıyla "tutucudur", içinde her türlü yeniliğe karşı derin bir güvensizlik barındırmaktadır.

Zaman çarkı acımasızca dönmeye devam ediyordu. "Analar" ve kadınlık hâlâ iktidarda olmasına rağmen, erkekler yepyeni bir bilinç -doğanın bilim ve teknik ile alt edilmesi- ile tarihin kapısını çalmaya başlamışlardı. Uzun bir geçiş dönemi sonrasında karşı karşıya gelen iki güç arasında savunmaya çekilmiş olanı, yani "kadınlık" yerini erkeklerin iktidarına bırakmak zorunda kaldı.

Boğanın zamanı sona erdiği ve koçun erkeksi saldırgan kimliğinin giderek ön plana çıktığı zaman bile, Girit'in her yanında en eski çağlardan bu yana yapıldığı gibi Büyük Ana'ya tapınılıyordu.

Hem tapımına yönelik, hem de gösterişli karakterli birçok saray çıkmıştı ortaya; kıyılarda ve karanın içlerinde binlerce nüfusa sahip şehirler vardı. Ağırılık merkezinde resim, seramik ve heykeltirlik bulunan bağımsız bir sanat üslubu geliştirmişlerdi; günümüze kadar ulaşan eserler neredeyse empresyonist denilebilecek bir ifade kuvvetine ve güzelliğe sahiptirler. Eserlerde kaba kuvvet veya şiddetten eser bile yoktur; tümü de yaşam sevinci, asalet ve zerafetle doludur. Bu sanatı simgeleyen en güzel örnek bence Knossos Sara-yı'ndaki kraliçe odasında bulunan ve mavi bir yunus sürüsünü tasvir eden resimdir. Romanın ismi de bu şahesere ithaf edilmiştir.

484

III

Minoslular bronz döküm tekniklerinin tümünü büyük bir yetenekle kullanıyorlardı. Başarılı olamadıkları, daha doğrusu arzu ettikleri sonuca ulaşamadıkları tek konu, demir dökümcülüğü ve işlemeciliğiydi. Fakat bu yeni madenin zaferi kaçınılmazdı. Demir çağının başlamasıyla birlikte Minos uygarlığı hızlı bir çöküşe uğradı.

O zamanlar Strongyle (Yuvarlak Ada), bugün ise Santorin olarak adlandırılan adadaki yanardağ püskürmesi sonunda, Girit de bir ateş ve sel felaketi ile harap oldu. Harabeye dönüşen Knossos Sarayı ise sonradan Mikenliler tarafından iskân edildi.

Yanardağ püskürmesi tüm çevrede korkunç felaketlere neden olmuştu. Yeryüzüne akan magma tarafından oluşturulan boşluklara dolan deniz suyu, ani sıcaklık değişimi nedeniyle şiddetli patlamalar yaşanmasına neden oldu. Bu patlamalar sonucu koni biçimli yanardağın yarısından fazla bir kısmı havaya uçmuştur.

Santorin Adası bugünkü görünümüne işte o zaman kavuşmuştur. Patlama sonucu güneş batışları yeşil-kara renklerle gözlenmiş ve tüm Avrupa üzerindeki gökyüzü uzun süre kararmıştır.

Hatta eski izlanda'nın en önemli eserlerinden sayılan "Edda" şarkılarında bile Fimbulvitri, yani "Kara Geceler" kavramı sık sık karşımıza çıkmaktadır. Bu felaket o zamanın insanlarına dünyanın sonu olarak görünmüş olsa gerek.

Yükseklikleri yüz metreye kadar ulaşan sel dalgaları ve bunu takip eden kül yağmuru, yüksek Girit uygarlığının sonu oldu. Birçok araştırmacı, Platon'un naklettiği Adantis söylencesinin kökeninde Santorin felaketinin bulunduğu inanmaktadır.

485

IV

Elbette ki bu yorumları kabul etmeyen bilim insanları da bulunmaktadır. Yaklaşık t.Ö. 1500 yıllarında vuku bulan yanardağ püskürmesinin gerçekten de Girit Minos uygarlığını sona erdirip erdirmediğini, ileride yapılacak araştırmalar açıklığa kavuşturacaktır. Kesin olan bir şey var ki, yanardağ püskürmesi sonrası anakaranın efendileri adayı iskân etmişlerdir. Yeni gelenler, güçlü ve erkeksi Miken ruhunun hâkim olduğu kültürlerini Girit'in dört bir yanına yaymışlardır.

Ataerki bir daha terk etmemek üzere iktidarı ele geçirmişti.

V

Anlaşıldığı kadarıyla Mikenliler Minosluların sadece gelişmiş yönetim mekanizmasını kabul etmekle kalmamış, yazılarını da devralmışlardır. Minos Linear -A- Yazısını geliştirdikleri Linear -B- Yazısını erken Yunanca olarak ifade edebileceğimiz dillerini yazmakta kullanmışlardır.

Fakat burada da karşımıza yeni sırlar çıkmaktadır. Elimizde bulunan Minos dönemine ait saray ve tapınak yönetim tabletleri, özellikle isimler, kavramlar, sayılar ve miktarlar ile doludur. Fakat bunlar bize -şimdilik- eski Minos kültür tarihine açılan kapıyı ara-lamamaktadır.

Eski Girit isimlerinin yazılış ve okunuşları da şimdilik tam olarak bilinmemektedir.

Ben romanda genel olarak kabul edilen biçimlerini kullandım.

Bugün kullanılan kimi Girit yer isimlerinin kökenleri bilinmemektedir. "Kraliçenin Sarayının" kazıldığı bugünkü Hagia Triada şehrini (Büyük Sayım'ın yapıldığı yer) romanda Elyros olarak adlandırdım.

486

Bugünkü Mallia ise Minos devrinde (muhtemelen) Lyktos ismini taşımaktaydı.

Phaistos Sarayı civarında gün ışığına çıkarılan ve arkeolojik olarak bugüne dek pek az bir kısmı araştırılmış olan şehir, Chalara olarak adlandırılmaktaydı. Bu ismin kökeni bilinmemektedir.

Kişi adlarında da söylencede verilen isimleri kullanmaya özen gösterdim. On dört Atinalı gencin isimleri de dahil olmak üzere, pek çok isim şaşırtıcı bir kesinlikle bize ulaşmıştır. Fakat kimi de belirsizliğini korumaktadır.

Beş yıllık araştırma ve inceleme dönemim sırasında meydana çıkan "kara lekeleri" hayal gücümün yardımıyla doldurmaya çalıştım. Bu arada anaerkil topluma ait olan ve erkek kahramanları ön plana çıkartarak, anaerkil başlangıç döneminden mümkün olduğunca söz etmemeye çalışan "resmi" efsaneden daha fazla yol aldığımı söylemeliyim.

Bu durum özellikle "Minotaurus" Asterios'un -Büyük Ana'nın boğa maskesini taşıyan ilk erkek rahibi- dört element arasından geçen yolunun tasvir edilmesi sırasında belirginleşmektedir.

Tören ve seremonileri tasvir ederken, geçmişi on beş yıl öncesine dayanan anaerkil toplum çalışmalarımın yararlandım. Bu son derece ilginç konu üzerine şimdiye dek yapılmış olan araştırma ve incelemeler, şaşılacak derecede yavan ve cansızdır.

Gerekli gördüğüm yerlerde hayal gücümü kullanarak eski Girit'e döndüm ve yaşam zevki dolu bir inanışın icraatına bizzat şahit olarak, biz modern insanlara duygulu ve canlı bir şekilde tasvir etmeye çalıştım.

487

VI

"Mitolojik bilinç gerçeğe sahiptir" diyor Batı dünyasının büyük ruhsal öğretmenlerinden ve filozoflarından Hermann Weidelener. "Mitolojik açıdan sol taraf kalbin bulunduğu yerdir ve bu nedenle geçmişin tarafıdır. Yani, insandaki dişi taraf. Mitolojik bilinç gülümseyerek idrak etmemiz gereken tek bir şey söylüyor bize:

devamlı kendimize doğru gidiyoruz. Tüm yaşamımız, kendimize uzanan bir yolda yaptığımız bir yürüyüşten başka bir şey değildir.

VII

Bir röportaj esnasında kendisine söylenceler üzerine yaptığı araştırmalarda yaşamın anlamı hakkında konuşup konuşmadığı sorulan Joseph Campbell, şöyle cevap vermiştir:

"Hayır, hayır, hayır. Ben sadece varoluşun anlamının araştırılması üzerine konuşuyorum."

488

GİRİT

| J' frltmotfİio

s Chamâ Körfezi

r

^ ^ Lera Magariim ^

I - t ; /

A' -* " J*sLiElyi«

Ualmyros Kovu

EGE DENİZİ

%

^^^

'•^ Di W

• J \hltthm Malanın 1&* k , , , , "

» ^ -r «iNo^osajt »™ »«»ulur

Miihitto A mm

w | M Chl U» # l*3((»s

lj <.nia '1

JijmŞ* "VAkKOb

LİBYA

DENİZİ

• Yerleşim yerleri XD Saray merkezleri J* Zirve tapınakları A Kült mağaraları U Anıt mezarlar

YURT

KİTAP-YAYIN

HDIİçten CJefçeâe...

Fedaîlerin Kalesi

ALAMUT

Wladimir Bartol

İLK FEDAİ ÖRGÜTLENMESİNİN, HASAN SABBAAH'IN ROMANI

"Avni oğlum, Tahir'in torunu!" demişti ona.

"Doğruca Demavend Dağı'na giden yolu tut.

Rey'e ulaşınca Şahrud Irmağı'na giden yolu sor. Irmağın kaynağı saıp

bir vadide bulunmaktadır; oraya çık. Büyük bir kale göreceksin. Bu

yerin adı Alamut kalesidir, yani 'kartal yuvası.' ..."

... Ünlü vezire cevap vermek istercesine önünde eğilen Hasan

Sabbah'm fedaîsi, hızlı bir hareketle hançeri çenesinin hemen altından

boynuna sapladı. Vezir o kadar şaşırmişti ki acı bile duymadı. Sadece gözlerini iri iri açtı, mektupta yazılı bir tek cümleyi okudu:

"Cehennemde görüşmek üzere... İbni Sabbah."

Hammurabi'nin Mührü

BABİL

Hans Kneifel

SADAKATİN, ENTRİKANIN, KANUNLARIN, EFSANEVİ LİDER HAMMURABİ'NİN,
BABİL'İN ROMANI

Görkemli Babil şehri, Kral Hammurabi'nin âdil yönetimi altında

huzur ve refah dolu altın çağını yaşamaktadır. Hammurabi Kanunları komşu ülkelerde bile saygıyla kabul edilmektedir, tacirler dünyanın ucundaki ülkelerle bile güven içinde ticaret yapabilmektedir. Bu durumdan rahatsız olan karanlık güçler ise Hammurabi'yi öldürmek ve iktidarı ele geçirmek istemektedir... Hans Kneifel, yazarlık kariyerine bilim-kurgu kitaplarıyla başlamış, çok sayıda gençlik kitabı, radyo oyunu, araştırma-inceleme ve roman yazmıştır. Yazar tarihi romanları

için şunları söylemektedir:

"Tarihin kuytuluklarında insanlığın kaderinin izlerini araştırmak ve zamanımızdan binlerce yıl öncesinin dünyasının bizim için ne denli önemli olduğunu, tannlarla dolu bir gökyüzü altında dünya kavrayışının ne denli zengin olduğunu ortaya koymak beni büyülemektedir."

Güneş Tanrısı Ra'nın Kızı

KLEOPATRA

Gerhard Konzelman

ÇİFTE MISIR KRALİÇESİ KLEOPATRA'NIN ROMANI

O, kimileri için bir tanrıça, kimileri için fethan kadının tekiydi. Kleopatra, imparatorluğunu eski gücüne kavuşturmak istiyor ve bu emeline ulaşmak için tüm yeteneklerini ortaya koyuyordu: Kurnazlığı, politik dehası, efsanevi güzelliği ve baştan çıkartıcılığı. Bu şartlar altında Sezar ve Marcus Antonius gibi kudretli Romalıların bu güzel kraliçenin büyüüne kapılmış olmaları hiç de şaşırtıcı değildi. Fakat kader her şeye rağmen bu büyük ve tutkulu kadına trajik bir son hazırladı.

Bağdat'ta Ölüm

HALLAC-I MANSUR

Wolfgang Günter Lerch

İNANCIN VE DİRENİŞİN,

"DAR"DA HALLACI MANSUR'UN ROMANI

Geç dönem Moğol el yazmalarını incelemek amacıyla İran'ın

İsfahan şehrine giden bir profesör, arkasında hiçbir iz bırakmadan

ortadan kaybolur. Zaman ve mekân değiştirerek geçmişe yolculuk yapan

profesör, Hallac-ı Mansur'un işkenceyle öldürülmesine tanık olur.

Yazar Hallac-ı Mansur'un yaşamını ve direnişini roman diliyle

anlatmaktadır.

Jf

İLYADA

Robert Krugmann

BATI KÜLTÜRÜNÜN KAYNAĞI İLYADA DESTANININ ROMANI

Homeros'un destanının ilk kitabı olan İlyada, Troya Savaşı'nın anlatımıdır. Kutsal İlion, binlerce Akha

savaşçısı tarafından kuşatılmıştır. On yıl boyunca korkunç bir savaş hüküm sürer. Tanrılar tanrılarla, insanlar insanlarla savaşır.

Sonunda Troya yok olur. Bu yok oluş, yeni bir başlangıçtır...

ODYSSEİA

Christoph Martin

BATI KÜLTÜRÜNÜN KAYNAĞI ODYSSEİA DESTANFNIN ROMANI

Homeros'un destanının ikinci kitabı olan Odysseia, Troya Savaşı'ndan geri dönen kahraman Odysseus'un eve dönüş yolunda yaşadığı maceraları anlatır. Odysseus, on yıllık kan dolu bir savaştan ve

on yıllık bir felaketler zincirinden sağ olarak kurtulmayı,

vatanına, yoldaşlarına ve ailesine olan derin sevgisine borçludur.

Eve geri döndüğü zaman bu sevginin karşılıksız olmadığını

görecektir...

İLYADA

Herkese Tarih Herkese Mitaloji -2-

OLİMPOS TANRILARI

_ - Robert Krugman

"Lydia'nın altın ovalarından geliyorum. İran'ın güneşten kavrulan kırlarını, Baktria'nın uzun surlarını, Media'nın buzlarla örtülü topraklarını, saadet diyarı Arabistan'ı, tuzlu denizin kıyılarında uzanan bütün Asya ülkesini, Barbarlarla Hellenlerin karışık yaşadığı, güzel hisarlarla süslü şehirleri dolaştım. Oralarda korolarımı topladım; dinimi, ayinlerimi öğrettim; şimdi kendimi 'İnsanlığa' tanıtmak istiyorum. Gıl-gameş'in izini sürüyorum çoktan toprak olmuş şehirlerin yıkıntılarında; Hammurabi'nin, Dari-us'un, Büyük İskender'in kan ve bilgelikle yoğrulmuş anılarının peşindeyim..." Kökleri anyoruz, köklerden geleceği!.. Kimliğimizi arıyoruz... Yitenieri, gidenleri... Anadolu, Mezopotamya, Ortadoğu inançlarını...Fırat ile Dicle'nin arasında, Anadolu'da geleceğe ışık tutan büyük uygarlıklar kuruldu...Tanrılar Babil'den Batı'ya gidildikçe başka başka isimler aldılar. Şamaş Apollon oldu, İnanna . önce İştâr, sonra Afrodit... Sümer, Babil, Mısır, Girit, Yunan, Hitit, Arap, Oğuz ve diğer kültürlerin destanları,masalları, söylenceleri araştırmacılarının ve edebiyatçıların esin kaynağı oldu.

Tanrıların Babası ZEUS

Evliliğin Koruyucusu HERA

Işık ve Aydınlık Tanrısı APOLLON

Avcı Tanrıça ARTEMİS Zeka Tanrıçası ATHENA Ateşin Topal Efendisi HEPHAİSTOS
Aşk Tanrıçası AFRODİT Denizler Tanrısı POSEİDON Bereket Tanrıçası DEMETER
Şarap ve Neşe Tanrısı DİONYOSOS Tanrıların Habercisi HERMES Savaş Tanrısı ARES
Yeraltı Tanrısı HADES

Bilimin Kapıları

ARŞİMET

Jeanne Bendick

Arşimet Antik Yunan'ın en ilgi çekici kişiliklerinden biriydi. Batı düşünce kültürü, Arşimet'in de bir üyesi olduğu Yunan kültüründen derinden etkilenmiştir. Örneğin eğitim alanındaki birçok fikir, bu kitabın başlarında da yer alan Yunan eğitim sisteminden gelmektedir. Eğitim hakkındaki fikirlerin en önemlisiyse Arşimet ve onun gibi düşünenlerden gelmiştir. Gerçeği arayışları, gerçeğin, getirdiği fayda nedeniyle değil, kendi başına önemli olduğunu savunmaları son derece önemlidir. Yazarın Arşimet'in fikirlerini ve bilim dünyasına katkılarını, içinde yaşadığı dünyanın koşullarıyla ve belli karakteristikleriyle birlikte sunuşu, tek kelimeyle büyüleyici bir bütün oluşturuyor.

Genç yaşta kuramsal bilgiler öğrenmenin en iyi yolu, bu fikirleri belli bazı kişilerin suretinde görmektir. Bir çocuğa, "gerçek kendi içinde bir sondur" demek yeterli olmaz. Alışıldık eğitim kitaplarının sıklıkla düştüğü hata budur. Bunun sonucunda en ilgi çekici fikirler bile, fazla soyut anlatıldıkları takdirde saçma ve sıkıcı görünür. Bunun aksine "Bilimin Kapıları Arşimet", Arşimet'in fikirlerini ne denli heyecanlı yollarla bulduğunu gösterip bu fikirleri açıklayarak okuyucuya kendi başına keşifler yapma olanağı tanır. Adına da uygun olarak bu kitap genç okuyucuların içinden geçip bilim dünyasına adım atabilecekleri bir kapıdır.

Brigitte Riebe _ Mavi yunuslar sarayı

www.kitapsevenler.com

Merhabalar

Buraya Yüklediğimiz e-kitaplar

Görme engellilerin okuyabileceği formatlarda hazırlanmıştır.

Buradaki E-Kitapları ve daha pek çok konudaki Kitapları bilhassa görme engelli arkadaşların istifadesine sunuyoruz.

Ben de bir görme engelli olarak kitap okumayı seviyorum.

Ekran okuyucu program konuşan Braille Not Speak cihazı kabartma ekran ve benzeri yardımcı araçlar

sayesinde bu kitapları okuyabiliyoruz. Bilginin paylaşıldıkça pekişeceğine inanıyorum.

Siteye yüklenen e-kitaplar aşağıda adı geçen kanuna istinaden tüm kitap sever arkadaşlar için hazırlanmıştır.

Amacımız yayın evlerine zarar vermek ya da eserlerden menfaat temin etmek değildir elbette.

Bu e-kitaplar normal kitapların yerini tutmayacağından kitapları beğenipte engelli olmayan okurlar,

kitap hakkında fikir sahibi olduklarında indirdikleri kitapta adı geçen

yayınevi, sahaflar, kütüphane ve kitapçılardan ilgili kitabı temin edebilirler.

Bu site tamamen ücretsizdir ve sitenin içeriğinde sunulmuş olan kitaplar

hiçbir maddi çıkar gözetilmeksizin tüm kitap dostlarının istifadesine sunulmuştur.

Bu e-kitaplar kanunen hiç bir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve kullandırılmaz.

Bilgi Paylaşmakla Çoğalır.

Yaşar MUTLU

İlgili Kanun: 5846 Sayılı Kanunun "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler " bölümünde yer alan "EK MADDE 11. - Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim

ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü

bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, brail

alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörölen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde

satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması

ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde deneme yayınına geçilmiştir.

T.C.Költür ve Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem ve Otomasyon Dairesi Başkanlığı

ANKARA

bu kitap Görme engelliler için düzenlenmiştir.

Kitabı Tarayan ve Düzenleyen Arkadaşıa çok çok teşekkürler.

bu kitaplar bu hale gelene kadar verilen emeğe saygı duyarak lütfen bu açıklamaları silmeyin.

Brigitte Riebe _ Mavi yunuslar sarayı